Ukrainian Museum-Archives of Cleveland
Displaced Persons Camp Periodicals Collection

СТУДЕНТСЬКІ ВІСТІ

ОРГАН УКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ ГРОМАДИ В МЮНХЕНІ

ЧИСЛО 1 (35) МЮНХЕН, СІЧЕНЬ-ЛЮТИЙ 1947 РІК II

На маргінесі »Студентських Вістей«

Після довгих зусиль вдалося нам випустити перше **друковане** число »Студентських Вістей«.

Це мав би бути дальший крок у розвитку української студентської преси на еміграції, який віримо спричиниться до збільшення почитности нашого журналу серед студентських кругів. Покищо з технічних причин можемо видавати тільки місячник. Чи перейдемо на двотижневик покаже найближче майбутнє. Це залежатиме в великій мірі від самого студентства, яке повинно своєю активною співпрацею доказати, що видавання такого журналу **частіше** є конечним для заспокоєння його духових потреб.

Нажаль дотепер я не міг би підтвердити існування великих інтересів студентів для власної преси. Можливо, що ця преса була дотепер дуже далекою своїм змістом від студентського середовища та лишала багато до побажання відносно свого рівеня.

Питання студентської преси — незвичайно важливе питання. Студентська преса, як і взагалі преса є з одного боку віддзеркаленням думок, що нуртують серед студентського активу, з другого боку форматором студентської думки.

Між обома явищами тісний зв'язок: актив оформлює свої думки в статті, поміщує їх на сторінках студентської преси, яку читає студентський загал, що на підставі ідей зафіксованих в статтях виробляє собі такий, чи інший погляд на такі, чи інші життєві явища. Такий підхід до справи, на мою думку, правильний, бо має в собі це корисне, що дає можливість молодим авторам публікувати свої думки і піддавати їх під критику інших. Один погляд, формований одним автором, може стрінутися з протипоглядом, виникає дискусія, з якої може вийти щось третє, може нове, а може синтетичне з обох попередніх, що видаватиметься найкращим розв'язанням дотичної проблеми, чи то студентської, чи загальножиттєвої. Теорія геґлівських тез чи хочби навіть проєкту З. Штокалка відносно ідеольогічної диференціяції студентського середовища, може знайти в цей спосіб свій практичний вияв на сторінках нашої преси... Так нераз поставали серед студентства великі ідеї, світогляди, що опісля формували думку цілих майбутніх поколінь. . .

Обсервуючи розвиток української студентської преси на еміґрації, а в Мюнхені головно, мушу ствердити, що її дуже далеко до сповнення вимог, які поставлено до преси повище. В нашому академічному середовищі маємо два студентські органи: »Студентський Шлях« — орган ЦЕСУС-а і »Студентські Вісті« орган УСГ-Мюнхен.

Коли йдеться про »Студентський Шлях«, я не хотів би тут занимати спеціяльного становища. Обмежуся тільки до ствердження факту, що можна тут завважити поважний »спадок форми«, Що торкається »Студентських Вістей«, то слідний тут певний, можна б сказати позитивний процес. Бо коли кільканадцять перших чисел були конґльомератом різних хаотичних, часто дуже припадкових статейок проблематичної вартости, що надавали »Студентським Вістям« обличчя якогось середношкільного журналику, який редагують гімназисти без нагляду вчителів, то теж пізніше числа мають слід певної обдуманої плановости, містять в собі статті головно перекладні і запозичені, що своїм змістом вже трохи більше цікаві студентству. Не бракувало і кількох дуже вартісних і цікавих оригінальних статтей.

Однак всеж таки накопичення чужого, **перекладного** матеріялу було великим мінусом »Студентських Вістей«. Наскільки я зорієнтований, то це робилося в першу чергу тому, щоб виконати »норму« тижневика. Це, на мою дуку, зовсім не потрібне натягання. Не можемо створювати в студентському середовиці штучностей! Стою на тому становищі, що орган УСГ мусить бути високоякісною газетою **студента і для студентства, який розрабляв би в першу чергу студентську актуальну проблематику, формував би світогляд українського студента**. Тому то »Студентські Вісті« мусять дістати обличчя, на якому відбивалася б наша студентська сучасність. . . Воно тимбільше конечне, що находимося на чужині.

Накопичування перекладних чужих статтей на те тільки, щоб видавати **студентський тижневик**, це тільки механічно-технічне досягнення дуже **проблематичної, а то прямо негативної духової вартости.** Таке ставленя справи зіпхало б »Студентські Вісті« до ролі, яку має »Amerikanische Rundschau«, видаваний в німецькій мові.

Нам треба поставити розвиток »Студентських Вістей« на нові рейки. Не треба коштом якости збільшувати кількість. Ми мусимо зробити »Студентські Вісті« трибуною українського студентства, в якій було б місце на приличну дискусію для всіх шарів **навіть ідеольогічно здиференційованого українського** студентства.

Для піднесення рівеня »Студентських Вістей« конечним є змобілізувати студентський актив для співпраці з Редакційною Колегією. Мусимо побільшити число дописувачів та співробітників. Це мусить статися в найкоротшому часі, бо інакше »Студентські Вісті« стануть органом неукраїнського студентства згуртованого в УСГ, але органом Редакційної Колегії, якої члени мусітимуть замінити свою ролю редакторів на перекладчиків чужих статтей, щоб в цей спосіб продовжити існування журналу та забезпечити себе перед закидом недіяльности зі сторони грізної Контрольної Комісії.

Як пресовий референт УСГ Мюнхен кидаю на порозі Нового Року клич: **кожний студент з »легким пером« дає раз у місяць оригінальну статтю для »Студентських Вістей« на довільну актуальну тему!**

Вірю, що цей клич не кинений в порожнечу. . .

Іван Івашко

Чому великі зміни?

(На маргінесі проєкту зміни статуту УСГ Мюнхен)

Хто переглядав проєкт зміни статуту УСГ в Мюнхені, той мусів заввважити, що проєктовані зміни такі великі, й ходить тут не лиш про частинне направлення деяких дотеперішних точок статуту, але про кардинальні зміни в системі нашого внутрішнього студентського життя. Зміни тому такі значні, що заторкнено у проекті такі засадничі питання організованих форм мюнхенського студенства:

1. структури,
2. устрою, та
3. форм діяння нашої організації.

Запроектовані зміни не постали внаслідок якогось теоретичного міркування когось із членів нашої громади. Їх можна сказати предложив лиш до оформлення досвід дотеперішньої праці Студентської Громади.

Показалось, що УСГ Мюнхен у своїх дотеперішніх формах не може задовільно вив'язатись із своїх завдань. 700 чи 800 членів УСГ, це вже завелика кількість одиниць, щоб в сильно сцентралізованому товаристві себе вповні проявити. Чейже нашим завданням є, побіч інших, виховати якнайбільше число суспільно-творчого активу, а дотеперішні форми з одної сторони звужували це число до незначного мінімум, а з другої сторони наші секції мали замалі можливості вияву ініціятиви своїх членів. І тому децентралізація нашої студентської організації, а в парі з тим і далеко посунене усамостійнення наших клітин (громад, секцій) показалося конечною, якщо ми не хочемо УСГ розглядати лиш, як формальну студентську організацію.

В питаннях децентралізації УСГ комісія для запроєктовання статуту взяла під увагу передовсім фаховий принціп. Ми одначе не обстоюємо 100% його правильности. Ми тільки розглядаючи інші можливості, дійшли до переконання, що фаховий принцип сьогодні більш підхожий, бо дає найкращу можливість перегляду членства, виелімінування децентралізаційного хаосу та запевнення фактичного стану, станового характеру нашої організації.

Децентралізація УСГ не може піти однак задалеко. Тому запроектоване Українське Студентське Об'єднання в Мюнхені (УСОМ), має бути не лиш конечним координаційним чинником в нашому студентському житті. Воно має дати теж високоякісні висліди нашого суспільного життя, чого малі студентські секції чи громади ніколи не всилі доконати.

Частинно можна трактувати зміни устрою УСОМ експериментально, але якщо б хтось так говорив, то мусить ствердити, що такий »експеримент« іде в напрямі так само потрібної школи демократії та парляментаризму. Кромі того такий устрій дає кращу можливість вияву прав членства, яких брак досі часто, хоч не все слушно, закидувано нашій УСГ. Питання підшукання нових кращих форм праці в нашій громаді, як взагалі серед теперішнього студенства, надзвичайно для нас важне. Настільки важне, що хоч нормально форми суспільної праці належать до вияву діяльности Виділу поодиноких організацій, у нас знайшло це питання відгомін у майбутньому статуті.

Питання це тісно в'яжеться із збільшенням суспільної активности студенства. Сьогодні ми приходимо до ствердження, що причина пасивности студенства не лежить у його малій моральній вартості, лиш у браку твердих ідейних основ, на що впрочім »хоруе« більшість нашого громадянства. І тому можливість ідеологічної диференціяції так сильно заакцентована у проєктованому статуті. Вона повинна створити підложжя для ідеологічно скристалізованого студентстве і дати йому поштовх до ділової ривалізації та суспільної творчости.

З другої сторони активність студенства можна піднести збільшенням безпосереднього заінтересування та участю в керівництві своєю організацією кожного члена УСГ (згл. УСОМ). Думаємо, що проєктовані загальностудентські голосування, згл. збільшення числа членів у керівних органах нашої організації, дадуть бажаний вислід.

Повищі рядки заторкують тільки побіжно оці важні питання нашого майбутнього, повністю можуть бути обговорені на загальностудентських дискусійних вечорах, що й є нашим найблищим завданням. **Р. Галібей**

Pro domo sua

Тільки ті, що нічого не знають, знають напевно.
Т. Фонтане.

Останні події на терені українського студентського життя у Мюнхені приневолюють кожного українського студента, що йому лежить добро справи на серці, глибоко застановитися і витягнути з них ясні висновки. Ці події не обмежуються до Мюнхена; Мюнхен як найчисленніший осередок українського еміграційного студенства, тільки найчуліший покажчик з процесів загальностудентського життя. Метою цієї статті є безсторонньо, без натяків, **називаючи факти по імені**, розглянути причини створення у Мюнхені другого українського, студентського **професійного** товариства »Січ«.

Як при аналізі кожного явища, так і тут треба сягнути до минулого. Серед українського студентства, як і серед студентства кожного іншого народу, були завжди заступлені різні суспільно-політичні ідеології, одні більше, другі менше численно. Як довго в нації існують різні класи й психологічні типи, так довго нереальною є ідея »моноідеології« для всієї нації, чи хочби всього студентства, яке є синтетичним продуктом всіх класів і різних типів нації. Змінливість ідеології в часі є теж зовсім зрозумілою, бо психологія нації теж змінюється відповідно до економічно-політичних обставин. При розгляді змінливости домінації філософічних чи суспільно-політичних напрямків серед поодиноких народів можна зауважити теж деяку паралельність, зумовлену аналогією економічного й психологічного становища їхже. Ідеологічне обличчя европейських народів, інше в середновіччі, а інше в новітніх часах було в синхронічному аспекті, абстрагуючи від неістотних винятків і малих коливань в часі, в основному однакове. Теж і після першої світової війни можна зауважити багато спільних рис на ідеологічному відтинку серед европейських народів. Накинення більшій частині українського народу большевицького тоталізму і загроза поширення його на весь европейський континент викликала серед багатьох европейських народів і позасоветського українства реакцію, яка була великим скрутом у лінії консеквентного розвитку Европи, як психологічної і політичної одиниці. Цей розвиток ішов у напрямі щораз повнішої демократизації. Численні круги европейської спільноти повірили після першої світової війни сугестії деяких кіл (з яких дехто мав чесні інтенції, а дехто замасковані цілі використати протибольшевицькі настрої для своїх низьких імперіялістичних інтересів), що большевицькому тоталізмові можна успішно присвятити тільки антибольшевицький тоталізм. Ідеологічну диференціяцію, притаманну для демократичного суспільного устрою, визнано за послаблення національних потенціялів в оборонній боротьбі проти агресивного большевизму. Історія останніх років показала, що цей метод боротьби проти большевизму був фальшивим. Антибольшевицький тоталізм званий націонал-соціялізмом і фашизмом, був у деяких народів від початку (передовсім в Німеччині) а у деяких народів переродився з часом, в імперіялізм, що при його довшім існуванні і перемозі для европейського континенту були б однакові, а може й гірші від наслідків большевицького тоталізму. **Причиною лиха якраз тотальний принцип, який унеможливлює суспільності справлення помилок цієї групи, що захопила владу раз на завжди.**

Хвиля націоналізму, як реакції на большевизм перекотилася після першої світової війни по цілій Европі. Ідентифікувати ціль націоналізму чи »фашизму« поодиноких европейських народів із цілями звиродні́лого німецького фашизму можуть тільки большевики, або люди, що помиляються. Інша річ,

що німецький націонал-соціялізм хотів зловживати і зловживав »фашизм« інших народів для своїх злочинних плянів.

Серед позасоветського українського громадянства найшла концепція **антибольшевицького** тоталізму теж багато прихильників серед молоді, отже і серед студентства. Але є незаперечним фактом, що український націоналістичний табір, що стояв саме на цій позиції, гуртував біля себе найідейніший елемент і що його керівні кола не мали в нічому подібних тенденцій до німецького націонал-соціялізму. Присвоєння українським націоналістичним табором формальних признак німецько-італійського фашизму, як вождизм, були несуттєвим засміченням цього наскрізь **ідейного і позитивного руху.** Віра українських націоналістів у спасенність геніяльного (обов'язково!) вождя були помилками і даниною для европейської політичної моди, даниною, за яку українці заплатили високу ціну. Факт помилки не перекреслює ідейности людини й табору. Ствердивши, що український націоналістичний табір був при своїх помилках позитивним чинником, можна тільки бажати, щоб він, якщо не визбувся досі, чим скорше визбувся їх (помилок).

Великі симпатії, що їх мав націоналістичний рух серед української позасоветської молоді, уможливлював формальну монопартійність українського студентства в часі між обома світовими війнами (абстрагуючи від короткотривалого советофільства). Це майже стовідсоткове визнання українським студентством націоналізму, **як визвольного руху** не було рівнозначним із стовідсотковою моноідеологією українського студентства. Це означало, що справа національної визвольної боротьби була визнаная за найважнішу і що справи ідеологічних переконань поодиноких студентів уважалось за другорядну річ. Формальне визнавання донцівської ідеології було для багатьох студентів тільки забезпеченням проти витрачування енергії на ідеологічні суперечки в часі концентрації всієї національної енергії для визвольної боротьби. Тимто українському націоналістичному таборові тяжко було зразу відкрити шкідливі сторінки тоталістичних принципів. В дійсності український націоналістичний рух гуртував всіх, хто активно боровся за реалізацію загально-національних ідеалів, не звертаючи уваги на те, чи його члени були в своїх суспільно-політичних переконаннях праві чи ліві. Ці справи відкладались при помочі донцівської ідеології **на пізніше.** Але, що в націоналістичному таборі існували різні суспільно-політичні напрямки показали події після 1940 року. Очевидно дискусійним є питання, чи правильним є побут в одній організації членів із різними політично-суспільними концепціями, коли навіть їх об'єднує загально-національний ідеал визвольної боротьби, бо в такім випадку існує можливість координації діяльности поодиноких політичних угрупувань.

На еміграції політична диференціяція серед українського студентства з різних причин поглиблюється. Цей факт підтведив один з найчільніших репрезентантів українського позасоветського студестве тридцятих років **Д-р Володимир Янів.** Завданням теперішнього студентського активу й студентських професійних організацій є запобігти, щоб ця своїй істоті, **корисна диференціяція ідеологій, не пішла так далеко, що буде утруднена співпраця між поодинокими ідеологічними групами студентів.**

Є ясним, що власне студентське **професійне** товариство, є плятформою, де мають можливість співпрацювати всі ідеологічні групи, які стоять на грунті демократії і визнають недискусійні загально-національні ідеали. Професійна студентська організація є сприятливим тереном для цілковитого очищення студентства від намулу тоталістичної виключности,яка тяжіла над молоддю, яку й досі ми звикли чомусь називати націоналістичною. Професійна організація є ідеальним місцем, де заникатимуть тенденції ідеологічної монополії і зростатимуть тенденції зрозуміння між різними ідеологічними напрямками. Наявність деяких залишків на студентському терені фалшивої науки про єдиноправильність тоталізму не є вже непоборною перешкодою для справлення помилок минулого, тим більше, деякі українські угрупування, які називають себе націоналістичними виреклися давно принципів тоталізму. Студентська молодь повинна бути авангардом в намаганні оздоровити ці відносини, які виникли в наслідок українського націоналістичного руху. Ані в Мюнхені ані де-інде не було випадку, щоб якесь політично-суспільне угрупування студентів вимагало постійного монопартійного обсадження керівних місць у студентських організаціях, або відмовлялося від демократичних принципів організаційної побудови професійних студентських товариств. Отже, передумовини для існування студентської, **понадпартійної, професійної** організації **були і є.** Але не можна відмовити більшості членства права обсаджувати пости професійного товариства членами, які ідеологічно стоять близько до більшости. Міські ради це теж понадпартійні установи, але виборці обсаджують їх своїми партійними симпатиками. Відношення сил між опозицією і більшістю є змінне: змінюється членство, змінюються симпатії членства для поодиноких груп і осіб. **Це власне антитоталізм, демократія в практиці.** Власне така постава проводів до Цесусів була передумовиною до переговорів у справі об'єднання. Є очевидним, що при такому поставленні справи, мусить бути приготована кожна ідеологічна група студентів, що її лінія по **професійних** і персональних питаннях може знайти тільки меншість серед

членства **професійної** організації і вона таким чином знайдеться в опозиції. Факт, що напередодні остаточного вияснення про існування двох українських всестуд. централь, постає в Мюнхені друге студентське професійне товариство, мусить кожний, хто шукає об'єктивної правди, визнати за шкідливе явище. Адже існування на одному й цьому самому терені двох професійних студентських товариств йде виразно в розріз із загально студентськими інтересами. Ані УСГ ані »Січ« не репрезентуватимуть загалу українського студентства Мюнхену тільки його частини. Це викличе некорисне враження про українське еміграційне студентство і серед українського громадянства і в чужинецькім світі. Але ще важнішим є те, що буде утрудене повне перевиховання студентської молоді в демократичному дусі, коли відпаде можливість контакту й евентуальної конфронтації цих двох ідеологічних угрупувань, що вже існують, чи назрівають. Повстануть ідеологічні гетта, що будуть джерелом обнови для тоталістичного замкнення і виключности. А це найгірший розвиток, чи радше занепад студентського життя, якого було б слід за всяку ціну оминути.

Ми досі не знаємо ініціяторів створення »Січі«, але думаємо, що вони матимуть відвагу себе виявити і свої мотиви **подрібно з'ясувати. Наразі не є ясним, чи вони керувались »мотивом« отаманоманії, яка не терпить, щоб думка »отамана« була в опозиції, чи може допустились цього промаху із легкодушности й непродумання консеквенцій свого кроку.** Можливо, що їх поверховний підхід і незнання складної проблеми українського студенства, що, як і більшість молоді багатьох европейських народів находиться в стадії переходу від тоталістичних на демократичні позиції, штовхнула їх на цей помилковий шлях. Самі, неспроможні добачити в свому поступкові якраз практикованого большевиками й фашистами партійного засклеплення на всіх відтинках суспільного життя, бачуть у всіх інших тоталізм. Вони, як і »Стежі« вірять і **знають напевно,** про опанування УСГ партквартирою, хоч їм добре відомо, що до бойкоту останніх виборів УСГ »зорганізованою опозицією«, члени, чи симпатики »партквартирного« угрупування були в меншості, а дві з найважніших референтур, преси й зв'язку, находились у яскраво »протипартквартирних« руках. Зорганізованій опозиції« добре відомо, що вона в УСГ мала не тільки можливість існування, **але й діяльности.** З боку управи УСГ не було спроб нелегальними засобами поборювати опозиції, що оправдало б до деякої міри створення »Січі«. Але факти не існують для засліплених і для тих, що все знають »а пріорі«. Розбити організаційну єдність студентства Мюнхену вдалося легко, привернути її буде тяжко. І відповідальність за це необосноване розбиття лежить виключно на ініціяторах створення »Січі«.

Р. К. Борисенко

Студентська преса і її завдання

(дискусійне)

Від Редакції: Поміщуємо дискусійним порядком статтю Дубняка, в якій незвичайно багато цінних думок відносно організації студентської преси на еміграції.

Добре було б, якби Пресова Референтура ЦЕСУС-а, як компетентний чинник, присвятила спеціяльну увагу проектам товариша Дубняка...

Українська студентська преса, як в краю так і на еміграції вже має свою славну традицію. І під теперішню пору серед наших злиденних буднів зродилося цілий ряд студентських видань. Одначе дивлячись на те все, різко вражає неорганізованість, низький рівень, неперіодичність всіх сьогоднішніх студентських журналів.

При ЦЕСУС-і видається місячник »Студентський Шлях« і появився був літературно-мистецький журнал »Звено« (вийшло 5 чисел), але розпався.

УСГ в Мюнхені видавала місячник »Студент« і видає »Студентські Вісті«, УСГ в Авгсбурзі видавала »Студентську Думку«, під такою назвою видає місячник УСГ в Регенсбурзі. Студентська Громада Теологів при Гр. Католицькій духовній семінарії в Гіршбергу »Семінарийні Вісті«. Доходять чутки про студентські видання в таборі полонених в Італії, в студентських осередках Гайдельбергу, Бону, Парижу і Риму. Безперечно, що найбільш живучішим виказався тижневик УСГ в Мюнхені »Студентські Вісті«. Однак як і всім повище названим так і »Студентським Вістям« можна побажати багато щодо змісту і рівеня. Багато з видань появляється нерівномірно.

Біда в тому, що студентська преса досьогодні ще не є якслід зорганізована, не видно однієї центральної установи для преси, яка координувала б появу студентських видань і могла б ними опікуватись.

Студентська преса мусіла б бути дзеркалом студентського життя, тим що нормує його, надає поштовхів і йде попереді в кожний час.

В студентській пресі можна обговорювати всі проблеми, вести дискусію, інформувати про події в світі і серед студенства зокрема. Преса це поле для діяльности кожного студента, що хотів би щось сказати в ділянці наук , техніки чи мистецтва та хотів би повідомити про щось своїх друзів. Преса це поле діяльности для кожного літератора, мистця і журналіста.

Але чи маємо ми сьогодні загальностудентський орган, який читав би кожний студент, незалежно де він перебуває? Орган який би жваво відгукувався на всі події і вчасно інформував своїх читачів. Орган живий...

З прикрістю треба сказати, що не маємо. В Авгсбурзі перебуває яких 45 студентів і вони мають свій журнал, в Регенсбурзі яких 80 і мають знову свій і так безліч журналів, які появляються неперіодично. Читаєте одне число — забуваєте що було в попередньому. Я не зовсім тієї думки, щоб ці місцеві видання припинити. Вони можуть і далі існувати. Вони є конечні в місцевих студентських громадах для інформації своїх членів про події з місцевого життя. Але те, що діється в Регенсбурзі не завжди знають студенти в Авгсбурзі чи Ганновері і навпаки. Ті місцеві журнали не завжди попадають в інші студентські громади, або як попадають, то з великим опізненням.

Отже українському студентству, що є дуже чиселне серед українців на еміграції є потреба мати студентський тижневик, який щотижня інформував би студентів Мюнхену, Авгсбургу, Ганноверу, чи Парижу або Риму про події в українському житті а студентському зокрема, про події в житті студентства світу. Нам треба такого тижневика, який би доходив в найдальші кінці і кути де є українські студенти. Цей тижневик мусів би бути побудований за принципом побудови справжньої громадської газети, хоч зовсім малого формату. Він мусів би мати дописувачів з усіх студентських осередків, які інформували б про життя як українського студентства і молоді так і про життя студентів чужинців в тому осередку. Студентську пресу пора упорядкувати. Тому, що немає в нас упорядкованої студентської преси, маємо цілий ряд недоліків в нашому житті. Іноді трапляється, що за пресу беруться люди непокликані до того, не обізнані з журналістикою. Редагують журнали або газети правники або медики, іноді навіть пишуть статті про пресу, а журналісти стоять побіч. Того треба уникнути. До журналу вільно писати кожному, але про своє. Тому і такий низький рівень всіх тих студентських видань, які появляються до сьогодні.

Щоб запобігти такому станові надалі треба провести слідуючу працю:

1. При загально - студентській централі створити спілку українських студентів журналістів, яка б зареєструвала всіх студентів журналістів, які є на еміграції.

2. В якнайскорішому часі скликати загальностудентську конференцію студентів журналістів з участю запрошених авторитетів української журналістики, на якій обговорити питання сьогоднішнього стану студентської преси і намітити шляхи на майбутнє. Наше завдання виховати добрих журналістів, тому треба більше організування зв'язків з нашими старшими журналістами. В дальшому ході праці такі конференції скликати частіше (періодично), на яких запрошувати з науковими рефератами про пресу як своїх авторитетів журналістики так і чужих, ставити реферати молодих журналістів-студентів, дискусії та розбирати актуальні питання.

3. Всі місцеві видання окремих громад зареєструвати в спілці студентів журналістів. Спільно обговорити їхній теперішній стан та намітити і перевести заходи до піднесення їх рівня.

4. Створити загально - студентський тижневик, редагування якого передати цілком незалежній нівідкого редакційній колегії, створеній спілкою українських студентів журналістів і підпорядкованій тій же спілці загально - студентській централі.

Цей пункт незалежности треба розуміти не як непідпорядкованість нікому, лише як незалежність нівідкого, без будьчиїх впливів, щоб коли треба було іноді виступити з різкою критикою наших вище - стоячих органів, то в тому щоби мали вільну руку студенти - журналісти. Тут зразком методики праці мала б бути американська журналістика, в якої нам як і всім европейцям (хіба крім англійців) є чого вчитися.

5. На далі при наявності окремих місцевих журналів і загально - студентського тижневика, видавання загально - студентського місячника »Студентський Шлях« припинити, а на тому місці створити журнал студентів мистців, (літераторів, музик, малярів і т. п.), редагування якого перебере об'єднання студентів мистців, який плянується створити в Мюнхені.

6. Нав'язати зв'язки з чужинецькими студентами журналістами, вивчити методи і стилі сьогоднішньої світової журналістики, зв'язки з кремими виданнями та інформувати їх про наше життя культуру та історію в чужих мовах.

Бачимо з вище згаданих видань, які появлялись і появляються сьогодні, що студентів - журналістів в нас хоч і замало, але всеж вони є, і якщо їх організувати навколо чогось одного то можна надіятися, що їх число буде збільшуватися. Наше завдання по-

руч того, щоб дати Україні добрих інженерів, лікарів, філософів і дипломатів, треба дати добрих журналістів.

Українська журналістика має такі славні, записані в її історії імена: Ф. Матушевський, редактор »Ради« в Києві, великий патріот української преси Евген Чикаленко, славної пам'яти Отаман Петлюра, що відзначився і як український журналіст; наші світового рівня журналісти: проф. Драгоманів і проф. С. Єфремов і наймолодший Йосип Позичанюк, що згинув в боях за Україну в найновіших визвольних змаганнях, як вояк і журналіст, і багато інших імен, які служать як приклад журналістів - патріотів для нас — їхніх наступників.

Наші завдання поповняти ряди працівників преси, інформувати з справжнім журналістичним хистом чужину про нашу Батьківщину і наше громадянство про світ.

Тому велике і поважне завдання перед студентами - журналістами.

Вол. Дубняк

Основи праці в сучасній студентській організації

(дискусійне)

Живемо в епосі, коли світ, для збереження духової культури людства, усталення правильного напрямку цивілізації та кристалізації напрямних життя цілого людства мусить скупчити свою увагу й енергію на ключевих питаннях свого буття минулого й сучасного, які будуть мати вирішальний вплив на формування його майбутнього. І тому у тій праці, щасливий цей нарід, який у вирішний момент своєї історії, не розгубиться, додержить кроку всьому Західному Світові, не задоволиться ефективними доказами своєї живучости, а зуміє скупчити свою увагу й енергію на творчій думці та її реалізації, думці, що органічно виросла б з його минулого, є концентруючим стимулом у його сучасному житті та початком великого майбутнього. Тим більше повинна такою чутися з тої причини студентська організація, як частина народу, як та частина, що про неї звичайно кажуть: »яка молодь, таке майбутнє наше«, »майбутнє наше таке, які є ідеали, що ними молодь живе, за які вона бореться...«

В чому ж повинна виражуватися суть сучасної організації, яка підготовляє загал студентства до того майбутнього?

Повинна вона виражатися, на нашу думку в:

1. ясному світогляді студентства,
2. конкретній програмі праці,
3. методичности праці,
4. активности студентів,
5. виховуванні кадрів наукових, педагогічних, суспільних і т. д.

Всі ті чинники зі себе випливають та взаїмно доповнюються.

Ад 1. **Яким повинен бути світогляд сучасного студентства?**

Видається нам певним, що в світоглядовій ділянці стоїмо ми у даний момент перед двома можливостями:

а) або станемо на правдивий шлях християнства, під знаком якого була збудована наша держава часів Володимира Великого та Ярослава Мудрого, будемо плекати ті перлини релігійно-ідеалістичного світогляду, завдяки котрим у короткому часі по прийнятті християнства на Україні, розбиті на групи племена наші злились в один державнотворчий моноліт, завдяки котрим ми у відносно скорому часі сталися вирішним чинником культури та цивілізації на цілому Сході Европи, стали одночасно заборолом культури та цивілізації Західньої Европи перед варварською Азією. Будемо плекати релігійно-ідеалістичний світогляд, що віками, серед страшних бур нашої історії зберіг нашу українську одність та запевнить у майбутньому продовжувати наше історичне призначення.

б) або залишимось у сучасному світоглядовому хаосі, тому моральному розгубленні, залишимось у хаосі різних менш або більш матеріялістичних теорійок, які через примітивізацію питань соціяльного, суспільного, культурно-релігійного, економічного та політичного характеру, що можуть бути як універсальні питання розв'язані тільки універсальними методами, в основі яких лежить синтетичне мислення, породжують хаос думок, безпринциповість, зарозумілість і взаємне знищування себе та поборювання. На ґрунті їх буде, як і тепер, продовжуватися атомізація наших національних сил. Залишимось в той спосіб при тому духовому розгубленні, що знаходиться на межі духового примітивізму. Залишимось при тому хаосі думок і дій, при яких хоч багато жертв, хоч багато героїчних зривів — все йде на марно,

не запобігає катастрофі та породжує мимо всього зневіру у свою вартість.

Ясним є, що нарід, який хоче бути вільним, який хоче жити повновартісним життям, не може вагатися у виборі між тими двома можливостями. Він мусить стати на ґрунт випробованого віками ідеалістичного світогляду, що одинокий, (як практика життя доказала) може втримати передовсім поневолений нарід на високому рівні духового й морального життя, бути стимулом до його праці для кращого майбутнього. Тим більш мусить він це зробити у сучасний момент, коли над нашими головами збираються хмари світоглядової розгри у світовому масштабі, розгри, що на віки цілі визначить напрям цілого життя та його вартість. Тому сучасна наша студентська організація мусить передовсім, як вихідне заложення свого існування, зайняти ясне світоглядове становище. Вона повинна бути товариством ідеологічним, що будує своє житя та працю у сучасному й для майбутнього на базі продовжування згаданих вище наших славних державницько-творчих традиціях, на базі глибокого розуміння й розвою на майбутнє у кожній галузі нашого сприймання ідеї християнізму, на якому виросли дослівно всі визначні постаті нашої історії, та який дає безмежні перспективи життя. Оживлюючи в такий спосіб в національній свідомості загалу студентства духа наших славних прадідів, духа Володимира Великого, Ярослава Мудрого, Мономаха, Мазепи, та їм подібних, вона розбуджує в ньому притаманні нам від віків глибокі сили моральні, ті психічні властивості, ту національну єдність думки й чину, завдяки котрим ми зможемо знову зайняти у майбутньому те становище, яке ми займали. В такий спосіб студентська організація стає кузнею нашого національного світогляду, світогляду, що його коріння криються у перших віках нашого свідомого заіснування, світогляду, що набирає в той спосіб характеру поглиблення, наростанння, характеру вічности. Світогляд цей тим сильніший, що, вирісши на ґрунті суто національному, на ґрунті психічних властивостей нашого народу, має в собі одночасно прикмету надпростірности, будучи частиною ідеалу цілого християнського людства, що у свому найвищому прямуванні об'єднується у Христі, який, як 2000-на історія доказала, промовляє однаково до всіх національностей, хоч прийшов на світ на Сході Европи — володів найкращими людьми Західнього Світу, хоч прийшов на світ в часи Ірода — володіє серцями й душами прогресивного сучасного світу, який тепер серед нового християнського руху мобілізує всі прогресивні народи для спільної перемоги над руїнницьким злом у світі

Як товариство самовиховного характеру, студентська організація повина зберегти теж цілковиту свою апартійність та аполітичність, студентська організація одночасно не повинна боронити своїм членам приймати живу участь у праці всіх громадян та угруповань нашого народу, без уваги на їх партійну приналежність у тих випадках, коли та праця необрахована на поборювання другої групи нашого народу, має всеукраїнське значення, державницький змисл та згідна з нашими традиціями й психічними властивостями, таким, як висока релігійна моральність, любов до свободи й толерантність. Одночасно студентська організація, зберігаючи об'єктивне та критичне ставлення до різних угруповань та партій, повинна шляхом своєї культурно-освітньої праці, при помочі відповідних рефератів та дискусій на різні теми з нашого життя запевнити до закінчення студій студентам їх ідеологічну диференціяцію, уможливлюючи їм в той спосіб виробити своє власне, суспільно-політичне »я«, що позволить їм у майбутньому розгублені сучасні наші партії зредукувати до необхідних у нашому житті та піднести їх на державницько-творчий рівень, зробивши з них необхідний чинник суспільно-політичного прогресу нашого народу.

2. Програма праці студентської організації, її методика та вирощування кадрів.

Ясне світоглядове становище є в свою чергу основною передумовою правильного побудовання програми праці студентської організації та ґарантом реалізації цієї програми. Повинна вона випливати з усвідомлення, що студентська організація має:

а) причинитись до поглиблення фахових студій, а тим самим до виховання майбутніх кадрів науки, техніки, мистецтва і т. п.

б) причинитись до поглиблення ідеологічного та суспільного виховання та вироблення суспільних кадрів нашого народу;

в) використати всі моменти, зв'язані з побутом на еміґрації, з побутом серед чужинців.

Ад а) Праця та розвивається в напрямку внутрішньому, шляхом систематичного поглиблювання, дорбоякісного ставлення до своєї вищої школи, до своїх фахових студій, відповідного оволодіння знаннями, які для майбутньої своєї професії, тим самим для дальшого повного розвою нашого народу є необхідними, в першу чергу філософія, психологія, історія, педагогіка, техніка, тощо. У зв'язку з підкресленням найголовніших професій для нашого майбутнього, виникає необхідність узглядненння в тому місці відповідної студійної політики, що її мусить студентська організація професійного й виховного характеру скрупулятно провадити. Треба запобігти надалі, щоб наплив студентів на окремі факультети не був припадковим, безплановим, не зв'язаним з дійсними потребами нашого народу (прим. медицина). Нарід наш передовсім потребує добрих філософів, педагогів, пастерів, тощо. В цей час, коли інші фахи можуть бути обсаджені навіть чужинцями, то ті фахи мусять бути обсаджені найздібнішим

та найбільш ідейним елементом рідним, що вказуватиме народові нові горизонти розвою та буде виховувати гідних своїх наслідників.

Праця над поглибленням своїх фахових студій повинна відбуватися у різних фахових секціях під керівнитвом фахових сил професорських і мати характер плановий та систематичний, характер академічних семінарів.

Ад б) Праця в напрямку ідейного та суспільного виховання має у студентів поглибити

1. емоційно-патріотичне наставлення до народу та його майбутнього,

2. загально-освітню, культурну та суспільну їх працю в організації, шляхом систематичного вироблювання у загалу студентів необхідного нам особливо на чужині активного наставлення до культурно-суспільних проблем та вироблювання у загалу студентів відповідних і сталих культурно-суспільних звичок.

3. Розуміння цілости студентської організації, як одної зі звен праці нашої еміграції взагалі, що буде виражатися у плануванні та реалізації стислого систематичного контактування з порфесорським складом своєї школи, різними нашими інституціями та громадськими організаціями, узгіднюванні з ними загальних напрямних праці та здійснюванні спільних наших завдань, особливо в культурно-освітній та суспільно-релігійній ділянці.

Ад в) Студентська організація повинна вступити у стислі зв'язки зі всіма чужинецькими організаціями та використати ті зв'язки в напрямку запізнання чужинців з нашою історією, з нашим життям сучасним та нашими змаганнями; ширити ідею солідаризму у праці поневолених народів; співпрацювати і в галузі релігійній, розбудовуючи в той спосіб сучасний християнський рух Західнього Світу; використати зв'язки з чужинцями для вивчення їх побуту та їх мови, зібрання відповідних матеріялів наукових, тощо.

3. **Методика праці.**

Щоб праця всіх тих напрямків могла як слід розвиватися, бути систематичною та щоб мала виховний вплив на студентів, вона мусить бути до деталів сконкретизованою, уміщеною в календарному пляні та бути методичною. В тій цілі треба звертати увагу, щоб праця та випливала з внутрішніх потреб студентів і була виразом їх стремлінь, щоб була правильно організована та не переобтяжувала окремих одиниць, щоб опиралася на стислій співпраці з більш досвідченими одиницями серед студентів та на співпраці зі своїми професорами та взагалі зі старшим громадянством. В цілях покращування методики праці необхідним є улаштовування спеціяльних зібрань для обговорювання актуальних питань, виміни досвідом, тощо. Теми в галузі методики праці повинні фіксуватися у студентській пресі та бути видані окремими брошурками. Студентська централя повинна кромі того організувати від часу-до-часу коротко-реченцеві методично-програмові курси для працівників студентських громад.

Особливе значення має співпраці зі своїми професорами та взагалі старшим громадянством. Така систематична співпраця уможливить пороставчим молодим науковим та громадським кадрам якнайповніше засвоїти здобутий досвід батьків, дасть змогу пізнати об'єктивно ясні й темні сторінки нашого минулого. Безліч питань і проблем, що пригнічують у сучасному переломовому історичному моменті нашого життя уми молоді, буде легше розв'язана при помочі старших, що помічною рукою, порадою, особистим прикладом можуть мати вирішний вплив на дальший духовий і моральний ріст молодої індивідуальности кожного студента. В цей спосіб буде поглиблюватися витворча думка, правильний розвиток нашого суспільства, практикування метод співпраці, метод синтези сил.

При загально-освітній праці студ. організації, що повинна систематично провадитися на систематичних, тижневих сходинах студентів у формі рефератів, професори та інші наукові чи громадські діячі повинні бути запрошувані на керівників дискусій над порушеними рефератом питаннями. Вони будуть мати завдання відповідно керувати та спрямовувати дискусію, щоб вона була на відповідному рівені, та щоб при такій плановій дискусії слухачі могли вироблювати відповідний погляд на дані речі. Прелегентами, залежно від складности питань, мають бути або запрошувані наші професори, духовенство, науковці, літератори, громадські діячі, або студенти. При доборі тем рефератів, призначених на студентські сходини треба уникати тем вузьких, чисто спеціяльних, що не будуть цікавими для загалу, які повинні опрацьовуватися на сходинах фахових секцій, та брати під увагу загального характеру, яких розуміння необхідне кожній культурній людині, а з якими окремі групи студентів, спеціялізуючись у вибраних собою фахах, при своїх студіях не зустрічаються, або запізнаються з ними у недостаточній мірі або в невідповідній формі. Особливу увагу належить присвятити філософсько-психологічним, педагогічним та суспільно-державним наукам, опрацьовуючи окремі так, щоб поборювати існуюче партійництво, поглиблювати розуміння тих проблем та привчати загал студентів до вищого розуміння справи, до мислення державницькими категоріями, до вмілости розуміти себе взаїмно, доповнюватися у думці, до вмілости співпрацювати зі собою та особливо старшим громадянством, консолідуючи всі свої сили для спільного найвищого добра. Треба передбачити окрім того систематичний цикль рефератів-викладів з галузі державного будівництва, соціології, політичної економії аграрних питань України тощо.

Незалежно від тих форм культурно-освітньої праці, організованої на терені студент-

ської організації, студенти повинні брати участь індивідуально й групово у відчитах »Академічних Вечорів«, Українського Наукового Товариства, Братств, відчитах інших наших та чужинецьких організацій, відчитах Всесвітнього Братства Христа, і т. д.

В такий спосіб через планову та відповідно опрацьовану тематику студ. організація буде поглиблювати інтелектуальні сили студентів, розуміння порушуваних проблем, розуміння духа часів минулих і сучасних та відповідне емоційно - патріотичне наставлення до нашого майбутнього.

4. **Активність студентів.**

При тому однак студентська організація не повинна ні намить забувати, що правильне розуміння тих справ та емоційно-патріотичне наставлення до них — це щойно одна сторона повновартісної людини; не повинна забувати, що навіть при найкращій організації культурно-освітньої праці та при найкращому витворенні патріотичної атмосфери в студентській організації, до виповнення якої вона покликана, коли не узглянимо в цій праці кожного студента зокрема, виходячи з того заложення, що всі ми рівні перед Богом, Батьківщиною й обов'язками супроти них, що приналежність кожного студента зокрема до своєї національної спільноти не вистарчить виявляти тільки гарними словами, відвідуванням сходин, або вплачуванням членських вкладок, а повсякденним своїм кокретним чином, згідним зі своїм найкращим розумінням своїх обов'язків, обов'язків тим більших, що ми на чужині, що **ми сини поневоленого народу, який бажає остаточно бути вільним на своїй рідній землі, бути рівним серед рівних у світі.** Тому кромі своїх студійних обов'язків кожний член студентської організації має моральний обов'язок конкретної праці в організації та серед ширшого нашого громадянства. До такої праці зараховують працю в: управі організації, її реферантурах, керівництві фахових секцій, участь у самодіяльних гуртках, праця в редакційній колегії студ. часописів, систематичне дописування до часописів про життя й працю студентства, участь в культурних зв'язках з іншими студ. організаціями, іншими громадськими установами та чужинцями, участь в церковних хорах, братствах, в харитативній службі, в організації різних фахових курсів, різних культурно-освітніх імпрез і т. д. Кожний студент повинен дати певне мінімум своєї праці в галузі обраній собою, згідно зі своїм заінтересованям. Предмет такої праці повинен канцелярією студ. організації вписуватися до його картотеки, підлягати обликові, бути ілюстрованим у формі діяграм і т. д. Вислід праці повинен обговорюватися на спеціяльних конференціях та у пресі. Таке наставлення до справи своєї праці у студ. організації, як ланки праці нашого суспільства взагалі, причиниться до того, що вся праця в організації буде зусиллям не одиниць, а студентського загалу, виявом їх стремлінь та прагнен, будуть рости нові кадри працівників студентської організації, а тим самим праці у пізнішому житті. При помочі співпраці зі собою дійде до повного зжиття студентського загалу та їх позитивного наставлення до цілости нашого життя, бо ніщо так не зближає людей до себе, навіть осіб скрайніх переконань, як спільна зустріч при конкретній праці, як спільне поконування різних труднощів для спільної мети.

В. Іващук

На шляху світоглядових шукань

I.

В грізну, буревійну добу, де дрижав зрушений в своїх основах світ, ми були свідками мінливости, проминальности та пливучості того, що ще недавно славило себе за непорушне, тривке та святе. В стихії глобальних катаклізмів, під свист куль та під вибухи бомб розсипувалися в попелища гордi імперії, руйнувались і мертвіли великі міста, зрошувалася рясною кров'ю земля, гинули мільйони. Під могутніми ударами розбурханих хвиль буття рзвалювались величаві доктрини, труп'яшіли колись такі блискучі ідеології, розпадались чванливі світогляди. В ошалілому хороводі розгнузданих людських бестій даремно шукати було образу людини. Він зганьблений пострілами у потилицю був покритий димом з крематорійних димарів. З безодні безнадійної чорної пустки лунала хула вірі в ідеали правди і краси, справедливости та свободи. Гегенна розгуканих стихій породжувала зневіру в прогрес людства. Меркнула віра в людину. Перед людиною тієї доби тьм'яніла життєва порожнеча. Фавстівський дух, не знайшовши свого філософського каменя, не знайшовши свойого життєвого шляху, був готов сягнути по келих трутизни, був готов проголосити свій кінець. Спадщина цієї проклятої доби це криза, що розлилася сьогодні по цілому нашому ґлобі. Ця криза охоплює ціле людське життя, вона проявляється в економічній, політично-суспільній та морально-етичний його сторінках; це в основному криза духовости сучасності.

Однак вже сьогодні в надрах тієї кризи, сумерку песимізму тут і там з'являються

дрібні вогники, передвісники нової доби, тут і там починає вже сходити молоде зерно духового відродження. Період міждіб'я, що його зараз переживаємо, це період шукання за тим, що було б основою духовості завтрішнього дня. Це поворот до тих вартостей, що лежать у підложжі найкращих традицій людського духа. Період міждіб'я, це час великих світоглядових шукань. Для нас, яким зневіра та песимізм не встигли згасити життєвої снаги, які чуємо ще зов майбутнього, особливо для нас молодих, світоглядові шукання стають справою першорядної ваги.

II.

Успішність в світоглядових шуканнях зумовляється якістю їх методів. Тому питання методики світоглядових шукань заслуговують нашої особливої уваги. В скромних рамах цієї статті постараємось порушити деякі питання світоглядової методології.

Світогляд це не тільки конкретний інтеграл пізнань, що є пізнанням цілості, це радше відношення до чогось, що якраз нашим пізнанням огортаємо, або намагаємось огорнути. Світогляд це атрибут мікроскомосу*), що одночасно визначує співвідношення мікрокосмосу до макрокосмосу**). Тому не слід утотожнювати його з чимсь статичним, це радше поняття чогось динамічного. Світогляду не можемо відділювати від того, з чого він органічно виростає, від людини з її динамізмом, з її розвитковими тенденціями та від життя з його ростом і рухом, з якими він тісно зв'язаний. Світогляд має два аспекти: теоретичний і практичний. Теоретичний аспект світогляду охоплює світосприймання, та світопізнання. Це одночасно спроби зрозуміння дійсности, це намагання розв'язки таємниць буття, це самопізнання, шукання за правдою, за своїм життєвим призначенням.

Виднокруг людської думки звикли поділяти на дві частини, у яких полюсами є з однієї сторони макрокосмос, з другої мікрокосмос. Цей поділ зумовлений різними методами пізнання мікро- і макрокосмосу. Задивлена в глибину мікрокосмосу, вирощувалась культура, задивлена в ширину макрокосмосу росла цивілізація. Перша частина кругозору людського пізнання — це культуристичні науки, друга — це природознавчі науки. Природознавчі науки поділити можна на ділянку точних наук, та ділянку біологічних наук, До культуристичних наук зачислити можна соціяльні та духові науки. Весь цей поділ як теж і поляризація людської думки в дуалізмі — матерія - дух — свій початок бере у різній гнозеологічній методиці. З другої сторони трудно, часто неможливо визначити ясні границі між поодинокими ділянками людського знання: поодинокі проблеми з поодиноких ділянок взаємно себе переплітають, взаємно в себе вростають, так, що встановлення певних рямців для охоплення формальної сторінки пізнавальної частини світогляду, стає річчю дуже відносною. В центр кругозору людських знань треба поставити філософію в властивому розумінні цього слова, філософію, що обов'язана перманентно синтезувати всі висновки, які дають поодинокі проблеми з поодиноких ділянок в певний актуальний цілообраз людської думки.

З теоретичного аспекту світогляду випливає в значній мірі його практичний аспект. Теоретичний аспект, процес усвідомлення, є фактором, що в практичному аспекті стремить до еманципації людини від космічних владних стихій, від несвідомого. Правильне зрозуміння ходу явищ в природі дає можливість їх правильно передбачувати. Тут людина проголошує свої змагання за визволення зпід гнету часу і простору. Тут відкривається ділянка прикладних (примінювальних) знань. Другою, ще більш важливою ділянкою практичного аспекту світогляду є його нормативність у відношенню до людського середовища. Тут світогляд стає чинником, що опреділює взаємно відношення людини до людини, людини до збірноти, та збірноти до збірноти, Тут одкривається перед людиною ділянка індивідуального, соціяльного та політичного життя. Тут маніфестується людська мораль та етика. Тут криється теж джерело критерій якості цілості світогляду, тоді коли паралельно джерелом критерій поодиноких його детайлів в теоретичному аспекті є оцінка його здібностей передбачування, в пізнавальних його ділянках. Супроводніком пізнання як складового фундаментального світоглядового елементу є завжди помилка. Коефіцієнт між пізнанням і помилковим балястом у пізнанні є показником тривалості світогляду, як певного інтегралу.

III.

В теоретично-пізнавальному аспекті світогляду в залежності від наставлення до дійсності зарисовуються дві тенденції: одна спрямована на спочинок в абсолютному пізнанні, друга на саме пізнання в перманентному рості. В зв'язку з тим спостерігається два типи світогляду. Один це тип синтетичний, другий — це аналітичний. Мислителі синтетики зміряють до системового світообразу, мислителі аналітики — це проблематики. Очевидно, як і всюди, так теж і тут рідко виступають чисті типи. Переважають мішані, в яких домінує перший або другий спосіб думання. Систематики першенство віддають своїй системі, своїй конструкції цілості світу. Часто-густо для цього вони жертвують навіть певні правди, поставивши вище єдність і суцільність своєї системи. Вони одержимі грандіозністю і красою своєї будівлі, повіривши в те, що знайшли універсального ключа до всіх загадок буття, часто a priori негують все ін-

*) мікрокосмос — суб'єкт, індивід
**) макрокосмос — довкілля, (Umwelt)

ше, що не може знайти в ній місце, з другої сторони нераз створюють самі ці детайлі своєї системи, яких їм для цілості ще бракує, а яких не знаходять у свойому пізнанні. Доля світоглядових систем відома. Вони підлягають невблаганому закону мінливості; дійшовши вершин свойого оформлення вони врешті починають втрачати німб своєї єдиноправильності, зраджують ефемерність своєї будівлі, проджують сумнів; вічно шукаючий людський дух починає від них відвертатися. Вони переходять в сумерк, в забуття, на їх місце приходять другі системи, що бувають до них діяметрально протилежні, бувають їх тотальним запереченням. Історія систем — це наче розколихування маятника, а радше тому, що квантитет змісту систем поступово зростає — це сіносоїдальна крива, з амплітудою, що постійно збільшується.

Предметом світогляду є мікро- і макрокосмос. Для поодиноких суб'єктів він маніфестується певним когломератом різних по своїй якості кількості явищ. Щоб збагнути суть поодиноких явищ, щоб пізнати правду про них, суб'єкт охоплює їх поодинокими проблемами. Розв'язування проблем — це процес інтерпретації поодиноких явищ. Поодинокі проблеми, маючи в полі бачення тільки детайль мікро- зглядно макракосмосу, не можуть мати претенсій для інтерпретації універсалізму, до якого претендують завжди системи. Системовий синтетичний мислитель завжди стремить до гармонії висновків, які дають поодинокі проблеми, натомісць в світозображенні проблемового аналітичного мислителя нерідко зустрічаються суперечності та розходження поміж поодинокими висновками з поодиноких проблем. Він однак має завжди більше шанс правильної оцінки дійсності. Коефіцієнт помилки в нього завжди менший, як у системозого мислителя. Усвідомлення поодиноких суперечностей стає стимулом для дальших його наполегливих шукань за правдою. Системи це всеохоплюючі споруди відповідей на весь цілообраз невідомого питань. Проблеми це комплекси питань, яких невідомі штовхають людську думку на шлях росту. Для систематиків сумнів являється чимсь для їх думки в грунті негативним, що найменше mallum necessarium, натомісць для проблематиків сумнів є рушійним чинником пізнання. Характерними в тому відношенні є слова Декарта, що той, хто осмілився пізнати все, мусить бути сміливим посумніватися про все.

IV.

Було б однак помилкою думати, що раз системи провалюються, вони не мають ніякого відношення до правди, ані не можуть бути основою світогляду. Фундаментом системи бувають завжди певні проблеми і тільки на їх основі системовий мислитель будує руштування своєї спекуляції. Не можна нап'ятнувати прямування мислителя, пов'язати певну сукупність проблем, які кожна зокрема не мають тенденції до охоплення світозображення в певну схему, конструкцію. Це зрештою лежить в основі психологічного характеру певної групи мислителів. Треба тільки застерегтись, що система — це метаморфічний твір, це щось часово зумовлене, це щось, в перманентному творенні. Треба тільки усвідомити собі, що джерелом правди є поодинокі проблеми і вони в першу чергу є основою безнастанного шукання за правдою. Проблеми, які завжди наново можуть бути розяснювані завжди новим кращим методом, які завжди стають джерелом нового і доскональнішого пізнання; є тим фактором, що поєднувати можуть поодинокі взаїмно себе заперечуючі системи й світогляди. Вони, щоправда, теж підлягаючи під закони діялектики, не улягають в свойому розвиткові таким великим хитанням, як системи. Вони є тим чинником, який запевнює континуальність розвитку думки та перманентність прогресу.

V.

Поодиноких проблем та теж поодиноких світоглядів не можна розглядати відокремлено від самого суб'єкту, як певної цілості. Їх детермінує в першу чергу точка погляду даного суб'єкту, степень їх висвітлення зумовляє квантитативно - квалітативна сторінка світогляду того суб'єкту. Пізнавальним елементом світоглядів є певна сукупність різних по своїй кількості та якості проблем. В зв'язку з велитенським ростом людського знання в новітніх часах з його спеціялізацією та диференціяцією його проблематики стає неможливим охоплення одним суб'єктом цілообразу буття. Сьогодні філософія часто задивлена в минуле, займається радше інвентаризацією старих систем, часто не дає собі ради зі завданнями, які стоять перед нею, не вспіває настигнути за поступом поодиноких проблем. У загальному світогляд сьогоднішньої людини підлягає специфчкації та диференціяції. У залежності від включення в ту чи іншу ділянку дослідницької праці чи у зв'язку з виробництвом тих чи інших цінностей ця сукупність проблем поодинокого індивідуа може зазнавати згущення в тому чи іншому напрямку. Звичайно ядром світогляду стає певна центральна проблема довкруги якої формується світогляд. Його динамікою кермують певні розвиткові тенденції, певна життева спрямованість людини, яка визначується йоио шуканням за його життевим призначенням. В залежності від льокалізації згущення світоглядової проблематики, від моменту віри в певні правди, від роду світоглядового стрижіння і, врешті, від психологічного типу людини, можна клясифікувати поодинокі світогляди. Контемплятивні світогляди інтравертиків централізуються на

мікрокосмосі, ексклюзивні світогляди екстравертиків на макрокосмосі. Інший буде світогляд мистця, інший ченця, інший фізика, інший математика, ще інший політика. Світогляд робітника не є тотожний з світоглядом селянина чи підприємця. Інший є світогляд американця, інший китайця чи українця. Клясифікація світоглядів може бути різнородна, та багатогранна. Нею покликана займатися психологія.

Однак при величезному рості цивілізації світоглядові вартості в свойому теоретичному та практичному аспекті підлягають швидкому та далекойдучому усуспільненні. Тут стають вони могутнім зв'язковим фактором поодиноких індивідів та збірнот. Вони набирають особливо важливого значення в нормативній ділянці, у суспільному житті. В залежності від певного динамічного спрямовання світоглядової проблематики, в залежності від напрямку цього спрямовання оформлюються поодинокі ідеології. В модерних часах особливого значення набирають політичні ідеології, цебто світоглядові комплекси системового типу, на яких базується дія державних провідних мужів, або груп.

VI.

В новіших часах можемо спостерігати, що деякі системи постали в умах нераз геніяльних систематиків, приспоривши собі штампи непомильності, приймаються як об'явлення за основу світоглядів, що в дальшому вважають себе за єдиноправильні. Вони, втративши зв'язок з передпосилками, що були фундаментом для даних систем, перетворюються згодом у заскорузлі доктрини, у духовий штандарт, у світоглядову схолястику, яка, вже, втратила зв'язок з живущими джерелами пізнання. На місці прямування до правди та прогресивних тенденцій з'являється інколи приземні емоційні моменти та примітивний суб'єктивізм. На цьому ґрунті з'являється, особливо часто в новіших часах, тип літератора - мислителя (»Dichter - Denker«). В нашій дійсності право обивательства завоював собі тип публіциста - мислителя. У літераторів творчим чинником є художня уява, їм легко констуувати свою систему світу. Вони легко задовольняються сурогатом пізнанням: фантазуванням. Літературний тип світогляду легко знаходить зв'язок з духовістю, що шукає світогляду. Він, завдяки своїй сугестивності, легко на неї впливає. Під його впливом сформований світогляд, вихолостившись з критицизму та об'єктивізму, легко затрачує резистанс проти світоглядового системового тоталізму. На такому підложжі легко приходить до перещеплень висновків з однієї світоглядової ділянки в другу, до далекойдучих узагальнень. Через такого типу причмелену зовнішністю певних річей ментальність, владно прокочується хвиля тотальної генералізації висновків часто однієї проблеми. Це очевидно кладе своє тавро на квалітативно-квантитативну сторінку світогляду. Режим такого світосприймання впроваджує людину в стан напівсну, де царить якась особлива псевдо-дійсність. Дурман суб'єктивізму — крилатий ворог твердого ґрунту — кормить людину легкостравними літературними клеїками, показує їй мітичні фігури в хмарах, підбехтує її розкуйовджені амбіції, химерними стежками веде її здоганяти якісь святоіванські вогники, вкінці зводить її на манівці і в результаті людина ґрязне в болоті реальної дійсності. Вислідом непереможного походу суб'єктивного а дальше пристрасті і зоологічних почуттів в спадщину певних систем є те, що світоглядові шукання повертаються до архаїчних форм з фетишизмом, магією слова та світоглядовою алхімією. Розслаблення зв'язку з жерелами світогляду, приспання снаги за стремлінням до правди відкриває дорогу експанзії підсвідомих архаїчних гонів, патологічному автизмові та нарцизмові, захланному еґоцентризмові в царину духовості. Нерідко шляхом дифузії літературної доктрини та емоційних моментів з елементами наукової теорії часто ще в незакінченій формі несправдженої гіпотези, виникають світоглядові системи та доктрини, які в своїх практичних висновках, в свойому прикладному аспекті випробовують свою життєздатність на шкірі цілої збірноти чи пак збірнот. Якість світогляду набирає отже незвичайної ваги в перспективі майбутнього в свому прикладному аспекті. Примінювальний аспект системового світогляду низької якості стає виразно на прю з пізнавальним аспектом проблемового світогляду високої якости.

VII.

У поодиноких збірнотах, що переживають духову кризу дається зауважити прагнення до синтезу, прагнення до відзискання певного духового цілообразу. Тут однак забути не можна про певні небезпеки, про яких була згадка при розгляданні систем. Модерна людина, втративши звязок з цілообразом буття обезброєна з критичності стає віч на віч з небезпекою підпадення під вплив цієї чи іншої світоглядової системи чи доктрини. Не треба підчеркати, що наслідки цього, особливо в практичному аспекті бувають нерідко як і індівідуально, так і суспільно фатальні. Методом, що уможливити може вихід з цього критичного становища духовості модерної людини може бути лише форма колективного світоглядового шукання, де поодинокі проблеми поставлені в осередку різних світоглядів і різних точок поглядів будуть предметом планового критичного та компетентного всебічного розглянення. Ясно, що багатосторонне розглянення даної про-

блеми різними індівідами з різних навіть протилежних точок бачене, при примініенні різних методів, даючи можливість піддати певні твердження вогневі критики, дає більше шанс зближення нас до дійсної правди. Очевидно, що критика тут повинна бути звернена не так на висновки, як в першу чергу на передпосилки певних висновків. В такому колективному шуканні може бути перевірена твердість основ поодиноких світоглядів, тим самим буде дана можливість підвищення якості поодиноких світоглядів. Одночасно поодинокі світоглядові стрижіні поодиноких одиниць поєднюватись можуть мостами різнинх спільних проблем. Врешті віднайдені можуть бути спільні для різних світоглядів динамічні напрямні, що змагати будуть до спільних цілей, усвідомлені і оживлені будуть загальні ідеали. Це дасть запоруку піднесення духовості збірности зі стану депресії.

Загальний синтез, переведений з великою старанністю та обережністю, прийнявши форму цілообразу, що тривало перебуває в стані творення, може дати гарантію перманентного прогресу людської думки. В практичному аспекті в своїх нормативних завданнях, особливо в соціяльній ділянці, він стане чинником, що стимулюватиме здоровий ріст. Тоді будемо мати забезпечення, що пізнання дійсної правди буде зумовляти правдиву справедливість, яка буде основою справедливої свободи.

Не вільно нам при тому забути, що запорокою перманентності прогресу людства є туга за тим, що по той бік пізнавального.

З. Штокалко

Про академічні вечори

(Думки студента)

Мета академічних вечорів, що розпочалися в листопаді минулого року, була виразно висловлена вже в зверненні ініціятивної групи до українського громадянства (див. про це при програмі академ. веч.) — а саме: »подати українському громадянству, а в першу чергу нашій студентській молоді в приступних, наукових викладах та дискусіях **синтетичний погляд на найактуальніші проблеми сучасної** переломової доби« (підкреслення моє — П.О.).

Що такий синтетичний погляд на найактуальніші проблеми сьогоднішної науки є річ дуже важлива й — зрозуміло — необхідна, — не потребує дискусії. Образ нашого світу з початком 20 століття зазнав насправді кардинальних змін. І хоч ця зміна здається чисто теоретична, одначе, її величезне практичне завдання на завтра не підлягає жодному сумніву. Нечуваний розвиток природничих наук, зокрема **фізики,** — як основної науки про матерію, **біології,** — як основної науки про життя, також розвиток і новий підхід в психології, нові погляди в астрономії і в ін. науках створили нову ситуацію, картина світу якої мусить радикально змінитися. Досить лише згадати відкриття в області фізики: Рентґена, подружжя Кюрі, М. Планка, Айнштайна, Н. Бора, Гайзенберга, що створили цілком нові погляди на світ, на суть і будову матерії, на основні закони дотеперішньої фізики; в біології: — нові вчення Дріша, Шпеманна, Вольтерека, Конрад-Мартіус й ін. з цілковитою перемогою віталізму (за Венцлем) і усуненням дотеперішнього суто раціоналістичного підходу дотепер пануючого механістичного висвітлення життєвих процесів (що було перенесено й на соціяльні принципи), — щоб зрозуміти сенс і значення »наукової революції« нашого віку, як дуже часто трактують сьогоднішню ситуацію.

Велика кількість позитивного матеріялу, що його поназбирали в останній час поодинокі науки вимагає справді великої синтези (і необхідного часу) для створення нового образу світу, що має прийти на зміну, ще й дотепер в широких колах пануючому — механістичному матеріялізмові.

Фавстівське стремління нашої кращої студійної молоді (для якої, як бачимо присвячені в основному акад. вечори) за пізнанням світу і життя, за шуканням правди, очевидно, мусить бути лише гаряче вдячним організаторам академічних вечорів за обіцяний синтетичний погляд на найактуальніші проблеми.

Щоб ще краще зрозуміти, яке величезне й корисне завдання ставлять собі за мету академічні вечори, я хотів би тут трохи пригадати ті основні віхи механістично-матеріялістичного світорозуміння, що основувались в першу чергу на »клясичній фізиці« (фізики до 20 ст.) та дотепер пануючої механістичної біології.

Великий розвиток наук, зокрема природничих, починаючи від ренесансу, привів в кінці минулого століття до створення картини світу, що була майже наскрізь механістичною. Здавалося, що з крахом спекулятивної філософії (біля 1830 рр.) матеріялізм неподільно завоював трон природознавства і, хоч в філософії, зокрема в спробі новокантіянців (з гаслом Ф. Ланґе: »Назад до Канта«!) матеріялізм вдалося перебороти, одначе,

ця перемога була чисто формальна, а на місце переможеної матеріялістичної метафізики новокантіанці нічого позитивного не дали. Навпаки, основні принципи й закони, що лежали в снові природознавства — фізики і біології — творили міцний фундамент матеріялізму. Постійно зростаючий матеріялізм все більше витворював своєрідне життєве наставлення; ідеали культури гуманізму, основи моралі, іраціональне наставлення губились в новій етиці еґоїзму, цинізму, аморальности. Механічні принципи в біології, взяті з фізики, переносились також на закони розвитку суспільства, виник т. зв. істор. матеріялізм. Консеквентність цього раціоналістичного підходу вела до заперечення Бога, до заперечення свобідної волі — основи етики, до заперечення реальности психіки.

Одначе, поруч з раціоналізмом, в основі якого очевидно лежав оптимізм европейця, гордого і певного, що людина є пан (навіть Бог!) природи і може розв'язати всі проблеми (також соціяльні), в останній час — зокрема, після першої світової війни — панує скоріше песимізм (Шпенґлер, Лесінґ, Л. Клаґес й ін.). Останні дві світові війни та загальні економічні кризи принесли зі собою господарське, моральне і фізичне знищення. Господарська криза йшла паралельно до духової (якщо остання не була першою). Духовою основою для великих держав був (і є) матеріялізм.

Матеріялізм тріумфував. І це треба йому признати. І хоч ще й сьогодні механізм і матеріялізм є дуже поширеним видом світогляду, одначе, сьогодні ми вже можемо говорити про »ранні зорі нової епохи«. Основи природознавства, особливо в фізиці і біології, на (як здавалось) вершині свого розвитку — в кінці 19 ст. спершу дуже захитались, а потім набрали таких змін, які дають право говорити про початок світла нової епохи...

Майже в один і той же час і фізика і біологія, користуючись тими самими емпіричними методами, мусіли признати, що вони находяться в цілком новій ситуації, при якій старі принципи, що раніше лежали в їх основі фундаменти матеріялізму — фізикальні закони субстанційности, кавзальности, континуїтивности, механізм і дарвінізм в біології). гублять своє первісне універсальне значення, своєї претенсії на абсолютність. Великий сучасний фізик Макс Планк мусить признати: „das endgültig Reale trägt metaphysischen Charakter und entzieht sich durchaus einer vollständigen Erkenntnis". Це означає, що протилежності між реальністю і метафізикою взагалі не існує. [1]) Визначний біолог Ганс Дріш вводить теологічний принцип (»Ентелехія«) в розвиток організму, доказуючи потребу введення цього арістотельського поняття експериментально. На зміну дотеперішньої »клясичної« фізики прийшла нова атомова фізика.

[1]) H. Krieg „Über die Grenze der Biologie".

Теорія квантів Плянка, теорія релативности Айнштайна, „Unsicherheitsrelationstheorie" Гайзенберґа, віталізм в біології зовсім не узгоджується з матеріялістичним розумінням фізикального і біологічного образу світу. Нові факти радикально змінюючи дотеперішній образ світу, вимагають також ґрунтовної ревізії наших старих уявлень про світ і життя взагалі. Ми можемо дізнатися (одначе не легко) про всі ці речі з сучасної літератури, залишається проте найкращою можливістю познайомитись про ці речі на наших наукових академічних вечорах, тим більше, що там залишається також можливість в діловій (що не завжди буває) дискусії вияснити окремі непорозуміння.

Цілком очевидно, що ця справа не є одначе зовсім легка. В самому зверненні ми читаємо дальше: »Хоч це завдання дуже широке своїм обсягом і тяжке своїм змістом, годі його поминути чи відсунути на пізніше, бо це означало б втечу від дійсности та резиґнацію зі свідомого прямування вперед. Ми здаємо собі справу, що живемо в переломових часах, на порозі нової доби — нових форм... наукового... та духового життя... Звідси родиться потреба нового оформлення світогляду достосованого до нової дійсности.« Таке завдання поставили собі академічні вечори. В українському громадянстві залишається тільки вітати таку ініціятиву та бути щиро вдячним. І в першу чергу — студентській молоді.

Подивимось тепер, одначе, як же проходять академічні вечори.

Цілком очевидно, академічні вечори притягли відразу солідне число зацікавлених. Так при першому вступному рефераті п. проф. д-р О. Кульчицького заля викладу була переповнена. Одначе, з часом ця приємна картина змінювалася: в останній час присутніх переважно 40 — 60 осіб (тоді, коли самої студентськїо молоді в Мюнхені понад півтисячі!). Чим пояснити це явище? Загальною індиферентністю людей щодо наукових рефератів? — Очевидно, також тут криється частково корінь причини. Одначе цілком можливо, що також причина криється в самому переведенні академічних вечорів. Постійне зменшення присутніх може, очевидно, це лише ствердити.

Практичним критерієм вартости реферату залишається завжди той результат, що він після себе залишить, тобто, скільки користі він собою принесе. І мала коефіцієнтність вартости реферату буває або причиною низького вірня його, або ж коли він буде дуже тяжким, з матеріялом для авдиторії малознайомим, в суто-науковій формі (»за дуже високим стилем«). В такому випадку такий реферат скоро губить розуміння і інтерес великої частини авдиторії. На мою думку інавґураційна доповідь проф. д-р Кульчицького »Пси-

хологічна проблематика світогляду сучасности« до певної міри була суто наукова й для великої частини присутніх тяжка. Так, сам предсідник академічних вечорів, проф. д-р І. Мірчук назвав її »дуже абстрактною«, а перший дискутант заявив, що він мало що зрозумів. Отже, не дивлячись на те, що сама доповідь була дуже цінна, своє практичне призначення вона в повній мірі не сповнила. І хоч д-р В. Янів в своїй рецензії після цього писав: »Так і почувалось, що Академічні Вечорі стануть на найближчі місяці місцем щотижневої зустрічі української духової еліти«, одначе, його передбачення не здійснилися цілком. Різнородність авдиторії вимагає, щоб реферат був пристосований до середнього слухача (сер. освіта) — з одного боку, а з другого — мусить бути в такий спосіб підготовлений, щоб він знайшов живий інтерес кожного слухача (що й вдалося дуже добре проф. Кульчицькому в його другому рефераті).

Помимо того, що розклад рефератів зовсім відсутній, самі реферати переставляються (і то майже кожного разу) перед останнім днем. Зрозуміло, що це явище дуже шкодить, і дуже впливає на кількість присутніх, бо майже ніколи не можна знати, що за реферат буде в наступному тижні, не говорячи вже про потрібне попереднє ознайомлення слухачів з тезами наступного реферату (що нам обіцялося).

Слідуючою причиною я хотів би назвати той факт, що інколи реферати читаються на іншу тему, ніж це він носить офіціяльну назву. На цьому я хотів би зупинитися докладніше. Вже на початку я підкреслив особливу важливість і необхідність синтетичного погляду на сьогоднішні проблеми. Про це також писав д-р В. Янів в своїй рецензії: »В сьогоднішній момент людство переживає велику духову кризу. Стоїмо на грані між старим, завмираючим світом, і новим, що народжується. На наших очах валяться непорушні, здавалося б, догми, хитаються світогляди. Де причина тієї кризи? Який буде світогляд завтрішнього дня? — ось питання, що хвилює думаючий загал.« Так, нас це цікавить й хвилює, і ми чекаємо, як висвітлять нам ці питання академічні вечори.

Як вже було вище сказано, основними науками, що творять відповідний образ світу, отже, фундамент всякого світогляду, є фізика, біологія, психологія (можна зарахувати сюди ще й соціологію, одначе, її принципи витікають в основному з двох останніх наук). Переломова доба пояснюється тими величезними успіхами та певними радикальними змінами, що пройшли в області цих наук. Найбільш революційний характер з них має сьогоднішня фізика. Але реферат на цю тему ще не відбувся. Реферати ж з психології і біології ми мали можливість прослухати.

Реферат з психології (проф. д-р О. Кульчицький) носив назву »Психологія на порозі нової доби«. Важливість погляду психології є особливо велика, якщо признати, що психологія займає основне й центральне місце в історичній боротьбі між матеріялістичним і ідеалістичним світоглядами, а саме: в розв'язуванні проблеми »матерія і дух«. Тому, очевидно, що цей реферат викликав живий інтерес. Як я вже згадував, шановному прелегентові вдалося відразу нав'язати зі слухачами тісний контакт. Реферат пройшов дуже добре й загальне враження було цілком позитивне. Була дискусія (на жаль вона не дуже стосувалася теми).

Прелегент спинився над питомою вагою науки психології, над пізнавальністю предмету зокрема. Також зазначив, що психологія до останнього часу переживала постійну кризу, з якої не вийшла ще й сьогодні. Жалко лише, що це було сказано, ніби між іншим. Бо ця постійна криза психології (що стосується як самої суті предмету, так і його методи) і є ця сама річ, що нас особливо цікавить.

Здається, в жодній науці не було стільки суперечностей і різнородности трактувань, як в психології. Дуже цікавим явищем в психології є те, що психологія не може знайти загальнопризнаної суті свого предмету. Що таке психіка як така? З основних напрямків в психології під кінець минулого століття ані представники емпіричної психології (Вундт), ані так зв. »чистої« психології (Т. Ліппс), ані дескриптивної (Брентано) не давали ясної відповіді на це питання. Психологія видавала розв'язку цього питання філософії, а сама займалася аналізами психічних явищ, не давши перед цим потрібної відповіді на суть психічних явищ. В філософії ця проблема виливалася зрештою в проблему відношення матерії до духу. Різні субстанційні теорії пояснення психічних явищ з розвитком природничих наук справді не витримували критики. Самостійну реальність психіки старалися тому рятувати з допомогою так зв. »актуалістичної« теорії (Вундт, Павльзен), одначе, вона теж не могла міцно втриматись, а тим більше — знайти, принаймні, широке призначення (див. наприклад, доречну критику. Кольпе цієї теорії). Самостійна реальність психіки здавалась справді в небезпеці. Деякі психологи говорили, що психологія свій період закінчила, тепер її функції перебере фізіологія (Бумке). Перманентна криза психології тривала дальше (а сьогодні?). Що дала нам нового психологія останнього часу? З нових напрямків в західній психології треба рахувати: психологія мислення, т. зв. »гештальт«-психологію і психологію підсвідомого. В останній час вийшла на сцену структурна психологія (або: »Seinspsychologie«), якій дехто пророкує майбутність. Ця психологія справді заслуговує на особливу увагу, поскільки її характер в сьогоднішніх »психологіях« новий в самому корені. Предметом

психології стають не окремі психічні феномени, взяті ізольовано, а — **психологія** самої **людини**, як такої. Тут психологія наближається до характерології, загальної антропології. Керувальним аспектом висувається **примат цілости**, оперту на шарову структуру дійсности. Вихідним і центральним пунктом свого реферату шан. прелегент зробив категоріяльну аналізу дійсности (за суч. визначним філософом Н. Гартманом). Вся дійсність складається з чотирьох шарів: матеріяльного, органічного, (або вітального), психічного й духового. »Всі вони дійсно існують« — говорить шан. доповідач. Цілком очевидно. Але правду признатися, якщо цим шаровим поділом (що є тут, в Німеччині, дуже поширеним), хочуть розв'язати стару (дух-матерія) проблему, то мені здається, що цей шаровий поділ в дійсності цього питання не розв'язує, є чисто умовний, бо відповідна диференція об'єктивного існування немає. Адже, можливі лише дві форми існування: я можу уявити собі золоту гору чи кентаура, і така думка буде теж дійсно існувати, одначе існуванню її не можна приписати об'єктивної реальности, вона існує лише ідеально як образ. Зарахувати ж усі ці чотири шари до самостійної реальної форми існування, очевидно не можна (принаймні — я не розумію як). Особливо проти такого шару, як духовий, виступає перш за все закид щодо його самостійности і реальности. »Екзистенцію« такого шару, очевидно, треба розділити на реальну і ідеальну. Якщо наприклад, якийсь мистецький твір належить до цього (духового) шару, та він може існувати в формі реальній- матеріяльній (книжка, як папір), або в ідеальній — в уявленні нашої свідомости. Таким чином він уже губить свою самостійну реальність: в першому випадку належить до матеріяльного шару, в другому (за цим поділом) — до психологічного.

Взагалі, на мою думку, такий шаровий поділ дійсности може добре послужитись для опису (дискриптивної психології) психічних явищ, але не розв'язує питання їх суті. Що позитивне розв'язання цього питання є конче необхідне для формування нового світогляду — річ самозрозуміла.

13-го грудня відбувся реферат проф. Розгіна на тему »Нові напрямки в біології«. Зміна картини світу в біології в останній час по своєму характеру займає (після фізики) друге місце, а тим самим викликає особливо великий інтерес. Як вже було сказано на початку, панівним поглядом в біології до останнього часу був механізм (шкільні підручники з біології ще й дотепер зберегли той характер, який надав їм в основному біолог-механіст Є. Геккель). Життя — казав визначний німецький анатоміст Вірхов є ніщо інше, як особливий вид механіки. Вся природа розглядалась як сліпа сила, що діє за чисто фізикальними законами без будьякої цілі. Слава Чарльза Дарвіна, революційний твір якого — »Про походження видів« (1859 р.) здавалося приніс з собою не заперечний доказ біології, що світ (як це вчила ще тоді також фізика) є єдиний великий механізм — заключилася в тому, що він пізнав логічну необхідність пануючого в природі природнього добору (селекції), що виключав будьяку ціле-спрямованість,—так пишуть дарвіністи. Ця картина світу виключала будьяку трансценденцію. Ернест Геккель, один із найвизначніших послідовників Дарвіна, за допомогою »чарівного« слова »розвиток« — »**Entwicklung**« — »розв'язував« відомі »світові загадки«.

»Союз моністів« Геккеля вів гостру війну проти релігії, трактуючи її, як залишки антропоморфізму, містицизму. Людина — біологічна тварина, що походить від мавпи. Тому і вона (людина) підлягає законам еволюції, — закону природної селекції, боротьби за простір і їжу. (Недаремно, німецькі націонал-соціялісти надавали великого значення біології, вважаючи її »основною наукою націонал-соціялістичного світогляду«.). При такій біологічній картині світу життя справді губило свою вартість і сенс.

Одначе, з сьогоднішної літератури ми можемо довідатися, що розв'язання основних питань в біології, які мають загальний характер (що таке життя, як виникло життя, як протікало життя), набрало революційних змін (хоч є біологи, що захищають ще старі механістично-дарвіністичні теорії).

Назва реферату, що обіцяла висвітлити нові проблеми в біології, викликала особливе зацікавлення. Одначе, реферат в дійсності не торкався цих нових поглядів, чи нових проблем, як заповідала назва. Більше того, саме трактування життєвого процесу і цілої біологічної картини було цілком »старого стилю«. »Життя — говорить шановний доповідач, є ніщо інше, як синтеза неорганічних речовин в органічні«, і дальше »... в залежності від різного еволюційного ступня воно має різні функції: органічні, фізіологічні, психічні й духові«. Цікаво, що треба розуміти під »духовими функціями« (а також і психічними) життєвого процесу, як »порстої синтезі неорганічних речовин«? Невже життя є лише проста синтеза неорганічних речовин, подібно, як синтетично (значить: штучно) витворено напр. вітаміни, чи інші речовини,—без жодних своєрідних властивостей і законів? Адже сьогоднішний віталізм приймає для такої дефініції ще особливі вітальні потенції, притаманні кожному життєвому процесу в його ціле-спрямованому розвитку. Чому ж в такому випадку »синтетична біологія« ще й до цих пір не створила синтетичного хочби й найпростішого організму? Як далеко відрізняється подібна дефініція від відомої дефініції Вірхова? Цікаво, який зміст має тут слово »синтеза« — що є ядром цієї дефініції — як починається ця синтеза, що є її рушійною си-

лою. Здається, сьогодні взагалі все більше зростає непевність щодо поняття життя.

Тим більше було дивно, коли шановний доповідач заявив, що він цілком погоджується з теїстичним поглядом на життя. Очевидно, що проф. Горбачевський мав цілковиту рацію, коли вказав на незрозумілу непов'язаність в доповіді: признавання Бога і релігійного тлумачення життя — з одного боку, і механістичне пояснення життя, що виключає будьяку ролю і місце взагалі для трансценденції — з другого боку. Адже, якщо шановний прелегент хотів вкінці заступати теологічний принцип в біології (що не узгоджувалося з його початком реферату), то можна було б очевидно пов'язати такий погляд найкраще з віталістичними теоріями, зокрема з вченням Дріша чи Шпемана, Вольтерека або з вченням сучасної жінки-біолога Гедвіг Конрад-Мартіус. Адже вже знамениті досліди Ганса Дріша, що стали першою підвалиною сьогоднішнього віталізму (О. Кох), експериментально доказали, що »машинова теорія життя« — так зв. гіпотеза преформістичної зародкової плазми Вайсманна — для пояснення життя зовсім не вистарчає.

Дуже жалко, що доповідач зовсім власне не розглядав нових проблем, зокрема нове трактування дарвінізму, нове висвітлення окремих біологічних явищ, як мутації, регенерації, регулативних процесів, спроби трансплантації Шпемана, дослідження, тзв. »керувальних центрів«, що містяться в ядрі клітини, нове розуміння філогенії, нові погляди в палеонтології щодо фiлогенетичного розвитку, дослідженя відомим сучасним природником Паскалем Йорданем місця відсутности кавзальности мікрофізикального характеру, нові думки в макромолекулярній біології і т.д.

Цілий ряд нових проблем і нових поглядів кидають зовсім інше світло на життя і біологічну картину світу взагалі, і ми сподівалися почути про них на рефераті »Нові погляди в біології«. Дещо розчаровані мусили ми повертатися додому. Тому все ж таки, ми хотіли б почути на наших академічних вечорах таке важливе і необхідне висвітлення нового віталізму нової картини світу біології, бо треба погодитися, що біологія займає основне і центральне місце в світогляді людини. Адже академічні вечори поставили собі за мету подати »синтетичний погляд на найактуальніші проблеми сучасної переломової доби«. І ми хочемо почути іменно **цей** погляд.

Щодо загального переведення рефератів треба, все ж таки, не зважаючи на трудність, усталити й оголосити наперед порядок рефератів. Також попереднє ознайомлення слухачів з тезами майбутнього реферату могло б лише позитивно відбитися на успіху академічних вечорів. І нарешті — неменше важливе, — відсутність певного вихідного й цілеспрямовуючого аспекту для всіх рефератів філософічно-світоглядового циклю усуває можливість гармонійного зв'язку цих рефератів, що є конечною потребою для їх успіху.

Павло Омелян

Camera obscura

Делікатна справа, або »ножиці на вдареному столі озиваються«.

»Переконані в щирості та доцільності поставлених завдань, ми віримо в успіх реалізації їх. І лише той, чи ті будуть нам перешкоджати, кому лежить на серці перетягнення студентства та його енергії в інший бік — в сторону інтересів групи, групки, амбіцій і т. д. Ті, кому залежить не на вихованні свіжих лав української ітелігенції, а на заспокоєнні своїх амбіцій, своїх позакулісових інтриг та, делікатно кажучи, — **кишень**«. (»Студентські Обрії«, ч. 1., стаття друга М. Я. »За що і як«.).

Щоб і на цьому відтинку поширити студентські обрії, подаємо до відома загалові студентства деякі подробиці, зв'язані з грубими дефраудаціями, доконаними членами попереднього виділу УСГ, в Мюнхені. І так довідуємося з достовірних джерел, що:

1. Колишній товариш, зглядно друг, а **тепер** скомпромітований осібняк, Баранецький, купив собі і цілій своїй народженій і ненародженій родині (що за хитрість — примітка обуреного складача) афідавіт до США. (очевидно за здефраудовані тисячі!)

2. Колишній товариш, зглядно друг, а тепер до краю скомпромітований осібняк, Ляшевич, купив собі доцентуру (хоронь Боже українську науку перед такими доцентами — примітка обуреного складача) на ветеринарному виділі УВУ (очевидно за здефравдовані тисячі!)

3. Колишній товариш, згл. друг, а тепер до краю скомпромітований осібняк, Іващук, прокидується фанатичним автокефальником тільки тому, щоб затушувати свою участь у фінансових аферах. Як рутинований аферист, зрікся він своєї референтури так вчасно, щоб маска закрила щильніше його скомпромітоване обличчя й грубі тисячі. (Очевидно здефравдовані!).

4. Колишній товариш, згл. друг, а тепер

до краю скомпромітований осібняк, Шевчук, купив собі не тільки афідавіт до Великої Британії, але й титул лорда. (очевидно за здефраудовані тисячі!). Ця креатура має відвагу представляти себе в аристократичному світі тепер за »лорда Шевчука« — примітка обуреного складача).

5. і 6. Колишня товаришка, згл. подруга, а тепер до краю скомпромітована осібнячка, Бич, і колишній товариш, згл. друг, а тепер до краю скомпромітований осібняк, Дубняк, шастили грішми направо й наліво (передовсім наліво! — примітка обуреного складача) до тої міри, що ними заінтересувалася гуртожиткова поліція. Але й тут помогли їм (»Студентським Обріям« і всім чесним студентам на жаль, тисячі! (Очевидно здефравдовані!).

7. На, обвантаженого тисячами, колишнього товариша, згл. друга, а тепер до краю скомпромітованого осібняка, Борковського, доконано грабіжницького нападу. Довідуємося, що в цьому нападі експропрійовано йому колосальні суми (очевидно здефраудовані!).

8. Колишній товариш, згл. друг, а тепер до краю скомпромітований осібняк, Войтович, купив для себе і для своїх вузько-партійних цілей цілу (!) Фюріхшуле. (Очевидно за здефравдовані тисячі!). Від часу купівлі Фюріхшуле тим осібняком датується лозунг: »хто не в партії, той не їсть! — (Примітка обуреного складача).

9. Великі подвиги колишнього товариша, згл. друга, а тепер до краю скомпромітованого осібняка і »панчішкового героя« (ганьба йому! !—примітка обуреного складача), Штокалка, у світі студенток пояснюється його королівськими подарунками у формі нілонських пончіх і кілограмів шоколад (очевидно за здефраудовані тисячі!).

10. Колишній товариш, згл. друг, а тепер до краю скомпромітований осібняк, Суховерський, хоче вибілити себе із своєї участи у фінансових махінаціях переходом до »Січі«. Думаємо одначе, що »січовики« здадуть собі справу з того, яку загрозу для них уявляє цей фінансовий »троянський кінь« (краще підходив би тут термін »троянський жеребець« — примітка обуреного складача.).

Такі є факти. Вони так ясні і недвозначні, що коментарі зайві. Консеквенції витягайте Ви, товаришки і товариші, подруги і друзі, студентки й студенти.

Хроніка

З життя Української Студентської Громади в Мюнхені

Дня 19 грудня 1946, загостили до Студентської Оселі на Рамерсдорфі український та білоруський св. Миколай. Згідно з традицією, св. Миколай »перейшовши скрінінґ« (Аматорський Гурток УСГ поставив одноактівку п. Бобикевича »Св. Миколай перед скрінінґовою комісією«), роздав багато дарунків. Не бракувало дотепних дописів на адресу »студентських промінентів«. Спільний білорусько-український концерт, який попередив святмиколаївську програму, пройшов з повним успіхом.

Незвичайно торжественно пройшов спільний Свят Вечір, влаштований Управою Оселі УСГ та ЛУПВ. Було запрошено багато Гостей в тому репрезентантів майже всіх громадських установ Мюнхену. З гарячими побажаннями кращого майбутнього зверталися у своїх святочних промовах проф. Щербаківський, проф. Ґорбачевський, ред. Стахів, дир. Спринський, та інші.

Підчас спільної вечері співав студентський чоловічий хор.

В веселій, дружній атмосфері єтрічали українські студенти спільно з громадянами український Новий Рік. З тієї нагоди, заходом УСГ в Мюнхені влаштовано Великий Маланчин Вечір, на який прибуло біля 700 осіб, в тому багато чужинців, як білорусинів, мадьярів, поляків, болгар, сербів і т. д. Добра орхестра та добірний буфет (заслуга наших товаришок) причинилися до піднесення теплого настрою, що запанував зразу на залі. При зустрічі Нового Року в імені УСГ-Мюнхен, всього кращого побажав присутнім тов. Галібей Р.

Дня 27, січня 1947, старанням культурноосвітної референтури УСГ, влаштовано для Громадянства Мюнхену Святочну Академію з нагоди 22. січня 1918 і 1919 рр. До участи в Академії запрошено з доповіддю ред. Пеленського, хор »Україна«, під диригуванням проф. Нестора, Студентське Тріо Бандуристів та тов. Катерину Кохно з деклямацією.

Добірною програмою гідно вшановано наші Великі Роковини.

З причини технічних труднощів, число виходить подвійне й запізненням. Сподіваємося, що слідуючі числа виходитимуть регулярно.

Редакція »С. В.«.

Накладом УСГ в Мюнхені Фюріхштр. 53.

ЦІНА ПРИМІРНИКА 2,50 РМ

ДРУКОВАНО НА ПРАВАХ РУКОПИСУ. ТИРАЖ 500 ПРИМ.
Розсилається тільки на адреси членів УСГ в
Мюнхені.-

/ Prive copy /

67

Ціна 1 рм.

СТУДЕНТСЬКІ ВІСТІ

ТИЖНЕВИК УКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ ГРОМАДИ В МЮНХЕНІ.

І К 1. | НЕДІЛЯ, 17. квітня 1946 року. | ЧИСЛО 1

ШАНОВНІ ДРУЗІ!

Поява тижневика, це подія, яка в історії українскої студентської преси не має прецеденсу, але виняковість нашого положення не має прецеденсу в нашій історії. Тому ми вважаємо, що нам треба чогось, що б єднало нас у щоденному житті, треба зеркала цього життя.

Всі дотеперішні студентські періодики виходили щомісячно, і тому нераз бракувало їм актуальности та тісного зв'язку з рвучким потоком подій щоденного життя.

Вони силою речі впадали в однобічність, намагаючись з'ясувати і насвітлювати проблеми назагал постійно актуальні, і таким чином, не завжди зуміли відчути скорий мінливий рух живчика студентських буднів.

Це мусіло довести до деякого морального дистансу, щоб не вжити слова "відчуження", між загалом і пресою.

Згадану прогалину поглиблював ще й факт, що дотеперішні журнали не все припадали до вподоби переважній більшості студентства, з огляду на їхній надто принциповий підхід до справ, на їхній нераз надмірно дидактичний тон, та сухо-докторські розправи.

Студент брав до рук журнал і відчував, що цей журнал не його, але радше... для нього.

Не пишемо тих завваг на те, щоби пропагувати обниження високого рівня нашої студентської преси, чи кидати тінь на її минуле.

Ми розуміємо, що наш загал треба виховувати, підносити і ми від тієї напрямної не відступимо, одначе будемо це робити в мягкій, доступній формі, бо тільки так можна вникнути в маси.

Отже журнал студентських мас - трибуна.

Але щоби дати студентству те, чого воно досі не мало, потребуємо Вашої допомоги, Дорогі Друзі!

Починаємо ззапросин Вас на христини... христини тієї газетки, що лише тимчасово назвали ми її "Студентські вісті". Про її назву рішите Ви самі в пресовій анкеті.

Нехай це буде початок нашої якнайтіснішої дружби і співпраці!

Редакція.

ПРОБЛЕМИ ДНЯ.

Balance of power.

Багато в нас було розмов про зміст роботи в Студентському товаристві, про її стиль, про проблематику. Часто ці розмови сходять до оповідань про апокаліпсу, часто про старі добрі часи, часом про сумерк і кризу, то знову про активізацію, то врешті виголошуються тверді слова про свої тверді переконання. Всі ці розмови блукають довкруги однієї клітки з зоологічного городу, у якій сидить збентежений...студент. До його від часу до часу долітають пристрастні слова; Босяк! Пролетар духа! Барбос! Паскар! Чверть-інтелігент!

Студент озирається переляканно, тоді летить на його друга черга. -Бийся в груди, бо будеш битий, як не станеш інший!!! Студент кулиться.

-Який? питає несміливо, тоненьким голосом.

- Робити, не питати! - паде тверде слово.

-Що? - питає розгублено несміливий студентик.

-Побачиш! Ррробити!

-Як? - питає вже зовсім спантеличений студент.

-Не став дурних питань, бо будеш битий!

І тоді студентик, переставши думати, починає мріяти: Як це було б гарно, коли б це він стояв перед кліткою і твердим голосом казав: "Мовчи, бо будеш битий"!

Абстрагуючи від стану вчорашньої, чи навіть і сьогоднішньої студентської маси, та від роботи проводу студентського, ми можемо ствердити одне, на нашу думку, небезпечне для студентства, нездорове явище, а саме явище "парнасівщини", чи пак "олимпійщини".

Це викликали на нашу думку, ненормальні життєві умовини студентської організації военних часів. Між студентським загалом та студентським проводом появилась тоді тріщина. Ці дві складові частини студентського товариства почали жити собі окремим життям. З однієї сторони почали творитись різні самозванчі аристократії, самовизначальні "осередки думки", "мозгові мотори" й інші езотеричні, ідеологічні альхімії.

З другої сторони жила студентська маса, що бачивши тільки на великих церемоніях своїх мікад, що тоді її ущасливлювали своїми об'явленнями, стала врешті їх нерозуміти, та почала видумувати собі про них грубі дотепи. Студентська організація перестала бути магнетом для студента. Студентська організація par excellence існувала тільки в мозгових моторах тих кількох людей, які при чайку у високо-культурній обстановці уприємнювали собі час лоскітливими взаємними компліментами про стиль та геніяльність їхньої творчости.

Сьогоднішнє нове студентське товариство не думає починати історії світу від себе, але і не думає брати в основу хоробові елементи чи то тридцятих, чи то сорокових років. Ми маємо відвагу сказати, що мало знаємо та вміємо, і тому ми хочемо і мусимо перш за все вчитися.

Студентська організація під сучасну пору є виховного типу. Консеквентним буде дальше сказане, що це матиме смисл тільки тоді, коли ми будемо твердо переконані в успішність роботи студентського товариства для створення нашої студентської збірноти, над створенням нового кращого типу українського інтелігента. Ми віримо в себе, віримо в людину, віримо в нашу збірноту та в наше краще майбутнє.

Але провід не може в своїй роботі базуватись на тоталітарних принципах, ні на принципі honoris causa провід мусить бути завершенням стремлінь загалу, та одночасно він мусить бути адекватний до загалу, бо інакше він його ні не виховає, ні не поведе.

Студентська преса в цій ділянці мусить сповнити дуже вражливі завдання. Це порушує зрештою стаття "До проблем студентської преси" у"Сту-

дентському Шляху" ч.4. Ми підчеркнули б, що студентська преса муситьбути тим звязковим чинником між проводом і загалом, площиною, де можуть конфронтуватися різні відповіді на різні питання д я і через те с ала б організуючим, усуспільнюючим, виховним та творчим чинником. То ж, на нашу думку, в студентській пресі поруч журналів поважного характеру зараз треба іде преси масового порядку, де все студентське життя знаходило б свій вираз.

Поруч великих "мислителів" з рецептами своїх світоглядів, зараз нам потрібно і добрих журналістів, які зуміють формувати наші будні. На їх ждуть сторінки нашого тижневика.

П. С е м и р у б.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ.

Референтура студій подає:

В останню хвилину повідомили, що Університет в м. Тібінген, може ще прийняти 20 українців на слідуючі факультети: медицина з дентистикою, право, економія, хемія, фармація /2 роки практики/, філософія, природничі науки. Літній семестр зачнеться 2 травня ц.р. Прийняття на всіх семестрах є можливе.

В СПРАВІ СТУДІЙ У ДАРМШТАДТІ.

Повідомляємо, що зимовий семестер на політехниці у Дармштадті кінчиться дня 12. квітня та до зголошення на літній семестер приймаються до 9. квітня ц.р. Хто хотів би студіювати у Дармштадті, нехай найкраще явиться особисто і постарається по змозі про довідку з УНРРА, потверджену місцевою військовою владою. Всі, хто має посвідку відголошення, з якого небудь табору дп., діставатимуть харч з УНРРА в сухих рапіях. Літній семестер розпочинається 13. травня.

Комісія Допомоги Українському Студентству.
Е р л а н ґ е н.

У СПРАВІ СТУДІЙ НА ГЕТТІНГЕНСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ.

Із Ґеттінгена повідомляють нас, що до коменданта табору в Ґеттінген звернулася англійська влада з пропозицією, передати їй чимскоріше список українців студентів, що хочуть студіювати у літньому семестрі на Геттінгенському університеті. Університет має такі факультети: медичний, дентистичний, економічний, правничий, теологічний, філософічний, агрономичний і лісовий. Літній семестр починається 1-го квітня 1946 року.

Первенство мають заавансовані студенти, що добре володіють німецькою мовою і по змозі студіювали вже в Німеччині. Заінтересовані студенти можуть голоситися негайно на адресу: Геттінген, Гаусштрассе 13, партер Дип.куп.Василь Я к у д о р, подаючи такі данні: імя і прізвище, дата й місце народження, державна приналежність, що хоче студіювати, коли на якому університеті студіював, скільк семестрів вислухав, які має документи, теперішня адреса. Прохання мають вигляди на позитивне полагодження.

УКРАЇНСЬКА ЕКОНОМІЧНА ВИСОКА ШКОЛА.

Дня 10. жовтня 1945 року Американською владою було дозволено відкриття Української Економічної Високої Школи в Мюнхені. 3-го листопада 1945 року відбулося перше засідання професорської ради, а 5-го листопада відкрито перший семестр на який вписалося 112 слухачів. Семестр закінчився 15. березня 1946 року. Першого квітня відкрито перший, другий і пятий семестри.

На перший семестр вписалося 81 слухачів, на другий - 70, а на пятім 25 слухачів. На першім зимовім семестрі з пройденого матеріялу зробило обовязковий іспит: з англійської мови 50 студентів, з німецької 57. На дальші іспити студенти зголошуються. На зимовім семестрі відчитано з політичної економії 30 годин, бухгалтерії 73 години, комерційної аритметики 53, економічної географії України 21 годину, історії державного права 26 годин, енциклопедії права 26, українознавства 18, фізики 37, хемії 29, англійської мови 142 години та німецької мови 101 годину. Школа заснована на зразок европейських високих шкіл /Гандельгохшуле/Наука триває 8 семестрів і по закінченні студенти одержують диплом інженера-економіста.

На годинах українознавства, як шкільні вправи були виголошені такі реферати:
"Творчість Івана Франка","Гетьман Мазепа", "Богдан Хмельницький".
На годинах політичної економії виголошено:
"Господарське значіння Дніпра", "Чи Галичина була перенаселена", "Чи працю куховарки є господарською чинністю", "Господарське значіння Чорного моря".

По всіх вищезгаданих рефератах студенти брали живу участь в дискусіях та ставили запити. При цім користалися із цінних зауважень професорів.

==============================

Агрономічно лісова секція.

Згідно з традицією У.Т.Г.І. відбулася дня 30 березня урочиста іматрикуляція студентів агрономічного та ветеринарно-зоотехнічного відділів. Ректор УТГІ в своїй промові закликав студентів до посиленої праці. Рівень Інституту мимо труднощів, як і раніш буде держатися високо. Англійська назва Інституту "Юкрейніан текнікал юніверсіти".

Зимовий семестр УТГІ кінчився 16. березня - літній починається 1-го квітня. В двотижневій перерві відбудуться іспити і колоквії. Передбачається відвідання зразкового сільського господарства. Для вправ з рослинництва організується дослідне поле.

Дипльомантів УТГІ повідомляється, що вони повинні наперед зложити на руки професорів свої дипломові праці. Речинець захисту цих праць буде поданий пізніще. Усні іспити з обовязкових предметів відбудуться після здачі дипльомових праць. Для тих, що предложать свої праці перед закінченням біжучого семестру є змога приступити до їх захисту в часі між 14 квітня та 1-го травня.

Студенти, що вступають на перший семестер лісового відділу німецького університету, повинні б розважити та по можливості рішитись на зміну напрямку студій з загального на більш спеціальний, як лісова індустр /спеціяльне машинознавство/, переробка дерева тощо. Це відноситься до студентів з кращою математичною підготовкою.

В усіх справах студій в УТГІ звертатися до продеканату, що урядує в канцелярії Оселі Студентської Громади в Мюнхені, на Фюріхштрассе 53, щоденно в годинах 10 - 12 крім свят.

=====================

РЕФЕРЕНТ ЗВЯЗКУ.

Міжнародне Студентське Об'єднання.

Може не всі знають про те, що на студентському терені в Мюнхені існує щось, що нагадує мініатурку могутнього УНО. Це Foreign Students Association. Його члени це студентські товариства чотирнадцяти національностей. Його ідея - ідея рівності, співпраці та дружби студентів всіх національностей. F. S. A. поза загальними зборами виділом та контрольною комісією має такі органи як раду національностей та міжнародний студентський суд, які нагадують декому світову раду безпеки та міжнародній суд Організації Об'єднаних Націй. Засяг діяльності F. S. A. на цілу американську зону. Міжнародне студентське об'єднання в значній мірі причинилося до створення університету УНРРА. Там зродилася ідея такого Міжнародного Університету. Своїми інтервенціями F. S. A. приносить велику допомогу чужинницьким студентам.

=====================

Заходами Міжнародного Студентсткого Об'єднання організовується харчівня для студентів чужинців вищих шкіл Мюнхену. Перші кроки закінчилися успіхом. Завдяки допомозі з боку Централі УНРРА в Мюнхені, вже знайдено відповідне приміщення. Подробиці подамо в слідуючому числі.

=====================

УНІВЕРСИТЕТ УНРРА.

На відчинених факультетах Унрівського Університету студіює около 200 українців. Почавши від другої половини березня, українці почали организовуватись. Створено українські гуртки кожного факультету, які вибрали своїх звязкових. Завданням звязкових - додержуватись звязку з студентською громадою, як рівно-ж, фахова праця в рамках діяльності даного гуртка. Звязкові почали вже свою працю. Скоро почнуться репретиторії в українській мові з таких предметів: анатомія, фізика, хемія і математика.

=====================

МЕДИЦИНА НА НІМЕЦЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ.

Під сучасну пору виклади на німецькому університеті з ділянки медицини розписані тільки щодо доклінічних семестрів, і дозволу американської влади це нема, хоч сподіватися його слід у найближчому часі. Наразі медиків закликується слухати, урухомлених зь днем 1-го IV.1946 викладів з ділянки природничих наук, а саме:

1. фізика - проф. Річард,
2. Зоологія - проф. Бойтлер,
3. Ботаніка - проф. Зісенгут,
4. Неорг. хемія - проф. Віланг,
5. Хемічні вправи - проф. Данс /від 30. квітня/.

Години та місце цих викладів є точно подані на дошці природничих наук у німецькому університеті. Поскільки бракує ще деяких дисциплін доклінічних семестрів, проголошено, що вільно буде додатково вписуватись у біжучому"семестрі А 1946". виклади,що пізніше зявляться, будуть оголошені на таблиці.

Для студентів що хотять протягом цього літа здавати лікарські передіспити, почався курс /повторення фізикальної хемії, розрахований на 20 годин. 6.квітня 1946 року минає речинець вношення заяв про зарахування попередніх семестрів, вислуханих на чужих університетах, та відбутих попередньо лікарських передіспитів. Окремо повинні зголоситися до дня 6.4.46 до передіспитової комісії /кімната 202/I/ усі кандидати до передіспиту, що їм бракує ще якихось вправ в зарахованих семестрах Ближчі інформації в усіх тих справах уділяє провід медичної секції УСГ /Голова тов.Назарук .Урядові години в канцелярії УСГ щодня від 13 до 14/.

=========================

КУЛЬТУРНО-ОСВІТНІЙ РЕФЕРЕНТ.

Культурно-Освітня референтура подає слідуючий плян роботи, затверджений виділом У.С.Г.

1. Вся культурно-освітня праця будується так, щоб підготовляти студентів до громадської культурно-освітньої праці серед нашого народу.

2. Щоб зробити можливим, доступну для кожного студента, участь у праці згідно особистих заінтересувань, створюються слідуючі підсекції:
   а/ Бібліотека, б/ читальня, в/ хор, г/ ансамбль солістів-співаків і музик, д/ літературна, ж/ драматична, з/ імпрез, е/ звязку з чужинцями і інш., як секція"відродження"рефератів, та окремий осередок думки,що організовує вечорі дискусій.
3. На чолі кожної секції стоїть керівник, до якого зголошуються студенти, які хотіли б співпрацювати в вибраній ділянці.
4. Культурно-освітній референт,керівники підсекцій творять разом культурно-освітню раду УСГ.
5. Керівники підсекцій в погодженні з радою складають плани роботи з своїх ділянок.
6. Бібліотекар,крім випозичання книжок, дбає про побільшення бібліотеки, подає відомости про нові книжки і в порозумінні з літературною підсекцією влаштовує, при потребі, збірне читання фрагментів книжок.
7. Літературна секція влаштовує авторські вечори і літературні дискусії та деклямації. Тісно співпрацює з підсекцією драматичною та імпрез. Подає відповідні тексти п'єс, деклямацій і т.д.
8. Секція драматична організовує реферати про театр, деклямації,народні танки, інсценізації та вистави.
9. Підсекція імпрез виготовляє плян академій, зустрічей з визначними людьми, товариських вечірок.
10. Підсекція рефатів плянує теми рефератів, пошуккує прелегентів. Організовує дискусії та реферати.
11. Підсекція звязку з чужинцями, дбає про товариські зустрічі з чужинцями, ознайомлює їх з Україною шляхом рефератів, гутірок і т.д.перекладає відповідні інформаційні матеріяли на англійську, німецьку, французьку та інш. мови.
12. Підсекція пластунів залучає до співпраці пластунів і пластунок,організовує пластунські рої при українських таборах під керівництвом проводу українського пласту.
13. Хор, як рівно ж ансамбль співаків, вивчає пісні до окремих студентських концертів та академій,як рівнож концертів для українських ва-

борів та серед чужинців.

14. Реферати. Передбачені є різноманітні теми. Духовий стан сучасної еміграції, особливо студентства на тлі її ... Політично-суспільні та економічні питання світу. Місце України в світі. Реферати на різні актуальні теми, опрацьовані на секціях фахових, з галузі філософії, психольогії, природознавства, техніки. Запрошуються різні фахові сили. Культурно-освітній референт раз по раз буде подавати на сторінках нашого часопису про новини і ... своєї праці.

==================

ПЛАН КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЬОЇ РОБОТИ НА СЛІДУЮЧИЙ ТИЖДЕНЬ.

/ Від 8.IV до 15. IV/.

8. квітня.
Понеділок. Від години 19. Огляд політичних подій. /читальня/
Д-р І.Шевченко.

Від год. 20 засідання керівників секцій і культурно-освітнього референту.

9. квітня.
Вівторок. Від год.20. Дискусійний вечір під керівництвом проф. п.Ващенка.

10. квітня.
Середа. Від год.20. Реферат ред. Сосуля на тему: "Українці під Чужинцями."

12. квітня.
П'ятниця. Від год. 20. Студентські сходини. Реферат проф.Студинського на тему: "Питання економіки світу".

=====================

С П О Р Т О В А С Е К Ц І Я.

Весняне сонце виганяє висиджених студентів з тісних кімнат на вільну спортову площу. Кожний присвячує найбільше уваги своєму вибраному родові спорту. Спортова секція УСГ започаткувала вже свій літній сезон у неділю 31. березня. Ранком о год.8.45 відбувся біг навпростець. Траса виносила 1600 метрів. Перше місце посів Якимчук Б. Цього ж дня відбулися трійкові змагання жіночої відбиванки студентського товариства УССК із Нойбаєрн "Пробій". Перемога 2:0 на користь "У.С.С.К-у". Змагання копаного мяча дали блискавичний успіх 11:1 на користь "УССК-у". Студенти грали багато краще технічно за своїх противників. Надніях жіноча дружина грала відбиванки з дружиною "Лев" Карлсфельд. Вислід 2:1 на корист студентів.

=====================

Український Студентський Спортовий Клуб подає:
Тренінги відбиванки відбуватимуться щотижня.
Для жінок: четвер і субота від год. 5.30.
Для чоловіків: середа і пятниця від год. 5.
Тренінги копаного мяча, щотижня в вівторок від год. 5.
Вступ на площу тренінгу тільки в спортових костюмах.
Всі справи звернені до українського студентського спортового клубу полагоджує представник виділу клубу п. Ляшевич Ярослав. В канцелярії

оселі в середу та пятницю від 11 до 13 год.

Голова клубу приймає в вівторок і пятницю від 14 до 15 год.

=================================

УКРАЇНСЬКИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ ХОР.

Приходячи повз будинок студентської Оселі, весняними свіжими вечорами можна завважити, як прохожі німці стають на дорозі і довго вслухаються. Що їх зачаровує, що вони слухають?

З великих вікон 2-го поверху летять мелодійно-співучі звуки. Як довідуємось, це хор української студентської громади, готуючись до концертів, відбуває свої проби. В розмові з нами організатор хору п.Слиш дав нам такі інформації.

Питання: Як довго вже істнує хор?

Відповідь. Наш хор організований місяць тому, вже відбув 8 проб. До його складу є записано 65 студентів і студенток, але до цього часу систематично відвідують 55 членів.

Питання. Дуже приємно. А яку мету вибрав хор.В який спосіб ви хочете показати свої вислідии?

Відповідь. Ми вивчаємо українські народні пісні і декілька кантів. Передбачаємо дати великий концерт для студентства і широкого загалу нашого громадянства тут у Мюнхені і навіть у інших містах.

Питання. Скажіть, будь ласка, які твори, конкретно,вивчаєте?

Відповідь. Здебільшого твори в обробці Кошиця,Лисенка і Леонтовича. Разом то є 14 народних пісень. Крім цього вивчаємо 6 кантів: кант Св.Варвари, кант св.Юрія, про Почаївську Матір Божу і інш.

При цій розмові, один з присутніх,колишній директор театру і дирегент П.Л. жартома запитав

— А що таке кант?

Відповідь. Кант /латинське слово/ - пісня духового змісту; памятка первісних форм західно-европейської кількаголосової гармонічної музики. Канти були дуже поширені серед українського населення в 17 віці.Канти з текстами релігійного змісту звалися ще псалмами. З України канти перейшли до Московщини. В музиці: спів мелодія. В багатоголоссі назва голосу, якому доручено голосову мелодію.

Питання. Чим можете пояснити, що з 65 членів відвідує 55?

Відповідь. Дехто переобтяжений іншою працею. Крім того справа хору вимагає великої витревалости. А деякі думають ніби за дві-три проби вже й можна давати концерт. Але ми свідомі своїх труднощів і віримо упевнено,що в близькому майбутньому можемо показати наші висліди.

Питання. Що б ви ще могли додати до вищесказаного?

Відповідь. Можу сказати,що хор добре впорядкований голосами.Всі члени чесно і совісно відносяться до своїх обовязків.Крім цього виношу найкращу подяку дирегентові проф. п.Трухлому,що доїзджаючи з інших міст наполегливо працює з нами.

==== ===================

ВІД НАШИХ КОРЕСПОНДЕНТІВ.

Із записок Мефістофеля.

Ц.ВЯХИ І ЦВЯШКИ.

Бувають ріжні ц вяхи. От для прикладу останній концерт солістів-студентів. Це так би мовити, цьвях сезону. Пахне весною і бренить чимсь вроді "Alla vita" особливо коли це виходить з тугих грудей нашого Рудаковського. Це теж собі нічого цвях. Так би мовити пятицальовий цвях. Коли б його вбити десь на солідну сцену; твердо стояв би. Хай тільки не поржавіє від аплодисментів та бісів на концертах по наших таборах. Тож почуємо це про його. І.М.Гамуля -- нівроку собі цвяшок, трошки з тремою, але на сцені стоїть, хрін йому в ніс, твердо.

І.Задорожний, теж цвях, який однак щойно гострить собі кінець. Є теж і цвяшки з так би мовити шляхетного металу. Це наша примадонна О.Білозор. Проспіває вам Лисенка "Айстри", або "Плавай плавай лебедонську" і ви плаваєте десь по хмарах, очевидно в хмарах-буроньках; у грі соняшних октав. Не дивно ж, що публіка витає її бісом, очевидно не тим, що має Staatsangehörigkeit пекло, - публіка, так би мовити, біситься. Це -- безумовно цвяшок зі золотою головкою. Є іще один золотий цвяшок. Це наш Вундеркінд п.Ірця Лончина. Коли б їй прищепити до головки велику кокарду, це дуже гармонізувалоб з її шоколадовою усмішкою та парадним уклоном. А як її пальчики почнуть бігати по клавішах розбитого фортепяну, ви несподівано чуєте як по залі починає віяти духом суворого Бетговена. Вас щос щипає за серце, ви німієте, а по перерві спостерігаєте, що у вас чомусь попукли долоні.

Цвяхи і цвя ки...Бувають зрештою і цвяхи в черевиках, які не дають спокою вашій пяті. Моя дуже симпатична, та рівночасно дуже злобна сусідка шепнула мені на ухо під-час одного номера на концерті:

"Ой не співай співаченьку
Бо сі не належить
Сховай голос під подушку
Най сі трохи влежить"...

Я собі це занотував і передаю вам з тим застереженням, щоб ви цього нікому й ніколи не казали, бо це так би мовити, нешить. Особливо тенори, це народ мімозновразливий. Ну, взагалі, ці українці чудакуватий народ. Кажуть, їх пісня найкраща в світі, а тут вам на концерті поза "Гетьмани", "Безмежне поле" і може ще дві-три інші річі - ані руш не вийдеш. Чи це европеїзація, чи дивогляд - нерозбереш.

=========================

Малий фейлетон.

НЕ ТРАТЬТЕ КУМЕ СИЛИ, СПУСКАЙТЕСЯ НА ДНО...

..."А мой удел катится только
вниз." Есенин.

Зустрів я недавно одного свого приятеля. Він стояв перед дошкою оголошень УСГ та порожнім зором глядів на порожнє місце на якому було написано: "Референтура преси". Ляпнув я його, по старому звичаю, по плечу.

-Здоров був - кажу - куди тебе біс носив цілий тиждень? Покурити маєш? А він як гляне на мене льодовим поглядом.

- Некультура ти! дикун! Пиши, брат, собі амінь!
- У чому справа.
- Ех! Твій мозговий мотор імпотентний щоб зрозуміти стиль цієї

проблеми, тобі брак тяглості, критичного змислу, та естетичного смаку щоб по академічному відчути її форму і суть...

- Свят, свят, свят, - ти з глузду зїхав?!

- Ти окрім цього людина хвора на паскіт і баракіт, ти...

- Федю, ти здурів?

- Ні, Грицю, - з тобою в такій атмосфері просто трудно говорити, ти не засвоїв стилю культурної поведінки, /щож допіру, стилю дискусії/ ти пролетар духа, окрім цього ти мені винен 100 марок.

- Чи ти припадком не з третьої ери?

- І так і ні. Під оглядом "бий хлопа дишлом", а особливо, коли "хлоп рура" то так!

- Чи ж тобі пачка вдарила на мозок?

- Пачку то мені теж відібрали і це також доказ сумерку, кризи та імпотенції студентства української заграниці. Студентська організація затрачує свій стиль. Mane! Tekel! Fares! Горе вам усім. Dixi!

- Ігі! Федю! Я ж ніяк невторопаю, що з тобою трапилось. Ти сьогодні ріжеш великого пана. Коли я тебе останній раз бачив, ти був зо всім як і всі. Федь глузливо посміхнувся.

- Іще вчора я був темний, як і ти зараз! Сьогодні я вже свідомий. Мені ясно. Я рішив виписатися з вашого кабаретового товариства. За наших старих часів не так було. Ах, та теперішня молодь. Що за манери, що за атмосфера. Жах один. Садома і Гомора! Фе...

І Федь глянув на мене згорда та висунув и дещо наперед долішню губу потягнув раз носом, кивнув мені протекційно головою та без слова повагом пішов помахуючи палкою, на якій привязаний був букет квітів. Я глядів йому вслід зторопілий. Та раптом він завернув, попорпав у пофелі та витяг звідтіль "Студентський шлях" ч.4. і передав його мені.

- Хоч це і шкода зайвого та даремного труду, всетаки нашим обовязком є виховувати. Прочитай собі методичну сторінку "За академічний ст

М. Голота.

==================================

ХРОНІКА ТИЖНЯ.

З ініціятиви ЦЕСУС-а у понеділок відбулась студентська пресова конференція. Порушено багато цікавих проблем.

У понеділок відбулась конференція активу культурно-освітньої референтури.

У вівторок З.Штокалко провів другу з числа гутірку з циклю "Як вчитися". Тема другої гутірки була "Як користати з научної літератури".

В четвер відбулися сходини членів УСГ. Обговорено низку актуальних питань.

В пятницю відбувся концерт солістів студентів. Заля була переповнена. Студенти з захопленням прослухали виступи своїх друзів солістів.

У пятницю закінчила роботу українська університетська комісія для студентів українців німецького університету.

В суботу відбулися організаційні сходини драматичної підсекції культурно-освітнього реферату. Намічено план роботи.

В українському таборі Мюнхен - Карлсфельд організовано секцію Студентської Громади. Вибрано управу. Вислідй праці подамо в наступному числі.

У місті Фюсен в таборі серед чужинців організовано секцію Української Студентської Громади. Наслідків праці ще незнаємо.

У таборі"Фрайман" переорганізовано територіяльну секцію УСГ у Мюнхені. Праця секції організована зразково. Силами студентів відбулося декілька імпрез,Налагоджено звязок з студентами інших національностей.

В Нойбаєрн перестала істнувати студентська секція, з огляду на те, що студенти переїхали на студії до Мюнхена.

==============================

ВІД РЕДАКЦІЇ.

З огляду на брак місця, матеріяли,що непоміщені в цьому числі, будуть надруковані в наступному. Крім того появляться в ближчих числах рубрики: "Вільне слово", "Що кажуть інші" як рівно ж, огляд тижневих подій у світі.

Одночасно перепрошуємо за всі допущені хиби,що трапилися в цьому числі. Деякі з них є незалежні від нас, інші - з технічних причин. Ми є свідомі їх і в наступних числах виправимо.Просимо надсилати нам матеріяли на адресу: У.С.Г. Редакція тижневика:

Наша поштова скринька знаходиться на другому поверсі перед канцелярією Оселі.

==============================

CAMERA OBSCURA.

Нове видання!!! Шаховий чемпіон К.Л.К. Гриць Безплідний видає власним накладом на чужий кошт підручник під назвою: "Шпик,або сім років планування".

Проф.Д-р Унроїд виголосить в Оселі У.П.В. і У.С.Г. доповідь на тему: "Вплив кальорійної вартости мясно-горохових консерв. на формування світогляду в країні йолопів".

Купимо мозок! Платимо найвищі ціни!!
Медична секція У.С.Г.

Редакція блаженної памяти "Хрону" купить більшу кількість главбурської солі. Достава Іоко.

З причини виїзду до Америки продам щіточку до зубів. Оглядати щоденно на Фюріхштрассе 53, кімн.ч.1 на третьому поверсі. Тільки до 6-ї години вечора!!!

Клуб "Барселона" оголошує набір на курси: "Як їздити на Мюнхенських трамваях у шперцайт". Приймаються виключно особи, що закінчили вищі студії.

Для заінтересованих розпочато вищі курси дипломатії.Зголошення приймає шевська робітня У.П.В. на Фюріхштрассе 53.

Загублено книгу побажань і скарг харчівні Гуртожитку У.П.В. і У.С.Г. Евентуальний знахідник може рефлектувати на місце почесного члена секції археологів.

Проф.Д-р Самогоненко з Карлсфельду виголосить на Розенгаймерштр. 46 реферат на тему: "Нові події в світлі старих ідей".

Дискусійний вечір "Гієна та гігієна" відбудеться в їдальні УПВ і УСГ. Присутність всіх обовязкова! Увага! На вечорі буде провадитись дискусія.

Управа Оселі.

Новина! Появився гастрономічно-астрономічний та астрономічно-гастрономічний словничок. До набуття в Академічному Домі УСГ.

Отцим кидаємо клятву на темну студентську масу атрофованих півінтелігентів.

Осередок Думки.

Найвищу премію одержить той, хто скаже коли появиться березневе число журналу "Студент".

Продаємо кожух. Гроші будуть призначені на розбудову Редакції місячника "Студент".

В Е С Е Л И Й   К У Т О К.

- Яка різниця між оптимістом і песимістом?
- ??
- Оптиміст каже: одного гарного дня підемо всі жебрати.
  А песиміст: добре. Але до кого?

О Г О Л О Ш Е Н Н Я.

Ближчі сходини Студентської Громади відбудуться в пятницю 12-го квітня о год. 7.30 вечора, в їдальні Оселі У.С.Г.

Проф. Єфремов відомий український вчений, винахідник прав гетероморфії атомів, виголосить на Фюріхштрассе 53 в студентській Оселі доповідь на тему: "Розвиток матерії у світі сучасних поглядів".

ОСОБИСТІ ОГОЛОШЕННЯ.

Хто знайшов ножик в залі харчівні 5. квітня, проситься повернути п. Назарукові Р, кімната 6/III, за винагороду.

/ Дві вітаміни сміху/.

Хто загубив гроші в Оселі в дні 4. квітня хай зголоситься до канцелярії Управи Оселі.

Тижневик на правах рукопису. Редагує Колегія.

Адреса: München, (Ramersdorf) Führichstr. 53.II.St. (Führichschule)

ПРЕСОВА АНКЕТА У.С.Г.

1. Що студіюєш?...
2. В яких студентських громадах і в яких роках був ти членом?...
3. Які українські студентські журнали довоєнних і воєнних років ти читав?...
4. Чи цікавила тебе тематика тодішньої студентської преси? /так або ні/...
5. Як що так, то які теми?...
6. Які статті та які автори тебе тоді цікавили?...
7. Яка твоя сьогоднішна думка, про тодішню студентську пресу?...
8. Чи читаєш ти сьогоднішню студентську пресу?...
9. Які журнали /назва і число/ ти читав?...
10. Які автори та які статті на твою думку найцікавіші?...
11. Які найменше цікаві?...
12. Які теми пропонуєш?...
13. Чи і що напишеш сам?...
14. Чи сьогоднішна преса задовольняє потреби нашого студентства?...
15. Чи вважаєш доцільним видання студентського тижневого часопису?...
16. Твої побажання щодо змісту і форми тижневика?...
17. Яку назву пропонуєш для нашого тижневика?...

Просимо виповнену анкету надіслати на нашу адресу:

MÜNCHEN'-RAMERSDORF Fürichstrasse 53.

Fürichschule 2/2

Ціна 1 рм.

СТУДЕНТСЬКІ ВІСТІ

ТИЖНЕВИК УКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ ГРОМАДИ В [illegible]

РІК 1. НЕДІЛЯ 14.квітня 1946 року. ЧИСЛО 2.

ДУХОВА ОБНОВА.

Стобарвну,квітчасту весну зустрічая природа - Мати,очищена від плісні і бруду гн[illegible]ної зими. Подібно і душа людини,стрічаючи Світле Воскресіння Назарея, повинна позбутись гріховної заскорузлости,видобутись з оковів пристрастей на чистий шлях Божих законів, вийти з нічної пітьми на світло дня. Як квітка потребує сонячних промінів,а травиця благодатного дощику, так потребує людина до життя і росту відновлення духових цінностей, відродження душі.

Розбите негодами наших часів духове життя, скривлена душа,зранене серце, весь оцей внутрішній розклад потребує духової купелі, бальзаму, цілющої роси. Такою [illegible] для християнина є духовні реколекції, бальзамом - жаль і покута за провини, а цілющим напоєм, це участь у безкровній жертві Розпятого Спасителя.

Хай не буде в рядах українського студентства таких одиниць, що не [illegible] забрудженими руками, грішними устами принимали б традиційну українську Паску.

Українська молоде! Вітай воскресного жениха, Спасителя і Страдника Гольготи, смита від цілорічного гріховного бруду, відроджена духово, змирена з небом і Його законами.

Нашим кличем останніх днів Страсного тижня, днів покути, сповіді, духовних вправ повинні бути слова Св.Франциска з Асизи: Deformata-reformare, reforata-conformare, conformata-confirmare.

Забудьте незгоди і провини. Хай слова великого батька знайдуть свій вияв у оновлених душах наших.

Обніміте ж ,брати мої,
найменшого брата.

Отоді після бур і розкладу, після тьми і ночі і в нашій душі воістину воскресне Великий Жених Спаситель Христос.

Кожної неділі і в свята в римо-католицькому костелі на Рамерсдорфі /близько Студентської Оселі/ від 11 години відбувається для студентів Служба Божа, яку відправляє український священик. Гарно співає студентський хор. На Службу Божу приходить і багато чужинців.
Доїзд трамваєм ч.4, до кінцевої зупинки/Рамерсдорф/.

П О В І Д О М Л Е Н Н Я.

Виділ У.С.Г. повідомляє, що 28. квітня 1946 р. на Форікштрасе 53 відбудуться

ТРЕТІ ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

членів Української Студентської Громади в Мюнхені із слідуючим денним порядком.

1. Відкриття Зборів,
2. Вибір Президії Зборів,
3. Звіт уступаючого Виділу,
4. Звіт Контрольної Комісії,
5. Звіт Товариського Суду,
6. Дискусія над звітами,
7. Проект зміни Статуту У.С.Г.
8. Абсолюторіум.
9. Вибір нового Виділу, Контрольної Комісії та Товариського Суду.
10. Вільні внески.

12. 4.1946. Виділ У.С.Г.

==================

Виділ У.С.Г. повідомляє, що чергові сходини відбудуться в четвер 18. квітня о 15 годині з таким порядком дня:
1. Справа Загальних Студентських Зборів,
2. Реферат проф. Кульчицького "Життєве призначення, вдоволення та вибір звання, як психологічні проблеми".

==================

КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЯ РЕФЕРЕНТУРА.
/за тиждень/

9.4.46 р. відбувся в приміщенні Студентської Читальні при Форікштрассе дискусійний вечір на тему: "Основні проблеми самовиховання". Це був другий того роду вечір, влаштований заходом Культ.-Освітнього Реферату Мюнхенської У.С.Г. Вислід вечора на загал позитивний, хоч тему для цього вечора підібрано не дуже щасливо. Участь у ньому взяли багато студенток і студентів, які цікаво прислухалися до дискусії. Жаль тільки, що активних учасників дискусії було небагато, говорили переважно "традиційні" дискутанти, що звичайно беруть слово на всіх студентських імпрезах. Особливе місце в дискусії зайняв один популярний магістер своїм як завжди темпераментним і голосним, хоч дещо недоречним виступом, розбуджуючи загальну веселість на залі. На початку вечора Культ.-Освітній Референт У.С.Г. у короткому слові подав субстракт і загальний напрям для дискусії. По ньому забирали голос ще шістьох дискутантів. Поодинокі з них висунули супротивні твердження

про основні завдання самовиховання "Виховання інтелекту чи волі на першому плані, та методи його, догматична мораль, чи критичний сумнів, санкції, чи позитивний ідеал." Вислідну синтезу подав провідник дискусії тов. П. Самовиховання має змагати до гармонійної єдности розвитку людського духа, однаково критичного інтелекту як і волі до чину і праці. Треба сподіватися, що ця імпреза буде початком дальшого ряду вечорів, що причиняться особливо до піднесення в студентській масі здібности критичного думання і відваги до публичного виступу.

=== 11.1.46 р. делегація нашої Громади взяла участь у сходинах Литовської Студентської Громади, де був відчитаний реферат українського професора пана Гоція на тему: "Походження та територія українського народу". Литовці з приємністю вислухали цю доповідь. Вступне слово в німецькій мові виголосив керівник секції звязку з чужинцями тов. Суховерський.

=== У вівторок і середу знов відбулося дві чергових пробі Студентського хору.

=== 12.1.46 р. На чергових сходинах Студентської Громади проф. д-р Студинський виголосив доповідь на тему "Економічне положення світу". Велика ерудиція, глибоке знання свого предмету та одночасно блискуча легкість в орудуванні ним запевнила прелегентові великий успіх серед наших студентів та викликала велике зацікавлення світовими економічними питаннями. Це виявилося зрештою, повінню питань якими засипували нашого шановного прелегента уже після закінчення доповіді й дискусії.

ПЛАН К.-ОСВІТНОЇ ПРАЦІ НА СЛІДУЮЧИЙ ТИЖДЕНЬ.

15.1.46. Понеділок від год. 19. Огляд преси. Д-р Шевченко.
16.1.46. Вівторок від год. 19. Реферат д-ра Мірчука на тему: "Основи світогляду сучасного студентства".
17.1.46. Середа, від год. 15. Реферат проф. пані Полонської на тему: "Гетьман Сагайдачний та його сучасники".
18.1.46. Четвер. Чергові сходини Студентської Громади. (3 год.)

РЕФЕРЕНТУРА ЗВЯЗКУ.

Як нас інформують харчівня для студентів-чужинців Мюнхенських Високих Шкіл буде пущена в рух тільки тоді, коли спеціальна комісія УНРРА перевірить всіх чужинницьких студентів німецького університету та Техніше Гохшуле.

ГОСПОДАРСЬКО-ФІНАНСОВА РЕФЕРЕНТУРА.

При Господарсько-фінансовій Референтурі утворюється каса взаємної допомоги.

Як нас інформують знову є намагання зі сторони зовнішніх чинників, щоб всіх приватників виключити з харчування в Оселі і перевести на німецькі картки.

РЕФЕРЕНТУРА СТУДІЙ.

Повідомляємо, що справа уневажнення Баварським міністерством Освіти Львівських форпріфунгів це остаточно не рішена. З нашої сторони будуть вжиті всі заходи, для протидії в цьому зарядженні

Управа У.С.Г.

ПРЕСОВА РЕФЕРЕНТУРА.

В середу 17.4.46 р. в читальні У.С.Г. відбудуться ширші сходини пресової референтури У.С.Г. в Мюнхені. Порядок дня:
1. Доповідь: "Наші завдання",
2. План праці
Гостям раді.

Пресова Референтура У.С.Г.

ФІЛОСОФІЧНА СЕКЦІЯ.

Сова розплющує очі...

Одними з найпізніших голосяться до життя наші філософи і одною з останніх заповнилась і донка - оповісник: "Філософічна секція". І кидається в вічі кілька університетних оголошень і правильник філософічної Секції.../ уже одну половину Правильника хтось"зорганізував"!/.Правильник... і більш нічого! Тільки конспіративно говориться про якусь нову "многонадійну управу", однак ми ще не відчуваємо виправдання надій зі сторони Управи. Злі язики говорять,що план праці секції знайшовся в задньому ящику та знов благословенна "Пітія" з Гуртожитку віщує нову еру розквіту і мідійому філософічної секції. Першим кроком на шляху до цього розквіту мабуть будуть сходини секції невідомо коли / повязані з виступами літераторів - дебютантів,"майбутніх геніїв", членів філософічної секції.

ЧИТАЛЬНЯ У.С.Г.

Що читати?

В Оселі У.П.З. і У.С.Г. є організована читальня. Тут поставлена для користування членів нашого товариства і бібліотека. Читальня постачається свіжою пресою. Для членів буде в найближчих днях доступний пресовий архів, в якому комплетуються всі періодики і неперіодики свої і чужі, які змогли ми зібрати. Щоб облегшити нашим друзям ознайомлення з пресою будемо поміщати в нашому Тижневику замітки про пресові новості в нашій Читальні. В останньому тижні появилися такі часописи й журнали.

Українські: "За майбутнє". Рік II, ч.5. Фюсен.17.3.1946 . ст.10.
"Студентський шлях" ч.4.березень. Інсбрук-Мюнхен ЦЕСУС
"Християнський шлях".Релігійно-суспільний тижневик,ч. 13,31. березня 1946.
ч.14 7.4.46 р. Видає Греко-Католицька Парохія Карлсфельд.
"Слово"- Тижневик.Видається в Регенсбурзі.
"Літопис українського політ.вязня".Рік 1.ч.1.Квітень 1946.

"Церква й життя" журнал Церковного Управління УАПЦ на Віртемберг-Баден. 1. [illegible] року.
"Вісник" - ЦЕЗУС.Ч.1.Квітень 1[illegible].

"Byle predzej" Codzienny informator "Slowa polskiego" - Monachium-Freimann.
"Dziennik polski" - Organ Polonii Polnocnej Bavarii. - Ratyzbona, 8.4. 1946.
"Slowo polskie" - Monachium-Freimann. Rok II. 15/14. [illegible] 1946.
"Zolnierz polski" - tygodnik ilustrowany - Nr. 11.2[illegible]-28. Marca 1946. Warszawa.

"The Stars and Stripes"
"Die Amerikanische Rundschau" . 2.J. Sechstes Heft. März 46.
"Die neue Zeitung" - Eine amerikanische Zeitung für die Deutsche Bevölkerung. Nr. 28. 8. April 1946.
Nr. 29.12. April 1946.
"Heute" - Eine neue illustrierte Zeitschrift. Nr. 9. 1.4.46.

"Neue Presse" - Nr.19. 30. März 1946.
"Badische Illustrierte" - 1. April 1946. Heft 1.
"Bayerische Rundschau" - Mitteilungsblatt der Christlich-Sozialen Union in Bayern Nr.7. 6. April 1946.
"Main Echo" Nr. 27. Aschaffenburg 6. April 1946.
"Süddeutsche Zeitung" - München Nr. 28. 5. April 1946.
"Süddeutsche Zeitung" - München Nr. 29. 9. April 1946.
"Schwäbische Zeitung" - Leutkirsch im Allgäu Nr.28. 9.4.46.
"Münchener Stadtanzeiger" - Nr. 15. München 10. April 1946.

"D.P. Express" - UNRRA-Team 108. Nr12. Vol.2. 3[illegible].3.1946.
"Jugoslovenska otadzbina" Godina II. B.8. 16. Mart 1946.

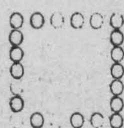

Одночасно звертаємося з закликом до всіх українських Редакцій та видавництв навязати з нами контакт для взаємного обміну виданнями.

У.С.Г. Мюнхен.

Від Редакції.

Щоб дати можливість розвинутися полеміці поміщаємо тут цікаву статтю, автор якої виходить з [illegible] заложень ні автор статті "Balance of power" [illegible] з першого числа нашого часопису. Одночасно, даємо можливість авторові статті "Balance of power" [illegible] боронитися, поміщуючи його відповідь.

═════ ═════

СТУДЕНТСЬКА "МАСА"? ? ?

"Маса" і то не яка небудь, а студентська. Бо це є пр[illegible], що має бути "ку[illegible]тний"- чи властиво в "психічно-медичної" точки а-[illegible] ватний до тої "маси". А що така "маса" в теперішній дійсности недавно вродилася, то ж нічого дивного, що в неї, як у новонародженої дитини іструє сильно розвинений комплекс меншевартости [illegible] дальшім психічним розвитку проявляється ненормальність, бо нормальний розвиток є лише у винятковик випадках, конкретно у пана Семируба. Це і є причиною повстання не цілини, а т.зв. тріщини між т.зв. "масою" студентства і "акуратним" до неї проводом. Бо те згаданий автор не бачить, що вже саме слово "маса" не можна примінювати до студентства. Бо ж загально є відомим, що "маса" це є випадково згуртовані одиниці, які під оглядом обсягу і якостей світогляду і етики є дуже різнородні, а що віршніше діяметрально проти[illegible]. Отже: як що "маса" то не студентська, а як студентство то не "маса", що є звичайно розгнуздана і не має ніяких позитивних прикмет: ані правильно думати, ані етично-моральних засад. [illegible]е що десь якась психологічна теорія займається психологією маси, то "визначні психологи", що також походять з тої "маси" при помочі спекуляцій згаданої теорії приймають факт існування "маси" а на її тлі як щось гіпер-гіпер-гіпер своє "я".

[illegible] "студентик", перестаючи думати, починає мріяти і стає пролетарем ду[illegible]-паскарем [illegible] дійсно абстрактне мріяння, коли "студентик" всіми силами старається конкретно поліпшити свої матеріяльні умовини і на її основі розвивати своє с[illegible] обідніле духове. Теж не бачить, що цю т.зв. "тріщину" при ствердженні нездорового явища, спричинює "абстрагування" від студентської "маси" та від роботи студентського проводу. Властиво, як можна про дану річ щось говорити рівночасно абстрагуючи від неї. Дальше "вони" [illegible] пан Семируб] вважають, що цю "тріщину" спричинили ненормальні життєві умовини, бо "маса" почала жити окремим життям і почала творити в своїм нутрі різні т.зв. "самозванчі аристократії", "самозвані [illegible]" осередки думки, "мозгові мотори" і т.д. Це як раз є доказом, що т.зв. "маса" бажаючи з своєї сторони заповнити цю "тріщину" витворює щось в роді духової еліти, це "маси" [illegible] студентства і в цей спосіб хоче створити авторитетний для нього центр на якім міг би базувати свою працю провід. А саме ця еліта в розумінні п. Семируба не повинна іструвати, бо тоді ще більше мігби вирізнюватися над "самозванчий гіпер-аристократ". Але щоби студентство мало своє морально здорове, випливаюче з його нутра і

отоючи на стороні з осадистики "я", яке саме все творить т.зв. ніби то "самозванча аристократія" п. Е[illegible] мируб не уважає за відповідне. Оминаючи звязкового чинника між загалом і проводом, згаданий автор цей раз розділює провід від загалу. Бо в проводі при існуванню т.зв. "самозванчої аристократії" творить зі загалом цілість і тим самим не потребує ніякого звязкового чинника. Хоч даль є друковане слово, не є воно таке сильне, не [illegible] так добре не віддає сили духа, сили співжиття і сил впраці, як живі слова і живе відношення між проводом і загалом за посередництвом студентської еліти.

Член Студентської "маси" один із "самозванчих аристократів" Ерос.

==============

САМОЗВАНЧІ АРИСТОКРАТИ.

Тримайте куме бика.../Нар.мудрість/.

Маса...Б.рр... що за прикре почуття бути одним із"маси" тих, що їх "багато забагато".

Яка ж знову захлистуюча приємність бути одним із числа тих, що десь високо на Олімпі, під хмарами, або принаймеше бути апостолом правди...вопіючим во пустині: Чи не так п.Ерос?

Розгнуздана маса

[illegible]льно ідемо...маса...одиниці... лучаємо, [illegible] поно. ..обсягливість... світогляд... діаметрально: Цікаво: А скільки ж то пан Ерос нарахував би тих діаметрів? Давайте їх сюди, ми на них ждемо нетерпляче. А, правда, студенти це не "маса", яка иколи! пан Ерос любить такособі, абстрагувати. Я переконаний чомусь, що пан Ерос зрозумів, що я писав про створення студентської збірноти з своїм відчуттям "ми", з все основним відчуттям ієрархії [illegible] вартостей, а не про усвячення"маси" студентського товариства з традицією. Але пан Ерос хитрий м[illegible]орос. Він хоче мати студентика в кишені. Він гладить його по голівці, щоб той і незглянувся як дістане з [illegible]рового [illegible] поза вуха. Властиво я підозріваю, що правдиве прізвище пана Ероса є Гермес — післанець богів, опікун купців і злодіїв, а одночасно... розвитку духа — це хитра штука. Його капітальне питання: "Як можна про дану річ говорити, рівночасно абстрагуючи від неї?" — буде, як це запевняє культ.-освітній референт [illegible] вирите на мармуровій плиті та вмуроване в стіну в їдальні нашої Оселі. Правда, п. Ерос часом трошки ікається. Заікався напр. на слові гіпер... гіпер...гіпер... Він тут можливо хотів сказати"гіпертрофований" інтелігент". Було б це дуже ефектовне, особливо коли б при тому в [illegible] постановив /Р.Лісовий [illegible] Рудко: 30 роки студентського Львова. Прага [illegible] стор. 1. 18 рядок здолу./ Пан Ерос пробує [illegible] історіософії [illegible], в минулому студентська маса(ах pardon, pluraliatantum від слова студент — студентство, ці новотвор[illegible] перекування, що йому досьбракує (sic!)) пробує заповнити тріщину, "витворює десь [illegible] (sic!) [illegible]ої еліти не"маси" а студентства і з цеї с осіб хоче створити авторитетний для нього центр, на якім міг би базувати свою працю провід.

Ага! Он куди стежка в горох: Тут закопано собаку: Значить, [illegible]"Пать" хоче мати монополь на акції авторитетного центру. Пан Ерос і [illegible]магається про-

голосити прогібіцію на духовий самогон власного виробу, але сам щось неначе підкоряється прогібіції здорового глузду проголошеної іншими самозванчими аристократами. На Олімпі психології не вчать. То ж пан Ерос комплекс меншевартности прикиплює немовляті. Тут, пане Ерос, Ви щось попутали; немовля хоче бути авторитетним центром і комплексу меншевартности немає, а Вам клуб хоче бути авторитетним центром і одночасно має комплекс меншевартости, бо усвідомлює собі, що тим центром не є. Теорії про творення духовних еліт не сьогоднішні і щасливо,що Ваше ім'я Ерос, бо про Вас та одночасно про еліту писав уже Платон у "Файдросі". Не читали?Сумно! Це ж Ваша біографія! Ваше уявлення про творення еліт не дуже то витримує проби історії. Ну, але даймо спокій померлим. Тим більше, коли зараз судять їх злочини. Накінець п.Ерос під впливом почуттів, якими керує нас весна, висловлює думку, що я не уважаю за відповідне (?!) щоби студентство мало своє здорове, випливаюче з його нутра, і стояче на сторожі засад етики "я". Все це завжди творити має нібито "самозванча аристократія".

Пане Ерос! Фе...Не пересаджуйте,чи пак не будьте садистом. Ви забагато перебуваєте на Олімпі і, що так скажу, не в курсі справи! Ерос кінчає свою статтю вигуками:

Геть зв'язковий чинник! Геть друковане слово! Хай живе студентська еліта! Хай живе живе слово!

Пане Ерос, vel Гермес, взуйте свої крилаті сандали,злізьте з Олімпу, зійдіть на низину і випустіть з поза загороди зубів своїх у студентство своє крилате живе слово!! Тільки не чухайте за довго потилиці!

Семируб.

==================

ЩО КАЖУТЬ ІНШІ?

Інші, поки що, ще нічого не кажуть, тільки думають щоби то сказати.

ФІГАРО ТУТ...ФІГАРО ТАМ...

Реферат не відбувся.

На сходах Студентської Оселі зустрів я знайомого, який йшов схвильований, збуджений і чимсь захоплений. Що сталося? - питаю його, привітавшись. Чим ти так вражений?

-Та як же, - відповідає він і показує свіженьким числом новонародженої газети. - Дивись яку вістку подають " Студентські Вісті". Вині в нашій Оселі буде реферат про українців під чужинцями та й хто ж його виголосить!!! Ред. Зозуля! Чи знаєш ти його?! Письменник, публіцист,журналіст, прелегент...

-Чекай,- спробував я стримати водограй його захоплення,- а чи знаєш що варте вся його творчість? Але мій співбесідник не дав мені договорити. Чи читав ти його "Рябі штани"? Це ж шедевр нашої літератури.Що? Скажеш не цікава книга. Нехай там бракує оригінального задуму, нехай там сила вульгаризмів, брутальности,непристойностей, лайок, нехай мова там і не вишукана, базарна, нехай нескладна,нехай там немає жадного цікавого оповідання,нехай його гуморескам бракує гумору, але ж який заголовок, за що говорить???!!!"Рябі штани"! Яка новаторська назва! Скільки в ній

сміливої фантазії! Який полет письменницької думки! Який величавий творчий розмах!

Почекай, почекай,- думав я зупинити потік його красномовства,- та своїми захопленими оцінками ти лише стверджуєш бездарність і нікчемність автора.

- Стій! А його публіцистичний талант? Хіба не читав ти в "Новому Українському Слові" його незрівнянні дописи? "Село співає", "Зозуля кує" "Коні іржуть", "Свині копаються"!! Що не твір,то яскравий малюнок українського життя. Нехай немає змісту,нехай вони нудні, розтягнуті,не письменні з мовного погляду,нічого не варті! Але ж важко знайти щось подібне.

-Дійсно важко,- повторив я. Але він знову перебив мене. А яка дивовижна гнучкість в оперуванні різноманітними псевдонімами. Сьогодні він Зозуля, завтра - Береза, позавтра - Суспільний, а там Лесь і так до Олеся дотягне. А як заінтриговує читачів цими веселими прізвищами. Читач розгорне газету, почне читати, позіхне і залишить. Певно Зозуля писав, - каже.

- Так хіба ж це добре весь час перехварбовуватись як хамелеон?- спитав я. Але товариш мій знов перервав мене - а які чудові реферати він виголошує! На Різдво попереднього року в Празі говорив він так піднесено, що слухачі вставали й виходили. А нині виголошує він про українців між чужинцями. Уяви собі - між чужинцями з великої літери. Ось до цвях цього реферату - це виходить, що він чужинців поважає більше, ніж наших людей, коли пише тих з великої літери? - зауважив я. Та мій співрозмовник зовсім обурився. Ти завжди знайдеш якусь причіпку! Ось побачиш який успік матиме його реферат! І побіг далі. Я,після розмови з ним, лишився глибоко переконаний, що й вартість реферату,як і прелегента, як ніхто сумнівна. В цьому пізніше переконали мене й ті кто ближче знав Зозулю. У вечорі зібралося на той виклад лише кілька осіб і то зацікавлені своїм знайомим. Чекали, не дочекались і розійшлися. А ми щиро зраділи,що не відбувся з дозволу сказати реферат і побажали культурно-освітньому рефентові надалі незапрошувати виступів нікому невідомих людей, щоб через них не потрапити в калюжу.

Фігаро.

=========================

Малий фейлетон.

БУТИ, ЧИ НЕ БУТИ...

Вечір...нервозність, біг нина, неспокій...
- Маєш олівець?
- Так!
- Який?
- Хемічний!
- Не треба!
- А гуму?
- Тверду чи мяку?.
- Мяку!
- Давай!
- Слухай завтра...
- Що завтра?
- Може не йти? Га?
- Треба - харч!

- А свищу на все! Іду спати!

А в другому куті:

- Без ату!
- Сім трефних...
- Мей бі!
- Пік!
- Йду! Лежил! Було грати мізерку!
- Мей бі! Сім пік!
- Контра. Лежил муровано!
- І?
- Туз!
- Дама козир, дама пік!!
- Пас! Дені - пас!
- Іі!

І цілу ніч сіренькі наші мишенята стукали і пищали: ді...ді...і...пі...пі...і...і...і...к.

А сплячі? А сплячим серденько билося неспокійно: Пік, пік, пік!

Рано: - коли прийде?

- Хто? Ага!
- Чи вже є?
- Нема!
- Може не прийде!...
- Уже є!!
- Де?
- Жах!
- І мурашки за спиною полізли - полізли...
- Гальо, друже: депік?
- В канцелярії?
- Але, але...ви депік?
- Сидить за столом!
- Але чи дала вам де-пі?
- Щоб вам емпі!! -
- Ігі!!!

Влодко.

=====================================

ВІД НАШИХ КОРЕСПОНДЕНТІВ.

Шляхом взаємопізнання до дружби.

Заходом культурно-освітньої референтури У.С.Г. влаштовано 11.квітня у великій аулі Університету УНРРА вечір зустрічі між українськими і литовськими студентами. Проф. Університету Гуцій виголосив з цієї нагоди доповідь у німецькій мові на тему: "Україна в історичній перспективі". Доповідач накреслив шляхи історичного розвою українського народу, виднвигнув культурні впливи на сході Европи і ролю України в першім періоді її історії. Литовська молодь з увагою прослухала цінну змістову доповідь і просила доповідача в найближчому часі прочитати другу частину. В авдиторії було приявних більше як 120 осіб. Було б побажаним, щоб подібни ознайомлюючі вечори відбувались і з студентами інших національностей, де б наші науковці познайомили наших сусідів про минуле й сучасне України та змагання нашого народу, як рівно ж потрібно і українському студентству озна-

йомиткось зі своїми найближчими і дальшими сусідами з якими сьогодні так вяжуть нас спільна доля і спільна мета.

М.

===================

СПОРТОВА СТОРІНКА.

Репортаж з неділі 7. квітня 1946 року.

Уже з першого числа нашого журналу все студентство і громадяни довідались, що існує Український Студентський Спортовий Клуб, та що змагається на всіх спортових фронтах, за спортове імя українського студента. Не думайте, шановні читачі, що діяльність Клубу обмежується тільки полагодженням справ в канцелярії головою Клуб тов. Ляпевичем. Наші спортовці наполегливо тренують. Найкращим доказом є остання неділя – самі спортові атракції. Першою і найбільш тяжкою атракцією це вставання з ліжка. Дальше досить приємна: снідання, потім знов тяжка – їзда трамваєм, і нарешті в ми в англійському парку, де має відбутися міжнародній біг навпростець, організований УНРРА. О год. 10.15 стаємо на старт. Біг на 1000 метрів, учасників 11 з них 4 українці: Купчинський, Гнатківський, Шепорович, Ниженківський; та кількох на 3000 метр. Темпо на 1000 метрів олімпійське, провадить литовець Тетеріс – олімпієць та мистець Литви. Він то і без конкуренції виграє біг, лишаючи противників на 200 метрів за собою. 3000метрів – Якимчук Роман провадить цілий час та по завзятім фінішу здобуває третє місце. На 500 метрів жінки мали навіть гарні осяги, бігали також і українські студентки тільки що з рамени УНРРА – не признаючись, що колись підписали заяву до УССК. Табеля весняного міжнародного кросунавпростець представляється так: мужчини 1000 метрів перше місце Тетеріс /литовець/ 3:39 друге місце Дринков /УНРРА team 108/ 4:02:8 третє місце, Ковач /Функкасерне/ 4:09:3, четверте місце Купчинський /укр.студент/ 4:09:4. На 3000 метрів перше місце Онреа /Функкасерне/ 13:28, друге місце Кінх /Функкасерне/ 13:41:1, третє місце Якимчук /укр.студент/ 13:41:2. Жінки 500 метрів: перше місце Шульц /УНРРА/108/ 2:11:2 друге місце Чмикало /УНРРА 108/ 2:18:8 третє місце Шульц 2 /УНРРА 108/ 2:21.

В розмові з організаторами бігу п.Пік та п.П. виявилося що нашим змагунам бракує ДП.та тренінгу. На нашу думку однак добрий тренінг є важніший від доброго ДП. Пополудні чисельно зібрана студентська "фе-райна" в Карлсфельді, довідавшись що не відбудуться змагання копаного мяча, з прикрістю мусіли дивитись на відбиванкові змагання УССТ – Пласт. УССК виграв 2:0 /15:10, 15:4/. В УССК-у дуже добрі Дроздовський та Барилецький, у Пласті Плавлюк та Кебеш. Коханові та Винарові не виходила висока техніка, думаємо, що одинокою причиною були довгі штани. Публика заховувалась спокійно і чемно. Спортовий день закінчили ми як звичайно в Гуртожитку чорною кавою з чорним хлібом – який з певністю причиниться до піднесення наших спортових осягів.

В.

===================

УССК подає до відома, що в неділ. 14. квітня відбудуться відбиванкові змагання о год. 15 між УССК– I – репрезентація Фрайману
УССК II – Фрайман.

О год. 16.30 змагання копаного м'яча поміж УССК - репрезнтація Фраймен. Змагання запов іда ються дуже цікаві,бо обидві сторони мають за собою успіхи та є в досконалій формі зорганізовані. Склад УССК І. у відбиванці: Дріздовський,Боронецький,Лисенко,Лишевич, Андріюк,Кравчинюк. УССК ІІ. Стосюк,Мімилович,Гузів,Стадниченко, Смішкевич. Склад копунів:

Пізнхівський
Малий - Костюк
Теслюк - Гошовський - Кравчинюк
Юркевич - Кузів - Смішкевич - Стадниченко - Стасюк
Резервові: Паш,Іваник.Грибович.

В ОСТАННЮ ХВИЛИНУ!!!

Як довідуємося в останню хвилину в неділю 14. квітня на площі в Карлсфельді в год. 16. відбувся матч між дружинами УССК і УНРРА, який закінчився великою перемогою 9:1 на користь УССК-у. Усківці грали жертвенно,амбітно і цікаво. УНРРА цілком слабо; брак помочі, добрий був лише один оборонець. В УССК-у відзначилися: Смішкевич, Стосюк,Кравченюк та Стадниченко. Було до тисячі глядачів. Перед копаним м'ячем відбулися відбиванкові змагання між УССК і УНРРА. Перемога 2:0 на користь УССК-у.

ЕКСЛІБРИСИ.

ТИП

"Є речі,про які не снилося філософам."
Шекспір

Всі кликали його Ґреґор. В тому було щось з англійського,хоч сам він був типовий не англієць,прекрасний "демократ" і чудовий міщанин. Вмів говорити все і вести нескінчені балачки на нія... ми. Вмів говорити про соборність,погорджувати "сходом",від якого тягнуло самогоном і безпросвітності "протого человека",умів говорити про демократію і вбивав осикові коли в гріб вільної думки,умів говорити про посвяту і здригався на думку про запізнений обідець і надусе умів говорити про революцію і був найщасливішим,найбільшим,залюбленим у собі міщанином.

Типова цвітка "вуличої" батьківщини,класична рожа галицького загумінку. Говорив про речі,яких не знав. Розв'язував проблеми,яких не розумів. Говорив про філософів і читав нишком з захопленням "Сина України". Робив політику. У повені рептильок у каламарах з "кзьонним" чорнилом загубив свій мозок. Сам був геніяльний. Сам единоправильний. Сам заглиблений у своя нещастя. Умів підслухувати не вмів слухати. Умів додумуватися,не вмів думати. Ненавидів чужої думки і мудріших від себе ненавістю канібалів. Хтось каже,що він росте і йде вперід,назустріч сонцю золотому. Хтось говорить про ритми маршової колони. Чи правду каже? Чи росте наш друг Ґреґор? Чи він одинокий?...

Зе - Нон

C A M E R A   O B S C U R A.

Правники,увага! Епохальний новий твір! "Адвокат мусить логічно думати,особливо,коли він змушений нелогічно говорити!" Замовлення слати: Нюрнберґ. Міжнародній військовий трибунал.

Секція студенток запрошує всіх студентів на дискусійниі вечір зі співами і танками під назвою "Чому еволюцію не називається адамолюція".

Сензація! Емоція! Redactoris Praesidentis Commentarii de bello Gallico або спомини Тартаріна з Тарасконту. До набуття у всіх книгарнях.

Щасть Боже! Свій до свого! Медична секція при співпраці з теологічною та технічною секціями та при допомозі референтури праці УСГ задумують організувати перше в Мюнхені українське погребове підприємство; "Aeternitas"

Час - то гроші! Електризація! Гігієна! Атомна енергія! Чудо техніки! Патент технічної секції УСГ! Електрична машинка до вертіння в носі. До набуття в управі технічної секції УСГ в урядових годинах.

"Індик або cogito ergo sum" - філософічна дисертація буде виголошена на слідуючих сходинах секції філософів УСГ найпізніше до другої половини п'ятої ледяної ери.

В їдальні УПВ і УСГ відбудеться дискусійний вечір під назвою "Фук, або я сконаю!" Присутність усіх мешканців оселі конечна. Управа оселі.

Купимо більшу кількість порошку на блохи. Оферти слати на адресу: Мюнхен,Рамерсдорф Фюріхштр. 53.III.кімната I. Тільки до 6.год. вечора!

Нова збірки лірики Р. Подразнюка "Гину за вами" появиться незабаром накладом "Студента".

Кільця до носа в більшому виборі поручає фірма "Ерос".

Люльки миру по умірковано паскових цінах до набуття на Розенгаймштрасе 46а.

Оголошуємо конкурс на постійного четвертого до бріджа. Зголошення приймає головна кватира КЛК. Оселя УСГ.III поверх,кімната 6.

Гурток народніх інструментів при інструментовому підвідділі,музичного відділу,імпрезової підреферентури,культурно-освітньої референтури УСГ розпочинає методичний курс для початкуючих "в котру дудку грати"?

9.IV.1946 на дискусійному вечорі в читальні УСГ загублено клепку. Зголошуватись до господаря читальні УСГ.

Міняю оригінальний львівський підвдипльом за чотири пари газівок. Зголошення: Оселя УСГ,III поверх,кімната I тільки до 6 год. вечора!

Студенти! До праці! Ні години не марнуйте! Дні летять незамітно і тихо,як листочки з дерев! Народній університет відчиняє матуральні курси для заавансованих. Дискреція запевнена. До праці!

Народній Університет УПВ.

Хто загубив 8.IV.46. в їдальні оселі УПВ і УСГ шнурівки до черевиків. Знайдено в зупі підчас обіду. Відібрати можна в господарській референтурі оселі.

Спростування. Медична секція УСГ має шану повідомити: ми,взагалі мозку не потребуємо,натомісць купимо череп і ребра. З мозком просимо звертатися до технічної секції УСГ.З поважанням. Медична Секція УСГ.

Отсим складаю найсердечнішу подяку всім тим,що причинилися до знайдення мого ножика. Р. Назарук.

Увага! Премієра! Виступ акробатичної трупи "Осередок думки". Подробиці в афішах. Дирекція цирку "Кроне".

У зв'язку з наступаючими загальними зборами УСГ продам авто. Гомик Мирон.

Отсим з болем у серці мусимо ствердити,що немилосердне призначення,примушує нас закомунікувати всім нашим кревним і знайомим,що у зв'язку з наближаючими загальними зборами УСГ наш Голова стратив голову. Виділ.

Комунікат. За найновішим розпорядженням командувача американських збройних сил забороняється в оселі УПВ і УСГ студентам стругати картоплю та поручається цю функцію виконувати організаційно-зв'язковому референтові оселі. Підписаний: Шеф штабу сухопутніх сил.

Kommt zu uns! Wir erheitern Euch!

Приймемо на помешкання і харч більшу кількість приватників!! Tiergarten Hellabrun. (Увага! Подання з підписами двох ручителів та з абмельдунґом приймає канцелярія оселі УПВ і УСГ.)

ВЕСЕЛИЙ КУТОК

При Українській Університетській Комісії:
Предсідник: Що ви маєте вислухане?
Студент: Академію.
Предсідник: Яку?
Студент: В честь Тараса Шевченка.

Предсідник Комісії: Чому ви вибрали ветеринарію?
Студент: Бо я маю велику родину.

ВІД РЕДАКЦІЇ

ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ. Змістовний друкарський чортик. В Студентських Вістях" ч.І. в рубриці "Культурно-освітній референт" стор.6, 29. рядок знизу надруковано: "як секція 'відродження' рефератів". Має бути: "як секція 'відродження',рефератів".

Пригадуємо та просимо і ще раз,виповнену пресову анкету УСГ надсилати на адресу: Мюнхен,Рамерсдорф Фіріхштр 53/II. II кімната,або вкинути до нашої поштової скриньки,що міститься перед канцелярією оселі УСГ.

В четвер появиться березневе число журналу "Студент".

ПОШТОВА СКРИНЬКА

п. Р, П. Дещо ліпше. Наразі не піде.
п. В. К-ий: Гаразд! Постараємося до слідуючого нашого числа зробити інтерв'ю з п. Пік.
п. Сосна: Піде дещо перероблене в слідуючих числах.
П. О. Просимо неодмінно зголоситись до редакції.

================

МИ МУСИМО ВРЕШТІ ВЗАЄМНО СЕБЕ ЗНАТИ!!!

Запрошуємо всіх наших співробітників на організаційні СХОДИНИ редакційної колеґії "СТУДЕНТСЬКИХ ВІСТЕЙ" та "СТУДЕНТА".

ГОСТЯМ РАДІ! Отже до побачення в середу 17.V. в год. 7. вечора в читальні УСГ.

Пресова референтура УСГ купить українську і німецьку машинки до писання. Платимо найвищі ціни. Зголошення приймає Секретаріят УСГ Цюріхштр. 53.

================

ТИЖНЕВИК НА ПРАВАХ РУКОПИСУ. РЕДАҐУЄ КОЛЕҐІЯ. ВИХОДИТЬ КОЖНОЇ НЕДІЛІ.
АДРЕСА:

Ціна 2 РМ.

СТУДЕНТСЬКІ ВІСТІ

ХРИСТОС ВОСКРЕС

РІК I | НЕДІЛЯ 21 КВІТНЯ 1946 | ЧИСЛО 3

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Світлі Свята Воскресення Христового, прекрасні сонящні дні, дні весни і розквіту природи, незабутні дні, які з раннього дитинства залишили в кожному з нас найкращі спомини, зустрічаємо ми на далекій непривітній чужині. А там далеко в Рідному Краю залишилися рідні і близькі.

Христос Воскрес! Радісно, піднесено, вслухаючись в урочисту симфонію церковних дзвонів, святкує людство на всій землі Великдень і приносить безмежну подяку Всевишньому за Його милість і щедроти, з вірою в те, що і в майбутньому Всемогучий не залишить їх.

Цієї світлої віри у милість Вседержителя не повинні втрачати і ми. Віра в Бога, в Його милість, віра в скоре здійснення нашої загальної мрії - швидко побачити Рідну Землю, мусить окрилювати нас, вселяти в нас мужність і твердість, уміння стійно переборювати різні труднощі і удари, які доводиться нам зазнавати на чужині.

У світлі Великодні Свята, приносячи вдячні молитви Всевишньому, помолимося і за наш Рідний Край,

За вишневий сад зелений,
За степи та за могили,
Що на Україні, -

як нас учив наш великий національний пророк.

Наповнивши Христовий храм, вознесемо молитви Богові, словами Шевченка скажемо:

Не молимось чужим богам,
А Тебе благаєм:
Поможи нам, ізбави нас
Вражої наруги.

Нехай наше студентсво, наша молодь, майбутнє нашої нації, наше юнацтво, на яке звернені погляди всього народу з надією, що воно міцно триматиме національний прапор, прийнятий від старших поколінь, свято збереже рідні національні традиції та піде шляхом тих заповітів, яким ішов наш великий національний геній, що вчив:

Смирітеся, молітесь Богу
І згадуйте один одного;
Свою Україну любіть,
Любіть її... Во врем'я люте,
В останню тяжкую минуту
За неї Господа моліть.

Сьогодні, у великий день світлого Христового Воскресіння щиро по-братерському обіймемо кожного, також і найменшого брата і так само, як колись на дорогій батьківщині звернемося до нього з рідним, знайомим, вітчизняним Великоднім поздоровленням: Христос Воскрес!

Вітаємо і молимося за тих, що розкидані за морями й океанами, за тих, що десь гинуть за Рідний Край, за всіх, що з вірою і надією на наше Велике Національне Воскресіння ждуть. І тим, що в рідньому Краю, за довгим голубим Дунаєм і безмежними лісами, і горами високими шлемо своє сердешне:

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

ХРИСТОС ВОСКРЕС! ВІТАЄМО ТЕБЕ, ВІТЧИЗНО! ВІТАЄМО ВАС, ДРУЗІ!

І ВІРИМО, ЩО ПРАВДА ЩЕ НАША ВОСКРЕСНЕ!

УСІХ ДРУЗІВ - СТУДЕНТІВ І СТУДЕНТОК, ВСЕ УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО, ВСІХ НАШИХ ЧИТАЧІВ, СПІВПРАЦІВНИКІВ ВІТАЄ РЕДАКЦІЯ "СТУДЕНТСЬКИХ ВІСТЕЙ" З ДНЕМ ВЕЛИКОГО ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВОГО І БАЖАЄ СИЛ І ЗДОРОВ'Я ТА ЩАСЛИВОГО І СКОРОГО ПОВЕРНЕННЯ НА ВІЛЬНУ УКРАЇНУ.

ВИДІЛ УСГ ПОДАЄ.

Виділ У.С.Г. повідомляє, що 28. квітня 1946 р. на Фюріхштрасе 53. відбудуться

ТРЕТІ ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

членів Української Студентської Громади в Мюнхені із слідуючим денним порядком:

1. Відкриття Зборів,
2. Вибір Президії Зборів,
3. Звіт уступаючого Виділу,
4. Звіт Контрольної Комісії,
5. Звіт Товариського Суду,
6. Дискусія над звітами,
7. Проект зміни Статуту У.С.Г.,
8. Абсолюторія,
9. Вибір нового Виділу, Контрольної Комісії та Товариського Суду.
10. Вільні внески.

12.4.1946. Виділ У.С.Г.

Наступне число "Студентських Вістей" буде присвячене третім Загальним Зборам У.С.Г. в Мюнхені.

Ред. "Студ. Вістей"

ж-ж-ж-ж-ж-ж-ж-ж-ж-ж

РЕФЕРЕНТУРА ЗВ'ЯЗКУ

МІЖНАРОДНЄ СТУДЕНТСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ (F.S.A.). З огляду на великий наплив чужинецьких студентів до німецьких високих шкіл, вже давно відчулося потребу: створити одну загальночужинецьку студентську організацію, що змогла б об'єднати працю всіх того рода організацій в американській зоні.

Ця потреба стала конечністю сьогодні, коли після початку академічного року доводиться нераз особливо прикро відчути негативне наставлення нім. унів. властей та великої частини нім. студентства супроти т. зв. "авсляндерів". Лиш одна спільна акція

ВИДІЛ У.С.Г. У МЮНХЕНІ ВСІМ ЧЛЕНАМ, ВСІМ СТУДЕНТСЬКИМ ГРОМАДАМ ТА ЦІЛОМУ УКРАЇНСЬКОМУ ГРОМАДЯНСТВУ ПЕРЕСИЛАЄ РАДІСНЕ

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

усіх чужинецьких студентських груп може на цьому важливому відтинку створити нам захист, і це завдання взяло на себе, засноване в кінці минулого року та визнане Військовим Управлінням, Міжнародне Об'єднання Чужинецьких Студентських Організацій /по-англійському: Foreign Students' Association в Мюнхені.

Це Об'єднання має на меті: підготовити в академічній площині демократичні принципи широкої співпраці усіх народів, відкидаючи задавнені спори та шкідливий шовінізм. Як шкідливо впливають останньо наведені речі, особливо в борбі зі спільним ворогом, це показала остання війна. Ми, молоді люди з а в т р і ш н ь о г о д н я, мусимо пам'ятати сьогодні про цей досвід, якщо не хочемо повернути до жахливих експериментів учорашньої дати. В той час, коли після 12-ти літ існування розвалилась "тисячолітня держава" тиранії та расової ненависти, ми стоїмо перед завданням: створити дійсно, тисячолітнє панування миру, справедливости та співпраці усіх народів під політичним, культурним та господарським оглядом. Безпосередньою передумовою для здійснення цієї мети є взаємне пізнання всіх народів та тісна співпраця в ділянці створення спільної оборони наших інтересів та спільної праці над культурним життям та майбутністю.

РАДА НАЦІОНАЛЬНОСТЕЙ F.S.A. В МЮНХЕНІ. Як відомо, в Об'єднанні Чужинецьких Студентських Організацій (F.S.A.), чи - як його популярно називають - в Міжнароднім Студентськім Об'єднанні існує такий орган, як Рада Представників поодиноких національностей, що є членами Об'єднання. Збори Ради Національностей відбуваються періодично, і там обговорюються всі, актуальні для чужинецьких студентів, питання та передаються деякі пропозиції до Виділу F.S.A., що є виконавчим органом Об'єднання. Збори Ради проходять завжди в дружній атмосфері та є міжнароднім студентським форумом, де можуть виловлюватися та обговорюватися думки, що можуть у майбутньому мати дуже великий вплив на формування міжнародніх зв'язків, співпраці поміж поодинокими народами в дусі дружби та поступу.

Адреса Міжнародного Студентського Об'єднання: München, Pütrichstr. 6.

СТУДЕНТИ - ПРИВАТНИКИ. Як доповнення до попередніх чисел, подаємо до відома, що заходом Міжнародного Студентського Об'єднання організовано харчівню для всіх студентів D.P. високих шкіл у Мюнхені. Кожний студент буде зобов'язаний виповнити реєстраційний листок UNRRA (H.Q.UNRRA Pasing). Реєстрацію переводить Міжнародне Студентське Об'єднання. Термін реєстрації буде поданий в найближчих днях на Німецькому Університеті і Технічній Високій Школі.

Закликається всіх студентів, у власному інтересі зареєструватися, щоб одержати допомогу з боку UNRRA.

Є передбачене створити студентський гуртожиток, у якому харчувалися б і студенти-приватники. Там буде відкритий клюб-читальня Міжнародного Студентського Об'єднання F.S.A. Якщо тільки закінчиться реєстрація плян буде переведений в життя.

Мюнхен 18.IV.46.

Референтура Сусп.Опіки
Міжнародного Студ.Об'єднання.

РЕФЕРЕНТУРА СТУДІЙ.

ВИКЛАДИ НА УНІВЕРСИТЕТАХ У МЮНХЕНІ.

UNRRA - UNIVERSITY. За повідомленням декана лісово-агрономічного факультету всі студенти перших семестрів повинні слухати викладів з інших факультетів (Naturwissenschaft), цей семестер буде їм зарахований. За повідомленням Ректорату лісово-агроном. і ветеринарний факультети повинні по святах у якнайскоршому часі розпочати виклади перших семестрів. В UNRRA - University ще в зимовому семестрі розпічнуть виклади всі факультети, крім філософії.

НІМЕЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ почав виклади на всіх факультетах, окрім медицини й лісової інженерії. Деканат лісового факультету подає до відома, що деякі предмети можна слухати на інших факультетах. Зимовий семестер триває до кінця травня. По коротких феріях почнеться літній семестер в з початком червня. Можна ще вносити прохання на літній семестер. При передзаписі (Voranmeldung) треба долучити відпис свідоцтва зрілости.
На німецькому університеті є відкрита бібліотека. Книжки в переважній більшості - з природничих наук.

ДУХОВНА СЕМІНАРІЯ може прийняти ще деяких питомців на перший, а зокрема на вищі семестри. Прохання треба складати в Апостольській Адміністратурі на Пасінґу.

МУЗИЧНА ВИСОКА ШКОЛА Й АКДЕМІЯ МИСТЕЦТВА. Ці школи в найкоротшому часі почнуть працювати. Про них подасться докладніше в наступному числі.

Організаційний референт.

КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЯ РЕФЕРЕНТУРА.

15. IV. п.проф. Полонська виголосила реферат на тему: "Гетьман Сагайдачний та його сучасники". Шановна прелеґентка з глибоким знанням відносної історичної доби та в живій формі виказала велич Сагайдачного, який завдяки надзвичайним здібностям та глибокому патріотизмові був першим гетьманом України, відновителем славних традицій Києва на Сході Европи. З другої сторони прелеґентка висвітлила, як у цьому ж часі, коли гетьман Сагайдачний знаходився на вершку своєї слави і заслуг для народу - анархістичні елементи з-посеред низового козацтва всіма засобами підкопали його авторитет та допровадили до того, що на його місце став гетьманом Боро-

давка,який,як каже наш історик Грушевський,за "брязкіт червінців" продав козацьке військо під Цецорою.

Реферат був вислуханий великою кількістю слухачів із глибоким скупченням уваги. Побажаним є,щоб реферати на подібні історичні теми,які мають велике виховне значіння,відбувалися частіше.

Дня 16.IV. др. П. Мірчук виголосив реферат на тему: "Основи світогляду студентства". Реферат,поданий живою формою,викликав живе заінтересування,що проявляється передусім у широкій дискусії. /Гляди реценз. в "Студенті"/.

Дня 17.IV. відбулися організаційні сходини пресової референтури УСГ.

Дня 18.IV. відбувся реферат проф. Кульчицького на тему: "Призначення,життєве вдоволення та знання,як психологічні проблеми". Реферат викликав живе заінтересування психологічними проблемами нашого життя.

З А К Л И К.

Прохається українських студентів пересилати всякого рода відзнаки,тісно пов'язані з історією українських визвольних змагань /тризуби,прапори,льви тощо/ до музеальної колекції провідника українського табору в Інгольштадт-і на адресу: Ukrainischer DP-Lager, INGOLSTADT, Lagerleitung Ing. Jaworskyj.

ВІД НАШИХ КОРЕСПОНДЕНТІВ.

ЗОЛОТО.

Лискуче. Приманливе. Цінне.

Рідкість,жадоба,злочин,пристрасть,влада,кров...

Професора Студинського після доповіді про економічне положення світу окружив рій со- рій нахабних,вічно цікавих студентів.

Гарячка золота,гарячка меду,гарячка знання.

Професор,як добрий шермер,короткими штрихами розрізує одне питання по другім.

"Laissez faire, laissez passer",чи пляномірна економіка?

І сиплються слова,відчувається відблиск великих пристрастей великих того світу.

- Гріб предків; це ж святий початок приватної власности! Перно Балів!- пригадується з доповіді професора. -Справа виселенців на паризькому Конґресі: насильна висилка людей противиться основному понятті приватної власности. DP. -як формував професор,- не має права на гріб своїх предків. Він не може там с в о б і д н о прийти й сказати: "Я є ваш син!"

Не погасли ще фаєрверки,що їх кинув на доповіді професор про приватну власність,гріш та питання економічного лібералізму,не продзвеніли ще ляпідарні речення про атомну енергію,вартість,комунізм,капіталізм,соціялізм,п'ятирічки,плянове господарство,про державну контролю,нормалізацію законів. Шумлять іще в вухах думки про міжнародні банки,валюти,удоступлення всім державам сирівців,знесення криз,піднесення загальної консумції та загального культурного рівня.

І ось Маркс устами святого Павла голосить: "Хто не працює,цей не має права їсти!" "Людина мусить бути включена в продукцію" - лунає зараз всюди. "Плянове господарство!" Але поруч із тим на Заході посередині цих кличів стоїть основний: "Свобода!"

Новий світ не боїться,легковажити минулого та одночасно не страхається невідомого майбутнього. Старий світ стоїть на мраморному п,едесталі традиції та... - побоюється майбутнього.

- Скажіть,пане професоре,як це було зі золотом?

-Хто дав йому вартість: може - забобон,магія?

-І ще сьогодні вірять,що золото приносить щастя! - каже хтось.

- Особливо,коли воно є у формі долярів!- паде з другого кута.

І професор вичаровує вам образи первісної людини,якій із різних причин подобалося золото. Ви бачите старовинний та середньовічний світ. Бачите,як Фердинанд і Ізабелла нараджуються шепотом із хитрими кардиналами: про Індії,золото,Турків,побожного шаха та світлу місію навертання невірних.

- А хто поїхав по це золото?

- Колюмб!- паде здивована відповідь.

Вказівки на годиннику пересуваються непомітно,а цікаві спудеї не хочуть випустити професора з гуртожитку. Слухаєте оповідання про десять козячих шкір та їх вартість при купленні довір'я у співгромадянина кам яної доби.- З напіврозкритим ротом слухаєте про африканську валюту з...камінців. Слухаєте про перший прототип німецької марки; паперові "obsidionales" із грецьких часів. Так вартість їм надавало довір я співгромадян.

-Як є з німецькою маркою?

- Геніяльно! Ніхто не знає,яка її вартість!

І знову пливе розмова про"штатскапіталізмус" ,інвестиції,матеріялізм,зиск і конто. Золото відокремити від підприємства! Торкається бідности та багатости. Ловите курйоз: Америка й Англія - це найбідніші держави,де найбагатіші громадяни. Совєтський Союз - це найбагатіша держава,де громадяни найбідніші.- Все це різна інтерпретація плянової господарки.

І пригадується вам з доповіді дилема: режім фахманів,чи режім профанів? Пригадуються одночасно слова професора,що на мапу океану,на якій немає накресленого острова Утопія,не варто глядіти! І вам мріється Утопія,де основний принцип влади - ні сила,ні свобода,але перевірена дійсна правда і правдива справедливість,добро всіх і кожного...

-Панове!- каже професор,- питання про збут і попит не є зараз небезпечні при іспиті з політекономії. Воно вже перестаріле.

- Не зовсім,пане професоре,- зауважує хтось. -Нейлі і традиція дуже в'яжуться зі собою. З конечности... Особливо попит!

Б є дванадцята,північ. Їдальня та кухня Оселі замикає не тільки свій цілоденний біланс,але теж і... двері. Рій студентів відпроваджує професора до брами.

- Що це є "Lend-Lease Bill"?

- Скажіть щось про Bretton-Woods-конференцію!

- Які основи теорії Мальтуса?

- По скільки зараз платиться золото?

Професор усміхається.

- Запишіться на економію!

Медик.

X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X

ФІҐАРО ТУТ - ФІҐАРО ТАМ.

ПОШИЛИСЬ У ДУРНІ...

- Ой,- тяжко зітхнув мій товариш. - Сталося велике лихо!!! Ми ошукані!!!

- Що ж сталося?!- здивувався я його непередаваному тонові.

- Обікрали нашу редакційну колеґію! Перехопили ініціятиву! Все втрачено!

- Та в чому ж - річ!- ніяк не міг я зрозуміти.

- А в тому,що матеріял,який ми так старанно підбирали і який мав вийти в "Студенті",друкує інший журнал.

- Як же це сталося?

- Та дуже просто. До Шевченкових днів підготували ми гарні статті. З них розвідку про чужомовні переклади Шевченка просили написати доктора Грицька Остапцая,дали йому відповідну літературу,дали рідкісне варшавське видання "Кобзаря" з передмовою про чужоземні переклади з "Кобзаря". І... О,лихо!... О,нещастя!...

-Яке нещастя?

- Готову статтю від доктора одержала наша поетеса,закохалася в неї і носила у себе на серці поки не згубила...

- Що згубила? Своє серце? От бідолашна!

- Та не серце,тисяча бісів,а статтю Грицька Остапцая,ту саму, над якою шановний автор стільки працював,стільки старань приклав. А той цілком природно розлютився на всю редакцію "Студента" і... розкрив редакційну таємницю,що ми маємо вмістити розвідку про Шевченкові переклади і зразки тих перекладів.

А журнал "Чужорідне словечко",довідавшись про це жадібно схопив нашу ініціятиву,скористався нашим збірником перекладів Шевченка і все це видрукував у себе. А ми знову пошилися в дурні.

- Як знову?

-Та ось так. Двічі замовляли ми це число "Студента" видрукувати і двічі чекала на нас друкарня зі своїм папером,але наша чарівна поетеса все ніяк не спромоглася віднести туди навіть матеріял. Аж нарешті вдерлося туди "Чужорідне словечко",замовило друкувати свій,перехоплений у нас матеріял на 108 сторінок і на це пійшов геть увесь папір,призначений для нас. Ос тепер вони з украденим матеріялом виходять поперед нас,а ми... ми чекаємо,коли тепер для нас друкарня одержить папір... Загалом кажучи - пошились у дурні.

І товариш у безнадійному відчаї махнув рукою та побіг десь. Я замислився над його словами і також гірко пошкодував,чому ми такі незґрабні,нерухомі,що прекрасні творчі задуми,чудові ініціятиви, просто з під носа перехоплює у нас,та ще хто? Соромно сказати - якесь "Чужорідне словечко".

Фіґаро.

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

ВІЛЬНЕ СЛОВО.

НА МАРҐІНЕСІ ХРОНІКИ ПРО "КОНЦЕРТ СОЛІСТІВ".

"Концерт солістів студентів",що відбувся 8 квітня в студентському гуртожитку,- це похвальний почин нашої культурно-освітньої Референтури. В той час,коли на терені цілого міста Мюнхена українське громадянство на має ніодної залі вистав,навіть не має змоги - брати участь у якихось імпрезах,улаштовування вистав і концертів у студентському гуртожитку задовольняє культурно-мистецькі потреби нетільки студентства,але всього нашого громадянства.

Та чи вповні задоволеною виходила українська публіка 8.IV. зі залі,де відбувся концерт солістів-студентів? Відповідь дає майже 90% приявних: ні! Не тому "ні",що наші молоді солісти-аматори,чи може дилетанти в своїй ділянці. Про вокальномистецьку сторону тут не приходиться говорити,бо всі учасники програми: і Задорожний, і Рудавський,і Лончина показали свої здібності,що ще багато обіцяють.

Не про виконання,а про саму програму прийдеться кинути кілька слів і виконавцям,і тим,що влаштували концерт. Програма складалась із двох третин чужих пісень і ледви кілька українських,нажаль не тих найкращих. Сторонньому глядачеві напевно здавалась блідою українська пісня супроти італійської,чи німецької,хоч правда наша "шовіністична" публіка нагороджувала українські виступи двократними аплодисментами.

Аби не було підозрівань в "односторонності" автора цих рядків, треба сказати: ми не закриваємо вух і признання перед західньоевропейською музикою,а навіть бажаємо ознайомитись і вчитись від чужих,всежтаки,приходячи на український концерт,бажаємо почути передовсім українську пісню. Цілком певно,що ніхто з публіки не прийшов,насолоджуватись чарами чужих пісень,бо задоволити такі мистецькі потреби можна щодня в німецьких театрах й опері.

Не заступається абсолютний пуризм концерту,бо ж кілька пісень могло бути й чужих,але на українському концерті українських солістів перед виключно українською публікою повинна мати примат українська пісня.

ЩО КАЖУТЬ ІНШІ?

МОЛОТОК, І - "ЦВЯХИ ТА ЦВЯШКИ".

Дуже симпатичним явищем у нашому тутешньому житті є поява ще одного студентського журналу "Студентські Вісті". Коли зважити ще й форму,чи хоча б сам період випуску,що запевняє постійну актуальність подаваного матеріялу та зацікавленість читачів - то справді можна припускати,що успішність нового тижневика серед студентської збірноти буде велика і знайде в ній відгомін і піддержку.

Все ж таки при першому числі редакційне ситко виявилось замало густим,коли пропустило щось таке,як стаття в стилю "Цвяхи і цвяшки". Ми чомусь ні на хвилину не повірили,воно й подумати страшно,щоб ці "Записки Мефістофеля" були заразом думкою й опінією

цілого студентського загалу і що півсторінки іронії - це взагалі єдиний вияв,яким зуміє зареагувати цей загал на таку справжню атракцію,- як п е р ш и й студентський самостійний концерт у Мюнхені!

Автор рецензії,якщо це взагалі можна рецензією назвати,- дискретно захований; безпретенсійний видно,бо й свою річ помістив малощо не під "оголошеннями". Видається навіть місцями,що стаття і писана для того,що авторові видалося,наче б то порівнювання цвяхів до співаків-солістів,і навпаки: співаків до цвяхів - це незвичайно влучне й відповідне порівняння,і прямо з цієї простої нагоди взявся за перо. Без сумніву,порівняння високомистецькі,і автор володіє загалом неабияким засобом силю,епітетів /навіть фолкльором/,все ж таки,чи не краще було б - скерувати все це у відповіднішу вітку писаного слова,а критику залишити таки - критикам! Поминувши вже те,що вона нічого позитивного не вносить,не говорю вже навіть,про зовнішній позамюнхенський відтинок,то вже з огляду на саме не-миле враження,яке все ж таки викликали так,здається,легко кинені слова на учасників концерту - годилося б бути дещо обережнішим,хоча б у безпардоннім оперуванні прізвищами по рядках статейки.

Говориться мимоходом на початку: "От для прикладу останній концерт..." А скільки ж то тих концертів відбулося в нас до сьогодні? Три чверті року минає,а ми,маючи стільки ще й вільного часу,не спромоглися досі ні на один самостійний концерт,мало цього: ми,прямо, не потрафили,навіть,"допильнувати",щоб,зорганізована для нас /!/ чужими силами,Шевченківська Академія,таки,відбулася,нехай і в спізненому речинці! Про те ми мовчимо старанно,а навпаки: маємо ще відвагу накидатися мокрим рядном на оцих молодих людей,які добились до Мюнхена і,заставши оцей наш - ніде правди діти - таки,міцно надгнилий ґрунт,зразу взялись не за слова,а за діло і поставили це діло так,як могли найкраще. Чому ні в одному рядку статті не згадується про ті всі труди,яких вимагає,вже навіть не саме поставлення програми,але оці технічні дрібниці,головно серед нас,де від ношення лавок почавши,а на власноручнім писанні афішів концерту скінчивши,про все треба подбати самому і самому полагодити.

Чому,врешті,ні одним словом не згадано про саму ціль,на яку був призначений увесь дохід концерту?

Ми,відай,уміємо тільки говорити багато про те,що,мовляв, "студенти наші не жебрають,не уряджують збірок; вони самостійно готовлять імпрези,щоб здобути фонди на студії"... - та коли між нами з'являться справжні піонери цієї гарної ідеї,так ми їх зразу - по голові!

Тоді... Якщо ми справді стали так інертними,якщо ми,дійсно,перетворились в одну тугу масу,що боїться й відпихає все,що пахне новим,для якої концерт студентів і то - концерт на поземі: нічим іншим,як,прямо,"дивоглядом"/!/ - так тоді краще,панове,сядьмо собі тихенько в кутку,скриймося під мітлу і не згадуймо,навіть,що ми були на тому концерті,а вже найменше признаваймося,що "вміємо" писати рецензії.

Пригадаймо собі ще одну симпатичну річ,а саме: оці потоки обурення,які викликали тим разом уже не солісти своїм сміливим виступом,але,прямо,сама програма концерту. Як можна,мовляв,сьогодні серед нас,тобто - українців,співати німецькі та італійські пісні! Автор вміло підхопив ці "настрої мас" і назвав це вченим модним словом : "ев-ро-пе-ї-за-ція". /Свідомо,а може таки помилково,в кожному разі - на щастя,не вжив того слова "в лабках",бо тоді це озна-

чало б,що ми і европеїзуватись не вміємо/. А тут і йшлося,саме, про цю европеїзацію,поминувши вже технічну неможливість: поставити в так короткому часі чисто українську програму,тим більше,що концерт був тільки концертом,а не жодним національним святом.

Цікаво,саме,що в той час,коли ми,з запалом танцюючи малощо не при кожній нагоді всякого рода "свінґі" і "румби",ніколи чомусь ні на мить не застановлялись над тим,як дуже ми европеїзуємо,ба ще більше - американізуємо себе,то чомусь тільки тут,коли йдеться про,дійсно,поважну класичну музику,чи західню літературу загалом,коли йдеться про розширення своїого знання чи світогляду,ми нараз стаємо жаркими патріотами,тобто: волімо сотний раз слухати нашу "Гандзю-кицю",чи "Ой не світи місяченьку"...,замісць арії з опери Вебера,Пучіні,Верді,які вже давно здали іспит на міжнародній сцені,і сьогодні в правдиво культурному світі ніхто вже не квестіонує,чи автором був німець,чи італієць...

Не розумію цього; бачу,що й автор мозолився,та все ж таки "не розібрав".

Багато дечого можна було б ще написати. Та боюсь,бо мимоволі впаде якесь гірке слово на ту,чи іншу адресу. А злоба,хоч яка вона людська,все ж таки погана річ. Тому кінчім на сьогодні,а оцей жмуток скромних завваг хай приймуть "Записки Мефистофеля" у свій марґінес.

Н.

ІЗ "ЗАПИСОК МЕФІСТОФЕЛЯ"

CRITICOSO CON AMORE...

Наш Мефістофель,підслухавши розмови про "Молоток і цвяшки", з безсилої злоби ... завив. Шерсть на ньому з'їжилась,очі засвітились,як у коцура в темну березневу ніч,а довгий коров'ячий хвіст затанцював "свінґа".

А потім тупнув він копитом та вихром закинувши на плечі пелерину,вхопив у руки гітару і... заспівав серенаду:

Ха, ха, ха! - і октаву нижче - ха, ха, ха!

Вийди серде-е-нько! Вийди коханий кри-и-итику! Я жду-у-у!

І невинний критик вийшов...

!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!

НАША СКРИНЬКА

П. В. Поезій не містимо. Зверніться до "Студента".
Ivenis. Стаття "Хмари" появиться в одному з найближчих чисел.
Мґр. П. Пішло до коша. Вашу статтю - "Головою в мур" можете евентуально післати до МУР-у.
Голота. Ваших "фейлетонів" більше нам не присилайте.
Агроном. Для нас не підходить. З вашою статтею "Поради для молодих господинь щодо совбчасного саджения капусти" зверніться до редакції "Рідного Слова".
"Keep Smile" Ждемо!
Медик. З вашою статтею "До ґінекології наших днів" зверніться до редакції "Наших днів".
Сосна. Деякі матеріяли використаємо. Зайдіть до редакції.
Ветеринарійна секція. Матеріяли про з'їзд будуть поміщені в "Студенті"
П.Багачик Володимира. Відберіть у редакції листа.

ЕКСЛІБРИСИ. ТІТКИ КОЗАЧКИ.

КАЗОЧКИ.

І. Чорнокнижник з гір.

За горами , за лісами, серед диких скель, над рікою ІНН жив Чорнокнижник з Чорногори. А було це давно предавно . І цей Чорнокнижник писав. Писав грубі та понурі чорнокнижні книги. Було це ще тоді, коли люди не знали ні пошт ні телеграфів, ні поїздів, а на границі кожного царства був вимурований височений китайський мур, якого ніякий смільчак не посмів пролізти.
Сонце сходило і заходило, люди родилися і вмирали, а Чорнокнижник сидів у своєму заклятому тереммі і писав. І кажуть, що ще і до сьогодні пише...

2. ЦАР.

В одному царстві, в одному государстві жив собі цар. Не їв не пив а ходив і всіх бив. Бо не було в царя дружини. Сумно було цареві. Тоді узяв наш цар сів та розписав у свойому царстві указ:
"Від сьогодні, во віки вічні у моєму царстві буде панувати "Jus primae noctis"

3. ТУСЯ.

Була собі маленька Туся. Туся любить бавитися з малими хлопчиками Маленькі хлопчики пибзинники, бо вони відносяться до Тусі не по товариськи. Малий Івась показав Тусі язик і сказав: "Туся бзес" Тусі жаль. Туся лізе під стіл і її сльози з очків кап-кап-кап. "Цекайте, цекайте --каже Туся-- я вам всім на злість вмру..."

4. БАРИЛКА.

Одного разу котили дорогою барилку. Котили до кузні, щоб набити на неї нові обручі. А барилка котилась і гуділа:
--„Гей , ви! Пляшки і плящата, ходіть но до мене всі: я вас наповню своїм змістом!"--„Та ж ти порожня!"--відгукнули її пляшки і плящата хором. --„Нічого не шкодить. З другої вулиці котять до кузні велику бочку". Вона повна."

5. ГРЕК.

Було це дуже давно : ще тоді як греки Трою здобували , та за прекрасну Олену провадили торги. Жив був собі один грек, а звали його Нарцив. Любив було оттой грек в дзеркалі собі придивлятись.
Захотілось раз Нарцизові мати своє власне дзеркало. Пішов він ото на базар тай купив. Та не дзеркало купив, а образ; портрета святого отця Миколая в золотих рямах. Як це трапилось не-відомо: хотів одне, вийшло друге: і то дивно, що не помітив він, що це не дзеркало, а образ.
Приніс він цей образ додому та все дума: "От хороше дзеркало купив
Поліз він з ним на піч, тай давай роздивлятися до його.
- Нарцизе-- каже-- який ти чарівний! -- Нарцизику, ти вмієш творити чуда. Ти безконкуренційний ! --
- Так, Нарцизичку. Над твоєю головою сяє німб! Ти святий...
І заложив Нарциз руки на своє пузо , усміхнувся усмішкою блаженних і закрутив своїми великими пальцями млинка...

6. НІ ТО САЛО, НІ ТО ЛІЙ...

Це тоді, коли у вавилонскій вежі всім людям за те, що не виконува-
ли виробничого плану, помішало язики; одні сало почали називати ло-
єм, а другі лій салом.
Загальний зїзд мовознавців цілого світу, який відбувся з приводу то-
го, рішив вибрати спеціяльну комісію для розробки проблематики цієї
теми, як одночасно була вибрана окрема методична комісія, що мала
розробити проблематику методики розробки цієї проблематики. Окрім
цього була іще вибрана одна комісія для розробки проблематики евен-
туального співвідношення між попередніми двома проблематиками.
Всі ці комісії, які поутворювали іще спеціяльні підкомісії, як теж
і пленум радили безперервно через 53, літ і ніяк не могли прийти до
ніякого рішення. Аж вкінці коли несподіване відкриття прадіда Ноя
особливої проблематики овочів винної лози знайшло у тому часі приміне-
нення у проблематиці промислу і квестії чорного ринку збуту і коли
це питання стало популярне на конгресі мовознавців; Загальний Зїзд
був протягом двох години остаточно викінчений і одноголосно приняв
резолюцію, що цю проблематику можна розвязати тільки одним словом:-
-- Ану вгадайте діточки, що це за слово. Хто перший пришле нам най-
влучнішу розвязку цієї проблематики дістане в нагороду пачку цига-
рок.--

СПОРТОВА СТОРІНКА

Дня 14 квітня відбулися змагання відбиванки копаного мяча поміж
УССКом та УНРРА-ою на спорт-площі в Карфельді. Поїзди в напрямі
Карльсфельду переповнені спортовцями та цікавими. Деякі роблять
здогади, деякі в доброму настрою; інші в поганому, але в сіх хви-
люює думка, чи УССК виграє чи ні. Бо тоя відплатні змагання /пер-
ші змагання випали в некористь УССКу/ но й УНРРА дуже сильна дру-
жина, узнана за найсильнішу безуспішно тренована та годована на
унрівських пачках і подарках. Так думали глядачі та прихильники,
а що думают грачі.-- Грачі та близькі симпатики ні на хвилину не
сумнівалися в свою перемогу. Довгі тренінги /без пачок і на чорно-
му хлібі/, виказали досконалу форму УССКу, а дібраний склад ручив
виграну. УССК на змагання приїхав цілим. Вже у відбиванці показа-
лось, що УССК тріумфує та перевищає клясу УНРРу, і виграє зовсім
легко, не вимолюючись 2:0 /15:10, 15:5/. В трійкових змаганнях /по-
за конкуренцією / виграє також 2:0 /15:3, 15:3/. В УССК-у дуже доб-
рі: Баранецький, Дроздовський та Тарапальский. Завважилося брак доброго
го викладання.
О год. 17.15 зачались змагання копаного мяча. При чисельно зібра-
ній публиці в дуже швидкому темпі зачали наші змагуни атакувати.
Не можна інакше назвати такої гри, де дії проходять майже стало
на ворожій половині як бомбардацією одної брами. Під напором нашо-
го атаку який став осамоцілюваний мечами надзвичайно працьовитої
помочі, не видержує оборона унрівська та паде голь за голем. Гра
проходить однаково, спокійно, без заколотів в двох половинах, з до-
мінуючою перевагою УССК-у. Дружина УНРРА заграла дуже слабо. Гра
кінчиться вислідом 9:1. Мячі стрілили: Сміжкевич 3, Стадниченко 2,
Стасюк 2, Юркевич 1 та один самовбійчий. УССК дістав одиноку брам-
ку і то через неувагу бремкаря.
В УССК-у найкраща поміч та атака.
На спеціяльне вирізнення за працьовитість холоднокровність та
зрівноваженість на грищі заслуговують Стадниченко та Кравченюк
який більше грав головою як ногами. Дуже працьовитими та прозор-
ними на грищі Сміжкевич та Стасюк. В УНРР-і найкращі оба оборон-
ці, а головно Колодницький. Публика мило вражена, вдоволена, ро-
зійшлась домів.
Одне, що є до побажання: то це, щоб на будуче ще вище піднести
позем спортової поведінки без кпин та сарказму і іронії відно-
ситись до переможених.

В.

ПРОГУЛЬКА УССК-у

Туристично-прогулькова секція УССК-у організувала в дні 18. IV. прогульку до Тебензе. Участь взяло 47 студентів - членів УССК-у. В програмі - гора Нейрейт та їзда моторівкою по озері. Подорож до Тебензе відбулася вантажним самоходом. Репортаж прогульки появиться в "Студенті"

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН

ТРУДНО...

Позичив я в одного приятеля гальстука, надів його на шию і пішов. У редакцію пішов; "Студентських вістей". По гонорар за фейлетона. Перед дверми іще сімгоднечесану чуприну гребенем прочесав, гальстука поправив, ну і заходжу там; в саму редакцію, до самого головного редактора. Сам головний редактор за столом сидить, сам такий сердитий: статті на передові питання чикрижить. А як мене вглядів, так і долонями сплеснув:

-Він! Голота!- каже,- чи не по гонорар пре?

-Ну що ж крутить, товаришу головний редактор,- хай буде ваша правда.

Тут, голубчику, не правда, а тут тобі, проблематика...

-Помилуйте, кажу - як же це так?

-А так. Не фейлетони вам писать, а в якунебудь управу вам поступить. Ваші фейлетони не сміх, а плач викликують. Ви ображуєте чесних людей, вас у коноплі поставити, а не не шпальти нашого тижневика. Ось що.

-Дозвольте ж!- кажу,- тоді то чуть не медом мазав, а тепер - у коноплі? Так навіщо містили? Що ж це вам, друже головний редактор, у вашому мозговому моторові бензинівки не стало?

-Цитьте не грубіть! Ви ж абсолютно не по-товариськи до редакції висловлюєтесь!

-Тю! І ви вже вспіли розманіжитись і заелітитись...

-Та годі ж бо,- перебив редактор. -Ну не написали б як і всі. По хорошому. На якунебудь передову культурно-освітню проблему. Про світогляд, ідеологію, тощо; то б і люди поважали, і редакція отчепашів за вас не слухала б.

-Ні, друже головний редактор! Діла, видно, не буде! Краще піду в кухню картоплю скреб- ти; роду свого гайдамацького не одступлю. Голотою родивсь - Голотою помру!

-Так скажіть,- заговорив раптом редактор,- що вас примушує писати?

-Як же? Внутрішня потреба!

-Та ні, я про проблематику...

-Проблематика,- кажу,- так би мовити; органична, сама внутрішня: пачку у вас загонорарити хочу!

-От, харциз! - каже він.

- Ще б пак! Вам проблематика та стил у голові, а в мене змісту нема в животі.

-І в голові,- каже люто редактор. Ідіть к'чорту, щоб вашого духу тут не було!

- Був я вже там . Кажуть, з УНРРУ треба йти...
- А йдіть хоч самому Люциперові в зуби! Не заголочуйте нам редакції!

Ну і пішов я на Розенгаймштрассе, Думав може там діло наклюється. Куди там . Розмовляти нема з ким . Усюди стиль. Трудно стало, товариші, фейлетони писать. Просто неможливо.

ГОЛОТА.

НАШІ БУДНІ.

ВАСИЛЬ СВИЩЕ.

Може не всі знають, що він Василь - але я , що він свище знають усі. Рано свище , що кави ще нема; буде за пів години. Він хотів тільки, щоб ми пробіглися. Так для ранньої гімнастики. Опісля свище , що кави вже нема . Не стало.

Перед обідом свище, що зупа ще не готова та, що народ, який вирукував з мисками, горшками, відрами, з банками та іншими мидницями, може ще вертатися додому і прийти за годину. Це,бачите для поправи апититу./Це є так званий " сухий придiл". „Сухий" він називається тому, що від нього можна дістати сухоти. Коли ви вже, нарешті, дочекалися тої зупи та сіли обідати - він свище, щоби вже іти по " вечерю", / вибачте за слово/, яка складається з одної шклянки чорної кави і ....з другої шклянки чорної кави.

Після того , свище по " долежку". Це є такий надзвичайний додаток, який видається старшим по кімнатах тоді, коли раціоновики зі всеми підраціоновими не зможе доісти останньої бочки гуляшу, яку залишив для себе.

Потім свище, щоб нести миски на того пів дека цукру чи чвертьдека смальцю, потім ,з десять разів свище щоб ті миски забрати і т.д.

Одним словом, свище цілий божий день. Свище, аж у вухах лящить.

Ну , а після того всього , нам в животах також свище.....

"ДИЖУРНИЙ".

З редакційного коша.

ОГОЛОШЕННЯ.

- Дирекція цирку "Кроне" пошукує здібного клбона, щоб при помочі новововикритої біологічної психології буде піддержувати на дусі студентську "масу". Винагорода : титул доктора.

- психологічно спричинена надкволота мусить бути біологічно усунена. За вдалу операцію кільця до носа,як знака гіпершляхетськості в престолу семируба.

Е -- С

CAMERA OBSCURA.

- Купимо ситко. Редакція"Студентські Вісті".

"Ми жертвою..."
В роковини упалку Барцельони відбудеться в приміщенні читальні УСГ- ЖАЛІЄНА , на яку запрошуємо всіх наших членів і симпатиків "Корпорація" "Барцелона"
Увага: Обов'язує фрак і притомний стан.

Згублено рубрику" Проблеми дня". Звертати за високою нагородою до редакції" Студентських Вістей" під " Keep smile".

Згублено шлюбну обручку. Ласкавий знахідник хай зголоситься по жінку. Оселя УПВІ УСГ 3 пов. кім. №2.

Заміняємо уживані, але до цілі черевики голови нашої секції за цілого і неуживаного трупа. Мед. секція.

Рвемо безболісно зуби мудрости . Підсекція дентистів.

Ставимо баньки під око . "Барцельона."

Окуляри для сліпих кишок до набуття Мед. секції УСГ.

Купимо міністерську течку. Міністерство скарбу УСГ.

Де подівся мозок, що був призначений для медичної і технічної секції УСГ? Просимо повідомити нас; " ОсередокДумки".

На свята ! Компот з Адамових яблук до набуття в голови мед. секції.

Шось для уступаючих виділів! Автоматичний прилад для рахування своїх днів. Технічна секція УСГ.

Машинка до роблення доброго враження до набуття там-же.

Нови курс дистингованих танків . Вчимо в найкоротшому часі наймодніших танків на розпечній бляці. Циганська музика. Зголошуватись у секретаріяті клубу "Еліта".

Нове товариство. В останньому часі утворене„т-во прихильників освіти ім. Al'Capone'a " в Мюнхені Розенгаймштрассе 42 авоголошує набір нових членів.

Порошок на безсоння для уступаючих виділових та таблетки на біль Голови до набуття в аптечці Реф. здоровя Оселі УПВ і УСГ.

Купимо більшу кількість намордників. Комітет порядку на заг зборах УСГ.

Закупимо більшу кількість передвиборчої ковбаси. Кандидати до виділу УСГ.

Новий підручник Бон- тону до набуття при віконці їдальні Оселі

В їдальні Оселі згублено два зуби . Відібрати можна в канцелярії.

На замовлення шиємо на міру елегантні , вигідні та дешеві світогляди. Дискусійний клюб "Криза".

Увага. Вчом. Чотири цигани винесли на дрючках з пресового архіву УСГ рукопис статті " Балаган". Хто щонебудь знав би про цю справу просимо повідомити секретарку УСГ.

Суперсюрреалізм! На Карфельді небаром буде відкрита виставка модерної скульптури - "Різьба з диму".

Нові видання.
"Багато галасу знечев'я" - Накладом Виділу УСГ.
"Сатана з бочці" накладом кухні Оселі.
"Чорна Рада" накладом славної памяти 4-ої кімнати
"Хіба ревуть воли, як ясла повні" - Накладом мешканців Оселі.
"Говорила - їхала" - Накладом Управи Оселі.
"В даному випадку..." Накладом Голови УСГ.
"Алі-Баба і сорок розбійників" - Накладом [illegible] Оселі.
"Де згода в сімействі" - Накладом всіх разом з Оселі.

Ремонти водопроводів переводять по дешевих цінах ті, що гатять греблі.

Олія до мозгових моторів в більших кількостях до набуття у фірмі "Університет У Н Р Р А."

Оголошуємо конкурс на посаду цензора. Добра платня і п[illegible]ка [illegible]. Редакційна колегія "Студентські Вісті".

В слідуючу Неділю відбудеться на Карфельді вистава для наших наймолодших "Грізний Лев і маленькі ціпятка" 25% доходу призначені на допомогу бідним клубам.

Клюб старих кавалерів запрошує всіх на дискусійний вечір "Що нам бракує". К.С.К.

Спростування. Неправдою є будьто би Голова УСГ Калина-Фюссен обіцюючи приїхати на змагання копаного мяча з УСК-ом був при тому копнений та ізза того був у стані невідповідальності за свої вчинки. Зелена Трибуна.

Хлопці підемо! Організуємо прогульку до Фольксбаду. Згол. до КЛК.

Кобито знаття! ... На час свят пошукуємо поліційної собаки.
Команда Поліції Оселі.

Редактор Камери Обскури дякує всім своїм симпатикам і симпатичкам за святочні побажання та одночасно бажає їм "Веселих Свят" та щасливого Нового Року.

...О.Г.О.Л.О.Ш.Е.Н.Н.Я. .І. .П.О.В.І.Д.О.М.Л.Е.Н.Н.Я .У.С.Г.

Виділ У.С.Г. повідомляє, що в суботу 27.4. в год. 3 по пол. в їдальні оселі УПВ і УСГ відбудуться ЧЕРГОВІ СХОДИНИ членів УСГ, на яких обговорена буде справа Загальних Зборів УСГ.
Голова У.С.Г. повідомляє, що в четвер 25.4.с год.2-ій по пол. відбудеться ШИРШЕ ЗАСІДАННЯ ВИДІЛУ ТА ГОЛОВ ФАХОВИХ СЕКЦІЙ У.С.Г. в Мюнхені.

ТИЖНЕВИК НА ПРАВАХ РУКОПИСУ ВИДАЄ РЕД. КОЛЕГІЯ
Адреса: München-Ramersdorf Führichstrasse 53. Führichschule 2/2

ЦІНА I.- НМ.

СТУДЕНТСЬКІ ВІСТІ

ТИЖНЕВИК УКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ ГРОМАДИ В МЮНХЕНІ

Рік I. Неділя 28 квітня 1946 року Число 4.

СЬОГОДНІ
ТРЕТІ ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
ЧЛЕНІВ УКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ ГРОМАДИ В МЮНХЕНІ

І ось уже треті Загальні Збори. Сьогодні ми чуємо голос тих, кого ми ставили до керми нашою Громадою,кому доручали її провід. Вони перд нами дають звіт,як і наскільки виправдали довір'я Громади.

Треті Загальні Студентські Збори - це підсумки пройденого нами шляху за цих перших кілька місяців /або вже більше півроку на чужині. Нові умови. Нові обставини. Але й ми тут,як і скрізь передтим,своїм чином голосно сказали,що ми живемо. Ми організувалися і вчимося,і працюємо.

А про студентську організацію на чужині,про її доцільність, а особливо тепер,не треба говорити. Видно,що один студент не може боронити себе перед усіми непривітними,а подекуди й ворожими чинниками. Але коли бере голос Громада,організація,тоді інша сторона міняє тон,голос лагіднішає. І це скрізь і всюди: як перед владою,так і перед чинниками вищих шкіл та й на кожному кроці щоденного життя. Отже,щоб ми були міцні й сильні, ми мусимо твердо подати свій голос,сказати,хто - ми. Щоби було чути,що ми є організована одиниця.

І коли йдеться перш за все про наші інтереси,треба сказати кожному - я студент! Сказати гордо,почуваючи,що за мною стоїть міцна організація,яка заступає мої інтереси. І я мушу дбати про її честь,про її добру славу. Обличчя моєї Громади є моє власне обличчя. Я - студент! Я - репрезентатор свого народу серед чужого світу. На мене дивиться чужина і цінить по мені мою Батьківщину і її 54-міліонний люд.

Ми залишили високі школи,університети на рідній землі і пішли в чужину,пішли виривати силою з недолі світло. Чи ж пізнає нас чужина,і чи знайдемо ми з нею спільну мову? Чи будуть нас цінити по наших пустословних балачках? Чи може наша внутрішня незгода або зарозумілість придасть нам слави?...

І ось ми слухаємо старого Проводу. Чи насправді вони гідні йти вперед нашого маршу і вести нас по рівній дорозі?

Пригляньмося до кожної референтури,подивімся в секції: культурно-освітня Референтура,зв'язку,господарсько-фінансова,пресова, й інші. Чи має ж так бути поставлена праця,як вона виглядає сьогодні? Але не будемо тут усе перераховувати. Даймо голос для дискусії. Виступім після відчитів поодиноких Референтур. Але можемо сказати: якщо не спромоглися ті друзі поставити працю,організувати її,будь ласка,не стійте на дорозі. Відійдіть на сонце. Погрійтеся і подивіться,як роблять інші. Повчіться спершу,а потім попрацюємо спільно.

Справа нашої організації,нашого Проводу є наша справа. Бо наше особисте лежить у тому суспільньому,в громадському. Ми мусимо пам'ятати і додержуватися славних традицій українського студентства. Гордо й високо держати честь і славу українського студента. Міцно держати його прапор.

Оберемо до Проводу людей - своїх друзів,що гідні і своєю працею готові служити нашій спільній меті.

В. Д.

Варто нам,друзі,розважити перед тим днем одне питання,яке може мати величезний вплив на хід нарад тих зборів,на вирішення принципових проблем,програми і методики нашої праці.

Збори студентів дали в руки Управи статут,у якому,між іншим, накреслена програма праці,дали їй свої індивідуальні заяви,в яких кожний пише: "Заявляю оцим,що вступаючи в члени УСГ,беру свідомо й добровільно на себе завдання: сповнити гідно всі обов'язки,що у зв'язку з тим спадають на мене"... Відчуваю,що Управа обрушиться: алеж як кожний студент хоче виконати свій обов'язок. А з другої чуємо відповідь: який обов'язок,я ось уже рік у студ. організації,і Управа не дала мені жадного завдання до виконання, вона ж май перед собою статут-програму,вона укладає плян,вона ж повинна знати - кого й до чого бракує при праці.

Так,не поможе тут скидання на себе вини,тут треба почати діло від вигідних заложень існування студентської організації,усвідомлення потреби її існування на чужині,від усвідомлення в деталях,що уявляє собою наш статут,а передовсім,коли йдеться про нас,усвідомлення того, що кожний із нас підписав у заяві.

Отже тими віхідними заложеннями є:

Кожний зі студентів зголошується до конкретної праці в одній зі секцій Культурно-Освітньої /суспільної/ Референтури. Це зголошення позначується в його особистих словах,що зазначується канцелярією при видачі різних посвідок.

За невиконання своїх,добровільно взятих на себе обов'язків, за неуспраедливлені неприсутності Управа С.Г. уповажнюється робити писмові зауваження,а коли це не помагає - виключати з Громади.

Для уможливлення кожному студентові,взяти участь у праці культурно-суспільній,згідно зі своїми заінтересуваннями,праця Культурно-Освітньої Референтури розгалужується на ряд секцій /див. "Студ. Вісті" ч.І./

Будьмо певні,друзі,коли будемо перестерігати тих вихідних заложень кожної організації взагалі,а студентської,на чужині особливо,зокрема,будемо всі завантажені з неї,всі будемо мати час відвідувати студії і підготуємось до тих практичних завдань,які нас чекають у відношенні до нашого народу.

С Т А Т У Т
"Української Студентської Громади" в Мюнхені

I.

Назва і ціль товариства.

I. Т-во має назву: "Українська Студентська Громада".
2. Місцем осідку товариства є Мюнхен.

II.

Мета і засоби.

3. Т-во є аполітичним, становим товариством, що:
а/ гуртує в організованих формах українську студентську молодь;
б/ заступає інтереси українського студентства перед високими школами, українською суспільністю та перед чужинцями;
в/ дбає про високий інтелектуальний та моральний рівень українського студентсва і працює над його суспільним виробленням;
г/ несе матеріяльну допомогу студіюючій молоді;
ґ/ дбає про фізичне виховання членів.

4. Для осягнення цих цілей Т-во вживає слідуючих засобів:
а/ сходини, реферати і товариські гутірки;
б/ научні курси;
в/ видання;
г/ імпрези;
ґ/ спортові відділи.

5. В ділянці матеріяльної допомоги Т-во:
а/ збирає фонди і розділює їх у формі стипендій та одноразових допомог між своїх членів та посередничить в одержанні стипендії з інших джерел;
б/ помагає здобути приміщення для студентів;
в/ уряджує харчівні;
ґ/ посередничить у вишукуванні праці.

III.

Членство.

6. Членом товариства може бути кожний українець, якого Виділ Т-ва прийме в члени. Члени розподіляються на:
а/ звичайних,
б/ почесних, і
в/ членів-добродіїв.

7. Звичайним членом Т-ва може бути студент /ка/, що студіює зараз на високих школах, або з незалежних від себе причин перевав ці студії, як теж абсольвенти гімназії, що задумують у найближчому шкільному році розпочати студії.

8. Почесним членом Т-ва є ця особа,що за її заслуги для студіюючої молоді Загальні Збори Т-ва виберуть почесним членом.

9. Членом-добродієм,якого з увги на його матеріяльну допомогу студіюючій молоді Загальні Збори іменують таким.

I0. Утрата членства наступає:
а/ на власне бажання члена;
б/ рішенням Виділу Т-ва,при чому усунений має право відклику до Загальних Зборів;
в/ автоматична утрата членських прав.

II. Обов'язком звичайного члена є:
а/ сповнити совісно й чесно всі обов'язки,що їх узяв на себе член Т-ва і не сплямити нічим імени українського студента;
б/ брати участь у всіх сходинах;
в/ платити вкладки;
г/ виконувати всі зарядження Виділу.

I2. До обов'язків почесних членів і членів-добродіїв належить:
а/ цікавитись життям Т-ва;
б/ помагати йому по своїм спроможностям морально чи матеріяльно;
в/ не сплямити свого імени.

I3. Звичайні члени Т-ва мають право:
а/ активного і пасивного вибору;
б/ користати з тих допомог і полегш,що ними диспонує Т-во.

IV.

Органи Товариства.

I4. Органами Т-ва є Загальні Збори,Виділ,Контрольна Комісія і Товариський Суд.

Загальні Збори.

I5. Найвищою владою Т-ва є Загальні Збори. Вони можуть бути звичайні й надзвичайні.

I6. До компетенції Загальних Зборів належить:
а/ ухвалювати і зміняти статут Т-ва;
б/ вибирати членів Виділу,Контрольної Комісії і Товариського Суду;
в/ уділювати абсолюторію уступаючому Виділові;
г/ вибирати членів-добродіїв і почесних членів Т-ва;
ґ/ рішати остаточно про виключення з членства Т-ва вразі відклику від постанов Виділу;
д/ рішати про розв язання Т-ва.

I7. Звичайні Загальні Збори скликує одноразово голова Т-ва кожного року найдальше один місяць після академічного року.

I8. Надзвичайні Загальні Збори скликує:
а/ голова Виділу;
б/ Контрольна Комісія.
а/ з власної ініціятиви;
б/ рішенням Виділу;
в/ на писемне домагання I/3 членів.

рішення

19. Для правосильности Загальних Зборів треба присутности 1/2 загального числа членів. Рішення, поза зміною статуту западають більшістю голосів присутніх. Для зміни статуту треба більшости 2/3 голосів та поставлення,як точки нарад найменше 7 днів перед Загальними Зборами.

20. Якщо на Загальних Зборах немає вимаганої кількости членів,вони відбудуться 7 днів пізніше без уваги на кількість присутніх,з правосильністю своїх рішень.

Виділ Товариства.

21. Виділ Т-ва складається зо слідуючих членів:
1/ Голова, 2/ Заступник Голови, 3/ Секретар, 4/ Господарсько-фінансовий референт, 5/ Референт студій, 6/ Культурно-освітній референт, 7/ Референт зв'язку, 8/ Референт праці, 9/ Пресовий референт, 10/ Спортовий референт.

Контрольна Комісія.

22. Контрольна Комісія складається з трьох членів: Голову Контрольної Комісії вибирають члени зо свойого складу.
23. До компетенції Контрольної Комісії належить:
а/ переводити ревізію діловодства і фінансово-господарської діяльности Виділу;
б/ ставити внесок на абсолюторію уступаючому Виділові перед Загальними Зборами.

Товариський Суд.

24. Товариський Суд складається з трьох осіб: Голову і секретаря Суду вибирають вони зо свойого складу.

25. Товариський Суд розсуджує на своїх засіданнях справи,які йому передасть Виділ Т-ва,або Контрольна Комісія.

26. Рішення Товариського Суду переводить у життя Виділ Т-ва.

Кінцеві уваги.

27. Товариство перестає існувати на основі рішення Загальних Зборів на пропозицію Виділу Т-ва.

28. Майно Т-ва переходить на добродійні,або студентські Товариства, про що рішають Загальні Збори.

29. На випадок неможливости розпорядитися майном Т-ва,воно переходить на власність української Церкви в Мюнхені.

ПРОЄКТ ЗМІНИ СТАТУТУ.

Виділ УСГ на основі своєї дотеперішньої праці,врахувавши свій добутий у ній досвід,має намір на III.Загальних Зборах УСГ в Мюнхені запроєктувати такі поправки:
до розділу III т.10.
б/ у випадку незаплачення вкладки протягом семестра.
в/ як б/

Т. II. У випадку несповнювання членських обов язків,Виділ має право,завісити члена в його правах.

Т. I2 як т. II без змін.
  I3 і I4 I2
           I3

До розділу IV
Т. 2I. Виділ Т-ва складається зі слідуючих членів: I. Голова, 2. Заст. голови. 3. Секретар. 4.Реф.організаційний. 5.Реф.госп.-фінансовий. 6.Реф.суспільної опіки. 7.Реф.студій. 8.Реф.зв'язку. 9.Культурно-суспільний реф. IO.Реф.преси. II.Реф.спорту.
Додати:
Т. 2I. Виділ провадить працю в рямцях статуту на основі правильника Виділу,який сам ухвалює.
Т. 23. Виділ разом з головами фах. секцій творить т.зв. "ширший" Виділ УСГ.

До "Кінцевих уваг".
I. УСГ. поділяється на фахові секції.
Їх працю визначають окремі правильники,схвалені Виділом УСГ.
2. Коли виkaжеться потреба,Виділ Т-ва може покликати до життя територіяльні секції. Їх роботу визначують окремі правильники.-

---

<u>ВИДІЛ УСГ ПОДАЄ</u>

Сьогодні 28.квітня 1946 р. на Фюріхштрасе 53. о 3 год

ТРЕТІ ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

членів Української Студентської Громади в Мюнхені зі слідуючим денним порядком:

I. Відкриття Зборів,
2. Вибір Президії Зборів,
3. Звіт уступаючого Виділу,
4. Звіт Контрольної Комісії,
5. Звіт Товариського Суду,
6. Дискусія над звітами,
7. Абсолюторія,
8. Проект зміни статуту УСГ,
9. Вибір нового Виділу,Контрольної Комісії та Товариського Суду,
IO. Вільні внески.

Виділ У.С.Г.

СХЕМА ОРГАНІЗАЦІЇ УСГ.

Щоб ближче познайомити наших членів із организаційною перебудовою,яка провелась у нашій Громаді за час діяльности уступаючого Виділу,подаємо основний нарис організаційної схеми УСГ в Мюнхені під сьогоднішній день.

Виділ УСГ,якого компетенції визначає стетут Громади для проведення своєї роботи зорганізував собі на базі правильника цілий апарат до якого належать: І.секретаріят, 2.реферетури, 3. проводи фахових та 4.проводи територіяльних секцій.

І. Секретар УСГ покликує до співпраці допоміжні сили та організує секретаріят. /гл. схема/.
2. Поодиноки референти зорганізували свої референтури та покликали до життя відповідні до їх праці необхідні підреферентури та відділи. /гл. схема/. Тут була виключно більшість студентського активу.
3. Фахові секції. Згідно з розпорядженням Виділу ч.І. всі члени УСГ мають обов'язок,належати до своїх фахових секцій.Загальні Збори секції вибирають управи фах. секцій /в складі голова,заступник і секретар/,ухвалюють правильник та пляни праці секції. Голови своїх секцій репрезентують своїх членів перед Виділом УСГ та одночасно входять в склад т.зв. ширшого Виділу УСГ. Фахові секції поділяються на вишові /високошкільні/ групи,які вибирають факультетських старост вишів. В разі потреби можуть бути вибрані теж старости курсів. Факультетські старости з різних фахових секцій,які належать до тих самих вишів,творять комітети вишів. На чолі кожного вишового комітету стоїть вибраний староста вишу, який держить звязок зі студентами даної високої школи,з її властями та одночасно з виділом товариства,а особливо - референтурою студій.
4. Студенти - члени УСГ мюнхен,які живуть поза Мюнхеном,можуть об'єднуватися в територіяльну секцію УСГ. Їх роботу та компетенції визначують окремі правильники схвалені віддiлом УСГ. Поза Виділом УСГ в склад управи Громади входять ще такі два органи,як Контрольна Комісія і Товариський Суд. Вони діють незалежно від Виділу.

СХЕМА УПРАВИ УСГ
/пояснення/

І. Голова УСГ.
2. Заступник голови й організаційний референт.
3. Секретар.
4. Скарбник.
5. Фінансово-господарський референт.
6. Культурно-освітній референт.
7. Референт зв'язку.
8. " преси.
9. " спорту.
І0. " праці.
ІІ. УССК
І2. Пресовий архів.
І3. Ред.колеґія "Студента".
І4. Ред.колеґія "Студентских Вістей".
І5. Інформаційний відділ.
І6. Міжнародній зв'язок.
І7. Український зв'язок.
І8. Імпрезова підсекція /відділ солістів,співаків,музичний відділ і т.д./
І9. Драматичний гурток.
20. Хор.

21. Літературно-мистецький гурток.
22. Дискусійний гурток.
23. Бібліотека.
24. Читальня.
25. Бухгальтерія.
26. Каса взаїмної допомоги.
27. Каса УСГ.
28. Архів УСГ.
29. Іноземна кореспонденція.
30. Діловодство.
31. Стенотипістка.
32. Реферат студій.
33. Вишовий /високошкільний староста/ УВУ.
34. " " УНРРА
35. " Німецького університету.
36. " Т. Н.
37 " УТГІ
38. " УВЕШ
39. Голова секції економістів.
40. " " агрономів.
41. " " лісовиків.
42. " " ветеринарів.
43. " " техніків.
44. " " медиків.
45. " " правників.
46. " " філософів.
47. Факультетський староста УВУ філософів.
48. " " " правників.
49. " " УНРРА медиків.
50. " " " техніків.
51. " " " ветеринарів.
52. " " " лісовиків.
53. " " " агрономів.
54. " " " економістів.
55. " " Нім.Ун.правників.
56. " " " медиків.
57. " " " ветеринарів.
58. " " " лісовиків.
59. " " " агрономів.
60. " " Т.Н. техніків.
61. " " УТГІ ветеринарів.
62. " " " агрономів.
63. " " УВЕШ економістів.
64. Зв'язковий з територ. секцією Фрайман.
65. " " " Карлсфельд.
66. " " " Фіссен.
67. " " " Інґольштадт.
68. " " " Розенгайм.
69.70.71. Представники УСГ,Виділові Оселі УСГ і УПВ.
А.Б.В. Контрольна Комісія.
а.б.в. Товариський Суд УСГ.

– – – – – – – – – –

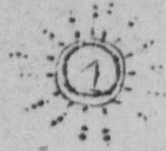

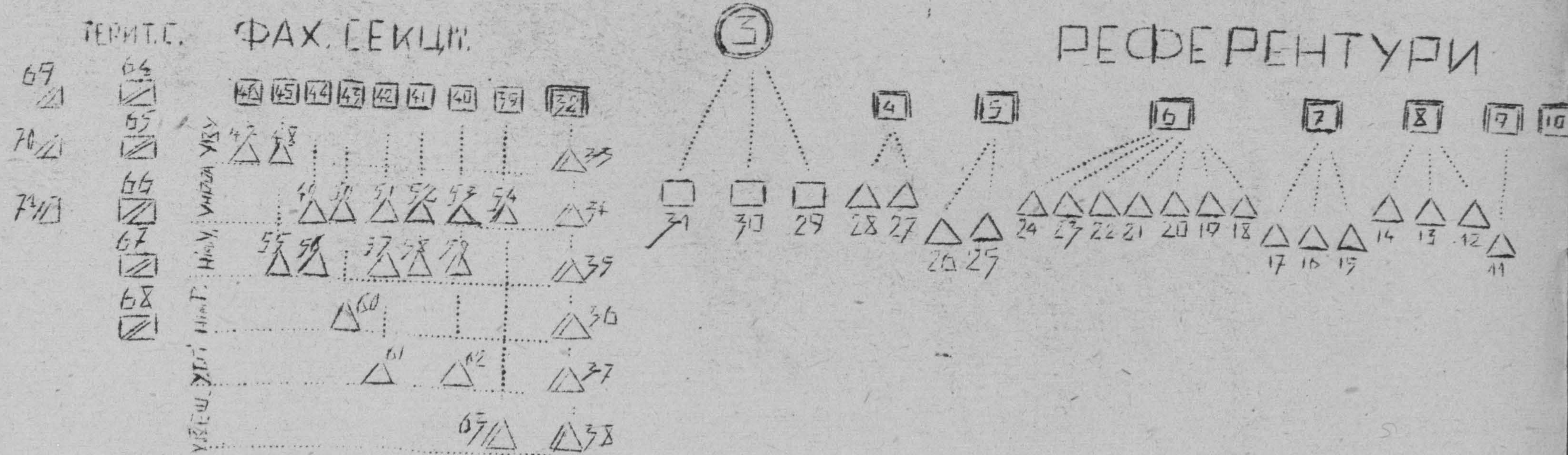

Схема управи У. С. Г. в Мюн

РЕФЕРЕНТУРА ЗВ'ЯЗКУ.

УВАГА! Студенти Німецьких високих шкіл!

Всі студенти-чужинці,що студіюють на німецькому університеті та Технічній високій школі та які хочуть одержати допомогу від УНРРА,повинні негайно виповнити відповідні анкети УНРРА /одержати можна в секретаріяті вищезгаданих високих шкіл/ та віддати їх в секретаріяті університету або Технічної високої школи

F.S.A.

НІМЕЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ У ФРАНКФУРТІ н/МАЙНІ. Зимовий семестер почався 2 лютого 1946. Відкрито лише три факультети: медицина, філософія і господарські науки. 17. квітня зимовий семестр закінчився і від 2. травня почне працювати літній. Дотепер студіює 15 українців. Багато інших чужинців: поляки,югослави,руські і прибалтійці. Особливо багато латишів тому,що поблизу в Гайделяв є їх табор,що полегшує їм матеріяльні умовини.
Медицина переповнена,натомісць до інших факультетів є доступ. Чужинців приймають 10%. Ними спікується УНРРА. Німці ставляться прихильно.
Всіх студентів є понад 3000. Скоро буде відчинена бібліотека. Ідуть приготування до відкриття Мистецької високої школи,що тепер є ще пошкоджена.
Є ініціятива: створити підчас літнього семестру міжнародню студентську організацію студентів-чужинців Франкфуртського університету.
Поблизу Франкфурта в м.Дармштадт є Політехніка,де також студіює багато українців.
Хто би хотів поступити на літній семестер,мусить зголошуватися особисто.

Грицюк Ю.

УКРАЇНСЬКА ДУХОВНА СЕМІНАРІЯ В КАНАДІ. Літом 1946 р. має бути відкрита в місті Вінніпеґу перша духовна семінарія Української Греко-Православної Церкви в Канаді. Вже закуплено надзвичайно гарний і величавий будинок в середині міста Вінніпеґу,де буде приміщення для 50 студентів,що будуть кандидатами на священиків. В половині літа відбудеться в Вінніпеґу церковний собор й офіціяльне відкриття семінарії.

За часописом "Український Літопис".

РЕФЕРЕНТУРА СТУДІЙ.

Подається до відома,що з днем 15.III.1946 р. в Мюнхені при Версайлер-Шуле почав працювати ПРАВНИЧИЙ ФАКУЛЬТЕТ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ!
Покищо викладають матеріял першого семестру. Вписи приймає Секретаріят Правничого Факультету,Карлсфельд /п.Шляхтиченко/ 6.барак,127.

ВЕТЕРИНАРНО-ЗООТЕХНІЧНИЙ ВІДДІЛ при УТГІ в Мюнхені при Фюріхштр. 53/II повідомляє,що I-й семестер I3.4.46. закінчив виклади та що вписи на I-й і II-й сем. ветеринарії тривають до I.травня I946. Новий семестер починається I.травня 46 р. До подання треба долучити: короткий життєпис,свідоцтво зрілости,якщо на перший семестер,або індекс,якщо вже студіював на якомусь університеті та 2 знимки. Вписове виносить 20.- РМ. Подання приймає секретар Вет.Зоот.Відділу в канцелярії,або кімн. ч.5.

Всі студенти ветеринарії VIII-го сем.,що бажають здавати дипльомові іспити,повинні найдалі до I.травня 46. внести подання зі всіми документами про допущення до іспитів. Речинець початку іспитів буде негайно визначений та поданий до відома заінтересованим студентам.-

П. Т.

КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЯ РЕФЕРЕНТУРА.

ПЛЯН КУЛТ.-ОСВ. ПРАЦІ НА СЛІДУЮЧ. ТИЖДЕНЬ

29.IV,понеділок,год. 20^{30} - Свято українського моря.Реф. тов.Маркусь.

30.IV,вівторок,год. 19^{00} - виступ наших солістів та балету в міжнародньому концерті УНРРА.

I. V,середа,год. 20^{30} - реферат на тему: "Мінливість живих істот у природі".

2. V,четвер,год. 20^{30} - урочисті сходини з нагоди річниці смерти Міхновського.

3. V,п'ятниця,год. 19^{30} - другий концерт солістів-студентів.

ЧИТАЛЬНЯ УСГ. У студентській читальні для відвідувачів є найрізноманітніша преса.

Тут щодня людно. Одні готуються до викладів,інші прийшли почитати газету,або журнал.

Нижче вміщуємо список усіх головніших видань - періодичних і неперіодичних,які є для користування в читальні.

Одночасно звертаємося до всіх українських видавництв і друкарень із проханням: надсилати нам по одному числі з усіх своїх видань. Надсилати можна на адресу: MÜNCHEN-RAMERSDORF,Fürich-Straße 53. Fürichschule 4/2. Library of the Ukrainian Student Association inMunich.

ЩО ЧИТАТИ?

I. УКРАЇНСЬКІ ВИДАННЯ:

1. Останні новини ч.55.Зальцбург,2 квітня I946.Рік II. /ч.I
2. На чужині /Українська фотогазета/ В-во "Рекорд",Авг.2I.IV.46.
3. За майбутнє. Фюссен,2I квітня I946.ч.8.Рік II.
4. Літопис політвязні.Мюнхен,квітень I946.ч.I. Рік I.
5. Християнський Шлях.Релігійно-суспільний тижневик Греко-Кат. парохії.Карлсфельд 7.IV.46. ч.I4. Рік II.
6. Новик. Журнал українських пластових новиків ч.2,лютень I946.
7. Час. Тижневик у Фюрті,ч.I5.
8. Вісник ЦЕСУС-у. Січень-березень чч.I-2. Мюнхен.

9. Наше життя. Ауґсбурґ, I3.4.I946. Рік II. ч.24.
I0. Наше життя /Додаток до ч.I5./, Ауґсбурґ.
II. Наше життя I0.4.I946. Рік II. ч.23.
I2. Наше життя. Ауґсбурґ. Великдень I946, ч.25 рік II.
I3. Великодній додаток ч.I6. 2I.4.46.
I4. Український літопис. чч. 4,5,6, I946.
I5. Ранок. Літературно-мистецький Альманах, Ауґсбурґ, лютень I946.
I6. Студентські Вісті. чч.I,2,3, Мюнхен Рік I. I946.
I7. Українська Пресова Служба ч.5,6. Европейське видання.
I8. Рідне Слово. Карлсфельд I,2, 3-4.
I9. МУР. Збірник I. Ауґсбурґ.
20. Слово, Реґенсбурґ.

2. Польські видання.

1. Slowo Polskie. Monachium-Fraiman, Rok II, 13 kwoetnia 1946.
2. "Byle predzej..." Freiman.
3. Nowiny Polskie
   та інші.

3. Німецькі видання.

1. Wespennest. Politisch-Satirische Wochen-Zeitschrift.
2. Die Neue Zeitung. Eine Amerikanische Zeitung für deutsche Bevölkerung.
3. Bayerische Rundschau. Mitteilungsblatt der christlich-sozialen Union in Bayern.
4. Die Presse. Wien I. Wollzeile 11.
5. Österreichische Zeitung. Zeitung der Roten Armee für die Bevölkerung Österreich.
6. Schwäbische Dona-Zeitung.
7. Schwäbische Landeszeitung. Politik. Wirtschaft. Kultur. Kunst.
8. Wissenschaft. Sport.
8. Die Zukunft. Halbmonatsschrift für junge Menschen.
9. Deutsche Volkszeitung. Zentralorgan der Komunistischen Partei Deutschlands.
10. Homunkulus. Eine Zeitschrift für Menschen.
11. Sozialistische Einheit.
12. Wiener Wochenausgabe.
13. Münchener Stadtanzeiger. Amtliches Mitteilungsblatt der Stadt München.
14. Heute. Eine neue illustrierte Zeitschrift.
15. Amerikanische Rundschau.

Інші.

1. Jugoslavija. Organ Jugoslovena, van. ot adžbine.
2. D.P. Express UNRRA Team 108. Deutsches Museum, Munich
3. Obzory. Vydavatelska spol. S.R.O. v Praze.
4. Информационный бюлетень. Зальцбург. Издат-во: Пресбюро Национ. Групи в Зальцбурге.
5. Известия Советов Депутатов Трудящихся СССР.

- 17 -

Англійські видання:

1. Continental Daily Mail.
2. The Stars and Stripes. (European edition).
3. Modern Sokeen combined with Sokeen romances.

Французькі видання:

1. L'Èpoque l'impartial.
2. l'Humanite.
3. l'Aurore

ВІЛЬНЕ СЛОВО ЩЕ ДЕЩО ПРО КОНЦЕРТ СОЛІСТІВ.

КРИТИКА КРИТИКИ І ЩЕ ОДНА КРИТИКА...

Як не пиріг, то не пирожися.
Нар. приказка.

Критика - добра річ, але тільки тоді, коли критик обзнайомлений з річчю sine ira et studio, для добра справи забирає голос. Цього ніяк не можна сказати про критика, що заговорив в імені 90% слухачів концерту солістів. Твердження, мовляв 90% учасників концерту була незадоволеною, хоч тенденційне і скрайньо злобне, свідчить, однак про неабияку відвагу критика: попирати свої твердження 90% опінією загалу. Хтож у такому разі бурею оплесків нагороджував кожну точку програми? Хиба ж ці оплески не були спонтанним виявом захоплення? Невже публіку уважає критик за дитину, що без причини плеще в долоні? Було вправді пара людей, які, не побачивши чумацьких порток та дядька з батогом і мазницею на сцені, обурилися.

Однак ані це, ані критика на сторінках "Студ. Вістей" нічого позитивного для виконавців і читачів не дала.

Кождий із виконавців програми ждав на критику, але на критику вокально-мистецьку, що критик свідомо поминув /вичисляючи пару імен виконавців для пониження прочих/, бо, як дилетант і ігнорант, не знав сердега розібратись в річі.

Зайвим є також засланятись безсторонністю, бо безсторонність має місце там, де підкреслюються добрі і злі сторони справи.

Не місце і час для нас виконавців - розводити диспути над програмою концерту; можу лише сказати, що її укладали не дилетанти, але люди обзнайомлені з того рода речами, та що вона свій іспит здала.

Що знайдеться один, чи другий критик з іншим поглядом на справу, це нас не дивує; для нас, як для кожного співака, міродатнім є безпосереднє почування, яким публіка реагує, а воно було для мене і для кождого з нас якнайкраще.

Очевидно не був би я так безсторонній, як наш критик, коли б я не підкреслив і темних сторінок концерту, бож кожна річ має світла і тіні.

Не хочу твердити, що наш критик спізнився півгодини на концерт, але якже ж можна поминути мовчанкою ходження підчас програми по салі, гримання чобітьми і куреня? Невже критик уважає це за наше рідне традиційне. Про це свойому патріотичному запалі забулось згадати, а шкода, бо ця традиція розвинулась серед нас далеко, далеко...

Як довго нам мила ця рідня традиція, як немає кому взяти в цій справі голосу, так довго і далеко нам кидати легкодушно слова слова критики в справі програми, на якій видніють імена Шуберта, Верді і інших.

Нечумак-Мазниця

ВІД РЕДАКЦІЇ.

Вміщуючи декілька заміток і рецензій про концерт солістів,ми хочемо вияснити,що редакція не завжди погоджується з думкою автора.

Для цього ж ми й даємо рубрику "Вільне Слово",щоб дати можливість висловити свої думки читачам. Одночасно ми вміщуємо рубрику: "Що кажуть інші", де даємо голос противний до першого,або часом - такий, як і перший.

Отже ще раз нагадуємо,що редакція не завжди є згідна з думкою автора.

Що ж до концерту солістів,ми признаємо рацію шановним друзям-виконавцям,що не зважаючи на ніякі дискусії,ані на конференції та інші балачки,взялися і своїм чином започаткували серію таких вечорів. Надіємось що це буде не останній,а лише початковий виступ.

Що ж до критиків,то їх у нас дуже багато,але таких,щоб чином допомогли,то є менше.

Однак на це не зважаймо,а держімось міцно і йдім вперед до поставленої мети.

ІЗ ЗАПИСОК МЕФІСТОФЕЛЯ.

"ЇДЬ ОБЕРЕЖНО: ЗАКОХАНІ ПАРИ!"

Весна дихнула своїм розніжнюючим леготом теж і на "Англійський город".-

Вечором,коли віддалені вуличні ліхтарні кидали усюди по парку химерні тіні дерев та галуззя,наш Мефістофель то тут - то там блукав дискретним шелестом крізь невинно зелені листочки. Шукав жертви своєї злоби.- Аж гульк - стежка. Їх двоє... Він - в офензиві,вона - в дефензиві.

Мефістофель зашепотів сміхом,змить прикинувшись чорним котом з витріщеними баньками очей перебіг їм дорогу.

-Ой,лихо,кіт!- крикнула вона.

-Хіба ж це має вплив на наше майбутнє? Воно ж певне,як Рада Безпеки! Краще сядемо он там на лавочці в кутку та поставимо на порядок дня чи пак вечора деякі наші мирові питання!

Вони сіли.

-Ти,Дзюню,любиш фрази,а взаємнодовір я- знай- на фразах не будують!

-Щеб так! Кажеш взаємнодовір я? Та ж ти віриш,що мої почуття до тебе сильніші за атомову бомбу?

-Дзюнек! Брешеш як,"...... "!

Мефістофель нещурився. На лавці зашуршіло.

-Дзюнку! Без жартів! Якщо ти зараз не сваюєш своєї руки,то між нами - баста!

-Ірочко!Тобі ж по шиї лазить мушка. Я хотів її...

-Мушка? Ні,це вже забагато! Ти думеш,що я така наївна,як тобі здається? Знаємо вас! Ви всі однакі! Маріонеток з нас зробити хочете тільки! Ти думаєш,що із-за того,що вмієш робити перське очко,то вже можеш бути зразу султаном? Ще довго ні!

-Алеж Іра; ти мусиш повірити в моє пламенне кохання,сама мусиш ним загоріти!

-Ого? Я тебе не пізнаю! Що за лебенсраумівський тон! Як зараз мене не пустиш,то - чесне слово - скажу твоїй мамі,що твоя поведінка стала останніми часами дуже хуліганська!

-Категорично протестую проти втручання в наші справи,а особливо - в справи,що торкаються сфери моїх впливів!

Це,зрештою,по-штубацьки!

-Бач який! Громіко знайшовся! Ти обов'язково мусиш собі прочитати методичну сторінку "студентського шляху" Но 4.

-А може б ми цю справу взагалі зняли з порядку нашої розмови? Говорім краще про погоду!

Мефістофелеві злоба надскубла хвоста. Він помчався,та прикинувшис напиcом "Drive carefully кинувся назустріч проїждаючому МР.-джіпові. На результат не треба було довго ждати.

-Hallo! Pass! понеслось в сторону лавки разом із рясним промінням електричної лямпки.

Вона сиділа збентежена,він стояв та шукав нервозно по кишенях штанів. Мефістофел захохотів злобно,-і ось впала одна ошоломлююча думка.Як лискавка! Аж запахло озоном!

-Це ж а м е р и к а н с ь к і ш т а н и !!!

-Hey! You! Come near!!

Хвилинка,і він в джіпі помчав у чотирнадцятьденну карантанну. - А вона... залишилась мріяти. Як в середновіччі; про лицаря в дальекому поході...

ПОШТОВА СКРИНЬКА.

п. Д-ль. Дещо використаєм. Пишіть дальше.
п. Д-к Ваш репортаж надіслали до редакції "Студент".
п. Сосна. Піде пізніше. Пишіть коротше,але зрозуміло.
п. Горбовий. Відберіт картку в редакції.
п. М. Подайте до нашої поштової скриньки.

x-x-x-x-x-x-x-x-x-x

CAMERA OBSCURA !

Увага! Озброєні бандити вкрали вночі з 25 на 26 ц.м. з оселі УПВ і УС поліцію оселі та від'їхали панцирними самоходами в незідомому напрямку. Бандити вимагають від мешканців оселі окупу у висоті півміліона марок.

П і д н у т т я до іспитів з остеології до набуття в медичній секції УОГ.

Ювілейний 1000-ний реферат в оселі: "Ceterum censeo,або 1917 рік" виголосить директор оселі. Присутність всіх обов'язкова

Управа оселі.

Організуємо симфонічну орхестру на нервах.

Команда першої кімнати
на III поверсі в Оселі

Заанґажуємо гітариста для кручення гітари,басиста для брання на бас і методиста для пускання в трубу.

Зголошення до кімн.ч.I.III.пов.Оселя УПВ і УСГ.

Методичний курс манікюр і педікюр організує ветеренарійна секція & осередок думки.

Організуємо підсекцію бабтистів.

Клюб старих кавалерів.

Починаємо реєстрацію безробітних.

Реф. праці УСГ.

Повідомлення.
Реферат "Куди вітер віє?" з огляду на ушкодження нашої метеорологічної станції не відбудеться.

Осередок думки

Lumpe her! Збірку організує Референтура суспільної опіки в Карлсфельді.

Редакція студентських вістей купить негайно лопату для виложення деяких принципових питань.

Відступимо на догідних умовинах редакції студ. вістей Кольку в боці.

солісти-студенти.

Купимо кота в мішку! Оферти слати на адресу Заг.Зборів УСГ.

Проміняю тітку в Америці за посаду референта суспільної опіки табору УНРРА на провінції.

Звіринна громада повідомляє що "Лев" абдикував з царського престолу.

Ухвалено конституцію! Як повідомляють з Нью-Йорку в С.Ш.А. ухвалено врI768 конституцію.

Реф. преси УСГ.

Сумерк капіталізму! Спадок фунта!
Дня 26.IV.1946. в кухні оселі УПВ і УСГ. спав фунт зі столу і розбив п. Марцеліні Письо палець на нозі. По залиттю рани нафтою залишено деліквент ку опіці реф. здоров'я оселі.

Було би дещо ліпше,якби гісьці,щоу стиснули 27.IV. в "Caffe München" наш спільний капелюх,не були такі "морові" і не "фатиґували" нас, а самі нашій паці його "пришлюсували",бо буде з ними дещо гірше.

Корпорація "Барцельона".

Грабунковий напад на банк!
25.IV. о год.II[15] в кімнаті ч. 5 в оселі розбито банк. Подробиці невідомі.

Клюб "Айнундцванціґ"

X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X

СПРОСТУВАННЯ.
Заявляю, що брехнею є поголоски, будь то би я маю на правій нозі шість пальців.

Секретарка УСГ.

СПРОСТУВАННЯ.

КАПЕЛЯ БАНДУРИСТІВ ПОДАЄ ДО ВІДОМА

що неправдою є сплетні, будьто би ми зовсім збандуріли та відмовилися дати для студентів концерт тільки із-за того, що студенти голодранці та без грошей, а правдою є, що якщо студенти хотять нас послухати, хай прийдуть до Інгольштадту. Одночасно оголошуємо, що до нашого єдиного в світі високомистецького складу приймемо ще двох саксафоністів і одного студента, який вміє на сцені ковтати ножі. Виїзд до Нью Йорку запевнений!

за управу інгольштадтської управи бандуристів

Заввиконком У К Б П. Потапенко в. р.

Секретар Заввиконкому У К П С. Ганушевський в. р.

Проміняю стару чумацьку матню мого прадіда /небецуґшайновий штоф/ за прихильну критику моєї статті: "Критика критики і ще одна критика".

Гриць Нечумак-Мазниця.

СТУДЕНТСЬКА ГРОМАДА ВИЯСНЮЄ.

Нам нічого не відомо про те, що студенти п.п. Потапенко П. і Ганушевський С. були колинебудь українськими студентами та такими колинебудь хотіли б стати.

НЕЩАСЛИВИЙ ВИПАДОК

В друкарні "Студента" впало в триби машини дві поеми і змішалися в одну. Всі старання швидкої помочі розділити їх, на жаль не дали успіху. На цьому місці редакція "С.В." складає конденценції горем прибитим обом поетам. Земля їм пером самоликщущим!

О Г О Л О Ш Е Н Я

В п'ятницю 3. травня о год. 19^{30} в руханковій залі оселі студентів /Фюріхштрасе 53/ В І Д Б У Д Е Т Ь С Я ДРУГИЙ ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ СОЛІСТІВ СТУДЕНТІВ. В програмі українські народні пісні. 50% доходу призначається на культурно-освітні цілі Ліги Українських Політичних В'язнів. Проситься про пунктуальне прибуття. Після початку хід до залі заборонений.

Культ.-Освіт. Реф.

ТИЖНЕВИК НА ПРАВАХ РУКОПИСУ ВИДАЄ РЕДАКЦІЙНА КОЛЕҐІЯ
Адреса: MÜNCHEN-RAMERSDORF, Fürichstraße 53, 2/2.

Ціна 1.- НМ.

СТУДЕНТСЬКІ -ВІСТІ-

ТИЖНЕВИК УКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ ГРОМАДИ В МЮНХЕНІ

Рік І. Неділя 5 травня 1946 року Число 5.

ПЕРЕД НОВИМИ ЗАВДАННЯМИ.

ВІДБУЛИСЯ III СТУДЕНТСЬКІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ.

Українська Студентська Громада стоїть перед новими завданнями. До цього часу ми змогли зміцнити наше товариство, оформити його ззовні і внутрі. Тепер - нові шляхи, нові завдання. Треба врахувати всі ті недоліки, які мали місце до цього часу - усунути і поставити працю на якнайвищий рівень. Та й саме переведення Зборів, сам хід показав, що до цього часу ще є деяке розходження. Трапляються одиниці, що намагаються, затягнути Студентську Громаду в калюжу, збити її з правильного шляху. Бо на що заслуговують факти, як можна їх оцінити, що мали місце на останніх Зборах, коли люди, що вперше появились у Громаді за цілий періодї її діяльности, необізнані ані з Громадою, ані з її працею, забирали голос у дискусії /недоречній!/ і відбивали увагу від головного.

Треба прямо оказати, що це - витвір зовсім слабенької праці діяльности /може ще й слабшої!/ їх свідомости. А може що інше?!! Треба прямо сказати, що надалі таких людей треба якнайдальше відгороджувати від Громади. Не забуваймо наших напрямних. Нашого статуту і програми. Наше товариство є аполітичне. Його ціль, як записано в статуті: гуртувати українську студентську молодь, заступати інтереси студентства, дбати за інтелектуальний і моральний рівень українського студентства.

Але наше завдання - добро української справи. А хіба ті люди здавали собі справу зі своїх виступів?! Ми знаємо своє завдання. Ми працюємо. І перемагаємо тяжкі перешкоди. Наш хор, наша культурно-освітня референтура, референтура преси, секції - розгорнули, а деякі починають працю.

А головне - ми вчимося. Але й поза студіями знаходимо час для громадської праці. Знаємо, що маємо багато помилок, що може й дуже помиляємося. Але допоможіть, не словом, - чесною конкретною самопожертвенною працею допоможіть нам.

До єдности. За загальне добро справи. За добро України.

В. Д.

З В І Т

Уступаючого голови У.С.Г. на III. Загальних Зборах

У.С.Г. в Мюнхені 28.IV.1946.

Споглядаючи на наш пройдений шлях - шлях роботи в нашій Громаді за час від II. Загальних Зборів /15.листопада 1945 р./ до III. сьогоднішніх наших зборів,можна прийняти два скрайні мірила її вислідів: Одно - це максимальні і друге - це мінімальні вимоги. Ми в своїй роботі завжди ставили програму максімум,особливо для себе ставили завжди максимальні пляни і вимоги,вважаючи,що при такому підході можна завжди більше добути,як при мінімалістичному наставленні.

В ділянці методики праці наша організація збагатилася досвідом,і майбутній провід ним покористується.

В ділянці світогляду та нашої студентської проблематики треба ствердити,що ми теж збагатились; збагатились настільки,що починаємо себе взаємно розуміти,висуваючи нераз проти себе суперечні думки,які вкінці починаємо вміти синтезувати. Підсумків про цю ділянку тут нам давати не доведеться,бо це може бути темою окремих конференцій.

Стверджуємо,що наша організація стояла на принципі,який сама собі на перших Загальних Зборах визначила - на принципі аполітичности,апартійности,а одночасно брала в основу ті постулати,які висунув З'їзд ЦЕСУС-а в своїх резолюціях. Ми завжди мали перед собою наш статут,постанови наших Загальних Зборів, ми мали напрямні,які були визначені на установчій конференції ТВІК-у,як теж резолюції З'їзду ЦЕСУС-а,якого ми тепер є членом. Але треба пам'ятати,що наш пройдений шлях - це був не стабільний стан організації мирних часів,- це був status nascendi організації,яка резолюціями та постановами наших зборів та з'їздів запланована.

Коли ми перебрали керму Студентської Громади,високі школи в нас ще не були відкриті,наша організація була в розгарі приймання членів. Вони прийшли з різних місць,із різних університетів,або ще зовсім не були студентами. Щобільше: ці студенти були мандрівними студентами не здецидованими про місце свого осідку.

В час перших Загальних Зборів /29.8.1945 р./ ми мали 88 членів, в час II. Загальних Зборів /15.II.1945 р./ членів було 234,[a] сьогодні число,зареєстрованих у нас студентів є 760.

---

a/ Примітка. Статистичні дані,які подані у звіті,походять із даних,які зібрані при прольонґаті виказок. Дані про інших студентів,які є тільки зареєстровані в Громаді,але виказки не прольонґували,і про них у картотеці точних даних немає,до статистичних даних звіту не входять. Окрім цього є певна кількість студентів,яким реченець важности виказки минув з днем 1.4.1946 р. та які виказки ще не прольонґували. Тому,хоча їх дані ввійшли до загального звіту,вони не були враховані до числа дійсних та провірених членів /342/.

Поки цих членів відповідно суспільно виховати та їм всесторонньо допомогти, треба було в першу чергу створити організацію, створити організаційний апарат, закріпити його та витворити студентський актив. Нам передано студентську організацію, що тільки була поставила перші найтрудніші кроки. Якраз нам припало це відповідальне завдання: перевести нашу Громаду зі стану провізорії і довести її до більш-менш стабільної форми. Це була праця, яка мала поконати такі труднощі, про які може мати уявлення тільки той, хто з нею сам безпосередньо зіткнувся. Праця піонерська, чорнова, яка могла давати тільки те вдоволення, що на наших очах твориться щось, просто, з нічого. Це завдячувати треба в першу чергу тим виділовим та тим членам активу, які від такої не завжди лискучої та приманливої роботи не відмовлялися.

Наша праця провадилася двома головними шляхами. Перший - це праця назовні, на міжнародньому форумі і другий - це праця внутрі.

I. В першу чергу наше товариство залеґалізовано в американських властей /7.12.45./ як теж і в університетських властей /Нім. Унів., Т.Н. і UNRRA /12.12.45./.

На міжнародньому студентському полі грунт був уже підготовлений. Представники нашої Громади, бувши членами інтернаціонального студентського комітету ще від червня 1945 р., цю справу тільки продовжували. Про деталі цієї початкової роботи звітував я на других Загальних Зборах. У зв'язку з тим, що UNRRA перебрала в тому часі міжнародній університет, який до того часу був тісно зв'язаний із нашою інтернаціональною організацією, виринула потреба переорганізування міжнародного комітету і створення Міжнародньої Студентської Організації, яка мала б ширші аспекти, як початковий наш комітет. Цей плян негайно був переведений у життя та з ініціятиви нашої Громади до спілки з литовською, білоруською, російською, югослов'янською, естонською та іншими групами були скликані 17.12.1945 р. Установчі Збори Об'єднання Чужинецьких Студентських Організацій з осідком у Мюнхені Forreign Students' Association, скорочено: F.S.A. На зборах було 9 мандатних делеґатів нашої Громади, з яких до Виділу ввійшло 3-ох та до Товариського Суду 1. Основними принципами F.S.A. є принцип аполітичности, абсолютної рівноправности всіх національних студентських організацій та співпраця і взаємне порозуміння всіх студентів-чужинців. F.S.A. провела дотепер поважну роботу і, будучи офіційно визнаною організацією та об'єднуючи 14 організацій різних національностей, проводить роботу для об'єднання всіх чужинецьких організацій Німеччини. Між іншим, заходами F.S.A. не допущено в Мюнхені до монополізації приділу чужинецьких студентів UNRRA -ою на німецькі високі школи, наладнано зв'язок з IMCA-ою, централею UNRRA з міжнароднім червоним хрестом та іншими організаціями й установами теж поза кордонами Німеччини, як теж із деякими чужоземними представництвами. F.S.A. занята тепер справою допомоги студентам-чужинцям німецьких високих шкіл.

У ділянці міжнародньогo зв'язку наша Громада нав'язала контакт зі всіма, тут існуючими, чужинецькими студентськими організаціями.

В ділянці завоювання місць на високих школах ми в основу брали принцип студійної політики: поручати студії на тих університе-

тах і на тих факультетах,які потрібні для поповнення певних браків кадр нашої інтеліґенції. В першу чергу треба було піддержати наші високі школи,які,як треба ствердити,сьогодні стоять на вищому рівні за німецькі високі школи.

На УВУ,який має вже свою славну традицію,

студіює зараз наших членів	32
на УТГІ	52
на УВЕШ	28
в німецькім університеті	146
Technische Hochschule	37
UNRRA University	167
	462

Це цифри провірених студентів.
Розложення по факультетах у процентах приблизно виглядає так:

Медицина	26.7%
Політехніка	18 %
Економія	13.6%
Фармація	7.6%
Аґрономія	7.3%
Ветеринарія	7 %
Філософія	5.8%
Лісівка	5.6%
Право	3.8%
Дентистика	1.8%
Мистецтво	1.3%
Теологія	0.9%
Природознавчі науки	0.4%
Журналістика	0.2%
Разом	100 %

При ЦЕСУС-і була уконстатуована Українська Університетська Комісія,яка переглянувши наших студентів,що іматрикулювались на німецький університет,дала за них авторитетне заручення в університетських властей і тим самим закріпила їх становище в німецькім університеті.

Назовні ми теж старалися удержувати якнайтісніший контакт з українським життям; в тісній співпраці були ми в першу чергу з Лігою Українських Політичних В'язнів Німецьких Концентраційних Таборів,з нашими церковними установами,з Українським Червоним Хрестом,а після зі Санітарно-Харитативною Службою при Апостольській Адміністратурі в Мюнхені,як також із іншими українськими загальногромадськими установами. Не від речі буде зазначити,що з нашою безпосередньо надрядньою організацією ЦЕСУС-ом,якої ми є членом,був у нас якнайтісніший зв'язок.

II. Внутрішня робота мусіла починатись від найелементарніших речей,якими може бути придбання паперу,машини до писання,дошки оголошень,шафи,заведення картотеки,заведення найелементарнішого діловодства та придбання найбільш потрібного інвентаря. Дальше прийшла черга на зорганізування цілого організаційного апарату; з одної сторони - зорганізування референтур, з другої - зорганізування фахових секцій. Тут треба підкреслити,що вся наша ро-

бота спиралась виключно на наші власні сили та тільки на нашу власну ініціятиву. Про деталі цієї роботи розкажуть самі референти,як теж говорить, опублікована в "Студентських Вістях", схема нашої організації. Ця схема - це не просто собі малюночок, а це вислід кропітливих старань цілого нашого студентського активу. Студентський актив,який за час перших Загальних Зборів органiзувався тільки до самого Виділу,в других Загальних Зборах зріс до 23-х членів,а зараз маємо в активі поверх I45 студентів. Студентський актив досягає тепер однієї третини наших членів. В процентах у відношенні до цілого загалу ріст нашого активу виглядає так:

I. Загальні Збори	....	около 6%	активу
II. " "	....	" 9.8%	"
III. " "	....	" 30%	"

Однією з перших постанов Виділу було те,що всі студенти обов'язані належати до своїх фахових секцій. Нажаль не всі секції під сьогоднішній день охопили організаційно всіх членів. Це вина безумовно в першу чергу студентів,які всяку роботу в організації вважають інстинктовно за якесь malum necessarium. На основі правильника пунктації роботи по секціях,переданого ЦЕСУС-ом,черговість у постановці роботи в наших фахових секціях така: /від найкращої до найслабшої/:

I. Секція ветеринарів
2. " медиків
3. " агрономів і лісовиків
4. " економістів
5. " правників
6. " філософів
7. " техніків

Робота в перших 4-х секціях поставлена зразково,всі вони майже на однаковому рівні,натомість три останні не проявили ніякої поважнішої діяльности.

Організаційне охоплення виглядає так:

	Членів секції		Членів У.С.Г. з даного факультету	
Мед.	97		188	сса 51 %
Вет.	42 /+10/	Вет.лікарів	42	" 100 %
Екон.	42		64	" 65 %
Агрон.і ліс.	56		90	" 62 %
	237		384	сса 62 %

Про секцію правників,філософів і техніків немає даних.

На терені перших 4-х секцій було проведено значну роботу в ділянці фахової допомоги та одночасно проводи цих секцій були завжди в тісній співпраці з Виділом та входили в склад т.зв. ширшого Виділу У.С.Г.

На цьому місці треба згадати,що з ініціятиви нашої Громади,а докладніше - медичної секції У.С.Г. 17.IX.1945 р. був скликаний і переведений з'їзд медиків-українців Німеччини. Про нього вже зві-

В ділянці роботи поодиноких референтур звертає увагу невпинний ріст студентського активу, та диференціяція поодиноких ділянок його заінтересування та праці. До цього причинилося не в малій мірі теж і утворення читальні Громади, постачання її свіжою пресою, утворення бібліотеки, пресового архіву, створення хору, драматичного гуртка, створення вогнища дискусій, доповідей та рефератів на найрізноманітніші теми - в нашому гуртожитку, чи то на студентських сходинах, чи то поза ними, випущення нашого студентського місячника, а згодом - тижневика та ін., про що будуть звітувати уже поодинокі референти.

Не від речі буде сказати теж і про наладнання нашого спортового життя УССК-ом і підмітити теж і те, що наші спортовці були, якраз, тими, що ніколи на соромились ніякої роботи в громаді.

У фінансово-господарській ділянці за час нашої каденції мали ми такий оборот:

прихід	10.304.28
розхід	7.001.75
сальдо	3.302.53

25-ом нашим членам признано стипендії КОДУС-а та 3-ом членам - одноразові допомоги на загальну суму 2.915 РМ.

Врешті треба накінець зазначити, що наш Виділ, завдяки постанові II. Загальних Зборів шляхом кооптації нових членів на місце вибувших, кількакратно зміняв свій склад.

Закінчуючи цей свій короткий перегляд, та залишаючи деталі тим, що, якраз, творили нашу організацію - нашим референтам, я хотів сказати таке: коли я на II. Загальних Зборах нашої Громади прийняв свою кандидатуру і коли Ви мене вибрали, я за це Вам не дякував, бо уважав, що дякувати за довір'я було передчасно, а це відповідальне становище не вважав я за "honoris causa", це було брання відповідальности за своєрідне змагання, за своєрідну боротьбу, якої білянс завжди вбачати можна буде від'ємним, яку завжди легше критикувати, як проводити; того я був тоді свідомий і брав повну відповідальність за консеквенції; тому не дякував.

Теж не дякуватиму Вам за довір'я, яке я у Вас завжди в нашій роботі знаходив, особливо тепер, коли будете розважати, чи звільнити мене, чи пак Виділ з цієї відповідальности. Куртуазія не може мати нічого спільного з підводженням білянсів. Компетенція: підводити білянс - у Ваших руках!

Але одночасно хай ніодин член нашого товариства не дякує за обов'язки та нераз мінімальну працю, яку ставить перед ним наша організація, ще поки її виконає, тільки зі свідомістю необхідности такої праці за неї береться.

Тільки тоді загальний білянс роботи в нашому товаристві буде завжди додатній!

!!!!!!!!!!!!!!!!

ПРОБЛЕМИ ДНЯ.

ХАЙ ЖИВЕ ОПОЗИЦІЯ!

Були Ви на Загальних Зборах УСГ?
Ні? Шкода, бо можна було дещо розірватись та навчитись!
Мій один приятель мав квитки до цирку, та не пійшов туди, а пійшов на Загальні Збори. І не жалував. Збори були демократичні. З президією, з мандатами, зі спікером та з іншими церемоніями. Кажете - нудно? Нічого подібного! Про що там тільки не говорили. Вісім годин говорили. І про актив, і про пасивність, і про сальда, білянси, секції, схеми, референтури, пляни, проценти, ріст, контроль, мораль, пачки червоного хреста, і кацетників, і Коперників, і Сократів .і про млини і біди, і про статути та ліґи, і про диких студентів і УНРРу, об'єднання, консолідації, іноземні представництва та тисячу інших оправ.
Не перелічити зрештою! Чого там тільки не було!
Про те хочете знати - чого там тільки не було? Не було одного: Опозиції! Як же? - здивуєтесь - стільки говорили, і не було опозиції? Тож не в стилі парляменту! - скажете.
Отож то й біда: Демократія то була і критика була, і критика критики була, навіть обструкція була; але опозиції таки ніяк не було! В дискусії над звітами говорили про юшку в гуртожитку і про інший горох з капустою. Правда, дехто з тих членів, що були ближче обзнайомлені з роботою Виділу, подав декількі цінних зауважень, які візьме під увагу наш нововибраний Провід, але вони були радше доповненням до плянів праці на майбутнє, чим до самої критики минулого.
Але ніхто з тих цількох пристрасних критиків-ґастрольорів, що йшли на Збори з охотою - критикувати та робити враження опозиції, не спромігся ізза своєї суспільної імпотенції показати нам свої "концепції", свій конкретний плян, який перестроював би наше товариство на новий лад, дав її нові напрямні, перспективи, шляхи та можливості; ніхто не спромігся - дати ані дрібки річевої від'ємної критики уступаючого Виділу! Чи це черезте, що плян роботи та сама праця старого Виділу були ідеальні? Ні! Про прогалини в роботі старого Виділу, помилки, чи теж від'ємні сторінки методів праці старого Виділу можна б багато дечого сказати.
Тож відчувається в нас брак опозиції, яка, опонуючи, давала б стимул для роботи " позиції", давала б її можливість кореґувань, яка б уміла компетентно критикувати, або, як треба, і заміняти при кермі. Це явище без сумніву нехороше, це симптом неповної життєвої та громадської спілости наших переважно молодих студентів, чи теж і молодого віку нашого товариства, яке, пройшовши цей пробоєвий, піонерський етап роботи старого Виділу, переходить зараз на більш биті шляхи. На зборах були впали такі слова: "За якість!" "Завести контроль!" - Це дає надію, що якість нашої цілої збірноти підвищується і буде підвищуватися. Тільки в зорганізованій, здоровій та високоякісній збірноті компетентна критика, прибравши форми опозиції, буде таким самим поступовим фактором, як і сам Провід.
Тож клич дня - якість! якість! якість!

Семируб.

ЗМІНА СТАТУТУ.

Зміни статуту, запроектовані уступаючим Виділом - Загальні Збори прийняли одноголосно. Окрім змін, поданих в останньому числі "Студентських Вістей", додано ще слідуюче:

До розділу IV: На місце членів Виділу, що вибули, Виділ може кооптувати нових членів. Число кооптованих членів Виділу не може перевищити 50%. Подібним спосообом можуть бути кооптовані члени Контрольної Комісії та Товариського Суду. Керівництво поодиноких референтур може бути з'єднуване в одній особі.

В розділі про Контрольну Комісію додано:

а/ Право вгляду в усі справи Товариства;

б/ Ревізія діловодства, фінансово-господарської діяльности та організаційний контроль товариства.

СВЯТО МОРЯ.

Скромно було відзначене свято українського моря в студентській оселі. Культурно-освітній референт відкрив вечір, присвячений цьому знаменному дню.

Реферат про українське море прочитав В. Маркусь, у якому між, іншим, відзначив, що українським - Чорне море було здавен, таким воно є й залишиться, бо Україна без Чорного Моря є не мислима.

Наш національний геній Тарас Шевченко в своїх творах оспівав Чорне Море, оспівав буйні козацькі часи, коли перед запорожцями тремтів Царгород.

І одну з таких поем - поему "Гамалія" прочитав на святі студент Кульчицький. На святі згадали однохвилинною мовчанкою й тих героїв, що в обороні святої справи голови свої зложили.

На фоні вечора майорів український прапор із тризубом, а поруч - картина Чорного Моря, на якому в рейді пливе корабель "Україна".

Власний кореспондент.

ХРОНІКА ЗА ТИЖДЕНЬ.

28-29. квітня. Велике свято в Дахав з нагоди визволення з концентраційного табору.

26. квітня. З. Штокалко провів гутірку на тему: "Кобза і кобзарі".

28. квітня. Відбулися III. Загальні Збори У.С.Г. Змінено статут У.С.Г. Вибрано новий Провід, Товариський Суд і Контрольну Комісію.

29. квітня. Спільне засідання старого і нового Виділів.

30. квітня. Свято українського моря. Реферат виголосив В. Маркусь.

ПОДЯКА.

За співпрацю в міжнародньому концерті УНРРА товаришкам і товришам,а то: Ользі Колодій, Марійці Шолусі,Володимирі Богачик,Варварі Шинкар,Ярославу Миколайчукові,Теодозієві Грицеву, Євгену Мартинюкові та піяністці Галині Клим висловлює щиру подяку

Мюнхен,2.V.1946. Василь Бойчук.

НАШ ВИСТУП В УНРРА.

Дня 30.IV. б.р. відбувся інтернаціональний концерт студентів університету УНРРА. Від нашого зорганізованого студентства брали участь солісти: тт. О.Білозор,І.Рудавський і Галя Клим; з бандуристів - т. Юркевич,та балет під керівництвом т. В.Бойчука у складі тт. Марійка Шолуха,Богачик Володимира,Колодій Ольга,Шинкар Варвара,Гриців Теодозій,Мартинюк Євген та Мирослав Мколайчук.

Треба з перших слів підкреслити,що всім нашим виконавцям концерту належиться щире признання та товриська подяка. Чужинці мали ще раз можливість переконатись,що ми на сцені майже безконкуренційні. Наші пункти програми поруч грузинських випали найкраще. Оплескам для наших молодих артистів не було кінця. Мило вражало те,що,навіть ті чужинці,що до нас ставились неприхильно, кричали "браво" та останні,хіба,кінчали плескати в долоні. Особливо мило вражали виступи нашої молодої співачки О.Білозор та І.Рудавського. Перед ними,направду,- велика сценічна кар'єра.

Тому бажаємо сердешно їм ще більших успіхів у творчій праці для України,як і всім іншим товаришам та товаришкам,які прославляють нашу пісню,думу,танці.

Рівень нашого виступу підносить ще й та обставина,що наші точки програми були виконані виключно силами студентів. Натомісць інші національні групи послужились найнятими професіоналами.

В. І.

РЕЦЕНЗІЇ.

МІЖНАРОДНІЙ СТУДЕНТСЬКИЙ КОНЦЕРТ В УНРРА 30.IV. 1946.

/За програмкою "Великий міжнародній концерт" - показ при співучасті українців,білорусів,поляків,росіян,жид.студ.об'єднання, естонців,литовців,латвійців і грузинів/.

Сама назва імпрези була,властиво,довслі точно спрецизована. Великий концерт - показ. І справді. На останній міжнародній студентській імпрезі ми мали змогу - оглядати і чути,справді,концертові виступи. Були теж такі,що репрезентували показовий /кабаретно-цирковий/ жанр мистецтва. А цілість лучить багатовиправдуючі слова: "Міжнародня студентська імпреза". /За цілість відповідав К. Картвелі./

В першому і другому жанрі українці були заступлені. В загальному треба ствердити, що 3-годинне сидження в просторому приміщенні 3-ої амер. армії не були надто нудні навіть для тих, що нетерпеливо ждали на пісяконцертові танці.

Концерт мав доволі сильно заступлену балетну і музично-вокальну частини. В першій успішно виступав латвійський і грузинський балетні ансамблі. Зокрема остання точка "Вечір у Грузії" у виконанні грузинів зібрав численні сплески і признання. Українці підготовили /чи радше - не підготовили належно!/ традиційних гопака, козачка й катерину. Навіть бравурно широкі шаравари "козаків" /ілюзорних/ і пестрі одяги /як мало українські!/ справжніх Марусь не зуміли переконати:

а/ чужинців, що українці мають високу танкову культуру /і вміють танцювати!/,

б/ українців, що їхні друзі по сцені танцюють українські танці.

Перші і другі погодилися напевно на одне: імпровізація /теж на сцені!/ є поганим засобом у пропаґуванні національної культури перед чужинцями.

Інші - зокрема сольові - балетні виступи були, радше, більше атракційні, ніж вдалі і мало підходили до цілості.

У вокально-музичній частині були українці переконливо сильні.

Вже виступ бандуриста з'єднав собі загальну симпатію. Беззаперечно, найсильнішою точкою в музикальній частині було скрипкове сольо Губерта Ломерс, зокрема "циганські мелодії" Саразате.

Бурю оплесків і квіти зібрав білоруський жіночий квінтет, який доволі оригінально відспівав збірку народніх білоруських пісень. Теж виступи п. Янушкевич /білорусинка/ вітала публика дуже тепло.

Українців у пісні репрезентували гідно пп. Білозор і Рудаківський. Оля Білозор відспівала "Айстри" Лисенка і "Горить моє серце" Лопатинського. Останній виступ нашої симпатичної товаришки належить до одного із кращих; зокрема добре вийшло останнє "форте". Велика тонкість у виконанні і замітна музикальність говорять переконливо про талант.

Знане серед мюнхенського студентства - і ширшого громадянства очевидно - є теж ім'я студента муз. консерваторії Ів. Рудавського. Він відспівав арію Ренето із "Масковий баль" Верді та "Безмежнеє поле" Лисенка. Направду приємно було слухати Рудавського - зокрема після нудноватого попередника без таланту і голосу - на останній міжнародній студентській імпрезі. Про Рудавського можна сказати коротко так: добрий баритон, музикальна дозрілість, блискуча мистецька техніка.

Дуєт Білозор - Рудавський "Де ти бродиш, моя доле!" Лисенка був дещо слабший. Фортепіяновий акомпаніямент спочивав у руках п. Г. Клим, якої ім'я, до речі, спікер ввесь час дбайливо оминав.

Спікер доказав безумовно дві речі:

а/ що вийти перед куртину є назагал легко. Важке є натомісць саме перебування перед куртиною /інколи теж говорять через куртину на залю/.

б/ що правильна англійська вимова є далеко важча, як думає дехто.

Програмки були видруковані на дуже гарному папері препоганою англійською і поганою німецькою мовами.

А публіка?

Публіка била всім однакове невмовкаюче браво.

Зенон.

ВІД НАШИХ КОРЕСПОНДЕНТІВ.

FESTINA LENTE.

/історія одного ройдужного танку/.

"На міжнародній студентській забаві в УНРРА багато українців танцювало свінґа".

/Із "Записок учасника"/.

Люблю танок. Мексиканська румба, ритмічний вуан-степ, надихане жаром полудня, сантиментне танґо, а надусе - свінґ. Безжурний, мельодійний, легкий. Танок брадвейських мюзик-голів, монтмартських шато, від яких віє богемою і дешевим вином, - танок оновленої Европи.

Це було зовсім просто. Я зустрів її, як зустрічається кожне щастя: припадково і непередбачено. Вона була безпосередня, щира і дуже, дуже залюблена в джаз і танок. Ми говорили про безліч банальних речей. Так банально говорити - вміють напевно тільки молоді люди на чужині, навесні, на міжнародній імпрезі, в нетерпеливому /дужа а дуже!/ очікуванні на... свінґа.

Музики вовтузилися. Шукали крісел. Дмухали грізливо /на пробу/ в вальгорни і чекали. Тікав дорогий час, тікало щастя. Тікав свінґ.

І врешті. Він.

Свінґ - відбилося вогнем в очах моєї партнерки.

Свінґ - заревіли вальторни.

Свінґ - вдарив джаз.

Свінґ - вдарило по свідомості.

Свінґ - прошептали бліді від зворушення уста моєї подруги.

Все заколихалося в одному ритмі. Етер дрижав каскадою джазбендових диссонансів.

Почалося. Постать моєї партнерки зависла між небом і землею.. Обуті на червоно нотки застукали кілька ритмічних тактів. І ще одне гармонійне "па". Примкнені очі, постать конвульсійно випрямлена, і ще один підскок. І...

. . . .

Я зрозумів. Я трічі нещасний, проклятий міщанин - я того не вмів!

Тому залишалося одне. Останнє і рятуюче. Робити те, що вона робила. І я робив. Я рятував, себе і українське студентство на міжнародньому форумі. Я ґуляв свінґа.

Боги допомагають мені в обличчі катастроф і очевидних траґедій! І я повільно забував про все.

Моє серце било в один потужний ритм. Мої ноги і постать пружилися у ритмі свінґа. Мої очі, мізок, всі змисли були тупі.

Ми танцювали свінґа.

Ми не бачили нічого довкруги. Ми не бачили розпуки в очах литовця, якого я копнув у райдужному, свінґовому підскоку.

Я не бачив здивованого зору моїх знакомих і приятелів. Не ба-

чив згірдливого погляду капельмайстра і не чув того брудного і липкого слова,що проскезувалося вужем кріз його уста - слова: "авслєндер"

Не бачив насмішливих поглядів зрівноважених балтійців,що в їхніх очах читалося неписане слово "провінція".

Не бачив обурених поглядів і не відчував штурханців,турбованих нами,співдансерів.

Ми танцювали свінґа...

...А потім мій друг Іван шептав мені,напівпритомному зі змучення і щастя,щось про далеку,далеку батьківщину за горами і близьку Европу. Тверді слова про академічне середовище,естетику,опанованість і чужину.

Колючі слова. Терпкі. Та чи правдиві?

Скажіть самі! Правдиві ті слова мойого друга Івана?

Зе-Нон.

ВІД РЕДАКЦІЇ.

Звертаєм увагу всіх наших шановних дописувачів,що всі листи, адресовані для редакції,обов'язково мусять бути підписані дійсним прізвищем автора.

За проханням,можемо не подавати на сторінках "Студентських Вістей" прізвища,або підписаний псевдонім,але редакція мусить знати своїх дописувачів і відповідати за використаний матеріял. Тому непідписаних дописів не використовуємо.

Редакція застерігає собі право: виправляти і скорочувати надіслані матеріяли.

В. Дубняк.

А ЖАРІВКУ ТАКИ ВКРАЛИ...

/дружній шарж/

I в наше віконце
засвітить сонце...
/народна приказка/.

Бідний наш гість Микита бігав по розбитому Мюнхені з ранку до вечора,забігав від одного склепу до другого і все питав:

- Bitte! Haben Sie Papier? Schreiben Papier haben Sie?

І тоді німкиня брала сотню листів циклЬостильового паперу,давала студентові Микиті,а той із радістю прощаючись,біг до наступного склепу. З тієї біганини і спішности аж залетів до склепу,де продають кислу капусту. Тільки-но хотів запитати про папір,а йому навипередки:

- Sie wünschen junge Herr? Sauer Kraut,wieviel denn...?

Але Микита,почервонівши,вибігав.

- Пфу! Мара якась на очі налізла. Я паперу шукаю,а тут капуста на дорозі стає.

Щойно над вечір із тисячею листів паперу міг вернутися додому.

Була п'ята година пополудні. Трамваї переповнені. На одній нозі довелося стояти на східцях,а до того ще й дві марки заплатити за те,що не мав дозволу - їхати в "шперцайт".

Махнув рукою. Не важне. Дві марки - дрібниця. Ми дві тисячі заробили.

Наскоро була зготовлена двотисячносторінкова книга плянування культурно-освітньої референтури. П'ять членів підсекцій почали переписувати плян,а культурно-освітній референт стояв і переглядав,промовляючи згорда:

- Концерт солістів - дві тисячі марок є. А там - одержуй пані Білозор 500 мар. і їдь вчитися до Риму. Та не забувай за нас.Приїжджай на концерти. Концерт бандуристів - і других дві тисячі марок. Бери пане Ромцю і їдь,купуй собі бандуру і бандурися потрохи. А концерт хору,а видавництво,"Студент",а "Студентські Вісті". Щотижня - по дві тисячі. І стипендію маємо,і культурно-освітня праця йде. І вовки ситі й кози цілі. Треба б ще подбати за медалі для виконавців. Дипломи я вже замовив надрукувати.-

Але згадавши,що позичив із читальні лямпочку до харчівні,раптом промовив:

- Панове,перепрошую! Я побіжу - забрати лямпочку.-

За хвилину вернувся сердитий.

- То неможливо! Лямпочку вкрали,дві марки за трамвай заплатив, а взавтра знову за семестер плати!-

Пан,що сидів поруч,підвів голову і додав своїм басом,підкручуючи ріденькі вуса:

- І кажуть: циган між двома хлібами вмер,- старого не стало, а нового не діждався.

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

СЛУХАЛИ ПРО МУЗИКУ - УХВАЛИЛИ ГРАТИ.

Вже допивав я дев'яту шклянку квасного молока /кінчав вечерю/, як прибіг до мене мій приятель і з радості аж у долоні сплеснув.

- М.П. приїхало! Прямо під нашу оселю!-

Мені за плечима,мов миші пробігли,а самого аж мороз охопив.

- Тю,на його голову,- кажу. -Ти з глузду з'їхав? Хіба тобі М.П. велика радість?-

- Не радість,але ти не думай на зле. Зловили на місті...

- Ну та знаю,знаю,- перебив я свого приятеля.-Як М.П.,то вже ж зловили.

- Та дай висказатись!- перебив приятель. -Отже зловили якогось чумака - кобзаря з бандурою,на місті. І,дізнавшись,що тут мешкають українці,привезли до нас.-

- Ні!- перебив інший, -то медики в німецькому музеї знайшли.-

- Але кінчи скоро,бо реферат буде робити.-

- Та як же,не даси й повечеряти,- промовив я обурено.

- Я ще хочу одну шклянку...

- Боже! Коли тебе хто нагодує?! Таж реферат про кобзу й кобзарів; вже й люди сходяться!-

І правда: одні приходили і сідали,інші заглядали й виходили,дехто розмовляв про того чумака.

- Кажуть то: родич Мамая,- і Палія добре знає.-
- А чи буде в козацьких портках?- питає тоненьким голосом якась пані.
- А чи сліпий, чи зрячий?- летить із другого кутка запит.
- Зрячий, бо казав, що бачив, як Підкову карали. Оповідав, що тоді гриміло, і дощ падав, як його, сердешного на страту вели.-
- А чи правда, що замісць кобзи гарбуза привіз?-
- І хіба на гарбузі буде грати?-
Всі хвилювались. Хотілось кожному побачити якнайскоріше. Хтось із моїх сусідів запитав:
- А чому солістів нема?-
- Е, кажуть, що він усіх солістів повішав би на своїй кобзі, а часто, навіть, співає, перебираючи грубі й тоненьки струни своєї кобзи:

Струни мої золотії,
Заграйте іпстиха.
А вже ж козак сіромаха
Позбудеться лиха!

Аж нарешті вдарило на годину 9^{30}. І в дверях показалась постать. Правда з подібними до козацьких вусами, але в унрівських штанях і в куртці.
- Хіба й чумаками УНРРА опікувалась,- подумав я. І запорожці також були Д.П.? Не розбереш.
Але почав. І про Англію, як звідти бандура через Польщу йшла на Україну, і як Хотькевич доказував, що то - неправда, бо на Україні вже "Гандзю-Кицю" чи б пак "Про козака Голоту" грали запорожці, тоді як на Заході ще й не чули про бандуру. І як на українській бандурі в Індії маґараджам грали. І про київську, і про харківську бандуру, і про зразкову капелю,- про все говорив.
А мій сусід слухав, слухав та й не витерпів і каже:
-Ет, якби він урізав тут "танґо", то було б цікаво.-
Всі слухали, перепитували дещо, а трохи між собою говорили.
- Не шкодило б, щоб собі створити капелю студентську. А, між іншим, то вже й було б традиційне, бо така маленька студентська капеля існувала.
В лізі українських політичних в'язнів навіть було колись вирішено і записано, щоб майстерню для виробу кобз і бандур створити. Лише треба організувати курси для бандуристів. Гарно ухвалили. Але й гарно прослухали.
- Але що прослухали?-
- Слухали реферат про кобзу й кобзарів!-
- І що ухвалили?-
- Ну... Слухали про музику,- ухвалили грати.

В. Д.

жжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжж

жжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжж

жжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжж

CAMERA OBSCURA

"Барцельона" подає до відома: Було би дещо ліпше,якби всі ті гісьці,що прифастриґували були на заг.збори пускати чар,замельдувалися до нашого камердінера,який уділить їм лекції дещо ліпшого шукання циньку.

ОСТОРОГА! Просимо не показувати латинських запрошень на унрівський студентський концерт собакам,бо вже один пес таке запрошення з'їв і потім сказився.

Підреферентура для охорони звірят
при культ-осв.реф.УСГ

НА СТУДЕНТСЬКИХ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРАХ

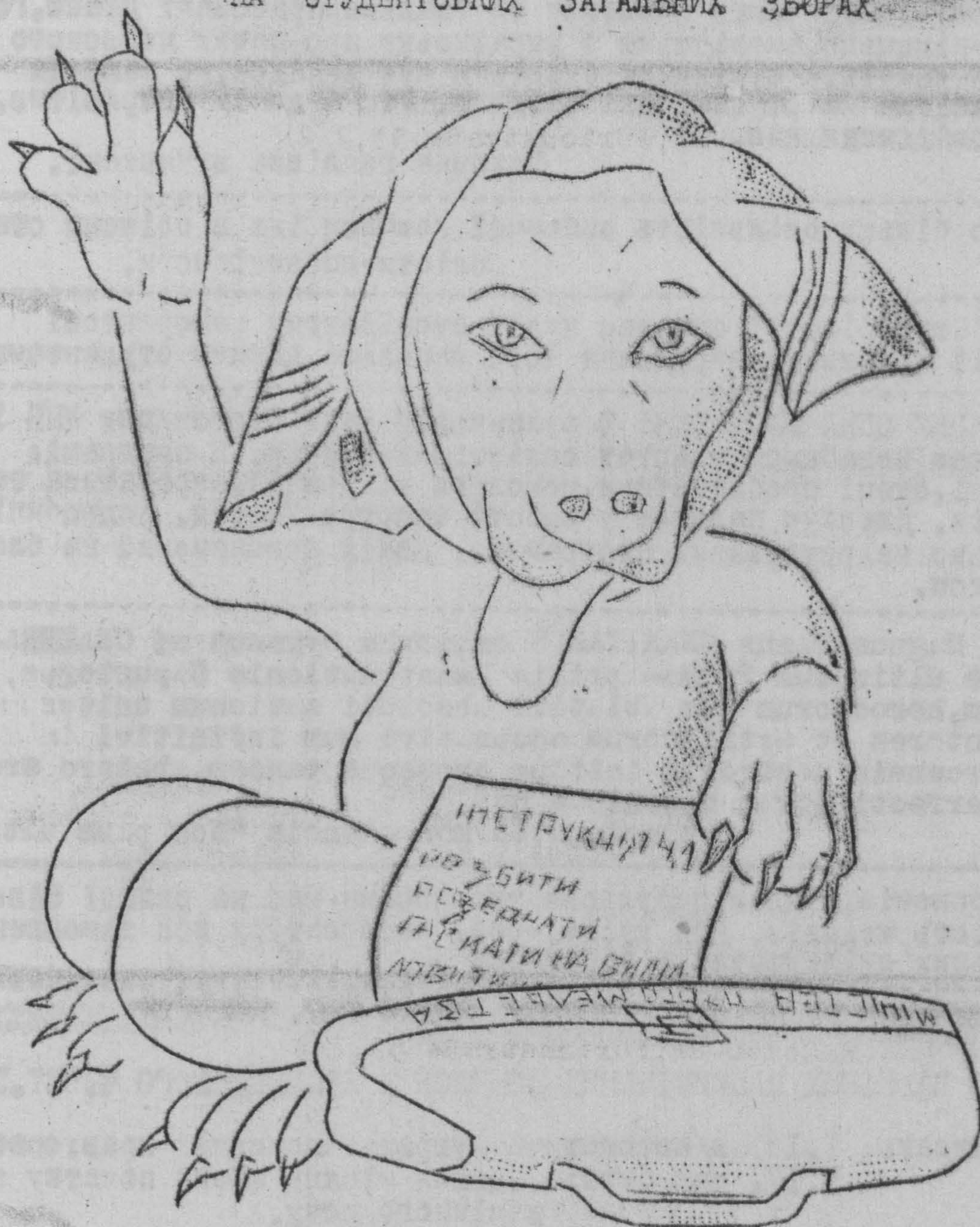

— Я в справі формальній!

При порядкуванні руханкової залі по заг. Зборах УСГ знайдено обгризену кість незгоди. Як думають, її покинули якісь дикі істоти. Кість передано до музею ветеринарійної секції УСГ.

ШУКАЮ ПОСАДИ! Цікавлюсь загальними зборами по студентських громадах та даю методичні курси буяння слона в карафці. Оферти слати: Гриць Довгоносенко Universität Erlangen, UNRRA University Munich або УТГІ, Реґенсбурґ.

ОСТОРОГА! В мюнхені в околиці університету УНРРА появилися громадою дикі студенти. Як ствердили очевидці, вони не мають ні хвостів, ні рогів, зате мають краватки та гладковипрасовані штани. Говорять по-німецьки, англійськи й українськи про пачки червоного хреста. Як кажуть, є вістки, що будьтоби був випадок, що мала їх громада забігла на студентські сходини. Хто б де їх запримітив, - просимо повідомити нас.

Головна гицлівка в Мюнхені.

Відпродамо більшу скількість виборчої ковбаси іще в свіжому стані.

Солісти-опозиціонери.

Редакція "Студ.Вістей" складає культ суспільному референтові конденленції з приводу вкрадення його капелюха дикими студентами.

УВАГА! ТІЛЬКИ ОДНА ҐАСТРОЛЯ! В руханковій залі гуртожитку УПВ і УСГ завітає незабаром квартет солістів-критиків. В програмі: співи, танці, скечі проблематики, монологи концепції, акробатика та чорна магія. Диригує пальцем у чоботі маестро Унроїд. Подробиці - в спеціяльно надрукованих програмках. Дохід призначений на блаженних духом.

NOS Eneus Magnus Panus UNRRITAMUS omniorum cyganus ad CELEBRATRONIS Die ultimatum Prima-Aprilis Menstruationis Capustorum, covbasorum, horochorum cum ablativi absoluti nationum unitorum omnorum actores et artificorum accusativi cum infinitivi in ludis et circensis nostrorum initium quousque tandem abutere erent plusquamperfecti horae canonicae 6.

Congregatio monachencis "Non plus ultra".

Секція агрономів, відділ цибульовидних рослин має на складі більшу скількість медалів. Для культ.-осв. референтури при замовленнях у більших скількостях - рабат 50%

%%

СПРАВЛЕННЯ ВАЖНІШИХ ЗАПРИМІЧЕНИХ ПОМИЛОК З ПОПЕРЕДНЬОГО Ч."СТ.ВІСТ."

Стор.4 написано: Т.І0. в/автоматична утрата членських прав: сресиити.
" 4 Т.І7. має бути: ...один місяць після початку академічного року.

" 7	I	рядок	згори	надруковано:	стетут:	має бути	статут
	9	"	"	"	включено	" "	включена
" I2	5	"	знизу	"	Про це свойому	"	Про це в свойому
" I3	I4	"	"	"	взаймнодовір'я	"	взаємодовір'я
	I3	"	"	"	взаємнодовір'я	"	взаємодовір'я
	8	"	"	"	евакюєш	"	евакууєш
" I4	22	"	згори	"	донському	"	далекому

ТИЖНЕВИК НА ПРАВАХ РУКОПИСУ ВИДАЄ РЕД. КОЛЕҐІЯ
Адреса: MÜNCHEN-RAMERSDORF. Fürichstraße 53.2/2

Ціна І.- НМ.

СТУДЕНТСЬКІ -ВІСТІ-

ТИЖНЕВИК УКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ ГРОМАДИ В МЮНХЕНІ

Рік І. Неділя І2 травня І946 року Число 6.

VIRIBUS UNITIS!

З Третіми Загальними Зборами УСГ закінчуємо перший найтрудніший етап нашого товариства. Від нас усіх, від нашої студентської збірноти залежить дальший шлях розвитку нашої організації. Ми свідомі того та приступаємо до праці з новими силами, з твердою вірою в краще наше завтра.

Стоїмо твердо на наших основах, на основах аполітичности, демократії та свободи. Щодо внутрішнього змісту студентської організації, Виділ буде старатися нав'язати до традиції передвоєнних українських студентських організацій. Український студент мусить знову заняти одне з провідних місць у суспільстві та підвищити свій фаховий рівень.

Старатимемося розвинути дотеперішні осягнення нашої Громади. Українське студентство мусить стати одним монолітом у потягненнях щодо наших загальних справ. В свої основи теж кладемо постуляти, висунені в резолюціях Українського Всестудентського Установчого З'їзду.

Будемо продовжувати дотеперішній напрям, щодо відносин із чужинцями та щодо закріплення відповідної позиції для нашої Громади серед чужинецьких організацій. Тож наказ хвилі: всі конструктивною роботою будемо співтворцями якнайкращого імени українського студента.

Голова Виділу УСГ
Х. Баранецький

Наш успіх буде залежати тільки від того, наскільки точно й совісно будемо виконувати наші обов'язки нетільки у відношенні до себе самих, але в першу чергу - у відношенні до нашої спільноти.

/"Студент" ч. І. Грудень І945 р./

РЕФЕРЕНТУРА СТУДІЙ.

ДЕ МОЖНА СТУДІЮВАТИ МЕТАЛЮРҐІЮ ТА ГІРНИЦТВО?

Металюрґійні та гірничі відділи мають такі високі школи на терені Німеччини:

I/ Гірнича Академія, Claustahl /Англійська зона/;

2/ Технічна Висока Школа, Aachen /Англійська зона/.

Крім того на терені Австрії є також:

3/ Монтанічна Висока Школа, Leoben /Англійська зона/.

ГІРНИЧА АКАДЕМІЯ, CLAUSTAHL знаходиться в невеличкому місті Claustahl-Zellerfeld в горах горішнього Гарцу, в 60-ти км. на північний схід від Göttingen і є зовсім не пошкоджена війною. Вона має такі відділи:

I/ Гірничий,

2/ Макшейдерський,

3/ Металюрґійний,

4/ Геологічний.

Студенти металюрґійного відділу можуть спеціялізуватися в таких напрямках:

I/ Металюрґія заліза;

2/ Металюрґія металів /кольорових, легких та дорогоцінних/;

3/ Метальознавство;

4/ Ливарна справа;

5/ Пластична обробка металів.

Академія провадить тепер вписи на всі відділи і в найближчому часі, по одержанні дозволу, слід чекати на початок занять.

ТЕХНІЧНА ВИСОКА ШКОЛА, AACHEN знаходиться в Рейнській області, близько кордонів Бельгії та Голяндії. Місто Аахен, як відомо, зазнало підчас війни значного зруйнування. Технічна Висока Школа в Аахені мала такі факультети:

I/ Naturwissenschaft /математика, фізика, хемія/;

2/ Bauwesen /архітектура та будівництво/;

3/ Maschinenwesen /машинобудівництво та електротехніка/;

4/ Bregbau und Hüttenwesen /гірництво, макшейдерська справа та металюрґія.

Школа зазнала також значної шкоди від війни. Чи не найбільш знищений є хемічний відділ. Металюрґійний відділ також зазнав часткового зруйнування. Натомісць гірничий відділ залишився, здається, майже неушкоджений. Школа дістала дозвіл на відкриття 28. лютня цього року, від якого часу деякі відділи зачали свою працю. Вписи на літній семестер провадились до I-го травня.

МОНТАНІЧНА ВИСОКА ШКОЛА, LEOBEN знаходиться в горах Steiermark в 60-ти км. на північний захід від Ґрацу. Вона, здається, зовсім не ушкоджена підчас війни і почала працювати ще з осени. Її структура приблизно така ж як і Гірничої Академії, Claustahl.

3.V.1946 р.

В. Кравченко

ВИСОКІ ШКОЛИ В ПОЛЬЩІ.

Число високошкільної молоді перевищує стан 1939 року. Під сучасну пору вчиться у вищих учбових закладах 48277 студентів, з цього: 39467 - в державних школах та 8810 - в приватних школах.

Поділ студентів на окремі високошкільні осередки представляється, як слідує:

ВАРШАВА: Університет - 5500 студентів; Плітехніка - 2000; Стоматологічна Академія - 350; Головна Школа Сільської Господарки - 1000; Академія Політичних Наук - 500; Вища Машинобудівельна Школа - 800 слухачів.

КРАКІВ: Університет - 10000; Гірнича Академія - 3700; Торговельна Академія - 1040 студентів.

ЛЮБЛІН: Університет - 300; Католицький Люблинський Університет - 1230 слухачів.

ПОЗНАНЬ: Університет - 5500; Торговельна Академія - 1630; Вища Школа Інженерії - 350 студентів.

ВРАЦЛАВ: Університет - 1300; Політехніка - 800 слухачів.

ЛОДЗЬ: Університет - 5260; Політехніка 1520; Вища Школа Сільської Господарки - 500; Головна Торговельна Школа 870 слухачів.

ҐДАНСЬК: Політехніка - 1800; Медична Академія - 200; Вища Школа Морської Торгівлі - 400 студентів.

ТОРУНЬ: Університет - 1600 студентів.

ҐЛІВІЦИ: Університет - 2450 студентів.

ЦЄШИН: - 320 слухачів.

КАТОВИЦІ: Катовицька Вища Студія Суспільно-Господарчих Наук - 660 слухачів.

Взірцева рільнича школа повстане в Сандомірщині, в селі Ритвяни, де також школу організує Союз Селянської Самодопомоги. На передбаченому ґрунті знаходяться: електрівня, млин, тартак, цегельня і т.п., що служитимуть для практичних вправ слухачів школи.

В.

ВЕТЕРИНАРНО-ЛІКАРСЬКИЙ СЕМІНАР.

Дня 27.IV.б.р. в Оселі УПВ і УСГ при Фюріхштрасе 53. відбувся І-ий ветеринарно-лікарський семінар організований Об'єднанням Українських Ветеринарних Лікарів при Санітарно-Харитативній Службі в Мюнхені.

На цей семінар з'їхались із різних сторін Американської Зони 48 ветеринарних лікарів-членів. В год. 10[30] голова Об'єднання проф. др. Розгін відкрив семінар, привітавши теплими словами учасників семінаря. Першу доповідь виголосив проф. др. Ветухін на тему: "Нове у боротьбі з туберкульозою тварин", яка була, до речі, дуже добре опрацьована та виголошена. Другу доповідь виголосив ветеринарний лікар Барановський Роман на тему: "Диференціяльне діяґнозування при туберкульозі у коней".

Після цього відбувся для всіх учасників семінаря спільний обід у поблизькому ресторані, де всі серед загальної виміни думок провели приємно час.

В год 15-ій пополудневі заняття зачались доповіддю проф. Крашенькова на тему: "Біологія інфузорій у шлунку рогатої худоби", яку доповідач доповнював спеціяльно до цього виготовленими рисунками.

Після цього виступив із своєю доповіддю проф. Корсунський на тему. "Хвороби молодняка". Із-за браку часу проф. Корсунський виголосив лише першу загальну частину доповіді, а другу спеціяльну переніс на наступний семінар. В год. 17^{30} частина учасників у числі 20 осіб улаштувала екскурсію до державної німецької оперети, де йшла "Helene wenig fromm".

Подав Т. П.

ВЕТЕРИНАРНО-ЗООТЕХНІЧНИЙ ВІДДІЛ УТГІ в Мюнхені при Фюріхштрасе 53/II повідомляє, що виклади на II-ому семестрі ветеринарії почалися 29.4.б.р. та цей літній семестер буде тривати до 30.8.46. Виклади на I-ому семестрі почнуться з хвилиною, коли зголоситься відповідня кількість студентів на I-ий семестер. Вписи на I-ий семестер продовжено до кінця травня 1946.

Секретаріят Зоот. Відділу
УТГІ.

ПОРА ПОДУМАТИ Й ЗА СКРИПТИ.

На високих школах кінчається зимовий семестер. Такі вістки доходять від університету УНРРА, від німецького університету та від високих шкіл із інших міст. Скрізь кипить наполеглива праця. А попрацювати довелося не абияк. Труднощі були дуже великі, великі хоч би й тому, що зовсім недалекий час, коли закінчилася війна, що так тяжко відбилася на професорах, студентах та на високих школах.

Позачинені, попалені, знищені бібліотеки. Тяжко дістати будь-яку книжку; а зокрема: для нас на чужині, коли кругом - чуже оточення. Отож і не диво, коли хтось дістане якусь книжку, то на неї випадає рій студентів. До того ж інші університети радять собі тим, що навіть друком видають скрипти. Нам щось подібне робити тяжче, бо великий брак українських друкарень, коли не казати вже, що їх зовсім нема. Але й ми можемо вийти з цього положення, шляхом тим, що можемо друкувати скрипти на цикльостилі.

Проте до сьогодні - як і Висока Економічна Школа, так і Вільний Університет це занедбали. З усіх сторін чути нарікання студентів, що не видаються скрипти, але до чогось конкретного і до сьогодні не дійшло. Добрий метод був би, щоб окремі теми обробляли студенти в формі рефератів і виголошували на фахових секціях, а кращі з них навіть друкувати в журналі "Студент", або видавати окремим збірником.

Редакція "Студента" і "Студентських Вістей" іде цілком на допомогу студентам у цій корисній справі. Лише треба ініціятиви і доброго почину. Надіємося, що голови фахових секцій в першу чергу подбають про це. А професура, як також і Ректорат вищих шкіл піде їм на допомогу.

IIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIII

IIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIII

IIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIII

КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЯ РЕФЕРЕНТУРА.

ХРОНІКА.

Дня І. травня б.р. в річницю перемоги американських збройних сил над нацизмом і визволення від нацистівського режиму відбулася в Мюнхені в Українській Греко-Католицькій Церкві при Капуцінерштрасе 38. в год 9^{30} рано урочиста Служба Божа та в Українській Православній Церкві при Дахауерштрасе 9. в год. 10^{30} рано урочистий Молебень при великій масовій участі громадянства, професорів та студентів.

Дня 2. травня б.р. відбулися сходини, присвячені пам'яті М.Міхновського. Був виголошений реферат: "Україна в боротьбі".

Дня 3. травня б.р. в залі Оселі при Фюріхштрасе 53. відбувся ІІ-й концерт солістів-студентів. Програма складалася з українських народніх пісень.

Дня 4. травня б.р. відбулася широка студентська нарада, переведена ЦЕСУС-ом. Обговорено в живій формі багато актуальних питань.

Дня 5. травня б.р. відбулися спортові змагання між УССК-"ЮГОСЛАВІЯ" /Фрайман/ та між УССК - "ЛЕВ" /Карлсфельд/.

Дня 4 - 5. травня б.р. відбувся І-й З'їзд лікарів-емігрантів у Карлсфельді.

Дня 5. травня б.р. в неділю в студентськім гуртожитку при Фюріхштрасе 53. в год 14^{00} була прочитана в українській мові ЕНЦИКЛІКА СВ. ОТЦЯ ПАПИ ПІЯ XII., видана з нагоди 350-тої річниці Берестейської Унії в обороні переслідуваної Української Католицької Церкви. Прочитав священик українсько-католицького студентського душпастирства.

Дня 8. травня перевів З. Штокалко III-ю гутірку з циклю "Як учитися".

ПЛЯН ПРАЦІ НА СЛІДУЮЧИЙ ТИЖДЕНЬ.

13. V. в год. 19^{00} у таборі Ляйм буде прочитаний реферат на тему: "Християнська релігія і питання науки".

15. V. в середу проф. Єфремов виголосить реферат на тему: "Трансформація хемічних елементів у природі".

16. V. в четвер - концерт студентів-солістів у таборі на Ляймі.

17. V. в п'ятницю - реферат проф. Полонської на тему: "Гетьман Хмельницький та його сучасники".

19. V. в неділю - концерт студентів-солістів у Бамберґу.

ж
ж-ж
ж-ж-ж
ж-ж-ж-ж
ж-ж-ж-ж-ж
ж-ж-ж-ж
ж-ж-ж
ж-ж
ж

РЕФЕРЕНТУРА СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ.

СТИПЕНДІЯ КОДУС-у.

Референтура суспільної опіки подає до відома членам УСГ, зацікавленим стипендією КОДУС-у наступне:

Про стипендію КОДУС-у можуть старатися лише ті студенти - члени УСГ, які тепер студіюють на високих школах у Мюнхені. Прохання треба вносити лише до канцелярії УСГ, а не до канцелярії Ректорату високої школи.

До прохання треба долучити наступні прилоги:

1. Анкетний листок,
2. Коротку біографію,
3. Посвідку студій,
4. Посвідку зі Секції.

Анкетний листок можна одержати в канцелярії УСГ.
Посвідку студій можна одержати в канцелярії високої школи.
Посвідку зі Секції можна одержати у голови даної фахової секції.

Мюнхен, дня 9.V.1946 р. Реф. Суспільної Опіки.

СПРАВА ДОПОМОГИ ВІД УНРРА.

Подається до відома всі членам УСГ, які мешкають приватно, а не користають з допомоги УНРРА /живуть лиш на німецьких картках/, щоб у власному інтересі зголосилися в канцелярії УСГ найдальше до 20. травня б.р.

Мюнхен, дня 9.V.1946 р. Реф. Суспільної Опіки.

ВІД РЕДАКЦІЇ.

Ще раз нагадуємо шановним дописувачам, кореспондентам і співпрацівникам, що непідписані матеріяли не використовуємо. Всі статті й дописи мусять бути чітко і ясно підписані дійсним прізвищем автора. За просьбою можемо підписати псевдонім.

Невикористані рукописи не повертаємо. Редакція застерігає собі право виправляти і скорочувати матеріяли, але за думку автора не відповідає.

ВІД НАШИХ КОРЕСПОНДЕНТІВ.

ДЗВЕНЯТЬ В ПІСНЯХ ВЕСНЯНІ ВЕЧОРИ...

/Нарис/

В масличновім гаю,поважною ходою,
Хвилясті одяги нап'явши абияк,
Снують філософи.Лише один закляк
На місці,думкою охоплений новою.

М. Рильський.

Я зустрів його на подвір'ї перед гуртожитком,одного гарного свіжого вечора. Власне,це було в понеділок,коли впав був маленький дощик,прибив порох,і в повітрі було так тихо,тихо,а в присмерку весняного теплого вечора пахли зелені трави,і під блискучим світлом сходячого місяця стояли розпуклі дерева в стрункому супокої і ще тихше,ніби шепотіли молитву вечірню. Дзвеніла земля. Пахла весна ароматним цвітом.

Він ходив попід зеленими деревами,заложивши назад руки,поглядав на небо,ніби знову дощу сподівався,то вглядався в зелений оксамит дерев,вдихаючи глибокі віддихи вечірньої вологи.

Я підійшов ближче.

- Щось творите,- запитався, -композиції якісь складаєте?

Хвилина мовчанки,а потім:

- Так! Твору композиції.

І між нами зав'язалась коротка розмова. Говорили про все: про каву,про чорний хліб,про молоко - квасне,але про пачки червоного хреста не згадували. А потім мій приятель жалівся:

- Знаєте,що в нас зібралося саме батярство: в нашій кімнаті - самі "авслендери".

Мене огорнуло насправді глибоке співчуття моєму приятелеві - творцеві композицій. А він продовжував:

- І справді! Цілими вечорами тільки й чуєш,що "айнундцванціг"! А ще як посходяться спортовці й почнуть про свої ґолі,- о,тоді й тікай із хати!

Справді тяжко таким людям серед "авслендерів". А можуть бути з них добрі творці. Я задумався,а потім:

- І створи щонебудь,а тоді всі критикують,не знають,що про ґолі кричали і про "айнундцванціг",перешкаджали.

- Ні! Тяжко рости нашим творцям. Але такі вечори дають багато композиції,а скільки лірики посиплеться. Цілі збірки відразу.

Ми ходили довго до пізньої півночі. Кучерявий вітер злегка позагортав посивілі волосинки на його розчесаній голові. Повз нас проходили інші друзі,здебільшого приватники - ті,що мешкають приватно,смачно повечерявши квасного молока і картоплів у лушпинах, поспішали й собі творити композиції в тихий ясний вечір.

- А знаєте,друже,- сказав він, -пригадує мені це все нашу далеку Україну.

- Що ж,саме,нагадує вам Україну?- запитав я свого приятеля,а він зробив поважний вигляд і продеклямував ще поважнішим тоном:

Квасне молоко,
Картопля в лушпинах,
Далека моя Україно.

Справді,які чудові композиції.

- А знаєте,друже,- запитався я, -чому так мундури ввійшли тепер у моду?

- Так,- почав мій приятель, -мундури та ще й з пагонами. Все то е-в-р-о-п-е-ї-з-а-ц-і-я.

- Чудово! І гостра ж голова: що не запитайся,а він тобі так і ріже,не лізе до кишені за відповіддю!

А він,бідака, "що всесвіт розгадать хотів з одного маху",продеклямував мені вдруге,та на цей раз "Філософ" М. Рильського:

Та що то! Виграшки! Та ж істина - як грім,
Що душу сповнює огнем святого жаху.
І знати істину йому дано - не їм!

- Вродився,- думаю, -творець,що не їсть,не п'є,а ходить і... творить. І Рильського добре знає. Але найбільше філософів вивчає, зокрема грецьких. Я здивовано подивився. Справді творець чудових композицій. Не знаю,що йому вплинуло на такі творчі витвори; чи справді цей вечір такий чудовий весняний,чи може те квасне молоко і картопля в лушпинах.

- Якщо так,то: хай живе квасне молоко!

- Хай живе картопля,необирана,в лушпинах!

То й творці будуть жити...
І композиції...

В. Дубняк.

РЕЦЕНЗІЇ.

ТВОРЧИЙ ВИСТУП СТУДЕНТІВ-СОЛІСТІВ.

Група української студентської молоді,співаків-солістів,об'єднавшись у творчий ансамбль,кілька разів виступала зі самодіяльними концертами в мюнхенській студентській домівці,виїжджала з цією програмою на провінцію,роблячи корисну потрібну працю пропаґування творів української та західньо-европейської музики,які вони в силі були опанувати.

Різні своєю освітою,голосовими даними і вокальним рівнем,переважно початкуючі співаки,без претенсій на премієрство і ґастролерство,молоді виконавці своєю старанністю і наполегливістю вже завоювали собі визнання авдиторії і викликали цілу дискусію в пресі навколо своїх виступів. Частина їх брала участь і в репрезентативному виступі групи українських мистців на міжнародньому першотравневому концерті УНРРА. Не кидають вони своєї музичної освіти,і тепер троє з них /Задорожний,Білозор,Ухач/ вчаться в Hochschule für Musik в Мюнхені.

3. травня за цілком поновленою програмою ця творча група влаштувала новий виступ у студентській оселі. У численної авдиторії, що переповнила залю оселі,концерт залишив приємне враження. Різноманітна програма,складена переважно з творів українських компо-

зиторів була досить старанно опрацьована і дала можливість молодим виконавцям всебічно розкрити свої творчі обдарування.

Молода співачка Ольга Білозор, учениця - раніше проф. Д. Йохи, а тепер видатного українського оперового співака Ореста Руснака, виявила ніжний, приємний сопран і певну музичність. Забарвлена світлим, теплим тоном картина весни з "Веснівки" В. Матюка в інтерпретації виконавиці набула рис щирости, сердешности, зворушливости, вміння правдиво і сердешно передати, захвані в творі, почуття автора. В оповитій теплим смутком, речі Д. Січинського "Не співайте мені сеї пісні" солістка виявила гнучкість голосу та належне вміння брати верхи. Весело і жваво, в бадьорому темпі прозвучала Лисенківська "Якби мені, мамо, намисто". У щирому почутті, з яким виконано задушевне "Спи, дитино моя" С. Людкевича, видно, що немалу працю приклав до цього одного з улюблених номерів свого репертуару Орест Руснак, і приємно відзначити, що зерна цієї праці нашого високообдарованого мистця впали на вдячний ґрунт та дають добрі наслідки. Ніжність і щирість почуття проймають виконання цієї прегарної пісні, і хоч у хвилююче-драматичних моментах співачка слабша, загальне враження лишається досить добрим.

Непогано показала себе співачка і в творах іншого жанру виконанням додатково за вимогою публіки у грайливому лисенківському "У перетику ходила" та журливому "На вулиці невесело".

Учених проф. Д. Йохи Михайло Гамула, що володіє загалом непоганим баритоном, у піднесеному співі "Вилітали орли" Лисенка взяв примушено, занадто знизив тон і тому той розмах, те яскраве завзяття, запал, заклики, що ними супроводжувався потужний взліт орлів, не досяг тієї виразности, того емоційного звучання і патосу, яких міг би досягти.

У славнозвісному лисенківському "Ой, Дніпре, мій Дніпре" бажано було б більше суворої простоти, більше простолінійности при передачі розмови Яреми з Дніпром, більше металю для обарвлення величі цієї арії із, задуманої, але не здійсненої Лисенком, могутньої опери.

Краще вдалися співакові речі іноземної музики, як шубертівський "Я з гір іду", де соліст переконливо відтворив поневіряння мандрівника на чужині і його поривання до рідного краю, так і в молитві Валентина з опери "Фавст" Гуно.

Іван Задорожний, колишній студент Віденської Консерваторії, а тепер слухач Мюнхенської Високої Музичної Школи має приємний, але не зовсім розроблений тенор. Як у "Псалмі 94" Барвінського, початкові якого він надав прозоро оксамитного обарвлення, а потім заспівав одноманітно без підкреслення гнівних Шевченкових нот, так і в мрійливо-ліричному зверненні до місяця-князя муз. Лисенка, трохи задовгім, він не виявив виразности і припустився деякої блідости та одноманітности. У пісні "Засумуй, трембіто" Н. Нижанківського співак не знайшов відповідного переходу між тихо-сумними і піднесеними мелодіями, зате "Надії" Лопатинського виконав цілком у темпі драматично-напружено і піднесено.

Баритон Іван Рудавський, що вчився у Львівській Консерваторії у проф. Д. Йохи можливо найліпше з усіх виконавців показав уміння - оперувати своїм голосом, свою спокійність і зрівноваженість. В арії султана з опери "Запорожець за Дунаєм" та в пісні "О, Маріє" виявив співак добру дикцію, певну ширину і музичну майстерність. Непогано проспівав також італійською мовою арію з опери "Заза" Леонковалльо, яку повторяв на бажання слухачів, а в "Безмежному полі" Лисенка з виразністю і яскравим піднесенням змалював широчінь і простір без-

країх ланів у сприйнятті козака,якого несе вороний кінь.

Також ліричний,але нерозроблений тенор має Володимир Ухач,учень львівського професора Ореста Качмара. З номерів його репертуару "Все уповаціє моє" Ярославенка виконано експресивно,з виразом,як і "Із сліз моїх" Січинського з обарвленням про квіти,що виростилися зі сліз,про кохання та арію Рудольфа з опери "Богема" Пучіні італійською мовою.

Дуети "На півночі на кручі" Лисенка і "Де ти бродиш,моя доле" Заремби-Кропивницького у виконанні І. Задорожного та І. Рудавського прозвучали в основному задовільно,хоч при більшій підготовці могли б вдатися краще.

Акомпаніяторка,молода піяністка Галя Клим,яка в міру можливостей допомагала співакам у виконанні музичного речення і в цій праці приклала багато зусиль коло фортепіяна,який своєю мистецькою якістю примушував зазнати багато кращого.

Авдиторія зустріла співаків надзвичайно тепло. Прикро лише,що серед студентства є окремі неопановані особи,які своєю нетактовною поведінкою,невчасними оплесками і недоречними вигуками хвилювали насамперед солістів і утруднювали їм їх виконання.

Молодим виконавцям можна побажати дальших творчих успіхів та нових концертових виступів в Оселі за поповненим репертуаром.

Г.

ПОШТОВА СКРИНЬКА.

П. Дніпро. Нагадуємо,що непідписаних дописів не вміщуємо. Ваш вірш "Доля":

Ми власною рукою,рукою праці
Напір катів зруйнуєм
Трудом упертим що є мочі (sic!)
Шлях до волі розбудуєм

ми надіслали до медичної секції УСГ,туди зверніться і за вислідом аналізу. Чудово! Хто Вас навчив такі вірші писати? Якби Ви його зустріли підчас снідання в їдальні,віддайте йому свій сир.

П.Семируб. Ваші фейлетони підуть до наступних чисел.

П.Око. Статтю "Все бачу" не вміщуємо тому,що всі люди мають очі і також бачать,а для сліпих нема потреби писати.

П. М. Зайдіть до редакції.

П. Б-к. Дещо піде в слідуючому числі. Пишіть.

П. Сосна. В справі ваших віршів порозумійтеся з літпрацівником "Студентських Вістей".

П. Многогрішний. Відберіть листи з редакції.

жжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжж

жжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжж

СПОРТОВА

СТОРІНКА.

ЗМАГАННЯ ЗА ПЕРШІСТЬ АМЕРИКАНСЬКОЇ ЗОНИ.

!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!

ДЕЩО ПРО СПОРТОВІ ЗУСТРІЧІ 5 ТРАВНЯ.

В неділю 5. травня б.р. на спортовій німецькій площі біля студентського гуртожитку відбулися дві спортові зустрічі копаного м'яча між Українським Студентським Спортовим Клюбом /УССК/ з одної сторони і дружинами "Югославія" /Фрайман/ та "Лев" /Карлофельд/ - з другої.

Перша зустріч була між УССК II. і "Югославією" /Фрайман/. Гра закінчилася II:0 на користь югославських футболістів.

УССК I.,як новоорганізована дружина грала зовсім слабо; навіть тих багато м'ячів,що вже наполовину здавалися можливими потрапити в ворота Югославців,УССК-овці пускали в повітря. З боку УССК-у помічався неспокій,горячковість і невміння опанувати ситуацію,натомісць як Югославці грали зовсім спокійно і вміло.

В другій половині відбулася зустріч між УССК I. і "Лев" /Карлофельд/. Гра було зовсім відмінна від першої,ц першу чергу позначилася високим спортовим рівнем обох дружин. Особливо впадала в очі рухливість,жвавий темп,комбінація /зокрема в "Лева"/ і техніка. Вже в першій половині рахунок I:0 на користь гостів,але в другій половині господарі перебирають ініціятиву в свої руки.

I під кінцеву заввагу - одно з формальних,але може й з важливих питань це сам поділ дружин. Не знаю,чому слабшу дружину поставили перед чужинцями.Звичайно,що тут управа УССК висунула з якіхось мотивів,але було б багато краще перед чужинцями показати себе сильними,показати своє гарніше обличчя,тим більше,що ця зустріч була відмічена в чужій пресі.

Хіба не краще було б,щоб чужинці почули добру славу про українців,а зокрема про українських спортовців.

Назагал треба відмітити,що УССК має добрих випробуваних спортовців,і є надії,що Український Студентський Спортовий Клюб може здобути одне з перших місць,але треба наполегливого впертого тренінґу,хоч би два рази на тиждень.

Особливо відзначився в грі спортовець УССК-у Смішко,що грав у першій і другій зустрічі. Він грає напрочуд вміло і саможертвенно. Діставши в першій зустрічі тяжке пошкодженн і коли навіть йому поспішали з поміччю,він зі слізами на очах перемагаючи біль,стрілою під оплески побіг на поле гри.

І під кінець було б побажано в майбутньому переводити побільше зустрічей із чужинцями,зокрема з німцями,про що навіть не шкодило б повідомляти в чужій мові,щоб репрезентувати себе перед чужинцями.

Публіка вела себе недисциплінованo,невидержано,дарма,що кругом дивилися чужинці,особливо німці. На це слід звернути увагу всім глядачам,щоб уникнути недоброго на майбутнє,бо треба пам'ятати, що на нас дивиться чужий світ.

В. Дубняк.

СПОРТ ЗА ТИЖДЕНЬ.

Минулий тиждень був багатий в наші спортові імпрези.

У четвер 2.V.1946. відбулися товариські змагання між репрезентацією Funk-Kaserne і УССК. УССК у запасному складі програє у відношенні 6:3. Це остання нагода випробувати наших нових змагунів,- бо 5.V.1946. почалися змагання за першенство чужинецьких клюбів, організовані Центральним Спортовим Комітетом і рівночасно українських клюбів орг. Р.Ф.К. УССК бере участь в одних і других змаганнях за першенство.

В п'ятницю дня 3.V.1946. виїхали обидві чоловічі дружини відбиванки до Weyern Молода дружина господарів програє з I-ю дружиною УССК-у у відн. 2:0 та з II-ю дружиною у відн. 2:I.

Дружина господарів заповідається на одну з найкращих відбиванкових дружин. Видно ще брак тренінґу,та бракує ще одного "стинача".

В суботу 4.V.1946. відбулися змагання відбиванки у Карлсфельді. Участь брали: "Лев" /Карлсфельд/, UNRRA Team 108. УССК Мюнхен. Усі клюби виставили по дві чоловічі дружини та одній жіночій.

Висліди: чоловіки	"Лев" I.	-	UNRRA 108 I.	= 2:0
	УССК I.	-	UNRRA 108 I.	= 2:0
	УССК I.	-	"Лев" I.	= I:2
				= 0:2
жінки	УССК	-	"Лев"	= 0:2
	UNRRA	-	"Лев"	= 0:2
	УССК	-	UNRRA	

В найближчу суботу відбудуться на Фраймані змагання за першенство всіх чужинецьких клюбів, організовані Центральним Спортовим Комітетом.

В неділю 5.V.1946. мали відбутися змагання за першенство мюнхенської округи між югославською дружиною "Белі орлові" і УССК-ом. Слід зазначити, що югославська дружина є одна з найповажніших кандидатів на першуна.

Тому, одначе, що не явився суддя Ц.С.К, обидві ці дружини розіграли товариські змагання. УССК виступив у запасному складі, а тому програв на користь югославів II:0 /4:0/.

Того ж дня о год. 5. відбулася перша зустріч за першенство українських дружин округи Мюнхен, організована Українською Радою Фізичної Культури між дружинами: "Лев /Карлсфельд/ - УССК /Мюнхен/. Заслужено виграв УССК у відн. 5:2. В першій половині гра вірівняна, в другій - гнітуча перевага УССК-у, який всі недотягнення надробляв жертвенністю та бажанням побіди.

Склад УССК-у: Познахівський /Іваник/ - Микитин - Малий. Паш - Кравченко - Дейчаківський, Стасюк - Смішкевич - Стадниченко - Звонок - Юркевич.

Ворота здобули: Стасюк 2, Смішкевич 2 /I з карного/, Звонок I.

Х. Б.

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

ОГОЛОШЕННЯ.

При УСГ Мюнхен твориться ДИСКУСІЙНИЙ КЛЮБ, що буде побудований на семінарійному принципі. Всі члени УСГ, що бажають вступити в члени клюбу, впишуться на лісту, яка знаходиться в читальні УСГ. Про організаційні оходини клюбу буде своєчасно повідомлено.

Ініціятивна група.

Редакція "Студентських Вістей" пошукує адміністратора, що міг би вести бухгальтерію і канцелярію редакції. Бажано студента економіста. Звертатись на адресу "Студентських Вістей".

Редакція "Студентських Вістей" пошукує технічного робітника для полагоджування технічних справ. Звертатись на адресу редакції.

Купимо українську та латинську машинки до писання. Платимо найвищі ціни.

Редакція.

Ж-Ж-Ж-Ж-Ж-Ж-Ж-Ж-Ж-Ж-Ж-Ж-Ж

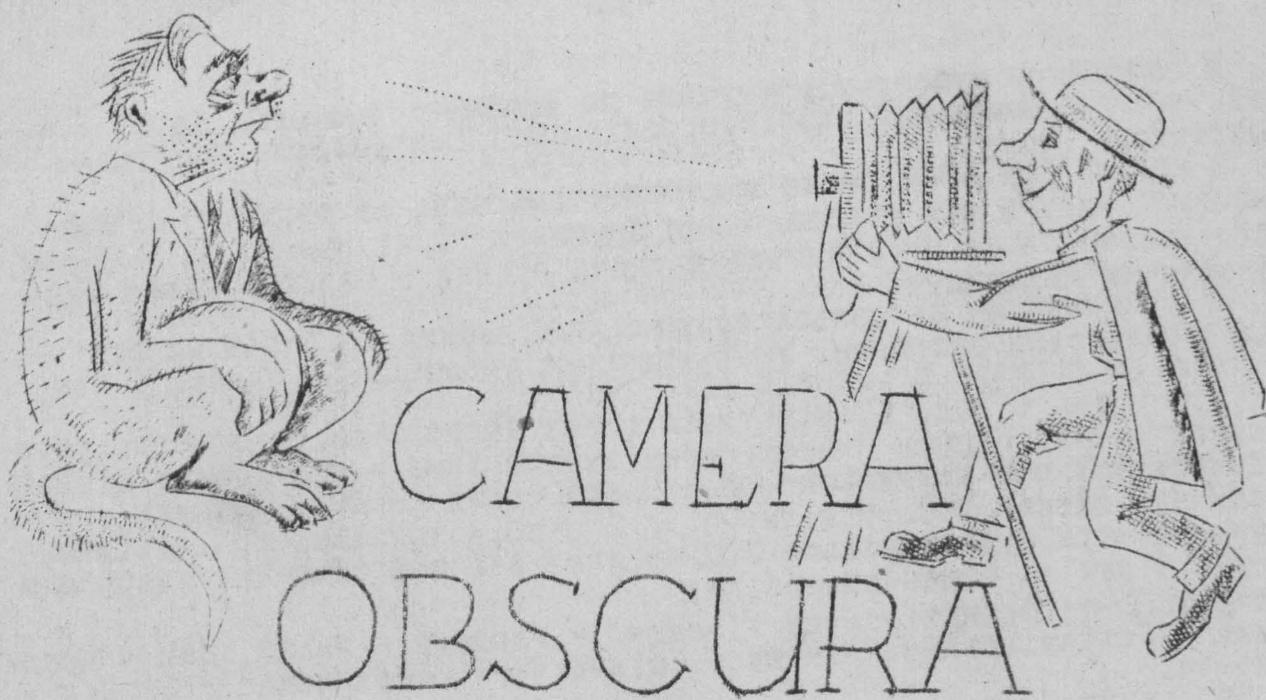

У зв'язку з упадком думки,про створення другої католицької УСГ,кидаємо клятву на темну масу атрофованих півінтеліґентів.

Осередок думки.

Як повідомляє телеграфічна агенція "Карлофельд" на Раді Безпеки помимо деяких сильних протестів постановлено остаточно і невідклично,щоб іще того тижня всім мещканцям табору "Карлофельд" додатково була видана іще I консерва, I мило і I золотий годинник.

Як повідомляють,останні дооліди з "Радаром" виявили,що на місяці можна приміотити дещо більшу кількість Д.П.

ПРОТЕСТ. У зв'язку з усюди прийнятими законами проти нацизму і мілітаризму ми теж протестуємо проти мілітаристичних ідеологій нашої кухні,яка намагається годувати нас виключно картоплею в м у н д у р а х.

Мешканці оселі.

У зв'язку зі зміною розпорядження про поліційну годину ми пересуваємо наш шперцайт з год. 6. на 6^{30}.

Команда I. кімн. на 3. пов.

МАТРИМОНІЯЛЬНЕ ОГОЛОШЕННЯ. Сирота,літ 65,студіюю на унрі,нав'яжу знайомство тільки з чесним і поважним українцем,який має тільки поважні намірі. Кухарі та магазинери мають першенство. Зголошення слати: Оселя УСГ,кімн. 4. III.п. для "Лелійки". Тільки до 6^{30} веч.!!!

На грищі УССК-у незабаром відбудуться змагання копаного м'яча між дружиною співаків-солістів та рецензентів.

Зелена трибуна.

НА ДРУГОМУ КОНЦЕРТ СОЛІСТІВ-СТУДЕНТІВ

- Чого так публіка біситься?
- То ті, що без квитків зайшли. Вони мусять!

Шукаємо методиста для курсу доєння канарків. Правники та члени "Корорації спокійної смерти" мають першенство.

Підсекція суддів УССК.

Купимо більшу окількість гормонів.

Хор УСГ.

ПРОТЕСТ! Підсекція для охорони звірят при культ.-осв. референтурі УСГ та ветеренарійна секція УСГ на своїх спільних протестаційних зборах ухвалили нап'ятнувати злочинне, позбавлене всякої моралі та милосердя поступовання кухарів нашої оселі, яке довело до вбивства та зварення в кип'ячій зупі невинної глисти.

КОМУНІКАТ. Комісія експертів, яка розглянула сотворіння, найдене [illegible].V.1946. в їдальні оселі в зупі, ствердила, що це - не ascaris lumbricoides bivalens, як це дехто на початку припускав, але що це - cosmotoiche potatoria (larva). Дальше ствержено, що його нормально з'їдає cuculus canorus, а не студент, як то теж на початку припускано.

Колеґія експертів.

Товариський суд повідомляє, що неправдою є ніби ті шнурівки від червиків, що були знайдені в зупі, були навмисне вкинені для більшого смаку замісць перцю, натомісць правдою є, що їх туди затягнув павук, що й сам при тому покінчив життям.

Той гість,що в неділю устиснувши дещо більшу скількість бензинівки,причепився до карузелі і забувши защіпнути ланцюжок,пізніше дещо ліпше впав на голову і почав грубше запускати цинък про якусь унрівську ферайну, питати де він є і грати мармеліка - то не був наш Базьо і з нашою корпораційною пакою стосунків не має; то був якийсь інший ді-пі з Корнеліусштрасе.

Повідомляємо,що більшу скількість шкір із їжака на дамські рукавички маємо на свойому складі.

Референтура суспільної опіки УСГ

в Мюнхені.

---

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

===

ТИЖНЕВИК НА ПРАВАХ РУКОПИСУ ВИДАЄ РЕД. КОЛЕҐІЯ

Адреса: MÜNCHEN-RAMERSDORF, Fürichstraße 53.2/2.

Ціна I.- НМ.

СТУДЕНТСЬКІ -ВІСТІ-

ТИЖНЕВИК УКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ ГРОМАДИ В МЮНХЕНІ

Рік I. Неділя I9 травня I946 року Число 7.

НЕОБХІДНІСТЬ ОБМІНУ ДУМОК - НЕОБХІДНІСТЬ ЄДНОСТИ.

Культурно-Суспільна Референтура УСГ в Мюнхені організує дискусійний клюб. У зв'язку з цим створено ініціятивний гурток,що записує членів.Записи провадяться в читальні УСГ. Тут містимо кілька думок культурно-суспільного референта УСГ.

Треба признати,що дискусії,які систематично мають бути організовані дискусійним клюбом поруч чисто конкретної практичної праці Громади є у нашому житті пекучою необхідністю. Передовсім з тої причини,що існує між нами величезна розбіжність у розумінні тих самих питань нашого громадського,політичного,а навіть щоденного життя. Та розбіжність у мисленні та інтерпретації,яка часом робить враження цілковитої анархії мислення,причинюється до того,що така сама анархія проявляється і у нашому поступованні,нашій діяльності,що допроваджує до марнування значної кількости часу та енерґії,яка могла б бути використана для нашого загального добра.Причина такого а не іншого поступування,нашого діяння - у нашій думці. Тому цю думку треба розвивати та поглиблювати,але коли йдеться про наші спільні змагання - треба її об'єднувати з думками інших довкола принципових проблем,актуальних наших питань,які мають мобілізувати наші сили для осягнення конкретних цілей,які стоять перед нами,як народом,як еміґрацією. Треба знайти етичні лінії нашої думки з думками інших,які є нашими співпрацівниками,або можуть ними бути,щоб таким способом ступнево мислення одиниць ставалося мисленням громади. Видається незаперечним,що поки не осягнемо того об'єднання наших думок,принаймні думок провідних одиниць у кожній галузі нашого життя,не осягнемо консолідації сил,про яку так

багато сьогодні говориться. Треба починати справу від джерела: атомізацію наших сил, яка є найбільшим прогріхом нашого суспільства, дається усунути тільки тоді, коли узгіднемо своє мислення, поглибимо його, зробимо його чистим, об'єктивним, позбавленим надмірного його забарвлення суб'єктивним почуванням. Ту високу ціль можна осягнути лише шляхом взаємного контактування зі собою, шляхом дискусії, яка є нічим іншим, як взаємною виміною думок, доповненням себе та взаємним розвиванням своїх думок. При цьому чим більша об'єктивність людини, чим більше опирання своєї думки на життєвих спостереженнях, досвіді, тим правильніша дискусія. Нам, студентам, дискусійні зібрання є необхідні ще, як методичний засіб у веденні своєї праці. Згідна з ухвалою Установчого З'їзду маємо стати на шлях самовиховання. Працю над самовихованням можемо розпочати тільки від самоаналізи, від щирої відповіді на питання поставлені собі самому: що я собою представляю у духовому та моральному відношенні? Наскільки я підготований до завдань нашої організації, завдань у відношенні до свого народу? Наскільки існує згідність між тим, що я визнаю за правду, і тим, що роблю? Наскільки справдженим у житті є те, що я визнаю за правду, за найслушніше. Це значить: наскільки мої суб'єктивні відчування можуть вважатися об'єктивною правдою? Які перешкоди внутрішнього характеру мушу я переборсти, щоб могти якнайкраще виповнити завдання, які накладає на мене почуття обов'язку у відношнні до нашого народу, у відношенні до завдання українського студента. Це є вихідний пункт, без якого неможливо - а особливо на еміґрації - уявити собі самовиховання, не можна собі уявити тої підготовки до громадської праці серед нашого народу, що її у своїй програмі має українське студентство. Тепер, коли з таким наставленням до себе відчуємо потребу виміни думки з іншими, побачимо, яке велике значіння може мати дискусія - ця виміна думки. Вона стане кузнею несумнівної правди для всіх нас, яку повинні реалізувати спільно наші руки. Таким спосообом уникнемо хворіб думки, які, як каже Ціцерон, "згубніші й зустрічаються частіше, ніж хвороби тіла", що так слушне є у відношенні до нашого суспільства, пердусім до останніх десятиліть нашої історії. Дискусія має величезне значіння спріч поглиблювання логічного мислення, здібности розуміти себе взаїмно, вироблювання самокритики у цьому, що вона збагачує нашу мову, вчить стійно висловлювати свої думки, що усуває багато протиріч, існуючих між нами, тільки тому що думки наші не є висловлювані точно, без тих відтінків і двозначностей, які можуть критися у наших окремих висловах.

В закінченні треба додати, що до остаточного порозуміння зі собою, до остаточного узгіднення своїх думок, взаємного розуміння, допвнювання себе, до консолідації своїх сил допроваджує конкретна праця, яку учасники дискусії спільно реалізують.

В. І.

ПРОБЛЕМИ ДНЯ.

ІЗ СТУДІЙНОЇ ПРОБЛЕМАТИКИ СУСІДІВ.

В 37. числі мюнхенської газети "Die Neue Zeitung" з дня 10.V.1946. появилася стаття /автор Гайнц Раде/, яка має певне відношення до т.зв. студійної політики. Наголовок статті: "Студійне плянування - але як" і піднаголовок "Пропозиція і попит в академічному виборі звання"

Проблеми порушені в статті,якітакож статистичний матеріял опертий на даних державного комісаря університету Оттона Графа можуть викликати заінтересування і серд нашого студентства.

Ми подаємо головні думки статті й наводимо цікавіші місця в дослівному перекладі.

Автор виходить із твердження,що ще сьогодні студенти кермуються при виборі звання перестарілими й бездумними поглядами. Велике число молоді в наслідок подій воєнного періоду,стратило багато часу. Тому вповні зрозумілим є її бажання,якнайскорше сягнути відповідне життєве становище через придбання дохідного звання. На тім тлі приходить до поминення моменту покликання та духових нахилів.

Повстає загроза витворення "академічного пролетаріяту". Щоби протидіяти цій небезпеці,покликано до життя комісію при університеті для студійного плянування (Studienplanungsstelle). Вона є подумана,як практична порадня для вибору звання нетільки в змислі індивідуальному,але з узглядненням конечностей характеру загального,себто: під аспектом інтересів соціяльних і державних. Тому вона провадить свою працю спільно зі станицею поради,спертою на індивідуально-психологічнім принципі та факультетським бюром,що узгляднює інтереси суспільні. Ціль комісії ясно спрецизована: покінчити з безплановістю в ділянці вибору напрямку студій.

Щоби доказати потребу введення плянового і доцільного розподілу студентів по факультетах,автор наводить дані з поодиноких факультетів мюнхенського університету. Він пише: "На початку мюнхенського А-семестру киньмо оком на поодинокі факультети та прослідім,чи студенти правильно вибрали. Як всюди,медичний факультет виявив велику притягаючу силу для студентів і обняв їх львину частину. Підчас коли в зимовому семестрі 1938/39 вписалося на медичний факультет 1994 студенти,а в літньому 1939 - тільки 1699, сьогодні те число виносить 2405. Є це очевидно завеликий приплив, коли зважити,що вже тепер звання лікаря є пересичене людьми.Інші університети вхопилися,прямо,драконських заходів,щоби замкнути доступ до медичного факультету. Згадані заходи є зумовлені ще тим,що війна відносно щадила медичний доріст перед винищенням".

Далі автор стверджує,що потреба плянового нормування студіями виявиться наглядно,коли порівняти ті цифри /мед. факультету/ з цифрами ветеринарного факультету,а саме:

Зимовий семестер 1938/39	- 233
літній семестер 1939	- 275
тепер	- 213

Попит на ветеринарних лікарів сьогодні великий. Чому ж,тоді, не йдуть студенти на ветеринарію? Автор висловлює здогад,що тут ще діє нерозумний пересуд,який ставить "кінського лікаря" в товариському відношенні нище "правдивого лікаря".

Як маються справи на інших факультетах?

Дентистика - ситуація подібна,як на медицині:

Зима 1938/39	- 155
літо 1939	- 149
тепер	- 209

Фармація - рівновага вдержана:

Зима 1938/39	- 190
літо 1939	- 175
тепер	- 186

Філософія:

Зима 1938/39	- 669
тепер	-1108

Тут студенти також на фальшивій дорозі. Великий процент вибав журналістику, історію мистецтва й драматурґію, натомісць чисто філологічні фахи сильно упосліджені. Це в час коли Німеччина потребує багато вчителів середніх шкіл. Як причину того стану подає автор слабу підготовку сучасних студентів в чужих мовах. Це і є головна причина слабого доплибу студентів на теологічні факультети, хоча інтерес до теологічних студій взагалі зріс.

Право. Тут впадає в очі перевага правників на праві адміністраційному з поминенням права судового. Сучасний стан вимагає радше противного відношення. База адміністративна сьогодні в Німеччині дуже вузька.

Економія:

Літо 1939 - 153
тепер - 314

Коньюнктура для економів не може тепер бути дуже висока, хоч би з того огляду, що 60% німецької індустрії впало жертвою гітлерівського "новоупорядкування Европи". Студентів притягають сюди хіба тільки виклади визначних німецьких економістів.

Природничі нуки. Ці подвоїли число студентів. Вигляди слабі, подібно як і для економістів. Це відноситься передусім до хеміків та фізиків з огляду на відірвання східніх теренів, де конструувався хемічний промисел. Факт відірвання східніх теренів має негативний вплив і на лісівництво, бо Схід Німеччини - це країна великих лісів. Число лісовиків піднеслося з 98 на 194.

Вкінці жіноча проблематика, що деінде справляє великі труднощі, в Мюнхені не існує. Тут далеко не вичерпано квоти, призначеної для жінок.

Ромб.

РЕФЕРЕНТУРА СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ.

ДО СТИПЕНДИСТІВ "КОДУС-а"

Всі стипендисти, що покінчили зимовий семестер і хочуть отримувати стипендію в біжучім семестрі, мусять внести:

1. Нове прохання /без життєпису і анкетного листка/,
2. посвідку впису на літній семестер,
3. засвідчення, що в матеріяльному стані не зайшли зміни, або які зміни зайшли /напр. утрата допомоги від УНРРА/,
4. посвідки поступів у науці /кольоквія, іспити, участь у вправах і т. п.

В найгіршому випадку петенти мають виказатися, що пильно ходили на виклади. Це відноситься до студентів з УТГІ і Високої Економічної Школи.

Прохання вносити до УСГ в Мюнхені.

Мюнхен, дня 15.V.1946.

Референт Суспільної Опіки
Шевчук

РЕФЕРЕНТУРА ЗВ'ЯЗКУ.

В РАДІ НАЦІОНАЛЬНОСТЕЙ F.S.A.

Останні засідання у всіх органах F.S.A. йдуть під знаком проблем структурної перебудови центрального об'єднання чужинецьких студентських організацій в американській зоні. Дискутується широко справу університета та з'єднання всіх локальних чужинецьких студентських клюбів на терені поодиноких університетів. Представники поодиноких національних організацій завжди мають ту свідомість,що знання - це міжнародня власність та переконуються, що на академічному грунті зараз не приймають зерна егоїстично-національних пристрастей,ані тваринних шовінізмів. Всі національності в F.S.A. рівні та вільні. Сьогоднішні студенти-чужинці різних національностей в атмосфері народньої демократії віддихають вільно, дивляться собі у вічі щиро та впевнено у свою майбутність. Всі надівсе хочуть вчитись,вчитись та читись. Та по дружньому співжити. На останнім засіданні ради національностей вибрано два комітети. Перший - комісія юристів для спрецизування проєкту організаційних реформ F.S.A. В окладі білоруський представник /предсідник/ перувіянський представник та український представник.Та другий комітет для організаційно зв'язаних справ з філіями F.S.A. в окладі: польський представник /предсідник/ турецький представник та литовський представник.

Обговорено теж справу забезпечення чужинецьких студентів у Мюнхені харчівнями та міжнароднім гуртожитком.

З.

КУЛЬТУРНО-СУСПІЛЬНА РЕФЕРЕНТУРА.

ХРОНІКА.

Дня 13.V.1946. культурно-суспільний референт Громади виголосив для українців табору Ляйм реферат на тему: Християнська релігія і питання науки. Реферат викликав живе заінтересування,що проявилося передусім у ряді поставлених прелеґентові питань слухачами. Цікаві доповнення до реферату у відношенні терії Дарвіна подав Владика Генадій.

Дня 14.V.1946. мав гостинний виступ на прийнятті в американців - представників УНРРА та американського війська студент-бандурист Юркевич. Успіх був надзвичайний.

Дня 16.V.1946. ансамбль наших солістів мав гостинний свій виступ у Реґенсбурзі.

Дня 16.V.1946. на сходинах УСГ в Ерлянґені З.Штокалко виголосив доповідь: "Біохемія і характер людини".

ПЛЯН ПРАЦІ НА НАСТУПНИЙ ТИЖДЕНЬ.

Дня 20.V.б.р. /понеділок/ о год. 17[30] на чергових студентських сходинах буде виголошений реферат п.проф.Полонської на тему: "Хмельницький і його доба".

Дня 22.V.б.р. /середа/ п.проф.Ковалів виголосить реферат на тему: "Соборність української літературної мови".

Дня 23.V. б.р. /четвер/ культ.-сусп. реф. виголосить для УСГ в Ерлянґені реферат на тему: "Християнська релігія та її значіння у нашому житті".

Дня 24.V. б.р. /п'ятниця/ о год. 20⁰⁰ в приміщенні читальні УСГ З. Штокалко проведе гутірку на тему: "Мозок і душа".

Культурно-Суспільна Референтура СГ організує в половині червня прогульку своїх працівників в гори /Гарміш/. В програмі передбачені виїзд на гори /3.000 м./ линвовою та моторовою залізничками. Товаришки і товариші, які видайно працювали на вибраному полі, а не мають відповідних матеріяльних засобів, можуть розраховувати на покриття коштів подорожі з фондів Референтури. Зголошення приймається в урядових годинах до дня I.VI. б.р.

Дня 26.V. б.р. спільними заходами Студентської Громади та Управи Філії Ліґі Українських Політв'язнів відбудеться урочиста академія в честь Головного Отамана Симона Петлюри та полк. Євгена Коновальця.

Дня 2.VI. б.р. відбудеться урочиста академія в честь Великого Каменяря України - Івана Франка. Побажаним є, щоб товаришки і товариші в ці дні не виїжджали нікуди з Мюнхена, а взяли масову участь у жалібних панахидах, які відбудуться в ранніх годинах у всіх наших церквах, а після в академіях.

ж-ж-ж-ж-ж-ж-ж-ж-ж-ж-ж-ж-ж-ж

ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР!

Заходами пресової референтури редакція "Студент" і "Студентські Вісті" влаштовує в четвер 30 травня о год. 19⁰⁰ в Оселі УПВ і УСГ Фюріхштрасе 53.

ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР

присвячений 13-тиліттю з дня трагічної смерти

МИКОЛИ ХВИЛЬОВОГО

В програмі вечора:

1. Реферат "Хвильовий і хвильовізм"
2. Поети Хвильовому.
3. Літературне читання творів М. Хвильового.
4. Дискусія.

Вступ за запрошеннями.

Одночасно звертаємо увагу всім фаховим секціям і референтурам, як також і територіяльним секціям УСГ, подати кількість своїх членів і осіб, що бажали б взяти участь у цьому вечорі.

ШИРША ПРЕСОВА НАРАДА У.С.Г.

В четвер 23. травня о год. 19⁰⁰ в кімнаті 9, II-й поверх відбудеться ШИРША ПРЕСОВА НАРАДА УСГ, на яку запрошуємо всіх дописувачів, кореспондентів і співпрацівників. Буде обговорено ряд організаційних актуальних питань. Подробиці - в запрошеннях. Гостям раді!

Пресова Референтура УСГ.

З ЗАРЯДЖЕНЬ ВИДІЛУ.

Виділ УСГ на своюму засіданні,зваживши деяке організаційне розпряження в нашій Громаді,рішив вжити заходів для підвищення здисциплінованости українського студентства та скріплення відповідальности членів перед своїм Виділом. Для членів,що проявляють активність в научній та громадській роботі, Виділ УСГ запевнює підтримку в їх праці та в рямцях його можливости - матеріяльну допомогу.

За прояви дезорганізації та компромітації рішено в порозумінні з Товариським Судом вживати дисциплінарних заходів,а саме:

1. Упімнення.
2. Повторне гостре упімнення.
3. Скреслення зі списку мешканців оселі.
4. Виключення з членів Студентської Громади.
5. Виключення з членів Студентської Громади та Міжнародного Студентського Об'єднання,з повідомленням всіх студентських товариств,освіщення в пресі та товариський бойкот.

Ці заходи не мусять чергуватись і можуть бути вжиті в разі потреби в довільному порядку. Перед ними прислуговує членові право відклику до Загальних Зборів,але ці заходи входять в силу з хвилиною з хвилиною проголошення доного заходу Виділом.

Як уже обговорено і затверджено студентськими сходинами,кожний студент,що пропустить три рази сходини,буде виключений з членства УСГ і не одержить ані опіки,ані допомоги. З цією метою заведено облік відвідування сходин студентами.

Як також важливе ухвалено,щоб кожний студент виконував якусь громадську працю. Поле для праці є широке: культурно-суспільна референтура,пресова та інші. Це обов'язок кожного студента,і недовгий час,коли кожного запитають,що він дав корисного для Громади,якщо він хоче її опінії,чи допомоги.

СТУДЕНТСЬКИЙ АВТОРСЬКИЙ ВЕЧІР.

С Т У Д Е Н Т И !

Бурхливі дні воєнної завірюхи пройдені. Змінилися часи. Література і мистецтво завжди були одними з ділянок,що найбільш нас цікавили. Навіть і підчас тяжкої праці,зморені голодом ми знаходили час прочитати книжку чи газету,а часом і творити своє власне - поезію,прозу чи драму,або іншу ділянку мистецтва. В страшних остарбайтерських і концентраційних таборах зросли молоді сили,що вже тепер завиднілися в літературі,наче поле зелене після дощу.

Йдучи на зустріч великому бажанню - мати можність виявити себе - редакція "Студент" і "Студентські Вісті" улаштовує в місяці чер

С Т У Д Е Н Т С Ь К И Й   А В Т О Р С Ь К И Й   В Е Ч І Р

що на ньому читатимуть твори самі студенти. Матеріяли надсилати на адресу редакції: MÜNCHEN-RAMERSDORF, Fürichstr.53,2/2 до

10. червня ц.р. Ближчі інформації будуть подані в наступних числах "Студентських Вістей". Ближчі інформації

ДРУЗІ СТУДЕНТИ!

Докажіть, що молоде покоління цікавиться духовим розвитком народу. Покажіть, що традиції студентства нам близькі і свої, що з наших рядів виходили і виходять нові поетичні таланти. Заманіфестуймо жадобу добування науки, праці над собою. Отже: До побачення на першому авторському вечорі.

Редакція
"Студент" "Студентські Вісті"

ВІД НАШИХ КОРЕСПОНДЕНТІВ.

МОТОРИЗОВАНІ АРИСТОКРАТИ ВИРУШАЮТЬ ПРОТИ БУНТІВ ЧЕРНІ.

Гей, гей, Тугай-бей, розсердився дуже,
Гей, гей Тугай-[illegible], не сердися друже!

Іще недавно Юрій Косач писав ж/ про м о т о р и з о в а н о г о А т т и л у, про штампи, теорії, про влаштування суспільного життя, про організованість, про глиб і неспокій. Пробував він і передбачувати, коли писав про майбутнє так: "Тут великі проблеми, яких ще ніхто не в силі зачепити. Уявляю собі, що перші кроки будуть рахітично смішні, впрост карикатурні. Буде в и т т я, р е в, н е а р т и к у л ь о в а н а е к с т а з а і л і р и ч е н н я б е з к і н ц я".

І ось коли йде про нашу студентську "пресу" ми йдемо швидкими темпами до майбутнього. Коли перейти від нашого тижневика та статті "Balance of power" жж/ до реакції на них Б. Кримського в "Студ. Шляху" жжж/ та до появи "З[illegible]на" то міг би хтось з однодумців Косача сказати, що перейшли ми еволюцію від злобної карикатурности до виття і всіх інших стадій розвитку з ліриченням без кінця включно.

Ми зі задоволенням прочитали в "Студ. Шляху" глибоку, здорову і... страшну замітку про два мюнхенські періодики, привітали гаряче тих, що врешті найшли нам загублений десь в нашому студентському пресовому балагані п р е ц е д е н с для "Студ. Вістей", привітали ґеніяльно-переконуюче відкриття В. Кримського, що переконувати про потребу видавання студ. тижневика у нас є переконано-непотрібне, та переконалися іще раз, що пресова ділянка нашого студентського організованого життя є капітально-зорганізована, феноменально зорієнтована в наших потребах, проблематиці та методиці своєї роботи, як теж у житті наших студентських осередків.

Всякі спроби дискусії на ці теми це очевидно сумне свідоцтво гуляй поля - так, через малі початкові літери. Великі літери - самозрозуміло - застерігає Б. Кримський для себе, особливо для великих церемоніяльно-ритуальних питань.

Особливо лискучі думки про свободу "преси", тони "бунти черні" та афоризми про злобу викликали у нас соняшний настрій та дали ред-

---

ж/ "Рідне Слово" ч.3-4, ст.86. "З нотатника в міждіб'я".
жж/ "Студ. Вісті" ч.I, жжж/ "Студ. Шлях" ч.[illegible]-6, ст.38.

колегії "Студ. Вістей" прецедене до ґреміяльного відвідання премієри "Helene wenig fromm".

В. Кримський прихильник методу питання. Він, Боже борони, не стоїть перед клітцою, він навіть при свойому несамозванчому, а вже від колиски вродженому аристократизмі не боїться влізти до клітки зі студентом і разом із ним запитати: що? як? що сталося? Яка людина? Хто я? Де я? Чи я в Карлсфельді? Щось такого?!!

Проблиски свідомости з являються при словах: "Добре, мені невідомо які форми прибрав осередок думки на мюнхенському терені", але вже за хвилину наш автор намагається копнути в кістку голову УСГ в Мюнхені за підсумки ТВІК-у. Дальші слова: "Ми тут зовсім не за розділювання студентства на "масу" і "еліту" - пахнуть якимось вакаційним листом з глухої провінції. "Але в с е і в с ю д и так є", - читаємо дальше що провід є еманацією загалу". Що за шедевр демократії та оптимізму. Шкода тільки, що такого переконання не мають судді на нюрнберзькому процесі. Але перед Кримським лискуча карієра; його напевно колись виберуть на основі найдемократичнішого голосування в депутати трудящихся, а при своїх організаційних кваліфікаціях йому шлях в міністри, а може ще вище відчинений. Тільки до того часу ми радили б йому поцікавитись ближче значенням слова а д е к в а т н и й, не відкидаючи його a priori навіть коли б це коштувало його дещо труду, зв язаного з позиченням хочби першої ліпшої... енциклопедії. Буває нераз так, особливо у тих, які дещо більше заазанговані, коли їх цього довгі роки не вчили, або коли цього немає у автора "Тайни організації", що замісць статті на передові актуальні питання продукують прекрасний насонний середник. І ані хмари прекрасних цитатів, ані саранча прорізних прізвищ найбільш видатних авторів, ані назва дуже поважного журналу не рятує паперу, на яких ці статті друкується від великої місії... накривання горшків з квасним молоком і загортання хліба з маслом.

Пан Кримський хоче часами позувати на Заратустру з його самотністю. Практично це зводиться до поезії:

Сам п'ю, сам гуляю
Сам пишу, сам читаю!
Сам!

Він найкраще сам неподільно хотів би гуляти на своїм мозговім моторі по гуляй полі. Ми хотіли так десь на боці на вухо поставити йому одне дуже недискретне питання: хто Вам дав Führerschein на ваш мозговий мотор?

Але якщо Ви вірите в Carlyles "Might is Right" то ми більше таких неаристократичних питань Вам ставити не будемо. Повертаючи до адекватности мушу спростувати дещо грубшу помилку пана В. Кримського, а саме це не друг Семируб х о ч е щоб провід був адекватний до загалу, але це н о р м а л ь н о х о ч е і загал і провід. Пан Кримський аматор гумору і сатири; каже навіть, що його вчили інакше і то довчали роками, били нераз різками, примушували "Тайни організації" по десять раз на день читати, щоб тільки властивості та завдання проводу та організації в грішне тіло втовкти. Є ще й сьогодні великомученики науки! Та ми Вас пан В. Кримський запитаємо дуже співчутливо:

Хто Ви є?
Хто Вас вчив?
Що Вас вчив?
і Що вас н а в ч и в ??

Хтось колись сказав, що якби ми вчились, так як треба, то б мудрість була своя, і ще дещо не дуже приємне сказав. Були і такі організатори і такі "еманації", що організували лебенсрауми та тисячліття. Та вони залишили дуже злободенний довід. В одному іноземному поважному журналі з середини 1944 р. (sic!) знайшли ми таке епохальне "відкриття": "організації завдячує Німеччина свої успіхи, брак організації був причиною катастрофи її противників".

Довголітня літературна практика, ерудиція, геніяльна спостережливість та "свобода" преси тодішніх часів надали тому золотими буквами в історії писаному реченні тривалої позапростірної, позачасової вартости і поваги. Це тільки доказ що може преса типу простого дзеркала!

Коли В. Кримський починає говорити про криві дзеркала він дає звучок дрібноміщанської заздрости. Колючим дротом обводить він ґетто конвенансу і ґвалтом садовить там наше неохрищене немовля "Студ. Вісті". З другої сторони вимірює якесь "табу" мудрагельства та встановлює Trade marke для ідеологічної альхемії та клюоків своєї проблематики.

При тому не обходиться йому без парадностей і куріозів. Ось зразок його сильогизмування: Кримський думає, що "Студ. Вісті" повинні реаґувати на злобуденні явища дня. Зрозуміло, що теж і деякі ідеї можуть бути злобуденними явищами дня.

Кримський н е д у м а є, щоб Студ. Вісті" мали б мати претенсії змінити студентські ідеї.

Ergo: виходить, що Кримський думає, що злобуденні студентські ідеї це є явища ... ночі!!! Може б так пан Кримський заки почне писати в дорослій нашій пресі, позичив собі хочби якогось Mill. Y. Stuart дуже симпатичну книжечку іще з 1872 р. "A system of logic", новішу літературу з тої прикрої для літераторів ділянки думаю, що можна позичити в університетській бібліотеці в Інсбруку. В слові "криве" відчувається у Кримського делка нотка канібалізму. "Що не таке саме чорне, як я, це обов'язково вороже, його треба негайно вбити, вкинути в котел, зварити і з'їсти, а потім відтанцювати танок побіди".

Пане Кримський! Це нечемно так сердитись в мішаному товаристві. Коли ми пишемо про самозванчих аристократів, про мозгові мозгові мотори та про чайки у висококультурній обстановці та уприємнювання часу лоскітливими взаємними компліментами про стиль та геніяльність духової творчости; ми не мали на думці тільки Вас і ще декого зі старих добрих часів.

Слово "сумлінність", яке виводить пан Кримський змазує як корова язиком моментально всякі такі неприємні історії в роді "Balance of power". Але хоч чути голоси обурення про "повагу", студенти не повинні так від першого стрілу п. Кримського змінити свій університетський гімн "Gaudeamus igitur iuvenes dum summus" на "De profundis" та перемінитися в передчасно посивілих /із-за довгого вчення/ старців з поступовим паралічем... Не всіх очевидно притягнути може лірика ізгойства, та романтизм чорнокнижництва!

Вкінці Кримський починає з іншої бочки, тут він підноситься на піднебесні вершки патосу, особливо там де мова "про розкривання доріг, що не всім нам дані, де веде нас наша праця і зусилля /а не безробітний провід і не "еманація" humoris causa! П.С./, ну і самозрозуміло: "помолимося за вселенського нашого ЦЕСУС-а і т.д." по чорнокнижному.

Добре, наскрізь добре, тим більше, що підписане повним іменем! Це приємно. Ми тільки іде дуже недискретно запитали б, чи пан

Кримський - це синонім ЦЕСУС-а? Справа деще неясна, бо наші пресові обсерватори знають і пресового референта ЦЕСУС-а, і голову УСГ Інсбрук, і заступників голови ЦЕСУС-а. Вони завжди реґулярно приїжджають на всі наради, засідання та конференції в Централі, вирішують колеґіяльно всі передовіпитатння, але п. Кримського Б. якось очі наших кореспондентів не виділи, хоча його тремтячий голос звідкись чути.

Здається всі евентуальні непорозуміння розв'яже II пресова конференція ЦЕСУС-а. Ми надіємось, що перша подорож на мозговому моторі до Мюнхена буде іспитом його справности, коли бракує до нього ... еманації чи думки, а бензина і олій не підходить, може краще скористати з випробуваних уже моторів, хоч би... залізниці. За квиток зобов'язується повернути редактор "Camera obscura". Між іншим, тут у Мюнхені найдеться для п. Кримського теж поле до попису. Тут іще довгі роки можна учитись, хоч би навіть і на "народньому університеті" такі речі, між іншим, як соціологію, політекономію, журналістику і т.д.

Хача б п. Кримський ніколи такого ідіотизму, як ми, не відважився сказати, що "ми мало знаємо, та вміємо", але все ж таки незаперечною правдою є, що людина весь свій вік вчиться, а... письменником-початківцем та журналістом-аматором завжди має можливість зостати.

Тому до побачення, друже Кримський, на університеті.

Семируб.

ОЙ, У ПОЛІ, ГУЛЯЙ-ПОЛІ...

Як це, товариші, неприємно мало знати та вміти. Та ще коли мова йде про техніку та модерні мотори! Просто соромно!

Подобався, допустимо, Семирубові, для прикладу мозговий мотор, чи там, якась лискуча цяцька на ньому, - не видержав, скажемо, Семируб, витяг пальця з носа, та торкнув ним оту цяцю ніжно-преніжно.

А тут вам зразу: пурх... пурх... пурх... - мозговий мотор покрутив своїми колесами, випустив згорда декілька клубів диму, і вмить: - клап... - з-під мотора якстій вискакує готова замітка до "Студ. Шляху" Ч.5-6 про "Студентські Вісті"; а - там стоїть чорне на білім - Семируб це не Семируб, а баранячий пуп, а Мюнхен - це не Мюнхен, а гуляйполе. Словом, горе тому, що без технічних кваліфікацій пхає пальці до моторів.

Збирався я якраз іти в UNRRA University, свої фахові кваліфікації підвищити, коли то, як бомба з ясного неба, налетів на мене сам головний редактор "Студ. Вістей":

—Ратуйте!- кричить іще здалека.

- Що трапилось?

- Напад!

- На магазин, чи на дирекцію магазину?

- Та ні! З Інсбруку прилетів в "Студ. Шляху" на нашу редакцію такий цинік, що хоч в'яжи камінь до шиї і - гайда на "Людвікобрюке".

Ви погляньте, тільки, що в нас зараз не твориться. Страх забирає. Голова УСГ Мюнхен поставив перед Виділом питання: бити, чи не бити Семируба за те, що він підписав підсумки ТВІК-у, осередок думки категорично вимагає від товариського суду повісити Семируба на ви-

йому місці за бунтівництво, контрольна комісія запропонувала, що з огляду на пресову конференцію, що має незабаром відбутися та пляновану пресову забаву та евентуальну жалобу /із-за повішення очевидно/ цю оправу тимчасово завісити.

Культосвітній референт виявляє велике подразнення. Пресовий референт мало не побився з архиварем за прецеденс. Бувший пресовий референт знову плаче, бо хтось знову показав язика. Ерос з радощів записався до нашого балетного гуртка. Бібліотекар УСГ, заявив, що він охотно заміняє "Абуказимові капці" за "Тайни організації". Третя ера зробила клітку, посадила куклу Семируба і носить по "Гауптбангофі". Всі метушаться. Всі непокояться. Навіть управа оселі ожила. Навіть Зе-нон з Грегором перестали сваритись. Тільки Семируб ходить, як з хреста знятий. Всім підсумки ТВІК-у показує, особливо той розділ, де стоїть про об'єктивне відзеркалення студ. проблем пресою. Навіть кухарям показував, і ті однозгідно визнали, що в першому числі "Студ. Шляху" вичитали, як то критика методу не є критикою мети, і що це вони вже віддавна говорять всім тим, що щось про зупу говорити бундючаться.

- Так! - перебив я йому його торохтливу балаканину, - в мене справи зараз ділові, поспішаюсь в Унру, кажіть, що хочете від мене?

- Річ у тому, що нам забороняється писати, - заговорив він ще скоріше. - Нам вільно писати тільки реакцію на з л о б у д е н н і явища дня, а надівсе гумор і сатиру. Ну де ж ти їх візьмеш? Сира у нас уже не дають! Та раз нема гумору і сатири - давайте хоч реакцію. Не одкажіться, хоч, ви в обличчі катастроф і очевидних трагедій!

- Ач, який вмисний, а тоді Люциперові в зуби посилав!

- Тоді, знаєте, старий Виділ був, тепер молодий; справа, так би мовити, порядку делікатного, ви розумієте, ну а в тім нам теж треба, так би мовити, референта від Люциперів. Так, серденько, напишіть щось тому, тьху, Кримському, хай здається, що це іменно вам він таку свиню підложив.

Редактор посміхнувся невинно, як наша Марцеліна Письо і закліпав очима.

- Написав би я, - кажу, - але зразу про академічний стиль Унра загомонить.

- Божжже мій, вас довше треба просити, як управу про прийняття до гуртожитку!

- Ну, хай йому грець! Я б йому, отому вашому Кримському таке креснув:

Було це що, коли мій покійний дід жив і нас, малих онучат, було, сидя на присьбі в "цурки" гратись учив. Оттоді то, покурюючи люльку розказував він нам казки, та не такі, як тітка Козачка недавно, а про козаків, вовкулаків, характерників, як то кримський хан з ордою на Запоріжжя набігали. Розказував він раз і те, що йому його дід розказував, коли його в "цурки" гратись учив:

Було це на Гуляйполі, іще за часів батька-Хмеля. Гуляв тоді там один козак Нетяга-Мамай, що не боявсь ні меча, ні вогню, ні гордої шляхти, ні чорта з болота, ні хана. В лейотрові не квапилось козаку-Нетязі; ... до Запоріжжя та його звичаїв, а коли походу не було, ... гуляв по степу, по корчмах на роздоріжжі, та по панських маєтках. Усюди він неспокій вносив, що особливо дратувало кримців, ногайців та мирних міщан.

Одного разу в Баришполі на ринючку вийшла йому з якимсь паном Пішпанським та з шляхтою велика халепа. А що пишний шляхтич був дуже чванькуватий та гордивсь своїм образуванням та своїми великопанськими манерами, наш Нетяга в очі не вбив його, а відрубав йому обидва вуха.

Аж одного разу - як розказував дід - гайдуки клятого Яреми підступно вхопили були Мамая, а сам Ярема казав його настромити на паль. Як вжк вбивали нашого сірому на кіл, так він таки сказав панським посіпакам, не здержуючи свого розперезаного реготу:

- Коли б'єш, так бий синку, рівно, а то у нас на Запоріжжі скажуть, що пан Ярема ціляти не вміє!!

- А після -продовжував дід - пан Потоцький мав таке сказати каштелянці панні Конецьпольській.

- Вацьпанно, - ці збунтовані хлопи при своїй простій бидлякуватості не знають, що таке іронія, вони знають тільки злобу!

- Нууу?- промовив врешті розгублено редактор. -Де Рим, а де Крим? Виходить, що Кримський з цілою своєю моторизацією та ціляти не вміє, чи що?

Не второпаєш!

- Іґі! Чи ви мармеліка граєте, чи до масового порядку зачисляєтесь? Хто ж каже, що він стріляти не вміє? Та ще як поцілив! І не бабі в горнець, і не в еманацію, і не у вікно в Европу, і не в чернь, а в саму середину власного... мозгового мотора. Там, де до його глузду наливають!

- Щоб тільки Кримський це зрозумів, - зітхнув посоловілий редактор. -Для мене воно надалі щось не дуже ясне!

Трудно взагалі, товариші, з некваліфікованими людьми щонебудь говорити!

Голота.

ПОШТОВА СКРИНЬКА.

Д. П. Ваші вірші будуть поміщені в журналі "Студент". Готуйтеся до І. студентського авторського вечора.

П. Сосна. Пишіть! Подайте щось до "Студента" про свою фахову секцію.

П. Д. Ми вже повідомляли, що непідписаних дописів не містимо. Всі подані матеріяли мусять бути чітко і виразно написані і підписані дійсним прізвищем автора.

П. Марійка Гайова. Ваші вірші дуже чудові. Ви пишете:

Іду вечорою
Рідною дорогою
Хочу зустрітись
Коханий з тобою.

Ну, й зустрічайтесь собі на здоров'я. Але ми з віршами не хочемо зустрічатись.

П. М. Замітка про університет УНРРА піде в наступному числі. Пишіть далі.

ВІД РЕДАКЦІЇ.

Звертаємо увагу наших шановних читачів, що з технічних причин в "Студентських Вістях" трапляється багато помилок. Ми свідомі цього і просимо нам вибачити. Будемо старатися їх вчасом позбутися.

ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ.

В "Студентських Вістях" ч.6 в "Спортовій сторінці" в статті В. Дубняка: "Дещо про спортові зустрічі 5. травня" трапилась з недогляду редакції помилка. І/ Не подано висліду змагань. Має бути: Гра між УССК і "Лев" закінчилась рахунком 5:2 на користь УССК-у. 2/ Прізвище Смішко слід читати Смішкевич. Одночасно перепрошуємо шановного автора за допущену помилку.

Редакція.

ВІЛЬНЕ СЛОВО. З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ.

ЩО ТРЕБА УСУНУТИ ЗІ "СТУДЕНТСЬКИХ ВІСТЕЙ"?

Сьогоднішній студентський загал не любить читати своєї студентської преси. Особливо,чолові періодики "Студентський Шлях" і "Студент" не можуть знайти дороги до нашого студентства. Нетільки віддаленість від справ високошкільного будня,але розміри й форма статей,які появляються у цих журналах,є причиною цього явища. Ініціятори тижневика були свідомі цього,коли приступили до такої періодики. Легкі формою,приступні змістом,блізькі життю,статті в "Студентських Вістях" можуть стати приємною і корисною лектурою для кожного студента. Можливо,що редколегія "Студ. Вістей" передбачує у своїм пляні стале підвищування їх рівня і приготування тим способом своїх читачів,так сказати б, до "дорослих" студентських журналів. Таке на нашу думку головне завдання цього тижневика.Тим більше,що він уже тепер переростає свою формальну функцію інформаційного журналу."Студентські Вісті" находяться на початку свого розвитку. Тому перед ними ще багато шукання тем,форм і стилю.Першою справою,яку треба належно розв'язати в кожнім журналі - це знайти відповідну до його рівня і до рівня читачів форму і стиль. Ці два складники журналу: форма поміщуваних матеріялів і стиль вислову думок дуже нерівні щодо своєї вартости в тижневику "Студентські Вісті". Особлива разячий є псевдо-фейлетоновий стиль,що характеризує деякі статті,які трактують прим. соціологічні теми. Квітиста мова і бароковий стиль дуже часто приглушує ясність думки,а то й думку взагалі. Автори повинні призвичаювати нетільки читачів,але й себе самих до суворости і коректности думки. В протилежнім випадку вони скотяться до ялової фразеології. Редакційна Колегія впровадила на сторінки журналу дуже живний жанр,який правдоподібно має заступити сатиру і гумор у студентській пресі. Без сумніву редактори мають добрі інтенції,укладаючи "Камеру обскуру". Вони хочуть при допомозі сатири осмішити пороки і лихі привички нашого студентства. Є однак уже докази,що ці сатиричні проби ведуть до зовсім протилежного висліду: так що "Камера обскура" стає мимовільно трибуною реклями для цих лих,які хочеться викорінити. Тим більше,що "дотепи" з "Камера обскура" є переважно дуже невдалі,припадкові, а рівнем своїм нагадують жарти "кельберерів" третьої гімназійної.

Коли ж ці камерні дотепи є упокорюючі для високошкільної молоді з огляду на їх примітивність і брак смаку,то ще гіршим явищем, яке /хіба припадково/ попало на сторінки "Студентських /!/ Вістей" є рисункова "карикатура" на останній сторінці 4-го числа. Є неморальним послуговуватися такими методами дискусії і аргументації в суспільності взагалі. Представлення свого противника собакою, це далеко більше,як "упрощування" і "скорочення" проблеми,- це впровадження до суспільного життя гидких метод очорнювання та нечесної гри і заперечення можливостей співпраці членів і груп одної суспільности. Тому по моїй думці треба усунути такі невдатні і неморальні дотепи із "Студентських Вістей".

Е. Перейма.

Ж-Ж-Ж-Ж-Ж-Ж-Ж-Ж-Ж-Ж-Ж-Ж-Ж-Ж-Ж-Ж

CAMERA OBSCURA.

С К О Н Ф І С К О В А Н О ! !

С К О Н Ф І С К О В А Н О ! !

С К О Н Ф І С К О В А Н О ! !

ВІД РЕДАКЦІЇ. "СТУД. ВІСТЕЙ"

Суд честі УСГ розглянувши пропозицію секції для охорони звірят при культ.-суспільній референтурі УСГ, рішив сконфіскувати ввесь матеріял, поданий до "Camera obscura", а "Camera obscura" замкнути.

Листи до редактора "Camera obscura" слати на адресу: Міська Хірургічна Клініка, станція швидкої допомоги, відділ для потовчених, або поштової скриньки "Студентських Вістей"

%%

О Г О Л О Ш Е Н Н Я

Референтура Суспільної Опіки УСГ урядує:

Понеділок 9 - 10

Четвер 9 - 10

В усіх справах звертатися лише в урядових годинах

==

ТИЖНЕВИК НА ПРАВАХ РУКОПИСУ ВИДАЄ РЕД. КОЛЕҐІЯ
Адреса: MÜNCHEN-RAMERSDORF. Fürichstraße 53,2/2.

Ціна I.- НМ.

СТУДЕНТСЬКІ -ВІСТІ-

ТИЖНЕВИК УКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ ГРОМАДИ В МЮНХЕНІ

Рік I. Неділя 26 травня 1946 року Число 8.

Капітан Франко

ЗАВДАННЯ СТУДЕНТА - ЕКОНОМІСТА.

Подаємо декілька думок із реферату п.Капітана на загальних зборах секції економістів.

Редакція.

"Праця єдина з недолі нас вирве!" Кому ж не знана ця фраза? Вона знана українському суспільству до тієї міри,що сьогодні вона зачинає буденіти для нас. Щоб насвітлити джерело,з якого виросла ця думка, я дозволю собі насвітлити один момент із життя автора даної думки - Бориса Грінченка.

Приятель Бориса Грінченка рішив одного разу відвідати письменника та поговорити з ним про справи,які цікавили їх. Коли він задзвонив, двері йому відкрив жандарм. Лихо,- подумав приятель. В хаті - трус; я попав у халепу. Та на диво жандарм прийняв його ввічливо,а на питання - де господар - відповів: "Барін єсть в кабінете". Коли приятель відкрив двері кімнати Грінченка,він побачив,як Грінченко преспокійно працює. "Що це в тебе",запитав він письменника? "Та це жандарм стереже мою хвору дочку. Він робить свою роботу,а я часу не марную."

Дочка Грінченка була засуджена на кілканадцять літ в'язниці. Тому,що хвороба туберкульози добігала в неї до кінця,управа в'язниці дозволила перевезти її додому з тим,одначе,що протягом усього часу має берегти її жандарм.

Нам тепер є зрозумілим,з якого джерела зродилось славне Грінченкове: "Праця єдина з недолі нас вирве!"

В подібних обставинах,у яких жив і творив Грінченко,приходилося організувати Українську Економічну Високу Школу нашому Ректоратові. У таких теж обставинах приходиться працювати нашому студентству.

Як над дочкою Грінченка ввесь час сидів жандарм,так над нами сидить марево невиразностей завтрішнього дня та боротьба за наше індивідуальне живстіння.

До сьогоднішньої днини ми не зражувались у праці,бо нам просвітлювала думка Грінченка - та думка з нашого ґрунту. Думка Дра. Горбачевського,що будувати може тільки та людина,яка має під ногами сильний ґрунт,найбільше стосується тепер до нас. Ми своєю працею боремося,саме,за цей ґрунт. За нами робота вчорашнього,а перед нами - плян завтрішнього.

У завтрішньому ми,економісти,як і вся українська молодь,мусимо усвідомити всю величину проблеми України, замісць дотеперішньої легкости то популярности. Нам треба позбутися вузькости та односторонности в розкриванні українських фундаментів,потрібних нам під будівництво своєї держави. Хто цілу Україну хоче вивести з одної літературної групи,що в XIX ст. писала літературною мовою, той побіч Софійського Собору будує деревляну будку і доказує,що з цієї будки витворюється українська культура - той не знає її фундаментів.

Ми,студенти-економісти,повинні усвідомити собі,що в будівництві своєї державности зможе брати участь тільки той,хто своїм серцем і розумом полюбить і обійме всю величезну різноманітність української стихії і хто в болю і муках розуму і серця цей хаос в чистий український національний кристаль перетопить. Тому ми ще раз повторимо Грінченкове славне: "Праця єдина з недолі нас вирве! Гумо до праці, барти!"

З ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ ВИСОКОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ШКОЛИ.

Дня I7.V. б.р. відбулися в Українській Високій Економічній Школі Загальні Збори Секції Економістів за слідуючою програмою:

I. Відкриття Зборів.
2. Реферат Капітана Франка: "Завдання студента-економіста",
3. Звіт із праці уступаючого проводу,дискусія над звітом та уділення абсолюторії уступаючому проводові секції.
4. Вибір проводу на літній семестер.
5. Евентуальні поправки до програми Секції Економістів.

Збори відкрив та подав пропозицію покликання президії зборів голова Секції Процик Степан.

На пропозицію друга Кардаша на голову президії покликано Макогона Омельяна,а на секретарку - Тещук Любу.

Звіт із праці Секції Економістів зложив голова Секції за слідуючими даними:

ЗВІТ

III з діяльности Секції Економістів за час від 20.XI.1945.до 8.III.1946.

Секцію Економістів створено з ініціятиви студентів Української Високої Економічної Школи дня 20. листопада 1945 р. Того ж дня на зборах студентів-економістів обрано ініціятивний гурток,якого завданням було: ввійти в зв'язки з Українськоу Студентською Громадою в Мюнхені та остаточно оформити і залеґалізувати Секцію Економістів. Ініціятивний гурток був рівночасно зобов'язаний,накреслити програму праці для Секції Економістів.

Ініціятивний гурток зі своїх завдань вив'язався і після двох тижнів дня 5.XII.1945 р. скликав збори економістів. На цих зборах вибрано повний провід,який,згідно з програмою Студентської Громади,

вів працю до кінця зимового семестру.

На протязі зимового семестру Секція Економістів провела слідуючу роботу:

I. Дня I3. січня 1946 р. влаштовано Маланчин Вечір.

2. Проведено п'ять сходин секції,на яких обговорювано:

а/ Конечність активної постави студентів УВЕШ до праці в УСГ.

б/ Справи скриптів.

в/ Консультації.

г/ Справи фахових рефератів.

3. В днях I8.XI.1945.,I5.I. таII9.I. 1946. в порозумінні з професором фізики проведено консультації.

4. На сходинах Секції Економістів виголошено слідуючі реферати:

Р е ф е р а т Кохно Катрі: "Економічно-кольоніяльна політика в Україні". Прелеґентка насвітлила кольоніяльну політику в Україні в ділянці господарській та промисловій. Реферат був багатий у статистичні дані й порівняння України з іншими державами світу.

Р е ф е р а т Капітана Франка: "Чи Галичина була перенаселена".

Прелеґент у своюму рефераті насвітлив причини перенаселення Галичини,як також звернув увагу на мильний підхід українців у Галичині до ліквідації злиднів,які випливали з цього приводу.

Р е ф е р а т Микитчака Богдана: "Економічне значіння Чорного Моря".

Реферат вияснював значіння моря,як природно-транспортового середника,розвій та значіння рубної господарки та сполуку з заморськими краями.

Р е ф е р а т Макогона Омельяна: "Відкриття Нового Світу та його значіння".

В свойому рефераті прелеґент насвітлив причини відкриття Америки та її вплив на економічно-господарські відносини в Европі.

Р е ф е р а т Капітана Франка: "За наше зорганізоване життя". Своїм рефератом прелеґент кинув кілька влучних суб'ективних поглядів на сьогочасне суспільне життя та на життя українського студентства зокрема.

По кожному рефераті відбувалися живі дискусії,в яких часто брали теж участь професори УВЕШ.

ВИБІР ПРОВОДУ СЕКЦІЇ ЕКОНОМІСТІВ.

На пропозицію секретаря УВЕШ Вереша Василя більшістю голосів вибрано провід у такому складі:

голова: Капітан Франко,
місто-голова: Копинець Василь,
секретар: Трепет Олена.

До точки 5 змін не внесено.

В дискусіях забирали голос: Вереш Василь,Лагошняк Василь та Боровик.

Фр. Капітан

РЕФЕРЕНТУРА СТУДІЙ.

ПРО ВИСОКІ ТЕХНІЧНІ ШКОЛИ НІМЕЧЧИНИ.

Ми хочемо наперед окреслити завдання цієї статті,а саме:

I. В цій статті ми подаємо відомості лише про Technische Hochschule, хоч наприклад такі фахи,як: математику,фізику чи хемію можна студіювати як на Technische Hochschule, так і на університетах.

2. Завданням цієї статті є: подати відомості лише про німецькі Високі Технічні Школи,тому ми тут не подемо відомостей про Український Технічно-Господарський Інститут /УТГІ/,а також про UNRRA-University, хоч останній провадить виклади також у німецькій мові та має поруч з університетськими і чисто технічні факультети.

3. Ми обмежуємося тут лише Американською та Англійською окупаційними зонами,бо у Французькій окупаційній зоні Німеччини жодної Високої Технічної Школи немає,а Російська окупаційна зона не може братися в рахунок.

Отже,в Американській окупаційній зоні існують такі чотири Technische Hochschule:

1. TECHNISCHE HOCHSCHULE, DARMSTADT

I. Fakultät für Naturwissenschaft:
1. Abt. für Mathematik und Physik,
2. " " Chemie.

II. Fakultät für Bauwesen :
1. Abt. für Architektur,
2. " " Bauingenieurwesen.

III. Fakultät für Maschinenwesen:
1. Abt. für Maschinenbau,
2. " " Elektrotechnik.

2. TECHNISCHE HOCHSCHULE, KARLSRUHE

I. Fakultät für Naturwissenschaften:
1. Abt. für Mathematik und Physik,
2. " " Chemie.

II. Fakultät für Bauwesen:
1. Abt. für Architektur,
2. " " Bauingenieurwesen.

III. Fakultät für Maschinenwesen:
1. Abt für Maschinenbau,
2. " " Elektrotechnik.

3. TECHNISCHE HOCHSCHULE, MÜNCHEN

I. Fakultät für allgemeine Wissenschaften:
1. Abt. für Mathematik und Physik,
2. " " Chemie,
3. " " Wirtschaftswissenschaften.

II. Fakultät für Bauwesen.
1. Abt. für Architektur,
2. " " Bauingenieur- und Vermessungswesen.

III. Fakultät für Maschinenwesen:
1. Abt. für Maschinenbau,
2. " " Elektrotechnik.

4. TECHNISCHE HOCHSCHULE, STUTTGART

I. Fakultät für Naturwissenschaften:
1. Abt. für Mathematik und Physik,
2. " " Chemie.

II. Fakultät für Bauwesen:
1. Abt. für Architektur,
2. " " Bauingenieurwesen.

III. Fakultät für Maschinenwesen:
1. Abt. für Maschinrnbau,
2. " " Elektrotechnik.

В Англійській окупаційній зоні Німеччини існують три Technische Hochschule і одна Bergakademie, а саме:

1. TECHNISCHE HOCHSCHULE, AACHEN

I. Fakultät für Naturwissenschaften:
1. Abt. für Mathematik und Physik,
2. " " Chemie.

II. Fakultät für Bauwesen:
1. Abt. für Architektur,
2. " " Bauingenieurwesen.

III. Fakultät für Maschinenwesen:
1. Abt. für Maschinenbau,
2. " " Elektrotechnik.

IV. Fakultät für Bergbau und Hüttenwesen:
1. Abt. für Bergbau,
2. " " Hüttenkunde.

2. TECHNISCHE HOCHSCHULE, BRAUNSCHWEIG

I. Fakultät für Naturwissenschaften:
1. Abt für Mathematik und Physik,
2. " " Chemie.

II. Fakultät für Bauwesen:
1. Abt. fur Architektur,
2. " " Bauingenieurwesen.

III. Fakultät für Maschinenwesen:
1. Abt. für Maschinenbau,
2. " " Elektrotechnik.

3. TECHNISCHE HOCHSCHULE, HANNOVER

I. Fakultät für Naturwissenschaften:
1. Abt. für Mathematik und Physik,
2. " " Chemie.

II. Fakultät für Bauwesen:
1. Abt. für Architektur,
2. " " Bauingenieurwesen.

III. Fakultät für Maschinenwesen:
1. Abteilung für Maschinenbau,
2. -"- " Elektrotechnik.

4. BERGAKADEMIE, CLAUSTAHL

1. Abt. für Bergbaukunde,
2. " " Markscheidewesen,
3. " " Hüttenwesen,
4. " " Geologie.

На Високих Технічних Школах Німеччини студенти після Vorprüfung-у спеціялізуються на старших семестрах у певній, більш вузькій галузі техніки, а саме:

1. На відділах Bauingenieurwesen можлива спеціялізація в таких галузях:
   Конструктивні інженерні споруди.
   Залізнична справа.
   Водне будівництво та водне господарство.
   Дорожне та міське будівництво.
   Мірництво.
2. На відділах Maschinenbau можлива спеціялізація в таких галузях:
   Толокові машини.
   Ротаційні машини.
   Техніка заводського транспорту.
   Металообробні верстати.
   Транспортові машини /залізничний та автотранспорт/.
   Теплотехніка.
   Точна механіка.
   Сільськогосподарські машини. /не на всіх Т. Н./
   Текстильна техніка.
   Паперова техніка.
3. Відділи ЕЛЕКТРОТЕХНІКИ охоплюють такі галузі:
   Техніка сильного струму
   а/ Електромашинобудівництво,
   б/ Техніка електричних споруд.
   Техніка сиґналізації на віддаль.
   Техніка освітлення /не на всіх Т. Н./

Отже, хоча на всіх вищезгаданих Високих Технічних Школах /крім Гірничої Академії/ існують відділи архітектури, будівництва, машинобудівництва та електротехніки, але з огляду на спеціялізацію в тій чи іншій ділянці техніки не всі вони рівновартісні. Так, напр., на відділах архітектури наголос на с і л ь с ь к о г о с п о д а р ч е б у д і в н и ц т в о кладеться в таких Т. Н.:

BRAUNSCHWEIG
HANNOVER
KARLSRUHE
MÜNCHEN.

На відділах м а ш и н о б у д і в н и ц т в а є ухил в галузь т о ч н о ї м е х а н і к и на таких Т. Н.:

MÜNCHEN
STUTTGART

На відділах е л е к т р о т е х н і к и спеціялізація в галузі т е х н і к и о с в і т л е н я стоїть на першій лінії в Т.Н.:

KARLSRUHE

Студії т е к с т и л ь н о ї т е х н у к и є в Т. Н.:

AACHEN

а також частково на Т. Н.:

STUTTGART

Студії п а п е р о в о ї т е х н і к и можна провадити лише в Т. Н.:

DARMSTADT.

В. К.

На німецькому університеті в Мюнхені зимовий семестер "А" кінчається 28. червня. Літній семесте "В" починається 9. липня і триває до 27. вересня 1946. Зимовий семестер починається 22. жовтня. Вписи на літній семестер закінчилися 15. травня.

З ЗАРЯДЖЕНЬ ВИДІЛУ.

Виділ УСГ на свойому засіданні оглянувши стан праці Громади, а зокрема окремих членів і секцій,схвалив слідуюче:

І. Студентських представників з Управи Оселі:
1. Паталицька Люба-Тамара,
2. Мащак Осип,

що були вибрані на студентських сходинах,і які не вив'язались зі своєї праці,недбайливо віднеслись до обов'язків і цим не виправдали довір'я своїх товаришів і друзів,не виправдали довір'я Студентської Громади,Виділ УСГ постановив:

Членам УСГ: 1. Паталицькій Любі-Тамарі
2. Мащакові Осипу

на підставі розпорядження Виділу УСГ ч.2. з 23.I.1946. винести гостре упімнення з попередженням і записати до їх особистої картотеки.

II. Студентам,членам УСГ,що подані в окремому,оголошеному на таблиці оголошень,списку за розпорядженням ч.8. з 21.V.1946.,котрі не вибрали,або не продовжили студентських виказок і не зроблять цього до 1. червня 1946.,механічно втрачають членство УСГ.

III. В справі опіній Громади для одержання стипендії КоДУС-а: Відхилено і здержано опінії всім тим,що не подали посвідки від голови фахової секції. Такі посвідки видавати голова фахової секції може лише тим,хто активно працює в секції і тоді,коли Виділ УСГ визнає працю секції задовільною.

Це має послужити,як попередження для секцій,як також і для окремих членів,котрі недбайливо відносяться до громадської праці,до праці секцій. Це крок до підвищення дисципліни і організованости нашого товариства.

В. Д.

ГОДИНИ УРЯДУВАНЬ
Виділу УСГ в Мюнхені

ГОЛОВА:		ФІНАНСОВИЙ РЕФЕРЕНТ:	
вівторок	II - I3	понеділок	II - I3
середа	II - I3	п'ятниця	II - I3
ЗАСТ. ГОЛОВИ:		РЕФЕРЕНТ СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ:	
четвер	II - I3	понеділок	9 - I0
п'ятниця	II - I3	четвер	9 - I0
СЕКРЕТАР:		КУЛЬТУРНО-ОСВІТНІЙ РЕФЕРЕНТ:	
кожного дня	II - I3	вівторок	8 - 9
		п'ятниця	8 - 9
ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ РЕФ.:		ПРЕСОВИЙ РЕФЕРЕНТ:	
четвер	II - I2	щодня	I2^{30} - I3^{30}
середа	II - I2		
ЗВ'ЯЗКОВИЙ РЕФЕРЕНТ:		СПОРТОВИЙ РЕФЕРЕНТ:	
п'ятниця	I9 - 2I	четвер	I0 - I2

МЕДИЧНА СЕКЦІЯ.

ПЕРЕВЕДЕННЯ РЕПЕТИЦІЙНИХ КУРСІВ З АНАТОМІЇ /КОСТЕЙ/.

Курс переведено на прохання студентів медицини унрівського університету, які передали через зв'язкового зі студентами унрівського університету реченці, в яких мали б відбуватися лекції згідно з розкладом занять в унрівському університеті на медицині.

Перша лекція курсу відбулася II.V.46. в год. 15[00]; присутніх 8 осіб. Друга - 13.V.46. о год. 17[30]; було 10 осіб. Третя - 16.V.46. Четверта - 18.V.46.

Супроти того, що останні дві лекції не мали відповідної кількости слухачів, виділ секції в порозумінні з УСГ замкнув курс і рішив його дальше не продовжувати.

РЕФЕРЕНТУРА СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ.

ДОПОМОГА В ОДЯЗІ.

Повідомляється всіх членів УСГ - студентів університету УНРРА, які потребують допомоги в одязі, щоб звертались до референтури суспільної опіки за спрямуванням від УСГ в слідуючих днях і годинах:

понеділок і четвер від год 9. до 10.

Справа вищезгаданої допомоги для студентів інших університетів буде вирішена за декілька днів пізніше.

Реф. Суспільної Опіки
В. Шевчук.

Референтура Суспільної Опіки пригадує вдруге членам УСГ, які внесли прохання про стипендію, щоб негайно донесли посвідку від голови секції. В противному випадку прохання не будуть братися під увагу.

ПІДРЕФЕРЕНТУРА ОПІКИ НАД ЗДОРОВ'ЯМ

При Референтурі Суспільної Опіки створено Підреферентуру опіки над здоров'ям. До співпраці покликано за згодою п. Налукову Олександру, яка вповні відповідає за підреферентуру і співпрацює з медичною секцією.

Рівночасно подається до відома членам УСГ, які потребують лікарської допомоги, щоб звертались до п. Налукової за спрямуванням до лікаря.

Референтура Суспільної Опіки робить старання, щоб хворих студентів - членів УСГ посилати до відпочинкової оселі, з якої можуть скористати ті, що активно працюють в УСГ і викажуть відповідне спрямування від лікаря.

Референт. Суспільної Опіки.

РЕФЕРЕНТУРА ЗВ'ЯЗКУ.

РІМІНІ /ІТАЛІЯ/.

Як повідомляють нас із Ріміні /Італія/, в українському таборі, де перебуває понад 10 тис. наших земляків, є багато студентів.

Там створено студентську громаду, з якою ми налагоджуємо зв'язки. Останнім часом матеріяльно покращало життя. Там відкрито ряд курсів, як: шоферські, англійської мови, матуральні й інші. Створено торговельну школу, є власний театр.

Культурне життя стоїть на високому рівні.

КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЯ РЕФЕРЕНТУРА.

ХРОНІКА.

Дня 19.V. б.р. відбувся концерт солістів-студентів нашої Громади в таборі на Ляймі. Участь брали тт.: О. Білозор, В. Гамула, І. Задорожний, І. Рудавський і Г. Клим задовільно.

З причини неприготування залі місцевою управою на час, треба було скоротити програму, щоб вспіти на трамвай. Заля була переповнена вщерть слухачами. Концерт пройшов успішно.

Дня 21.V. п. Татусь виголосив в Оселі УПВ і УСГ реферат на тему: "Доля академіка С. Єфремова". Прелеґент в щирий і безпосередній спосіб поділився зі слухачами своїми споминами з часів побуту в одній в'язниці разом зі славнозвісним академіком.

Дня 23.травня в четвер о год. 16. Українська Студентська Громада і Філія Ліґи Українських Політв'язнів у Мюнхені улаштували святочні сходини з нагоди річниці смерти Головного Отамана Симона Петлюри та полковника Евгена Коновальця зі слідуючою програмою: реферат: "В роковини смерти Головного Отамана Симона Петлюри" - проф. Олексієв; виступ бандуристів; Н. Н.: "До українських борців" - деклямація п. К. Кохно. Ця скромна, але дуже гарно і вдало влаштована академія закінчилась Національним Гімном.

ПЛЯН ПРАЦІ НА СЛІДУЮЧИЙ ТИЖДЕНЬ.

У вівторок 28.V. б.р. о год. 17^{30} на чергових студентських сходинах проф. Єфремов виголосить реферат на тему: "Трансформація хемічних елементів у природі".

У четвер 30.V. б.р. о год 19^{00} відбудеться літературний вечір, присвячений Хвильовому.

Опріч цього в слідуючому тижні виголосить проф. Ковалів реферат на тему: "Соборність української лутературної мови". Про час виголошення цього реферату буде додаткове повідомлення.

X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X

ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР!

Заходами пресової референтури редакція "Студент" і "Студентські Вісті" влаштовує в четвер 30. травня о год. 19⁰⁰ в Оселі УПВ і УСГ Фюріхштрасе 53.

ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР

присвячений 13-тиліттю з дня трагічної смерти

МИКОЛИ ХВИЛЬОВОГО

В програмі вечора:
1. Реферат "Хвильовий і хвильовізм".
2. Поети Хвильовому.
3. Літературне читання творів М. Хвильового.
4. Дискусія.

Вступ за запрошеннями.
Одночасно звертаємо увагу всім фаховим секціям і референтурам, як також і територіяльним секціям УСГ подати кількість своїх членів і осіб, що бажали б взяти участь у цьому вечорі.

ФФФФФФФФФФФФФФФФФФФФФФФ

СТУДЕНТСЬКИЙ АВТОРСЬКИЙ ВЕЧІР!

СТУДЕНТИ!

Бурхливі дні воєнної завірюхи пройдені. Змінилися часи. Література і мистецтво завжди були одними з ділянок, що найбільше нас цікавили. Навіть і підчас тяжкої праці, зморені голодом, ми знаходили час - прочитати книжку чи газету, а часом і творити своє власне - поезію, прозу чи драму, або іншу ділянку мистецтва. В страшних остарбайтерських і концентраційних таборах зросли молоді сили, що вже тепер завиднілися в літературі, наче поле зелене після дощу.
Йдучи на зустріч великому бажанню - мати можність виявити себе - редакція "Студент" і "Студентські Вісті" улаштовує в місяці червні

СТУДЕНТСЬКИЙ АВТОРСЬКИЙ ВЕЧІР

на якому читатимуть твори самі студенти. Матеріяли надсилати на адресу редакції: MÜNCHEN-RAMERSDORF, Fürichstr.53, 2/2 до 10.червня ц. р. Ближчі інформації будуть подані в наступних числах "Студентських Вістей".

ДРУЗІ СТУДЕНТИ!

Докажіть, що молоде покоління цікавиться духовим розвитком народу. Покажіть, що традиції студентства нам близькі і свої, що з наших

рядів виходили і виходять нові поетичні таланти. Заманіфестуймо жадобу добування науки, праці над собою. Отже: До побачення на першому авторському вечорі.

Редакція
"Студент" "Студентські Вісті"

ЧИТАЛЬНЯ УСГ.

За минулий тиждень у читальні УСГ крім українських видань прибуло багато преси польської, німецької, французької та англо-американської.

Нижче подаємо список нових англо-американських видань:

1. Post. The Saturday Evening Overseas edition for march, 1946.
2. Liberty.
3. The New Yorker war Cwitoons.
4. Seep comics. For the armed services.
5. Life. Overseas service edition.
6. Look. America's family magazine.
7. New York Herald Tribune. European edition.
8. Time. The Weekly News magazine. Atlantic overseas edition.
9. In the service of the Nation the American.
10. Cosmopolitan. Special overseas edition.
11. The Staks and Stripes. European edition.

З ЖИТТЯ ОСЕЛІ.

Дня 14. травня б.р. відбулися збори мешканців Оселі. Обговорено багато актуальних справ, як: стан харчування українських студентів, санітарно-гігієнічні умови в Оселі та інше. До управи Оселі дообрано два нових представники від Студентської Громади, які почали вже працю.

Отже, слід у найближчих днях чекати покращання життя в Оселі.

ВІД НАШИХ КОРЕСПОНДЕНТІВ.

ЕРЛЯНҐЕН ТА ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТСТВА.

Ерлянґен - мале місто в Баварії. Замітний він кожному своїм старим університетом /університет із кінця XVIII ст./. Цілий ряд будівель, розкинених на досить просторій площині, творить тут, неначе осібну університетську дільницю.

Всі ці будівлі, як і ціле місто, неушкоджені. За виїмком кількох бомб, що "заблукані" впали оподалік залізниці на Ерлянґен, не впала ні одна бомба.

Тому життя в нім пливе нормально, а праця університету розвивається щораз то краще. Чинні всі факультети: теологічний, медич-

ний,правничий,філософічний і паралельно "рерум політікарур",математично-природничий,фармакологічний і музикологічний.

На спеціяльну /особливу/ увагу заслуговує в Ерлянґені університетська бібліотека. Вона є одною з найповажніших бібліотек Німеччини. Начисляє майже I мілion томів. Нажаль,дуже мало в ній українських книжок.

Університет почав своє життя інавґурацією зимового семестру в перших днях січня I946. Після коротких ферій /від I5.IV. - 9.V.46/ почався літній семестер. Виклади йдуть уже нормальним трибом.

Біля ерлянґенського університету скупчилася поважна скількість українських студентів /чи не найповажніша з усіх німецьких університетських осередків?/. Тут на кожнім факультеті студіюють наші студенти. Найбільше число на медицині.

В літнім семестрі загальний стан студентства ще побільшився. Новоприбулі вписалися вбільшості на філософію і інші факультети, а лише кількох на медицину. Бажане і відрадне явище!

Життя українських студентів зосереджується в Українській Студентській Громаді,що міститься у власній домівці. В цій домівці можна користуватися майже всіми українськими часописами та журналами різних видань і деякими книжками,яких ще мало,але які стаються зав'язком проектованої студентської бібліотеки.

Обов'язкові сходини студентства відбуваються раз в тижні,на яких,крім організаційних і актуальних справ Громади,відбуваються реферати на різні теми.

Усі українські студенти в Ерлянґені трактують студії серіозно і беруть щораз живішу участь у праці своєї Громади та нав'язують контакт і співпрацю з громадянством.

УСГ і поодинокі її члени нав'язують теж приязні зносини з чужинецькими студентами і стараються себе перед ними якнайкраще зарепрезентувати. В цілі кращого нав'язання з ними контакту,УСГ Ерлянґен улаштовує дня I. червня I946. репрезентативний вечір - комерс,на який запросила усіх чужинецьких студентів.

Частиною українського студентства опікується УНРРА,але багато ще студіює на власних силах. Цим останнім дає грошеву поміч Комісія Допомоги Українському Студентству. Є надія,що УНРРА почне за короткий час опікуватися і рештою наших студентів.

В пляні УСГ є ще оживити спортове життя серед своїх членів та улаштувати час-до-часу прогульки у найкращі околиці.

Ерлянґен живе! Живуть у нім і українські студенти,а доказом цього є їх праця.

20.V.I946. М. Г.

Українська Студентська Громада в Ерлянґені повідомляє,що заходами культурно-освітнього референта відбудуться,або вже відбулися такі реферати в студентській домівці Гінденбурґштр.26 в днях:

I6.V.I946 /четв./ в год. I9³⁰ реферат тов. Штокалка: "Психологія глибин".

2I.V.I946 /вівт./ в год. I9³⁰ реферат тов. Смеречинського: "Третій закон Нютона на услугах новочасного летунства. Проблеми страто- і звіздолітання".

23.V.I946 /четв./ в год. I9³⁰ реферат Іващука: "Християнська релігія і її значіння в нашому житті".

26.V.I946 /неділя/ в год. I5³⁰ реферат проф. Дорошенка Дмитра:"Вячеслав Липинський та його державницька ідеологія".

30.V.I946 /четв./ в год. I9³⁰ реферат ред. Охримовича: "Національна політика більшовиків".

СПОРТОВА СТОРІНКА.

УКРАЇНСЬКИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ СПОРТОВИЙ КЛЮБ
у Мюнхені.

Комунікат ч. І.

Під назвою УССК розуміємо Український Студентський Спортовий Клюб, який організує все спортове, руханкове та туристичне життя студентства на терені Студентської Громади в Мюнхені.

УССК охоплює всі роди спорту, руханки та туристики і старається виховати фізично здорового студента. Сам УССК охоплює тепер понад 100 членів, дбає про добре ім'я українського спортовця-студента, про піднесення спортового позему між студентами та репрезентує одиноке студентське фізично-виховне товариство на еміграції.

УССК працює і бореться на міжнародній спортовій арені, дає знати чужинцям про нас. Між українцями пропаґує спорт та заохочує до спортової праці. За свій короткий час існування до сьогодні УССК має слідуючі спортові секції:

1. Секція копаного м'яча;
2. секція спортових ігр;
3. секція плавання;
4. секція боксу;
5. секція легкоатлетики;
6. секція шахів;
7. секція руханки;
8. секція мандрівництва.

В неділю 19. травня змагання за мистецтво УНРРА в окрузі Мюнхен.

УССК - Польонія

Гра закінчилась 4:1 на користь УССК-у. Гра відбувалась в таборі "Фрайман" і ввесь час перебувала під великою перевагою УССК-у.

В неділю 26. травня відбудуться відбиванкові змагання за українське мистецтво округи Мюнхена жіночих та чоловічих дружин.

Змагання відбудуться на площі біля студентського гуртожитку. Початок о 9. год ранку. Передбачується присутність 6 українських дружин.

В неділю 26. травня змагання копаного м'яча за мистецтво УНРРА між дружинами:

Льгенґрін /Литовці/ - УССК.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ.

До

В. П. Редакції "Студентських Вістей"

Щоб заощадити декому зайвого непорозуміння,а Вам непотрібних неприємностей,почуваюся до обов'язку заявити,що я до редакційної колегії "Студентських Вістей" не належу і зі самою їх редакцією нічого спільного не маю.

Моїм проханням до Вас буде помістити цього листа у Вашому цінному тижневику.

З належною пошаною

Т. Семируб.

ВІД РЕДАКЦІЇ.

Редакція "Студентських Вістей" ніколи не вважала п. Семируба своїм членом або приналежним до Редколегії.

П. Семируб був лише нашим дописувачем.

ПОШТОВА СКРИНЬКА.

П. В. Лист одержали. Візьмемо під увагу.

П. Л-к. В справі передплачування "Студентських Вістей" порозумітеся особисто зі секретарем редакції,він урядує від II^{30} до $I2^{30}$.

П. М. Ваш репортаж передано до редакції "Студент".

П. С-т. Вашу пропозицію до співпраці радо приймемо.

П. Я-в. Наступне число "Студент" ч.6. вже закінчене і знаходиться в друку. Можете скорочено подати до "Студентських Вістей".

П. Б. Радо приймемо.

П. Мірошник! Маєте лист в редакції.

НОВІ ВИДАННЯ

СТУДЕНТСЬКА ДУМКА ч.І. Березень. Фотодрук. Ціна I марка. Орган Української Студентської Громади в Авгсбурзі. Гарно редагований і оформлений місячник. Студентська преса знову поповнилась одним поважним періодиком.

СТУДЕНТСЬКА ДУМКА ч.І. Березень /Друга "Студентська Думка". Ніби студент має дві думки /?!/. Побачимо,котра з них краща/. Циклостилеве видання. Видає Культурно-освітня Референтура УСГ в Регенсбурзі. Кілька аркушів паперу,з написаними статтями і скріплені вверху дротиком. Ціна 3.- /!!!?/ нім.марки. Дивно,що таке дороге. Всежтаки маємо надію,що в наступних числах ця "Студентська Думка" покращає. Видно,що наші ряди студентської преси побільшуются. Редакція "Студентських Вістей" вітає ці два новонароджені періодики і бажає їм успіхів у спільній і дружній праці.

З ВІДПИСУ ЛИСТА З ТАБОРУ "РІМІНІ" /ІТАЛІЯ/.

О Г О Л О Ш Е Н Н Я.

Нижче підписані, шукаючи за своїми рідними та знайомими, звертаються з проханням оголосити їх прізвища. Якщо хтось знав би когось із полонених в Італії, хай ласкаво відізветься на таку адресу:

Ukrainian Camp No. 1. in Italy, RIMINI.

Гричак Володимир з Нижнева, пов. Товмач,
Ференс Микола з Сяноччини,
Мороз Орест з Новосілок Язловецьких,
Радух Степан зі Збаража,
Гичка Павло з Бариша коло Бучача,
Скурчанський Мирослав зі Сянока,
Катулька Богдан зі Сяніччини,
Лисак Михайло зі Зборова,
Качмарик Петро з Тернополя,
Мірецький Ігор зі Самбора,
Стиранка Петро з Криниці,
Шкільник Іван із Ярославщини,
Коковський Микола зі Зборова.

О Г О Л О Ш Е Н Н Я.

Полонені в Авербасі розшукують своїх рідних та знайомих:
БАРСЬКИЙ БОГДАН - знайомих і рідню з Тернопільщини,
СЕНЮК ЯРОСЛАВ - знайомих зі Станиславова,
ЗАЛІЗНЯК ДМИТРО - знайомих з Перемишля, а також: Нагайського Василя з Бутчович, пов. Перемишель, Генгаля Павла, Мґ-ра Підгірського, Гльоту Петра і його сина, кузинів - Петра і Степана Фединяка.
МЕЛЬНИЧУК ВОЛОДИМИР - Личківську Ірину, що перебувала останньо в Берліні.
СЛОНЬОВСЬКИЙ ОСИП - сестру Ванду Ефнерт, перебуває правдоподібно в Тюрунгії та своїх родичів, що перебували останньо біля м. Цвікав.
ВАСИЛЬКЕВИЧ ВОЛОДИМИР - сестру Зіновію і брата Влодка, Марійку Крічель із Куликова біля Львова та знайомих і товаришів із Ярослава, Перемишля.
РОМАНОВИЧ РОМАН - сестру Марію, що перебувала останньо: Австрія.

Просимо всіх, хто знає щось про місце перебування вище згаданих осіб, або хто хоче довідатись про адреси полонених, - зголоситися до Редакції "Студентських Вістей"

ТИЖНЕВИК НА ПРАВАХ РУКОПИСУ ВИДАЄ РЕД. КОЛЕҐІЯ
Адреса: MÜNCHEN-RAMERSDORF, Fürichstraße 53, 2/2.

Ціна 2.- НМ.

СТУДЕНТСЬКІ -ВІСТІ-

ТИЖНЕВИК ДЛЯ ЧЛЕНІВ УКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ ГРОМАДИ В МЮНХЕНІ

Рік I. Неділя 9 червня 1946 року - Зелені Свята Число 9 - 10.

В. Дубняк

ЗЕЛЕНІ СВЯТА.

Чується, запах полинув в глибінь,
Стала над липами даль височінь.
Жито колоситься,стан вибива,
В полі за річкою пахнуть жнива.
Над липами бджоли гудуть у цвітах,
Мёдок вибирають,співає і птах.
І оливом блискає водами став,
Вітер колише масив густих трав.
Матуся і зілля принесла з води,
І стріхи вквітчала,встелила сліди.
Обставила в хаті по кутах гілля.
Як гарно запахла плодами земля.
Як море, - пшениця густа кришталева,
І плодом вгинаються низько дерева:
Поклін тобі,земле! Ми клоним чола,
Щоб сита й багата ти завжди була.
Запалені яблука вісять в садах,
Колишеться хвилями збіжжя в полях.
Усмішка в обличчях засяла проста,
Вкраїна святкує Зелені Свята.

Червень 1942.

ВОЄННІ ПЕРЕЖИВАННЯ НА ПИСЬМЕННИЦЬКОМУ ВЕРСТАТІ.

/на літературні теми/

Як ми вже повідомляли,у середині червня відбудеться перший авторський студентський вечір,на якому читатимуть твори самі студенти. З огляду на це містимо одну статтю п. Юрія Рожана "Воєнні переживання на письменницькому верстаті".

Редакція.

I.

Перша світова війна,а передусім українська визвольна війна після неї,обдарувала наше красне письменство,як також нашу мемуаристику,публіцистику та образотворче і вокальне мистецтво поважною кількістю тривких вартостей. Очевидно,коли би не специфічні відносини,що заіснували відтак на українських етнографічних землях, то це жниво було би куди-куди багатше. Не одному мистцеві забракло відтак глибшого віддиху на те,щоб дати широкі епічні полотна в роді трилогії А. Крушельницького "Дужим помахом крил",може мистецько не так викінченого роману,а все ж із цікавим відзеркалення великих подій та тодішніх настроїв. Не одна,знову ж,мистецька задума не дозріла до кінця і не побачила денного світла,бо вже в записках чи шкіцах затратилась,з тих чи інших воєнних чи повоєнних причин.

Які сліди залишать в українській літературі останні роки,роки жаху другої світової війни і не менш жахливі повоєнні події?

Це питання,яке всякому,що любить своє,рідне письменство та визнає за ним велику ролю,нераз насувається серед різних думок і питань сучасности.

Очевидно,сліди будуть. Бо хіба можуть насамовиті пережиття - особисті і всенародні не накинути силоміць воєнної тематики сучасним українським письменникам? Хіба можуть не примусити мистців пера схопити писаним словом те,що творилось у часі,коли рідня земля згоряла,щоб змінитись у "спалений край",та багряніла,всмоктуючи в себе кров наступаючих і відступаючих армій,і кров українського автохтона,битого нещадно за те,що вродився на землі,яка для других мала б бути "життєвим простором" чи невід'ємною частиною "історичної" вже цілости...

Хай і так,що inter arma silent musae - як говорили вже старинні латинці,хай і так,що творча уява декого з письменників здригалась перед сучасністю і втікала в минуле. /Я сам пізнав був 3 роки тому молодого письменника зі Східніх Земель,для якого існували тільки сюжети з часів козаків і гетьманів. Українська сучасність - на його думку - була зовсім позбавлена боєвого національного геройства,а за цим гналась його снага письменництва/. А все ж таки не можна уявити собі,щоб жахлива дійсність,яка накопчила таку безмежну масу фактів і картин,яка душевні процеси в українському на-

роді доводила і ще доводить до меж трагики,не нотованої досі на скрижалях України,щоб така жахлива дійсність - довга й ще не покінчена - не дала нашій літературі безлічних творів тривкішої вартости.

В іншиий час - у добі нормального життя - уява письменника мусить щойно видумувати "ситуації". А тут їх - скільки хочеш,якщо тільки очі чи вуха були і є відкриті. Матеріялу в пам'яті і на людях - безліч. Аби Божий дар оповідання,дар уміння віддати мистецькими словами те,що чув чи бачив.

Бо скажіть - не сюжет це для драми чи повісті з часу останньої війни:

Львів. Зближається Великдень 1942. Дві панянки років 16 і 18 просять свою тету пустити їх у Станиславів до вуйка на свята. Тета не дуже то хоче. Вона любить ці 2 сестрінниці-сироти,що їх із дитячих літ виховує,а час тепер воєнний,подорож не така вже безпечна. Та вкінці не могла встоятись проханням. Дівчата їдуть і... довго не вертаються. Тета неспокійна. Розпитує. Врешті довідується про страшну правду: дівчат забрало ґестапо зі станиславівського двірця,поки ці ще не всіли до потягу. Забрали їх ґестапівці як... жидівок. /Вони чорнявки,мали легко семіцький вигляд/. Розпука тети не має меж. Кидається на всі сторони,як божевільна. В ґестапо признають,що такі сидять. Домагаються доказів арійства. Тета збирає метрики чи не до прадіда включно. Всі - греко-католики. Несе в ґестапо. Тішиться. Ось-ось побачить дівчат. І довідується: запізно,вже "зрозходовані".

А ось друга історія:

Арештовують М. І.,дружину одного з відомих львівських громадян. Везуть її десь у глухий Кірґістан,саму,відірвану від чоловіка і дітей,яких вивозять знову в інші сторони чужого світу. І ось лист нещасливої до знайомих: живу серед кочовиків,що випасають верблюди. Виходжу на днях заміж за Кірґіза,бо волію в ночі одного,ніж цілу зграю...

Це тільки два зразки із тисячі потрясаючо-понурих історій. Покійний Турянський,коли написав свою воєнну повість "Поза межами болю" довго думав - як нам довелось зачувати - який наголовок до неї підібрати,щоб віддати цілу трагіку переживань гуртка австрійських вояків у сербському полоні,що день на верхах албанських гір,відбившись від валки полонених,очікують у сніжній заметілі своєї смерти. Турянському здавалось,що зібрав немов у соцці,все страждання людське, неповторне в обставинах повоєнних запевнень про вічний мир на світі... А в другій світовій війні,що не розрізнювала озброєного вояка і безборонного населення та видвигнула несамовиті досі людські гасла, "поза межами болю" стало істотне для переживань усього населення Европи,а України зокрема,що й досі - рік після війни - не стрясла зі себе ще кошмарних переживань.

II.

Воєнні романи,воєнні оповідання і воєнні п'єси чи драми починають появлятися усе більше на виставах чужинецьких книгарських вікон. Читаємо,що "по ту сторону" теж появились уже більші речі - Смолича,Корнійчука й інших. Мова їх українська,дух відомий. А "по цю сторону"? Покищо - і це не дивно - поза кількома вартісними оповіданнями і неясними щодо літературної вартости "уривками" з більших повістей,що їх містили колись "Наші дні" у Львові та ві-

домої книжки "Проклинаю" мабуть не появилося нічого. Пишемо: "і це не дивно",бо де ж ті журнали і книжкові видавництва в Европі, що могли б відзеркалити вже тепер стан творчости наших письменників "по цю сторону"? Де трибуна,з якої міг би розноситись їх голос? Відчитова заля по таборах? Тут і там вона і є цією примітивною трибуною. Але голос,що з неї лунає,чує тільки невеличкий гурт таборовців.... Загал його не знає і не може знати. Потім: є й такі творці,що з різних міркувань волять зараз не маніфестуватись своїм іменем. А врешті й ткі,що оплакують свої рукописи, які пропали в суматосі воєнних подій та циганськo-кочовничої еміґрації,запропастились,як багато-багато інших культурних цінностей України. В них,у цих письменників,і охота відійшла писати не знаючи,що їм принесе "завтра".

Проте треба бути впевненим,що добу геройського воєнного страждання українського народу та поодиноких і збірних актів збройного спротиву та збройної пімсти увіковічнять не тільки історики, але й українські мистці слова,письменники старшого й молодшого покоління. Їхнім завданням буде: віддати у всіх тонкостях глибокі переживання інтеліґенції й народньої маси в часі різних окупацій, включаючи й масові рухи з рідної землі на чужину. Тисячі людських історій не сміють перейти згодом у забуття,обмежені до "усної словесности",що не переживає одного покоління. Тому важне теж,щоб і записи "pro memoria" найшли своїх ентузіястів,аби було з чого користати,коли появляться видавництва в роді колишньої львівської "Червоної Калини",чи інші. Важне теж,щоб якась інституція за кордоном,з уваги на те,що Музей в Празі вже не існує,перебрала на себе обов'язок з б и р а т и, як теж д е п о н у в а т и різний рукописний матеріял,зберігаючи його перед евентуальними небезпеками

Юрій Рожан.

ПРОБЛЕМИ ДНЯ.

Містимо деякі статті на теми нашої буденщини. Однак застерігаємо,що становище автора не є становищем редакції. Іншими словами редакція за думки авторів не відповідає. Тому звертаємось до шановних читачів,щоб подали свої думки.

Редакція.

ЗА ЄДНІСТЬ У СТУДЕНТСЬКОМУ ЖИТТІ.

Переживаємо тяжкі часи. Хоч може дехто скаже,що тяжке минулося. Мир. Спокій. Воля.

Так! Але брак власного ґрунту під ногами,чужина,непевність завтрішнього дня тажко відбиваються на моральності студента,як і цілого нашого люду.

Здається,що забуваються часи страшної неволі,в концентраційних таборах,у таборах "остарбайтерів" на тяжкій каторжній праці. Забуваємо часи,коли працюючи під небезпекою повітряного нападу,під небезпекою бомб,працював коло верстата на військовому заводі і тільки мріяв,чи доведеться ще колись побачити друзів і зібратися в університеті; чи доведеться продовжувати студії? Тоді,як чекав хвилина за хвилиною,що прийде смерть,молився,просив Бога про милосер-

дя і волю. А тепер все забуваємо. Шматочок білого хліба,що його дає нам Західній Світ,як жебракові,оте легке в порівнянні з військовим життям,життя сьогоднішнє розкладає нас. І не дарма каже приказка: "Кінь брикає від вівса". Так і в нас.

Ми не думаємо,щоб якнайскорше закінчити студії,готуватися до завтрішнього дня,виборювати собі ґрунт під ноги. Бо завтрішній день буде тяжчий ніж сьогодні. Комора в УНРРА вичерпується.

Чи ж усі студенти вивчають англійську мову,яка так нам потрібна тепер,як і отой щоденний шматок хліба. Я би сказав: в теперішній час англійська мова потрібна неменш,як і рідня.

Чи ж вивчаємо ми чужину? Хто має який практичний фах,щоб ним можна було допогти собі? Чи організували ми курси стенографії,і чи хоч половина володіє стенографією? А чи пошкодило б нам знання англійської чи німецької стенографії? Чи вивчили ми курс машинописання? Вже це згадане допоможе нам,хоч би десь у бюрі,чи перекладчиком бути в тяжку хвилину.

Згадати б знову ж концентраційні табори. Ті люди,що володіли чужими мовами,як вони давали собі раду та й навіть допомагали своїм друзям.

Кожний американець може їхати автом,а чи не можемо ми навчитись? Чи не можемо зробити якихось культурних прогулянок до німецької опери?

А ми - щодня реферат за рефератом. Академія за академією. І все те,що творили вдома,творили в воєнні рокі на чужині,творимо й тепер. Академію і реферат ми бачили вдома і будемо ще бачити. Але Мюнхену,Европи більше не побачимо там в себе на своїй землі. Дехто скаже так: не хочу Европи,аби побачити свою землю. Алеж побачим. І напевно.

Я не проти того,щоб улаштовувати академії і реферати. І цього треба. Але треба бути европейцями. Нас хвильовий закликав "лицем до Европи!" А йому Зеров ніби вторив: "Перестаньмо бути учнями,а станьмо самі вчителями".

І ми є в Европі. Отож берім її. Бо як повернемо,нас запитають, що ви там бачили,чого навчились. Скажемо ми: "Бачили академію в честь...,чули реферат про..." І почуємо нам у відповідь: "Та я ж і не ходив в Европу,а це бачив - бачив і академію в честь...,чув і реферат про...

Отож - ще раз: будьмо европейцями!

Прглянемося ближче. Ми навіть створили два провідні загальностудентські центральні органи - ЦЕСУС і ЦеСУС. І смішно виглядає,- творімо ще цеСуС або ЦЕсус.

Мусимо прийти до єдности,бо того вимагає наша студентська справа. Кажу: мусимо! Студенти! Нам це не може пройти поза нашою увагою.

Погляньте далі. В мюнхенській УСГ знайшлися люди,що творять Католицьку УСГ,чи б пак Ліґу Студентів Католиків,або як в останню хвилину повідомили - Ліґу Студентів Християн,начеб то ті 462 члени, які творять мюнхенську Студентську Громаду не християни. Смішно! Смішно зовсім! Вже із цих трьох назв видно,бо ж вони вказують на те,що ініціятори навіть не знають,як назвати свій почин,своє діло, а це якнайяскравіше вказує на легкодушність самих ініціяторів і неповажність їх замірів.

Створімо ще,може,православну УСГ,а потім християнську,а потім УсГ чи уСГ. Зовсім смішно! По-дітвацьки смішно!

Чи не краще булоб усю ту енерґію,що ми витрачаємо на творення різних груп і на розбивання єдности,прикласти до одної громади і

поставити дійсно на високий рівень нашу Студентську Громаду.

Та й ніхто ж не забороняє творити в рямках Української Студентської Громади гуртки,секції ідеологічного чи мистецького напрямку. Навіть статут УСГ дозволяє. Але творити щось осібне,зовсім відокремлене,то вибачте шановні ініціятори. Це йде на зло,на шкоду нашому загалові. Тому це й шкідливо.

Це показує,що ніби ви,перейнявшись духом "фюрерства",хочете й собі стати "фюрерами",а коли нема над чим і нема пощо,то задумуєте творити якісь нові "ліґи" чи "громади".

Пригадайте ж 1922 - 23 рр. в Празі,де також були ваші попередники,які зуміли створити одну міцну Студентську Громаду,що об'єднувала студентів з усіх українських земель і була перейнята духом соборности. Але знайшлись люди і поділяли на шкоду української справи,і з тієї міцної Студентської Громади,що нараховувала 1240 членів,раптом створилось 60 /словами: шістдесят/ "студентських громад"!

Чи й ви хочете цього? Скажіть прямо!

Ви хочете цього,тоді,як з усіх боків летять на нас непривітні стріли,тоді,як не маємо твердого ґрунту під ногами! Це тяжко погодити з гідністю українського студента!

В розумінні студента не може бути різниці: то є студент-католик, а то є студент-православний. В нас тог й нема. Але це ви,ініціятори,хочете ввести. Проте чомусь з того сміються студенти мюнхенської УСГ. Кожний член УСГ є повноправний і рівний і може користати з загальностудентських та демократичних прав,діючи на користь загалу. І якісь особисті тенденції не можуть брати верху над громадськими. Або ви є студенти-українці,або ви є невідповідальні одиниці,які не усвідомлюють собі,чого хочуть сьогодні і не знають,що схотіти їм завтра.

Якщо - студенти-українці,то будьте ж ними! Подивіться на наше завтра. Що будуть варті наші "католицькі" УСГ,чи "православні",чи "християнські" завтра? - тоді,як УНРРА перестане опікуватись? Або навіть і тоді,як наступить час повороту на рідні землі,або й еміґрувати далі на Захід?

Отож,або ми підходимо до справи по-громадському,по-серйозному,- або ми "бавимося в ери".

Так! Ми - студенти. Ми - громадяни. Ми працюємо. Чому й ви цього не можете зробити? Будьте й ви з нами!

На студентському терені не має місця ніяка ідеологічно-політична гризня; не має місця ніяка політика. В стінах університету нема політиканства. І в нас не треба!

Нам - єдність,спільна праця,добре загалу!

Християнин

"ГОЛОС З-ПІД КОЦА" АБО "ІКЦ" В УКРАЇНСЬКОМУ ВИДАННІ.

Була собі за Польщі така газета ІКЦ; славна вона з цього,що незвичайно інтеліґентно й культурно писала про українців. Чого ви там не довідувались? Перш за все - людоїдська партія "украінцуф" стероризувала бідний руський мозок і мальтретує його. Вона сама є чиїмсь то агентом і має своїх агентів,з ножами в кожній кишені і в зубах,поза кожним корчиком. Залякані косоокими українцями нещасні галицькі русини бояться й писнути і зі страху - б'ють поляків. Тому ІКЦ кінчив усе апелем,щоб темний руський люд прозрів і віддав себе в опіку польській шляхті,що вже п'ять тисяч літ живе і ширить

культуру від Чорного і Каспійського моря аж по Берлін,а зараз процвіте і житиме в щасті і розкошах до віку...

Здавалось,що стиль ІКЦ помер безслідно. Аж ні! Неждано воскрес він і то - серед українців,ще й під фірмою "студентів".

Не вірите? То прочитайте "журнал" так званого "малого цесус-а". /"За правопорядок студентського середовища"/ зараз із першої сторінки ви довідаєтесь,що всі теперішні українські студентські товариства - то чиїсь аґентури є експозитури /інтересно чиї: чи не японські? Бо в іншому місці довідуєтесь,що один з авторів "Голосу з-під коца" пропонував глибокоумно українським студентам назвати себе я п о н с ь к и м з'їздом!/ "Аґентури" й "політруки" не сходять ні з одної сторінки "журналу" точно,як було в ІКЦ. За взором ІКЦ і згідно з його мораллю не забуто й про "фонди дябельске": тим разом довідуємось,що українські студентські організації фінансує... УНРРА своїми пачками (sic!)

Стиль цілого "журналу" - бардзо добже! Студентський з'їзд - це "збіговисько"; студ. організації - "пістряк"; студентський загал - "юрба"; студентські провідники - "темні політруки"; студентська праця - "божевільна біганина". На стор. 13 ви довідуєтесь,що в Мюнхені /дослівно:/ "студентський загал тримають в наївності,в темряві,в громадянській невиробленості. Цьому нема що дивуватись,бо політруки,навіть якби хотіли,нічого з себе під духовим оглядом не можуть дати". "Баранячий" студентський загал стероризований,в нього "вбита людська гідність" і т. п., і т. п.

Їй-Богу,що якби небіжчик ІКЦ прочитав цілий журнал,то облизався би зі заздрости!

Коли ви вже трохи підтягнетесь до академічного стилю цього "журналу",розкриваєте рота зачудовані всесторонньою глибокоумністю змісту. Що розум,правда і правопорядок є на світі лише в авторів "журналу" і в Бога трошки - то це зовсім логічно. А все ж таки... Читаючи раз-у-раз про самозванчість Управи ЦЕСУС-а,вам насувається питання: де,коли і з якими представниками відбувся З'їзд ЦеСУС-а, що вибрав головою "єдинолеґального" вождя студентства п. Клявдія Білинського? Далі стає інтересно: на стор. 6 сказано,що п. Клявдій "урядує" від 1942 р.,а в видрукуваному там же статуті на стор.18-20 стоїть: параґраф 9... "Повновласть Управи тягнеться від Звичайного З'їзду до Звичайного З'їзду,а в параграфі 8,V. "Звичайний З'їзд відбувається щорічно,найдалі до 15 липня". Виходить ясно,що п.Клявдій "урядує" не на основі статута,а на основі законів дідичної монархії,або "бефелів" якогось "фюрера". Бо нікому невідомо нічого про те,щоб від 1942 р. відбувся якийсь З'їзд,скликаний п.Клявдієм. Дуже інтересно теж,що в 1942 р. "з уряду" зголошується на містоголову ЦеСУС-а голова СУСОП-у з 1939 р. А хто був містоголовою в рр. 1939-42? Адже СУСОП від 1939 р. не існує,бо навіть поляки признають,що від 1939 р. Галичина до Польщі не належить. /Чи може п.Клявдій вірить,що ще колись буде належати,тому резервує собі дідично головство українського студентства під Польщею?!/

На стор. 7. читаємо: "Президія святочно зобов'язується (sic!) скликати конґрес". Як це маєстатично й великодушно! Зі статуту виходило,що управа о б о в'я з а н а скликати; а тут довідуємось,що скликання з'їзду - це великодушний жест "Президії" в сторону студентського загалу. Але й ця обіцянка не така проста. Її сповнення залежне від двох умовин,які таки дуже тяжко сповнити: а/ "урухомлення правильних /?/ студ. товариств в усіх країнах Европи,де перебувають наші студенти" /значить,як у Москві не буде правильного

українського студ. т-ва,то з'їзд малого цесус-а не відбудеться.../ б/ підготова проблем,що стоять перед нашим середовищем./Що це таке знов,не втнеш! Проблеми ввесь час стоять перед нами,ми вже досить давно пробуємо їх з меншим чи більшим успіхом розв'язати, а малий цесус заходиться щойно п і д г о т о в л я т и п р о б л е м и!.../

Та це так собі тільки балачка "от нечево делать". Може б так зо дві слові про працю. Чи можна довідатись від пана Клявдія,скільки його "провід" вже за рік миру заложив студентських,ще й"правильних",громад,скільки там членів,скільки і де було інтервенцій у справі прийняття українських студентів на університети,які і де студ. гуртожитки заложено,які фонди на стипендії зібрано і кому їх розділено,які і де студентські журнали видавано,скільки сходин,свят і інших імпрез улаштовано і т. п. Ми про таку діяльність малого цесуса не чули ніколи ні слова. Добре поінформовані знають,що ціла цілорічна праця п. Клявдія - це видання не циклостилі двох памфлетів,з яких один самі мусіли стягнути,бо їх,таки,прихильники сказали їм: "Та йой! То таке ординарне,жи ви сі ґанц скомпромітуєте!"

Це - правда,що п.Клявдієві важко йде,бо за ним "не стоїть ніяка партія" /хай нікого не милить,що окладинка і шрифт "журналу",як теж стиль є тої самої централі одної партійки,що видає налогово такі самі "політичні" твори/.

Але накінець так від серця, "по львоску": "Бондзь блят,пане Кантек,не ґрай вар'ята" і скажіть: хто,де і коли вибрав вас на голову ЦеСУС-а? Яким правом ви узурпуєте собі право: репрезентувати завішений 1942 р. і недіяльний від того часу ЦеСУС,коли він є добром студентського загалу? Чому вм на Всестудентському З'їзді боялися здати звіт з того,що ви забрали з маєтку ЦеСУС-а,і де воно є? Кого ви репрезентуєте сьогодні? /здається,що цих кількох осуджених студентським загалом б. членів Проводу НОУС-а. Тоді ґратулюємо! "Варт Пац палаца"./ Кому зі студентів потрібні ті ваші "твори"з простацькою лайкою? Чи не краще було б дати собі спокій з "фюрерством",що ніяк не йде,а взятися до науки і зробити нарешті по десяти роках диплом,разом із вашим друзякою,що вже п'ятнадцять літ студіює філософію,і про якого кажуть його професори /що здавали до ґімназії тоді,як він матуру/,що це дуже-дуже мудрий студент. Ну, не,пане Кантек?

"Свій хлоп"

НА АКАДЕМІЧНІ ТЕМИ.

ВПРОВАДЖЕННЯ СУСПІЛЬНИХ ТЕМ У СТУДЕНТСЬКІ КРУГИ.

В сьомому числі "Студентських Вістей" в статті: "Необхідність обміну думок - необхідність єдности",автор В. І. з глибин душі суспільника кинув жмут реальних думок про виховання українського студентства шляхом самовиміни думок. На думку автора кузнею виміни думок повинен стати Дискусійний Клюб. Незла думка... Та нажаль до сьогоднішнього дня прикро навіть сказати,яка скількість студентів зголосилась на листу членів Дискусійного Клюбу. Чим пояснити це явище? Невжеж це можливе,щоб молода людина не думала,не цікавилась нічим та не прямувала до вершин ідей. Ні! Цього заперечити не можна. Ми прямуємо до вершин,та нажаль неправдивим шляхом.

Ми забуваємо,що шпилі гір здобувають орли та плазуни. Орли здобувають шпилі гір на те,щоб ширяти в ясному сонці та будувати там свої гнізда,а плазуни здобувають шпилі припадково в погоні за наживою. З-поміж нас сьогодні багато здобуває вершини шляхом плазунів, які прилипли до скель і не можуть глянути своїм зором на світ. Ми повинні звернути з цієї дороги та вийти на чистий шлях. Нам треба пам'ятати,що в хвилинах сильних бур на вершинах гір видержують тільки вірли,а плазунів кидає буря в забуття.

Нам треба віднайти себе та вийти на шлях суспільного відродження. Одним із засобів правдивої путі має стати наш Дискусійний Клюб, а його передшкіллям - впровадження суспільних тем в студентські круги.

Ми знаємо,що у всіх великих культурних народів все життя брало свій початок із вузьких товариських кругів,в яких були обдискутовувані суспільно-наукові питання. Там творились напрямки мистецтва,філософії,державного будівництва та інших наук. На четвергових обідах французької аристократії письменники та мистці черпали від гостей матеріял до своєї творчости,а в заміну давали їм свої твори.

Ми в своїй історії мали теж доми,які формували душу Лесі Українки,Івана Франка та інших суспільних та політичних діячів. Ми мали теж норми своєї моралі та суспільної екзекутиви. Рівень інтеліґенції студента не тільки контролювала студентська Комісія,але також кожний громадянин,який міг себе назвати інтеліґентом.

Ми повинні в час віднайти себе. В час теж повинно зрозуміти положення українського студента наше інтеліґентне старше громадянство,яке повинно відкрити двері українському студентству та слідкувати за його поведінкою,так як колись за ним слідкували.

Капітан Фр.

ЗАКОН ГЕТЕРОМОРФІЇ АТОМІВ.

Хочемо тут коротко не з боку поглядів фахівця,а лише поверхово згадати про реферат проф.др. Єфремова. Ширшу рецензію див. в журналі "Студент".
Редакція.

На таку тему виголосив наш заслужений український вчений проф. др. Єфремов реферат в студентській Оселі.

Ще задовго перед початком реферату почали з'їжджатися студенти з УНРРА-університету,де читає лекції проф. др. Єфремов,з інших університетів а також із цілого міста. На реферат навіть приїхали ті, що не були ще ніразу в Оселі. Всіх цікавила тема,що її поставив на дослідження наш вчений.

Першу частину свого відкриття автор опублікував у спеціяльно виданій брошурці. Переклади на англійську і німецьку мови розіслані до европейських університетів і навіть до університету в Нью-Йорку, а також відомим европейським ученим-фахівцям.

Проф. др. Єфремов зачитав листа,якого він одержав від поважного німецького вченого з університету в м. Бонн,професора Віллі Клер. Цей німецький учений визнає велике відкриття українського вченого і погоджується з ним.

Після реферату зав'язалась жвава дискусія,в якій взяли велику участь студенти-хеміки. Вже з виступів,як радісне і бажане явище,

можна відмітити,що українська наука поповнюється і буде поповнюватись фаховими силами. Треба однак вітати таке рідкісне і поважне явище на полі української науки і всіма силами допомогти,бо то є слава української науки.

В нас багато "халтурщини за гонорар",забагато різних збірок друкується,але щоб щось поважне надрукувати,то немає потягу. Треба це й закинути українським видавцям,що люблять передруковувати мертвих вже авторів речі,котрі може вже всі знають,але друкують для того, щоб мати добрий зарібок; натомісць,як друга частина праці проф.др. Єфремова вже 10 місяців лежить невидрукувана - праці европейської і світової!

Треба запитати,панове видавці! Чи вам дорожча слава України і нашої науки - справа цілого загалу,чи тільки особистий зарібок?

Вкінці виносимо на цьому місці в імені студентів подяку нашому вченому Проф. Др-ові Єфремову за відвідини і бажаємо успіхів у його праці.

Учасник.

ДЕЩО ПРО ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР.

В студентській Оселі 30 травня заходами і старанням Пресової Референтури УСГ відбувся літературний вечір,присвячений 13-літтю з дня трагічної смерти Миколи Хвильового. Вже однак саме приготування до вечора показало добру волю та ініціятиву Редакційної Колеґії "Студентських Вістей" і "Студента",а особливо її редактора Володимира Д. Все було оброблено дбайливо і старанно. Гарно видрукувані запрошення з фотографією Хвильового,наперед оповіщено ден і час вечора.

Заля,де відбувся літературний вечір,була прибрана великим портретом Хвильового,зробленим власними силами /виконання студентки О. П./ а також кличами автора. Навіть і стіл був застелений вишиваною білою скатеркою. Вечір відкрив секретар Редакції Никон Юрченко. Реферат на тему "Хвильовий і хвильовизм",до речі добре опрацьований і багатий змістом,виголосив редактор "Студентських Вістей". Опісля студент В. Кульченко і Студентка К. Григоренко майстерно відчитали твори Миколи Хвильового.

На вечорі було поважне число присутніх студентів,а також були присутні старші поважні гості,професори Українських Високих Шкіл. Вечір зробив гарне враження і зацікавлення Хвильовим та напрямком хвильовизму; було висловлене побажання,щоб провести в ближчому часі дискусійний вечір на цю тему,а про день і час оповістити в пресі.

Однак до всього вищесказаного хотілося б дати декілька зауважень, які слід було б узяти під увагу шановній Редакції "Студентських Вістей",як і взагалі виконавцям подібних імпрез. Реферат був задовгий, на що пішло багато часу і перевтомлювало авдиторію. Наступні реферати слід було б робити покоротші. Побажано було б для художнього читання взяти інші новіші твори,а зокрема уривки з "Вальдшнепів".

Назагал,слід винести признання,подяку та побажання дальших успіхів Редакційній Колеґії в започаткованих вечорах.

Петро Подолянко.

АВТОРСЬКИЙ ВЕЧІР.

31. травня в студентській Оселі з нагоди З'їзду письменників і журналістів відбувся авторський вечір.

Твори читали: Ю. Косач, Б. Нижанківський, В. Лесич, Щербак, Володимир Дубняк.

Твори поета Карпенка-Криниці прочитала студентка К. Катерина. На кінець байкар Іван Манило зачитав байки з нової, підготовленої до друку, збірки.

Вечір пройшов успішно при численній участі студентів і політв'язнів.

ПРЕСОВА НАРАДА УСГ.

В понеділок 10. червня відбулася пресова нарада УСГ, на якій обговорено цілий ряд актуальних справ.

На нараді були члени Редакційної Колеґії "Студентських Вістей" і "Студента" а також дописувачі і співпрацівники. Було заторкнуто справу інформацій в тижневику "Студентські Вісті", як рівнож і подавання ділових статтей.

Схвалено на 25. червня скликати ширшу пресову конференцію, на яку запросити всіх журналістів-студентів і співпрацівників.

На наступній конференції мають бути обговорені принципові питання студентської преси /аполітичність, всесторонність, демократичність, а також і технічне оформлення/. Як другу важливу справу, розгляне конференція закріплення окремих функцій за членами Редакційної Колеґії, підбирання складу кореспондентів і видання їм уповноважень від Редакції.

В справі літературного вечора, що має відбутись в червні, схвалено створення складу жюрі з фахівців-літературознавців і письменників для підібрання творів для програми вечора.

Твори можна подавати до 18. червня.

В. Щербанюк.

Д Р У З І   С Т У Д Е Н Т И !

В червні відбудеться

П Е Р Ш И Й

А В Т О Р С Ь К И Й   С Т У Д Е Н Т С Ь К И Й   В Е Ч І Р!

Присилайте твори на адресу Редакції:
MÜNCHEN-RAMERSDORF, Fürichstraße 53, Fürichschule 2/2.

Останній реченець надіслання творів 18. червня. Вже створене жюрі для перегляду творів.

АҐРОНОМІЧНО-ЛІСОВА СЕКЦІЯ

ВИПУСК ІНЖЕНЕРІВ - АҐРОНОМІВ.

Дня 15.V.1946 р. на Українській Технічно-Господарській Високій Школі /УТГІ/ в Реґенсбурзі відбувся захист дипломових праць та складання дипломових іспитів. Одинадцять дипломантів захистили праці і здобули звання інженерів-аґрономів.

Наступний випуск передбачується у вересні ц. р. До того часу мають закінчити студії понад 30 студентів,що зараз навчаються на VIII-ому семестрі.

ХРОНІКА.

28.V. п. др. С. Парфанович виголосила реферат на тему: "Протиалькогольне та протиникотинне питання у нашому житті".

31.V. п. мґр.Логин виголосив реферат на тему: "Боротьба людства з війною /статут Об'єднаних Націй/".

1.VI. Урочиста академія в честь Івана Франка в театрі "Ліра" при Гохштрасе 7.

5.VI. Студентські сходини. Реферат др-а Уласа Самчука на тему: "Життя і творчість Івана Франка".

7.VI. О год. 7³⁰ в Оселі п. проф. Кульчицький виголосив реферат на тему: "Психологічна проблематика в творі "Мойсей" І.Франка.

З ПРЕСИ.

ВСІ ВИСОКІ ШКОЛИ В УКРАЇНІ ПІДПОРЯДКОВАНІ МІНІСТЕРСТВУ ВИСОКОГО ШКІЛЬНИЦТВА В МОСКВІ.

Московська газета "Труд" ч. 87 повідомляє:

"В зв'язку з переміною Комітету по справам вищої школи в Міністерство Вищого Образування СССР,Рада Міністрів СССР затвердила список 305 вищих учбових закладів,які передаються під безпосередню керму Міністерства Вищого Образування СССР".

У списку 305 високих шкіл,безпосередньо підпорядкованих цьому Міністерству,поміщеному в газеті "Труд",знаходяться ось такі українські університети та інститути: Київський університет ім.Т.Шевченка,харківський університет ім.Горкого,одеський університет ім. Мечнікова,дніпропетровський університет,львівський університет ім. І. Франка; політехнічні інститути: київський,львівський,донецький, одеський; механіко-машинобудівельні й енерґетичні інститути: механіко-машинобудівельний,електротехнічний,летунський,автомобільнодорожний інститути в Харкові,кораблебудівельний інститут в Миколаєві, автомеханічний інститут в Запоріжжі,автомобільнодорожний інститут у Києві; гірничо-металюрґічні інститути: в Дніпропетровську,Харкові,Грознім,Кривім Розі,Маріюполі,Дніпродзержинську. Хемічно-технологічні інститути: в Харкові,Дніпропетровську,Києві,Львові. Будівельні інститути: в Києві,Харкові,Одесі,Дніпропетровську,Полтаві;

інститут інженерів сполуки в Одесі; гідро-метеорологічний інститут в Одесі; технологічний інститут у Києві; український поліграфічний інститут; технологічні інститути в Києві та Одесі; інститут мукомельної промисловости та елеваторного господарства в Одесі; лісові інститути в Києві та Львові; Черкаський інженерно-меліоративний інститут,київський гідро-меліоративний інститут; інститут механізації сільського господарства в Харкові,Таганрозі,Мелітополі,азово-чорноморський; сільсько-хозяйські інститути в Києві, Одесі,Харкові,Білій Церкві,Кримі,Азовочорноморський,Ставрополі, Ворошиловграді,Умані,Херсоні,Житомирі,Дніпропетровську,Полтаві; ветеринарні інститути у Львові,Києві,Харкові; зоотехнічні інститути в Новочеркаську,Харкові; економічні інститути в Харкові,Києві, Львові; Кридичний інститут в Харкові.

Всі ці українські школи піддані безпосередній контролі Москви. Поза педогогічними інститутами,це майже всі високі школи,які в Україні існують. А Мануїльський,Бажан і другі їм подібні виступають на міжнародньому форумі від імени "самостійної" України. Ось як ця самостійність у практиці виглядає.

За УПС.

УКРАЇНСЬКІ ЖІНКИ НА ФРАНЦУЗЬКОМУ КОНҐРЕСІ.

У днях 8-13 березня в Парижі відбувся Конґрес французької жіночої організації "Юніон Фемінін сівік е сосіял". "Союз Українок у Франції" також дістав запрошення: брати участь у цьому Конґресі.

Конґрес відбувався у великій залі Мезон де ля Шімі. Зразу ж після приходу нашої української жіночої делеґації повідомили нас,що генеральна секретарка "Юніон Фемінін сівік е сосіяль" бажає поговорити з представниками "Союзу Українок". В короткій мові ця пані висловила бажання: нав'язати з нами ближчі взаємини не тільки на Конґресі,але й опісля,у щоденній праці. Не це відповіли ми їй,що це,якраз, і спонукало нас,взяти участь у Конґресі,та що ми згідні для спільної праці віддати нашу найкращу волю і довголітній досвід, який має українське жіноцтво в суспільній праці. Після цього нас повели на наші місця. Ми були доволі здивовані,що нас повели у перший ряд посередині,коли представниці інших націй сиділи за нами, або збоку від нас.

Після відкриття та дуже цікавої доповіді п. Паніє /до речі,в'язень з німецького кнцтабору в Равенсбрюк/ на тему: "Жіноча акція в світі,який треба відновити", - основні тези своєї організації, почалися привіти. Промовляли англійки,бельгійки,литовки,чешки,польки,данки та інші. Виступ нашої представниці,п. Вержбицької,що виголосила привіт гарною французькою мовою /єдина з усіх чужинок/ та її гарний вигляд,з'єднали нашій делеґації симпатію цілої залі.

По закінченні першого дня Конґресу відбулося прийняття в салонах пані де Равіна,в елеґантній дільниці Парижа. У цій,уже не діловій,а товариській,атмосфері українська делеґація була осередком зацікавлення всіх французьких та чужинних гостей. Щохвилини підходили до нас різні люди з всілякими запитами про нашу Країну,про працю українських жінок,про наше мистецтво,літературу і т. ін. На всі ці запитання ми були приготовані,тому й відповідати на них нам вдавалося без надуми.

Конґрес проходив далі,а поза Конґресом,для ближчого ознайомлення,нас запрошували до різних приватних французьких домів.

Врешті,дня 13 березня Конґрес закінчився,і в салонах міністра відбувся з цієї нагоди великий бенкет. На цьому бенкеті українська делеґація мала найбільший успіх. Після тосту міністра людности та

генеральної секретарки "Юніон Фемінін сівік е сосіяль",англійські й швайцарські делеґатки звернулися з проханням до української делеґатки п. Русової,щоб вона виголосила тост від імени всіх націй, присутніх на бенкеті. П. Русова,що вміє незвичайно мило й елеґантно поводитись,станула перед мікрофоном і подякувала за гарне прийняття та висловила надію,що акція жінок буде мати в основі християнську мораль,а через це й змагатиме до поширення волі й свободи для людини й народів. До неї підішла голова "Юніон" та,щиро її привітавши і поцілувавши таки перед мікрофоном,представила п. Русову трьом присутнім міністрам. Після цього,поодинокі гості підходили до столика нашої делеґації та вітали нас від різних французьких установ та виявляли свою до нас прихильність.

Конґрес закінчився,але в нас залишилися цінні знайомства,які для добра нашої національної справи треба було б надалі підтримувати. Зокрема було б побажаним: влаштувати ряд імпрез,очевидно, гарно підготовлених,та показати чужинцям нашу культуру й наше мистецтво. Бо як наші розмови підчас Конґресу,так і приватні розмови з чужинцями,показали нам ясно,як мало вони ще й досі знають про нас,а чия це вина? Даймо відповідь собі на це самі!

Присутня.

ПРИЙНЯТТЯ В "СОЮЗІ УКРАЇНОК".

Побувавши на французькому Конґресі та на міжнародніх прийняттях і бенкетах і француженок,вирішили українські жінки відплатитися теж прийняттям. Тому при закінченні Конґресу наша делеґація запросила Управу французького товариства та всіх чужинок,що брали участь у Конґресі,на наше прийняття.

Прийняття відбулося в готелі "Лютесія". Це був післяобідній час, і ми вирішили не надто "ставитися",але подати чай і до нього якнайкращі тістка і торти. Всі ці речі пекли самі членки "Союзу Українок" українським способом,і,ми опісля завважили,нашим гостям українське печиво припало дуже до смаку.

Одинокою,але доброю,атракцією був виступ п. Тисяка,що відспівав українською мовою декілька арій при супроводі п. Трухлої. Що й наш співак подобався гостям,свідчать численні запрошення до поважних французьких домів: прийти на їх прийняття та проспівати українських пісень.

До успіху цього першого прийняття багато причинилася підготова, обдумана до найменших подробиць. Праця була розділена: одні вітали гостей; другі,разом з кельнерами,подавали тістка; треті вели з гістьми розмову при столиках,а інші - просто гарно виглядаючи,робили "декорацію". Зокрема для розмови з гістьми запросили ми кільканадцять громадян для старших,та кількох студентів для молодших гостей. Душею цього прийняття була п. Русова,добре ознайомлена з етикетою таких прийнять,і до успіху причинилася вона у великій мірі. Поваги додавала теж приявність о. Мітрата Перрідона,для якого чужинці у Парижі мають велику пошану.

Нелегке завдання мали господині на цьому прийнятті. І не господарська частина завдала їм клопоту,з ним вони справилися дуже добре,але,нажаль,ми,українці,не досить ще вміємо вести салонову розмову,й тому організаторки пильно мусіли слідкувати над розміщенням гостей,і коли бачили,що розмова рвалася при одному столику, зараз же пересаджували людей так,щоб знайшли вони собі вдячних слухачів,чи розповідачів. Та й виясновувати французам,англійцям,чи бель-

гійцям, - хто ми такі,та яка в нас культура,яка індустрія і т. ін. речі,таки досить важко,бо вони про нас майже нічого не знають. Завжди відчувається одне й те саме: бракує нам доброї інформативної служби.

Проте всі труднощі наші жінки зуміли перебороти,і цей перший офіційний "чай" пройшов дуже гарно.

Л. К.

За "Вістником Української Греко-Кат.Церкви у Франції". ч. 4/I5/.46.

ВІД ВИДІЛУ УСГ.

Виділ УСГ,зчитавши лист від ЦЕСУС-а на руки голови виділу в справі "Студентських Вістей" і розглянувши згадану справу схвалив слідуюче:

I. Ред. "Студентські Вісті" повідомляла,що стоїть на засадах невідповідальности за думки авторів і що становище автора не є становищем Редакції.
2. Стаття "Моторизовані аристократи" була вміщена в рубриці "Вільне Слово",де кожний дописувач може вести дискусію в вибраній і доступній формі.
3. Виходячи з вищенаведеного,Редакція "Студентських Вістей" не може бути відповідальною за думки п. Семируба.
4. Одначе,щоби зберігти академічний стиль,Виділ вияснює,що Редакція застерігає собі право окремі статті скорочувати,або навіть не поміщувати.

СПОРТОВА СТОРІНКА.

УССК - УНРРА ВІДДІЛ I08 0:2.

В неділю 9.VI. відбулися змагання копаного м'яча на першість спортових клюбів насильно переселених осіб /ДеПі/ в Мюнхені між дружинами УССК і УНРРА Відділ I08.

УССК виступив у складі:

I/ Познахівський
2/ Костюк
3/ Скулиш
4/ Дейчаківський
5/ Кравчинюк II
6/ Грибович
7/ Івасик
8/ Данилишин
9/ Стадниченко
I0/ Смішкевич
II/ Стасюк

Гра,цікава й гостра,держала цілий час у напруженні зібраних прихильників УССК-у. Гра вбільшості проходила перед воротами УНРРА, однак напад УССК-у не зумів використати догідних ситуацій.

Грачі УССК-у виказали велику амбіцію,рівночасно однак - брак зіграння. Після десяти хвилин гри вибув Костюк /звихнув ногу/ і до кінця грала тільки десятка. Воротар Познахівський,як завжди - добрий. Судіював цілком добре п. Праль. Публіки було 250 осіб.

ТОВАРИСЬКІ ЗМАГАННЯ /I:I/.

Змагання на першість попередили товариські змагання других складів обох клюбів. Гра досить цікава, багата в гумористичні моменти. Позем гри обох дружин більш-менш рівний. Особливо в обороні вирізнялися Баранецький і Тарапацький. Напад - слабший.
Суддював тов. Теслюк.

ПРОГУЛЯНКА ПО МЮНХЕНІ.

Мандрівнича секція УССК-у зорганізувала дня 8.VI. прогулянку по Мюнхені в цілі пізнання архітектурних пам'яток міста. Прогульківці оглянули більшість славних мюнхенських будівель, з яких частина лежить у руїнах. Зокрема звиділи такі церкви та публичні будівлі: Фравенкірхе, Міхаелькірхе, Театінеркірхе, Людвікскірхе, ратуш, Юстіцпаляс, Пропілєен, Ґлінтотек Ноє і Альте Пінакотек, Кунстакаде мі, Зіґестор, Фелдгернгалле, Резіденц, Альте Гоф і ін.

Учасники прогулянки мали нагоду на прикладі мюнхенських будівель побачити різниці в будівництві різних історичних епох /стилі/, як: ґотики, ренесансу, барока, рококо, неокласицизму.

Ромб.

ПОШТОВА СКРИНЬКА.

П. Роман Н-ч. Ваші листи одержали. Дякуємо за поправку. Дописи до "Camera obscura" не зможемо використати тому, що "Camera obscura" ще замкнена.

П. П. Ярич: Не зможемо використати Вашого допису тому, що він не освітлює студентського життя, а взагалі - позаакадемічне. З побажанням! Пишіть про фахову секцію, про теми з Вашого фаху.

П. М.: Ми вже повідомляли, що вірші слід надсилати до журналу "Студент". Тому й просимо звертатись до згаданого журналу.

П. К. Франко: Стаття "Розвинчені душі" не підходить.

П. Р Н-ч.: Ваші завваги цілком слушні. Дякуємо. Надалі постараємось виправити.

П. Володимир К.: Ваша стаття заторкує інші теми, не зі студентського життя, і для нас не підходить.

!!

Друже! Чи ти одержуєш кожне число "Студентських Вістей"? Якщо ні, зроби це негайно. Передплату і замовлення приймає Редакція поштою і особисто в урядові години щодня від II⁰⁰ до I3⁰⁰.

ТИЖНЕВИК НА ПРАВАХ РУКОПИСУ. ВИДАЄ УСГ В МЮНХЕНІ. ВИХОДИТЬ КОЖНОЇ НЕДІЛІ, РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ. АДРЕСА: MÜNCHEN-RAMERSDORF, Fürichstraße 53, Fürichschule 2/2.

Ціна 2.- НМ.

Студентські Вісті

ТИЖНЕВИК ДЛЯ ЧЛЕНІВ УКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ ГРОМАДИ В МЮНХЕНІ

Рік І. Неділя 7 липня 1946 року Число 13.

ГОТУЙМО КАДРИ ДЕРЖАВНИХ БУДІВНИКІВ!

Вояка справа,щоб бути добре виконаною,вимагає знання,уміння підійти до неї,хисту у виконанні. Чи йде мова про те,щоб керувати автом,чи йде мова про організацію товариства людей,що зійшлися,щоб спільно дійси до поставленої мети - всюди треба щось знати й набути вміння,робити те діло,за яке взявся. Щоб такого уміння набути,треба набратися знаннів,і чим більше їх наберешся,тим краще робитимеш те діло,за яке взявся.

Отже набуття знаннів для кожної людини,що хоче добра собі і свойому народові,є справою першорядної ваги. Почуття бажання якнайбільше і якнайглибше знати заложене в людині самою природою. Це почуття пов'язано із свідомістю,що людина може жити якслід тільки тоді,коли вона буде свобідною,коли вона магтиме творити свій добробут так,як вона сама хоче,не тільки на прешкоджаючи іншим людям творити свій добробут,а допомагаючи їм. В цьому лежить суть усякого гурту,всякого спілкування,єднання людей.

Набуття знаннів є обов'язком кожної людини перед собою і перед ближніми. Тому у всіх нинішніх державах,у всіх нинішніх народів набуття знаннів є обов'язком для кожної людини,для кожного громадянина: закони,тому,встановлюють обов'язкове навчання до певного віку. В цьому навчанні молоді дають певне сукупність знаннів,які є основою для дальшого розвитку,з якою молодь іде в життя.

Життя - складне явище і для впорядкування свого вимагає силу силенну знаннів. Немає людини,яка б "все" знала,хоч ми і спостерігаємо таких людей,які думають,що вони "все знають" і які,коли хтось інший хоче чогось від щирого серця навчити,кажуть: "Пощо ви нам таке кажете, - ми все те добре знаємо". Такі люди надто самовпевнені,надто самонадійні і переважно хоробливо гордовиті.

Коли ми житимемо такою думкою,ми недалеко підемо у свойому розвитку і вдосконаленні. Зовсім інакше буде,коли ми житимемо думкою, що треба присвятити себе якійсь галузі знання і в ній удосконалюватися. Тоді ми підемо і як люди,і як спільноти людей вперед і

вище. Тоді наш народ матиме вивчених політичних керівників,громадських діячів,інженерів,лікарів,учителів,ветеринарів,філософів, тощо.

Отже фахові знання,спеціялізація знаннів на широкій основі,яку дає початкова і середня освіта стає цілком природною річчю.Досвід показує,що у тих народів,де переведено спеціялізацію фахового знання,краще впорядковано і державне життя,і життя громад та товариств,і спілкування їх.

На цю справу у нас,серед українців,не досить звернено уваги. Часто-густо можна бачити,що люди,особливо молодь береться говорити і міркувати про справи,які тими молодиками не досить вивчені,в яких не вистачає знаннів,щоб розв'язати повсталі справи.Таке явище особливо помітно у справах громадських та політичних,тобто у справах,пов'язаних із упорядкуванням громадського життя і з упорядкуванням керівництва цим життям. Тут ми часто бачимо,що студент,який хоче стати лікарем і має до того природний потяг,закидає,що "провід" нашого громадського життя нічого не вартий,що треба його переінакшити,але як саме,він того докладно сказати не може,бо бракує йому знання справи.

Тимчасом політичні науки,тобто науки про впорядкування керівництва громадянством,це - велика фахова галузь знання,яка потребує,щоб її засвоїти,праці,праці і праці. І ми спостерігаємо досить чудне явище: про керівництво громадським життям і про його впорядкування в нас багато сперечаються люди,які не мають належної фахової освіти. А коли такі люди дістаються до якихось громадських посад,то громаді - не користь і шкода. Добре,коли така людина сама побачить,що вона не досить знає і стане набирати фахових знаннів. Але буває й так,і це частіше буває,нажаль,що така людина зі самолюбства і впертої гордовитости впреться на тому,що вона більше знає,як інші. Відійти не позволяє себелюбство,і така людина стає бюрократом: звертає увагу лише на дрібнички,зневажає громадян і т. д.

Життя наше на еміґрації вимагає належного впорядкування,це кожний почуває,від цього залежить майбутнє не тільки самої еміґрації, але й усього українського народу,бо таки колись прорветься у нього терпець. Що ми тоді скажемо,з чим вернемось на Батьківщину? З лікарями,правниками,інженерами,ветеринарами,аґрономами тільки? І то саме тоді,коли народові нашому найбільше потрібні будуть організатори,впорядчики державного і громадського життя. Чи тільки тоді ми згадаємо про політичні науки?

Досить так поставити справу,що відразу ж і збагнути,що ми повинні вже тепер подумати про фахову освіту саме в галузі керівництва державним і громадським життям.

Коли ми поцікавимося,хто ті люди,що стоять на чолі державного і суспільного життя /з гори до низу/ в Англії,Бельгії,Голяндії,Франції,Швайцарії,в Скандинавських країнах або і в нинішній Німеччині,то побачимо,що то все люди,які мають відповідну освіту,набуту або в школі,або самонавчанням під добрим керівництвом.

Коли ми хочемо досягти такого ж суспільного розвитку,як західні держави,то ясно,що повинні уділити належну увагу і політичним наукам,наукам про організацію держави,громад та її об'єднань. Одної науки права,як багато ще людей у нас думають,тут буде не досить. Досвід показує,що наші правники переоцінюють свої властивості: одного права - мало. Наші правники здебільша або цивілісти, або карники,а не знавці суспільних взаємовідноситн: вони підходять до громадських справ з погляду особи,а не з погляду спільнот осіб, хоч багато говорять про "націю",трактують її надто поверхово і не заглиблюються в суті нації,як складного суспільного тіла,що має

політичні,суспільно-господарські і моральні властивості,певну побудову,де з одною думкою про спільну мову,спільні звичаї і традиції далеко не підеш,де з національним грунтом пов'язана сила силенна інших важливих явищ: психологічних,моральних,господарчих і урядових.

З того всього випливає,що мусимо звернути увагу на підготову потрібних кадрів фахівців з політичних і моральних наук,зацікавити цією справою старших і молодших,хоча б для того,щоб серед нас не з'явилися друковані твори,де народ ставлять "вище" людини в той час,як народ є функція людини,ттвориться нею отже похідний від людини,а не щось "вище",так само,як будівля не "вище" цеглин,а функція їх,або в "платформах" не пропускали свободи спілок і товариств та самоврядування,яке є основою всяких спільнот,в тім числі і держави. А таке пишуть у нас тільки тому,що у авторів брокує знаннів навіть в елементарних справах державного будівництва.

Проф. Світозор Драгоманов.

РЕФЕРЕНТУРА СТУДІЙ. ПИЛЬНЕ!

НІМЕЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Іматрикуляція на німецькім університеті та заразом продовження виказок відбуватиметься в слідуючому порядку:

A	9.VII.1946
Ba-Bl	10.
Bo-Bz	11.
CDE	12.
F	13.
G	15.
H	16.
IJK	17.
L	18.
M	19.
NOP	20.
QuR	22.
S	23.
Scha, Scho	24.
Schr, Schz	25.
St	26.
TUV	27.
WXYZ	29.

Просається точно придержуватися термінів.

Всі студенти зареєструють свої мешкання в "Штудентенверку". "Академішер Вонунґсамт",Мюнхен-Боґенгаузен /30/трамвай,Пошінґер-Штрасе 5., в день перед відновленням студентської виказки,згл. перед іматрикуляцією.

Це є конечне,щоб могти продовжувати,згл. розпочати студії на німецькім університеті в Мюнхені.

Зареєструватися треба перед вище згаданим терміном продовження виказок.згл. вписів.

К о ж н и й студент є зобов'язаний вибрати "Штудентішер Ерендінст" та його оформити /відробити працю,зголоситися в бубівляній канцелярії в пивниці,згл. взяти звільнення/. Студенти,заопінійовані УНРРА-ю,не є зобов'язані відробляти праці,але к о ж н и й м у с и т ь вибрати "Ерендінст" та його оформити, щоб потім оминути формальні труднощі.

Треба виповнити "білі авсвайси" до "Арбайтсамту",згл. "Ернерунґсамту"та їх віддати назад до університету.

Без виконання вище згаданих формальностей впис,згл. продовження студій на німецькому університеті буде неможливий!

ВИДІЛ ПОДАЄ

НАДЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ СТУДЕНТСЬКІ ЗБОРИ.

Дня 5. VII. 1946. о год. 15-тій в Оселі УПВ і УСГ відбудутся

Н А Д З В И Ч А Й Н І З А Г А Л Ь Н І З Б О Р И

Української Студентської Громади в Мюнхені.

П О Р Я Д О К Н А Р А Д

1/ Відкриття Зборів.
2/ Прийняття порядку нарад.
3/ Вибір делеґатів на З'їзд Центрального Еміґраційного Союзу Українського Студентства.
4/ Вибір делеґатів на Загальні Збори Міжнародного Студентського Об'єднання (F.S.A) в Мюнхені.
5/ Вільні внески та запити.

ВІЛЬНЕ СЛОВО

КРАПКА НАД "е"...

Кінчаємо дискусію на тему існування двох студентських Централь. Містимо слово нашого дописувача друга Семируба і зазначуємо,що редакція вповні погоджується з думкою автора. В цьому випадку становище автора є становищем редакції. Просимо згаданих дискусій на сторінках нашого часопису не переводити і дописів на згадану тему не присилати.

Редакція.

"То,нівроку-ж добре торгувалось..."

/Руданський/.

Росте наша література,буяє,процвітає! Появляються нові перевидання "Сатани в бочці",нові епохальні твори,як "Дума про наців", нові ювілейні видання "Українського флірту". Наша публіцистика за

художньою літературою намагає. І студентська публіцистика та полеміка не позаду за дорослою по еміґраційній толоці чимчикує. Десь із-за клуні, з-під бур'яна виїжджають "Стежі"1/ Донкіхотів і Санчопончів. Вони мрійно-шклянними очима задивлені в даль; шукають легендарних загонів, вітряків, ненажерливих зміїв та страшних циклопів із жахливими апаратурами власних вух і рук.

Окрім бзикання ґедза під жарким, липневим сонцем на толоці чути ще романтичний рефрен остматичної пісоньки реуматичних Донкіхотів: "Ми стимул! Ми меч! Ми спис, що пробє те, що у вас набрякло на п'яті! Ми неустрашимі редактори! Ми йдемо в бій, під носом вітер віє! Ось наше дзеркало наших думок! Подивіться ви, вівці і барани, які ви тумани!! Ги! Ги! Ги!"-

Студентське форум - це наче залізний тік, де наші розстудійовані, закукурічено-розпроблематиковані публіцисти молотять ціпами, чи пак перами солому та мерву нашої студентської проблематики. Трудолюббиві робітники народньої ниви молотять аж попріли, так що й ніколи їм подумати, що не до... їхньої власної комори цей намолочений хліб понесеться, а до загальностудентської, та що для всіх наших студентів варитимуть кашу з того, що вони намолотять.

Та їм байдуже; можливо, що на їх жде вже деінде в поті чола зароблена каша.

А наш молоденький студент дивиться на ці всі кропітливі труди, слухає всіх цих дискусійних кудкудакань, читає всі ці царські маніфести, всі ці статті про правопорядки, про єдність, про "ІКЦ", про голоси з-під коців, витріщує очі і врешті запитує себе і всіх своїх знакомих, - кому ці всі діри в мості потрібні? Кому користь принесуть оті всі японські дискусії? Що за баранячча голова з вбитою людською гідністю видумала дискусії про "темних політруків"2/ та про "окладки" і шрифт "журналу", як теж стиль централі однієї партії?"3/ Що за ДП з... місяця та з чийого пальця з пристрастю немовляти виссав, що студентський загал (sic!) осудив колинебудь б. членів (sic!) Проводу НОУС-а?3/ Що за "бефелі" змушують цих наших замотеличених молотільників говорити про якісь експозитури і агентури? Чи цікаво комусь знати "до якої налогової партійки" належить "свій хлоп" з ціпом?4/.

Свобода слова - це річ для нашої преси цінна, але Провід нашої Громади мусить бути консеквентний і мітлою вимітати з нашого студентського середовища всяке безвідповідальне політиканство. І редакція "Студентських Вістей" про це мусить пам'ятати і для загального добра для всіх таких дискусійних марципанів в стилі "Та йой! Те, фраєр, штахнен ти в музґ"... хай справить собі дещо більший... редакційний кіш.

Ми вам, панове молотільники з великого і малого "е", порадили б так по хорошому, - заки такі і тим подібні вітри почнете між студентським загалом сіяти, заки зачнете себе по шпальтах своїх журналів обпльовувати та заки по різних з'їздах і нарадах перед студенським загалом, українською суспільністю, чужинецькими організаціями і офіційними властями пописуватись своєю реторичною аквілібристикою, зійдіться краще до купи десь в якомусь нестудентському льокалю і молотіть себе по головах стільки, скільки цього вимагають ваші особисті амбіції. Це напевно принесе більше користи студентському загалові, як всі ваші макулятурні статті і вся ваша діяльність, з якої треба буде колись кінець-кінцем здати звіт перед студентами!

1/"Стежі". Інсбрук-Мюнхен, Травень-червень, ч. І-2, Рік І. 2/"За правопорядок студентського середовища" ЦеСУС 1946. 3/"Студентські Вісті" ч.9-10, ст.8. 4/"Студентські Вісті" ч.ІІ-І2, ст.І2.

Наш студентський загал сьогодні - це не "безпросвітня темна маса атрофованих півінтелігентів",ані не "спантеличена,наївна юрба з баранячою натурою"; це врешті повинно вже було дійти до капітально-геніяльної свідомости всіх тих панів з гіпертрофованими мозговими мозолями та амбіціями,які є перманентною причиною їхньої хронічної манії величі та урочистих претензій на пам'ятники в Києві посеред Хрещатика. Цей студентський загал сьогодні здає собі ясно справу,що його необхідною,життєвою,потрібною під сучасну пору є є д и н а правдивоцентральна станова студентська організація; цей загал не дозволить собі зі свого життєвого середовища робити якоїсь забагненої торговиці,де бушують ідеологічні,політичні чи таки професійні цигани. Студентський загал хоче нав'язати до д о б р и х давніх традицій ЦеСУС-а,але теж і не забуває старих лекцій,які нашому студентству дали часи першої еміграції /гл. розбиття студентського організованого життя в Празі в роках 1922-23./1/ та сьогодні цих помилок за всяку ціну хоче уникнути.

Тому,від імени цих правдивих студентів звернемся до всіх кандидатів на всестудентських лідерів з побажанням,щоб дещо більше застановлялися,заки щось почнуть робити. До них теж будуть відноситися слова одного нашого друга,ентузіяста студентської проблематики та ворога гергепщини,звернені до Редакції "Студентських Вістей": "Думайте,що пишете,а не пишіть,що думаєте!!"

Бо ми хочемо спокійно вчитись!

Будь ласка,не перешкоджуйте нам,покищо просимо вас по-дружньому!

Семируб.

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

НА ЧУМАЦЬКИХ ШЛЯХАХ.

На світанні виїжджала з хутора чумацька валка у далеку дорогу. Старий батька Чумачище синів своїх Чумеченьків з двору провожав та разом зі своїм вітцівським благословенням давав їм ще свої батьківські поради:

Кортить,сини мої,і мене разом із вами поїхати та почумакувати, та старі кості не дозволяють. Чумакувалось було колись,гай - гай! Так і вам не завадить із різних горшків каші попробувать. Та послухайте тільки мене старого,як вам у дорозі всякої капосної пригоди оминуть. Ото як по чумацькому шляху виїжджаєте у степ,так зараз прийдеться вам їхати через Дике Поле,а далі - повз город Гуляй-Поле. Коли прийдеться вам ночувати,так крий вас Боже,не повертайте до цього будинку,де зібралися всі бурлаки. Автім там вас і так вартові не впустять,а як впустять,то і так з вами старшина говорити не захоче,а як і захоче,то на нічліг вас не приймуть,а як навіть і приймуть,то місця там не найдете,бо бурлаками так рублено. Бурлак на бурлаку їде і бурлаком поганяє.

Сила-силенна у тих бурлаків кашоварів намножилась; так глядіть, щоб і вам каші не наварили. Краще вже ночуйте на возах. По корчмах не швендяйтесь і добра свого чумацького не пропивайте,особливо своїх ярем,мазниць та порток чумацьких. Поводьтеся пристойно,про японських мікад балачок не розводіть,бо може бути халепа. Шабель на всякий случай на возі не залишайте. На базар не радив би я вам там виходить. Базар,то правда,там величенький,на цілу Розенгаймштрасе. Всяка там дивовижа є і тіятри,і всяку кумедію показують,

1/ "Двадцять літ Української Академічної Громади".Прага 1941.ст.48.

та все те,щоб тільки нашого брата смикнуть. Ходить там і по тому базарі самий справжній факір,кажуть,що зі самого Замарстинова.Ходить,а поли його каптану такі,що аж вулицю метуть. Та стільки там на тому базарі циганів,що не дай Господи. Краще їдьте дальше чимскоріш за Дунай. Спершу візьміть "соб",а потім - "цабе" на город Аусбурґ. Будьте обережні,бо там отамана Курінного недавно вибирали,глядіть,щоб і вам голови дьогтем не помазали. Там зараз народ, як бджола на весну; ніяк втихомиритись не може. Волів,борони вас Боже,на зелену пашу пастись не пускайте; готові ще вам побуцкатись. А потім повернете від города Аусбурґа "цабе",по той бік Дунаю переправитесь і гайда на город Нюрмберґ. Там на ярмарці чудасію показують. Ведмедів присмиряють та танцювати учать. А далі поїдете повз Фюрт,де славний манастир. Зайдіть там угодникам Божим поклоніться, Богу помоліться,на чин св. Миколи лепту свою зложіть,свічку перед Алетником запаліть. Відтак зупинетесь у столичному городі Ерлянґені. Там,кажуть,найкраще вміють кувати кіз. В городі тому наших бурлаченьків тьма-тьменна. Чимало теж між ними і чумаченьків. Зайдіть там до славного ворожбита Меливоди,хай вам з руки поворожить. Дідові Дуді,дядькові Панькові та теті Уляні привіт передайте. Ну в після вже до Бамберґу вам недалеко. Там крам свій проміняєте,твердої,м'якої і аліянтської соли на вози наберете,бариші розділите і гайда назад. Тільки,коли з вантажем їдете,глядіть,щоб колеса в мазні не скрипіли,на волів уважайте,вовків-сіроманців,степових диких харцизяк,циганів/характерників та пінґ-понґів бережіться.

Голота.

СПОРТОВА СТОРІНКА.

КРАЄВІ ЗМАГАННЯ ВІДБИВАНКИ В НОВОМУ УЛЬМІ.

Чоловіча Дружина відбиванки УССК-у,як мистець области Мюнхен, виїхала дня 22.VI.46. на краєві змагання у відбиванці до Новогу Ульму. Змагання влаштовувала Рада Фізичної Культури.

Тому,що невпинно падав дощ,змагання відбулися в спортовій салі. До змагань зголосилось 10 дружин. В змаганні взяло участь 8 дружин мистців і віцемистців чотирьох областей,дружина "Леве" Мітенвальд,як минулорічний мистець та дружина Пассав поза конкурсом розіграла кілька товариських стріч.

Дуже приємно ствердити,що спортовий рівень цих змагань був дуже високий. Всі дружини високо заавансовані,і ледви чи знайшлося б кілка чужинецьких дружин,які моглиб станути на висоті цього рівня.

Перше місце здобула дружина "Лев" - Міттенвальд /колишня з Карлсфельду/. Дружина ця справді найкраща і вирівняна у всіх позиціях.

Друге місце зайняла дружина "Сокіл" - Бад-Верісгофен. Це дружина молода,нерівномірна,з кількома "слабими пунктами",але амбітна і,маючи дві сильні позиції,змогли побідити у фіналі УССК і тим забезпечили собі друге місце.

Третє місце зайняв Укр.Студ.Спорт.Клюб - Мюнхен. Дружина офензивна,назагал вирівняна. Має трохи більше здецидованости в передній лінії та рухливости на задах,і ця дружина зможе загрозити першунам.

Другою імпрезою УССК-у на протязі тижня - це змагання в копаному м'ячі за мистецтво Д.П.-Клюбів з дружиною Функ-Касерне на їхній площі.

УССК в дуже зміненому складі заповідається незвичайно гарно. Гра проходить спокійно під знаком переваги УССК-у. Змагання покінчилися вислідом "ремі" 2:2. УССК в складі: Познахівський, Стасюк - Тарапацький,Скулиш - Дейчаківський II - Івасик,Купецький - Дейчаківський I - Стадниченко - Дмитерко - Юркевич. Суддя дуже добрий.

Відновленій дружині УССК-у можна побажати тільки дальших таких успіхів.

В суботу і в неділю на стадіоні Дахауерштрасе 169 відбулися індивідуальні легкоатлетичні змагання за першенство. Змагання улаштував Центральний Спортовий Комітет Д.П.-Клюбів у Мюнхені.

Вперше цього року до змагань приступила легкоатлетична секція УССК-у,яка,хоч це - перший виступ,заквалїфікувалась високо. З українських клюбів також брала участь дуже сильна дружина К.Л.К. В загальному українці - це найсильніша група,і є надія,що при будучих стрічах українці займатимуть надальше передові місця.

Особливо гаряче можна привітати рішення обох українських клюбів /УССК і КЛК/,що на майбутнє в змаганнях із чужинцями обидва клюби станові,тимуть одну студентську дружину. Концентрація наших спортових сил в одній легкоатлетичній дружині дасть нам запоруку, що українські студенти з кожних змагань вийдуть побідниками.

В неділю 7.VII. о год. 9. ранку на площі коло оселі Фюріхштр.53. відбудуться обласні кошівкові змагання за першенство українських клюбів.

До змагань зголосились:

УРСТ "Лев" - Міттенвальд,

К.Л.К. - Мюнхен,

У.С.С.К. - Мюнхен.

Того ж дня о год. 4. попол. відбиванкова дружина УССК-у виїжджає на змагання з дружинами балтійських народів до Авґсбурґа.

Дня 9.VII.46. о год. 18. на площі коло Оселі відбудуться змагання копаного м'яча між дружинами:

"Лев" - Міттенвальд : УССК - Мюнхен.

ЗМАГАННЯ ЗА ПЕРШЕНСТВО УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ. Дня 13. і 14.VII. 1946. виїжджають на змагання до Ерлянґену наступні дружини УССК-у:

1/ Відбиванкова,
2/ Кошівкова,
3/ Футбольна,
4/ Столового тенісу.

Дня 8. і 9.VII. відбудеться прогулька мандрівничої секції УССК-у до Гарміш-Партенкірхен /Цуґшпіц/ і Міттенвальду. Зголошуватися особисто у тов. Борковського З.,гуртожиток II пов.кімната 5.

В неділю 7.VII. о год. 1³⁰ відбудеться прогулька до ботанічного городу і замку Німфенбурґен.

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

НОВІ ВИДАННЯ.

Появився в продажі ілюстрований журнал - місячник "Студент", ч. 6 - 7. Травень - червень, - орган УСГ в Мюнхені. Стор. 55.
Зміст журналу слідуючий:

I. x x x Великий каменяр. /Критико-літературна стаття/.
2. x x x З промови Франка на ювілею його 25-літньої діяльности.
3. Іван Франко: Мойсей - Пролог /Поезія/.
4. Б.І. Антонич: Франко /Поезія/.
5. В. Дубняк: Великому каменяреві /Поезія/.
6. Остап Грицай: Каменяреві України /Поезія/.
7. Максим Рильський: Франко /Поезія/.
8. А.М.: Кузьня в Нагуєвичах /Поезія/.
9. x x x Каменярі /Інсценізація/.
I0. Великі роковини /Інсценізація/.
II. x x x Найважніші дати з Франкового життя.
I2. В. Дубняк: Микола Хвильовий /Біографічна розвідка/.
I3. Микола Хвильовий: О,рудні,ваше свято; За обрієм зима; На цвинтарі /Поезії/.
I4. Павло Тичина: Вітер з України /Миколі Хвильовому/ - /Поезія/.
I5. Р.К.Борисенко: Виразники нашого часу /Хвильовий,Мануїльський,Корнійчук/ - /Публіцистична стаття/.
I6. В. П.: Мистці слова - бійцями революції /Сильветки письменників-революціонерів/.
I7. Ю. Буряківець: Сокіл /Поезія/.
I8. Олекса Рань: Посвята В. /Поезія/.
I9. В. Дубняк: Над Дунаєм; Голос журавлиний; О,весно /Поезії/.
20. Іван Манило: Дніпро і Синиця; Сократ і Ксантіпа /Байки/.
2I. К.: Грецький інтелектуалізм /Філософська стаття/.
22. Нападієвич Роман: З'їзд лікарів у Карлсфельді /Репортаж/
23. x x x Витяг із протоколу ч.3. Заг.Зборів УСГ в Мюнхені.
24. Б-ч.: Перша українська шахова олімпіяда на еміґрації /Репорт./
25. В. Д.: Свято весни /Репортаж зі свята I травня в Мюнхені/.

Ілюстрації:
Ілюстрована обкладинка з портретом I. Франка; кольорова заголовкова сторінка; портрет М. Хвильового; краєвид Кам'янця на Поділі; світлина пам'ятника "Баварія" в Мюнхені; спортова фотосторінка.
Наступне число "Студента" появиться 20 липня.
Журнал можна набути в українській кооперативі при Розенгаймерштрасе 46а,або замовити в Студентській Громаді по адресі:
MÜKCHEN-RAMERSDORF,Fürichstraße 53, 2/2.

"РІДНЕ СЛОВО" ч. 6.,Мюнхен. Вісник літератури,мистецтва і науки. Цікаве і багате змістом видання,присвячене 30-им роковинам з дня смерти I. Франка.
В журналі - надзвичайно цінні та оригіналні статті,як: Д-ра Остапа Грицая "Іван Франко", В. Петрова "Микола Зеров та Іван Франко", Проф.Д-ра Ол. Кульчицького "Психологічна проблематика "Мойсея" та інші.
Журнал містить поезії і рецензії.
Ці два згадані видання є одні із тих,що так позитивно можуть з допомогою послужити кожному студентові в його студіях.

ПОШТОВА СКРИНЬКА.

Друже С-чо./УНРРА-Університет/: Ваша стаття на правничі теми - редакція обговорила і надрукуємо - піде дещо пізніше,тому що тоді буде найбільш актуальна.

В. М.: Дякуємо за завваги. Обговоримо їх на слідуючій пресовій конференції,на яку запрошуємо і Вас.

М. В-ко: Піде в слідуючому числі.

Друже Данилюк /УНРРА-Університет/: Ваша стаття піде в слідуючому числі,як продовження розпочатої дискусії Проф. Драгомановим. Дякуємо. Пишіть.

Друже Ш.: Ваші завваги слушні,в ближчих часах Ви самі відчуєте виправлення їх. Пишіть.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

О Г О Л О Ш Е Н Н Я

Пресова конференція відбудеться в середу 10 липня о год точно 2^{00} по полудні в читальні. На запізнення не розраховуємо. Подробиці будуть подані в,наперед розісланих,запрошеннях. Гостям раді.

жжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжж

жжж

жжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжж

У В А Г А !   У В А Г А !

I В И С Т У П   С Т У Д Е Н Т С Ь К О Г О   Х О Р У

під керівництвом диригента Проф. Трухлого

в суботу 6. липня в залі Німецького Університету

ПОДРОБИЦІ В АФІШАХ!   ЗАПОВІДАЄТЬСЯ ВЕЛИКИЙ УСПІХ!

! В С І   Н А   В И С Т У П   Н А Ш О Г О   Х О Р У !

!!!

шш
ТИЖНЕВИК НА ПРАВАХ РУКОПИСУ. ВИДАЄ УСГ В МЮНХЕНІ. ВИХОДИТЬ КОЖНОЇ НЕДІЛІ. РЕДАҐУЄ КОЛЕҐІЯ. АДРЕСА: MÜNCHEN-RAMERSDORF,Fürichstraße 53, Fürichschule 2/2.

Ціна 2.- Н...

Студентські Вісті

ТИЖНЕВИК ДЛЯ ЧЛЕНІВ УКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ ГРОМАДИ В МЮНХЕНІ

Рік I. Неділя 21 липня 1946 року Число 14 - 15.

† 22. VII. 1944
22. VII. 1946
ОЛЕКСАНДР ОЛЕСЬ.

Ціна 2.- Н.М.

ТИЖНЕВИК ДЛЯ ЧЛЕНІВ УКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ ГРОМАДИ В МЮНХЕНІ

Рік I. Неділя 21 липня 1946 року Число 14 - 15.

Вол. ДУБНЯК.

О. ОЛЕСЬ - СПІВЕЦЬ,ПАТРІОТ.

Сніг в гаю... але весною
Розів'ється гай...

22. липня 1944 року відійшов в "країну вічности" один із кращих наших поетів-ліриків Олександер Олесь. Відійшла людина,яка зістанеться незабутня в нашій українській літературі першої половини XX.ст. - людина-геній.

А ще яснішим стає нам наш лірик,як розглядати його,як творця на історичному фоні дійсности. Бо українські державницько-визвольні змагання і творчість Олеся - то щось одне,спільне,що пов'язане в свойому організмі. Його вклад у справу визволення України неоціненний,безмежний; вірніше - він віддав усе,що міг. Бо як сам казав:

Ти на цілий світ одна...

В 1943 році Олесь святкував 40-літній ювілей літературної творчости,святкував в тяжкий історичний час,в добу,коли ревіли гармати і лилась кров,коли його нарід,як "орел,вночі підтятий", "захоплений в полон" стогнав у тяжкій неволі.

З усіх кінців "країни див","країни далекої мрії", "зеленої казки серед гір"- його Батьківщини,від українців з чужини,в чужу столицю Прагу летіли слова привітання,побажання творчих сил Великому Синові України. Квіляра вітали українці,вітав чужий,приязний нам світ.

А 22. липня,майже через рік,тоді,коли ще не перестав пливти потік привітань,світ почув сумну вістку - Олеся нестало.

Останні роки були дуже тяжкі з усіх поглядів,їх не міг перенести,стомлений,давнішим горем прибитий Олесь. Бо кругом бачив ніби:

Погасло сонце ласки і тепла,
Побили цвіт квіток моїх морози...

І поетові "квітки" - його рідний син Ольжич гине від руки "ґестапа",Олена Теліга,жінка Ольжича,поетеса,редакторка журналу "Літаври" попадає в ті ж самі руки "ґестапа" в Києві і гине,як вірна дочка України. Але для батька Олеся,для громадянина,для лірика було вже горя забагато:

В вигнанні дні мої течуть,як сльози,
Думки в вигнанні сплять,як мертві,
Солодкі спогади сичать,як змії,
Душа ридає,як дитина.
Душа розірвана,як рана...

Серце не видержує. Дня 29. липня о 3. год пополудні українське громадянство прощало свого кращого поета Олександра Кандибу /Олеся/. На Ольшанському цвинтарі до великої сім'ї спочилих вигнанців долучився ще один найдорожчий український син. Від Українського Університету,якого покійний був доктором honoris casae, прощав проф. Д. Дорошенко. "Ти став улюбленцем українського громадянства,а особливо його молодших поколінь",говорив Професор. "І хоч тепер замовк навіки Твій надхнений голос',хоч ми не почуємо більше Твоїх пісень,не побачимо Твоєї милої чарівної усмішки, - дух Твій буде вічно жити в пантеоні української поезії":

Жива душа поетова святая...

ДО ПИТАННЯ КАДРІВ.

Статтю "До питання кадрів" друга Данилюка ми одержали на три дні пізніше, як статтю проф. Драгоманова, що була вміщена в ч. 13. нашого часопису, а тому, що вони є майже одної думки, редакція попереджує шановних читачів, що це випадковий збіг, але однак тому, що обидві статті мають оригінальні думки до порушеної теми, ми їх друкуємо почерзі.

Редакція.

Не є таємницею, що деякі народи завдячують своє передове становище у світі своїм висококваліфікованим кадрам у всіх напрямках, у всіх ділянках економічного, політичного наукового життя. І не "революційність" /часто у вузькополітичному розумінні/, не "залізна воля фюрерівства", не жорстокість та безоглядність, не політична напомпованість газом "активізації мас", - а таки кадри фахівців у своїй ділянці виносили і тримають, в сучасну добу, народи на передових позиціях. І так, іноді, падали народи, коли тратили такі кадри, або не дорівнювали рівневі інших. І так вибивались народи на чоло, коли вишколювали добрих фахівців: від політиків . і дипломатів - до ковалів з ткачами, від офіцерів - до землеробів, від лікарів, фізиків та правників аж до гірників та риболовів і т. д., і т. д. Це не таємниця. Це всім відоме питання кадрів.
На цьому місці не беремось вияснювати також значіння національної свідомости чи політичної концепції, що має свою значну ролю. Уважаємо, що час, в якому це вияснювалось українцеві, зокрема студентові, вже дещо минув. Величезний вклад поколінь від Котляревського аж до партизанських загонів другої світової війни так збудив і підніс ці поняття, що годі про них на цьому місці говорити.
Але якщо взяти під увагу студентський стан, то насувається чергове питаня: наскільки ми себе уважаємо дозрілими в державнотворчому розумінні, і чи якимись шляхами прямуємо до цього? Не беремось тут квестіювати, підтверджувати чи заперечувати цього питання, але попробуємо порушити ряд питань і відповідей, індуктивно розслідуючи цю проблему, очевидно, з вихідної точки для нас цікавої - студентства. Рацію поставлення цих питань знаходимо слушною і на підтвердження цього приводимо слова одного з найвидатніших українців останніх років О. Ольжича:

"Держава не твориться в будуччині, -
Держава будується нині".

І якщо розглянути студентське середовище та його щоденне життя, то мимоволі насуваються питання: чи така або інша кількість політичних угруповань вистарчить, щоби, приміром, від Кубані до Сяну обсадити середні школи висококваліфікованими вчителями? Чи, іноді кривава, боротьба поодиноких груп забезпечить, приміром, творчу працю винахідників в новій українській індустрії? Чи школення себе під кутом політичної динаміки принесе в будучому, приміром, економістові або лікареві знання підвищення продукції, здорової

для народу духово і фізично? Чи зосереджування себе на суспільно-політичній площині у величезному відсоткові принесе,примірoм, будучому інженерові таке знання,щоб він,як українець,перший і найкраще дав конструкцію нового літака або корабля? Чи будучі малярі та композитори дадуть кращі твори з визвольних наших змагань тоді,як будуть напомповані вітром "урра патріотизму" та здинамізовані на політичну боротьбу, - чи тоді,як зуміють зробити зі себе високоякісних мистців? І цілий,цілий ряд подібних питань...

Дехто буде здивований так поставленими питаннями,але до висновків та відповідей прийдемо пізніше,що вияснять,на нашу думку,це "диво".

Тепер з черги хочемо зоперувати кількома живими фактами,хочби зі студентського життя в Мюнхені. Примірoм: один студент медицини на запитання - скільки здав іспитів та на які оцінки,здивований відповів: "А чи мені їх багато треба? Аби дотягнути до норми! Як здав? Та я завжди на "цісарське достаточно"! Хіба я "фраєр" вчитись?" Докладно за півтори години ми бачили цього студента,як він невпинно дискутував,що таке "партійна і міжпартійна пропаганда",що є корисним,а яка партія шкідлива для українського народу і т. д., і т. д.

Або: один студент економії півгодини дискутував у гурті товаришів,де стверджував,що майже злочином є здавання іспитів понад норму. Аргументи його зводились до одного: "бо тоді почнуть і від інших студентів вимагати,щоб і вони також здавали,а тоді що буде? Маємо ночами сидіти,га?"

Або: один студент заявив: "Дурницю робить той,хто тут багато вчиться. Все одно незабаром повернемо на Батьківщину,а там цілком інші вимоги до нас поставлять. Треба знати,куди і на що орієнтуватись!" Що саме і яку орієнтацію мав цей товариш на думці - годі догадатись студентові,що таки орієнтується,але... на те,щоб бути якнайкращою продуктивною одиницею,щоб заповнити порожні ряди кадрів фахівців. І байдуже - де вони вишколюються,важливе те,якої фахової якости вони будуть і важливе те: як своєму народові та державі вони своїм фахом будуть служити?

Фактів таких можна навести цілий довгий ряд,які не є видумкою, а правдою,в ім'я якої беремо на себе відповідальність за те,що тут пишемо. Не можемо твердити,що по цих фактах зможемо визначити загальний рівень українського студентства на еміґрації взагалі. Безперечно ні. Він далеко вищий. Але факт існування таких випадків навіть мимоволі ставить питання кадрів ще в більшій гостроті.

Зрештою,чи все студентство поважно на це питання задивляється,- це дещо сумнівне,коли взяти під увагу ще деякі факти. Не знаємо,що відповіли б,примірoм,техніки і правники /студенти/,коли б їх запитати,скільки членів вони мають у своїх фахових секціях і чи взагалі такі секції вже існують? А скільки студіює право і техніку?... Які досягнення в знанні мають хоч би,примірoм,філософи,природознавці або й медики? Скільки вони мали фахових докладів,рефератів,вправ, дискусій,лекцій? А наша Студентська Громада в Мюнхені вже з ласки Божої існує скоро - рік! І чи при тих фактах не насувається ще раз проблема будучих українських кадрів у повній гостроті?

Щоби не викликати можливої зайвої дискусії,не наводимо фактів втягування студентства в політичні гри,використовування його платформи,як трибуни,старання динамізувати його в певному напрямі,створювання атмосфери боротьби і каламути,в якій можливо дехто хотів би рибку впіймати. Пробуємо стати вище над тим і тому ставимо на порядок питання: що має органічне значіння для студентства? - студентства,як складової частини,під сучасну пору,недержавної на

ції,якої фахово-керуючий мозок був віками винищуваний окупантами. Большевики,насильно комунізуючи Україну,вперше чергу вистрілювали вчителів,лікарів,правників,залізничників,офіцерів та ін. Німці підчас окупації насамперед замкнули школи та вистрілювали знов таки інженерів,лікарів,професорів,адміністрацію,мистців й ін. Навіть у передвоєнній "демократичній" Польщі,де були інколи деякі українські партії леґалізовані,де українці мали свою т. зв. "парляментарну репрезентацію" - вступ українців на високі школи,а часом і на середні /Волинь/ був або дуже трудний,або просто неможливий. Чи ці факти - це випадки? Очевидно ні! Окупант знав,куди бив. Бив по вишколі кадрів,ломав хребет нації.

Наводячи ці різнородні факти,ми,одначе,є далеко від того,щоб нашого студента відводити від українського суспільного життя взагалі. Студент,як член суспільства,має своє почесне й активне місце в ньому,значіння якого попробуємо іншим разом обґрунтувати з нашої точки зору. Однак слушним буде поставлення питання školення себе у високо фахові кадри - передусім. До цього ставимо клич: "через - до". Через інтенсивну науку-до якісних кадрів. Через добре кваліфіковані кадри - до піднесення висококультурного українського загалу. Через вишколення себе в широкі фахові сили - до високопродуктивних одиниць в нації. І врешті коротко: через утворення висоноякісних кадрів - до передових позицій між державами Сходу Европи.

Літак тоді є літаком коли літає. Коли ж його везуть уже на ваґоновій платформі,він тоді мертвий безкорисний. Студентом добрим є той,хто думає над будучою своєю продукцією для народу і держави,але не дається водити себе заабсорбованого в динаміці на політично-груповій платформі і не годиться зі зловживанням іменем українського студента. Студента з нації,що в смертельній боротьбі за існування цілости,а не кляси чи групи,народу,який хоче ввесь мати майбутність. Чи з будові цього майбутнього ми,студенти,знайшли вже своє місце і чи виконуємо вже сьогодні обов'язки,які взяли на себе?

Бо: "Держава будується нині".

Мих. Данилюк

ЗА СУСПІЛЬНЕ ОБЛИЧЧЯ СТУДЕНТСТВА.

Дорогий Друже Студенте,упертий борче за поглиблення свойого знання,суспільний працівнику та прикладний репрезентанте західньо-европейського студентства! Не до тебе відноситься моя стаття. Не відноситься вона теж до тих,які не визначились особливо в праці над собою та для суспільства. Вона п'ятнує малесенький процент студентства,яке своєю поведінкою компромітує цілість,а в тім числі теж і Вас,як одиниць цієї спільноти.

Автор.

Як хвилі води несуть на собі різне,так різне можуть носити і хвилі життя. Хвилі води можуть нести пахучі квіти,а можуть теж нести всякий хлам і бруд. Коли рука пливе нормально руслом,тоді силою правопорядку цієї ріки ввесь бруд знаходить собі місце на її дні. Зате,коли сила повені розілле води поза береги,тоді бруд лишається навіть на її плесі. Цей бруд сягає так далеко,як далеко сягають хвилі води. Війна - це повінь суспільства,яка розливає

широко свої хвилі по берегах суспільного життя і несе на них те, що дає нам вдоволення,та те,що непокоїть нас; це - хлам та суспільний бруд. Цей хлам і бруд бачимо сьогодні на всіх відтинках нашого суспільного життя. Не бракує сьогодні його теж і між українським студентством. Як прикро вимовляти ці слова - "хлам між студентством". Між цим студентством,перед яким у тридцятих роках суспільство чулось довжником,сьогодні це студентство стало довжником суспільства та довжником себе самого. Воно з кожним днем через поведінку деяких одиниць тратить вартість у суспільстві тому, що не йде шляхом думки: "Кожна одиниця в свойому суспільстві є стільки варта,скільки може для нього віддати". А щоб щось віддати, треба самому вперше щось здобути. Тут лежить причина браку серйозної постави до студій та цілий ряд,компромітуючих цілість студентства,потягнень. Це все зродилось із "сам собі пан",яке до засліплення веде молоду людину на шлях боротьби за звання,не прикладаючи уваги до знання,абстрагуючи від питання - скільки користи матиме суспільство в цьому та яка в неї спроможність до виправдання себе в цьому званні.

Ми бачимо,що український студент є довжний себе суспільству. Український нарід чекає на нього,як на усуспільнену одиницю,а усуспільненою одиницею можемо назвати тільки ту людину,яка задала собі труду для простудіювання всіх проявів життя свойого народу, яка пізнала його позитивні та негативні сторінки та їх причини. Ця людина вхлонула в душу свій нарід,а коли вона ще зуміла свої бажання передати народові і знайшла в нього зразуміння,вона перестала існувати,як одиниця - вона живе в народі,а нарід живе в ній - вона усуспільнилася. Те,що болить народові,болітиме й одиниці, а те,що болітиме одиниці - болітиме народові. Отже суспільній одиниці сьогодні справляє біль моральний та етичний занепад деяких студентів та врешті непорозуміння між ними,яке виростає на базі почувань,які до засліплення ведуть деяких студентів на манівці,не даючи їм пам'ятати клича: "Батьківщина понад усе". Для нас повинно бути понад усе те,що лучить нас та дає нам силу. Нам треба звернути зі шляху батька Махна,який манив до себе всіх кличем "руйнуючий будує". Так,будує,тільки на жаль,анархію. Українському студентству слід боротись не за анархію,а за конструктивну роботу.

Ф. Капітан.

АЗИЛЬ ДУХА.

ВІД РЕДАКЦІЇ. З огляду на актуальність і потребу ознайомлення студентства,ми передруковуємо повністю статтю шановного автора Д-ра Остапа Грицая. Шановний автор має за собою традицію довгих літ співпраці з українським студентством. Стаття,що її беремо з журналу таборового життя "Орлик",ч.І. 1946,є цінним дороговказом для тих студентів,що мають намір,присвятити себе літературній творчості.

Невмірущої слави батько новітньої філософії,Рене Декарт,покидає добровільно свою гарну французьку батьківщину,щоб на кращі роки свого життя,присвячені філософічній творчості,провести свідомо - саме з огляду на цю творчість! - на чужині. Його земляк і наслідник у тій же ділянці Пер Бель,відомий гаразд як "Вольтер XVII. ст.",живе і творить теж на чужині поселившись у Ротердамі,як жертва

релігійної нетерпимости у Франції. А хіба не є вся творчість Жана Жака Русса вицвітом його майже безперервного блукання від країни до країни,з одної чужини в іншу? І велика письменниця Наполеонської Франції,мадам Гольштайн-Сталь,примушена корсиканським деспотом жити довгі роки на чужині; одначе звідси вона приносить такі творчі надбання,що вони витворюють епоху в літературі Франції,так само,як бачимо це опісля в житті і творчості Віктора Гюго на еміґрації в Англії. А творчість великої трійки польських поетів на чужині - Міцкевича,Словацького,Красінського і сучасних польських поетів літераторів - еміґрантів? А Турґенєв,що живе і творить у Франції,а італійські еміґранти епохи Ґарібальді, Маццині і його однодумці? А вкінці німецькі письменники останнього часу,починаючи від Рільке,аж ген до збігців у добі гітлеризму,Томаса Мана,Верфеля,Польгара та інших,яким довелося творити аж ген в Америці,далеко-далеко не тільки від батьківщини,але від рідної їм духової вітчини - Европи,шукаючи азилю для власного духа?

А проте,як уже я зазначив: у всіх наведених прикладах, - а їх тут навів я усього декілька! - побут на еміґрації не тільки впливає відємно на творчість даних письменників,але навпаки,зв'язується тісно з її епохальним розвитком. А якщо воно так у таких народів,як французи,німці,італійці,поляки і інші,і інші та ще інші,то чому в нас,українців,мало б бути інакше? І чому в нас фактично є інакше? Бо,починаючи вже з нашої заокеанської еміґрації треба,нажаль,сказати,що з її середовища не вийшов досі навіть почин якоїсь серйознішої літератури з гідними уваги творами та сяк-так репрезентованими представниками. Українське друковане слово за океаном - це головним чином наша преса,алеж справжньої літератури преса,хоч і найкраща,заступити не може ніяк. І дуже знаменне воно,що про літературу того народу,в середовищі якого наша заокеанська преса працює,вона здебільша не подає нічогісінько,так,немов би літературне життя даної країни для неї не існувало. А чи справді видатними досягами на полі літературної творчости зазначилася українська еміґрація в Европі після першої світової війни? Національного архитвору вона не створила ніякого. А попри безсумнівні досяги чималого ряду видатних талантів,були й такі тоді на нашій еміґрації,як пр. Володимир Винниченко - що або змарнувалися,або у свойому розвитку припинилися /Олесь/.

А українська еміґрація теперішности?

Коли дивитися на те все,що вона в ділянці письменницької творчости дала досі,то це за нечисленними винятками - ніяка поважніша творчість,а літератська дрібнота,мініятурна лірика,претенсійна собі писанина та в деяких випадках - застрашаюче графоманство. Створений нам гуманністю переможців азиль Духа в таборах,наші письменники кололітературники використовують на те,щоб виплоджувати непотрібні нікому віршовані і прозові збірки,користуючись ще й тою обставиною,що люди з відомими іменами не x/ вагаються ставати адвокатами їх тієї літературної контрабанди.

Але саме таке невідрадне явище спонукує нас призадуматися глибше над проблемою літературної праці на еміґрації. А її два найважніші принципи це:

I. Пізнати правду про суть наших творчих досягнень і
2. Підготовляти ґрунт під обнову літератури.

Перше значить,що керівники літературної праці мають дбати про те, щоб таборове громадянство при допомозі систематично влаштовуваних літературних рефератів було поінформоване про найважніші літературні появи та вчилося їх   їх на основі провідних даних критично розцінювати.

x/Про цих адвокатів ширше в окремій статті!
О.Г.

Та ще:
Хіба ж саме на літературних творах з високою думкою,визначним мистецьким рівнем та животворною ідейністю не виховувалися суспільності різних часів і народів у найтяжчих часах їх історії? Крім того літературний провід може видавати час-до-часу бюлетень з критичним виказом книжок,заслугуючих на увагу і прочитання.Поватим же могли б бути улаштовувані сходини для спільної лектури і обговорювання кращих літературних творів української літератури. Таким способом літературний провід працював би в першу чергу над покращанням літературного смаку та глибшого розуміння творчости в ширших колах даної спільноти. Бо завдання літературного проводу - це в ніякому разі тільки просте заповнення даного вечора якоюсь довільно поспяганою для розбавлення публики програмою,а строга плянова робота. А всяка продукція працівників літератури мала б мати на меті одно: обнову та повищення рівня нашої літературної творчости взагалі. З тою метою на вужчих сходинах членів літературної секції по таборах мали б бути читані їх праці та всесторонньо з мистецького боку обговорювані, при чім було б дуже побажане,щоб автори виступали з творами по ширшим компетенціям,в першу чергу в ділянці довшого оповідання,а далі з творами драматичними,залишаючи покищо лірику зовсім на боці,бо лірики і ліричної настроєвости в нашім житті вже аж надто багато.
А врешті для пропаґанди цих літературних завдань,літературний провід послугується і таборовим радієм - там,де воно є - визначаючи окремі літературні передачі.
Отак доцільно використаємо признаний нам азиль і створимо з нього прибіжище справді благодатного творчого Духа.

Д-р Остап Грицай.

ЖИТТЯ УСГ.

РЕЗОЛЮЦІЇ.

Надзвичайних Загальних Зборів У.С.Г.
Мюнхен,з дня 12.7.1946 р.

1. Надзвичайні Загальні Збори У.С.Г. Мюнхен визнають Центральний Еміґраційний Союз Українського Студентства своїм надрядним органом,покликаним волею сучасного еміґраційного українського студентства до заступництва його інтересів на внутрішньоукраїнському та міжнародньому форумі.

2. Українська Студентська Громада в Мюнхені стоїть і стоятиме на позапартійній та суто академічній платформі.

3. Надзвичайні Загальні Збори стверджують,що тенденції до розбиття організованого студентського життя,як у Централі,так і в поодиноких Громадах є явище нездорове та для студентського загалу шкідливе.

4. Висловлює домагання до Управи Центрального Еміґраційного Союзу Українського Студентства,ще до Загального З'їзду ЦЕСУС-а увій-

ти в порозуміння з особами, які репрезентують "Центральний Союз Українського Студентства" для ліквідації всіх непорозумінь та санації відносин між студентством.

5. якщо б із якихнебудь причин не дійшло до порозуміння, віддати справу на вирішення Центральному Представництву Української Еміґрації.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ТЕХНІЧНОЇ СЕКЦІЇ У.С.Г. В МЮНХЕНІ.

Дня 24.7.ц.р./середа/ о год. 18[30] в читальні гуртожитку при Фюріхштрасе 53. відбудуться Загальні Збори технічної секції УСГ - Мюнхен.

Порядок нарад:

I. Відкриття Зборів і вибір президії.
2. Відчитання протоколу попередніх Загальних Зборів.
3. Прийняття проекту правильника технічної секції.
4. Обговорення пляну праці і розподіл функцій.
5. Вибір нової Управи.
6. Вільні внески.

На цих Загальних Зборах порушені будуть основні питання діяльности технічної секції і від них буде залежати успіх дальшої праці. Присутність усіх членів технічної секції обов'язкова. Присутність не-членів, студентів-техніків, що можуть бути членами, побажана.

ПРЕСОВА КОНФЕРЕНЦІЯ F.S.A.

В суботу 13. липня відбулась пресова конференція Міжнароднього Студентського Об'єднання - F.S.A., в якій взяли участь представники поодиноких національних організацій, що входять в Об'єднання. Серед них були представники й нашої Студентської Громади, зокрема від редакції "Студента".

Пресовий референт Об'єднання росіянин Заруцький поінформував присутніх про завдання конференції та про пороблені заходи для уможливлення виходу пресового органу Об'єднання.

Присутні в дружній дискусії обговорили багато актуальних проблем, вказавши, між іншим, що такий міжнародній студентський часопис має бути /як і вказує статут Об'єднання/ аполітичний, наднаціональний і побудований в дусі дружби і співпраці між усіма національностями і народами.

Часопис має вийти в ближчих тижнях в англійській та німецькій мовах. Його дописувачі мали б бути студенти всіх національностей, а також науковці вищих навчальних закладів.

Виявили своє бажання - співпрацювати з часописом і до співпраці приєднуються й деякі американські журналісти та працівники УНРРА.

На конференції був присутній теж президент Об'єднання.

жжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжж
жжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжж
жжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжж

ЗАКЛИК.

В останню хвилину,коли ми кінчаємо це число,від Міжнародного Студентського Об'єднання наспів лист-заклик,якого ми повністю подаємо в перекладі.

Редакція.

До всіх чужоземних студентів західніх окупаційних зон Німеччини.

В західніх окупаційних зонах знаходиться велике число чужоземних студентів різної народньої приналежности,що їх зустріла спільна доля; безоглядна війна й тотальні системи витиснули їх поза межі їхньої батьківщини.

Всіх їх в'яжуть спільні інтереси; кожний із них має тверду волю: надробити втрачений через війну час,удосконалити своє знання й свою освіту,щоб могти згодом,як повновартісний член причинитися до відбудови свого краю й світа.

Всі вони живуть зараз в однакових умовинах,а справа научних середників,грошей,одягу і харчів представляється подібно в студентів УНРРА,як і в студентів німецьких високих шкіл. Все це - спільна доля,однакове становище й однакові інтереси - вказує сьогодні більше,ніж колинебудь на потребу діяння міжнародньої організації чужоземних студентів,що мала б допомогти всім перебороти всякі труднощі й запевнити майбутність.

Такою організацією є,якраз,ФСА з осідком в Мюнхені,що об'єднує довкруги себе студентів 15-ти національностей і працює,як об'єднання інтеліґентної молоді на базі модерних ідей міжнародньої співпраці на науковому полі,повнозгідно з думками Організації Об'єднаних Народів.

Її завданням є посилення академічного життя й запевнення можливости студій і матеріяльного становища.

Після піврічної праці перейшла ФСА організаційну стадію і занялася далі розв'язкою інших проблем.

Згідно з другим генеральним зібранням,що,саме,тепер має відбутися,закликає ФСА всіх чужоземних студентів до активного співдіяння в життєво важній праці і в поширенні ідей ФСА.

Єдність,співпраця,взаємодопомога - це наші завдання,щоб піднестися до рівня нової толерантної,світової інтеліґенції.

Тому гуртуйтесь довкруги ФСА й допомагайте здійснити наші спільні пляни..

Viribus unitis!

Міжнародня Студентська Організація.
Foreign Students' Association.

БІБЛІОТЕКА F.S.A.

УНРРА відділ 563 одержав великий вибір книжок для бібліотеки Міжнародного Студентського Об'єднання в англійській,французькій та інших мовах. Частина книжок буде розподілена для національних студентських громад та студентських домівок.

У виборі є такі цінні книжки,як класичні твори західньо-европейської та американської літератури,історії та економії Америки, Англії та інша научна література.

ВІД НАШИХ КОРЕСПОНДЕНТІВ.

МІЖНАРОДНІЙ СТУДЕНТСЬКИЙ ГУРТОЖИТОК У МЮНХЕНІ.

Завдяки великим старанням Міжнародного Студентського Об'єднання вже майже місяць існує в одній із околиць Мюнхену,недалеко від німецького університету в гарній комфортовій будівлі міжнародній студентський гуртожиток. Під теперішню пору тут перебуває коло 100 студентів різних національностей: українці,росіяни,поляки,литовці, білоруси,жиди та інші.

Всі кімнати є побудовані на одну,дві,а найбільше три особи. На кожних три кімнати є кухня,лазничка,електрика,ґаз. Гуртожиток обслуговує УНРРА відділ 563.

Студенти мають усі можливості до праці. Харчі цілком можливі. Вже відбувся другий музично-танцювальний вечір силами самих студентів при співучасті запрошених товаришок студенток. Організована читальня. З ініціятиви директора УНРР-и - високоосвіченої людини, що обізнана зі студентським життям в Америці,було організоване кіно у власній читальні і показано фільм із життя англійської школи.

Студенти знайшли один із гарних куточків для своєї наполегливої праці. Бажане було б,щоб Ф.С.А. виробила якнайскоріше правила внутрішнього порядку.

Тепер робляться старання з боку Ф.С.А. утворити декілька таких гуртожитків,де могла б поміститися більшість чужинецьких студентів ДП мюнхенських університетів.

П. Дністрянський.

ПРЕСОВА КОНФЕРЕНЦІЯ УСГ В МЮНХЕНІ.

10. липня в середу по полудні відбулась одна з найширших пресових конференцій за час існування УСГ в Мюнхені. Були присутні студенти всіх німецьких та українських вищих шкіл: Німецького Університету,Технічної Високої Школи,Університету УНРРА,Українського Вільного Університету,УТГІ,та Української Економічної Високої Школи.

Коротку вступну промову сказав пресовий референт УСГ В.Дубняк, у якій відзначив дотеперішній хід праці редакції "Студента" та "Студентських Вістей",а також ознайомив присутніх зі схемою пресової референтури та пляном на II півріччя 1946 р.

З дискусії взяла участь поважна кількість присутніх,які відзначили великі досягнення в праці референтури; дотепер видано 7 чисел журналу "Студент" і 14 чисел тижневика "Студентські Вісті".

Щодо тижневика "Студентські Вісті",то присутні виказали,що він, як експеримент,себе цілком виправдав і заслуговує на дальше продовження свого існування. Рівно ж було вказано на хиби,які траплялись у ході праці референтури.

Так у журналі "Студент",як і в "Студентських Вістях" найбільш переважає літературна сторінка,забагато подається передруків,що відємно впливає на якість журналів.

Звернено увагу на технічну сторінку редакції та зокрема на кольпортаж. Ухвалено,щоб на "Студент" і "Студентські Вісті" оголосити передплату серед студентів,знизивши ціну для передплатників на 3 марки за "Студент",а в вільному продажі зберігти і надалі ціну 5 м.

Постановлено налагодити зв'язки з усіми ближчими Студентськими Громадами і Територіяльними Філіями, щоби якнайскорше доставляти їм свої видання.

Пресова конференція прийняла наступні резолюції:

Пресова конференція ствердила, що в обличчі переломових змін у світовім житті, особливу увагу слід присвятити світоглядовим проблемам.

Пресова конференція уважає за конечне: уможливити публікацію статтей із різними світоглядовими тенденціями, якщо ці останні стоять на демократичній платформі і на академічному рівні.

Конференція уважає за вказане: віддати відповідне місце іншим проблемам і ділянкам, які інтересують студентський загал, як: мистецтво, критика, спорт та інше.

Д. Ярема.

РЕЦЕНЗІЇ.

ДЕБЮТ НАШОГО ХОРУ.

6.VII.ц.р. у великій авлі німецького університету український студентський хор під проводом проф. Трухлого відспівав свій перший концерт.

Дуже вміло складена програма з кращих українських народніх пісень в обробці Кошиця, Демуцького, Леонтовича, Яциневича, Лисенка, Ступницького та Степового дала нам нагоду почути теж рідко виконувані на концертах деякі перлини нашої музичної скарбниці, як: "Смерте моя кохана" - Кошиця, "Страшний суд" - Демуцького, "Ой у полі Бариполі" - Кошиця, "Мала Улянка" - Ступницького, "Ой, зза гори чорна хмара" - Леонтовича та ін.

Не будемо на цьому місці давати обширної аналізи цілого концерту, ані наших ремініcценсій, обмежимося тільки до деяких зауважень.

Інтерпретація українських народніх пісень проф. Трухлим - це дуже приємна несподіванка для всіх тих, що цікавляться нашим хоровим мистецтвом. Проф. Трухлий, працюючи колись разом зі, славної пам'яті, Кошицем, репрезентує собою спадкоємця цих найкращих традицій української пісні. У нього переважають широкі динамічні форми, малюнок великого полотна, віддання душі пісні природнім, безпосереднім шляхом. Чужа йому надмірна залюбленість різкими та пестрими жонґлерсько-кабаретовими музичними ефектами, чужа йому боянська акордоманія, панахидщина, рітмічна стрибай-сідайщина - признаки такі харакерні нашим галицьким дириґентам та хоровим ансамблям, признаки, які, до речі нажаль, іще сьогодні даються відчути в деяких навіть поважних і професійних колективах.

Інтерпретація проф. Трухлого завжди продумана, завжди представляє собою цілість. Ви не губитеся в детайлях, до вас завжди доходить те, що замкнене в самій пісні. Проф. Трухлий завжди те, що хоче, - добуває з хору, просто, з математичною точністю та прецизністю.

Інтонація виходила завжди чисто і приємоо. Чітко проведені поліфонічні ходи. Заспіви справляли миле враження. Декілька пісень було на домагання авдиторії повторено.

Проф. Трухлий завжди дає перевагу повазі і статечності. Однак, - слід це теж зазначити - це може бути часом деякою перешкодою в диференціяції художніх музичних образів, особливо в піснях, де повторюються незмодульовані довгі стрічки. На нашу думку, ця повага в нашому концерті не вповні себе виправдала тільки у двох жартівли-

вих піснях; у "А мій милий умер" - де більш відповідав би танковий, розгучений ритм, та "Чи це тії черевички" - Лисенка, де сам палко-темпераментний подих сонящної України вимагає від інтерпретації більше верви та безшабашности. Тому ми вважали б, що у цих двох піснях треба ввести швидше темпо.

У загальному успіх дебюту студентського хору - надзвичайний, понад усякі сподівання і надії - величезний. Це в першу чергу заслуга дириґента проф. Трухлого, який з великим ентузіязмом та жертвенністю посвятився справі постановки репертуару. Теж наші товариші і товаришки - учасники хору своєю витривалістю та сер йозним відношенням до справи є співтворцями гарного імени українського студента та мистецької одиниці, що зараз може ставати до змагань за першенство еміґрації.

Ми віримо, що наступні концерти нашого хору будуть шляхом цієї нової високомистецької одиниці до ще більших успіхів.

Ш.

КОНЦЕРТ ХОРУ "БАНДУРА".

I4.VII.I946. в залі мюнхенського Принцреґентентеатру ґастролював "Український Бандура-Хор". Повна його назва, як читати можна було з розліплених по місті плякатів в українському перекладі: "Український Бандура-Хор в супроводі старого українського інструменту козаків - бандури".

Плякати запевняли недовірливих чужинців, що це "Einmaliges musikalisches Erlebnis". В програмі мали бути "українськи думи, голоси дзвонів, баллади, козацькі народні та танкові пісні". Мистецьке керівництво хору - Г. Китастий. Дириґент - Володимир Божик.

Заля Принцреґентентеатру, побудованого колись до розпорядимости Ваґнера, була старанно виповнена слухачами. Переважала українська публіка. Концерт розложений у двох частинах. В першій увагу на себе звертає Стеценкове "Ой злітались орли", Щедрівка - "Дзвони" Концевича виконана дуже ефектовно, дає ілюзію дзвонення у дзвони.

Мистецько найвище стоїть в'язанка історичних пісень: "Засвистали", "Ревуть, стогнуть" та "У туркені" в інструментації Г. Китастого. Тут показано оркестрові можливості кобзи та, компонуючи мистецькі музичні образи, показано можливості розвитку модерного кобзарства.

В другій частині концерту увагу звертають на себе: "Пісня про Нечая", приємне враження справляє теж "Попурі" з народніх жартівливих пісень, а також "Коломийка" в гармонізації Гнатишина". Як наддаток почули ми "У діброві", де вжито тонічних ефектів, що наслідували голоси птахів. Це спричинилося до сплощення мистецького враження та обниження музичного вислову до розряду спроможностей варіете.

У загальному цей хор має гарний голосовий матеріял, яким не може похвалитися жоден наш хор на еміґрації. Дещо слабша тільки тенорова партія. Теж і дириґент непересічного масштабу, хоча його інтерпретації не завжди відповідають духові бандури. Бандури звучать чисто, і видно великий вклад праці у ділянці акомпаніяменту. Треба, однак, відмітити, що бандура відсунена на другорядне місце і заслабо підкреслена в порівнянні з хором. Не використані теж і всі інструментальні можливості кобзи.

Хочемо вірити, що з часом усі ці недотягнення вирівняються, і ми почуємо не концерт хору, а концерт к о б з а р с ь к о ї к а п е л і. На шляху розвитку цього н а ш о г о мистецтва бажаємо хорові "Бандура" багато успіху.

Ш.

ЖИВЕМО!

Хор Української Студентської Громади дебютував з великим успіхом в "Aula Maxima" німецького університету.

Гомонить недобомблена "Aula Maxima" Україною...
Співає грудьми молодими-молодецькими...
Ошарашена публіка великим дивом дивується:
- "Звідкіля, звідкіля цю безсмертну, вічно юну, нескалену крилату Псіхе оттой професор-характерник вичаровує?!"
Так ось воно! - Мистецтво!
Eviva l'arte!
А там десь наші критики ліхтарень шукають, щоб Мизи зіськати.
По Гелладах і Парижах вовтузяться. Презирливій Европі в обличчя єрессю стрельнути націлюються. Гергеп в тім'я гергепають. Опарчиним макогоном недосмажених таборових Карасів мастять. Галіцейську загумінковість, боянщину, панахидщину періщать. Б'ють у Панькові шаравари! - Летить курява з культ-освітянщини:
Шукають, його шукають! - Мистецтва!
А воно ондечки!
В "Aula Maxima" "Страшним Судом" бренить...
Слухаєте і чуєте; щось поза часом і простором, що звеном з'єднує покоління, віки, території... що преніжне, предивне, премогутнє...
Чуєте; це голос української душі. Це - душа... Це душа народу українського співа...
Слезить дощ по щербинах розвалених будинків...
Плаче мати за сином, що пійшов та й загинув...
А пісня українська живе.
І буде жити!
Бо ми, молоді живемо!

Семируб.

Омелян МАКОГІН

ГОСТИННЕ ПРИЙНЯТТЯ НАШОГО ХОРУ В УЛЬМІ.
/Репортаж-нарис/.

По першому виступі нашого студентського хору в Авлі німецького університету в Мюнхені, ми в порозумінні із нашим дириґентом п. проф. Трухлим та адміністратурою вирішили поїхат в табори Нового і Старого Ульму, і там скромним репертуаром наших народніх пісень розважити наших громадян.

Виступи із концертами призначено на дні I3. і I4. липня. Перед полуднем, о II годині I3 ми виїхали з головного двірця - Мюнхен, і о 4 по полудні наш хор у повному складі прибув до Ульму. По прибутті в табір, нас перший привітав голова тамошньої Студентської Громади п. Савидчук Р. і попросив нас до, заздалегідь приготованої кімнати на відпочинок. Кімната була прибрана цвітами. На передовій стіні висів великий золотий тризуб, а нище під тризубом виднів напис: "Привіт Українському Студентству". Це викликало в нас дуже миле враження. Ми бачили, що наші друзі-студенти, які жи-

вуть у Н.Ульмі,нашому приїздові раді і доложили багато зусиль та старань,щоби нас по-дружньому прийняти. Ще не вспіли всі хористи помитися та відсвіжитися після п'ятигодинної подорожі,як вже чекав на нас смачно приготований і теплий обід. Тут заслуга належить місцевим панночкам-студенткам і пластункам,які з веселою усмішкою,підморгуючи до баритонів,підносили нашим хористам обіди. При урочистому настрої ми почали заїдати смачний обід. Підчас обіду відвідали нас: директор УНРРА,пані Полінк та Голова табору, які від себе і від мешканців табору кількома щирими словами привітали дириґента пана проф. Трухлого та хористів. Пан У.- Голова табору висловив своє задоволення із нашого приїзду та побажав нам успіхів у наших виступах.

По обіді пішли ми на відпочинок да призначеної спальні. Скоро сонце сховалось за вершки гір,на землю зійшли сутінки,і прийшов час нашого виступу. Мешканці табору Н. Ульму своєю численністю доказали,як люблять рідну пісню,в якій є все: "І древня наша слава,і храбрість Володимира,і мудрість Ярослава",і наше народнє горе,і наша слава,і радість. Численно прибули на концерт представники УНРРА та американські власті. Ці панове,хоч не розуміли слів, вичули зі звуків мелодії,який глибокий чар має українська пісня.

По концерті ще раз зійшлися всі хористи з дириґентом-професором на спілну вечерю. Підчас вечері завітав до нас всім нам відомий пан пк.Догот. Кількома словами пан пк. Догот висловив своє задоволення: "Далеко від рідного краю,на чужині - ділом,словом і піснею повинні ми ширити добру славу України" - говорив плк. Догот.

Опісля по коротесенькій,але милій товариській забаві всі із добрим настроєм розійшлися на нічний відпочинок.

На другий ден,у неділю,попрощавши Н.Ульм,ми автом виїхали у табір Старого Ульму. Тут нами занялися Управа табору та молоді пластуни,які подбали про нічліг і харч.

Велику свою прихильність виявив нам культурно-освітній референт пан др.Богачевський. Тут вдруге ми відчули українську гостинність у наших таборян. Підчас концерту заля була вщерт заповнена, і громадянство в Ст.Ульмі показало свою любов до рідньої пісні.

Наступного дня о год 9. ранє ми були вже готові до виїзду. Під приємними враженнями ми опускали Ульм. На все остаємося вдячні нашим друзям-студентам,пластунам,управам таборів та нашому громадянству за щиру українську гостинність!

Хор Українських Студентів
у Мюнхені.

АРМІЯ СПАСІННЯ.

В неділю I4. липня в Мюнхені,в центрі серед руїн і розвалин,на знаменитій [illegible] Зендлінгер Тор Пляц всі проїжджаючі були свідками виступу "Армії спасіння".

Це були жінки і чоловіки з різних міст американської зони,вони грали на гармонії,мандоліні та гітарі і співали побожних пісень. За кожною піснею один із них виступав і говорив проповідь до присутніх.

"Армія спасіння"- це релігійна організація,подібна до баптистів або евангеликів,але її члени носять уніформу і відзнаки,а на шапках напис: "Армія спасіння".

Багато німців з боку дивились скептично,посміхуючись; як видно їм дух гітлеризму був найбільше до вподоби.

ВІЛЬНЕ СЛОВО.

СПРАВА ФОРМАЛЬНА ЧИ СПРАВА СУТІ?
/До питання "принципу пропорційности/.

Як довідуємося,до Управи УСГ та до ЦЕСУС-а вплинуло письмо за підписом трьох членів нашої Громади,де в імені "організованої опозиції" протестується проти виборів делеґатів на З'їзд ЦЕСУС-а на наших Загальних Зборах,та домагається других виборів лістами, де допуститься лісту "організованої опозиції". На Загальних Зборах не було ліст; отже не було пропорційности - так мотивується цей протест.

Статут ЦЕСУС-а передбачає вибір делеґатів так: "Делеґатами обираються на кожних 25 членів один на основі рівного,таємного,безпосереднього,загального та пропорціонального голосування /Розд. VIII,параграф I5./

Виглядало б,що тим,що подавали проєкт виборчої ординації,яка мала місце на Зборах,залежало на тому,щоби зробити неправильно, загітувати Збори,нарушити статут ЦЕСУС-а,або що може вони взагалі не завдали собі ні крихітки труду,подумати над своїм проєктом, а просто від безділля вичухали його з потилиці.

Такі покликування,очевидно не можуть найти дещо продуманого обґрунтування,хоча,щоб ухопити за певну літеру параграфу,для формального претексту не треба зовсім студіювати довгими роками на правничих факультетах ні Оксфорду,ні Колюмбії,ані навіть УВУ,але вистарчить певна скількість охоти заманіфестувати перед загалом свою особистість,хочби це було зроблене і Геростратовим способом.

Що ці покликування не мають обґрунтування, - постараємося зараз вияснити:

Коли проєктується одну лісту і голосується над нею в цілості, тоді - річ ясна - немає пропорційности; рішає абсолютна більшість голосів. Коли голосується над поодинокими кандидатами зокрема, теж немає пропорційности,рішає абсолютна більшість голосів. При двох і більше лістах,коли хочемо мати пропоційність,беремо з кожної лісти стільки мандатів,скільки пропорційно до інших ліст одержала дана ліста голосів. З цього складаємо одну синтетичну лісту,яка має потрібну скількість мандатів /Для нашої Громади 3I/

Як відомо,делеґат обирається на певну скількість членів один /у нас на 25/. Кожний член має право пасивного і активного вибору. Також не маємо підстав поодинокому членові відбирати права запропонувати свою лісту кандидатів.

Тепер уявім собі,що з'являється у нас на Зборах 25 членів,які заявляють охоту скористати зі свойого права складати лісту і пропонують Зборам 25 повних ліст. Збори голосують. Кожна ліста,приймім для спрощення справи,дістала рівну скількість голосів. Тоді до синтетичної лісти увійде з кожної запропонованої лісти тільки по одному мандатові. Пропоційність задержана. Але припустім,що вміжчасі,це до голосування,з'явиться на Зборах іще один запізнений,незадоволений член,що вміжчасі пійшов був на вечерю до УНРРА-університету.

Він з обуренням сконстатувавши факт,що його прізвища немає на жодній з 25 ліст,підносить нервозно руку і тубельним голосом гуде: "Я в справі формальній! Я маю іще одну,двадцять шосту лісту, а тому,що я хочу сам себе репрезентувати на З'їзді ЦЕСУС-а,я ствлю себе на першому місці у своїй лісті!!"

Предсідник Зборів очевидно, в крапці": -Не дати цьому членові права складати свою лісту - тоді диктатура! Дати йому цю можли-

вість, тоді треба кликати якихсь математиків і одночасно демократів для обрахування мандатів та врахування закону пропорційности для цього впертого члена, який ніяк зі закону пропорційности не резиґнує і хоче себе мати репрезентованого в окремому мандатному представникові.

Як вийти з цієї ситуації?

Тоді предсідник зборів знаходить вихід.

Чому, так же, як і цей запізнений гість, і кожний член на Загальних Зборах не має мати права складати свою лісту? У нас на Загальних Зборах було прийнято таке. Думки у нас широко здиференційовані, часто, просто, затомізовані. Про різні справи і питання - по різному. Напевно різних думок є більше, як 25. При виборах треба рахуватися з думкою кожного індивідуально. Треба уникнути якогонебудь враження пресії і суґестії у голосуванні. Всякі "магістрацькі лісти" та греміяльне підношення рук - це речі, які сприяють лінивству думки, - значить: стільки ліст, скільки виборців! Всі спільно висувають поодиноких кандидатів, це заощаджує декому вписування у свою лісту кандидата, який зараз студіює в англійській зоні, або є завішений виділом у своїх правах за невиконання членських обов'язків. Кандидатів виписується на таблиці. /У нас на Зборах намічено їх 47/. Потрібних делеґатів було 3I. Отже у нас на таблиці було вміщених: 47 - 3I= I6

I6 x 3I=496 різних ліст.

Тоді кожний виборець дістає виборчий бюлетень і складає свою лісту, яка є однією з цих 496 ліст.

По зібранні бюлетенів, обрахування - скільки разів поодинокий кандидат повторився в усіх тих лістах, дає можливість скласти загальну лісту всіх кандидатів з черговістю пропорційною до числа здобутих голосів. Перших 3I кандидатів уважається за вибраних, інші перепадають.

Але при цій ординації делеґати є вибрані не групкою, не "позицією", ані "опозицією", але всіми. Ліста вибраних делеґатів - це пропорційна синтеза всіх можливих 496 ліст. Це неначе анкета довір'я. Це - статистично вирахуване "Вотум" довір'я Зборів до кандидатів.

Кожний член вважаючи конструктивність певних людей, з думками яких він і не погоджується, все таки дає їх на свою лісту.

І так у нас на Зборах, хоч "опозиція" опустила залю, все ж таки ті, що залишилися, віддалі відносно велику кількість своїх голосів за деяких бесідників, що заступали думки, з якими загал не погоджувався. У делеґати не перешли вони тільки тому, що "опозиція" прийняла метод тріскання дверми, та влаження з великим криком під стіл на злість всім і вся.

Як відомо вибори делеґатів уневажнено. Уневажнено з причин суто формальних і параграфових. Зроблено це теж і з мотивів виховного порядку. І зроблено правильно. Бо референдум членів усуне всякі неясності і непорозуміння. Це повинно наших членів навчити дещо більше парляментарности, громадської та особистої чесности та товариської дисципліни.

Члени, що на Загальних Зборах опустили залю, називають себе "організованою опозицією" та, вимагаючи голосування лістами, вимагають групових представництв.

Як відомо Загальні Збори були вийшли зі заложення, що немає у нас - у організації професійного типу ні груп, ні класів, ні партій. Коли, врахувавши цей пункт груповости, приступаємо іще раз до виборів, мусимо усвідомити собі певні консеквенції цього. Група,

яка складає певну лісту,вимагає мандатів для себе,які будуть заступати інтереси і думки цієї групи,мусить собі усвідомити те,що уповноважнює цих людей говорити про певну цілість думок,які лучать цю групу. Вимагається,іншими словами,концепції,програми цієї групи,і то не тільки негації,яка робить організовану обструкцію,а позитивної,стичної,конструктивної діяльности. Вимагається і думки і чину,бо інакше буде це тільки тарабанщина,позерство та дитячі іграшки.

Дальше назвавши себе "організованою опозицією",мусить вона прибрати певні організовані форми,залеґалізовані в нашій Громаді і перед Управою Громади взяти за свою діяльність відповідальність.

Прем'єра концепції "опозиції" на Загальних Зборах,яка своє завершення знайшла у проєкті резолюцій,що вимагають негувати взагалі під сьогоднішній день якунебудь форму міжстудентської Централі, не висилати делеґатів на студентські збори,узалежнюючи справи вирішення питання двох Централь від нестудентських чинників, - можна скваліфікувати за прояви обструкції,а навіть деструкції.

Чи "організована опозиція" внесе колись щось позитивного до нашої Громади?

Її вартість узалежнена буде від чесности та продуктивности. Тільки за тими умовинами прийде конструктивізм - конструктивізм думки і... діла!

Конструктивізм - це не "справа формальна",це - справа суті!

Чи "опозиція" здасть свій іспит зрілости?

Поживемо - побачимо!

З. Ш.

З ЖИТТЯ УСГ ЕРЛЯНҐЕН.

СПОРТОВІ НОВИНКИ З ЕРЛЯНҐЕНУ.

Великий успіх спортовців УСГ - Ерлянґен в кошивці та стук - пук в Бамберґу.

Стук-пук - УСГ - Ерлянґен - УСТ "Дніпро" Бамберґ
3:2

В середу 19-го червня ц.р. відбулися в Бамберґу товариські змагання між УСГ - Ерлянґен та місцевим УСТ-"Дніпро" в стук-пук, кошивці та відбиванці.

Стук-пукові змагання закінчилися заслуженою перемогою ерлянґенців. Точки для переможців здобули: "Юрко","Осько"та "Ніколь". Вислід не відповідає співвідношенню сил та кривдить дещо гостей. Зовсім незаслужено програли ерлянґенці - "Саша" і "Адзьо" до "Ярослава" /ерл.студент!!/ та Кульчицького.

В загальному змагання стояли на високому технічному рівні. "Осько","Юрко","Саша" та "Аркадій" і Кульчицький показали дійсно напричуд гарну гру,доказуючи повне опанування тайників гри в стук-пук.

Кошівка: УСГ - Ерлянґен - УСТ "Дніпро" Бамберґ
43:33 /22:20/

Молода кошівкова дружина з Ерлянґену задебютувала з повним успіхом у зустрічі з рутинованим,певним перемоги,противником. Гра велася цілий час при сильній перевазі ерлянґенців,які домінували на грищі,переважаючи противника кондиційно та технічно УСГ-у ре-

презентували: "Ігор","Костик","Іван","Юрко" та "Осько". Добутими точками поділились: "Юрко","Осько","Іван" та "Костик". Гідним зав-ваги є те,що не зважаючи на рідкі тренінґи /!!!/ усі ерлянґенці видержали прекрасно до останньої хвилини гри накинене незвичайно гостре темпо гри.

УСТ-"Дніпро" випав доволі блідо. Так високу кількість добутих точок /33!!/ завдячує спорадичним випадам свойого туза - Кульчицького /відомого львіського кошівкаря/.

Бамберзька публика приймала програну свойого любимця з великим незадоволенням/?!/.

Організація змагань - слаба до тієї міри,що спочатку не було навіть відповідного судді до ведення змагань.

Відбиванка: УСҐ - Ерлянґен - УСТ-"Дніпро" Бамберґ
0:2 /6:15/ /8:15/

До змагань у відбиванці виступили ерлянґенці в ослабленому зміненому складі. Брак взаємного зрозуміння між поодинокими змагунами спричинив,що без надмірного опору програли змагання в дуже почесному відношенні. Рідкі,неправильні тренінґи доказали,що без праці не можна ніколи сподіватись будь-яких успіхів.

ПЕРЕМОГА УСҐ-ЕРЛЯНҐЕН У НОЙМАРКТІ. Дня 29 червня б.р. виїхали спортовці УСҐ-Ерлянґен до Ноймаркту на товариські змагання з УСТ-"Буревій"

У відбиванці перемогли ерлянґенці у відношенні 2:1, в кошівці - 19:13 /9:2/.

Ростислав

ДЕЩО ПРО КУРС АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В УСҐ-і ЕРЛЯНҐЕН.

Дня 24. травня ц.р. почався в домівці УСҐ-Ерлянґен курс навчання англійської мови. Він відбувається два рази в тижні - в вівтірки і п'ятниці. Лектором курсу є пані Кюблер,яка провела довгі роки на дворі нинішньої королеви Англії - Єлисавети. Про свій побут в Англії пише пані Кюблер у своїх споминах - книжці під наголовком: "Ihre kleine Schülerin" /Її мала учениця/. В основу навчання взяла лекторка научний плян директора Ортологічного Інституту у Кембріджі і Лондоні проф. Оґдена. Всі курсанти користають з підручника "Basic english", виданого в 1945 р. університетським видавництвом Карла Вінтера в Гайдельберґу.

Наставлення учасників до лекцій наскрізь серйозне. Кожен є свідомий того,що знання чужої мови,в цьому випадку - англійської,не тільки збільшить багатство його знання та духової культури,але і несе зі собою великі користі у щоденному житті. Одні - навчені гірким досвідом тих людей ,які прибули в чужомовне середовище,в Німеччині без знання німецької мови,в нинішні часи незнаного завтрішнього дня та можливого виїзду за океан,вже зараз дбають про те,щоб заощадити собі на майбутнє можливих клопотів та труднощів; другим присвічує ідея,що таки ще колись буде потрібно,хоч у перших днях повороту на рідні землі,- перекладчиків,від яких часто-густо залежить біг дуже важливих подій,а тоді - горе нам,коли б тими перекладчиками були ненависні нам сусіди.

Тому вчімся всі англійської мови.

Курсант.

УСГ - ЕРЛЯНҐЕН повідомляє,що заходами культурно-освітнього референта відбулися в студентській домівці такі рферати:

6.червня,год.19³⁰ - реферат д-ра С. Гика: "Еволюція карного права".
22.червня,год.20⁰⁰ - реферат д-ра П. Мірчука. "Основи світогляду українського студентства".
28.червня,год.20⁰⁰ - реферат д-ра Уласа Самчука: "Проблема синтези". Про основи синтетичного способу думання.
3.липня, год.19³⁰ - реферат проф. Кульчицького: "Психологія на порозі нової доби".

ЛИСТУВАННЯ ЧИТАЧІВ.

Мґр. Лесько,Авґсбурґ: Ваш лист до Ерлянґену йде дуже довго!!
п.ред.Іващук: Вірю Вам,що,численно організовані Вами,концерти не дозволяють Вам відписати до Ерлянґену.
Усім членам і екс-членам "ферайни" щирий привіт від "Ерлянґенця". Черговий наш з'їзд відбудеться II серпня в Бад-Верісгофен.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

З ПРЕСИ.

КРОКОДИЛЯЧІ СЛЬОЗИ!

В 27/28 числі "Неділі" з дня 3.VII.1946,Ашафенбург - появилася стаття "Купці чи спекулянти".

"Шкідливих паскарів,спекулянтів,неробів треба взяти до рук!" подумав крокодил,взяв у руки перо і написав апокаліптичну статтю про українських студентів,дав їй наголовок "Купці чи спекулянти", підписав відважними ініціялами "А. Ч." і післав у редакцію "Неділі".

А редакція "Неділі",як звичайно редакція "Неділі" - визнає демократію,хоча не визнає елементарних засад громадської моралі,ані законів здорового глузду. Значить: пиши,голубчику,що завгідно,а ми навіть не прочитаємо,що написав,а зразу помістимо,щей у гонорар пачку цигарок дамо. Свобода слова!

А ось ви берете цю "Неділю",читаєте статтю цього публіцистичного крокодила з інтелектом,де домінують кличі: "Бий хлопа дишльом",читаєте і питаєте: що завинили тисячі українських студентів редакції "Неділі" і цій публіцистичній п'явці,що підписалася - А. Ч.?! Що заставляє редакцію "Неділі" робити українському організованому студентству таку ведмежу прислугу закидами про спекуляцію "en gros" - "перевіз товарів автами і вагонами","тисячі різної валюти","ріжнородні спілки,надуживання патріотичних кличів і т. д." - цьому українському організованому студентству, яке повсякденно бореться зі сотнями перешкод і труднощів на шляху свого інтелектуального та морального розвитку, - якого матеріяльне становище під сьогоднішній день часто не до позавидування.

Ми питаємо,чи редакція "Неділі" свідома того,що вона робить? Чи вона бере на себе відповідальність за консеквенції таких брехливих денунціяцій і клевет на українське студентство! Ми вимагаємо відповіді! Ясної і недвозначної!

Бо ми теж кличемо "caveant consules!"

Тим більше,коли вони - безмозгі та плачуть крокодилячими сльозами.

Семируб.

НОВІ ВИДАННЯ.

"ОРЛИК", журнал таборового життя ч. I., Берхтесґаден 1946, стор. 20. 8°. Циклостилеве видання.

Коли, здебільшого, нові, починаючі виходити в світ, видання зачинаються гучними передовими промовами редакції про потребу, про цілі і т. д., а в середині наповнені майже "водою", то "Орлик" від першого числа показав себе діловим журналом, дійсно, таки, "журналом таборового життя". Це - ніби зеркало українського берхтесґаденського табору.

Журнал починається вступним словом редакції "В дорогу". Керівник табору др. Т. Лапичак промовляє до своїх таборян в статті: "Засадничі справи".

Дуже цікаву тему порушив /на сторінках журналу, бо взагалі про це говориться вже давно/ др. О. Грицай в статті "Азиль духа". До речі треба сказати, що це ще один із критиків і літературознавець /дійсно европеєць/, якого ми маємо. Згадану статтю передруковуємо повністю в сьогоднішньому числі "Студентських Вістей".

"Кооператива чи господарський відділ" - цікавий виклад організації кооперативи в таборі, яку подає автор Р. О. Поруч - стаття: "Мешканеве питання по таборах", у якій також подаються дуже правдиві принципи розселення в таборі.

В журналі поміщений і фейлетон: "Месниця за народні кривди".

Подаються відомості про табор і життя в ньому, а також і про інші табори.

Вихід "Орлика" - дуже цікава і поважна річ в нашому видавничому житті.

Бажаємо успіхів у дружній праці Редакції.

Вол. Дубняк.

ВИДАННЯ СКРИПТІВ.

У видавництві "Студент" друкуються і скоро появляться наступні скрипти:

1. Омелян: Суть і значіння філософії.
2. Др. Микола Андрусяк /доцент УВУ/: Історія Козаччини.

Ціни та наступні видання будуть оголошені додатково.

Всі видання виходять окремими зшитками і будуть за порядком друкуватися до закінчення даної теми. Всі, хто бажав би одержати скрипти, може зголошуватися поштою до Редакції "Студента" або "Студентських Вістей" на адресу: MÜNCHEN-RAMERSDORF, Fürichstraße 53. Fürichschule 2/2.

ДО УВАГИ НАШИХ ЧИТАЧІВ.

Всіх, хто хотів би одержувати наші видання - "Студент" і "Студентські Вісті", просимо замовити їх у голів фахових секцій, або у зв'язкових Редакції для даної високої школи, або безпосередньо на нашу адресу.

Пригадуємо, що наш наклад дуже різко зменшився і тепер буде друкуватись лише замовлена кількість. Передплатникам і для тих, що замовляють ціна "Студента" 3.- н. марки; у вільному продажі - 5 мар.

Редакція.

пп
ТИЖНЕВИК НА ПРАВАХ РУКОПИСУ, ВИДАЄ УСГ В МЮНХЕНІ. ВИХОДИТЬ КОЖНОЇ НЕДІЛІ. РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ. АДРЕСА: MÜNCHEN-RAMERSDORF, Fürichstraße 53. Fürichschule 2/2.

Ціна 2.- НМ.

СТУДЕНТСЬКІ -ВІСТІ-

ТИЖНЕВИК ДЛЯ ЧЛЕНІВ УКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ ГРОМАДИ В МЮНХЕНІ

Рік I. Неділя 18 серпня 1946 року Число 16 - 17.

ДОРОГІ ДРУЗІ!

З причин від нас не залежних появилося те число "Студентських Вістей" з майже одномісячним спізненням.

Примушені умовинами, ми змінили склад Редакції, як теж систему редакційної праці і почали все майже від початку.

Так отже "Студентські Вісті" ввійшли в нову фазу свойого існування. Ми бажали б, щоби та фаза позначилася багато більшою Вашою співпрацею, ніж це було досі. Наш тижневик буде не самим тільки вісником оголошень і сухих повідомлень, але передусім - виразником прагнень і інтересів загалу студентства. Свободу слова обмежуватиме тільки дискусійний такт і академічний престіж.

В такому оновленому виді знову побачите на сторінках "Вістей" ...Камеру обскуру.

Не треба й згадувати, як дуже залежить нам на Ваших дописах і співпраці. Отже перепрошуємо Вас за спізнення і закликаємо до спільних зусиль у напрямі піднесення "Студентських Вістей" на новий, вищий рівень.

Редакція.

II ЗВИЧАЙНИЙ З'ЇЗД ЦЕСУС-а

Дня 21-22 липня 1946 р. відбувся в Мюнхені II Звичайний З'їзд Центрального Еміграційного Союзу Українського Студентства. В дводенних нарадах розглянено дотеперішню працю, вибрано нову Управу, та намічено напрямні праці на найближчий рік. Участь у З'їзді брали делегати таких Громад: СТ-Париж, НаСУС-Лювен, УСОІ-Інсбрук, УСГ-Мюнхен, УСГ-Регенсбург, УСГ-Авгсбург, УСГ-Ерлянген, УСГ-Гайдельберг, УСГ-Тюбінген, разом 56.

В 12-х Громадах, членах ЦЕСУС-а, об'єднано 1708 студентів. Взяли участь рівнож делегати Українських Студентських Громад в Гетінген, Ганновер, Бравншвайг, одначе без права рішаючого голосу. /Громади не внесли ще заяви приступлення в члени, тому з формальних причин не брали участи тільки в голосуванні/.

Для ведення Зборів вибрано Президію в складі: Др. Мельник П., як голова Зборів, інж. М. Коршиновський і п. Гута Матей, як заступники та п. Мащак О. і Сотник В., як секретарі.

Делегати взяли участь у Богослужбі в церкві на Рамерсдорфі, яку відправив о. Шевчук в намірені українського студентства.

Перший день нарад від г. д. 14 - 17 зайняли звіти членів уступаючої Управи, Контрольної Комісії та Товариського Суду.

Управа, як звітував голова, мала працю в трьох напрямках: 1/ Зорганізування і оформлення Студентських Громад в Німеччині і за кордоном; 2/ регулювання прийнять студентів по університетських осередках. В цій цілі зорганізовано і нав'язано контакт з представниками ЦЕСУС-а за кордоном, як: Бельгія, Голляндія, Франція, Італія, Швайцарія, Англія, Швеція; 3/ допомога студентству, що її переводив у порозумінні з ЦЕСУС-ом КоДУС. Обширніший звіт надруковано в "Віснику ЦЕСУС-а" ч. 3. Самоосвітня праця серед студентства мала на меті відтягнути студентів від політиканства і політичного примітивізму. Видавання преси координував М-голова В. Білинський, що редагував "Студентський Шлях" - 8 чисел, "Звено" - журнал літератури, мистецтва, критики - 2 числа, що являється одним із найбільших визначних на еміграції студентських літературно-мистецьких видань. Не вдалося нав'язати контакту зі студентськими організаціями, які присилали б матеріял, тому "Студентський Шлях" не став виразником студ. стремлінь і проблем. В ділянці з внішніх зв'язків нав'язано контакт із чужинецькими організаціями. Делегація українських студентів з 5-х осіб під проводом інж. А. Кіпка взяла участь між 17.6. - 7.7.46. в Ескоріяль /Еспанія/ в XIX Світовому Конгресі "Pax Romana" де добилась між іншим того, що українців прийнято, як 17-у націю в дійсні члени "Pax Romana" при участі делегатів з ..-х націоналностей цілого світу, членів "P. R."

Учасник Конгресу подав перебіг та успіхи делегації на Конгресі, та відчитав резолюцію, прийняту одноголосно Конгресом в справі переслідування Української Церкви на Рідних Землях.

В дискусії піддано діловій критиці роботу Управи, а рівночасно ствердено, що в тих ненормальних умовинах зроблено доволі багато.

Вечером першого дня слухали делегати концерту Студ. Хору під проводом проф. Трухлого і студентів солістів, що відбувся в салі театру "Ліра".

Програму другого дня виповнили такі справи:

1. Дискусія над звітами, яка поза деякими непродуманими і безпідставними закидами в сторону Управи, була дійсно ділова і конструктивна. Після дискусії уділено Управі більшістю голосів абсолюторію.

2. Дискусія до питання студентської Централі, в якій ряд делеґатів відчитали резолюції своїх Громад, що стверджують конечність існування одної надрядної студентської організації та бажають полагодження справи "двох Централь", що найшло свій вислів у резолюціях З'їзду.
3. Ухвалено правильнику Товариського Суду та висоту вкладки до ЦЕСУС-а - 30% від приходів брутто за виїнятком дотацій із цілевим призначенням, імпрез видавництв. Від імпрез і видавництв 30% від доходу нетто.
4. Вислухано два реферати:
а/ В. Б. - Шляхи акедемічного самовиховання,
б/ М. К. - До проблеми навої студентської організації,
що дали багато позитивного для делеґатів Громад для дальшої праці на місцях /реферати мають бути надруковані в пресі ЦЕСУС-а/.
5. Вибрано нову Управу ЦЕСУС-а, до якої ввійшли відомі ще з праці в студентських товариствах у Львові - др. Мельник П., як голова та інж. М. Корчинський, як містоголова.
Вибрані члени Управи дають запоруку, що працю ЦЕСУС-а нестимуть совісно для добра українського студентства.

Праця цілого З'їзду проходила в атмосфері конструктивної критики, практичних завдань на майбутнє та бажання всіх делеґатів полагодити справу організаційно-правної натури так, щоб українське активне, студіююче студентство мало лише одну надрядну Централю.

- Мо.-

Р Е З О Л Ю Ц І Ї

II. Звичайного З'їзду Центрального Еміґраційного Союзу Українського Студентства, що відбувся дня 21-22.7.1946 в Мюнхені.

II. Звичайний З'їзд ЦЕСУС-а, стоячи на платформі постанов нарад представників студентських осередків на чужині в дні 4.X.1945 р. та резолюції I. Всестудентського Установчого З'їзду в Мюнхені дня 25.-27.XII.1945 р., стверджує:

Управа ЦЕСУС-а за час її існування добилась, не зважаючи на важкі умовини нової еміграційної дійсности, поважних успіхів у всіх ділянках організованого студентського життя на еміґрації.

Беручи під увагу ситуацію, яка витворилася вже в часі існування ЦЕСУС-а, в зв'язку з появою заяви ЦеСУС-а стверджує, що така ситуація на студентському терені є нездорова та перешкодою в праці і консолідації всіх сил українського студентства.

У зв'язку з цим З'їзд

1. Вважає необхідним існування одної надрядної Централі, яка б об'єднувала всіх студентів без різниці на ідеологічні, політичні чи релігійні переконання.

2. Для осягнення тієї цілі З'їзд ЦЕСУС-а уповажнює нову Управу, щоб у найкоротшому часі вияснила і полагодила справу заяви К. Білинського, М. Антоновича і Модрицького в справі ЦеСУС-а для ліквідації непорозумінь та санації відносин між студентством; до того часу Управа ЦЕСУС-а перестає вести всяку пресову полеміку в тій справі, до чого взиває всіх заінтересованих в консолідації студентського середовища.

II. Звичайний З'їзд Центрального Еміграційного Союзу Українського студентства закликає все українське студентство на чужині до посилення праці в напрямі підвищення інтелектуального і морального рівня для добра українського народу.

В РОЗМОВІ З Др. ЯНОВИМ

Загальностудентський З'їзд - це неначе кілометровий стовп на багатолітньому шляху нашого студентства. Це подія, що заставляє нас глянути у пройдене, оцінити сучасне і подумати про майбутнє.
Бувають з'їзди, що мають особливо велике значіння. З'їзди, які починають нову епоху в існуванні такої чи іншої організації.
Останній З'їзд ЦЕСУС-а важливий тим, що він відбувся в часі, коли перед нашою еміграцією рішаються нові дальші дороги, які мають остаточно заважити на її долі.
Значить є велика доцільність дати саме тепер вникливий аналіз проблем студентського організованого життя.
Тут наша редакція звернулася до п. др-а Янова з проханням відповісти на декілька поставлених нами питань. Др Янів, це чільна постать нашого передвоєнного студентства, органічно зв'язана з широко в нас дискутованими 30-ми роками.
З перспективи свойого великого досвіду і знання студентського середовища він кинув у розмові з нами низку думок і зауважень так цінних під сучасну пору.

Редакція.

I. Яка Ваша думка про сучасне студентство на основі останнього З'їзду ЦЕСУС-а?

На основі самого тільки З'їзду важко було б сконкретизувати якісь дальше йдучі висновки щодо сучасного студентства. Все ж у вічі кидалося незвичайно позитивно одне в подавляючої кількості учасників: в і д с у т н і с т ь з а г у м і н к о в о с т и, стисліше - добра воля ставити вище д о б р о ц і л о г о с т у д е н т с т в а н а д г р у п о в и й і н т е р е с. Гасло учасників за апартійністю студентства, як цілости звучало щиро, а намагання зліквідувати н е п о р о з у м і н н я "двох ЦЕСУС-ів" і злитись в одній організації, було приємною несподіванкою для багатьох скептиків. Постава загалу студентства є великим капіталом для новообраного Проводу в майбутніх переговорах але одночасно і в е л и к и м з о б о в'я з а н н я м: перед черговий Збір не вільно прийти Проводові без конкретного успіху. А в тім того самого від нових органів ЦЕСУС-а жде не тільки студентство, але й ціле громадянство: пора скінчити в нашій суспільності з паралельними організаціями, які в своїх цілях не різняться, а різняться лиш партійною приналежністю членів.

В порівнянні з тим засадничим досягненням З'їзду бліднуть його недоліки. Проте вважаю доцільним підкреслити, що вироблення студентів не в усьому стоїть ще на рівні. Зокрема техніка зборів оставляє доволі багато до побажання. Особливо промовці надуживали терпеливости об'єктивного глядача, домагаючися раз-по-раз голосу "у формальній справі" /в мент, ко-

ли по суті ніяких формальних справ не було, але коли диспутанти таким способом хотіли добитись слова поза чергою, чи по замкнетій дискусії/. На карб Президії треба сказати, що це не є демократією, як дозволяється говорити кожному, як він цього тільки захоче. З виховного моменту краще було б відібрати голос "у справі формальній", повчити, що це таке - формальна справа, а вкінці дати слово в звичайній формі /а не "формальній"/, щоб дати доказ, що ніхто нікому не хоче накладти каганця. Теж і у звітах слідно було брак систематики: інколи замість звіту референта ЦЕСУС-а чулося звіт голови одної з Громад /що був одночасно референтом ЦЕСУС-а/. Іншими словами: над технікою З'їзду треба студентству ще багато попрацювати.

Натомість виявилося на З'їзді, що студентство має кількох лідерів з доволі високою клясою. Треба тільки дбати, щоб між ними і загалом не було прірви.

Неправильним вважаю, що велику частину Проводу укпляють абсольвенти високіх шкіл, чи пак старші студенти. Майбутній З'їзд мусить видобути на денне світло молодший доріст.

2. Які бачите аналогії і які різниці в поставі судентства 30-их років і студентства сучасних днів?

Властиво на це питання відповідає вже останнє, вгорі зроблене ствердження. У нинішнього студентства брак віри в свої сили, брак посланництва, брак динамічности. Звідтіль і брак охоти рішатись, станути на провіднім місці. Тому то і мало проявляється на зовні мало талантів. Зовсім інакше було в студентства 30-х років. Для епохи притаманою була велика розмашність, вибуховість. Не наша річ дошукуватись причин різниці. А в тім вони надто наявні. Великі розчарування /Карпатська Україна, німецько-совєтський договір в справі ЗУЗ в 1939 р. німецька політика в 1941-45 р./, великі криваві жертви, часто не скапіталізований як слід патріотизм молоді мусіли привести до застанови, критицизму, а то навіть до позитивізму. Впрочім та постава має навіть багато позитивів. Сучасне студентство /бодай в своїх накреслених представниках/ має нахил до розсудливости і до розумної толерантности /такої толерантности до думки противника, як її виявив З'їзд ЦЕСУС-а, даром шукали б Ви в 1930-их роках/, а дальше для основних студій, культури середовища тощо. Всеж хотілось би бачити його "молодим", запальним, ентузіястичним. Хотілось би бачити радше синтез обох епох. Родиться мимволі запит: невжеж усякий критицизм в основі виключає динамізм? А може треба б сучасній молоді іти до здинамізування нашої епохи через гасло: "Великого бажайте!"

А які аналогії? Маю враження, що сучасні студенти рівно добрі патріоти, як і колишні, і навіть мимо позитивізму в основі готові на жертви, хоч може сьогодні рискували б вони життям більше з почуття чести і обов'язку, а колись рискувалось більше з бажання приолучитись ч и н о м справі. А з негативних аналогій: студентство все ще занадто сидить в культ-освітянщині, а замало змагає до великої культури. /Побутовщина в студентськім драм. гуртку, замісць справжньої драм. студії з класичним репертуаром/. Також занадто замикається студентство в своїм середовищі, замісць іти між чужинців і серед них ширити пропаганду нашої справи, а одночасно вчитись у вічній конфронтації нашої і чужої психіки і ментальности.

3. Яка була роля студентства колись,а яка є тепер?

Роля сучасного студентства випливає з його психічної постави і з обставин. Колись студентство,будучи в ріднім краю,і серед рідного окруження,мусіло платити податок на річ того окруження: культ-освітньою працею підносити рівень села, будити його національну свідомість,активізувати до політичної боротьби,тощо. Сьогодні на чужині ті завдання відпадають. Ролю студентів перебрали на себе професійні платні працівники. Колишній динамізм студентства визначував його завдання в с у ч а с н о м у йому часі. Завдання нинішнього студентства лежать радше в м а й б у т н ь о м у: воно має не діяти,а приготовлятись до дії,на мужів великої міри,політичних провідників,державно-творчих політиків,учених,мистців великого стилю і т. д. Брак живого темпераменту сприяє такому завданню. Сприяє теж і культурне середовище: за кордоном стрінулись вибрані зпоміж різних народів. Це скріплює охоту вибитись на чільне місце. Крім цього студентство стрінулось тут віч на віч на своїх високих школах зі світочами української науки і духовости. Згадана підготова до майбутньої дії мусить іти під двома аспектами: засадничо повинні ми готовитись до повороту до краю і то так, щоб на ніякому пості не забракло нам відповідного чоловіка і то чоловіка непересічної міри. Проте з другого боку не слід нам забувати,що покищо є ми за кордоном і нажаль,не знаємо,як довго прийдеться нам тут залишитись. Треба отже наставлятися теж і на ту можливість,що перед нами роки чужини. Цього часу не сміємо змарнувати. Треба підготовитись до всесторонньої пропаганди,при чому найкращою пропагандою є пропаганда посередня: великі учені,мистці,письменники та інші. Не сміємо забувати,що до пропаганди будемо здібні тільки тоді,як зуміємо витримати конкуренцію з найкращими чужинцями. Отже знову приходиться нам "бажати великого"!

4. Просимо схарактеризувати студентські організації колись і тепер.

Колись студентство в краю не знало дальшеідучої політичної диференціації. Ті,що працювали під чужим диктатом чи за чужі гроші,не мали вступу до студентських осередків. Всі ж інші творили здисциплінований єдиний фронт. Тоді студентство не мало змоги ширше проявитись у харитативно-допомоговій діяльності. Заінтересування науковими проблемами було слабше, ніж сьогодні. Ті три причини складалися на факт,що студентські товариства мали характер професійно-ідеологічний при сильнім акцентуванні ідеології і при підпорядкуванні всього життя наказам єдиноволодіючої ідеології.

Сьогодні студентство є ідеологічно поділене на декілька груп. Ні одні з тих груп /за вийімком знов же тих нечисленних,що стоять на чужих послугах/ не можна відмовити патріотизму чи моральної вартости. Тому для всіх них мусить найтися місце в одній спільній організації. При різних ідеологічних напрямках членства не можна в спільній організації підкреслювати одної якоїсь ідеології. Тому характер нинішньої організації мусить бути професійний з акцентуванням акції допомогової /для тієї акції куди більші сьогодні можливості,ніж давніше: зовнішня допомога головно з боку УНРРА і внутрішня: само наше громадянство сьогодні релятивно багатше/ і зі скріпленням

праці наукових секцій. /Тому сприяє і само зацікавлення студентства і присутність на місці українських наукових установ і українських учених/. Такій розв'язці справи сприяє і те, що студентство сьогодні є більш толерантне супроти ідеологічних противників, ніж це було давніше.

5. Яка Ваша думка про діягноз Лісового, що його він поставив у статті "30-ті роки студентського Львова"?

Я тією справою не хочу сьогодні займатись. По перше: не люблю полеміки і проблеми волію розвязувати не шляхом негації чужих думок, а радше шляхом ставлення позитивних тез. Це й між іншим одна з основних помилок статті Лісового, що побудована вона на негації. По друге: не знаю, чи сьогодні Лісовий піддержав би всі свої тези. Ставив він їх в злощаснім 1941 році, коли на критичний аналіз впливали почування, що корінились в отім нашім внутрішнім роздорі, якого наслідки ще й досьогодні покутують. Тоді рішали про вартість подій чи людини н е о б є к т и в н і д а н і чи "історична перспектива", а просто х т о був автором чи творцем подій, і до я к о ї г р у п и людина належала. Не хочу тих минулих спорів відновляти, тим більше, що старався я своїм життям дати доказ, що не належу до груп чи партій, а до нації, і хотів би впливати завжди на злагіднення суперечностей, а не на їх загострення.

Вкінці /по трете/: розцінка "30-их років" вимагає ширшого насвітлення, аніж це є можливе в інтервю. Обіцяю собі, що колись вернуся до цієї теми, а тоді і найдуть може читачі відповідь на поставлений мені сьогодні запит, хоч і не в формі оспорювання чужої думки, а в формі власного насвітлення, як я ці часи бачу.

Головна помилка Лісового в тому, що атакує він студентство 30-их років в 40-их роках, а не в самих же 30-их роках, як співучасник і співтворець 30-их років. Підходить він отже до речей з цілком інших заложень і інших об'єктивних обставин. А те затемнює образ і про те треба би об'єктивній критиці пам'ятати

6. Які Ваші прогнози щодо майбутнього українського студентства?

Про прогнози дуже важко говорити, бо не знаємо, як довго доведеться побувати нам на місці. Думаю, що велика скількість українського студентства повинна зв'язатися з українським університетом і створити тим способом своєрідний осередок, не залежний від тимчасового місця осідку /приймаю, що українські наукові кола і українські міродайні центральні представництва пороблять усі заходи, щоб українські високі школи перенести як цілість в один закордонний осередок/. На українськім університеті повинні у першу чергу найтися всі ті, що студіюють українознавчі предмети. При тому спільною амбіцією професури і студентства повинна бути не скількість добутих чи виданих дипломів УВУ, але рівень студій. Тому УВУ очікує не тих, що легким коштом хочуть добути титул, але в першу чергу серйозних адептів науки, майбутніх співтворців нашого наукового життя. Я вірю, що нам вдасться спільно витворити н а у к о в е с е р е д о в и щ е, яка дасть нашій суспільності д о б р и х ф а х і в ц і в і в е л и к о ї

м і р и   у ч е н и х. Це середовище промінюватиме назовні. Ті студенти, які студіюватимуть фахи, не заступлені на наших високих школах, будуть мати теж амбіцію в и б и т и с ь   н а   ч і л ь н і   м і с ц я серед товаришів чужинців. В тій творчій атмосфері, в горінні великих бажань, витворятиметься також поруч наукового середовища середовище для т в о р ч о ї   п р а ц і   м и с т ц і в   с л о в а   і   п л я с т и к и. Перші успіхи в ділянці культури зродять динаміку, живий видавничий рух, бажання поступу і студент в майбутньому буде уважати своїм обов'язком причинитись до того, щоб українська еміграція себе виправдала і золотими буквами вписала себе на сторінках української культури, а тим самим і історії, а поодинокі члени великої еміграції принесли справжні велику користь для нашої справи. Ця візія великих чинів буде сприяти тому, що студентство схоче прямувати теж до великих цілей, схоче до них підготовлятись.

7. Які бачите методи виховання студентів у державно-творчому дусі?
Зайве підкреслювати, що фаховість, а навіть справжня ученість чи висока культура не розв'яжуть ще самої проблематики державного будівництва. Найкращі фахівці, зокрема поза межами своєї держави, пропадають для нації, якщо не виважуться вкладом своєї праці в розбудову рідного життя. Найкращі наукові теореми остануться без рушійної сили, якщо бракує їм великої ідеології. Тому слід подбати, щоб студентство завжди було пов'язане з рідним ґрунтом і щоб до такого пов'язання воно виказало /формально: приналежність до товариств, змістовно: ділянкою праці в товариствах і участю в сходинах, рефератах, дискусіях, тощо, - ідейно: вкладом своєї лепти - гроша і праці - в загальну будівлю/. Засада: ні один свідомий українець не може існувати поза організаціями нашої спільноти.

В дальшому треба пам'ятати, що найкраще державно-творче виховання добуваємо не з теорії, а з практики, а тому слід подбати, щоб кожний студент брав активну участь на одному з провідних становищ /Виділ УСГ, провід наукових секцій, управи хору, драм. гуртка, УССК, тощо/.

Дальше студентство повинно бути виховане в традиції жертвенности. Воно мусить бути свідоме, що має бути готове на найвищу жертву, а коли сьогодні перед ним не стоїть може в такій гостроті постулят жертви життя чи волі, як це було в 30-их роках, то воно мусить вміти бодай труд чи час жертвувати загалові.

Всеж завершенням державно-творчого виховання являються завжди ідеології. Тому теж слід подбати і про ідеологічне виховання, найкраще, на мою думку, не змішуючи його з практичною політичною роботою. Таке поставлення справи дасть змогу пізнати "sine ira et studio" більшу спільність ідеологій /і ворожих теж/ і відповідно свою поглибити. В різнобічних ідеологічних секціях на спільному форумі одного загального студентського товариства найкраще можна дійти до ідеологічного поглиблення власних життєвих концепцій. Таке поставлення справи виключить теж ту нетолерантність і партійну гризню, які нам у минулому тільки шкоди принесли. Треба пам'ятати, що над усе [illegible] повинно для нас бути, чи наш контрагент є   д о б р и м   у к р а ї н ц е м   і чи справді добра він для України бажав, а не те,

до якої групи чи ідеології він належить. Побажано тому,щоб поодинокі ідеологічні секції не відмежувались,але відбували свої виклади чи семінарі для студентського загалу,чи навіть улаштовували спільно з другими подібними секціями.

Всі заторкнені питання вимагають радше статтей,а не коротких відповідей. Читачі вибачать тому,якщо не всі питання відповів я вичерпно чи пак як не всі відповіді уарґументував як слід. Я хотів піти на зустріч редакції і по змозі триматись у межах інтерву,хоч може не все мені вдалось.

ПРОБЛЕМИ ДНЯ.

ДО ПИТАННЯ ДИФЕРЕНЦІЯЦІЇ СТУДЕНТСЬКОГО СЕРЕДОВИЩА

Не підлягає сумнівові,що наша Громада,закінчивши організаційний період свого існування,при переході у другий,більш стабільний період праці головно над підвищенням я к о с т и українського студента,знаходиться на зворотньому пункті,в якому правильне і своєчасне розв'язання деяких проблем узалежнить дальшу її долю,як до певної міри долю кожного студента-українця якоїнебудь мюнхенської високої школи.

Є декілька моментів,які при підході до розв'язки цих проблем роблять нас обережними та серіозними.

Головні - це три моменти: І. УСГ - це найбільша на еміграції Українська студентська Громада /поверх 900 членів/. 2. Найбільше в її компетенції лежить високих шкіл /7/. 3. Її члени - це переважно молоді,початкуючі студенти,мало обізнані зі студентським зокрема,а громадянським взагалі життям /в першу чергу відноситься це до студентів унрівського університету/.

Не маємо на меті на цьому місці розглядати чи розв'язувати різні проблеми,зв'язані з розвитком нашого студента,з побудовою деталів нашої студентської організації. Хочемо тільки порушити одну проблему,на нашу думку зараз найважливішу,це - проблему зрізничкування студентського середовища.

Студентське середовище саме по собі вже зрізничковане своїм "професійним",університетським чи факультетським поділом. УСГ,як "професійна" організація своїми влаштуваннями старається пособляти цьому зрізничкуванню,щоб у майбутньому дати нові кадри добрих фахівців з широко-здиференційованими кваліфікаціями. Ми пам'ятаємо золоті слова нашого Ю. Липи,що "головним завданням міцної державности є дбання про те,щоб кожен громадянин був на своїм місці, тобто там,де може виказати якнайбільшу продуктивність /Ю.Липа "Призначення України"/.

Однак с а м а продуктивність,сама фахова кваліфікація та диференціяція - це ще не д е р ж а в н і с т ь ані не шлях до неї. Державність базується в першу чергу на інтеґрації поодиноких суспільних диференціялів. Кваліфікаційна - фахова диференціяція зв'язана з продукцією по процесі виробництва,інтеґрується сама по собі в упорядкованій міцній державі. Багато важливіше є інтеґрація духовости поодиноких індивідів,як громадян,інтеґрація певних класів, зв'язаних з власністю на певну продукцію,інтеґрація конфесійних та ідеологічних груп,політичних партій в одне ціле,у суспільство,якого власністю є держава,а якого розвитковим рівнем,самосвідомістю, здоров'ям і силою є зумовлена міць державности не менше,як продуктивністю фахових одиниць.

Дотепер УСГ мала до діла з членами,з індивідами,зв'язаними з певною "продукцією",цебто - зі своїми студіями,з певними виплив-аючими звідти потребами. Члени,як громадяни певного мініятюрного суспільства могли за час існування нашої Громади зінтеґруватись під оглядом цієї "продукції".

Але коли б горожани якоїсь держави задовольнилиcь виключно тільки інтеґрацією диференціялів своєї продукції,ми мали б думати, що це держава гомункулюсів,роботів,або країна "переміжного соціялізму". Інтеґрація цього другого,що кваліфікує нас до права забирати голос у загальній справі,виховання і інтеґрація цього державнотворчого інстинкту - от що повинно характеризувати другий період праці нашої УСГ.

Як його виховувати,як його інтеґрувати?

Воно ж іще не здиференційоване!

Тут головний корінь нашої проблеми!

Мусимо уважати за дуже щасливе явище те,що маємо уже до певної міри з і н т е ґ р о в а н у збірноту. Тут поставимо куріозну тезу,щоб мати її піднешену по якості та ще краще духово зінтеґровану, треба її наперід духово з д и ф е р е н ц і ю в а т и.

Пам'ятаймо,що маємо до діла переважно з молоденькими студентами. Перші відрухи,що ідуть по лінії характеризуються ембріональною впрост інфантильністю. /Н. п. гротескові рефлекси т. з. організованої опозиції/. Далеко поважніше явище - це католицький рух. Нажаль він провадиться радше езотерною системою благородних чернечих таємних братств.

Мусимо спрецизуватись тут: я к о ї диференціяції нам потрібно. Коли брати під уваґу державнотворчі аспекти,в рахубу входити можуть дві диференціяції: а/ політична, б/світоглядово-ідеологічна. Першу a priori мусимо відкинути,прийнявши,що в студентській організації не може бути політиканства ані політичного партійництва,якого атрибутами у н е з р і л о м у та н е в и р о б л е н о м у середовищі є деструктивне взаємне поборювання. Друга - це річ зараз для нас просто н е о б х і д н а. Коли навіть буде між і д е я м и і с в і т о г л я д а м и боротьба,коли за зброю буде браний л о г і ч н и й а р г у м е н т, коли боротьба буде мати шляхетні форми та буде академічною,тоді для цілости буде вона конструктивною,корисною,У.С.Г буде місцем,де виробляється,шліфується і кристалізується думка. Тоді м и у своєму розвитку будемо поступати в п е р і д. Щоб так було,треба для цього відповідних організованих форм.

Є дві можливості:

I. Або такі ідеологічні групи творяться п о з а У.С.Г.

2. Або вони творяться в с е р е д и н і У.С.Г.

Рішуче мусимо відкинути перший варіянт і вступити на шлях другого. Поперше тому,що в першому випадку не буде бази для інтеґрації цих групових диференціялів. - Брак контролі,конструктивности та шляхотности боротьби. Дальше: існує небезпека,що різні п о л і т и ч н і угрупування будуть творити с в о ї студентські самостійні організації. Щоб наступила державнотворча інтеґрація в студентському секторі,треба буде ждати на консолідацію в с і х наших політичних партій,які славні зі своєї великої "державнотворчої" мегаломанії,а дуже слабого знання суспільного інтеґрального рахунку.

Наша молода студентська організація,ступаючи на дальший шлях свойого розвитку,повинна доказати,що ми,молоді українські студенти,вміємо також в нашому буденному житті думати д е р ж а в н о т в о р ч и м и катеґоріями та що ми,працюючи над собою,будуючи с в о ю студентську організацію,вчимося практично державного будівництва.

З. Ш.

ВІД НАШИХ КОРЕСПОНДЕНТІВ.

КОНЦЕРТОВЕ ТУРНЕ ХОРУ УСГ МЮНХЕН.
/Репортаж/.

ПЕРШІ ВИСТУПИ.

Після майже піврічної науки вирішив диригент хору УСГ в Мюнхені проф. Трухлий, що хор дозрів уже до публичного виступу. Перший концерт хору в авлі німецького університету, що відбувся 6. VI., був ніби пробою сил, яка мала виказати, чи хор стоїть на поземі, чи можна з ним показатися поміж чужі люди. Хоча хор у загальному іспит зложив добре - публика й критика прийняли його виступ із удоволенням - порішено покищо не вибиратися в довше турне, але зробити дводенний "випад" до обох Ульмів. Поїздка до Ульму була неначе інтродукцією до пізнішої довшої дороги.

Зміжчасі хор узяв участь у концерті, який зорґанізував ЦЕСУС з нагоди свойого другого З'їзду дня 21. VI.

Всі ці виступи не включаю до мойого репортажу, бо поперше про них вже писалося на сторінках "Студентських Вістей", а подруге я в Ульмі не був. Моя роля, як адміністратора хору, зачинається значно пізніше. Хочу тільки зазначити, що відгук громадянства був прихильний і заохочуючий до дальшої праці. Навіть о. Адміністратор Вояковський не щадив похвал. З признанням підносив охоту до праці, здисциплінованість хористів, які хоч активно студіюють, знаходять час на таке культурне діло, як хор. Слова похвали Апостольського Адміністратора на зібранні студентів слухав я особисто - хоч був дещо іншого погляду на здисциплінованість і обов'язковість хористів, то все таки ріс угору, бо - мовляв - хвалять наших. А сучасне студентство привикло до всього, тільки не до похвал зі сторони старшого громадянства. Наші хористи почули, що виросли крила. Бажали лету. Справа концертового турне була перерішена.

ПІДГОТОВЧІ КРОКИ.

Почалася підготовча праця. Передусім треба було визначити час і уложити маршрут. Заміром приготувань було "хождениє адміністраторів по мукам", цебто по таборах українських ДП в цілі переконання таборової старшини, якою то великою насолодою для знуджених "діпістів" буде виступ нашого хору, і що це одинока непозторна нагода - наш хор почути і побачити. Справді, слід признати, що назагал не треба було надто висловлювати свій братерський хист, щоби переконати таборову знать і прихилити її до прийняття нашої оферти. Ті, що відмовлялись, робили це з не залежних від себе причин. В Реґенсбурзі й Ансбаху не було вільної салі. Форт одержав салю на год. 10. рано. Тут ми самі мусіли зрезиґнувати, бо так рано не могли приїхати. Тільки з Ерлянґеном вийшло дещо не в лад. Наші ерлянґенські друзі, обіцяли повну пудтримку, але застереглися, що остаточно рішає Видів УСГ на свойому засіданні. В очікуванні позитивної відповіді спочиваємо на лаврах. Але делеґати на З'їзд ЦЕСУС-а привозять не[illegible]тивну відповідь. Культурно-освітній референт мотивує відмову [illegible] саме в час передбаченого виступу кінчається семестер, і сту[illegible]уться у свояси.

Від тієї заяви ґрунтовно різняться відомості, які ми зачерпнули з джерел, т.ск. конфіденціональних, а саме: ерлянґенці боялися, що наш хор на такому низькому позьомі, що скомпромітує їх в очах чужинців, які евентуально могли б бути присутні на концерті. Так чи інакше в дійсності було – ефект був один: ми мусіли Ерлянґен поминути.

АВҐСБУРҐ.

Гарячого липневого пополудня одна половина вагону поспішного поїзду, що курсує на лінії Мюнхен – Нюрнберґ заповнилася молодими людьми обох статів. На зовнішній стороні дверей була наліплена цидулка, а на ній напис: "Besetzt! : Chor der Ukrainischen Studentenschaft München".

Цей напис відстрашував німців, які круто з-перед дверей повертали назад. Навіть ті, що через неувагу заганялися аж до середини по звернені уваги відсовували ся до сусідніх ваґонів, при чім падали завваги: "A alles für bessere Leut." Трудніша справа була з чужинцями, які не респектують жодних зарядчень в мові свойого недавнього гнобителя і безцеремонно вихаються на вільні, ще не обсаджені нашими хористами, місця. Навіть усні, і то досить довгі переказії мало помагають. "Я тоже купив білет і маю право їхати", паде відповідь на мові Пушкіна. Найбільш уперті таки осталися в нашім переділі до кінця нашої дороги.

Звінці поїзд рушає, що наші приймають виявами радости, бо сильна спека дуже вже дошкулювала. Через відчинені вікна вливається хвилями свіже повітря й охолоджує потрохи гарячі чола, з яких горохом спливає піт. Всі припадають до вікон і пильно стежать за краєвидом, що мов на фільмовій ленті просувається перед очима. Краєвид досить мальовничий і різноманітний. Переважають поля. Скрізь розгар жнив. "Бавори" косять машинами, або й косами, а "медхен" в'яжуть і складають у дуже незугарні полукіпки. На вид розлогих піль, на яких ішла гарячкова праця жнив, неодин із нас відчув атавістичний потяг землі. Кажуть, що наш великий артист сцени Садовський перед смертю мав одно бажання: ще раз перейти з косою по полі і покласти кілька покосів. Хоч із нас ніхто вмирати не збирався, але напевно багато дуже радо взяли б косу в руки, коли б так хто здержав поїзд і запропонував пройти пару покосів. Вихованці села, яких серед нас забракує в першу чергу. Пам'ять на хвилину відкриває образи вакаційної праці на полі за незабутніх гімназійних часів. Але краще "не згадуйте пани, брати!"

Коротка подорож добігає до кінця. Двірець Авґсбурґ. Скоро наш хвилевий "лебенсраум" в поспішному поїзді опорожнюється, що приймають з великим вдоволенням подорожні німці, які для підтвердження тези про нетерпимість прусачі природою, заповняють негайно звільнені місця. Наших хористів не цікавить дальша доля ані переділу, ані цілого поїзду, вони вже опанували авґсбурзький трамвай ч. 4. і рушають на здобуття знаної /навіть у "Білокаменній"/ твердині "Сомме-Казерне". Ті які не побували це ніколи в місті, розглядаються цікаво на боки, щоб побачити те, що можна взагалі побачити з вікна трамваю. Направді, то нічого цікавого не видно: середньо-велике німецьке місто й середньо-сильно збомбардоване. Відгребую з пам'яті призабуті, бо набуті ще в гімназійній лавці, відомості про історичні події, що відбулися тут на самім світанку нових віків і зробили місто славним. Це ж тут німецький монах Меланхтон, найближчий співпрацівник Лютера предложив свої мові знані релігійні тези, що стали основою лютеранського відламу реформації. Нова конфесія прийняла від міста свою назву й була знана і на

України, як авгсбурзька конфесія. Дальше розумувати над історією Авгсбурга не було вже часу, бо вміжчасі трамвай перевіз нас через середньовічне, старе місто, а потім через нове і зупинився недалеко "Сомме-Касерне" - остаточної цілі нашої дороги на сьогодні. Таборова поліція перепустила нас без зайвих формальностей, і ми спинилися на подвір'ї. Першою річчю після нав'язання контакту з місцевою Управою було випробувати акустичність залі. Тієї процедури придержувалися і надальше. Щойно після відспівання одної пісні, хористи розійшлися; хто - до знайомих, а інші по приділених кватирях.

До концерту багато часу не залишилося. Скоро годинник на вежі вибив 8 год. - згідно з афішами початок концерту. Але відомо, що студенти усього світу святкують т. зв. академічний кварданс. Наш хор не був би студентський, коли б не придержувався цього звичаю. Третій дзвінок, занавіса помалу піднялася. Сідаю в передніх рядах на самім краю, щоби в кожній хвилині мати на оці і хор і публику. Простора заля виповнена вщерть. Публика вітає хористів і дириґента оплесками. В тиші, яке залягає на залі, коли професор станув перед хором, відчувається цікавість публики. "Ану, що воно так?" Перше гранне Vivat зі студентського гимну викликує в певної частини публики не то збентеження, не то здивування. Розляд: "Кому вони співають віват"? Може Труменові, а може голові табору? Взагалі гимн у латинській мові викликав найбільше коментарів і здогадів, по часті ще під час співання. Тільки колишні студенти /ще з-перед першої світової війни/, тепер статочні "батьки народу" з удоволенням покручували вуса та з признанням кивали головою. За їхніх студентських часів частіше співали цей гимн, але при яких нагодах! Ех! Часи, часи! Кажуть, що один Ц. К. радник аж просльозився в кутку підчас співання "Gaudeamus".

І полилася пісня за піснею, поки хор не вичерпав усього репертуару: 28 пісень. З огляду на пізню пору публика і хористи негайно розійшлися по мешканнях. В гардеробі залишився тільки шваґер /касієр/, що наслідуючи Лейбу з "Гайдамаків" Шевченка, геть поза північ рахував гроші.

/далі буде/

Ромб.

ВІД НАШИХ КОРЕСПОНДЕНТІВ.

СОНЦЕ.

- Коли ви не перестанете, я йду в друге купе!

Доктор Б. поправив окуляри та старанно подрапав себе по носі.

- Як можна бути таким політичним грубіяном!

- Well! Значить наші розмови про доцільність брехні у голошенні своїх політичних [illegible] гамульця безпеки/ - світоглядових переконань уважати будемо з причин від нас не залежних /добре?/ за перервані! Говорім про погоду, або про велику літературу! Згода!?

Доктор відітхнув, як паровіз у депо. Швидкий поїзд Нюрнберг - Мюнхен стукотів монотонно. В купе сиділо іще трох німців. Вони говорили про різницю між 7_1 і 7_2 та про нові додаткові приділи в 93. періоді. Та несподівано ввійшов до купе ще один непрошений нахабний гість. Ввійшов він просто крізь вікно від полудня та відбився яскравим ромбом на зіпрілому докторові. Доктор приплющив праве око.

- Сонце!... Говорім про сонячний промінь!

- Це буде романтичне.

- Говорім не про романтичну дійсність! Може щось у роді: сонце - це вогниста куля,що вигасає. Через те,що воно посилає нам свої сонячні промені,воно є тією силою,що держить життя при житті та забезпечує його продовження. Сонце,поминаючи те,що воно має плями,які є причиною прерізних політичних і ідеологічних авантур на земській планеті, - є осередком нашої планетарної системи, яка була причиною спалення на кострі чортового побратима Галілея. Наша планетарна система входить,згідно з постановою якогось ближче досі невідомого версальського-міжпланетарного договору,в склад молочної дороги,чи пак чумацького шляху,який в свою чергу поруч інших Андромед і Оріонів входить,як член до ОЕО цілої вселенної "сонфіюнал", що як припускають деякі противники ваших політичних переконань,маючи чотири виміри та певний коефіцієнт вгнутости є обмежений і замкнений!!

- Weiss! - заворушився доктор - вас все ж таки не так легко вгнути з вашими думками про сонце: сонце не вигасає! Сонце - це велика алхемічна піч де без філософських каменів одні первні переходять у другі! Сонце,хто зна,чи це не тільки джерело енергії для життя,небіс допоміжний фактор при фітосинтезі,але і саме праджерело життя рак вообще! Хто зна,чи саме життя не примандрувало на землю зі сонця!!?

Доктор дивився вдоволено на сонячний промінь.

- Доктор - чи це не якась похідна ваших політичних переконань? - падає злобне питання.

- Ні! це не політика! - відфукнув доктор.

- Так,позвольте,думаю,що не будете заперечувати,коли у "Студентських Вістях" появиться нотатка: "Доктор В. організує експедицію з мотикою на сонце,щоб там поробити розкопки за найстаршими слідами органічного життя!"

- Ви з глузду!

- Ну, п'ять образи! Так пробачте,повернемо до суті справи. Мені все ж таки це все незрозуміле.

- Пане колего! Чули ви про проф. Єфремова? Читали його брошуру про гетероморфію атомів? Слухали його доповідь в УСГ про його теорію?

- Ну?

- Ну,і не думаєте,що це така революційна річ,що готова перемістити деякі "незрушимі" і "незмінні" принципи наших світоглядів,як переміщуються первні в таблиці Менделєєва за теорією проф. Єфремова! часом будете імпертинентом думки!

- Weiss! Ви медик,вас цікавить життя! Вас,як це ви самі мені признались,захоплювала колись "Сонячна машина" Винниченка,навіть із цікавістю ви прочитували "За силу сонця",ви любили,навіть було,для викликання сонячного настрою читати про "Сонячні кларнети". Чи ви знаєте,що атомна бомба - це сонячна енергія?

- Ну?

- Ви не бачите,що з вибухом атомної бомби розпочинається сонячна епоха в житті людства!?

- Дайте спокій з епохами і ерами! Коли мова про сонячні надії,то вони,хіба,не в'яжуться з атомною бомбою,а лише з такими симпатичними,пацифістично настроєними первнями,як U^{235}, Pu^{239} /плютоній/ і Np^{239} /нептуній/! Але скажіть,будь ласка,які логічні уповноваження ви маєте для того,щоб ширити сплетні про можливість існування життя на... сонці? У зв'язку з останнім часом Вашою Гвардією висловленим компліментом в сторону транспортових амбіцій УНРР-и,ви як чистокровний ДП,а окрім цього особа,за свої політичні переконання перманентно переслідувана,будете мати там зарезервоване почесне місце без жодного спеціяльного афідавіту!

- Well! Річ у тому,що як знаєте справа з вірусами поставила біологію у скрутне положення. Уявіть собі сьогодні можна сумніватись,чи право "omne cellula e cellula",а навіть право "omne vivum e vivo" не є твердженням контрреволюційним, - ох! pardon!... контрнауковим. Досліди над метаболізмом сушених і морожених насінь піддають під сумнів основну необхідність води для життя. Хемія силікатів,а зокрема Єфремов зі своїми думками про значіння їх /як рівних у хемічних перемінах землі/ в історії та метаболізмі первнів атакують дуже авторитет вундеркинда органічної хемії - вуглецю. Цікаві щодо цього теж досліди Вериґацького. В Канаді поросблено певні археологічні знахідки,які теж кидають характерне світло на первинні прояви життя і їх зв'язок із хемією силікатів.

Дальше: дотепер невиявнено питання енергетичного та регуляційного зазнайомлювання первнових метаболізмів для живої субстанції та ревізія питання ентропії та біологічної ектропії і ще деякі інші речі уже детального порядку; все це,прошу я вас,дає мені тупет, тут вам зараз заризикувати таку еретичну гипотезу,що на сонці,і може на інших планетах існує зараз життя. Можливо,що живуть там істоти зі,зовсім відмінними від наших,організмами,можливо теж із іншим складом первнів. Грубо сказати,може для них плинні силікати - так,як для нас вода,залізний біб - наш хліб,ціанкалій - наша бензинівка. Хто знає може там теж є якісь мозкові мотори,проблематики,ліберало-католицизми,гергепи,референдуми і організовані опозиції, Може там є теж і якийсь особливий УНРРА-University. Може там є теж усякого роду катастрофи і очевидні трагедії!

Поїзд тупетом в'їхав на станцію München Hbf., злобно свиснувши попереду.

Сонце заливало згалища величавих будинків,зруйнованих іще старомодними цивілізаційними еманаціями. Вічно непосидюща дітвора гралася у піжмурки поміж звалищами великої кам'яниці. Блакитні,великі та життєрадісні очі жмурилися грайливо у сяєві липневого сонця.

Семируб.

КУЛЬТУРНА ХРОНІКА.

КОНЦЕРТ ХОРУ "УКРАЇНА".

У вівторок 6.VIII.46 р. відбувся в залі театру "Шіра" концерт мішаного хору "Україна" під проводом проф. Нестора.

Визначний дириґент дав і на цей раз креацію,що залишила у присутніх сильне,тривке вражіння. Особливо багато чуття було в виконанні "Кантати Шевченка" Стеценка. Під оглядом технічного і інтерпретаційного виведення вирізнювався "Мак" Леонтовича. Шкода,що неакустична заля не дозволяла в цілості сприймати красу пісень з незвичайно різноманітним,багатим репертуаром,який охоплював пісні від народніх починаючи,аж до світових архитворів включно. Загальний естетичний рівень підносила гарна народня ноша хористів.

Ми бажали б ще раз зустрінути хор у кращій залі,при більшому числі публики.

ЕО

АВТОРСЬКИЙ ВЕЧІР.

В порозумінні з МУР-ом виступили в Оселі УСГ Мюнхен два поети: Леонід Полтава і білорус Масей Седньов. Вони обидва відбували турно по Американській Зоні і при цій нагоді загостили до нас.

На залі було досить багато білоруської публики.

Седньов, це поет, який відзначається емоційністю поетичного вислову і багатством форми. Його ліричні вірші мають сильний нахил до автореференсії і навіть до егоцентризму. В центрі тематики стоїть еміграційна мандрівка, туга за батьківщиною, любов і ін. Скаля почувань досить широка: від мрячно-сумовитого образу воєнного знищення в батьківщині /"Батькам"/ - аж до виявів різкого, пікантного гумору /"Ні і так", "Подорожні вражіння"/.

Леонід Полтава, це молодий поет - МУР-івець.

На увагу заслуговує оригінальність проблематики /"Земля і межі", "Слово про руки"/. Зустрічаються соціяльні мотиви; автор поетизує споглядання сірої людини /"Коминар", "Гробокоп", "Дівчина в канцелярії"/.

Видно, що поет шукає змісту, глибини і ненавидить пустого шаблону. Найбільше припала присутнім до вподоби поема "Блакитна панна", що символічно зображує розвіяні ілюзії.

Авторський вечір українського і білоруського поетів, це може символ - символ дружби двох народів, що їх братає кров і спільна доля. Шкода, що організація вечора не стояла на відповідному рівні.

Бо.

ФІГАРО ТУТ - ФІГАРО ТАМ.

ОСЛЯЧА ЛЕВАДА.

Задумав ослик вступити в стан подружжя /злобні кажуть, що сьогодні тільки о с е л може на те рішитися.../, та й забажав поїсти трохи зеленої літературної травички. Кумедними стрибками збігає він на леваду "Подружжя" /видану на правах рукопису, Мюнхен 1946/, та й стає остовпілий у німому захваті: "Боже, скільки тут хабазза!"

Але над усе пишаються своєю розкішною наготою три грації: перша на ім'я - Неграмотність, другій - Ігноранція, третій - Графоманія.

Ослик побачив їх та й каже:

- Я шукаю жінки. Порадьте мені, любі дівчатка, як це робити?

Тоді перша забрала голос муза Ігноранція: "Я хочу оповісти тобі, милий друже, про "періодичну хоробу (sic!) жінки... Це не нормальний стан тіла, тож не можна вимагати, щоб душевно була вона /жінка - прим. Ред./ така сама".

Ослик здивувався: "Як же це? Таж навіть осел вже знає, що нема в тому випадку ні ненормального стану, ні жодної хороби!!"

Але в розмову вмішалася муза Неграмотність: "Писати можна все. Папір терпеливий, досить буде виголошувати "ex cathedra" банальні "правди", які тільки в 10% є правдиві, щоб читач повірив і сказав: "credo quia absurdum..."

Розмову покінчила муза Графоманія: "Одначе писати треба, треба, треба! - Байдуже як, що, для кого, і навіщо писати.

Хай живе ослича левада!

Хвостик.

"DIE SCHÖNE HELENE"

Колись, перед 1933 роком Мюнхен - це було славнозвісне місто мистців, літераторів та вчених,- великий центр високого культурного життя. Потім було воно "Hauptstadt der Bewegung". Сьогодні - місто руїн... Але Мюнхен оживає. Одним із проявів цієї по фенікськи відродженої мюнхенської культури є його театри.

Почавши від наступного числа "Студентських Вістей" будемо старатись подавати перегляд того, що діється на мюнхенських сценах. Сьогодні обмежимося тільки на короткій замітці про баварську державну оперету (Theater an der Schornstraße).

Донедавна йшла там з великим успіхом безсмертна буффо-опера в трьох актах пера Henri Meilhac і Ludovic Halévy п. т. "Прекрасна Олена" Музика Жака Офенбаха. Про музику цієї широко відомої оперети не треба хіба говорити. Сам Офенбах таке був написав: "Кажуть, що ця п'єса є напричуд забавна. Що торкається музики, то така загальна думка, що Офенбах ніколи не написав більш дотепної та захоплюючої партитури".

Але тут ми бачимо зовсім нову постановку-реставрацію, що робить цю класичну річ зовсім сьогоднішньою. Це зробили Werner Finck і Karlheinz Gutheim. В їх постановці "Прекрасна Олена" має в собі стільки актуального лискучого гумору і сатири на нові часи і нову, особливо німецьку дійсність, що можна забути, що вона повстала в шістьдесятих роках минулого століття.

Тедж саме виведення заслуговує на признання. Особливі компліменти належать знаменитому Erhard Siedel /Менеляус/, капітальній креації Ахілля (Viktor Afritsch) та Кальхасові (Otto Stor). Теж інші постаті виведені оригінально. /Аjax I i II, Agamemnon / та на рівні /Олена, Парис і ін./.

"Прекрасна Олена" буде йти в "Баварській Опереті" у вересні.

Від 10.VIII. там же йде оперета: "Warum lügst du Cherie?..."

Н.

СПОРТОВА ХРОНІКА.

"УССК" - "СОКІЛ" - Б. ВЕРІСГОФЕН 1:1 /0:1/.

Дня 4.VIII. дружина коп. м'яча УССК-у розіграла товариські змагання на власному грищі із У.С.Т. "Сокіл" - Бад Верісгофен. Як цілість дружина випала добре. Тільки брак стрільця не дав змоги вирішити нашим змагунам змагання в свою користь. Першу півгру противник легко переважає і вже в четвертій хвилині заколтовує в одні ворота в свою користь. В другій половині образ гри змінюється. Ініціятиву перебирають УССК-івці і намагаються принайменше вирівнати, що теж вдається в 30-их хвилинах другої половини. Стадниченко влалдно випрацьованою позицією спрямовує м'яч у сітку і усталює вислід дня. Гра назагал гостра. Суддював мґр. Савицький.

УССК - СК. ФУНККАСЕРНЕ 1:0 /0:0/.

8.VIII.б.р. УССК розіграв товариські змагання коп. м'яча з "СК. Функкасерне". До цих змагань студентська одинадцятка виступила з дещо зміненим складом: Сорочинський, Кравченюк I, Стасюк,

Дейчаківський, Кравченюк II, Паш, Митрович, Петрів, Звонок, Стадниченко, Купецький. Гра в першій половині проходила з легкою перевагою господарів. Змочено грище дощем, ховзький м'яч причинилися до нудної гри. Зате в другій половині, коли дощ перестав падати, гра почала ставатися жвавішою. УССК перепроваджує акцію за акцією. Господарі обмежуються тільки до поодиноких випадів. В 10-ій хвил. другої половини розумно переведена акція, яка закінчується скісним стрілом Звонока, і УССК провадить 1:0! Гра починає набирати щораз гостріше темпо. Вже в дві хвилини опісля минає поперечку прецизійний стріл Митровича. Кілька хвилин опісля небезпечна доріжка "Дніпра", яку Солтис продовжає в стовп. УССК перепроваджує знов небезпечні акції. Купецький знов стріляє в стовп. В 20-ій хвилині Звонок підвищує вислід на 2:0, 10 хвилин перед кінцем Солтис продовжує вільний коп у сітку і тим усталює вислід дня. Суддював п. Мазурик дуже слабо.

ІНШІ ВИСЛІДИ:

"ЛЕВ", МІТТЕНВАЛЬД - "ЧОРНОГОРА", ВҐСБУРҐ 1:1 /1:1/: змагання за мистецтво круга першунів.

СТ "УКРАЇНА" - СК "ҐЕППІНҐЕН" 7:0 /1:0/: товариське змагання копаного м'яча. Навіть із декількома резервовими грачами "Україна" доказала, що якщо хоче, зможе вирішити змагання в свою користь. Найкращий на грищі Коцан у нападі і Мікльош на обороні. Ворота стрілили: Коцан 2, Макарів 2, Банах 2 і Мицавка 1. Бажаємо дальше таких успіхів!!

Л.-

О Г О Л О Ш Е Н Н Я!!

В п'ятницю, дня 16.VIII. б.р. УССК організує прогульку на Хімзе. Охочі члени зволять зголоситися в Стасюка Л., Цюріхштр.53/6/III. Ближчі інформації будуть подані на дошці оголошень.

Рефер.мандрівн.секції УССК-у.

Всі активні змагуни і члени УССК-у повинні зложити в секрет. УССК-у знимки /змагуни футб. секції по дві, а члени по одній/ в цілі одержання змагових виказок Р. Ф. К. і членських виказок.

Особливо проситься футболістів, зложити знимки в якнайкоротшому часі.

Мюнхен, 12.VIII.46. Секретар.

жжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжж

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

ПАЛКОЮ ПО ДІСПЛЕЙСЕД - ПАРЗОНІ!

його власному

Зустрів я його таки в унрівському приват-помешканні. Сидів він, мов навислий буревій над столом і чухав п'яту. На столі стояв його власний унрівський черевик, каламар, кілька шматків паперу і лист. Лист, очевидно з UNRRA-University.

В ньому, річ ясна, стояло чорне на білому: його власне приват-помешкання до днів, для прикладу, трьох мусить бути звільнене від його DP-особистости! Коли б, евентуально, були сумніви щодо цього, як теж щодо різниці між поняттям: "дісплейсед-парзона" і "студент", а також коли б з приводу цього заносилося б на дискусію про чотири основні свободи людини, тоді, будь ласка, поліція з ґумовими палками готова справу зробити зразу ясною!

Так стояло в листі. А все це із-за того, що наш друг зрезиґнував зі студій медицини на UNRRA-University і став студентом У.В.У., де вивчати почав рідню літературу...

Сидів, наш друг, зі скислим виразом обличчя, з очима каламутними, сумовитими і безнадійними, як редакція ашафенбурзької "Неділі".

Пробував я його розвеселити: про організовану опозицію розказував - не бере. Пробував з другого кінця: статтю про фахові кадри, атмосферу боротьби та ловлення рибок у каламутних водах читав - не помагає! Сидить наша ред-надія і тільки п'яту чуха.

-Амба!- промовив врешті. -Крапка! Куди тобі тут про літ-творчість думати? А і настрій був і охота... Репортаж зі з'їзду писати почав. До цього місця дочикрижив, як вождь опозиції кинувшись на поріг залі нарад з патетичним окликом: "Я в справі формальній!", роздер на собі позичену в товариша унрівську сорочку, - коли прийшов цей клятий лист. І репортаж про "Льва", і про "Апостолів" і все пішло шкереберть. До Стюденто-Дісплейсед-Перзенс-Юнії UNRRA-University ходив; розмовляти з ними взагалі важкувато. До ABC-гуртожитку відсилають. А в ABC дісплейсед-парзон, мов оселедців у бочці. Що їм не скажи, все рівно раменами здвигають. Зараз там із вами можуть розмовляти, евентуально, тільки про загальні збори ABC-у та про приділи шоколяди та цигарок для дісплейсед-парзон - мешканців ABC-гаузу.

Пропав же ти, братчику, як сірко на ярмарці! Добурлакувався!

А ти мені тут про худ-літературу торочиш! Казав Косач, як "Апостолів" у нас обмовляли, що література - це сумління народу. Як же тобі тут думати про сумління, як ти - дісплейсен-парзона ще й студент.

Наш друг перестав чухати п'яту, а в його голосі звучати почало ліричне тремольо:

- Чи дісплейсед-парзона - це взагалі homo sapiens? Чи студент взагалі, а нестудент UNRRA-University зокрема - це ще людина? Якщо справді людина, так може у неї є теж і сумління, і почуттєва сторона? Тоді ґумова палка розрухає її! Хай живе ґумова палка! Може після того розцвіте наша еміґраційна література!

Голота.

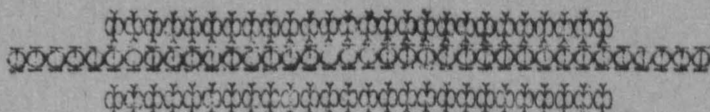

ПОВІДОМЛЕННЯ

З огляду на те, що дотеперішня система визначування реченців Звичайних Загальних Сходин виявилася непрактичною введено рішенням Виділу УСГ з дня 13.VIII.46. ось такі зміни:
1/ Звичайні Сходини Членів відбуватимуться що дві неділі в четвер, год. 15.
2/ Перші сходини після зміни відбудуться дня 22.VIII.46.

Виділ УСГ Мюнхен

ШУКАЕМО

енергійну метку людину на становище адміністратора студентської преси. Винагорода 20% чистого доходу з видань. Зголошення в канцелярії Оселі УСГ Мюнхен.

Виділ УСГ

!!
??

CAMERA OBSCURA

УВАГА! УВАГА! ВИСОКА НАГОРОДА!
Вчора через недогляд нашого дозорця втік з клітки головний редактор "Camera obscura". Опис: середній ріст, волос неочеркненої краски, ходить переважно на двох ногах. Горішні кінцівки зв'язані на спині ланцюгом, при правій нозі прив'язана велика олов'яна куля. З каганцем і гальстуком. Відпровадити за високою нагородою на адресу:
"Самостійне студ. т-во взаїмної адорації та охорони і опіки над звірятами".
Увага! Пересторога! Не давати йому до рук пера! Не скидати каганця!

S.O.S. З літературного фронту в Інсбруку одержали ми таку розпучливу депешу: S.O.S.! Рятуйте! Є рух - немає молодих!

"Рух Молодих!"

Як повідомляє аґенція "Фаґас" вчора в пополудневих годинах за середньоафриканським часом в канцелярії УСГ з'явилася делеґація, зложена з трьох осіб у фраках, гладковипрасуваних штанях і циліндрах, яка від імени організованої групи говорила довший час по німецьки, російськи, жидівськи, англійськи і українськи про "Camera obscura". Змісту цих промов не можна було нажаль вповні зрозуміти. Є чутки, що в зв'язку з тим Управі УСГ, Президії ЦЕСУС-а, Раді Безпеки, а також паризькій мировій Конференції були вручені згаданою делеґацією протести.

Аґенція "Фаґас" спростовує: як в останню хвилину довідуємося, делеґація, що зложила протест в УСГ, не виступала в імені "організованої групи членів УСГ".

Кореспондент аґенції "Дайдана" висловлює, що справа опіки над дикими студентами буде дискутована на першому засіданні ради опіки над американським "Yellowstone-Nationalpark".

Організаційні сходини ред. колеґії "Camera obscura" відбудуться на прю духового з матеріяльним 31. червня в 12.15 год ночі середньо-астрономічного часу. Запрошується представників усіх круго- і небозорів, політичних, як теж і аполітичних партій.

ЗУБИ. У зв'язку з панікою, яка повстала перед деканатом медичного факультету та громадними перегонами до зуболікувального факультету, через неуважність одному медикові без львівського форпрюфунґу вибито два зуби.

!!! ЛІЦИТАЦІЯ !!! Продам більшу скількість уживаних ліберальних цитатів по гуртових цінах. Зголошуватись: секретар аристократичного т-ва взаїмної адорації з обмеженою інтеліґенцією.

ВІЧЕ. 73 підсекції, 62 секції, 45 підвідділів, 31 відділів, 25 підреферентур культурної референтури УСГ на своїм спільнім протестаційнім вічу винесли одоголосно резолюцію, яка домагається від культ.-сусп. референта, що намірив уступити зі свого посту, видержання і не падання на дусі, і радить для заспокоєння душі вступити в благословенний супружий стан з особою яка має зрозуміння для його діяльности серед ширших мас українського народу.

НАБИВАЄМО вичерпані акумолятори для культ-суспільної референтури по догідних умовинах.

Технічна секція УСГ.

ПОМИЛКА В ДРУКУ. Як повідомляє детиктивістичне бюро Ш. Д. /"Швидко дай"/, чотири цигани, які свого часу були на дручках винесли з архіву УСГ оригінали статутів УСГ, останніми часами принесли їх назад. Як сподіються, все це було тільки непорозуміння спричинене помилкою друку в інструкції.

У ЗВ'ЯЗКУ з моїм виїздом до Англії примаю іще тільки до суботи прощальні візити.

Референт суспільної опіки УСГ
в. р.

ЯК ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ветеринарійна секція УСГ на своїх загальних зборах одноголосно схвалила своїм членом-опікуном обрати абесинського неґуса.

ТАЙНИ. Як говорять в літературних кругах, накладом "Ґуммі-фронту" має небаром появитися методичний підручник двох наших відомих авторів: Мосяжного і Індика - п. н. "Тайни світоглядових метаморфоз". Вступне слово і рецензію в "Студ. Шляху", як здогадуються, напише відомий наш письменник В. Кримський.

ПРОВІД СК "Баюварен" звернувся до УССК-у з проханням, щоби наші напасники не стріляли підчас змагань так гостро і не рвали ворітних сіток.

За Провід УССК-у: Ґнютоватий стрілець.

ПРОТЕСТ. Ми протестуємо проти некультурної, немилосердної, роздражнюючої поведінки зеленої трибуни на змаганнях Лев - УССК.

Т-во для охорони звірят.

ПРОГУЛЬКА УССК-у. У зв'язку з II. прогулькою УССК-у на Zugspitz голова УССК-у пропонує голові самостійного студ. т-ва для взаїмної адорації і охорони та опіки над звірятами скочити з Zugspitz на голову.

"БАРЦЕЛЬОНА" лускає чар, що на сходинах ферайни балєк буде тримати Стефцьо Пасек: "Існіє академіцкий фасон, чи цалком не існіє?!" Гісьці з ферайни! Пришпанувати в білих кітлях!!!

КОМУНІКАТ. У зв'язку з тим, що в книзі побажань для кухні оселі появились написи "Ми хочемо "Camera obscura", повідомляємо, що обскуру ми варимо вже віддавна, але камери, то ми не знаємо як і з чого то варити.

Куховарсько-магазинерська корпорація.

Справлення похибок з I4 - I5 числа

	надруковано		має бути
ст. I6,	I6 рядок знизу 25 членів	-	3I членів
ст. I6	4 рядок знизу 25 членів	-	3I членів
ст. I6	6 рядок знизу 25 ліст	-	3I ліст
ст. I6	5 рядок знизу двадцять шосту лісту	-	тридцять другу лісту
ст. I7	I2 рядок згори 25	-	3I

ТИЖНЕВИК НА ПРАВАХ РУКОПИСУ. ВИДАЄ УСГ В МЮНХЕНІ. ВИХОДИТЬ КОЖНОЇ НЕДІЛІ. РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ. АДРЕСА: MÜNCHEN-RAMERSDORF, Fürichstraße 53, Fürichschule 2/2.

Ціна 2.- НМ.

СТУДЕНТСЬКІ -ВІСТІ-

ТИЖНЕВИК ДЛЯ ЧЛЕНІВ УКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ ГРОМАДИ В МЮНХЕНІ.

Рік I. Неділя I. вересня 1946 року. Ч. 18-19.

З ПЕРСПЕКТИВИ 17 ЧИСЕЛ...

Експеримент із випуском "Студентських Вістей" викликав оживлену реакцію у студентськім середовищі. Читачі українських і европейських часописів відвикли в умовинах большевицької і гітлерівської дійсності від демократичної преси, зокрема відстудентської демократичної преси. Не дивно, що їм тяжко сприйняти новий тижневик, який без страху перед анонимовими цензорами публічної опінії відкриває свої шпальти для всіх проблем, що інтересують студентський загал. Публікація статтей із протилежними тенденціями одна другій видається збентеженому читачеві якщо не журналістичною аномалією, так в найкращому випадку наявним доказом безхребетності редакційної колегії. Він просто не може освоїтися з фактом, що в українській пресі є можливий орган, який не є монопольним органом ніякого політичного угрупування, тільки понадпартійним органом, в нашому випадку мюнхенської УСГ. /Ця обставина очевидно не виключає, що поодинокі члени ред. колегії можуть признаватися чи симпатизувати із поодинокими політичними напрямами/. Завданням "С.В." є бути трибуною для кожного студента, що хоче висловити щонебудь інтересного; "С.В." мають за завдання бути мостом між цими студентами, що хочуть щонебудь сказати і студентським загалом, що таким робом зможе виробити собі опінію про вартість поодиноких ідей і їх авторів. Нема точки в програмі "С.В.", що ставила б собі за мету накинути чи перефорсувати окремі погляди, тим більше окремі особи.

Це становище "С.В." висловлене у статті Семируба " Ballance of power " зустріло неприхильну критику в "Студентському Шляху" органі ЦЕСУС-а й у "Стежах" органі

середовища, що визнає ЦеСУС-а. Якщо автор тих рядків влучно зрозумів тенденцію рецензії "Студентського Шляху", так найважніший закид рецензента був спрямований проти ідеї Семируба, що хоче, що б провід був адекватним до загалу, тобто іншими словами, що б провід був виразником загалу. Рецензент заступав /але не аргументував / протилежний погляд, що хоче, що б загал був виразником проводу. Це справа особистих поглядів. Редколегія "С.В." стоїть на становищі, що провід, якого зміст і стиль діяльності не будуть паралельними до спроможностей своєї суспільности, не виповнить позитивної ролі навіть тоді, якщо його програма є позитивна. Подібну критику до "С.Ш." хоч не таку ясну, заступали теж і "Стежі" у закиді "наївности поділу студентського загалу на масу і еманацію." У брошурі "За правопорядок студентського середовища" є у статті "На порозі нового етапу" таке місце: "Тепер ... мусітиме ЦеСУС теж формувати духове обличчя молодого покоління академічної інтелігенції. Хто здає собі справу з того, яких розмірів досягнув духовий хаос сучасності, той збагне, на яке велике діло поривається ЦеСУС." Хоч у цитаті нема вказівок, якими методами ЦеСУС задумує реалізувати цю програму, то стилізація "формувати духове обличчя", "з хаосу створити космос" натякає, що ЦеСУС тут не є подуманий як орган, що обективно регулює, тільки як орган, що щонайменше субективно контролює світоглядові шукання, якщо взагалі не диктує готових рецепт.

Що б дійти до висновку, котре із цих двох протилежних становищ є правильне, слід проаналізувати середовище, що є субстратом для суперечки. В першу чергу треба ствердити, що в наслідок краху деяких ідеологій і нарушення політичної, соціяльної і релігійної рівноваги в світовому маштабі повстала в студентськім середовищі ідеологічна криза. Цю ідеологічну кризу поширює на ділянку моралі економічне становище еміграційного студентства, що створило із нього пролетарів, зданих на ласку міжнародньої констеляції. І так одній частині студентів загрожує небезпека перетворитися в паскарів /маємо надію тільки тимчасових/, часто у конечному змаганні за покращання життєвих умовин і таким робом затратити з очей суспільні горизонти. Друга, багато менша частина, погрузла в гетті своєї професійної тематики і для суспільності має тільки німу байдужність, щеодна находить вдоволення в розгортанні боротьби не проти ідеологій /бо їх більшість щойно шукає/, тільки проти осіб.

Годі припустити і нема на це ніяких доказів, що до підвищення морально-ідейного рівня можна дійти накиненням згори санаційних рецепт, як це рекомендують критики "С.В." Середовищам, що диспонують можливістю думання, не можна накинути ідеї "указом" ex officio ..., в таких середовищах до ідей доходиться шляхом конфронтації. Наоспіх вишуканий вихід з так поважної кризи може виявитися помилкою або оманою. Уздоровлення відносин вимагає особливого напруження, бо коріння теперішньої кризи на сту -

дентськім відтинку сягають далеко глибше, бо ця криза є тільки вирізком універсальної кризи. Т и м т о з а в д а н н я м с у ч а с н о с т і є у п р и с т у п н и т и в с і м д у м а ю ч и м о д и н и ц я м к о н ф р о н т а ц і ю с в о ї х ш у к а н ь і з ш у к а н н я м и д р у г и х / не тільки студентів і не тільки українців/ і д о б и т и с я т а к и м р о б о м п е в н о ї с т а б і л ь н о с т і п о г л я д і в, з г і д н и х і з з а в д а н н я м и е п о х и, в я к і й ж и в е м о. Безвідповідальною річчю було б заперечувати у студентськім середовищі потребу конфронтацій поглядів, тобто конкретно заперечувати право на опозицію до різних плянів і проблем, висвигнених окремими одиницями чи колективами. Навпаки, опозиція є тепер побажана, навіть необхідна, бо щойно у боротьбі ідей молоде покоління до-б'ється стабільности світогляду, навіть якщо б він не був одиноким. Вийшовши зі заложення, що світогляд зумовлюється не тільки зовнішними впливами /нація, клас, релігія і інше/, але й інтелектуальними диспозиціями сприймати явища у своєрідній для поодинокого індивідуума інтерпретації, мусимо допустити з чисто психологічних причин існування різних світоглядів. В з а ї м н а т о л е р а н ц і я о д н о г о с в і т о г л я д у д л я д р у г о г о є з а п о р у к о ю с п р а в н о г о ф у н к ц і о н у в а н н я к о ж н о ї с у с п і л ь н о с т і. Щойно пошанування ідей опонентів і лояльне респектування поглядів більшості є передумовиною створити з думаючого середовища мойоліт дії. Тому важливим елементом у конфронтації шукань є стиль полеміки. Симбіоз опозиції із більшістю для інтелігентного середовища, якщо воно організує себе на демократичних принципах, є річчю зовсім природною. І тут саме найпекучіше завдання сучасності: в намаганні додержувати кроку з духом і завданнями епохи слід засвоїти передовсім інтелігенції, як авангардові національного організму демократичні принципи організації. "С.В." старатимуться цьому завданню податати.

Інша річ, чи це завжди удасться. Вплив тотальної системи, що в останніх десятиліттях домінувала в східній і середущій Европі, на нашу свідомість був доволі сильний і нам тяжко визволитися із деяких його залишків навіть тоді, коли принціпіяльно осуджуємо тоталізм. До таких залишків тоталізму слід залічити нетолеранцію до наших ідеологічних інакшедумців у змісті і ще частіше у формі полеміки. Тимто не слід попадати в мелянхолію, коли це не всі статті "С.В." своєю формою і змістом відповідають у 100 % принципам демократичної поведінки. Людська свідомість є дуже консервативна і коли дехто з нас від дитинства, а дехто від більше як десяти років був свідком, як один державний муж називав другого пяницею, ідіотом, свинею, коли свого ідеологічного противника залюбки "нищилось" епітетами, як: бандит пера, пігмей, божевільний, - годі вимагати вже сьогодні, що б молоді автори могли засвоїти собі коректний і джентельменський стиль. Це необхідне лихо не сміє бути перешкодою для всебічного висвітлення проблем, які хвилюють сьогодні студентський загал.

Редколегія "С.В." є переконана, що сучасне україн студентство має всі дані бути гідним спадкоємцем світл традицій українського студентства, теж у зовсім змін еміграційних умовинах і при інших завданнях. Кризу ст дентство переборе.

Р. К. Борисенко.

ДО ПИТАННЯ СТУДІЙНОЮ ПОЛІТИКИ.

І. Основи студійної політики.

Кожна людина живе подвійним життям. Як індивід має на своє власне, особисте життя. Тут входить цілий круг с ло особистих інтересів, бажань, стремлінь, плянів.

Та крім цього круга існує ще інший, що є вислідом ф ту, який ствердили вже старинні народи:

Абстрагуючи від того, що й стисло особисте житт людини не може йти в розріз з нормами суспільного порядк мусимо ствердити, що кожна суспільність ставить перед св ми членами завдання й обовязки, які виходять далеко поза межі чисто особистого життя.

Ця дворейковість життя людини, як індивіда і як чле спільноти є джерелом нераз дуже болючих конфліктів між одиницею а суспільним звязком, серед якого одиниця живе і частинкою якого вона являється. Одиниця суспільно зріла, з відповідно розвиненим суспільним інстинктом і суспільни вихованням, завсіди знайде розвязку тих конфліктів по лінії підпорядкування власних інтересів інтересам спільноти.

Коли ми обсервуємо еволюцію відношення одиниці до спільноти, що заходила в міру поступу культури й цивілізації, нас вдаряє одно спостереження. З одної сторони одиниця до певної міри емансипується від безпосередньої залежності від спільноти - вона, що так скажу, одержує щораз ширшу автономію. Вона здобуває право на власність, різні особисті, політичні і економічні права. Виглядало б, що поступ іде в напрямі відірвання одиниці від вищої спільноти. Таке твердження висунули навіть деякі теоретики. Одначе це хибний висновок. Бо з другої сторони ми бачимо, що через поділ праці, поступ техніки, повстання нових суспільних інститутів, звязок одиниці з суспільством щораз то більше скріпляється. Він прибирає тільки інші форми. Сьогодні одиниця відірвана від свойого суспільного звязку це в кожному відношенні цілковите зеро.

Звідти випливає ідеал нового суспільного життя: Суспільність як вповні свідомий себе, свого "я" суспільний феномен. Передумовини для створення такої суспільности має сповнити одиниця. Вони лежать в обсязі її свідомости. Конкретно: одиниця мусить здавати собі справу з трьох речей: 1./ Із звязку зі спільнотою, - з усіх обовязків і користей, які з цього факту випливають. 2./ Уміти знайти своє місце, свою позицію в суспільному житті спільноти. 3./ Знати завдання і цілі самої спільноти.

Ті загальні ствердження уважав я за відповідне подати, як ключ до розуміння мойого підходу до справ студійної політики і зрозуміння самого поняття студійної політики.

Що-ж таке студійна політика і які її завдання? Що би відповісти на це питання, мусимо виходити з відповіді на інше питання, а саме про ціль високошкільних студій.

Високошкільні студії мають дати студентові підготовку до звання, яке він в майбутньому думає виконувати. Ходить тут отже про здобуття певної суми знань, які є потрібні при виконуванні обовязків даного звання. При тім само право на виконування знання може бути узалежнене ще й від інших речей, ніж само закінчення відповідного факультету. З уваги на велику суспільну вагу виконування звань абсольвентами високих шкіл, своє плящет на виконування практики дають звичайно інші поза-університетськими властями громадські чинники.

Тут власне в значінні певних фахів для суспільного життя криється корінь студійної політики. Ми привикли до певного т. ск. автоматизму суспільного життя, оскільки ходить про його зміст. На чім це полягає? Найкраще це виявляється в функціонуванні народнього господарства. Відомо з політичної економії, що суспільність дбає тільки про форми економічного співжиття людей, зміст залишається поза межами її свідомої діяльности. Це, напр., що купуючий в склепі якийсь товар повинен заплатити за нього якусь ціну, є засадою суспільного обороту. Відповідні суспільні органи, /в тім випадку державні/ дбають, щоби ця засада не переступалася. Переступників потягається до відвічальности. Але вже яку ціну має купуючий заплатити, цього - за нормальних очевидно обставин - не нормується. Тим менше можна говорити про якесь нормування того, чи і в якій скількости даного товару хтось має купити.

Аналогічно до того, як на товаровім ринку ціну визначує взаємовідношення попиту і пропозиції, є також і на ринку праці. Люди заучували певні фахи, тому що на працю і послуги даних фахівців було в суспільстві запотребування - попит. Чим менше в якімсь суспільстві було фахівців даної галузі, тим більше було на них запотребування, тим більше вони цінились, а вслід за тим більше людей старалося здобути даний фах. Коли-ж в наслідок перевантаження тих ділянок людьми запотребування падало, зменьшувався доплив нових адептів тих-же професій. Так само життя регулювало між іншим і розподіл студентів по різним школам і факультетам.

В останніх часах позначилася однак невистарчальність такого автоматичного регулювання життєвих суспільних справ. Не місце тут аналізувати причин того явища. Тому я обмежуся до самого ствердження факту, що суспільні /в даному випадку державні/ органи чимраз більше встрявають в справи, які передше були регульовані самочинно, в наслідок свобідної гри суспільних сил. Поминаючи держави тоталітарного устрою, де в самій основі приймається засади регулювання і плянування, мусимо ствердити таке встрявання навіть в держав, що стали типовими представниками клясичного лібералізму. Це відноситься не тільки до економічного життя, з якого навіть в Англії й Америці зникає помалу засада

"лесе фер, лесе пасе". Це відноситься і до всіх інших ділянок суспільного життя.

Так зроджується між іншими також ідея студійної політики. Реасумуючі повище сказане, можемо очеркнути студійну політику як: Сукупність заходів, що зміряють до пляномірного розміщення студентської маси по факультетам різних високих шкіл, згідно з потребами суспільного життя.

Остає ще відповісти на питання, хто і в який спосіб проводить студійну політику. В першу чергу держава - всі її органи, що мають якенебудь відношення до справ освіти. А далі суспільні організації і ціле зорганізоване громадянство. Різниці можуть бути тільки в методі і в обсягу. Держава звичайно має вирішний голос. Вона будуючи студійні заведення, впроваджуючи на них залежно від потреб нумерус клявзус, чи поширюючи відповідно деякі факультети, реформуючи нище шкільництво, уділюючи стипендії і т.д. практично переводить в життя свою лінію студійної політики. Однак не слід легковажити самостійної діяльности незалежних від держави громадських чинників, яких діяльність може в значній мірі впливати на студійну політику. Навести б хоча діяльність Рідної Школи на ЗУЗ, що закладаючи школи означених типів впливала на студійну політику /наплив кандидатів на певні факультети/, чи то богословської академії у Львові, Вільного Університету в Празі, чи курсів УТГІ в Подебрадах.

Навіть дуже подрібне вичислення всіх заходів держави і громадянства не дасть нам ясної картини студійної політики, коли ми поминемо самого студента, що центральну постать в студійній політиці. Найважнішим моментом в житті студента, з точки погляду студійної політики, це рішення, що само студіювати - вибір предмету студій. Тому не від речі буде застановитися над чинниками, що впливають на вибір звання. Розгляну тут чотири чинники в тому порядку, в якому вони - на мою думку - найсильніше впливали на рішення наших студентів вибирати таке, або інше звання.

На першому місці слід поставити значіння звання, як засобу для матеріяльного забезпечення. Ціль, яка присвічувала пересічному нашому студентові, це здобути собі таке звання, яке було б для нього дохідним варстатом праці. Цей момент виступав однаково в студентів походження інтелігентського, робітничого чи селянського.

На другому місці треба поставити саму можливість студій. Тут слід вчислити існування різних родів високих шкіл і свобідний або ограничений доступ до них. Різнородність тих високих шкіл враз з їхньою чисельністю збільшує шанси поодинокого студента студіювати за власним вибором. Тут також треба узглядити систему високошкільних оплат, що впливають не тільки на доступ студентів до високих шкіл взагалі, але також можуть мати тенденцію відстрашувати студентів від одних факультетів і спрямовувати їх на інший.

Ми, студенти, стоїмо звичайно на становищі, що рішати про вибір звання повинен сам студент згідно з його природним нахилом. Цей постулят базується на двох тезах: що сту -

дент, маючи необмежену можливість свобідного вибору звання вибере таке, яке 1./ відповідає його здібностям, 2./ яке він любить. Очевидно така необмежена можливість вибирати собі звання згідно з власним вродженим нахилом в практиці остає тільки ідеалом. Найбільше віддалені від цього ідеалу студенти недержавної нації. На основі власного досвіду, смію заризикувати твердженням, що з українських студентів ЗУЗ за часів бувшої Польщі дуже незначний відсоток мав змогу студіювати згідно з власним внутрішнім бажанням, здібностями та заінтересуванням. Ціллю польської студійної політики у відношенні до українського студента було того студента придавити, вибити з нормальних життєвих рейок - зломити. Щоби зілюструвати нездоровий стан, який витворила ворожа нам студійна політика, наведу два приклади. Медичний факультет львівського університету принимав річно не більш 4-ох українців. Ясно, що це в найменшій мірі не заспокоювало наших потреб і аспірацій. Коли взяти під увагу, що тільки нечисленні могли виїхати на студії за-границю, або й навіть на інші університети Польщі /де до речі був також нумерус клявзус/, то стане ясним, яка велика скількість наших студентів заінтересованих медичними студіями не мала змоги студіювати медицини. З другої сторони візьмім богословську академію у Львові. Вона давала змогу досить великій скількості студентів студіювати теольогію; туди спрямовувалося багато студентів, для яких брами високих державних шкіл були закриті. Звання священника це звання, що вимагає спеціяльного наставлення, яке окреслюємо, як покликання. В дійсності з уваги на трудноші доступу до інших високих шкіл ішло туди багато студентів не з внутрішнього переконання, а - як це у нас загально говорилося - ради "куска хліба". Можна сумніватися, чи такі "хлібоїди" сповняли свої обовязки пастиря душ по думці високих Христових засад.

І врешті четвертий чинник - це потреби суспільного життя. Не завсіди суспільна вага даного звання покривається з його поплатністю. Поминаючи окремі випадки, коли певні фахівці /науковці - винахідники/ створюють вартості, що не стоять в жодному відношенні до одержуваної від суспільності винагороди, мусимо ствердити, що не завсіди поплатність звання стоїть в прямому відношенні до його суспільної функції. Цей момент брала під увагу тільки найбільш суспільницько вихована й ідеалістично наставлена частина молоді, яка оцінювала свою фахову працю серед рідньої суспільності не тільки як товар, але підходила до неї з суспільним критерієм. В тому відношенні суспільні потреби міняються відповідно до стану розвитку, в якому дана суспільність знаходиться.

/ II. частина під наголовком:
"Вимоги здорової студійної політики під сучасну пору" слідує./

Р. Б.

КОНЦЕРТОВЕ ТУРНЕ ХОРУ У.С.Г. МЮНХЕН.

/Продовження репортажу/

ФІЛЬЗЕК.

Раннім ранком, коли тільки "зорі заповідали світ", наші хористи прощали солодкий сон, а як зійшло сонце, попрощали старинне місто Авгсбург. І знову розгуканий залізний кінь везе нас на зустріч нових міст і нових людей. Спочатку умовини дороги були богато гірші, ніж учора. Поїзд, яким ми їдемо, їде безпосередньо з Мюнхену і не можна було в Авгсбурзі замовити осібного переділу. Тому велика частина мусіла задоволитися стоячими місцями. Однак пристосувальні здібності, якими – як відомо – нас українців так щедро наділила природа, виявилися тут в цілій своїй повноті. Бо заледво ми проїхали декілька станцій а вже майже всі більше або менше вигідно сиділи. Навіть виявилися деякі добрі сторони саме такого обороту справи. Ми обминули в дорозі однієї небезпеки, а саме замкнення виключно у власнім середовищі. /Що така небезпека загрожує українському студентству, про це, будь-ласка, прочитайте в інтерв'ю з др. Яновим в 16-17 числі "Студентських Вістей"./. І особисто думаю, що найбільше задоволений таким "утраквістичним" способом подорожування був Швагер /касієр і бас в одній особі/, який не зважаючи на загальне згіршення й обурення наших товаришок, навязав знайомства з молодою німкою, симпатичною бльондинкою, студенткою Мюнхенського університету. Він так захопився конфронтацією її психіки й ментальности зі своєю, що останні висновки з того порівнання витягав уже через вікно на станції в Нюрнбергі. І коли б добрі друзі не помітили в час його відсутності, то хто-зна, чи хор не позбувся одного баса, так як в Авгсбурзі позбувся двох сопранів. Авгсбургська страта не відбилася принайменше на чисельному стані хору, бо місто двох власниць сопранів, які /не сопрани а власниці/ зі свойого словника вичеркнули слово "солідарність", прибули два баси – сини проф. Трухлого. Вони колись співали в хорі майже усі пісні нашого репертуару і погодилися дальше співати в часі цілого турне.

На розбитому бомбами головному дворці Нюрнберга доводиться нам ждати на нове получення. Залишається около дві години часу. Накрапає дощик. Ніхто не має охоти іти в місто, чи на почекальню. На одному з перонів станції заощадили американські бомби дещо даху. Тут збирається уся братія. На хвилево залишеному багажному возі відбувається святочний пир з нагоди іменин раба Божого Володимира, члена нашого хору. /Сьогодні святого Володимира/. Головну ролю на цьому пиру відограє смалець, що його передбачливий магістер, харчевий референт табору Функе-Казерне великодушно офірував на дальшу путь. Всі однодушно погодилися на те, що найбезпечніше буде віддати пушку зі смальцем під опіку шляхтича з Кульчиць. Уважали, що глибоко вкорінене почуття шляхотської засади noblesse oblige не позволить йому спроневірити громадське майно. Інший міг би пустити смалець напр. на пасок. Адже ж ашафенбургська "Неділя"

не дурно писала, що кожний студент паскар. А аматорів на такі рідкі речі дорогою можна знайти доволі.

В новому поїзді знову місця хватає, так що наші держаться дальше купи. Не знаю, чи то чудова гориста околиця, якою ми якраз проїздждаємо, чи сконсумований смалець подлали на піднесення настрою, досить, що негайно після відспівання многоліттєвія нашому-солнізанові зачалася серія "віців" з побуту під сонцем найдемократичнішої конституції, під кормою найгеніяльнішого вождя і найлюбішого батька. Сміх, що дзвінкими каскадами ллється після кожного оповідання - карти Наталки, звертає увагу німців, які дивом дивуються, як що так в нинішних - уживаючи терміну бамберського рецензента "Неділі" - таких сумовитих повоєнних часах є люди з так великим запасом гумору.

Біля малої нічим незамітної станційки чекають нас два вантажні самоходи, що мають завдання перевести нас до табору Фільзек. Значить, Любко списався, не підвів, приготовив усе, як слід. Зачинається їзда самоходами - шалена, але весела. Вітер з молодецькою фурією вдаряє в обличчя, розбурхує чуприни, дико хватає за поли, засипує очі пилом і дрібними гострими камінчиками та набиває вуха шумом, ніби акумулятори електричним струмом.

Виявляється, що наші шофери дуже помислові хлопці. Вони завважують, як наші надаремно стараються достати яблук з придорожніх яблонь. Задержують отже самоходи під деревами, з яких в той-же мент зникають овочі. Хоч яблука і не цілком зрілі, але всетаки якась вітаміна перепаде, а то все в УНРРА - і тільки кальорії та кальорії, а про вітаміни навіть не згадують. Свою совість заспокоювали хлопці тим, що яблока державні, а німецька держава зараз не існує, отже нічиї - res nullius. Такій аргументації навіть правники нічого не могли закинути.

Наші шофери не тільки дуже помислові, але також знамениті фахівці. Коли б не те, то ми при такій шалено скорій їзді дорогою повною наглих закрутів, далеко не заїхали б. Дванадцять кільометрів дороги самоходом добігає кінця. Під лісом замайоріли ряди дерев'яних бараків: табор Фільзек. Самоходи задержуються на якійсь площі. Висідаємо. Ми вже в таборі. Перше вражіння досить дивне. Нігде не видно ходної огорожі, ані кільчастих дротів, що такі притаманні усім таборам. Не зауважуємо також жодної поліції, яка би нас перепускала до табору. "Якийсь дуже ліберальний табор" - майнуло мені через голову. Вражає нас тільки великий біло-червоний прапор, вивішений на машті. Чому якраз польський? Адже поляків тут дуже небагато.

Складаємо свої речі в школі і зразу ж нас ведуть до умивальні помитись. З великою приємністю кожний освіжує себе водою та змиває подорожний пил. Потім вертаємо назад до школи, де на чисто застелених столах між цвітами чекає приготований обід: борщ, вареники, компот. Коли народня приповідка "Хто з'їсть, той зробить" правдива, то наші хлопці виявилися дуже добрими робітниками. Особливою симпатією втішаються вареники. Для унрівських "консерватистів /від "консерва"/ та "зулаків" це правдивий раритас. Гарні дівчата припрошують, а хлопці, щоби не зробити їм прикрости, - їдять. Хлопці їдять, а вони ще припрошують. І так аж

до переможного кінця. Хлопці біля вареників так списалися, як добрий вояк Швейк при канонні. Панночкам очевидно кривди такої не зробили, ба, що більше, вони на десерт одержали навіть чоколяду.

По обіді слідував розподіл хористів по квартирам. Принесли нам списки, і кожний вибирав собі господарів. Вибрав і я. Та не довелося нам навіть добре загріти місця, як прийшли дві наші панянки і заявили, що вони займають це помешкання і я мушу шукати собі іншої квартири. Я мусів здати завойовані позиції майже без бою, і мандрувати дальше. В мойого нового господаря, до якого я одержав спрямування, якраз відбувалося весілля. Видавав доньку заміж. Тут довідуюся, що в таборі сьогодні ще три інші весілля. Значить, люди женяться. Знана німецька приповідка: " " - виказує тут свою правильність. Не зважаючи на непевність ситуації і неприятливі довнішні умовини, число наслідувачів прабатька Адама зростає. Не знаю тільки, чи всі ставлять собі знане питання, яке поставила Наталка "возьному Тетервакoвському."

"Помимо таких оказій як весілля, центром заінтересувань усіх мешканців табору без огляду на національність був таки виступ нашого хору. Тому надовго перед 8 год. довгезна і вузька таборова заля почала наповнятися різно-національною публікою. До речі, заля далеко менше ніж авгсбургська надавалася на того рода імпрези. Неакустичність залі і обмеженість сцени були поважними мінусами. Однак мимо того, концерт пройшов з повним успіхом, як це в нас кажеться, так моральним, як і матеріяльним. "

Чим для мешканців табору концерт, тим для хористів була забава - себто найбільшою атракцією дня. Річ в тому, що безпосередньо після концерту улаштовує місцевий латвійський комітет забаву, на яку запрошує хор . Хоч я не танцюю, постановив піти на забаву. Прямо з репортерського обовязку. І не жалував. Цікавих і веселих моментів не бракувало. Найбільш потішно виглядав наш соліст Олег, коли урядничка місцевої УНРРА, корпулентна бльондинка, запросила його до вальсу. Наш Олег менш-більш такий танцюрист, як Манило байкар, тільки менше претенсійний. Енергійна американка вирішила, що раз хтось на забаві, то мусить танцювати. І Олег танцював.

Десь біля 2-ої години по півночі покинув я розбавлене товариство і подався відшукувати свою квартиру, що не було легкою річчю, бо нічка була темнувата, а всі бараки подібні до себе, як сіямські брати. Врешті по кількох невдатних спробах, вдалося мені віднайти свою квартиру, я в ній своє ліжко. Ліжко, до речі, було вже заняте якимось весільним гостем, що не перенісся разом з весіллям до молодого, але подібно до мене, ставив вище благословенний сон понад весільну музику і танці. Гість, мимо свойого дещо підхмеленого стану, був настільки чемний, що без спротиву опустив моє ліжко і перенісся на сусіднє, де вже якась особа користувалася заслуженим і гарантованим кожною конституцією відпочинком. Я негайно розібрався і заняв його місце. Але сон ще не приходив. Уява вперто повертала картини сьогоднішнього дня: Авгсбург, двірець Нюрнберг, смалець, самохід, вареники, концерт, забава. Потім все помішалося, закрутилося і десь запалося у нірвану. Я заснув сном праведного ДП.

/Далі буде/ Ромб.

ВІЛЬНЕ СЛОВО.

СУМОВИТА РЕЦЕНЗІЯ.

Не маємо наміру застановлятися над тим, чи повно-калорійний пайок УНРРА включно з додатком для працюючих у характері мистецьких рецензентів ашафенбургської "Неділі" має вплив на розвиток інтелектуального і морального рівня та естетичного смаку. Це питання окреме, над яким не хотіли б зупинятися. Але перед нами 34-35 номер ашафенбургської " Неділі" з II. 6. 1946. /тієї самої, що недавно виливала крокодилячі сльози над студентами-паскарями/ Там в рубриці "Наше життя" читаємо замітку якогось Р.М-овича: "В Бамбергу. Виступ студентського хору з Мюнхену." Рівень цієї "рецензії, очевидно для студентського хору негативної, нагадує подекуди рецензії у якійсь районовій газетці, що їх писали рецензенти з якогось села Защипанець на виступ сільського хору зі сусіднього села Замакітринець. Рецензент з "Неділі" це типове злорадне явище у нашому еміграційному письменстві, особливо у критиці, яке зовсім спокійно віднести можна до реквізитів "Ослячої Левади". Хоча він не знає пощо пишеться критику, для кого, про що і як, проте він її пише, а "Неділя" поміщує. Йому бракує не то критичної думки, яка має якесь відношення до мистецького явища, йому бракує навіть обєктивної та ретельної думки щодо чисто фізичного явища та самозрозумілих очевидностей здорового глузду. Все це віддзеркалюється у "рецензії". Довідуємося, що хор має тільки 24-ох співаків а не 45, як в дійсності. Операції хору /sic!/ відбуваються пересічними співаками. Мало не ганьбою для студентства є те, що "хор двигає /!/ зі собою зайвий балласт." Як нам відомо, хор взагалі зі собою нічого не двигає, як також не має жодного балласту, тим більше зайвого. Можливо, що такі думки породжують ремінісценції про двигання власних родинних, часом зайвих балластів у еміграційну вандрівку. На це вказували б теж компліменти в сторону жіночих голосів, особливо альтів, які в таких випадках бувають завжди кращі /sic!/ від чоловічих. Не виключене, що причиною породження таких думок про "балласти" буває часто зайве власна астма, або ревматизм. Капітальні зауваження щодо програми: "Програма ділилася на дві частини. Першу заповнили: студентський гимн і твори релігійного змісту і сумовиті /sic!/ народні пісні." Ясно, що "Страшний Суд" Дегудського, в якому співається "Когда час приходить треба помірати, хоч які богатства треба покидати..." - це річ для декого сумовита, тим більше, коли ці багатства у формі запасів порк-консерв, або коли це колишнє кооперативне майно..."Почаївська Матір Божа" - річ сумовита і релігійна при тому. Але "Ой, пряду, пряду" Леонтовича й інші, як "Поза гаєм" Кошиця ?... - треба бути хіба чорним меланхоліком, або гіпохондриком, щоби підвести їх під "сумовиті" або "релігійні" твори. Попри це, "адміністрація хору поводилася грубо з господарями, залишивши між публікою несмачне вражіння." Адміністрація, це для декого явище взагалі грубе та сумовито-ненормальне. Чи не смачніше було б, коли б

на залі взагалі не було порядку, всі входили б взагалі без ніяких квитків вступу, особливо, коли це рецензенти "Неділі", тим більше, коли вони грозять адміністрації, що вони "в газету пустять тих студентів-пискарів з Мюнхену, що приїхали до нас людей дурити..." "Молодь т а к поступати ніяк не повинна!!!" - пише менторський тоном спец "Неділі" для питань хорового мистецтва, проблем адміністраційного бон - тону та окрім того студентських справ. Що означають слова: "Так поступати" - мабуть залишиться таємницею для нашого покоління, бо їх автор помимо свойого сентименту до української молоді та симпатій для плекання культу ясної, глибокої і с т р а ш н о ї думки, з чого славний серед своїх співмешканців четвертого табору в Бамбергу, рішив відай забрати зі собою до гробу з м і с т думки, яку хотів помістити в своїй рецензії. Всетаки, щоб рятувати ситуацію, "представники студентів в Бамбергу передали своїм колегам з хору /!!!/ китицю квітів". Словом, рука руку миє. Рецензент з "Неділі" не додає, чи при тому публіка не маніфестувала свойого обурення свистом та вигуками "студенти фуй". Автор "рецензії" з міною естетичної еміненції пише, що: "Виконання концерту не надзвичайне." Не хочу полемізувати з ним на цю тему. Не наводжу тех голосів української преси про поодинокі концерти нашого хору. Вони всім нашим друзям відомі. Пригадуються тільки деякі слова чужинців про дебютний концерт нашого хору в Авлі Німецького Університету.

Представник Міжнародного Студентського Обеднання, сам перувіянець, син перувіянського адмірала, сказав буквально таке нашим представникам: "Ваш студентський хор - це мистецька особливість, це наглядний доказ високомистецького талану вашого народу."

Один німецький музиколог сказав таке: "Коли б я не прослухав концерту вашого хору, я ніколи б не був повірив, що хор a capella, до цього аматорський студентський хор співаючи цілий концерт виключно народніх пісень, може так очарувати слухача та дати йому такий прекрасний бенкет таких ніжних, та таких глибоких естетичних переживань."

Один інженер, голяндець, сказав був нам таке: "Коли б вам удалося зробити турне з вашим хором по світових університетських центрах, ви побачили б, що мистецьке виконання і так чудової вашої пісні було б всюди ревеляцією. Ви щасливі, коли ви вмієте т а к співати..."

Чи критики з четвертого табору в Бамбергу виплекають н о в і , на консервах вирощені критерії естетичних вартостей?

Чи наш хор д і й с н о заслуговує таких с у м о в и т и х рецензій?

Чи "Неділя" перестане н а п а д а т и на студентів?

Семируб.

ПОВІДОМЛЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ ВИСОКИХ ШКІЛ.

Делегатура Українського Технічно-Господарського Інституту в Мюнхені.

Делегатуру УТГІ в Мюнхені заложено дня 4. вересня 1945. До складу Делегатури входять 5 осіб: Голова, І заст. голови, ІІ заст. голови, скарбник та секретар. В шкільному році 1945-46 Делегатура провадила праці в наступних високошкільних, середньошкільних та курсових організаціях:

А./ Високошкільні організації:

1. І. та ІІ. семестрах Ветеринарно-Зоотехнічного Відділу Агрономічно-Лісового факультету УТГІ в Мюнхені, Фіріх вул. ч. 53/ІІ. студентів 34 ÷ 32.
2. УІІ. та УІІІ. семестрах Агрономічного Підвідділу Агрономічно-Лісового факультету УТГІ і Мюнхені, Фіріх вул. 53/ІІ. Студентів 39 ÷ 32.
3. Переведені дипломові іспити абсольвентів агрономічних високих шкіл та надано титул Дипломованих Інженерів УТГІ в Регенсбурзі одинадцяти абсольвентам.

Б./ Середньошкільні організації:

1. І. та ІІ. семестрах Ветеринарного Зоотехнікума УТГІ в Мюнхені в таборах УНРРА в Карсфелді та Фраймані СС-Казерне. Учнів 13 ÷ 34.

В./Нижчешкільні організації:

1. Організовано однорічну сільсько-господарську школу у Фраймані СС-Казерне /переводиться запис учнів/.

Г./ Фахові курси:

1. Пасічницькі курси в Карсфельді, тривання 2 місяці. 57 курсантів.
2. Рибницькі курси загальні в Карсфельді, тривання 1.5 місяців. 21 курсантів.
3. Рибницькі курси інструкторські в Карсфельді, тривання 2 місяці. 14 курсантів.

Шкільний рік 1945-46 закінчився дня 15. серпня 1946 р.

НОВИЙ ШКІЛЬНИЙ РІК 1946-47 починається дня 1. жовтня 1946 р. т а п р и й м а ю т ь с я в п и с и:

1. Студентів на І, ІІІ, У, УІІ семестри Ветеринарно-зоотехнічного Відділу УТГІ в Мюнхені, Фіріх вул. 53/ІІ.
2. Студентів УІІ. та УІІІ. семестрів Агрономічного Підвідділу УТГІ в Мюнхені, Фіріх вул. ч. 53/ІІ.
3. Абсольвентів Агрономії та Ветеринарії для складання дипломових іспитів в Мюнхені, Фіріх вул. ч. 53/ІІ.
4. Учнів на І. семестер Ветеринарного Зоотехнікума УТГІ в Мюнхені, Фрайман СС-Казерне, Бльок А, поверх ІІ. кімн. ІІ.
5. Учнів на однорічну сільсько-господарську школу УТГІ в Мюнхені, Фрайман, СС-Казерне, Бльок А. поверх ІІ. кімн. ІІ.

Вписи переводяться та інформації уділюються щодня від 9-12 год. в канцеляріях Делегатури УТГІ в Мюнхені під вище поданими адресами.

Делегатура УТГІ в Мюнхені.

УКРАЇНСЬКА ЕКОНОМІЧНА ВИСОКА ШКОЛА Мюнхен

оголошує запис слухачів на I. II. III. і УІ. семестер. Дійсними слухачами можуть бути лише особи зі закінченою середньою освітою /матурою/. Для вписи на II., III., і УІ. семестер треба предложити, крім матурального свідоцтва ще й докази про закінчення відповідних семестрів на інших подібних рівнорядних високих школах.

Вписове виносить 10.- а учбове 200.- НМ за семестер.

Прохання про зарахування на той чи інший семестер, належить подавати на адресу Ректорату Української Економічної Високої Школи Мюнхен 8., Флурштр. I. I пов.

Виклади почнуться дня 10. вересня 1946 р.

Записи почалися 15. серпня ц. р.

Урядові години в канцелярії в понеділок, середу і пятницю від 10-12 год.

Канцелярія Української Економічної Високої Школи.

ЕРЛАНГЕН.

Зимовий третій після приходу американців, семестр починається 22. жовтня.

Про прийом чужинців на університет рішає покищо дальше УНРРА. Освітний урядник УНРРА в Ерлянген, Ганерсон, повідомив, що про приняття на теперішний семестр він не рішає. Подання про допущення до студій треба висилати через Welfare Officer-а УНРРА того табору, в якому даний петент живе. Про допущення до студій рішає опісля головна квартира дистрикту УНРРА в Регенсбурзі. В випадку приняття на медичний факультет подання пересилається до освітнього урядника головної квартири УНРРА на американську зону, майора Греча в Мюнхені. Актуальне тільки приняття на клінічні семестри. Допущеними на передклінічні семестри можуть бути тільки ті, що за часів гітлерівської Німеччини були переслідувані. Слід згадати, що студенти, прийняті на студії в Ерлянген, можуть бути спрямовані на інші університети американської зони. Товариші, які приїздять до Ерлянген, повинні звернутися за інформаціями до українського представництва в DP Students - Center, Langemarktplatz 4.

ГІСЕН.

В Гесії в місті Гісен /американська зона/ відкрито ще в травні Високу Школу Агрономії та Ветеринарної Медицини. Літній семестр почався на обох факультетах 15. серпня 1946 р. Зимовий семестр почнеться I. жовтня 1946 р. Зголошення на студії приймає Секретаріят до 15. вересня 1946 р. Вписи тривають від 15. вересня до I. жовтня. До впису потрібні ось такі документи:

1. Матуральне свідоцтво, або нотаріяльно завірений відпис.

2. Індекс /якщо петент студіював на якомусь університеті/.

3. Виповнений анкетний листок, який можна одержати в секретаріяті,

4. Посвідку ДП та дозвіл студіювати на німецькому університеті.

Коли петент після зложення документів одержить від Секретаріяту студійні формулярі, можна старатися про одержання помешкання на час студій. В цій справі треба звернутися до комісаря для біженців / Flüchtlingskommissar/, який видає дозвіл замешкати в місті, і опісля до Studentenwerk-у, де одержується підпис та спрямування до мешканевого уряду. Місто сильно знищене, отже дістати помешкання на загал тяжко. Старатися про прийняття треба негайно, бо наплив кандидатів доволі великий. Українців було досі на літньому семестрі 9-ох. Зпоміж усіх чужинців це найбільша група. Підчас семестру треба відбути почесну працю при відбудові своєї школи /35 годин/. УНРРА-и в місті немає і студенти живуть лишень з німецьких карток. Організується відділ КОДУС-а на два університети Гісен - Марбург, що є від себе віддалені 30 км., як теж мабуть спільну студентську громаду.

Адреса Секретаріяту: 1. Sekretariat der Universität, Giessen, Goethestr. 42/I. 2. Veterinärhochschule - Frankfurterstr. 94.

СТУДІЇ В МАРБУРГУ.

В цілком не знищеному Марбургу є університет з 4-ма факультетами: 1./ Медицина з дентистикою, 2./ Філософія, 3./ Теологія, 4./ Право. Літній семестр покінчився 1. серпня 1946 р., зимовий починається 19. вересня 1946 р. Умовини прийняття подібні як в Гісен. Умовини прожитку багато кращі, бо студенти-чужинці ДП мають гуртожиток з повним удержанням і можливо, стипендією, в гарному бувшому готелі

З ОСТАННЬОЇ ХВИЛИНИ.

Дня 30. 8. відвідав студентський гуртожиток рідкий гість зза океану, секретар преосв. Константина Богачевського з Філядельфії, член Католицької Американської Місії о. Іван Стах. Достойний гість виявив бажання познайомитися з життям і працею українських студентів на терені американської окупаційної зони і Мюнхену зокрема. Він живо цікавився умовинами, серед яких доводиться жити мешканцям гуртожитку, тому особисто заходив до кожньої кімнати і розмовляв з присутніми студентами.

В товаристві о. Стаха прибули Апостольський Адміністратор о. Войковський та представники української СХС. До студентської читальні зайшли гості в часі пресової

конференції ЦЕСУС-а. Товариш Ш. в коротких словах представив пекучі потреби і пляни нашого зорганізованого студентства. Трійка студентів-бандуристів заімпровізувала в читальні короткий концерт. Потім о. Апостольський Адміністратор звернувся до студентів з коротким словом, завзиваючи їх до серйозної праці для добра народу та вдержання високого морального поземy.

При відході оба гості зложили датки на Оселю на руки старости п. Гікавого. При тім о. Стах запевнив студентів, що інформації про потреби та працю наших студентів передасть епископові Богачевському та українському громадянству Америки.

Р.

Фігаро тут - Фігаро там.

Пісня про бандуру.

Взяв би я бандуру, тай заграв, що знав;
Хай би хто послухав і консерву дав...
Хай би хто послухав - папіроси дав...
/Ой, тоді я, брате, грав би, грав би, грав /

Піду я до УНРРА між чужих людей
/Своїм не заграю, бо свої діди/.
Все через консерви, щоби я їх мав
За ті порк-консерви душу б я віддав !

Хвостик.

РЕЦЕНЗІЇ.

Гостинний виступ українського хору "Бандура"
27-28-29. серпня в Авлі Німецького
Університету в Мюнхені.

Відомий серед українського громадянства хор "Бандура" дав тим разом концерти з повним доходом для UNRRA-Universit Різноманітно складена програма охоплювала українські народні пісні, як теж пісні англійські та німецькі. У загальному концерти пройшли з великим успіхом та особливо на чужинців зробили приємне враління. Великою милою несподіванкою для українського слухача було введення в програму одного з шедеврів кобзарського мистецтва, а саме твору Гната Ходкевича "Байда". Твір робить могутне враління та одночасно показує перспективи дальшого розвитку, які стоять перед новітнім кобзарством. Одначе переходячи від позитивів до негативів, не можемо промовчати деяких наших застережень відносно інтерпретації та виведення поодиноких пісень. Брак місця не дозволяє нам розглянути цих справ ближче. Маємо на думці надмірне перецінення ефектів музичної фрази, роздрібнення в мілких, динамічних ефектах, невиразність музичного ширшого малюнку твору під

аспектом цілості, ізза того брак драматизму, який до речі є невідлучним елементом української народньої пісні, та брак багатогранности в оперуванні мистецьким контрастом. Це давалося особливо відчути в "Байді". Там, де можна було примінити з успіхом фразові ефекти, зараз хор викликує бурю оплесків /напр. "Дзвони" Кошцевича, "Попурі укр. жарт. пісень"/. Пісенька "Wiegenlied " Брамса виконана з душею. /Сольо виконує сам диригент/. Натомісць багато інших пісень як н. пр. "Почаївська Мати Божа" Леонтовича, "Сусідка" Яциновича хоча виконані гладко, однак неначе заморожено, без душі. Партія бандур ще не стоїть на рівні. Бандури звучать у загальному слабо. Видний брак відповідної архестрової інструменталізації. Це знову найбільш відчувається в "Байді", який сам по собі прекрасно зінструменталізований.

Маємо надію, що тоді, коли хор "Бандура" обере шлях розвитку к о б з а р с ь к о г о мистецтва, всі ці недотягнення вирівняються.

Ш.

"Warum lügst Du, Cherie."?

Є на світі одна країна, де найбільшою цінністю принято вважати... усмішку. Небо цієї країни без чорних хмар, урядовою мовою там музика, бонтон в цій країні вимагає вміння перелити свої мрії в пісоньку. Законом заборонені там всякі трагедії, страхи, террори та смутки. Щоб поїхати до тієї щасливої країни, не обовязково треба бути ДП, не треба мати там тітки, зайвий афідавіт, чи 500 долярів. Це країна.. оперети. Там вистарчить мати квиток вступу.

В Баварській Державній Опереті /Theater an der Schornstr./ іде зараз з успіхом сучасна французька музична комедія в 3-ох діях за Mary Tmoy "Чому брешеш, Шері !" Лібретто Hans Lengsfelder і Siegfr. Tisch Музика Leonard Märker. Комедія виказує познаки [illegible] шампанськости доброї марки та має низку дотепних qui pro quo. Центром уваги є молода мюнхонська зірка Elisabeth Biebl /Suzanne /. Її партнер Viktor Curland /Gaston Mutineau/ в "своїй" ролі. Оригінально виведені два типи: англійський камердинер Кромвель /K. Schaidler / та приятель Гастона, A. Pompon /L. Bender/ тип збосячілого "літератора", може часами дещо плоско перешаржований. Приємно враління справляв, може дещо голосово заслабий квартет полі - цистів. У вересні там-же будуть іти "Land des Lächelns" опорета Франца Легара та "Die schöne Helena" Буффо-опера Офенбаха.

Ш.

У В А Г А !

Починаючи з цього числа будемо поміщувати короткий огляд тижневих програм мюнхенських театрів. Просимо читачів ділитися з нами своїми завагами.

РЕДАКЦІЯ.

ОГЛЯД МЮНХЕНСЬКИХ ТЕАТРІВ.

Staatstheater, Staatsoper i Staatsschauspiel im Prinzregenttheater.

1. 9. 1946.	год.	16.30	Der Freischütz
2. 9. "	"	16.30	Figaros Hochzeit
3. 9. "	"	17.30	Madame Butterfly
4. 9. "	"	17.30	Ballett
5. 9. "	"	17.30	Tosca
6. 9. "	"	17.-	Hoffmanns Erzählungen
7. 9. "	"	16.30	Figaros Hochzeit
8. 9. "	"	17.-	Fidelio

Staatsschauspiel im Theater an Brunnenhof.

1. 9. - 8. 9. 46.	год.	17.30	Tintenspritzer

Staatsoperette, Theater an der Schornstrasse.

1. 9. - 8. 9. 46.	год.	18.-	Warum lügst Du, Cherie...?

Kammerspiele im Schauspielhaus.

2. 9. 1946.	год.	17.30	Sturm
3. 9. "	"	17.30	Der trojanische Krieg wird nicht stattfinden
4. 9. "	"	17.30	Prof. Mamlock
5. 9. "	"	17.30	" "
6. 9. "	"	17.30	Der trojan.Krieg wird nicht stattf.
7. 9. "	"	14.-	Emil und die Detektive
" " "	"	17.30	Prof. Mamlock
8. 9. "	"	10.-	Wohltätigkeits-Matinee des Baz. Hilfsw. f.d.d.Nürnbg.Gesetz Btr.
" " "	"	14.-	Emil und die Detektive
" " "	"	17.30	Prof. Mamlock

Münchener Volkstheater im Bayerischen Hof. (Promenadeplatz, Eing. Prannerstr.)

2. 9. 1946.	год.	17.30	Der Passagier ohne Gepäck
3. 9. "	"	17.30	Der Hofrat Geiger
4. 9. "	"	17.30	Der Hexer
5. 9. "	"	17.30	Der Hofrat Geiger
6. 9. "	"	17.30	Der Passagier ohne Gepäck
7. 9. "	"	17.30	Der Hofrat Geiger
8. 9. "	"	14.-	Der Hexer
" " "	"	17.30	Der Hofrat Geiger

Theater der Jugend, München, Liebigstr.4.

2. 9. - 8. 9. 46.	год.	18.-	Ein Spiel von Tod und Liebe

Bürger-Theater, Mü, Kirchenstr. 6. /Haltestelle Max Weber Pl./

2. 9. 1946.	год.	18.-	Der Ehestreik
3. 9. "	"	18.-	Die drei Dorfheiligen
4. 9. "	"	14.30	Rotkäppchen
" " "	"	18.-	Der Meineidbauer
5. 9. "	"	14.30	Rotkäppchen /Geschl.Vorst./
" " "	"	18.-	Der Ehestreik

6. 9. 1946.	год.	18.-	Der Meineidbauer
7. 9. "	"	18.-	Premiere: Der Amerika-Seppl
8. 9. "	"	14.30	Rotkäppchen
" " "	"	18.-	Der Amerika-Seppl

Kleine Komödie /Max II. Denkmal/

Щодня від год. 18.- Verzeih, ich habe mich verspätet
в неділю і від год. 15.- /Komödie v. Andre Birabeau/.

Münchener Lustspielhaus /Neu eröffnet/
/Schwabing, Occamstr. 20. L. 6,8,22. Feilitzschpl./

Щодня від год. 18.15 Frau ohne Kuss /Musik.Lustspiel v. W. Kollo/.

"Die Schaubude", Theater in der Reitmorstr.
/Haltest. Max II. Denkmal/.

Щодня від год. 17.30 Gestern-Heute-Übermorgen

Münchener Volkstheater, Pasing, Postsaal
/Endhaltestelle d.L. 19.Marienplatz/

2. 9. - 8. 9. 46.год.18.- Meine Tochter - Deine Tochter

Münchener Märchen-Theater, Hochstr. 7.
(im Lyra Theater, L. 1, 12.)

31. 8. 1946.	год.	14.-	Rotkäppchen	u.d.böse	Wolf v.A.Cortens
1. 9. "	"	14.-	"	"	"
4. 9. "	"	14.-	"	"	"
5. 9. "	"	14.-	"	"	"
7. 9. "	"	14.-	"	"	"
8. 9. "	"	14.-	"	"	"

xxxxxxxxxxx
xxxxxxx
xxx

CAMERA OBSCURA.

СЕЗОН!
У звязку з огірковим сезоном в УСГ, організаційна референтура УСГ повідомляє, що більші скількості огірків є до набуття по приступних цінах в організаційного референта УСГ

ПЕРЕД ВИЇЗДОМ до Голівуду сердечний привіт всім українським студентам пересилає

M-lle Пік.

ОДНОДЕННА ПРОГУЛЬКА. Як довідуємося, територіяльна секція УСГ Мюнхен в Міттенвальді організує прогульку по Мюнхену для звидження місцевих університетів та оглянення професорів. Зголошення приймається до кінця літнього семестру в канцелярії секції в урядових годинах.

У ЗВЯЗКУ зі згубленням звязку референтури звязку УСГ з УСГ, референт звязку УСГ пошукує звязкового для навязання звязку між УСГ і референтурою звязку УСГ.

Референт звязку УСГ.

ЯК ПОВІДОМЛЯЮТЬ, театр "Ліра" на пропозицію Обєднання Мовознавців має змінити назву на "Люра".

МУРИНСЬКА ДЖАЗ-ОРХЕСТРА ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ВИСОКИХ ШКІЛ! Як повідомляють нас наші кореспонденти з бельгійського Конга, славнозвісна муринська джаз-орхестра "Бамбу-бумба" у своюму турне по Европі завітає теж до Мюнхену та дасть в "Jubilee Hall" Deutsches Museum три концерти з повним доходом на українські високі школи. Щирим нашим добродіям українське "спасибі"!!

ШКІРА. Підчас читання "Camera Obscura " в читальні УСГ бувший культурно-суспільний референт вискочив зі шкіри. Шкіру передано до архіву УСГ; культ. референт побіг до АВС Гаузу.

ЧЕРГОВІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ АВС. Як повідомляють, Загальні Збори бувших мешканців АВС Гаузу відбудуться на стриху Deutsches Museum. На порядку дня: Вибір нової управи і затвердження нового статуту. Нове приміщення матиме назву DEF /Дім Ексмітованих Фраєрів/..

ЗАМІНЯЄМО уживану машину до писання ще в доброму стані за добру машиністку. Оглядати можна щоденно тільки до год. 5-ої веч. в кімнаті ч. І. ІІІ. пов. Оселя УПВ і УСГ.

Видавництво "Подружжя".

З ОСТАННЬОЇ ХВИЛИНИ. В хвилину, коли вже "Студентські Вісті" почали друкуватись, поспіло до нас повідомлення, що теж і на слідуючих сходинах УСГ буде виголошений вже пятий раз реферат "Соціяльні питання України".

Культ.сусп.реф. УСГ.

СЕНЗАЦІЯ !! Куховарсько-магазинерська корпорація повідомляє, що в харчівні Оселі організаційний референт мгр. Плюйко виголосить реферат п. н. "Чи недобір кальорій можна заступити дещо більшою скількістю порцію?"

---

o
ooo
ooooo
ooo
o

ТИЖНЕВИК НА ПРАВАХ РУКОПИСУ. ВИДАЄ УСГ В МЮНХЕНІ. ВИХОДИТЬ КОЖНОЇ НЕДІЛІ. РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ. АДРЕСА: MÜNCHEN-RAMERSDORF? Führichstr. 53/II.

Ціна 2.-

Студентські Вісті

ТИЖНЕВИК ДЛЯ ЧЛЕНІВ УКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ ГРОМАДИ В МЮНХЕНІ.

Рік I. Неділя, 8. вересня 1946. Число 20.

ЗА СТИЛЬ СТУДЕНТСЬКОЇ ПРЕСИ.

Які б завдання не стояли перед пресою - завжди буде одна і ця ж сама передумова їх здійснення: Преса повинна бути така, щоб люди її читали. Тай справді: що з того, що ми будемо проголошувати найпередовіші ідеї, що будемо поміщувати високоякісний матеріял - якщо все те до читача не проникне.

Діло ж бо не в самій тільки якісності матеріялу, але теж у формі, в якій цей матеріял подаємо. Само форма, спосіб писання рішає про почитність журналу.

Наша післявоєнна студентська преса здобула вже під тим оглядом деякий досвід, так, що сьогодні можемо відповісти на питання, який тип журналу найкраще відповідає сучасному студентству.

Ми можемо громити наших студентів за їхній "низький інтелектуальний рівень", за "брак заціквлення серйозними проблемами", за "безідейність" - одначе факт остається фактом: преса не змінить цього стану, якщо вона буде переповнена сухими, докторськими еляборатами, або розпливчатою, далекою від щоденних турбот літературщиною. Загал студентства не читає такої преси і з цим треба погодитися. Зайвим буде спорити про "адекватість", про "потребу піднешення рівня", тощо. Треба писати, але писати так, щоби пересічний "сірий" студент прочитавши сказав: "Прекрасно. Це є справді наша преса."

Актуальність, легкість, звязок зі середовищем, і при цьому багатство тематики - ось головні передумови успіху. Слід писати так, щоб читач відчув, що в пресі пливе кров і бється живе серце і що преса, зокрема студентська преса - це не засушена мумія спрепарована вченими умами. Для студента наука - хліб щоденний. Він з нею зустрічається на викладах, він учиться з грубезних наукових книг,

він читає спеціяльні наукові журнали. Якщо ще й студентський журнал буде навантажений наукою - тоді вже справді забагато доброго. Подібно з белетристикою. /Адже теперішня нестудентська преса так дуже "переліттературнена"/.

В кінці хочу заторкнути одну "велику невідому", що її називають "академічним стилем", і вважають нерозривним атрибутом студентської преси. "Невідома" тому, що нераз важко збагнути, як розуміють її ті люди, в яких вона так часто на устах...

/Тут послідує мала енциклопедична згадка: Поняттям "академічного стилю" валять немначе тараном у "Студентські Вісті" їхні противники.../

Що розуміють наші опоненти під "академічним стилем.? Якщо коректність дискусії, серйозність проблематики, об'єктивність - тоді згода. Але чому такий стиль називати академічним.?Це ж повинен бути стиль, прийнятий в кожному культурному середовищі, не лишень в академічному.

Одначе, якщо під "лозунгом" академічного стилю мали б появлятися сухі, недокровні розвідки, пустопатетичні звернення, та дисертації, писані жаргоном про старих професорів - тоді ми проти "академічного" стилю!

Тоді ми за стиль "Студентських Вістей"!

Я не хочу цим сказати, що "Студентські Вісті" вже сьогодні стоять на висоті своїх завдань - завдань тижневика студентського загалу. Я не вважаю рівня "Студентських Вістей" під сучасну пору цілком задовільним. Одначе я думаю, що шлях, вибраний редакцією, правильний - і що по ньому треба йти.

Докази? Аргументи?

Досить буде заглянути до тих шафок, де горами накопичуються нерозпродані музейні експонати академічного стилю, та "високолетої" преси.

І ми за піднюшення вгору рівня студентського загалу. Але не відразу на три поверхи!

Євген Бобикевич.

ДУМКИ З ДВОХ СВІТІВ.

Die Neue Zeitung з 23. 8.1946 р. реферує про полеміку між Іллею Еренбургом і Вальтером Ліппманом. Темою полеміки є рефлексії Еренбурга, найвизначнішого совєтського журналіста, із його недавньої подорожі до ЗДА. У своєму прощальному листі, поміщеному у "Ню-Юрк Геральд Трибюн" пише Еренбург м.ін. таке про Америку: "Тут світло поглощує кольори, тут кожна річ є або чорна, або біла. В Ню-Юрку бачив я коробку цигарок, що коштувала 200 долярів. В дельті Міссісіпі бачив я 8-и особову рідню, що 200 долярів заробляє в році. Письменники цілого світу захоплюються книгами Гемінгса і Фолкнера. А л е я к щ о з а й т и д о к і н а н а г о л о в н і й в у л и ц і в а м е р и к а н с ь к і й п р о в і н ц і ї, т о к р у т и т ь с я г о л о в а в і д г л и б и н и і ш и р и н и б е з г л у з д я. /підкр. моє - Р.К.Б./ Або: "Що краще: заборонити теорію еволюції чи, практику контрреволюції /Натяк на стейт Теннессі, де дарвінізм

заборонений/. Або: "У Міссісіпі половина населення, а саме чорношкіре населення не сміє брати участи у виборах. Що краще: чи позбавити виборчого права того, хто має чорну совість, чи того, хто має чорну шкіру." Щоб не оставити сумніву, з якої позиції критикує Америку, додає Еренбург: "Найкраще, що я бачив, це можливості американського народу до духового розвитку. Цей народ... має багато високих кваліте́тів, він чесний і відважний, пильний і енергійний." Отже джерелом чорних сторін американського життя не є американський народ сам по собі, тільки суспільний устрій ЗДА. Розвязка за Еренбургом проста; заступіть капіталістичний устрій соціялістичним, а всі недотягнення і недосконалості зникнуть, як у цій країні, яку він сам репрезентував підчас своєї подорожі. Тому, що за конституцією ЗДА держава демократична і отже сам народ /за винятком чорношкірого населення в Міссісіпі і можливо ще де інде/ вирішує соціяльний устрій своєї держави, находить Еренбург теж причину, чому американський народ не хоче недосконалого капіталістичного устрою замінити досконалим радянським устроєм.

Це преса на службі капіталістів баламутить народ. В "Известіях" Еренбург про свою подорож по ЗДА писав: "Часописи... бережуть читача перед непартійністю. На десять протисовєтських звідомлень, в яких твердиться, що Совєтський Союз хоче проковтнути ввесь світ разом із Гватемалою і Гондурасом, поміщується одне звідомлення, в якім хвалиться виступ якогось совєтського піяніста, або зручність совєтської спортсменки." Еренбург додає: "Збаламучений читач може отже заявити: "Говоріть, що хочете, але американська преса найобєктивніша в світі." Отже рідкі повідомлення американської преси про позитиви Совєтського Союзу мають прислонити перед читачем тенденційну брехню і таким чином впливати на опінію, щоб унеможливлювати ці суспільні реформи, завдяки яким Совєтський Союз позбувся цих лих, які ще є прокляттям для населення ЗДА.

Аналізу негації совєтського устрою американським народам перепровадив Еренбург аргументами незвичайно логічними. Але логіка не завжди є рівнозначна з правдою. Неправду можна логічно уаргументувати як правду і навпаки. Це питання діялектичної рутини. Аксіомою є, що в кожнім устрою є світла й тіні; але тільки про відношення одних до других. Еренбург показав тіні американського життя а в одночас антисовєтське наставлення американців пояснив як наслідок тенденційної пропаганди. Це знаний метод совєтської пропаганди: не вірте обєктивності капіталістів у їх критиці Совєтського Союзу; критика на цю тему є у них рівнозначна з наклепом і брехнею. Головний висновок Еренбурга із його поїздки по ЗДА, якщо можна влучно схопити його із цитатів у "N.Z." такий: капіталістичний устрій Америки має повно хиб і недомагань. Наклепи і брехня американської преси про Совєтський Союз баламутять народ із метою не допустити до зміни капіталістичного устрою на радянський.

Найвизначніший журналіст ЗДА, Ліпман відповів на ці важкі обвинувачення у статті "Еренбург і Ліпман". Найперше запитав Еренбурга, як треба розуміти його виступ в американській пресі: чи теж як баламучення американського читача капіталістами, що для позору обєктивності поміщують мале повідомлень про позитиви Совєтського Союзу.

Навязуючи до твердження Еренбурга про можливості духового розвитку для народу, написав Ліпман таке: "Якщоб пан Еренбург нас відвідував частіше, так пізнав би найважнішу з духових можливостей американського народу, яку він переочив. Це є то, що американці вважають справлення їх помилок і недостач не тільки за право, але й за обовязок, і що спосіб, в який вони його сповняють, доказує їхню зрілість.

Це причиною того, що ми при читанні статті пана Еренбурга могли більше радіти, як він смів радіти при писанню. Цілком певно обізвався в кутку його совісті - це ж бо дуже освічена людина - тихий голос, який йому каже, що він про власну країну не пише, не писав, і не може так чесно писати, як про нашу країну. Для мене не-має сумніву, що він є свідомий, що в цьому пункті він є безборонний, при всій силі своєї талановитості, розсудливості, своєї глибокої вникливості і самопевности.

"Не почуваюся діткненим - пише він - американцями, що нас критикують." Сподіюся, що він не буде теж діткненим, якщо йому пригадаємо, що вихідний пункт різниці між його і моєю країною полягає в тому, що Ілля Еренбург може пятнувати більбоїзм у Міссісіпі, але не сміє признати, що денебудь на цілому просторі Совєтського Союзу й його засягу влади живе хтось, що насилує права й гідність людини.

Якщо він найкращим з того, що бачив, називає можливості американського народу до духового розвитку, так ми можемо відповісти, що ці можливості не існували б, якщоб ми мусіли твердити, що цього типу речі, як більбо є тільки в іншій країні, а не в нас самих. Ми не мусимо з себе робити блазнів тому, що ми не сміємо висловити про себе правду. Це є змисл волі, яку ми святкуємо 4-го липня.

І якщо я як журналіст говорю до журналіста, так хочу я сказати панові Еренбургові, що так довго, як довго він не зможе говорити з такою свободою про свою власну країну, з якою говорить про нашу - не буде для росіян жадної надії здійснити ці чудові духові можливості, які криються в так багатій мірі в тому здібному, тугому й найбільш любязному народі. Вони мусять знизитися до людей і цим чином доказати свою людяність, признаючи свої помилки й невдачі."

Еренбург закидає тенденційність американській пресі, Ліпман закидає це саме совєтській пресі. Думаю, що коментарі зайві. Вистарчить пригадати, що публікація критики Совєтського Союзу в совєтській пресі, подібної своєю інтензивністю до критики ЗДА Еренбургом, була, є і мабуть буде не до подумання.

Р.К.Бор.

ДО ПИТАНЬ СТУДІЙНОЇ ПОЛІТИКИ.

II. ВИМОГИ ЗДОРОВОЇ СТУДІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ПІД СУЧАСНУ ПОРУ.

Маючи на увазі попередні теоретичні виводи, насувається ряд питань відносно того, як нам бути в практиці нинішних днів. Яку студійну політику наше громадянство і наше студентство на еміграції повинно застосовувати? В якому напрямі повинні йти їхні вусилля? Що повинно студити критерієм абсольвентам середніх шкіл при виборі напрямку студій?

Приймаючи підхід суспільницький, а не індівідуалістично-утілітарний, мусимо за вихідну точку прийняти обовязки, які тягать на нашій еміграції взглядом української нації та її визвольних змагань. Мусимо творити основні лінії нашої студійної політики не під аспектом вічної еміграції, але завдань, які нас чекають на Рідній Землі. До сутєвих моментів всякої політики належить передбачування майбутнього. Тож і студійна політика мусить мати свій погляд вперід.

Очевидно, виходити слід завсігди з існуючого стану річей. В тій цілі треба нам познайомитися з циферними даними, що відносяться до студентів на еміграції. Дані ці оперті на анкеті і неповні. Не ходить тут зрештою о подання докладного стану, але радше про певне взаїмовідношення. Стан зорганізованого студентства - якщо ходить про його фахову диференціяцію, представляється слідуючо:

На загальний стан обнятих анкетою студентів 1733, припадає:

Медицина	370	студентів
Фармація	112	"
Дентистика	41	"
Техніка	167	"
Теольогія	77	"
Ветеринарія	73	"
Економія	210	"
Право	101	"
Державні науки	51	"
Фільософія	234	"
Хемія	45	"
Природничі науки	49	"
Агрономія	108	"
Лісівка	51	"
Консерваторія	13	"
Мистецтво	19	"
Журналістика	1	"

Ті, хоч і неповні цифри дають нам уявлення про стан студентів на поодиноких факультетах високих шкіл. Є в ньому позитиви і негативи. До безсумнівних позитивів слід зачислити досить далеко посунену зрізнічкованість. Це відповідає вищому ступневі розвитку нашого національного життя. До негативів зачислюють слабе заступлення фахів, що являються ключевими в справах державного будівництва. На заході приняйся погляд, що державу будують три роди фахівців: 1./ економісти, 2./ правники, 3./ журналісти. Може дехто вказувати на факт існування технічних і економіч

них фахівців в Краю під большевицькою окупацією. Без сумніву, такі фахівці є. Однак в нас це довго бракувати буде організаторів господарського життя.

Часто можна почути голоси, що найбільш пекучим завданням сучасної молоді на еміграції є не високошкільні студії, а противно, підготовка себе до скорого і безболізного переставлення на рейки цілком практичної праці. Тому вишкіл нашої інтелігентної молоді повинен обіймати в першу чергу різні роди ремесла, і дати їм можність стати кваліфікованими фізичними робітниками. Уважаю цей погляд фальшивим в самій основі. Коли б навіть приняти евентуальність, що нам більше не бачити рідного краю, то всетаки тяжко сьогодні приготовитися на всі можливості, що можуть в майбутньому нас очікувати. Життєздатний, енергійний елемент, при умовинах нормального запотребування на ринку праці завсіди знайде собі місце і зуміє приноровитися до місцевих вимог. Знаю багато студентів, що кинуті на примусові праці до Німеччини, в скорому часі набули знання і вправи кваліфікованих робітників. Очевидно, початок завсіди важкий. Серед трудющами ніхто ніяк себе забезпечити не зуміє. На вишкіл, метою якого буде забезпечення собі животіння на чужині, на мою думку, ніколи не буде запізно. Натомісць запізно було би приготовлятися до завдань розбудови і організації нашого національного життя в час, коли б химерна доля поставила нас в умовини 17-18-их років. Доля майбутнього ще важиться. Ніхто зараз не може докладно передбачити бігу майбутніх подій. Моменти, які обгрунтовують можливість такої чи іншої розвязки, щонайменше рівноважні. Коли навіть наставлення себе на другу евентуальність криє в собі особистий риск, велич справи на нього без сумніву заслуговує.

Підсумовуючи повище, постуляти здорової студійної політики можна уняти в таких точках:

1./ Збільшити ряди економістів, техніків, журналістів і студіюючих чужі мови.

2./ Як найбільшу увагу присвятити українським високим школам, а передусім Українському Вільному Університетові.

3./ На чужинецькі університети висилати студентів, які дійсно давали б запоруку, що будуть гідно репрезентувати українське студентство, українську науку і нарід. При тім слід звертати увагу на спеціяльно славні університети чи факультети.

4./ Перекинути частину студентів з більших скупчень в університетські осередки, де мало, або й взагалі немає українських студентів.

5./ Розвантажити медичний факультет. Студії медичні довготревалі, дорогі і не відповідають нашим національним потребам. На медицину повинні йти люди, які в тому напрямі мають спеціяльне заінтересування.

6./ Для переведення в життя всіх заходів студійної політики потрібно створити спеціяльне тіло, з представників старшого громадянства і зорганізованого студентства.

Р.Б.

КОНЦЕРТОВЕ ТУРНЕ ХОРУ УСР МЮНХЕН.
/Продовження репортажу/

БАМБЕРГ.

УНРРА у Філзек станула на становищі, що наш хор заслуговує на те, щоб його відвести самоходами аж до місця наступного виступу, себто до Бамбергу. Всі приняли це з задоволенням, бо їзда самоходом дає більше емоції, ну... і заощадиться зайва копійка.

Хористи зібрані в шкільній салі чекають на самоходи. Місцева учителька дає нам пояснення до праць учнів. На стінах порозвішувані рисунки, а на великому столі тектуровий модель українського села. "Це так, щоби діти не забули рідного краю" - пояснює учителька. Із слів її пробивається велика любов до малих Івасів та Катрусь. Зразу ж відчувається в ній ентузіястку праці серед рідної дітвори. Вона і її муж /директор школи/ це типові представники тих "безіменних плугатарів", що на своїх плечах двигали увесь тягар суспільної праці на нашому селі. Вони своєю тихою, муравлиною, не ефектовною, але нераз повною посвяти працею, творили основи і передумовини культурного й економічного росту українського села.

Подорож до Бамбергу відбулася без замітніших випадків. З причини обниження температури та сильного вітру наші хористи трохи померзли. Позатим все відбулось "благополучно і по плану". Дорогою через Нюрнберг, Ерлянген, Форхгайм, осягнули ми Бамберг десь біля 2-ої год. пополудню. Управа 4-го українського табору призначила для хлопців окрему незамешкану кімнату. Паннючок розміщено по родинних кімнатах.

Якщо ходить про сам концерт, то властиво нічого замітного сказати не можна. Він майже нічим не різнився від виступів в Асшафурґу та Філзеку. Хор тільки через помилку пропустив одну пісню. За те, виявилися деякі надлатки, не передбачені в програмі і то не на сцені, а на салі, а радше при вході. Але про них на кінці.

ФОРХГАЙМ.

Форхгайм, містечко недалеко Бамбергу. Всего яких 25 км. Лежить воно на лінії Бамберг - Нюрнберг. Поїзди на тій лінії курсують часто. Виходило б, що дуже поспішати до Форхгайму немає потреби. Однак товариство так було захоплене виявами прямо зворушливої прихильности до нас зі сторони місцевої таборової управи, що спонтанно заманіфестувало свою волю... опустити Бамберг найближчим поїздом. І правильно. Бо в нинішних часах суворої повоєнної /чи може краще міжвоєнної/ дійсности, надто піддаватися сентиментам, було би /нехай мені Семируб простить запозичування з його улюбленого словника/ річчю дуже неадекватною до доби.

Оттак ми вже біля 8-ої год. ранку появилися в одному з українських таборів Форхгайму. Щасливим збігом обставин стрічаємо на коридорі команданта обох таборів, який хоч і не сподівався нас так рано, зарядив негайно приготовити для нас снідання. На снідання ідемо до іншого табору. Тут на протяг цілого дня віддають до нашого роз -

поряджен ня їдальню. Вечером мають хлопців розмістити по квартирах, для паннючок натомість знайшлося місце в двох місцевих готелях. Панни переважно пішли спати, бо в наслідок дороги, а ще більше вчорашньої забави виявились ознаки змучення. Хлопці на загал нудяться. Частина їх "свінгує". "Свінгувати" - це мовний новотвір, що повстав в часі нашого турне. Означає те слово: не то танцювати свінга, не то вчитися, не то вправляти. Може бути, що все разом. Ентузіястом "свінгування" є очевидно наш знаний балетмайстер, Василь.

Найгірше нуджуся я, і зі мною всі друзі з мандрівничої секції УССК. На дворі раз-по-раз перепадає дощ. Носа на двір виставляти неприємно. А тут тобі заледви декілька кільометрів від Форхгайму зачинається один з найкращих закутків Німеччини, славня Франконська Швайцарія. Бути близько так цікавої околиці і не могти помандрувати туди, це для нас велика мука. Тим більше, що цілий день маємо вільний. З того приводу можна би попасти або в шевську пасію, або в чорну мелянхолію. Ми не попали ані в одне, ані в друге, бо памятали науку римської приповідки: Vana sine viribus ira. А сили, змінити погоду, в нас не було. Мусіли отже задовольнитися огляданням дивних підскоків "свінгування". І хоч почуття зависти - в засаді низьке почуття - ми почали завидувати Василеві, мовляв, він вибрав "благую часть", бо може займатися своїм спортом без огляду на погоду. А ти сиди і споглядай то на вируючі ноги, то на заплакане небо. Тут навіть головний комендант двох таборів, що дійсно рад заспокоїти всі наші потреби, нічого не може допомогти. Але надходить вечір, а з ним праця над пригошуванням виступу. Форхгайм, це одинокий табор, що не взяв до передпродажі наших білетів. "Не будемо брати жодного проценту, але білети продавайте собі самі". - заявив мені культурно-освітній референт табору. Передпродаж ми зорганізували в той спосіб, що в часі обіду Зірка з Швагром обійшли з білетами всі кімнати. Вечірню касу доручили Любкові, який з нами приїхав з Фільзеку. Мені випала почесна роля стояти при дверях і передирати квитки.

В Бамбергу на довго перед концертом забракло квитків. Мала заля не могла помістити всіх гостей. Тут навпаки: всі гості заповнили ледви половину величезної салі. Це не значить, що не було зацікавлення концертом. Противно, воно було і то навіть досить велике. Про те свідчили хоча б мами, що приїхали на концерт з діточими візочками і домоглися від нас вступу на салю. Ми не заперечували, бо місця на салі було доволі. Однак в певному моменті співаки з візочків захотіли зробити конкуренцію нашим співакам на сцені і ми були змушені зарядити їхню евакуацію зі салі, хоч деякі твердили, що це були тільки вияви захоплення наших наймeньших співом хору.

Після концерту управа табору зорганізувала забаву. Грала прекрасна німецька орхестра. Наші, в відміну до Фільзеку, виступали до певної міри як господарі. Лотиші за те були гістьми. Всетаки наші панни згадували забаву в Фільзек краще. Вони давно відвикли від тих порядків, коли панни мусять на забаві "петрушкувати". А тут мав місце якраз той випадок, з уваги на чисельну перевагу представниць кращої статі. Нездорову цифорну пропорцію скріпляли ще такі за -

бавові непотріби, як я, що взагалі не танцювали. Таких було тут більше. Були це переважно друзі з Фюрту, що приїхали на концерт, а не на забаву. Вони скоро наситилися слуховими /хор, орхестра/ і зоровими /розбавлена молодь/ враженнями і порішили йти спати. Я мусів їм додержувати товариства.

/Далі буде/ Ромб.

З ПРЕСИ.

Справа "Обнови".

"Християнський Шлях" ч. 32. за І. вересня 1946. приносить статтю про відновлення студентського т-ва "Обнова". Як відомо, резолюції наради представників студентських організацій на чужині з дня 4.9. 1945. в Мюнхені, резолюції УВУЗ з 25-26-27. 12. 1945. та врешті резолюції З'їзду ЦЕСУС-а з дня 22. 7. 1946. доволі ясно визначують платформу для організаційного оформлення сучасного нашого студентсва на еміграції. Очевидно, ніхто не може мати нічого проти високих ідей, які має "Обнова" реалізувати. Але організаційні основи, які сьогодні приймає "Обнова", ідуть в розріз зі загально принятими студентством принципами побудови студентської організації. Як довідуємося з компетентних джерел відновлення "Обнови" відбулося б е з п о р о з у м і н н я ані з Мюнхенською Студентською Громадою, що вже від року поборює різні труднощі, що стоять на шляху організації нашого студентства, ані з управою ЦЕСУС-а. УСГ була висунула певні пропозиції співпраці ініціяторам відновлення "Обнови", які однак були ними відкинені. У звязку з відновленням "Обнови" були від УСГ передані управі ЦЕСУС-а, апостольському адміністраторові та візитаторові о. Вояковському, як теж проводові "Обнови" відповідні меморанда. Остаточно цю справу передано ЦЕСУСові, який однак, як нас інформують, в переговорах з ініціяторами відновлення "Обнови" до ніяких вислідів іще не дійшов. Уважаємо, що такі статті, як поміщена в "Хр.Шляху", коли справа ще остаточно не вирішена, є намаганням поставити загал перед фактом доконаним та спричиняються лише до внесення замішання в наше організоване життя.

РЕДАКЦІЯ "С.В."

- . -

ПРО МОРСЬКУ ВАНДРІВКУ БАНДУРИ...

В "Д.П. Експресі" з 24. 8. 1946. поміщена інтересна стаття П.Н. "Bandura-Chor spielt für UNRRA-University".Стаття написана, як видно, з доброю волею, але містить в собі стільки історично-етнографічних "ревеляцій", що навіть людина, яка не обізнана ближче з історією нашого національного інструменту, прочитавши її, може на деякий час "збандурііти",.. від захоплення. До таких гумористично-етнографічних родзинків віднести можна відкриття, що "літописці посвідчають, що вже в XI. столітті в Києві ... був знаний чотириструнний /!/ інструмент під назвою"Pandorio" Можна отже думати, що вже наші князі розмовляли зі свої-

ми Боянами мовою елегантного ... есперанта, та що вже тоді існувала якась УНРРА, яка займалася справою постачання України музичними інструментами з маркою Made in England. Невірите ?Прочитайте собі "Д.П. Експрес." Там "Pandorie" привандрувало з ... Англії через повну темпераменту Еспанію, співучу Італію, крізь Середземне Море, Босфор на Україну. Тільки через непорозуміння за часів козаччини малороси перекрутили елегантну назву "Pandorio" на хахлацьке "бандура," та щоб запевнити собі "любов ширших народніх верств" причіпили до тих чотирьох струн іще десять. Скажете: автор тієї статті виссав це так зі свойого пальця? Помиляєтеся; таку саму тезу був свого часу /70-і роки минулого століття/ поставив російський академік Фамінцин в своїй книжці про домру, балалайку, гітару, бандуру і т.п. Там старався він доказати, що бандура - це не український інструмент, що це англійський інструмент "пандора", та що він завандрував з Англії на Україну через польський королівський двір в ... ХУІ-ому столітті. Мотто таких виводів було відоме: "нет, не было і не будет...", та заперечення всяких творчих здібностей українців. Ці Фамінцинові тези дочекалися розторощуючої критики новіших етнографів. Гнат Хоткевич в книжці "Народні інструменти на Україні" доказав на підставі літописних та даних порівняльної етнографії безглуздність таких поглядів. Сьогодні знаємо, що колись на Україні було д в а інструменти: кобза і бандура. Вони колись відрізнялися від себе, але пізніше різниця між ними затерлася. Кобза була на Україні вже за княжих часів /докази на це подає Полотай в "Радянській Музиці", липень, 1940./, вона споріднена генетично з деякими половецькими інструментами /кобуз/, однак є українським витвором. Вона мала тільки три струни, як це видно на старовинних малюнках козака Мамая. Бандура, якої характерною признакою є т.зв. приструнки, що їх не має в ніякому західньо-европейському середньовічному інструменті: ні в англійській пандорі, ні в мандорі, ні в бандуріо, - це суто український витвір, як по своїй будові, так і по способі гри. Коли мова про етимологію слова "бандура", Г. Хоткевич висуває докази, що звязати його можна тільки з праиндоевропейським корнем для всіх подібних назв в европейських мовах, якого шукати можна в Індіях, в санскриті Bandawadana в санскриті означає: гра на музичному інструменті, Bandakah - музикант, що будив індійського володаря музикою зі сну, Bandura - означає прикметник: гарний. Корінь "банд" знаходимо теж в сучасних европейських мовах: англійська band - музика, мадярська banda - музика, і ін. Є отже підстави думати, що українська культура, як теж історія українського кобзарства, маючи своє прадавне минуле та глибокий зміст, як це уявляє собі автор статті в "Д.П. Експрес." В цій же статті не згадується теж тієї величезної ролі, яку відіграло кобзарство після упадку Козаччини; натомість увагу приділюється "DP-Sammelpunkt" для Кобзарів в Інгольштадті, та новій "верзії" кобзи з хроматичною скалею. Слід відмітити, що хроматична бандура це не новість: історія новітнього кобзарства знає вже різні експерименти з бандурою. Серйозних успіхів однак добився лише свого часу в тій ділянці Гнат Хоткевич. Чи хор "Бандура" принесе щось нового, цінного для розвитку українського к о б з а р с т в а , це можна буде оцінити щойно з перспективи часу.

З.Ш.

ВІД НАШИХ КОРЕСПОНДЕНТІВ.

Студії в Гайделбергу.

В гарному, не знищеному війною місті чинний університет з такими факультетами:
- Теологія
- Право
- Медицина
- Дентистика
- Природознавство
- Філософія.

До того слід додати ще інститут перекладачів при місцевому університеті.

Студіює приблизно 3700 німців і коло 370 чужинців /нумерус клявзус!/. Чужинцями опікується УНРРА, що дає харч і приміщення в гуртожитку. Українців є всего тільки 37. З того 36 на удержанні УНРРА.

Черговий семестр починається 15. 9. 1946., виклади - 23. 9. 1946.

Подання на медицину не мають виглядів на успіх.

Страйк студентів УНРРА.

Коли в ранці 31.9.1946 р. студенти університету УНРРА спішили на виклади, задержала їх в голю Deutsches Museum унрівська поліція, заявляючи, що спершу кожний студент мусить виповнити відповідні анкети, і щойно опісля може заходити до викладової салі.

Заповнювання анкет продовжувалося декілька годин, також в порі обідовій. Студенти відповіли голодовим страйком, зрікаючися того дня обіду. Розкинено летючки з протестом проти грубої поведінки поліції. Годі сказати, наскільки страйкуючі добилися успіхів; слід відмітити, що при вході до харчівні немає вже поліції, як це було раніше. Також харч трохи покращав.

ВІЛЬНЕ СЛОВО.

Поміщуємо листа одного з наших читачів, що торкається питань суспільної праці на терені нашої громади.

Шановна Редакціє !

Не хочу забирати Вам і собі часу писанням якихось премудрих розправ про академічний стиль студентського товариства. Цього часу так мало, тим більше, що їкдження мюнхенськими трамваями на різні виклади стільки його забирає. Але є речі, які хвилюють і мене і тих товаришів, яких я знаю. На ці речі я хотів Вам звернути увагу. Щось в нашій Громаді не в порядку. Чим пояснити собі те, що студентські сходини вже щось четвертий раз не відбуваються ізза неприсутности членів, а навіть виділових.? Чому в Громаді зовсім не проявляють діяльности деякі вибрані нами на Загальних Зборах виділові? Чому в Громаді вже від давна не провадиться жодна культурно-суспільна робота.? Де референт студій Що робить референт суспільної опіки в такі скрутні для нас хвилини? Чи референт звязку видить щось поза мурами Дой-

чес Музеум тоді, коли вибирали його теж ми, студенти українських і німецьких високих шкіл? Чи подумав він колись про нас? Чи управа УСГ поінтересувалася колись міжнародніми гуртожитками, тим балаганом та хуліганствами, що ділялись в АБЦ-Гавзі? Що управа УСГ каже на те, що якісь люди з УНРРА-університету розкольпортовують якусь "студентську" пресу, яка нічого спільного зі студентством не має.? Виділ УСГ склав був заяву, що буде працювати над піднесенням рівня українського студентства та навяже до передвоєнних традицій. Чи цілоденне копання мяча виповнює змістом наше товариство? Де організаційний референт, та що він дотепер зробив? Це питання, які непокоять не тільки мене, але теж ширші круги наших студентів. Вони напевно і хвилюють декого з управи. Цікаво було б почути на ці питання відповідь.

З товариським привітом
І. Баришко.

СПОРТОВА СТОРІНКА.

УССК - Запоріжжя /Ашафенбург/ 4:0 /3:0/

Останні змагання першої рунди за вхід до круга першунів розіграв УССК на чужому грищі. До цих змагань наша одинадцятка виступила в слідуючому складі: Сорочинський, Кравченюк I, Стасюк, Івасик, Кравченюк II, Дейчаківський, Митрович, Петрів, Звонюк, Смішкович, Стадниченко. Ще раз УССК доказав, що якщо кожний поставиться до змагань серйозно, зуміє вивести два важні пункти. Вже з початку гри УССК накидає темпо. Атак перепроваджує акцію за акцією, які кінчаться стрілами на ворота. В четвертій хвилині Звонюк з обороту продовжає мяч скісним стрілом і мяч грузне в сітці противника. УССК далі атакує ворота господарів, які обмежуються тільки до поодиноких випадів. Гра прибирає на гостроті. В 19-ій хв. Звонюк з подачі правого крилового спрямовує мяч дуже гарним стрілом в сітку. УССК проводить 2:0. Кілька випадів господарів закінчується неуспіхом. УССК перебирає знову ініціятиву, якої вислідом є треті ворота, здобуті добрим Смішковичем. В другій половині гра починає бути дуже гострою зі сторони деяких змагунів, чого вислідом було неправильне усунення нашого змагуна з грища. Гра відтепер переноситься в поле з частими випадами обох сторін. Один з багатьох випадів використав наш напад, який закінчився стрілом Стадниченка і тим самим усталив вислід дня. Суддя п. Кравс поза деякими похибками, добрий. Найліпший на площі: Звонюк, Дейчаківський, Митрович.

ПОДЯКА.

У звязку з гостиною наших змагунів в Ашафенбургу, складаємо сердечну подяку проводові УСК Запоріжжя за щире прийняття і добре ставлення. Рівнож дякуємо філії УСГ за зорганізування забави і щирого прийняття.

Мюнхен, 3. 9. 1946 р. ПРОВІД УССК-у.

УССК закінчив першу рунду змагань коп. мяча за вхід до круга першунів. В цих змаганнях наша дружина вийшла переможна, не втрачаючи ні одного пункту. Нижче подаємо таблю розгривок за вхід до круга першунів.

Місце	Назва клюбу	гор	пунктів	відн.воріт
1.	УССК - Мюнхен	3	6:0	7:1
2.	Дніпро - Ульм	3	3:3	3:3
3.	Буревій - Нойм.	3	2:4	4:3
4.	Запоріжжя - Аш.	3	1:5	0:7

Хто буде першим в другім рунді? Чи УССК зуміє видержати і стати остаточним мистцем? Все це покажуть слідуючі неділі на зеленому столику.

ВІДБИВАНКА.

УССК І. - СК"Русь"І 2:1 /13:15//15:12//15:12/

3. 9. 1946 р. у змаганнях відбиванки за мистецтво Д.П. мюнхенської області вирішив УССК в свою користь з найсильнішою дружиною россіян. До цих змагань УССК виступив у складі: Лисенко, Стасюк, Баранецький, Ляшевич, Остапчук і ін. Ці змагання мабуть вирішили, хто стане мистцем.

УССК ІІ. - СК"Русь" ІУ 0:2. Змагання за мистецтво Д.П. мюнх. області.

Інші висліди:

ФК "Бамберг"-"Україна" 7:0 тов. змагання коп. мяча.
Мистецтва круга першунів.
Чорногора /Авсбург/ - Дніпро /Байройт/ 3:5 /2:1/
Дніпро /Бамберг/ - Лев /Міттенвалд/ 1:3 /
За вхід до круга першунів:
Дніпро /Н.Ульм/ - Буревій /Нноймаркт/ 2:1 /2:1/

ОГОЛОШЕННЯ.

В неділю, 8. 9. б.м. відбудуться змагання коп. мяча за вхід до круга першунів, між дружинами:
УССК /Мюнхен/ - Дніпро /Н.Ульм/ год. 16.
Площа біля Оселі УПВ. і УСГ. Доїзд 4-ою до кінця.

ОГЛЯД МЮНХЕНСЬКИХ ТЕАТРІВ.

Примітка: З причини браку місця будемо поміщувати повідомлення тільки про спектаклі особливої вартості.
РЕДАКЦІЯ.

Staatstheater, Staatsoper und Staatsschauspiel
im Prinyregententheater.

8. 9. 1946.	год.	17.00	Fidelio
9. 9. "	"	17.30	Ballettabend
10. 9. "	"	17.30	Tosca
11. 9. "	"	16.30	Figaros Hochzeit
12. 9. "	"	17.00	Tiefland
13. 9. "	"	17.30	Ballettabend
14. 9. "	"	17.00	Boheme
15. 9. "	"	16.30	Figaros Hochzeit

Kammerspiele im Schauspielhaus.

9. 9. 1946.	год.	17.30	D.trojan.Krieg w.nicht stattf.
10. 9. "	"	17.30	Sturm
11. 9. "	"	17.30	Emil und die Detektive
12. 9. "	"	17.30	Prof. Mamlock
13. 9. i 14. 9.	"	17.30	D.trojan.Krieg w.nicht stattf.
15. 9. 1946.	"	10.00	Klavierkonzert Karoly
" "	"	14.00	Emil und die Detektive
" "	"	17.30	D.trojan.Krieg w.nicht stattf.

Staatsschauspiel im Theater am Brunnenhof.

8. 9. - 15. 9. 1946. hod.17.30 Tintenspritzer.

Staatsoperette. /Schornschtr./

8. 9. - 10. 9. 1946 hod. 18.00 Warum lügst Du, Cherie...?
11. 9. - 15. 9. 1946. " 17.30 Das Land des Lächelns.

-oOo-

C A M E R A   O B S C U R A ,

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

В.Й.П.!! Цими днями упокоївся в Пресовій Референтурі УСГ після коротких але важких страждань журнал
" С Т У Д Е Н Т ".
Членів Громади проситься зновити за-упокійно "І не ввели нас в літературу." Спи тихо і не вертися в домовині!

З ОГЛЯДУ на великий успіх, вже 6-ий раз буде повторений на бажання численної публіки реферат "Аграрні питання України.-
Орг. Референт УСГ.

ЛІТЕРАТУРНА НОВИНКА. Появилася друком сумовито-лірична збірка поезій п.н. "Ніч на смітнику". Автор - колишній мешканець АВС-Гавзу.

ПОВІДОМЛЕННЯ. UNRRA-University будує ковчег Ноя. Вода вже по коліна. На чердак приймається тільки по одній парі з кожного факультету.

СТУДЕНТИ УНРРА! Більший вибір свиставок та гнилих яєць доброї якости по приступних цінах до набуття в фабриці "Академічного стилю", Людвіксбрюке.

РЕДАКТОР БДЖІЛЬНИК виголосить в Оселі УПВ і УСГ історичний реферат п.н."Революція в УНРРА-і 1946."

В КНИЗІ ПОБАЖАНЬ харчівні Оселі появилися такі написи: "Розяснити Камору обскуру!!", "Розігнати Голоту!!", "Обтяти Хвостик!!".

ТИЖНЕВИК НА ПРАВАХ РУКОПИСУ, ВИДАЄ УСГ В МЮНХЕНІ. ВИХОДИТЬ КОЖНОЇ НЕДІЛІ. РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ. АДРЕСА: München, Ramersdorf, Führichstr. 53/II,

ЦІНА 2 Н. М.

Студентські Вісті

Тижневик для членів «Української Студентської Громади в Мюнхені»

ЧИСЛО 24-25

Рік 1 Неділя 6 жовтня 1946

З М І С Т

СТУДЕНТСЬКІ ВІСТІ - Тижневик на правах рукопису.
Видавець:
Українська Студентська Громада
в Мюнхені
Редагує. Колегія.
Виходить по неділях. Поміщені дописи, підписані дійсним прізвищем або псевдонімом є становищем автора, але не конечно становищем Редакції. Всі рукописи до Редакції мусять бути написані на машинці і лише на одній сторінці. Невикористані рукописи не повертаємо.

STUDENTS' NEWS- Ukrainian Students Weekly. Published for the Members of the Ukrainian Students' Association in Münich. Private copied.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
МІЖНАРОДНЬОГО СТУДЕНТСЬКОГО ОБЄДНАННЯ /ФСА/.

21-22 і 29-го 1946. відбулися в Мюнхені другі Загальні Збори Foreign Students Association.
Перший день наради проводилися в одній з авдиторії німецького університету Людвика Максиміліяна, два останні дні в одні з авдиторії УНРРА Університету в Мюнхені. Збори мали такий денний порядок:

I. Звіт Мандатної комісії.
2. Проголошення правосильності Загальних Зборів Президентом ФСА, та відкриття зборів.
3. Вибір президії зборів.
4. Принятття правильника зборів та денного порядку.
5. Відчитання протоколу з Основуючих зборів ФСА.
6. Звіти з діяльності Виділу ФСА
7. Дискусія над звітами.
8. Звіт Контрольної Комісії та внесок про уділення абсолюторії
9. Голосування у справі уділення абсолюторії.
10. Проекти зміни статуту, дискусія, голосування;
II. Дебати над планами майбутньої праці ФСА
I2. Вибір правління ФСА
I3. Вільні внески.

На Зборах взяли участь делегації 11-и студентських національних груп, а саме: білоруська, естонська, литовська, лотишська, польська, російська, турецька, українська, югославянська, центро-американська, та швайцарська. Окрім цього на Зборах були присутні директор УНРРА-Університету, п. Гашинська, секретар УНРРА Університету, п. Прох, та від УНРРА Стюдентс Сервіс др. Фостер. Мандатну, а одночасно контрольну комісію ФСА репрезентував п. Томас /Латвія/. Він теж подав звіт мандатної комісії. Збори відкрив президент ФСА, З. Штокалко та в коротких словах висловив побажання Зборам перевести наради в діловій та дружній атмосфері та дійти до важливих рішень, які служитимуть справі всіх студентів-чужинців в Німеччині. До президії Зборів вибрано: п. Солярі Енріко /Перу/, як предсідника, п. Ріттенса /Латвія/, як заступника, п. Гренджа-Донську, /Україна/ як першого секретаря, та п. Бодінкс /Латвія/, як другого секретаря. Опісля принято без змін запропонований Виділом правильник зборів. До звітів управи ввійшли: Звіт президента /З. Штокалка/, звіт віцепрезидента /Ернесто Пінто Базюрко/, звіт секретаря Виділу /Енріко Солярі/, секретаря канцелярії /С. Сімутінскас/, референта звязку /П. Диркіс-Безуманічюте/, референта преси /П. Здрудски/, фінансового референта /п. Отберт/ та референта суспільної опіки ФСА, /п. Григорчук/. Бракувало звіту І. віцепрезидента /Косінскі/ та референта студій /п. Солтару/.

В дискусії над звітами було поставлено Виділові низку закидів. Ставили їх головно делегати російської делегації, п. Гашинська а також п. Леві. У звязку з тим при голосуванні над абсолюторією Збори не прийшли до ніякого вирішення /3 голоси за, 3 проти, решта здержалась/. При голосуванні над уділенням виділові вотум довіря 3 голоси було проти, 4 за, решта здержалась. В звязку з тим була вибрана спеціяльна контрольна комісія, яка простідити

мала іще раз основно всю діяльність Виділу. Комісія в складі пп. Праха, /поляк/ Пантова /росіянин/ та Рибака /українець/ по переведенні основної контролі останнього дня нарад подала звіт та пропозицію про уділення абсолюторії, яка була Зборами принята одноголосно. Загальні Збори після цього винесли теж подяку окремим членам Виділу за вилатну працю над побудовою міжнародньої організації.

Ще першого дня нарад Зборам були предложені два проекти статутів: один виготовлений Виділом ФСА, другий російською студентською організацією. Дискусія над обома проектами забрала найбільше часу на загальних зборах. Проект Виділу захищали головно члени Виділу, пп. З. Штокалко, Григорчук та Пінто Бизюрко. Проект російського Обєднання голова російської організації, п. Арцюк, а також пп. Міхетзон, Леві, Зарудски, Пантов, п. Гашинська та інші. В результаті була призначена верифікаційна комісія, яка виготовила остаточний проект статуту, який був загальними Зборами принятий. Назву ФСА / Foreign Students Association / змінено на ІСА

International Students Association

Згідно з новим статутом не передбачується ні Виділу, ні ніяких вибираних загальними Зборами органів, тому точка про вибір органів ФСА відпала. У "вільних внесках" були приняті запропоновані пп. Міхетзоном та Сухомерським резолюції Зборів та вибрано почесними членами ІСА полковника Кетама, п. Гашинську та др. Фостера. Другого та третього дня предсідником Зборів був п. Прах.

Третього дня Зборів швайцарська та центро-американська організації заявили своє виступлення із членів Обєднання.

Збори закінчилися в неділю, 29. 9. 1946. в год. 16.30 при присутності 13 делегатів від 8-ох національностей.

/Власна кореспонденція "С.В."/

xxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxx
xxx

З В І Т
З ДІЯЛЬНОСТИ ВИДІЛУ Ф. С. А.

Подаємо за стенограмою в українському перекладі звіт президента ФСА відчитаний в першому дні нарад загальних Зборів Ф. С. А.

РЕДАКЦІЯ "С.В."

Шановні Збори!

Вліті минулого року зродилася серед чужинецьких студентів у Мюнхені думка: створити спільну міжнародню академічну організацію. В генезу цієї ідеї входили два основні компоненти.

Перший - це думка про спільний захист спільних життєвих інтересів,забезпечення прожитку та змагання до здобуття можливостей на науку і доступ до високих шкіл. На результати наполегливих намагань у цьому напрямі не треба було довго ждати. Першим їх овочем було створення основ міжнародного університету УНРРА,який,як треба тут підкреслити,є твором молоді; він повстав з ініціятиви чужинецьких студентів з їх прагнення до знання і науки.

Другий компонент генези міжнародньої студентської організації був,однак,неменше важливий від першого. Це було змагання за відродження правдивого академічного духу,його світлих традицій,які за час великих історичних,політичних,господарських і моральних катаклізмів такого поневіряння зазнав під мілітаристичним чоботом варварської тиранії. На нас,чужинецьких студентів,впав цей обов'язок: бути першими піонерами,які віддихнувши повною,свобідною груддю,мали приступити до відбудови того,що було зіпхнено з п'єдесталю. До цього належало теж: на місці страхіття і нещастя,які ширила ментальність,пересякнутих жадобою влади,злочинних нацистів та загарбницьких імперіялістів,видвигнути в нашому щоденному житті ідеал миру, безпеки,справедливости і свободи. Ми переконані,що тільки правдива демократія є в стані: забезпечити людство перед тоталізмом і нацистівським режимом,які за собою несуть знищення й упадок. Необхідно було теж у нашому щоденному житті: плекати нові норми людських взаємовідносин,створити атмосферу дружби,взаємної толеранції та пошани. Треба було співділати в творенні нових моральних критерій,які були б зрозумілі та зобов'язуючі для всіх без різниці національности,раси,релігії,того чи іншого переконання,які творили б підставу основних прав людини. Одночасно треба було мати відчинені очі на такі епохальні маніфестації свободолюбивого людського духа,як Атлантійська Хартія та Організація З'єднаних Націй. Ця свободолюбивість є така важлива для академічного духа,що я дозволю собі навести парафразу слів Черчіля з його позавчорашньої промови,зверненої до академічної молоді світу,яку він виголосив у цюріхському університеті: "Краще вмерти,ніж попасти в тілесне і духове рабство".

Всі ці моменти входили в генезу творення нової академічної міжнародньої організації. Всі надавали змислу її існуванню.

Коли в першому компоненті генези нашого товариства був аспект с ь о г о д н і ш н ь о г о д н я та його потреб,то в другому був уміщений аспек з а в т р а. Ми не забуваємо,що сьогоднішня академічна молодь стане завтрішньою інтеліґенцією - носієм інтелектуальних,культурних та моральних вартостей поодиноких народів. Від якости її освіти буде залежати рівень політичного та соціяльного життя поодиноких народів. При великанських поступах сьогоднішньої науки у майбутньому науковці та специ будуть сповнювати в соціяльному житті,безумовно,важливішу ролю,як дотепер. Але це - ще не все: від якости виховання сьогоднішньої молоді,від стану її духовости буде залежати,чи взавтра людство у своєму культурному розвитку поступатиме вперід,чи повернеться до найтемнішого середньовіччя з його страхіттями. Тому в другому компоненті,що склався на генезу нашого

товариства,були виховні завдання. Ми мусимо усвідомити собі ясно, що,якраз,на платформі академічної організації,де к о ж н и й уважається,як "цівіс академікус",є найкращий ґрунт для того,щоб культивувати найкращі традиції людського духу. Тут,якраз,є підсоння для того,щоб зростали зерна нововідродженої Европи в її найкращих ідеях,які вона видала - в дусі гуманізму. Тільки вони мусять встановити між людьми право замісць безправства,добро - замісць зла. Джерелом усяких вартостей мусить бути правда. Ми свідомі того,що знання - це міжнародня власність. Маємо тут іще один міст,де можуть бути становлені понаднаціональні правди.

В програму нашої праці ми були поставили клич: "Viribus unitis!" від національного ізоляціонізму до інтернаціонального кооперативізму! Тому ми були переконані,що поруч національного виховання усить бути паралельно і понаднаціональне,чисто людське виховання. Це був чи не найважливіший момент у концепції творення нашої організації. Карл Ясперс у своїй промові на відновлення університету в Гайдельберґу сказав,між іншим,таке:"Wissenschaftlichkeit und Humanität sind unlösbar verbunden... Die Unwissenschaftlichkeit ist der Boden Inhumanität..."

Університет,будучи джерелом правди,повинен бути школою гуманности. Він мусить створити нам повний образ л ю д и н и. Над ним працюють усі факультети. Тому ми на університет не можемо глядіти лише,як на аґреґат фахових вишкільних заведень,які дають лише спеців, але як на певну цілість,де немає непрохідних факультетських перегородок, - як на університет у повному розумінні цього слова,який видає зі себе повноцінну,завершену духово,людину. Тому наша організація не сміє ніколи відізольовуватися від університету.

Очевидно,щоб усі складові моменти в ґенезі нашого товариства могли реалізуватися,мусіли вони мати певні сприятливі умовини; в першу чергу - ширше порозуміння та відповідну організацію з цілим її апаратом. Біля 20 сходин міжнаціонального комітету репрезентантів поодиноких студентських груп,/який існував від липня 1945 р.,у результаті довело до розроблення певних організаційних норм,виготовлення проекту статуту та остаточне оформлення нашої організації на установчих зборах ФСА 17.12.1945. Вибраному там Виділові припало завдання: в першу чергу залеґалізувати нашу організацію в офіційних властей та довести її до стабільної форми. Ми пам'ятали при тому,що організаційні передумовини не є самоціллю існування організації,але вони для наших завдань були conditio sine qua non.

Організаційні питання.

Виділ мусів починати свою працю від найелементарніших річей.Все майно,яке придбав ініціятивний комітет,перейшло на власність УНРРА-університету. Спершу роздобуто приміщення на бюро,машину до писання і т. д. Налагоджено працю в нутрі Виділу. Було складено правильник Виділу та заведено пляновість роботи. Організаційна праця назовні та зв'язок із членами зустрів однак поважні трудноці. На це складалися три причини:

1. Орган репрезентації членів,т. зв. Рада Національностей,за Статутом на мав ясно спрецизованої ролі.
2. За браком офіційної леґалізації не було можливости: створити ширші платформи,де могли б зустрічатися чужинецькі студенти, особливо в поодиноких університетах.
3. Брак власної преси /знову леґалізаційні труднощі/.
4. Найважнішою,але,на мою думку,зовсім оправданою причиною було те,що поодинокі групи студентів були зайняті побудовою власних національних організацій. Вся увага та найкращі сили цих поодиноких студентських груп були спрямовані на будову власних національних організацій,і тому міжнародня організація в цьому часі не могла бути в центрі їх уваги.

Черговість в Установчих Загальних Зборах поодиноких організацій виглядає так:

Установчі	Загальні	Збори	ФСА	17.12.45.
-"-	-"-	-"-	Білоруської Студ. Орг.	18.11.45.
-"-	-"-	-"-	Укр. Центр. Орг.	25-27.12.45.
-"-	-"-	-"-	Естонської. Студ. Орг.	8. I.46.
-"-	-"-	-"-	Турецької " "	26. I.46.
-"-	-"-	-"-	Жидівської " "	Січень 46.
-"-	-"-	-"-	Польської Центр.Студ.Ор.	12. 5.46.
-"-	-"-	-"-	Російської "	19. 5.46.
-"-	-"-	-"-	Лотиської Центр.Студ.Ор.	5. 6.46.
-"-	-"-	-"-	Південно-Американської	0. I. 7.46.
-"-	-"-	-"-	Угорської Студ. Орг.	24. 7.46.

Слід відмітити,що за час каденції Виділу ізза організаційної не-стабільности та неунормованости вовнішніх відноситн наступили у Ви-ділі персональні зміни,які,однак,не переступили,передбачених Ста-тутом у тому напрямі,приписів. І так:

1. Президент ФСА,кол. Мецес Нарбутас з причини поганого стану здо-ров я уступив зі свого становища,його обов язки перебрав я рішен-ням виділу з 5. 4. 1946.

2. На опорожнене місце президії 4. 6. 1946. кооптовано кол. Ерне-сто Пінто-Базюрко /Перу/.

3. Пресовий референт кол. Шевченко Ігор виїхав з Баварії та усе-тупив зі свойого посту у Виділі ФСА. На його місце кооптовано 4.5.1946. містоголову російської студентської організації кол.За-рудського Миколая.

4. Фінансовий референт,кол. Б. Семянович уступив 15. травня 46. зі свойого становища,його обов'язки перебрав кол. Олберт,який од-ночасно заступав тимчасово віцепрезидента ФСА,кол. Косінського Є., що уляг у тому часі нещасливому випадкові.

5. Сакретар Виділу,кол. Бараний недавно залишив зі своєю групою Баварію і вибув із Виділу,його місце зайняв Енріко Солярі /Півден-на Америка/.

6. Окрім цього з Виділом тісно співпрацювали наш швайцарський ко-леґа Герман Вайлеман та кол. Соріус,заступник секретаря канцеля-рії кол. Смолінскаса.

Для бюрової праці була заанґажована платна сила. Виділ за час своєї каденції відбув 29 засідань,Рада Національностей зійшлась 12 разів. Бюро ФСА мусіло декілька разів зміняти своє приміщення.
Виділ був випрацював плян побудови провізоричної організацій-ної сітки ФСА для безпосереднього зв'язку з університетами,але справа залишилась дотепер незреалізована зі статутарних труднощів, браку леґалізації,та головно браку попертя та ініціятиви зі сто-рони національних організацій. Теж велику увагу приділено зібран-ню статистичних даних про чужинецьких студентів у західніх зонах Німеччини,нажаль не всі організації такими даними зараз розпоря-джають,а можливо деякі до справи подання цих даних для ФСА не від-неслися з належним зрозумінням. Тому наші зібрані статистичні да-ні не можуть мати претензії на повність.
Так представляються деякі дані,зібрані від поодиноких націо-налних організацій:

Національність	Унів. Центри	Число Унів.	Число студ.	Дата даних
1. Естонська Орг.	Мюнхен	3	160	?.7.46.
2. Грецька "	-	-	-	брак даних
3. Іранська "	-	-	-	"
4. Жидівська "	-	-	-	"
5. Лотиська "	Марбурґ			
	Гайдельберґ			
	Вюрцбурґ			
	Ерлянґен			
	Дармштадт			
	Тюбінґен			
	Штутґарт			
	Мюнхен	10	620	26.6.46.
6. Литовська "	-	-	1620 ?	брак даних
7. Перувіянська	Ерлянґен			
	Вюрцбурґ			
	Мюнхен	3	10	21.9.46.
8. Польська "	Дармштадт			
	Ерлянґен			
	Гайдельберґ			
	Карлсруге			
	Марбурґ			
	Мюнхен			
	Штутґарт			
	Франкфурт	10	633	20.7.46.
9. Російська "	Штутґарт			
	Гайдельберґ			
	Кассель			
	Ерлянґен			
	Гамбурґ			
	Мюнхен	8 /?/	382	21.9.46.
10. Швайцарська"	Мюнхен	2	14	21.9.46.
11. Турецька "	Мюнхен			
	Гайдельберґ			
	Тюбінґен	3	30	5.7.46.
12. Українська "	Мюнхен			
	Авґсбурґ			
	Реґенсбурґ			
	Гіршберґ			
	Ерлянґен			
	Гайдельберґ			
	Франкфурт			
	Марбурґ			
	Штутґарт			
	Дармштадт			
	Карлсруге			
	Вюрцбурґ			
	Гіссен			
	Бон			
	Тюбінґен			
	Фрайбурґ	21	1440	20.7.46.
13. Білоруська "	Мюнхен			
	Марбурґ			
	Тюбінґен			
	Інсбрук			
	Реґенсбурґ	8	122	20.6.46.
14. Югослов'янська"	Мюнхен			
	Ерлянґен			
	Марбурґ			
	Гіссен	5	57	25.6.46
			5068	

Число охоплених статистикою студентів виносить приблизно 5070. Приблизне число неохоплених статистикою студентів /греки, жиди, французи/ приймаємо за 400. Разом приблизно всіх 5500. Це очевидно, цифра приблизна. Факультетського та університетського розподілу, покищо, не можемо ще зіставити. З тих даних, які є в нашім розпорядимості, видно, що найбільшим скупченням чужинецьких студентів є Мюнхен. Найбільше заступлений є медичний факультет, потім техніка, відтак філософія, агрономія і лісівництво, право і ін. Найслабше заступлені: журналістика, торгівля, мистецтво, теологія, а також державні науки.

У загальному Виділ при розвязуванні деяких питань набув деякого практичного досвіду і врешті прийшов до переконання, що організаційні реформи для нашої організації є необхідні. До цього ще буде повернути у дальшій точні наших нарад при зміні статуту.

Коли я перебрав обовязки президента, скоротили ми свою первісну програму максимум до плану на найближчу мету. В ньому було головно три пункти:

1. Легалізація ЮСА,
2. Підготовка проєктів реформ
3. Скликання Загальних Зборів

Стало ясним, що справа легалізації є ключевим пунктом успішності наших трудів, бо без неї не можна було зробити ніяких успішних кроків у закордонних чинників, ні в поодиноких університетських властей, ані не можна було бути трактованим в правному обороті як юридична особа, уповноважнена до якоїнебудь діяльности. Наші старання у офіційних властей, які були настирливо проваджені з нашої сторони, як теж у властей УНРРА та ІМКА, недали спочатку надії на одержання письмової легалізації. В міжчасі відбули ми розмову в представництві Міжнародного Червоного Хреста та при його допомозі навязали контакт з централею в Женеві, де було звернене наше прохання про перебрання Міжнародним Червоним Хрестом патронату над нашим Обєднанням. Однак,як відписала нам централя Міжн. Ч. Х. статут М. Ч. Х. на це не дозволяє, хоча співпраця не виключена, але вона узалежнена від офіційного признання військовим правлінням.

Однак в черзі ц.р. справа легалізації ЮСА так зактуалізувалася, що ставала з дня на день більш реальною. Головно завдячуємо це др. Вестерові, якому на цьому місці чуюсь обовязаним скласти якнайширшу подяку за допомогу та піддержання нашої справи у відповідних чинників, так, що можна мати сьогодні певність, що ЮСА в найкоротшому часі дістане ліцензію, а разом з тим всі її члени. Найкращим прогностичний симптом для цього це те, що ми дістали на письмі дозвіл для переведення наших Загальних Зборів. Я певний, що вже на ці Загальні Збори були б ми мати письмове визнання офіційних властей для нашої організації, коли б не деяке знетерпеливлення деяких наших членів з приводу відтягання терміну Загальних Зборів /де факто тільки ізза причини переговорів з офіційними властями/ та висування перед офіційними властями домагання прискорення речинця Загальних Зборів. Це знетерпеливлення, на мою думку, зовсім оправдане. Його треба розуміти як позитивне явище піднесення зацікавлення національних груп міжнародньою загальною організацією .

В ділянці нав'язання зв'язку з іншими організаціями та з закордоном треба відмітити, що ця справа була утруднена якраз нашим правним невизначеним станом. Все-таки пороблено деякі зв'язки з міжнародними студентськими організаціями англійської зони та Австрії. Мюнхенським представництвом Міжнародного Червоного Хреста було нам обіцяно після нашого правного оформлення зв'язок з Societe International D'Etudian в Женеві. Теж кореспондовано з High Commission for Reugees при Лізі Націй. 23.4.46. відбули ми приватну розмову з аргентинським консулем, п. Сагастуме, який відїзджаючи до Аргентини обіцяв занятися справою прийняття певної скількости наших студентів на студії в Аргентині, як теж поробити певні заходи в тому напрямі в шведського консуля, п. Шеер_да, а також порозумітися з бароном Пудкамером, впливовою особистістю в Бразилійських кругах, що знаходився якраз тоді на терені Баварії. Через делегата американської католицької місії передали ми останньо відповідні інформації для американської преси про чужинецьких студентів в Німеччині. З ІМКА наш зв'язок не дав покищо ніяких результатів, бо ця організація зв'язана певними договорами з УНРРА і не має покищо ширших компетенцій, які могли б для нас мати більше значіння. З УНРРА наші відносини були завжди в дусі тісної співпраці. З такими організаціями, які для нас могли б мати першорядне значіння, як н.п. World Students Relief, UNESCO ми можемо мати ефективний зв'язок тільки після нашого повного організаційного та правного оформлення.

Студійні справи.

ЦСА поробило заходи проти встановлення "нумерус клявзус" для чужинецьких студентів на німецьких високих школах. В результаті осягнено те, що допомога УНРРА не є однозначна з правом на студії на університеті, цебто з УНРРА відпадає таким чином компетенція про прийом чужинецьких студентів на німецькі високі школи Мюнхену. На німецькому Людвик-Максимиліян-університеті студентів-чужинців приймано безпосередньо без особливих труднощів. На Т. Н. всі, що не були під опікою УНРРА були приймані за посвідкою ЦСА. Таких посвідок від ЦСА видано 464. З плянованого пляномірного розміщення чужинецьких студентів по поодиноких університетах та факультетах одначе було перевести неможливо. 2.5.46. зголосився до ЦСА представник комітету покищо не студіюючої чужинецької молоді в Австрії з проханням поперти перед властями УНРРА справу переведення сса. 800 студентів з Австрії на університети в американській зоні. Цею справою занялося ЦСА і передало її відповідним властям УНРРА. З технічних причин ця справа залишилась була УНРРА-ою невирішена. На домагання студентів інтервеновано в скрінінг-комісії, що працювала в УНРРА-університеті з деякими рекламаціями; на жаль, безуспішно. Нав'язано контакт з Люксембурським Приватним Дослідним Інститутом для Господарських европейських Питань. Покищо з цього зв'язку не користано.

Фінанси.

Особливого підкреслення заслуговує те, що ЦСА проводить свою роботу без ніякого закладового капіталу, ані будьякої субвенції. На Основуючих Загальних Зборах не було ухвалено ніяко-

го бюджетового претімінару, ані висоти членських вкладок. Одиноким джерелом прибутків ЮСА були т. зв. Linguistic Course. Детально про фінанси звітуватиме кол. фінансовий референт.

Суспільна опіка.

При допомозі УНРРА розвинуто ширшу діяльність, про яку звітуватиме кол. референт суспільної опіки в своєму обширному звіті. Справу власних гуртожитків ЮСА не вдалось перевести в життя тому, що

1. ЮСА не була правною особою,
2. Студенти в гуртожитках, які належали до поодиноких організацій не віднеслися зі зрозумінням до напрямних ліній, які в тій справі випрацював був Виділ ЮСА. Праця в тій ділянці провадиться однак дальше.

Преса.

Преса в роботі ЮСА повинна була заняти важливе місце. Але щойно в червні ц. р. відкрилася можливість видати легальний журнал для всіх чужинецьких студентів, який був би зв'язковим чинником між всіми студентами і який був би середником для культивації нашого академічного життя. Для цього скликано було пресову конференцію. Представники ЮСА взяли теж участь на другій пресовій конференції в Пасінгу. ЮСА одержала там пропозицію централізування справ преси поодиноких національних організацій. Докладніше звітуватиме про це пресовий референт.

Біланс успіхів роботи Виділу та покладених трудів з перспективи тих завдань, які ми самі собі на початку були поставили, не можна вважати вповні задовільним. Причина цього однак лежить тут глибше, ніж це при поверховному розгляді можна оцінити. В докладнішому річевому аналізі цих справ знайдемо ми помилки в розрахунках так ініціятивного комітету, що складав статут та організаційні принципи нашого Об'єднання, як теж у міркуваннях наших основуючих загальних зборів, який їх одобрювали та вибирали поодиноких людей до праці. Але помилок не роблять хіба тільки святі та мертві; з помилок треба нам черпати науку на майбутнє. Весь свій добутий досвід та свої концепції реформи побудови нашої організації передає Виділ у свій проєкт нового статуту.

Кращі результати праці так Виділу, як цілої організації будуть можливі тільки тоді, коли для цього будуть забезпечені відповідні організаційні передумовини. Наші Збори передбачають окрему точку, де ми всі мусимо тим проблемам присвятити пильну увагу, поділитися своїми думками, та об'єктивно підійти до певних рішень.

Я твердо переконаний, що не зважаючи на трудні умовини, серед яких живемо, не зважаючи на брак стабільності і цілості повного життя наша ідея, ідея співпраці, приязні, та свобідного розвитку академічної молоді всіх народів, на принципах правдивої демократії, а разом з тим наша молода організація переборе всі труднощі, що стануть на її шляху розвитку і тим теж внесе свій уділ у спільний твір людського духа, та причиниться теж до побудови кращого з а в т р а людства! -

IT IS A LONG WAY TO TIPPERARY...

/Думки на маргінесі Загальних Зборів Обєднання Чужинецьких Студентів/

Останніми часами, головно після закінчення другої світової війни, говориться багато про потребу міжнародної співпраці. Не диво, що саме тепер, після страхіть шістьлітньої війни чується з усіх сторін голоси про потребу співпраці та солідарности народів. Отже власне нічим не погамований національний егоїзм і скрайня нетерпимість відношення до других народів, кинули світ в матеріяльну і моральну руїну та безмір нужди і нещастя. Реакція битих недолею народів цілком зрозуміла і оправдана. Виходу з положення шукають не тільки теоретики- ідеалісти, яких давніше легковажно зачисляли до категорії нешкідливих утопістів і з якими ніхто поважно не числився. Тепер найбільш реалістично наставлені державні мужі й політики /згадати б хоча В. Черчіля/, стараються знайти цілком конкретні шляхи для обєднання бодай тих народів, які в сучасній політичній констиляції світу, можуть свобідно формувати свою долю.

Але шлях до міжнародньої солідарности довгий, важкий та крутий. Побіч моментів економічного характеру, великий відосередний вплив мають чинники чисто психологічні. Ріжного рода упередження, суперництва та спори, корінь яких укритий десь в сумерках історії, а традиція їх увійшла в кість, кров і ментальність поодиноких народів.

Передумовини порозуміння і співпраці психологічного порядку дуже важливі тому, що без них найбільш сприятливі обєктивні умовини до нічого не доведуть. Не даром Спенсер твердив, що без переборення різного рода пересудів, не можна здобутися на обєктивний підхід в суспільних справах. І ніщо не поможе бажання провідних одиниць і даремні будуть зусилля далекозорих політиків довести до знормалізування міжнародних відносин /в ширшому чи вужчому маштабі - обоятно/, як довго згадані пересуди будуть панувати серед їх спільнот. Кожна велика революція в людських взаємовідносинах мусить іти здолу через перевиховання суспільности.

Ті міркування приходять на думку неупередженому учасникові Загальних Зборів Обєднання Чужинецьких Студентів в Мюнхені, що уважно слідкував за перебігом нарад. Міжнародне Студентське Обєднання - це платформа співжиття і співпраці чужинецьких студентів різних національностей, яких доля примусила жити далеко поза рідними краями, в невеселій дійсності переможеної і окупованої Німеччини. Здавалося б, що ті студенти не мають жодних суперечних тенденцій. Однакові умовини життя, однакові цілі й бажання, великі можливості, що відкриваються у випадку згідної гармонійної організаційної праці повинні - здається - виключити всякі поважні розбіжності.

І зразу ж треба ствердити, що Загальні Збори виявили дуже мале зрозуміння повищих проблем. Вони аж ніяк не стояли на висоті завдань. Атмосфера, що панувала на Зборах в найменшій мірі не сприяла розвиткові та скріпленні дружніх відносин поміж студентами

різних національностей. Виступи делегатів, деяких національних організацій були надихані баганням, за всяку ціну / нераз per fas et nefas / скомпромітувати представників нелюбих їм національностей, які дотепер працювали в проводі об'єднання. Та їх тактика спричинила неважне проволікання нарад /три дні місто передбаченого одного дня/, що розгубилися в повені безвартісних дрібничок, довела до зневохочення всіх, які прийшли на Збори з поважним наставленням /з 45 делегатів, які прийшли на відкриття Загальних Зборів до кінця витерпали заледве 18/ та поставила з великим вкладом праці зорганізоване об'єднання перед загрозою розвалу. Першим наслідком їхньої постави було зрезигнування зі співпраці полуднево-американських представників ідемонстраційне виступлення з членів швайцарської групи.

Але перейдім до факту. Вже перша диспутантка, що забрала голос після звіту голови Об'єднання, пані Гашинська, спрямувала дискусію на невластиві рейки. Основною її помилкою було те, що вона - не розбираючись добре в ситуації - потрактувала попередній Виділ як провізоричний тоді, коли він був вибраний на Установчих Зборах на основі принятого статута, отже не як провізоричний, але сталий. Тільки тому помилковому уявленні можна приписати такі її слова, як: "Ми не жадали /не відомо, хто ми/ від попереднього Виділу праці, тільки вироблення рямців і пляну." А також опінію, яку вона дала для СІС, що мовляв, не слід легалізувати об'єднання, як довго урядує старий "провізоричний" Виділ.

Виступ пані Гашинської заохотив деяких делегатів, головно російської студентської організації, повести неперебірчиву в засобах атаку для обезцінення праці попереднього Виділу.

Головні закиди були такі:
1. Виділ розвинув замалу діяльність,
2. Виділ відкладав скликання Загальних Зборів,
3. Справа мовних курсів для студентів,
4. Справа гуртожитку в АВС-домі.

В цілій історії найцікавіше те, що атакуючі переважно здавали собі справу з безпідставности своїх закидів, але мимо того ставили їх для зроблення ефекту на необзнайомлених зі справою інших делегатів. До якої міри вдалося їм збаламутити певну частину делегатів, свідчить голосовання в справі уділення абсолюторії уступаючому Виділові. За пропозицією Контрольної Комісії уділити Виділові абсолюторію було 3 голоси, проти рівно 3, здержалося 4. Брак абсолюторії ставив під знак запиту не тільки працю Виділу, але й Контрольної Комісії. Тому вибрано ad hoc окрему контрольну комісію, яка після переведення основної провірки в питаннях відносно :

а. загальної діяльности Виділу і поодиноких референтур,
б. фінансових справ,
вб мовних курсів

вповні одобрила діяльність Виділу і поставила повновий внесок на уділення абсолюторії. /В міжчасі голова тов. Штокальо, обурений безпідставними і тенденційними закидами, добровільно уступив з свойого посту/. Проєкт схвалено тепер одноголосно.

Надзвичайна контрольна комісія спеціяльно підкреслила вклад праці й заслуги українських представників в Виділі, а саме першого містоголови, а потім голови, тов. Штокалка і референта суспільної опіки, тов. Григорчука, проти яких першого дня були спрямовані головні закиди. Вони відмовились від дальшої співпраці в товаристві не тільки з уваги на поставлені необосновані закиди, але також тому, що змінений статут не дає змоги розвинути працю в плянованому напрямі. Він властиво ліквідує товариство як самостійну правну одиницю і звужує його ролю. Це, між іншим, знайшло вислів і в ухвалених резолюціях, які відносилися тільки до одної справи, а саме до університету УНРРА.

Ромб.

РЕЗОЛЮЦІЇ II. ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ ІСА.

Запропоновані пп. Міжельзоном і Суховерським.

1. Загальні збори ІСА /Інтернаціональна Студентська Асоціація/ є переконані про конечність виховання модерної молоді всіх націй в змислі миру і збратання народів.

Для цієї цілі є необхідним заложення і розвиток міжнародного університету.

2. Сучасний процес поступевної демократизації Німеччини здобуде через заложення інтернаціонального університету якраз в Німеччині велику піддержку, бо через те було б створене краще порозуміння з німецькою молоддю шляхом понад-конфесійного, і понад-національного знання.

3. Ідея міжнародного університету відповідає вповні основним принципам ІСА і загальні збори закликають всіх членів ІСА всіх чужинецьких як також і німецьких студентів боротися за ту ідею, про це висловлюватися на зборах і конференціях висилати просьби та меморанди до відповідних властей, перепровадити збірки, зібрати жертви і т.п. і зв'язатися відносно того питання з централею ІСА.

4. Повсталий міжнародній університет повинен стати ідеологічним центром демократичного та інтернаціонального руху студентства, плекати ідеалістичний і толерантний світогляд, і виховувати правдивих світових горожан. Як зародок такого університету може служити "УНРРА-Університет" в Мюнхені, коли відчинить свої брами для студіюючої молоді всіх народів без ограничення статутом Д.П.

- x -

Читайте і поширюйте "СТУДЕНТСЬКІ ВІСТІ".
Єдиний український студентський тижневик.
Замовлення приймає Редакція і канц. Студентська Громада.
Висилаємо поштою.

- x -

15.

З А В В А Г И
з приводу резолюції Загальних Зборів ЮСА.

Гідним особливого підкреслення є те, що Загальні Збори Міжнародного Студентського Об'єднання відбулися якраз в хвилину, коли важиться майбутня доля чужинців у Німеччині, в передодні припинення діяльності УНРРА, час різних офіційних, не надто оптимістично настроюючих нас заяв, в період безконечних скрінінгів та прерізних комісій. В цей час репрезентанти чужинецьких студентів різних національностей зустрічаються на Зборах ЮСА. Проводиться між ними там може ділова нарада про питання забезпечення майбутності загалу чужинецьких студентів в Німеччині? Чи шукається якихсь гарантій запевнення хоч би їх прожитку? Ні. В першу чергу там проводиться боротьба за параграфи, атаки на якісь неіснуючі вітряки, виголошуються патетичні промови про величні месіяністичні завдання чужинецьких студентів в Німеччині і т. п.

Наприкінці третього дня, коли всім тим, що залишились до кінця Зборів відпала охота від дальшого продовжування подібних дискусій, в останній точці нарад, де повинні бути подані у відповідних резолюціях їх підсумки, з'являється проект резолюції запропонований пп. Міхельсоном та Сухоперським. Проект приймається одноголосно без ніяких дискусій. За статутом ЮСА право вносити проекти резолюцій пристуговує організаціям членам ЮСА. Невідомо, чи цей проект висунула російська організація, чи українська, чи обі разом, чи може Унія Студентів УНРРА-Університету, на пропозицію своїх опікунів. Не коментуємо ближче самого тексту резолюції. Поруч деяких дуже правильних зауважень /н. п. про потребу створення справжнього міжнародного університету та про статут ДП/ він зраджує в загальном дуже молодечу ментальність, часто без розважного передумання деяких голошених фраз. На цьому місці не будемо давати своїх зауважень про університет УНРРА, ані про місію демократизації. Це справи складні, вони вимагають основного аналізу. Без сумніву, мало знайдеться таких чужинецьких студентів, що мають охоту залишитися на стало в Німеччині та тут засимілюватися. Перед нами стоїть ясна мета: наш побут на чужині використати якнайкраще для того, щоб набути тут те найцінніше, що тільки можна тут набути. Ціллю вандрівки студентів на чужину ніколи не перестануть бути такі світові святилища знань, як Сорбона, Кембридж, Філадельфія, Цюрих, чи Гайдельберг та інші. Ніщо не заступить нам теж наших шкіл, як УВУ, УТГІ, УВЕШ. Це, врешті, вірю, не стоїть в якій небудь контраверзії з ідеєю міжнародного університету, яка сьогодні на заході стає чимраз більш популярною.

Ми тільки ждали від Зборів ЮСА, а також від резолюції цих Зборів більш реального, об'єктивного, всеохоплюючого віддзеркалення всіх болючок, всіх стремлінь, та всіх потреб загалу студентів-чужинців в Німеччині під сучасну пору.

Р.М.

mmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmm

MMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMM

mmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmm

ПЕРЕОРГАНІЗАЦІЯ

міжнародного студентського об'єднання.

/Від спеціяльного кореспондента "Студентських Вістей./

Центральною точкою нарад II Заг.зборів F. S.A. була зміна статуту. Їй посвячено теж найбільше часу. Дискусія над проектами змін статуту почалася ще першого дня нарад, тривала цілий другий і ледви закінчилася під вечір третього дня. Щоб зрозуміти суть змін в структурі міжнародного студентського об'єднання мусимо познайомитись в основному з принципами старого статуту та побудовою F. S.A .На основуючих зборах F.S.A./17.XII.1945/ брали участь делегати від студентських орнанізацій і груп, від кожної п'ятьдесятки один. Кожний делегат мав один голос. Всіх мандатних представників було тоді 34, усього на зборах було репрезентовано 1700 чужинецьких студентів. На тих же зборах був прийнятий статут та вибрана управа. Згідно з тоді прийнятим статутом звичайними членами могли бути тільки студентські організації або групи національностей що підпадають під термін зєднані або невтральні народи. На загальних зборах беруть делегати від цих груп пропорційно до їх скількості /від 50 - один делегат/, але при голосуванні кожна національність має тільки один голос. Загальні збори F.S.A. як найвища інстанція вибирає теж видія F.S.A., контрольну комісію і товариський суд. Видія F.S.A. складається з 5 осіб президії і 5 референтів. Окрім цих органів існує ще т.зв. "рада національностей F.S.A."в якої склад входять представники поодиноких національностей, по одному кожна. Ця рада це дорадчий орган для виділу. Референт зв'язку F.S.A.є обовязаний комунікувати між виділом і радою національностей. Схематично органи F.S.A.за старим статутом виглядали так

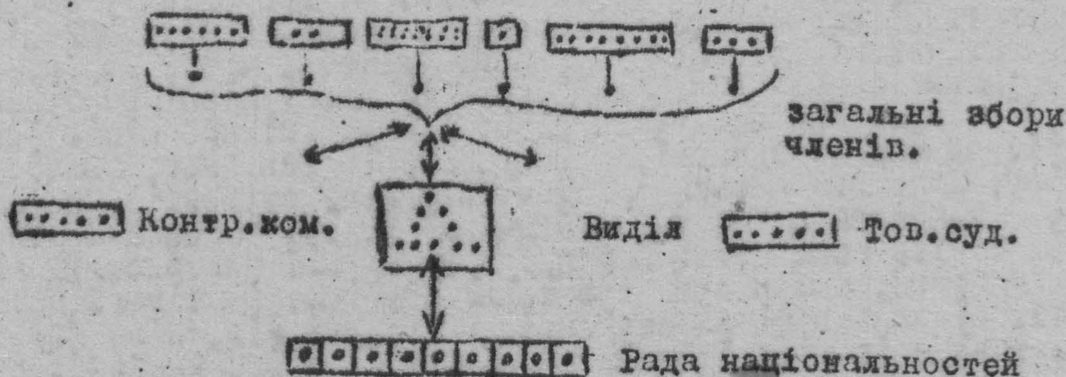

Однак така структураF.S.A.показалась в житті неспроможна подолати ці всі перешкоди і сповняти ці завдання, які стояли перед міжнародньою студентською організацією. Президент F.S.A. в своїй доповіді "До питання зміни статутуF.S.A."іще першого дня нарад з'ясував всі ці недоліки старого статуту, як теж всі думки якими руководився видія випрацьовуючи проект нового статуту. До недоліків старого статуту належало: брак безпосереднього зв'язку з поодинокими університетами, не передбачувалося утворення філіал брак безпосереднього зв'язку зі студентами, брак справності виділу, який почато уважати тільки за репрезентативні " honoris causa" місця для національних груп, не визначена роля "ради національностей", надто сильне підчеркнення національного принципу, звідси часті закиди в сторонуF.S.A.про політичність та трудноші ле-

галізації. Виділ випрацював проект нового статуту де були пре-
бачені далеко йдучі зміни в сторону підкресленого академічного
характеру. Загальні збори,згл.Конгрес, як найвищу інстанцію об'єд-
нання згідно з цим проектом творили б делегати від філіял FSA
від кожного університету і факультету по одному. Інакше філіяла
F.S.A. має стільки мандатів на Конгресі F.S.A. скільки є в да-
ному осередку факультетів в університеті. Делегатів вибирають
представники всіх національностей з даної філіяли з принципом
рівності /одна національність - один голос/. Звичайними членами
F.S.A. є студенти зовсім добровільно, паралельно з тим є тут і кор-
поративні члени /основоположники/ якими є студ.організації, які
мають свій окремий паралельний до КонгресуF.S.A. орган,т.зв."Ра-
ду Об'єднання", зложену зі спеціяльно для цього призначених по-
стійних репрезентантів національних студ. товариств за принци-
пом рівності. Ця рада, як сталий орган має окрім цього контроль-
ні та судові компетенції - вона є безпосереднім надзірним орга-
ном над генеральним секретаріятом. Генеральний Секретаріят, по-
дібний до давнього виділу але має тільки виконавчі компетенції.
Складається він з генер.секретаря, трьох заступників та пяти ре-
ферентів, які вибираються Конгресом, але які за свою роботу му-
сять бути оплачені. Була теж пропозиція від виділу F.S.A. щоб са-
мі референти не були вибирані Конгресом, а ангажовані на основі
кваліфікаційного конкурсу. Схематично органи F.S.A. за проєктом
виділу виглядають так:

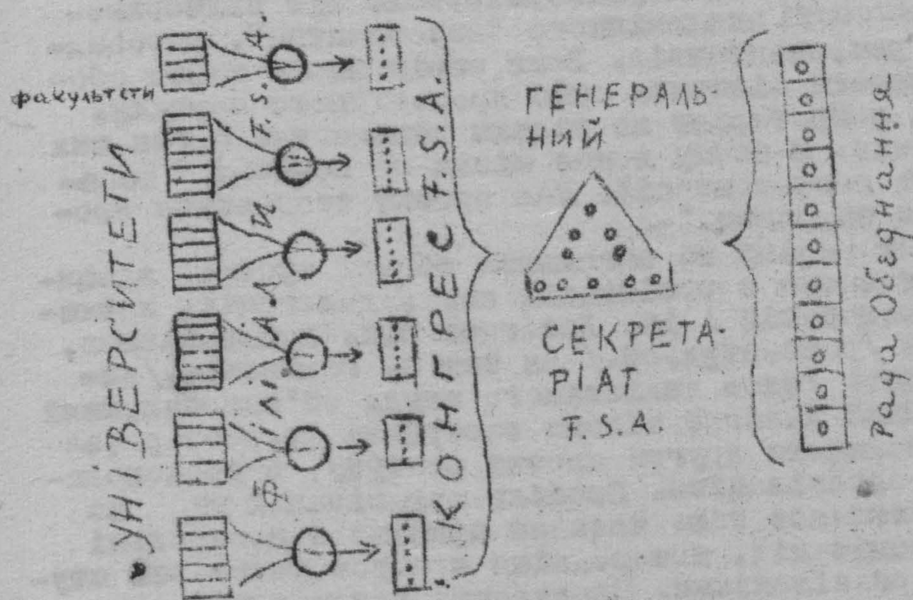

В своїй доповіді голова FSA так пояснював принципи нового
проекту: "Міжнародня організація може бути базована головно на
двох різних принципах.

1.Міжнародній принцип, де певні збірноти береться як пев -
ні цілості як певні тотальні індивідуа, з принципом рівності. Фі-
зичні особи безпосередньо не беруться під увагу. Цей принцип при-
мінюється головно у політичному житті,у міждержавних відносинах.
Він має за завдання тільки координувати зовнішню діяльність пев-
них збірнот як цілостей. Він був застосований в Лізі Націй, має
приміненння в U.N.O ,а також у сенатіU.S.A.

2. Принцип синдикату, згл. професоюзу, де за підставу бе-
руться фізичні особи об'єднані в збірноту зв'язану з певною про-
фесією чи виробництвом.Коли в першому принципі головним завдан-
ням була координація інтересів збірних індивідів. Тут головним
завданням є опіка над людиною, захист її основних прав та воль-
ностей. Другий принцип знаходить своє примінення головно в проф-
союзних організаціях аполітичного типу.

Запитаємо - чи ці два принципи виключають

Ні! Оба вони можуть бути поєднані і тоді маємо ідеальний міжнародній профсоюз. Очевидно, що це можливе тільки при впровадженні двохкамерності завідуючих органів. Старий статут, базований на першому принципі, не бере під увагу безпосередньо фізичних осіб, ані зв'язку з локальними міжнародніми організаціями. Мусимо при тому пам'ятати, що FSA це аполітичне, позапартійне, позаконфесійне товариство, яке не бере під увагу принципу держ. приналежності, це в першу чергу товариство з виховними завданнями, організація опіки, допомоги і самодопомоги. Тож ясно, що в опіку брати воно повинно по можності кожного студента чужинця індивідуально, без огляду на національну чи конфесійну приналежність. Тому повинен бути врахований теж принцип індивідуального заступництва на позанаціональній базі, побіч національного заступництва. Наш проєкт старається зєднати оба принципи в двохкамерності завідуючих органів, а саме в Раді Об'єднання та Конгресі.

1. Рада Об'єднання FSA це неначе сенат USA загальні збори, одночасно Рада Безпеки, та міжнародній суд. UNO Це сталий орган де репрезентовані національні централі з принципом рівності. Заступництво під аспектом національних збірних індивідів.

2. Конгрес FSA це неначе палата репрезентантів Конгресу USA, або збори профспілок. Репрезентовані тут товариства чужинецьких студентів в поодиноких університетах. Тут підчеркнено специфічні притаманності академічного "виробництва", впроваджуючи факультецьких репрезентантів. Вони окрім цього мають обов'язок заступати інтереси фізичних осіб професійного порядку.

3. Генеральний секретаріят це тільки виконавчий орган цих двох завідуючих органів. В ньому немає місця на почесні " honoris causa" національні репрезентації. Наш проєкт старається зробити його як найбільш справним." –

Однак цей проєкт виділу на загальних зборах зустрів здецидованих противників головно в російській студ. делегації, латишській та частинно в польській і ін. Делегати п.п. Арцюк, Павлов, Зарудський, Міхельзон /росс.студ.об./ як теж п. Гашинська, /директор УНРРА унів./, Леві /член жидівського студ. об'єднання, який не виступав як офіційний делегат тільки заступник др. Фостера, запрошеного на збори/ захищали другий проєкт статуту, запропонований російською студ. організацією. Профіль організації FSA за російським проєктом виглядає так: членами прямими є централі національні студ. організації, посередніми є автоматично всі студенти охоплені цими організаціями. Президенти організацій що є прямими членами FSA творять т.зв. Найвищу Раду Національностей", що є найвищою інстанцією FSA, так уставодавчою, завідуючою, контрольною як і судовою. Виділ як певного роду адміністративний виконавчий орган творять ділові делегати прямих звичайних членів /організацій/ по одному на кожну національність. Розподіл функцій у середині виділу полагоджують самі делегати між собою. Загальні збори FSA це тільки дорадчий орган для проводу FSA, який інформує про локальні справи. Він не має ніяких правних компетенцій. Складається з делегатів від філій FSA при поодиноких університетах, від кожної п'ятьдесятки кожної національності по одному. Філії FSA побудовані за таким самим взором як ціла FSA тільки в зменшенні.

Схематично органи FSA за російським проєктом виглядають так:

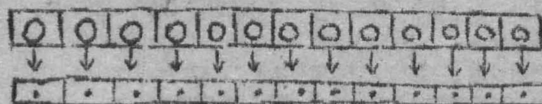

Найвища Рада Національностей.

Виділ F.S.A.

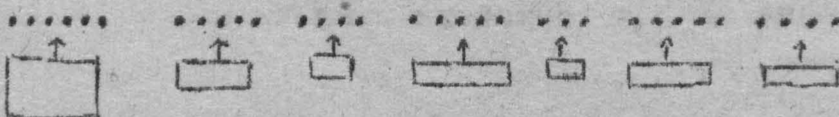

Заг. збори F.S.A.

Філіали F.S.A.

Захищаючи проект рос. студ. організації її голова п. Арцюк видвигнув такі аргументи: оба проекти за його словами – є подібні. Те що нас різнить це є демократичний принцип. Ми хочемо бути справжніми демократами. Наш проект збудований на трьох принципах. Вони слідуючі:

1. libert. – в середині кожної національности.

2. egalit. – між усіми націями.

3. fraternit. – в міжнародній співпраці, що стоїть перед нами.

Академічний принцип є не до зреалізування, окрім цього він може допустити до того, що деякі національні групи захопивши більше мандатів будуть мати перевагу над менш чисельними групами. Це не відповідає духові демократії.

У відповідь на це голова FS. сказав був таке:

"Які є слабі сторони проекту російської організації? На мою думку є два головні блуди цього проекту.

1. У проекті кладеться наголос на організації поодиноких національностей. Це розходиться з нашими цілями, розбити мури національних егоїзмів, сепаратизму і ізоляціонізму та створити нову дійсно інтернаціональну, принципово академічну організацію. Він противиться всім тим основам, особливо виховним, про які я говорив на початку свойого річного звіту. Концепції базування справности виділу на перегонах національних амбіцій ніяк не можна признати глибшого, понаднаціонального виховного значення. Як раз навпаки, це буде тільки джерело незадоволень, почуття не міжнародного братання, а відчуження.

2. Поруч цих, так сказати б, моральних підстав є ще інші, які кажуть відкинути цей проект. За тим проектом власне в дійсності не існує організація в твердій формі. Тут ми маємо тільки стале представництво поодиноких національних організацій. Це є крок взад до цих часів, коли наша організація не існувала, є поодинокі студентські національні групи висилати своїх делегатів на засідання ініціятивного комітету. Цей етап вже за нами, і ми мусимо сьогодні покликати до життя нові принципи; окрім цього цей найвищий орган "найвища рада національностей", зложена з кільканадцяти людей не має ніякої противаги, ніякого чинника, який його контролював би в його праці. Те що з імені тисячів студентів може рішати одна людина, те що необмежене число студентів однієї національности вважається за однородну цілість в поглядах про різні справи звучить не то що недемократично, але навіть дещо тоталістично. В свойому заключному слові голова FS. сказав:

"Не забуваймо що новий, з духовних руїн відроджений університет з його стремлінням до правди повинен бути для нас тим вогнищем, де, за словами бувшого ректора мюнхенського університету проф. Фозлера "Die echt. Akademiker als lernend. Forscher und forschende Lehrer sich in Verein mit ihren Schülern ... it rbilden." Тільки на ґрунті дійсної правди може зрости правдива справедливість і справедлива вільність. Наша організація мусить стояти на сторожі академічних вольностей. Тому наша організація не може втратити безпосереднього звязку ані зі студентами, ані з університетами, де народжується завтра людського духа."

Інша група /Міхельзон, Леві/ висували проект надавання цілій організації певного політичного обличчя. Ходило про підкреслення в статуті повнозгідности з політикою та правдивою демократією, тому пропоновано в члени організації приймати теж німців, якщо вони покажуться демократами. Ціла організація взяла б на себе місію ... Було теж запропо-

новано у зв'язку з цим переміну назви з "For ig. Stud nts Associ tion" на "Int rnational Stud nts Ass. ". У зв'язку з тим було виголошено декілька промов. П. Леві у своїй промові про майбутні завдання демократії підкреслив, що треба затерти всякі класові, расові та релігійні протиріччя, демократія і інтернаціоналізм це можуть зробити. Проєкт виділу хоче нав'язати до якихсь класових протиріч, тому він не може бути одобрений.

Оба проєкти були предметом довгих дискусій, на прикінці другого дня нарад була призначена верификаційна комісія для випрацювання остаточного проєкту. Третього дня по довгих дебатах /особливо над § 6 про органи товариства/ було прийнято новий статут: В основному перекрій організації за новим статутом виглядає так: Назва організації змінена на Int rnational Stud nts Associ tion. /. В цілому статуті немає вже слова чужинецький, цебто створено доступ теж і для німецьких студентів. Членами прямими є національні студ. організації, посередніми автоматично студенти охоплені тими організаціями. Президенти організацій, що є прямими членами ISA творять "найвищу раду національностей", яка є найвищою інстанцією організації.

§ 6. 1 статуту окреслює компетенції "найвищої ради національностей" чотирьома пунктами: а/ видавання постанов у всіх вирішних питаннях, б/ зміни статуту, в/ контрольні та судові компетенції, г/ найвищий провід всіх справ ISA. Конгрес ISA творять делегати від філій, від кожної сотні кожної національности по одному. Конгрес це тільки дорадче тіло для проводу ISA, але його можуть скликати теж самі філії /1/3/, завідуючі органи мусять його поінформувати про свою працю, він теж може більшістю голосів делегатів ухвалювати певні резолюції, побажання і т.д. для проводу. Адміністративним органом є генеральний секретаріят, що складається з генерального секретаря, його заступника, двох секретарів та 6 референтів. Їх вибирає "найвища рада національностей" з кандидатів, яких пропонують національні студентські організації.

Схематично організація за новим статутом виглядає так:

Трудно сьогодні оцінити добрі згл. злі сторони нового статуту міжнародньої організації. Саме життя в майбутньому переведе над ним іспит життєздатности. Однак опершися на минулому досвіді, який здобули вже FSA за час свого існування, виноситься переконання, що зміна статуту не пішла в сторону сутєвих поправок організаційних недомагань. Виноситься враження, що заг. збори FSA, приймаючи деякі поправки, руководились не досвідом праці в міжнародньому товаристві, ані не глибше продуманими аргументами, тільки радше підсвідомим враженням та побудженими кількома фразами національними почуттями. Поперше припускати можна, що брак стабільности та компактности у завідуючому органі /голови національних організацій, які в першу чергу заабсорбовані своїми організаціями!/ каже сумніватися про правдиво інтернаціональну, зрівноважену та на дальшу мету обдуману діяльність цілого товариства. Зразок такої "діяльности" дають дотеперішні засідання "ради національностей" FSA які автор цих рядків мав можливість особисто спостерігати. По друге - брак опертя видної відповідальности за цілість об'єднання на комусь сталому та

брак контролі найвищого органу як цілості може допровадити його діяльність до розбіжності зі студентським загалом. Окрім цього він може легко підпасти під кураторію різних нестудентських чинників, головно т.зв. "студентських протекторів і опікунів" і в своїх рішеннях на завжди не буде віддзеркалювати волю студентського загалу, ані його інтереси. Правда деякі дискутанти /п.Арцюк/ на подібні закиди відповідали, що поодинокі президенти члени "найвищої ради національностей" будуть контрольовані власними контрольними комісіями, але на ділі це не буде мати відношення до контролі цілості праці цього органу. Ц.Міхельзон пояснював, що "найвища рада національностей" може покликувати для контролі своєї діяльності спеціяльну ревізійну комісію, але ця інтерпретація звучить парадоксом: Ті, яких треба сконтролювати, для прикладу, в їх поганій діяльності, самі собі призначали б контрольорів! До певної міри надано вправді Конгресові забирати слово щодо діяльності цілого товариства, але цих компетенцій не окреслено певними ясноспрецизованими правами.

В § 6. 3.д/ статуту сказано, що завданням Конгресу є "рішення про принципову апробату для загальних напрямних проводу організації".

У наступній точці / 3.е./ сказано, що "Конгрес приймає звіти генерального секретаря і референтів та над ними дискутує." Ці дві точки це єдині два реверанси в сторону двохкамерності, а одночасно в сторону студентського загалу, однак до нічого серіозного вони Конгрес не управнюють, він надалі залишається тільки форум де провадяться нікого не зобов'язуючі балачки. Брак контролі в діяльності "найвищої ради національностей" підносили теж деякі учасники зборів, які більше об'єктивно розглядали всі пропозиції на зборах /н.п.репліка в тій справі делегата польської студ. організації п.Ольберта, а також зауваження п. Маньковського делегата білоруської студ.організації/.

Коли схвалювано новий статут один з членів старого виділу заявив: "Я констатую факт, що на основі нового статуту, його § 6. I.S.A. не є організацією в повному розумінні цього слова, тільки співпрацею згл. репрезентацією поодиноких національних організацій, де предбачена надзірна рада, якої діяльність не може бути ніким сконтрольована."

Час покаже чи новий статут це документ прогресивного розвитку організованого студентського життя.

Не можемо однак відказатися від зауваження, що згідно з новим статутом I.S.A. ідея академічного понаднаціонального гуманістичного духа стає іще більш віддалена від студента як це було дотепер.

====================
==========

Повідомлення Редакції "С.В."

На черговому засіданні Редколегії "Студентських Вістей", що відбулось в повному складі Редакційної Колегії при співучасті голови УСГ, д. В. Баранецького, принято одноголосно статут „СВ", крім того розглянено справи адміністрації. Всі принняті рішення передано на затвердження Виділу УСГ.

==============
==========
======

ДВІ ПРОМОВИ,ОДНЕ ІНТЕРВ'Ю І ОДНА ПРОГНОЗА.

Від закінчення другої світової війни не минуло багато часу,але вже тепер сміємо твердити,що після ніякої іншої великої війни радість переможців не тривала так коротко,як у цьому випадку. Рівночасно з тріюмфальним биттям у дзвони в честь перемоги появились песимізм і зневіра до наслідків перемоги. Надія багатьох учасників цієї війни в інтернаціональну солідарність і співпрацю в післявоєнному часі виявилася ілюзією. Замість зусиль використати перемегу для закріплення миру злагідненням непорозумінь бачимо факти що-раз гострішого розламу між російським сходом і англо-американським заходом. Після неспозна одного року миру появляються часописні звідомлення про нові збросння навіть у німецьких фабриках,про перельоти ракетних стрілен над Швецією і Грецією,про сутички на грецько- альбанському кордоні й Трієсті, в Китаї продовжується дійсна громадянська війна, в Польщі видно її у мініятюрі, в Індіях,Єгипті,Палестині неспокої, в ЗДА і Японії страйки міліонів робітників, у Франції та Італії повне партійне розбиття. Недокормлення,якщо не голод,існує тепер не тільки в СССР, але захопило велетенські полоси глобу. Переселення,що відбулося підчас війни і відбувається ще й тепер,побільшує злидні.

Всі ці факти є симптомами незвичайно поважної кризи соціяльної структури теперішнього світу. Вони вміщують в собі не тільки далеку можливість фізичної декаденції і епідемій,супроти яких медицина виявиться безсильною,але зовсім близьку можливість цілковитого морального упадку людини. Ще ж бо св.Августин твердив, що для моралі необхідний відповідний добробут. А що без елементарних основ моралі є нездійснимою суспільна організація в людськім середовищі - ясне для кожного.

Одне з особливо безвиглядних місць серед територій,охоплених кризою, занимає Европа,саме ця частина світу, яка поклала фундамент під цивілізацію нашої планети. Хаос у матеріяльному й духовому житті европейських народів є так великий, що годі припустити,щоб вони знайшли вихід з нього без помочі ззовні. При вирішуванні основних соціяльних проблем не існує вже ініціятивна роля Европи,яка при всій своїй національній диференціяції була в більшій або меншій мірі культурною одністю. А ця ініціятивна роля Европи як культурної цілости у розвитку культури цілого світу зумовляла теж однонапрямність цього розвитку. Вихованці европейської культури перебрали в XX столітті від Европи ініціятиву в культурному,чи пак цивілізаційному розвитку світу, але не задержали одности й однонапрямности його ж. Два із найголовніших цих вихованців: ЗДА з одного і СССР з другого боку, уявляють собі прийдешній цивілізаційний розвиток зо-всім інакше. Що гірше: якщо не обидві країни,так принаймні СССР уважають,що нема можливості погодити ці дві протилежні концепції шляхом синтези.

Не тут місце,щоб застановлятися над причинами матеріяльного й морального занепаду Европи. Факт є, що з цим занепадом і з рівночасною втратою гегемонії Европи над матеріяльним і духовим розвитком світу заіснувало загострення світового положення.Перший Шпенглер зауважив елементи розкладу в европейськім житті й передбачував повну загладу для його культури і для нього самого. Те,що передбачував Шпенглер, стверджує частинно сьогодні Черчіль.

В ентузіястично сприйнятій авдиторією промові в Цюріху заявив Черчіль недавно м.ін. таке:

"Я хочу сьогодні говорити про трагедію Европи. Цей благород-

ний континент є батьківщиною усіх великих матірних народів західнього світу й джерелом християнської віри й християнської етики. А проте Европа є причиною низки жахливих воєн, які ми пережили в цьому ХХ сторіччі. Декілька малих народів прийшло вже до себе, але на розлогих просторах живуть маси голодних і збентежених людей в руїнах міст і споглядають до темного горизонту, чи не наближається знов якаcебудь інша порода тиранії або нового терору. Серед переможців чути голосну вавилонську суматоху голосів, серед переможених панує безпросвітня мовчанка розпуки. Якщо б велика республіка по той бік океану накінець не взнала, що руїна й уярмлення Европи співвирішуватимуть її власну долю, якщо б вона не простягнула своєї руки для помочі й провідництва, повернулися б темні часи з їхніми всіми жорстокостями.

У такій ситуації є тільки один лік, щоб у кількох роках зробити цілу або більшу частину Европи вільною і щасливою, як це сьогодні є у Швайцарії. Цим ліком є надання Европі структури, в якій вона може жити у безпеці й волі. Мусимо створити свого рода "З'єдинені Держави Европи". Ціла справа полягає на рішенні міліонів чоловіків і жінок замість фальшиво діяти правильно."

У дальших міркуваннях обосновував Черчіль проект нового державного устрою Европи історичними прецеденсами, як "Панєвропейська Унія", "Ліга Націй" і зауважив, що теж президент Трумен відноситься прихильно до цього плану. А відтак: "Я скажу тепер щось, що вас здивує. Першим кроком до новооформлення европейської родини мусить бути тісна співпраця між Францією і Німеччиною. Тільки таким чином може Франція досягти знов морального і культурного провідництва Европи. Европа не може відродитися до нового життя без духово великої Франції і духово великої Німеччини. Структура "З'єдинених Держав Европи" буде такою, що дозволить незначно виявитись матеріяльній силі поодинокої держави. Малі нації матимуть таку саму важність, як великі. Є сотні міліонів людей, що хочуть користати з цих 4-х вольностей, про які говорив президент Рузвельт і що хочуть жити за принципами, зафіксованими в Атлантійській Харті. Якщо таким є бажання европейців багатьох країн, можна напевно побудувати организм, що уможливить здійснити оці бажання. Одначе я мушу вас остерегти, що можливо для того є мало часу, що ми в сучасному моменті находимося підчас передишки. Якщо хочемо створити ЗДЕ, мусимо починати негайно".

У нав'язанні до цих слів говорив Черчіль про небезпеку атомової бомби, яка досі що-правда є монопольною власністю однієї держави, але вже недовзі може це становище змінитися. Як перший із конкретних заходів у напрямі створення ЗДЕ пропонує Черчіль уконституування "Европейської Ради" з представників Франції, Німеччини, З.Д.А., Великобританії й евентуально Сов. Росії.

Не треба особливо вглиблюватись у зміст цієї промови, щоб відкрити великі, майже непоборні, труднощі при реалізації цього задуму. Якщо метою промови Черчіля було помогти Европі в її жахливому сучасному положенні, так тяжко уявити позитивні наслідки цієї промови. Черчіль пройшов повз факт існування залізної куртини в Европі, про яку говорив у своїй попередній промові в Америці. Якщо не можна добитися адміністративної єдности в чотирьох зонах Німеччини, так зовсім безвиглядною мрією є така єдність в цілій Европі. Можливо теж, що Черчіль уважає за Европу цю територію, що є ще поза межами советської контролі, можливо, що Черчіль з західньої Европи хоче створити блок, неприступний для поширення совітських впливів. Але чи співпраця Німеччини з Францією є сьогодні можлива? Зрозуміло отже, що промова Черчіля зустріла неприхильну критику у цілій англійській пресі, за виїмком "Daily Mail ", як нереальна. "Times "пише: "Черчіль сказав, що для майбутнього Европи є дуже важним, щоб до "Европейської Ради" приступила Росія. На те можна відповісти, що, якщо приступлення Росії до "Европ. Ради" є можливе, так навіщо ціла промова?"

Віримо, що Черчіль бажає щиро европейського ренесансу. Але не можемо оборонитися перед враженням, що ціла промова прозвучала як лебедина пісня над трагедією Европи. Черчіль бачить можливість ренесансу Европи після ренесансу Німеччини і Франції та при співпраці цих двох великодержав під англо-американським патронатом. Але власне ці два народи находяться у такій матеріяльній і моральній руїні /у Франції найсильнішою є комуністична партія!/, що більше є даних признати рацію прогнозам Шпенглера, як благородним планам Черчіля. Такий план, така акція перед 1938 р. мали вигляди на реалізацію мирним шляхом, тепер могли б вони бути зреалізованими тільки після успішної війни англо-американців проти Росії. Але чи теж в цьому випадку може Европа відзискати втрачену велич? Чи можлива є після жорстокостей, доконаних німцями в останній війні, щира співпраця між французами, українцями, поляками, сербами з одного й німцями з другого боку?

Так отже під сучасний момент є мала надія, щоб Европа скоро діждалася такого матеріяльного й морального ренесансу, що уможливив би їй вже не гегемонію, але співголос при формуванні долі світу. Формування долі світу спочиває в руках ЗДА і СССР.

ЗДА уявляють собі дальший розвиток цівілізації демократичним шляхом, Росія /або радше ті, що Росією володіють/ уявляє собі його як тотальне накинення волі однієї партії, якщо не однієї особи, населенню свого засягу влади. Сьогодні що-раз більше людей тривожиться, що існування демократичної і тоталітарної систем доведе до нової третьої світової війни. Ці побоювання зовсім оправдані, бо ще недавно відповідальні політики твердили про непримиренну ворожість двох світів, про капіталістичне оточення і т.д.

Міністр торгівлі ЗДА Henry Wallace виголосив майже рівночасно з Черчілем промову, яку можна окреслити, як віджиття ізоляційних тенденцій американської політики. Воллес пропонує поділити світ на американську і совєтську сфери впливів. Рівночасно заатакував Воллес Великобританію, якої політику назвав імперіялістичною. Не називаючи противника по імені, заатакував Воллес теж Бирнса, який встрявaнням у европейські й китайські справи наражає мир на небезпеку. Хоч президент Труман здимісіонував Воллеса, все ж таки його промова вказує на поважні тенденції у ЗДА іти на уступки Сов. Союзові з надією, що таким чином запобіжать ЗДА війни. Ясно, що перемога лінії Воллеса над лінією Бирнса припечатала б долю Европи і світу остаточно.

У СССР нема двох думок щодо дальшої політики, там є одна генеральна лінія, визначена партією в дусі ідеологічних творів Леніна й Сталіна. І так у відповідь на запит партагітатора Іванова в 1938 р. заявив Сталін, що курс на всесвітню комуністичну революцію не є троцкістичним ухилом. Але щоб використати останню промову Воллеса, уділив Сталін, коротко після неї, інтервю Олександрові Вертові, в якій заявив щось зовсім протилежного до відповіді Іванову, а саме, що не вірить у можливість близької війни, вірить натомість у можливість тісної співпраці між СССР і капіталістичним заходом. Так використовується конюнктура з метою помогти цьому політичному напрямові в ЗДА, що є вигідний для СССР. 10 березня 1939 сказав Сталін такі слова про політику: "Політика є політика - як каже пошла буржуазна пословиця". "Буржуазна пословиця" - як відомо - вживає замість слова "політика" в другому місці іншого окреслення, яке Сталін волів "описати". Але саме згідно з цією пословицею Сталін у політиці поступає. У 1939 р. Сталін у своїх заявах теж "вірив", тоді в тривалість приязні народів СССР із фашистівською Німеччиною, приязні, як висловився Сталін "освяченої спільнопролитою кров'ю" /у війні проти Польщі/. Історичний факт існування цієї телеграми не перешкоджує Сталінові телеграфувати тепер до керівників всеслов'янського конгресу, що відбувається у Канаді, що найважнішим завданням сучасности є винищувати останки фашизму. Сталін розрізнює у своїх словах теоретичне розроблен-

ня марксизму від політики: у першому випадку він правдомовний, у другому керується принципом: "Політика є політика". Але цю "генеральну лінію Сталіна" вже проглянула критична опінія світу, яка в коментарях до інтерв'ю Сталіна стверджує: ціле нещастя в тому, що практика політики СССР розходиться із словними заявами. Це сумний досвід із переговорів західних держав із СССР влітку 1939, коли то таємні договори СССР із фашистівською Німеччиною були вже доконаними фактами! Чи приєднається до цієї опінії Воллес і його прихильники? Від зрозуміння цієї аксіоми всіми чесними американцями залежить власне у великій мірі доля цивілізації.

В останніх днях заманіфестувалася всесвітня криза особливо яскравими симптомами в промовах Черчілля, Воллеса й в інтерв'ю Сталіна. Звичайному смертникові тяжко поставити прогнозу, чи криза покінчиться агонією чи реконвалесценцією. Варто одначе згадати прогнозу, яку поставив для людства на склоні свого життя один із найвизначніших письменників сучасної доби Г. Веллс /Wells/ що помер перед кількома тижнями. Цей письменник, який передсказав у своїх незрівняних фантастичних романах багато найважніших технічних винаходів, пророкує у своїм останнім передбаченні людству "цьому", як він називає, "ганебному гатункові сотворінь" цілковиту загибіль.

Р.К.Б.

З СТУДЕНТСЬКОГО ЖИТТЯ.

1. Реферат в Оселі УСГ.

На звичайних тижневих сходинах УСГ Мюнхен в четвер, дня 3. 10. 46. виголосив тов. Штокалко реферат на тему: "Ідеологічна диференціяція студентства."

Прелегент заняв становище до чимраз більше актуальної в нашому студентському житті диференціяції студентського середовища на ідеологічні групи. Він заступав погляд, що така диференціяція повинна відбуватися в організаційних рамках поодиноких студентських громад, як чисто станових, всеобіймаючих студентських організаціях. Тільки студентські громади повинні мати можливість бути членами студентської централі ЦЕСУС-а. Обгрунтування тієї тези було головним завданням реферату. Після реферату розв'язалася дуже жива дискусія, в якій брали участь старші і молодші студенти, що або погоджувалися з твердженнями прелегента, або їх оспорювали. Реферат причинився без сумніву до вияснення актуальних проблем студентського життя, вага яких виходить поза межі одної студентської громади.

2. Прогулька до Дахав.

Дня 3. 10.46. відбулася прогулька студентів УНРРА-Університету до Дахав. В прогульці, яку проводив проф. правничого факультету, др. Міхн, взяли участь понад 50 студентів, головно правників. Учасники прогульки мали нагоду оглянути різні уладження званого концентраційного табору, між іншими стару і нову крематорію, місця екзекуції, газові камери і т.п. "досягнення гітлерівського режиму".

Студенти були допущені на розправу проти воєнних злочинців, в часі переслухування підсудних, в характері свідків у власній справі.

Р.

Генерал Eisenhower - почесний доктор Кембриджського Університету.

Саме, коли ми знайомимо наших читачів з найстаршими Англійськими Університетами в Оксфорді і Кембриджу, що відомі на ввесь світ, наспіла нова вістка.
Генералу Eisenhowery-присвоєно звання почесного доктора Кембриджського Університету.
Під час цієї подорожі, яку славнозвісний генерал переводить в Европі, він відвідає 5 жовтня Англійську Королівську Пару в палацю Balmor. В Единбургу йому вручать найвище відзначення, а Університет в Кембріджу звання почесного доктора. По зворотній дорозі в Америку, відвідає генерал Ейзенговер 18 жовтня Париж.

В. Дубняк.

ОКСФОРДСЬКИЙ І КЕМБРИДЖСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТИ.

/На основі праці під цією назвою П. Мижуєва, та інших джерел/.

/Продовження/.

II.

Автономія Оксфордського і Кембриджського Університетів.

Форми вмішування загальнодержавних чинників в життя Оксфорду і Кембріджу.

Англійське життя і англійські установи більш оригінальні, як життя і установи будьякої іншої европейської країни. Такого переконання досягли члени згаданої експедиції, побуваючи в різних країнах Европи і в різних кінцях Зєднаного Королівства.

Обидва Університети це цілком автономні установи, керовані на підставі відомих хартій чи, як тепер називають, статутів, затверджених парляментом. Уряд, чи органи виконавчої влади не мають ніякого відношення до університетів, зовсім не вмішуються в їх життя, хоч і не дають на них ніякої грошевої допомоги.

Час від часу коли Загальна Опінія вимагає якоїсь реформи в організації університетських викладів або Керівництва Університетами, а самі Університети не погоджуються або затягують переведення таких змін, Уряд визначає окрему так звану Університетську Комісію із найбільш компетентних осіб, для всебічного вивчення стану університетів і переведення відповідних реформ, що викликані новим життям. Присутність в такій комісії осіб з найрізноманітнішим життєвим досвідом є дуже корисна.

Всі праці комісії, або вислови окремих осіб широко друкуються в пресі і обговорюються широкою громадскістю. Лише після цього Уряд розробляє реформу і дає на затвердження парляменту, рішення якого є кінцевим. Тай уряд не охоче йде на реформи, хочби до прикладу взяти, що Оксфордський Університет керувався до 1858 р. на основі Статутів ще з 1636 р. ще за архієпископа Лода /Laud /канцлера Оксфордського Університету. Кодекс Статутів Кембриджського Університету відносився до ще більш раннього періоду, а саме, до часів королівни Елізавети якою він був затверджений в 1570 р. /Див. Balfour, Educational Systems of Great Britain and Ireland. Oxford, 1903.)

Отже майже протягом двох століть цих два Університети жили без будьякого вмішування з боку державної влади. Хоч деякі вмішування були, але вони не відносились до внутрішнього життя Університетів і Коледжів, а лиш самих більших питань організації Університетів і Коледжів. Така замкненість породжувала вражаючий консерватизм. Виробився погляд, що особи які мали в руках долю Університету або долю Коледжів, що входили в склад Університету, вважали що ніхто навіть із Центрального Уряду не може Університетові чогось наказувати, або вимагати від них будьяких відомостей. В силу цього в половині XIX ст., коли уряд назначив одну Королівську Комісію для вивчення стану Оксфордського Університету а іншу для вивчення стану Кембріджського Університету, обидві ці Комісії натрапили на великі перешкоди. Вищий Адміністраційний орган Оксфордського Університету / Hebdomadal Board / не давав будьяких відомостей Комісії.

Віце-Канцлер Університету посада, подібно як у нас ректор/ відмовився відповідати на питання Комісії.

З загального числа Коледжів - 6 в Оксфорді і два в Кембриджі не дали ніяких відомостей Комісіям. Однак Комісії своє зробили, і їх праці дуже позитивно відбились в розвитку обох Університетів. Уряд на основі цих двох відчитів склав проект зміни Статутів Університетів і устійнив важніші підстави реформ, все це було виражене в законодарчих актах, з яких один для Оксфорду був виданий в 1854 р., а другий для Кембріджа в 1856 р. Між іншим самі реформи, поскільки вони відносились до Університетів чи Коледжів,- були переведені самими університетами чи коледжами, їм був визначений для цього термін. Парлямент лише санкціював ті зміни, необхідність яких признав Університет і Коледжі під натиском Загальної Опінії. Не зупиняємось тут на цих змінах, про них мова буде далі. Помимо реорганізації деяких важніших органів університетської влади, в зміні статутів що ними визначились устрої в коледжах що носили явні сліди середньовіччя, збільшено катедри і професорський склад, змінено архаїчні правила про стипендії та їх збільшення.

Обом Університетам була лишена широка автономія, що дозволяла їм розвиток у всіх напрямках, головно шляхом внутрішнього законодавства.

Однако Університети не поспівали йти за баганнями і думкою суспільности і Уряду, що опирався в цих своїх початках на парлямент. Через 20 р. /1872/ після роботи перших двох Королівських Комісій довелося назначити нову для вивчення стану обох університетів, головно їх фінансів і для переведення необхідних реформ. На цей раз відношення Університетських влад було інше. Одним з наслідків цієї Комісії був закон від 1877, яким устрій Університетів був дуже змінений. Коледжі мусіли відступити частину своїх засобів для Університетів, при чому поширенням і збільшенням засобів Університетів малось на увазі полегшити і розширити вивчення природничих наук, які до цього часу були на низькому рівні, особливо в Оксфорді. Як у відношенні ролі професорів в Університеті так і в оплаті і в інших відношеннях багато переваг було клясичним мовам, і всьому що відносилось до клясичної давнини. Законодавство 1877 значно змінило суть справи, але далеко ще не знищивши зовсім пережитків епохи Відродження. Тоді ж були законом знесені і інші пережитки, це глибшої давнини, як обовязкова приналежність багатьох важніших осіб Коледжів до духовенства, або обовязок для інших осіб бути не жонатими.

Про більш докладніший опис цих реформ 1877 р. буде мова далі, коли будемо оглядати сьогоднішній устрій університетів в Оксфорді і Кембриджу. Це лиш згадка коротенька, бо без цього огляду не можливо далі розбирати меж автономії університетів і ролі їх внутрішнього законодавства. І як бачимо навіть могутній англійський парлямент лише в порівняно виключно одиноких випадках і з

найбільшими обережностями впливає на автономію Оксфорда і Кембріджа, залишаючи їм вільний шлях еволюції шляхом внутрішнього законодавства для якого, як побачим далі, є найширший простір.

З часу 1877 парлямент не видав ніодного нового закону який би в який будь спосіб істотно змінив устрій Університетів в Оксфорді і Кембріджу. Це не означає що цей устрій був незмінним. Реформ було переведено багато, і багато з них дуже важливі, але це були часткові реформи, що переведені за власною ініціятивою університету чи окремих коледжів дуже складним порядком, що буде описаний далі. Однак суспільність далеко не задоволена цими реформами, і вже багато разів підносили питання щоб уряд знову назначив Королівську Комісію, як перший крок до наступної нової реформи устрою Оксфордського і Кембріджського Університету.

III.

Університет і Коледжі в їх взаємовідношенні.

Ми згадали про Коледжі як про окремі установи що мають визначену організацію. Не розяснювали слова Коледж, бо це не легко, а таке розяснення відвернуло б читача від теми, згадали лише що це студентська домівка, звичайно не така як Эюріккуле в Мюнхені, або подібні їй в Ерлянґені.

Тепер ми переходимо до ознайомлення з новою дуже ориґінальною особливістю устрою Оксфорду і Кембріджу. Якби читач приїхав в місто Оксфорд або Кембрідж /що для Д.П. є не зовсім неможливим/ і стали когобудь питати де знаходиться університет, Ви поставили б цю людину в велику трудність. Він би не міг відповісти на ваше питання і сказав би напевно що не знає. І це була б правда, бо Оксфордський /як і Кембріджський/ Університет матеріяльно не існує. В Оксфорді як і в Кембриджу є коло 20 коледжів – це і є Університет. Мовою юриста висловлюючись, треба сказати що Оксфордський /як і Кембриджський/ Університет уявляє собою федерацію, при чому права членів цієї федерації надзвичайно широкі, а права самої федерації по відношенню коледжів порівняно обмежені, при чому Університет сам не має права зміняти права окремих Коледжів: він може розширяти свою компетенцію в цьому відношенні але шляхом взаємної згоди.

Знаменитий автор твору " The American Commonwealth " Джемс Брайс, колишній професор Оксфордського Університету, довголітній посол в ЗДА казав, що організація Оксфорда і Кембриджа в значній мірі аналогічна політичному устрою великої американської демократії, при чому окремі Коледжі подібно як штати Американського Союзу, які як відомо крім важливих обмежених питань суспільного життя є зовсім автономні. Американський Федераційний Уряд не може обмежувати прав Штатів без їх на це згоди /Гл. працю: "Главная федерация современного мира"/ де подано опис політичної організації Союзу Ам. Зєд. Штатів. Органи Американського Федерального Уряду органам університетськогот уряду в Оксфорді чи Кембриджу. Коли конституція обмежує права федерації то в університеті – університетські статути, затверджені парляментом, що означають межі влади і компетенції університета і окремих коледжів. Подібно як в Американських Зєдн. Державах можна стати горожанином лише набувши горожанство якогось штату, так в Оксфорді і Кембриджі стати студентом можна лише поступивши до коледжу.

Лише після того як учень принятий в коледж, він може і навіть повинен належати до студентства, при чому керівництво Коледжу представляє цього учня університетській владі, як гідного до звання студента своєю підготовкою і мораллю. Це не подібне ні до одного університету на Сході, ні до інших Европейських країн. Так кожний Коледж це щось самостійне не лише в правовім відношенні чи господарськім, але і в навчальнім так довго аж до іспитів при одержанні диплому. Староста Коледжу вибирається членами і називається різно: master University College, Rector Exeter College, Lincoln College, President Magdalen College, principal Jesus College

і т.и. Становище старости Коледжу дуже почесне, високе і з високим впливом, такі старости вибираються на все життя. Звідси і одна з важливих причин придержання традиції самих коледжів і університетів, що складаються з цих коледжів. Кожний коледж має свої особливості, традиції, особливості в складі студентів по їх більшому чи меншому стремлінню до науки, спорту чи інш., ось чому студенти об'єднуються в цих коледжах, а не розкидані по інших домівках. В окремих сім'ях /фаміліях/ існують вже традиції поступати в коледж, там де був колись батько поступає і син.

Деякі коледжі мають таку популярність що записуватися треба до них за рік або два перед терміном. Більшість студентів гордиться своїм коледжем і студент напр. з Трініті коледжу в Оксфорді на все життя називає себе Trinity man , бо це для нього важніше ніж той факт, що він вчився в Оксфорді чи Кембриджу.

Староста Коледжу не підлягає правами ректорові Університету /Віце-Канцлеру/, він лише підлягає так званому /Рада/ де віце-канцлер є лише представником.

/Далі буде/.

НІМЕЦЬКИЙ НАРОДНІЙ УНІВЕРСИТЕТ В МЮНХЕНІ

організовує курс /в німецькій мові/ на тему:

Головні питання історії Славянської духовости./За участю визначного нашого науковця, професора УВУ І.Мірчука/.

Курс охоплює 12 викладів.

1. Словяни в Европейскім просторі	Др. Йозеф Ґан.
2. Панславізм	Др. Йозеф Ґан.
3. Апостоли Панславізму Кирило і Мефодій	Др.Іван Шанкаров.
4. Православна церква	Проф.Др.Іван Мірчук
5. Візантія - Рим - Москва	Проф.Др.Іван Мірчук
6. Росія і Европа	Др.Генріх Штамлер.
7. Україна як зворотній пункт між східньою і західньою культурами	Проф.Др.Іван Мірчук
8. Польський месіянізм	Проф.Др.Іван Мірчук
9. Ґердер, Ґетте, Грім, Канке і словяни	Др. Алоїз Шмаус
10. Наука Балкан	Др.Алоїз Шмаус
11. Дух словянської філософії	Проф.Др.Іван Мірчук
12. Німці і Словяни	Др.Йозеф Ґан.

Кожний з викладів відбудеться в вівторок /один раз в тиждень/ від 6 до 7,30 год. вечора в приміщенні Німецького Університету, залл 323/II.

Адреса: München, Ludwigstrasse Ludwigs-Maximilian-Universität

Доїзд трамваєм 6,8.

Вступ за квитками при вечірній касі. Ціна курсу 12 марок. Поодиноко один виклад 2 марки. Студентам знижка.

Перший виклад відбувся 2 жовтня, - слідуючі по порядку, кожного наступного вівторка.

xxxxxxxx

xxxxxxxx xxxxxxxxxx

"СТИПЕНДІЙНИЙ ФОНД СЛ. П. д-ра СТЕПАНА ШУХЕВИЧА В РЕҐЕНСБУРЗІ" /Інформаційний Комунікат для всіх заінтересованих/ - перенесено до слідуючого числа.

ПОВІДОМЛЕННЯ З ВИСОКИХ ШКІЛ.

В справах студій та вписів звертатися: Ukrainische Freie Universität - MÜNGEN, Jonanispl. 6.

I. Початок викладів в Українському Вільному Університеті на філософічному факультеті - в понеділок 7. жовтня 1946. /Початок зимового семестру/.

2. Tierärztliche Fakultät der Universität München - письмово до 1.9.46. - An das Sekretariat der Universität, München Ludwigstr. 17.

3. Hochschule f. Bodenkultur und Veterinärmedizin Gissen - початок зимового семестру 1. 10. 1946, зголошення персонально 15. 9. 1946 - 5. 10. 1946.

4. Technische Hochschule, KARLSRUHE, письмово зголошуватися від 15.9.46.

5. Landwirtschaftliche Fakultät der Technische Hochschule, WEIHENSTEFAN b. Freising, початок зимового семестру 4.11.1946.

6. Staatliche Akademie für bildende Künste, STUTTGART, початок зимового семестру 1. 11. 1946.

ВАЖЛИВЕ! ВАЖЛИВЕ!

ЛЮДВІҐ - МАКСИМІЛІЯН - УНІВЕРСИТЕТ У МЮНХЕНІ.

Іматрикуляція на з и м о в и й с е м е с т е р 1946/47 на німецькому університеті буде відбуватися за буквами:

буква A	-- 22.X.46	буква M	-- 2.XI.46
" Ba-Bl	-- 23.X.46	" N-O-P	-- 4.XI.46
" Bo-Bz	-- 24.X.46.	" Q-R	-- 5.XI.46.
" C-D-E	-- 25.X.46.	" S	-- 6.XI.46.
" F	-- 26.X.46.	" Scha-Scho	-- 7.XI.46.
" G	-- 28.X.46.	" Schr-Schz	-- 7.XI.46.
" H	-- 29.X.46.	" St	-- 9.XI.46.
" I-J-K	-- 30.X.46.	" T-U-V	-- 11.XI.46.
" L	-- 31.X.46.	" W-X-Y-Z	-- 12.XI.46.

Зиомвий семестер 1946/47 починається 22.X.1946.

З НАШИХ БУДНІВ.

<u>-При скрінінг-Комісії:</u>

- Аушвіц? ... Бухенвальд? ... Дахау?...
- Ні! ... Студентський гуртожиток "Фюріхшуле"!!!

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКИ МІЖ МОЛОДДЮ АМЕРИКИ І ЕВРОПИ.

З приводу того,що багато европейської молоді бажає нав'язати зв'язки з американськими організаціями молоді,американська газета для німців "Die Neue Zeitung" подає ряд адрес,на які можна писати листи до американської мороді.

Маємо надію,що українські організації молоді /зокрема СУМ та інші/ не будуть очікувати,а й собі підуть за цим прикладом. Ось їх адреси:

Associated Youth Serving Organisation,134East 46 Avunue,New York, 22,NY.; Boy Club of America Inc.381 4th Avenue New York 16,NY.; Camp Fire Girls Inc. 88 Lexington Avenue New York 16,NY.; Girls Scouts,155 East 44 Avenue New York 17,NY.; National Federation of Settlements,147 Avenue B New York 9,NY.; National Jewish Walfare Board,145 East 32 Avenue New York 16,NY.; National Board of the Young Mens Christian Association,347 Madison Avenue New York 17, NY.; National Board of the Young Women Christian Association,600 Lexington Avenue New York 22,NY.

"Die Neue Zeitung" подає,що в скорому часі буде можливим взаємообмін між студентами Европи та Америки.

ВІЛЬНЕ СЛОВО

ЧЕРЕЗ ТУ БАНДУРУ...

Гостинний виступ українського хору "Бандура" в днях 27, 28 та 29 серпня в Мюнхені найшов у пресі відповідний відгомін. Крім численних рецензій,що появилися після згаданих трьохконцертів,виринула також дискусія на тлі історичної генези та етнографічного походження бандури,як музичного інструменту. Спонуку до цієї дискусії дала мимоволі стаття поміщена в "Д.П.Експрес" з 24 серпня ц. р. під наголовком: "Bandura-Chor spillt für UNRRA-Uniersität".

Автор цієї статті,який зовсім не мав на меті дати читачеві вичерпуючу історично-етнографічну монографію про бандуру,дочекався невповні заслуженої ,зате "розторощуючої" критики одного з наших "новіших етнографів". Маємо на увазі статтю друга З. Ш.,що появилася п. н. "Про морську вандрівку бандури" в 20-му числі "Студентських Вістей" з 8. вересня. Ця стаття містить у собі,щоправда,небагато "історично-етнографічних ревеляцій"; вона бідна також і на "гумористично-етнографічні родзинки". Однак для читача цієї статті,небезпека "збандуріння від... захоплення",нажаль до решти не усунена. Візьмім під увагу,хоч би суверенне пояснення зглядно етимології слова "бандура". Читачеві,який може колинебудь уже над тим застановлявся,одним махом стає ясно,що "бандура" - це нічого іншого як - quod erat demonstrandum - санскритський прикметник,що означав "гарний". Після такої блискучої "ревеляції",читач,прийшовши до себе,дивується,що йому таке раніш на думку не впало. Якщо автор статті "Про морську вандрівку бандури" уважно прочитав статтю в "Д. П. Експрес" та якщо він сяк-так володіє німецькою мовою,тоді йому повинно бути зрозуміло,що "es wird angenommen" те саме означає,що "припускається". У такому випадку шановний критик не мав би жодних підстав: вважати історичну гіпотезу неабиякою "ревеляцією". Тут слід повернути щераз до статті з "Д. П. Експрес" та проаналізувати коротко наміри її автора. Повто-

ряємо,що авторові навіт не снилося дати якусь строго-наукову студію про походження,розвиток та майбутні перспективи бандури. В такому разі сам наголовок статті мусів би очевидно інакше звучати. Тому закид,що в статті "не згадується тієї величезної ролі,яку відограло кобзарство після упадку козаччини",являється зайвим та безпідставним. А слово "DP-Sammelpunkt" яке в статті і свічкою годі віднайти,то вже вигадка дорогого критика. Натомісць,автор мав на меті пропагандивно використати момент виступу хору "Бандура",хоч він зі зрозумілих причин із цим виступом не дуже погоджувався. Напевно,що і друг З. Ш., розглядаючи статтю під цим кутом,прийде до переконання,що вона не була зовсім безуспішною. Загально відомо,що мюнхенський "Д. П. Експрес виходить уже другий рік та що в ньому появляються статті на різних мовах,за виїмком української,хоч відсотково українських Д. П. в Мюнхені напевно не найменше. Не будемо тут аналізувати кого в цьому вина,але маємо право поставити таке питання: чи стаття зі суто українською тематикою та з помітним пропаґандивним відгомоном,вміщена на почесному місці в цьому міжнародньому тижневику,заслуговує в об'єктивного критика тильки на двозначний епітет "інтересна",а її автор тільки на незаперечення "доброї волі"? Щоб не викликати непорозуміння,відразу зазначуємо,що авторові не ходило і не ходить про признання та особистий престіж. Він навіть ініціялами не підписав свою статтю,щоб тим способом надати їй редакційний вигляд. Але автор просить друга З. Ш.,якого він цінить не тільки,як доброго знавця історії українського кобзарства,а також як непересічно талановитого бандуриста,більшу увагу звертати в майбутньому на свій не завжди щасливий критичний підхід,тому що критик,який закидає композиторові увертюри,що його опера невдала,дуже часто наражується на сміх. Якщо хтось дійсно бажає після певної летури на деякий час від захоплення "збандурити",нехай прочитає Хвостика геніяльну "Пісню про бандуру" /гл. "С. В." ч.18-19/ з її незабутнім рефреном:

"Все через консерви,щоби я їх мав
"За ті порк-консерви душу б я віддав!"

М. А.

ФІҐАРО ТУТ - ФІҐАРО ТАМ.

ФРОТОМ ДО НЕБА.

"Геніяльність межує з божевіллям" - голосить відома золота думка. На цій важко помітній границі,немов на линві балансував один із дописувачів "Звена" /ч.5./ і,втративши рівновагу,пише,між іншим таке:

Тихо на горі шепоче
ліс.
Вирячив на скелі очі
біс,
Зануряє у болото
пуп,
І зїдають готентоти пуп.

І далі:

Є тут Горотак?" - питає
в мряк,
і луна відповідає:
"Так!"

Безумовно,що так. Хто ж інший написав би таку поему? Нічого дивного, що в черговому вірші в цьому ж таки числі ставить себе поет Порфирій Горотак на належне місце:

Не поминаю Бога всує
і,нашим світом голубим
не кудячи-горотакує
І скоро стану сам святим.

Редакція "С.В." бажає талановитому авторові успіху в цій еволюції і додає від себе: Тай ми тебе послали б між святих,
Щоб ти лиш як поет затих...

Хвостик

пп

Адреса Редакції й Адміністрації: MÜNCHEN-RAMERSDORF,Fürichstr 53.II./2.

НАДЗВИЧАЙНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ

В хвилину коли ми закінчуємо це число до нас наспіла радіова вістка, про порозуміння двох студентських централь ЦЕСУСа і ЦеСУСа.

Редакція

КОМУНІКАТ

Проводів Центрального Еміграційного Союзу Українського Студентства /ЦЕСУС/ та Центрального Союзу Українського Студентства /ЦеСУС/ про заключення порозуміння.

Уповноважені Проводів ЦеСУС-а й ЦЕСУС-а на свойому спільному засіданні в дні 3 жовтня 1946 р. виходячи зі становища, що існування двох станових студентських об'єднань з ідентичними або майже ідентичними назвами, засягом діяльности і статутом не відповідає інтересам українського студентства та що їх може забезпечити тільки одна станова студентська централя, постановляють:

1. В якнайкоротшому часі скликати Всестудентський З'їзд з метою остаточного вирішення організаційних форм українського студентства та створення одної станової студентської централі.

2. Покликати із сьогоднішним днем до життя Всестудентську Координаційну Комісію, зложену із голов ЦЕСУС-а і ЦеСУС-а та по двох відпоручників від них для:

а/ підготовки та скликання Всестудентського З'їзду

б/ координації усіх акцій загального студентського характеру включно з офіційною репрезентацією усього українського студентства.

3. Продовжувати діяльність ЦЕСУС-а й ЦеСУС-а до часу скликання Всестудентського З'їзду.

Учасники засідання з радістю подають до відома загалу студентства а теж цілого громадянства факт порозуміння у цьому переконанні, що тільки спільними силами зможемо виконати ті завдання, які стоять перед українським студентством на еміграції.

Дня 3 жовтня 1946 р.

Підписали:

Клявдій Білинський /в.р./
голова ЦеСУС-а

Др. Мельник Петро /в.р./
голова ЦЕСУС-а

ЦІНА 1 Н. М.

Студентські Вісті

Тижневик для членів Української Студентської Громади в Мюнхені.

ЧИСЛО 26

Рік 1 Неділя 13 жовтня 1946

З М І С Т.

СТУДЕНТСЬКІ ВІСТІ - Тижневик на правах рукопису.
Виходить по неділях. Поміщені дописи, підписані дійсним прізвищем або псевдонімом з становищем автора, але не конечно становищем Редакції. Всі рукописи до Редакції мусять бути написана на машинці і лише на одній сторінці. Не використані рукописи не повертаємо.
жж

Видавець:
Українська Студентська Громада в Мюнхені.

Редагує:
Колегія.

Начальний Редактор
Володимир Дубняк.

STUDENTS' NEWS - Ukrainian Students Weekly. Published for the Members of the Ukrainian Students' Association in Munich.
Private copied.

ппп

В і т а є м о !

Радісно привітало студентство виданий спільний комунікат ЦЕСУС-а і ЦеСУС-а про ліквідацію цих ненормальних відносин, які панували дотепер в українському студентському середовищі. Ми були певні в тому що здоровий розсудок візьме верх над особистими амбіціями, що свідомість спільної мети та бажання єдности візьмуть верх над вузьким і формалістичним розв'язуванням проблем. Численне студентство Мюнхену зокрема відчуло потребу скорого розв'язання цих відкритих питань. Бажання ці охоплені резолюціями Надзвичайних Загальних Зборів УСГ /12.7.46/ відчитані на II З'їзді ЦЕСУС-а разом з резолюціями інших Студентських Громад були виявом волі всього зорганізованого студентства, щоб два ідентичні студентські об'єднання злились в одно /Резолюція II З'їзду ЦЕСУС-а/. Віримо, що Всестудентський З'їзд скликаний Всестудентською Координаційною Комісією успішно закінчить цю невеселу сторінку нашого життя.

Розбіжність поглядів на т.зв. справу двох Цесусів була в великій мірі причиною роздрібнення та вслід за тим обниження позему праці в студентських осередках. Праця деяких студентських груп не покривалася все з працею студентської організації і часто вибігала поза її межі. Студентські Товариства не могли в тих обставинах вив'язатися якслід зі своїх виховних завдань та широко розвинути працю для осягнення спільних цілей. Нездорове це явище ставало також доволі часто на перешкоді в здобутті належних позицій на міжнародному - на жаль у нас так незоцінюваному - секторі.

З хвилиною проголошення комунікату відпала остання можливість до оправдання тих, які з цих причин не включилися ще до праці в студентській організації. В Студентській Громаді можуть знайти своє, навіть оформлене, місце та поле до праці всі сили і групи які реально існують і діють і є висловом очеркнених ідеологічних прямувань.

З повстанням нових здорових відносин студентство зцементоване в один моноліт солідарно нестиме тягар праці та поборюватиме всі перешкоди в осягненні завдань, яких так багато перед нами.

Віримо, що студентство не тільки зуміло встановити правопорядок в свойому середовищі, але також воно причиниться до консолідації сил та ідей в нашому старшому громадянстві.

Голова УСГ

В. Баранецький.

шшшшшшшшшшшшшшшшшшшшшшшшшш

В слідуючому числі містимо:

1. Інтерв'ю з Головою ЦЕСУС-а Д-ром Мельником.
2. Про міжнародню Студентську Службу і Поміч.

/Internationale Studente Service, World St. Relief/

3. Майбутнє УНРРА Університету та інше.

--------ooOoo--------

В РОЗМОВІ З ЮРІЄМ КОСАЧЕМ.

Редакція "СВ" вже давно рішила провести з поодинокими представниками нашого культурного і громадського життя ряд розмов на теми звязані зі студентським середовищем.

Не йде тут про якусь рекламу, дешевий ефект, чи нетрівку сензаційність, ми хочемо дати студентству його власний образ як твір визначних українських діячів. І хоча б такий портрет містив часом багато субєктивного – то все ж він віддаватиме не одну типову рису не один часом мало помітний нюанс нашої збірної душі.

Інтерв'ю "СВ" з д-ром Яновим викликало широкий відгомін навіть у позастудентських кругах. З черги ми звернулися до Юрія Косача. Слід відмітити, що зустріч з ним далеко перейшла межі звичайної журналістичної формальності. Це була, властиво, зустріч представників студентської преси з відомим у нас письменником.

Ми зустрінули Юрія Косача в елегантній каффе "Таверне" і зразу поплила свобідна невимушена розмова. Письменник, що здавна цікавиться студентством, звернув увагу на потребу культивування театрального мистецтва на нашому терені і обіцяв в тому відношенні свою допомогу.

"Я чув, що між студентством існує зацікавлення тією справою. Слід було б одначе, щоби цей театр був носієм не побутовщини, а нових ідей, нових шукань. На Заході студентські театри, особливо тепер мають великі досягнення" – сказав Юрій Косач.

Зчерги ми перейшли до теми, що нас особливо цікавить тобто до студентської преси.

Питання: – Яке Ваше загальне враження про сьогоднішні студентські часописи взагалі?

Відповідь: Я не маю змоги переглядати всі часописи докладно, тому тяжко дати про них вичерпну критику. Інсбруцький часопис досить цікавий своїми замислами. Думка мостів до великої літератури" цікава та зате тут дуже вибивається незанадто велике велике попереднє підготування. Крім того вражає своєю бомбастичністю і самопевністю. „Студентські Вісті" є живий журнал. Там можемо запримітити два етапи розвитку. Після перших кільканадцяти чисел видно підйом вгору. В „С. В." я читав інтервю з др. Яновим. Знаю його добре, він є моїм товаришем, ми ходили у Львові разом до школи. З його думками про студентство 30-их років цілком згоджуюся. Студенти того часу були більш оптимістичні, сильно вірили, що обставини зміняться. Теперішні студенти є менше романтичні і більш песимістично наставлені до життя, але це, думаю, відноситься не тільки до українського студентства, а є явищем загально-европейським /Жак Поль Сартр – на ньому відбилася теж печатка тієї доби/.

Візьмім Сімона де Бовуар, Камюс – представників т. зв. активного песимізму, що ним, здається, захоплене французьке студентство. Подивімся, як впливало на психіку студентів 30-их років здушення української революції, бо молодь була непримиренна, фанатична, рвучка. Теперішнє покоління, що перейшло цю війну, не реґує на події так сильно. Настала зміна психіки: більша загартованість,

а в глибині душі песимістичне наставлення: зло є неминуче, воно довкола нас і з ним тяжко боротися. Все те залишає в душі скептицизм. А втім це загальна характеристика сьогоднішньої доби; і серед старших чимало песимістів, хоч би англійський філософ Рассель. Я однак думаю, що ця психіка сьогоднішнього студента не буде впливати негативно на майбутнє. Сьогодні вона робить криву в низ, але пізніше настане такий швидкий підйом вгору. Цей песимізм нашої доби в деякій мірі може вилікувати наші суспільні недуги. Може створити реалізм життєвий, який має ідеалістичний грунт. Такий здоровий песимізм може стати джерелом обнови. І стає.

Я цікавлюся студентством, як частиною загальної молоді; воно - авангард, але не фрагмент нашого суспільново організму.

Питання: - Яка Ваша думка про "Студента"? Зазначуємо, що цей журнал в невдовзі зліквідуємо.

Відповідь: Думка про ліквідацію цього журналу є добра, тому що С. В. і "Звено", яке, якщо воно й надалі залишиться чисто літературним журналом, цілковито вистарчають. Правда, Звено не є цілком студентським журналом, там багато вже відомих поетів, письменників, з усталеними іменами, як Мосендз, Клен, Єндик, і про них в рямках студентської діяльності говорити не можемо. З поміж них студентом є тільки Кримський. Ця співпраця старших з молодими буде мати свої наслідки. Якщо там є Мосендз і Клен, то можна надіятися, що Звено займе свою позицію в літературному процесі еміграції.

Питання: Чого бракує студентській пресі на Вашу думку?

Відповідь: В першу чергу ідеологічно світоглядових питань і їх розроблення. Бракує спроб синтези і наших духових течій і інформування про нові світоглядові течії на Заході. Адже ж нова доба нове покоління вимагає нової відповіді на всі хвилюючі проблеми. Наша думка не може спинитися на добі Донцова і Липинського. Треба, між іншим, розробити Юрія Липу. Він багато працював в напрямку ідеологічної синсези і думаю, що для молодого студентства може бути вихідною точкою. Липа був на добрій дорозі.

Сидячи тут за кордоном, треба також навязати звязок з духовістю західніх націй. Треба не тільки перекладати, слідкувати за новими ідеями в Англії, Франції, Еспанії тощо, але й коментувати і відповідно подавати зі своїми висновками, що з того добре для нас, а що зле. Навіть і тут в Німеччині, в цій злощасній, зруйнованій країні, можемо знайти багато цікавих думок і людей.

Адже ж тут живе батько екзистенціоналізму, проф. Гайднер. Нові думки, нові течії, нові світогляди /між інш. цікава критика "ніцшеанства"/. Треба користати з нагоди нашого, може, хвилевого побуту в старих культурних країнах. Цього всього бракує в цілій нашій пресі. Загально стверджується, що є ідеологічна криза, але непомітно праці в напрямку переборення тієї кризи. Треба вірити, що найблище майбутнє виявить зрушення, бо ж на еміграції маємо чимало мислителів, блискучих філософів, синтетиків, напр. є Маланюк, проф. Петрів, проф. Чижевський.

Питання: - Яке місце має займати література в житті студентства?

Відповідь: Я принагідно питався студентів, чи цікавляться літературою. Не можна сказати, що цілком не цікавляться, але, як мене інформовано, більша частина студентів наставлена на реальні справи, і вважає найважливішою річчю запевнити собі

життєву екзистенцію. Це все дуже гарно, але людину, яка займається тільки справами власної спеціяльности важко сьогодні назвати вповні культурною людиною. Лікар, чи правник, інженер, чи математик крім своєї спеціяльности, повинен безумовно бути в курсі важливіших рухів духовости, філософії, мистецтва, літератури. Не можна вимагати від всіх, щоби література займала в них перше місце та зате треба бодай поверховно знати її, трохи слідкувати за нею. Нам українцям тим більше. Література дає художній образ нашої дійсности. Як напр. чужинець може довідатися про наш народній характер, про те, чим українець живе, що думає і чого добивається? На ці всі питання тільки література дає відповіді. Візьмім напр. "Волинь" Самчука; вона дає прекрасний перекрій душі української людини в її ставанні. Відношення до різних справ, питання соціологічне, духове життя, пімста, ненависть, любов - українське трактування цих вселюдських проблем - все те найкраще віддзеркалює література. Подібно мається й справа із малярством.

Питання: Яке наставлення "Муру" до студентського середовища?

Відповідь: Про співпрацю зі студентством вже була в нас мова та, як самі добре знаєте, мистці не надаються надто до організування чогонебудь і тому та справа в нас кульгає. Та я сам знаю, що багато мурівців хоче навязати найтісніший контакт зі студентством. Треба б тільки зійтися, накреслити тематику, дати речинці і справа була б вирішена.

Питання: -Які заходи думає вжити "Мур" в боротьбі з грофоманством?

Відповідь: В поточній пресі часто й доволі гостро обговорювалося це явище. Графоманство можна нищити тільки, даючи справжні вартісні твори. Щодо літературного молодняка, то йому треба передусім учитися. І необовязково братися до поезій; це ж найніжніший і найвищий жанр літератури. "Мур" охоче співпрацює й допомагає молодим, звичайно тим, які мають талан. Студентів письменників треба б просити, щоби з меншим наголошенням особистої лірики й "екзотичних тем" шукали проблемности, щоби брали теми зі свого життя, показували переживання з недавного минулого, як побут в кацеті, чи евакуацію, тощо. Та ж так багато цікавого матеріялу дали останні роки.

Питання: Як Ви оцінюєте творчість Манила?

Відповідь: Французький поет Бодлер говорив, що поет є щоденним тяжким робітником. Про це слід памятати молодим поетам. Геніяльність - це 99%, а лише 1% інспірації. Про Манила, як байкаря, висловилися компетентні критики. Вважаю його талановитим.

- На кінець скажіть дещо просвою творчість, плани, заміри на майбутнє.

Маю багато дечого в рукописах. Сьогодні дуже тяжко їх видати. В найближчому часі має появитися повість з недавних часів "Еней і життя інших". Це трилогія з часів перелому 18 і 19 століття. Перший том "Патріот" - українець бере участь у визвольних змаганнях Америки 1776 р. Другий том "Дерево свободи" - граф Капніст домагається в Берліні і Парижі допомоги для України від революції. Третій том "Наполеон на Україні" - Наполеон мав проєкт створити українську державу /Наполеоніда/. Крім того докінчена песа "Ворог, яку внедовзі має ставити театр Блавацького. Друга песа "Зрада" - з часів Мазепи, має йти в Ашафенбурзі. Останньо я задумав написати про Юрія Хмельницького. Це буде трагедія Українського Гамлета. "Юродивий" розбирає питання: бути чи не бути? Це крім того політична песа про українського цезаря Борджія, бо такий, здається, був безталанний син великого гетьмана.

ПРАВОПОРЯДОК У СТУДЕНТСЬКІЙ ПРЕСІ.

Думки висловлені автором є рівночасно становищем редакції.

Від студентства слід вимагати строгого додержування принципів суспільної моралі в суспільному житті. За суспільну мораль уважаємо поняття про індивідуальну й колективну поведінку, загально прийняті даною суспільністю. У цивілізованих суспільностей елементарною вимогою до кожного індивідуума й колективу є відповідальність за свої слова й дії. Особи й колективи мають право висловлювати свої думки, навіть такі, які суспільність уважає за невказані й помилкові, але вони мусять свої погляди захищати й таким чином доказати, що вони помиляються /очевидно помиляються в розумінні більшости членів їхнього середовища/, а не свідомо в деструктивних цілях допускаються таких дій, які загал уважає за хибні або шкідливі. У першому випадку це помилка, в другому - злочин. ,але ламання загально принятих основ суспільної моралі це не помилка, тільки каригідний проступок. Таким ламанням є втеча від відповідальности за свої слова й дії.

Передумовиною свободи преси є саме особиста відповідальність видавців і редакторів пресових органів. Ця відповідальність є запорукою, що свобода преси не виродиться у зловживання пресових органів поодинокими редакторами засобами, які суспільність уважає за неморальні й каригідні. Є що правда і в цій засаді винятки, коли то треба видавати пресу підпільно, такі винятки є конечними у випадку браку свободи преси в даній суспільности. Але чи існує тепер в українській еміграційній дійсності конечність видавати студентський підпільний орган? Таке питання,на яке кожна нормальна людина мусить відповісти виразним НІ, насувається при лектурі "Стаж". Вже появилося два числа цього видання, але годі ствердити, хто відповідальний за нього. "Стежі" називають себе "журналом українського студентського середовища Німеччини та Австрії", місце видавництва: Інсбрук-Мюнхен, редагує: колегія, видає: комітет. Отже виключно анонімні "дані". "Українське студентське середовище Німеччини й Австрії" це окреслення наскрізь анонімне. Аджеж назване середовище має організовані форми, а яка студентська організація в Німеччині або Австрії відповідає за "Стежі"? Адреса видавництва Інсбрук-Мюнхен так само неточна,як неточними є терміни: колегія і комітет. У першому числі цього видання, за яке фактично ніхто не відповідає,поміщена була заява ЦеСУС-а із трьома підписами й ми саме здивовані,що особи, загальновідомі в українському студентському середовищі,могли позволити помістити свою заяву в псевдопідпільному й анонімному виданні, згл.,що не запротестували проти безправного вживання їхніх підписів. У другому числі "Стежі"нема поза прізвищами при передруках ані одного підписаного прізвища, відомого в українському студентському житті.

Треба згадати при цих міркуваннях,що очевидно псевдоніми є прийняті в пресовому житті, але за них відповідають ці чинники, що фірмують дотичний пресовий орган. Коли є тільки самі псевдоніми й нікого,хто за них відповідає, тоді є нарушений фундаментальний принцип свободи преси. Таку пресу мусить виелімeновувати кожна здорова суспільність,як теж елімeнувати мусить кожний інший прояв безвідповідальности й зайвої анонімности. Ми п'ятнуємо такі невідрадні явища, як видавання "Стеж", як п'ятнуємо теж тен-

денції деяких управ ДП-таборів не допускати пресових органів несимпатичного або ворожого їм політичного напрямку під претекстом "поборювання комуністичної преси". Хто зловживає демократію - підготовляє грунт під тоталізм.

Р.К.Борисенко.

xxxxxxx
xxxxxxxxxx xxxxxxxxxx

ВІД РЕДАКЦІЇ.

Д в і н а ш і в и м о г и.

До Редакції СВ надіслано статтю під наголовком "Донкіхот в поході"/коментар до нотатки Студентських Вістей про Обнову/. Підписано: Зенон Салій.

На засіданні Ред.Колегії СВ запала одноголосна ухвала, щоби тієї статті на сторінках нашого часопису не поміщувати.

З уваги на те, що 1. Аналогічних випадків може бути більше
2. В звязку з відкиненням подібних статей може поширитися погляд, що редакція СВ обмежує свободу слова, ми рішили подати мотиви, якими кермувалася Ред-Колегія.

Найперше мусимо зазначити, що свобода слова не є рівнозначна з браком всяких правил, які нормують добір матеріялу до часопису. Кожна редакція є уповажнена такий добір проводити. Тимбільше редакція СВ, часопису, що не є приватним підприємством, але органом УСГ Мюнхен, і як такий діє на основі апробованого виділом статуту і підлягає сталій контролі зі сторони Виділу та Контрольної Комісії.

На основі статуту СВ вирішним чинником в питаннях редакційних є Ред-Колегія. Її рішення вяжуть навіть головного редактора, яким з правила є пресовий референт Тгромади.

При такій системі ані засади свободи слова ані принципу демократії в найменшій мірі не порушується. Ред-Колегія ставить найменші вимоги до статей, які поміщується під рубрикою "Вільне Слово".

Тут має право кожний студент заняти голос в кожній справі, яка може цікавити загал студентства. Але і до статей призначених для тієї рубрики ставимо дві вимоги: 1. відносно форми
2. відносно змісту.

Ад 1. Форма мусить бути вдержана на певному поземі. Недопускаємі є так звані нецензурні вислови та образливі звороти, якщо ходить про статті полемічного характеру.

Ад 2. Друга основна вимога, це згідність змісту з фактами.

Згадана стаття не відповідає жодній з повищих вимог.

Докази? Фрази про "хворобливість", "інтригантську, міщанську ментальність", "безумність", "тупість", виривання з контексту в статті Янова з перед війни окремих речень для підтвердження своєї тези говорять самі за себе. Вони краще підходили б своєю формою до нелегального псевдостудентського журналу "Стежі", ніж до того типу студентського часопису, яким є СВ.

Незгідність з дійсними фактами виявляється вже хочби в твердженні шановного автора, що ніби хтось один ховається за Редакцією СВ. В дійсності згадка про "Основу" появилася за згодою цілої Ред-Колегії. Інтенції тієї замітки ясні. Вони далекі від того, що хоче їм приписати шановний автор. Заступаємо думку, що всякі згрупування студентів /в тім і ідеологічні/, повинні оформлюватися в рамцях Студентської Громади. Конкретні рішення в тій

справі уповноважений є видати ЦЕСУС. Якщо ходить про меморіяли, то з їхніми тезами погодився Апостольський Візитатор о.Вояковський. Дальше уважаємо,що різні зміни в організованім студентськім житті повинні бути передискутовані в існуючих студентських товариствах, а вістки повинні бути поміщувані в першу чергу в студ. пресі. Для нас міродайним є офіційні повідомлення ЦЕСУС-а і Громади, а не скількість заангажованих в приватному характері /як студенти/ членів Управи ЦЕСУС-а.

В справі реактивування "Основи",як вповні самостійного студентського товариства.

До генези мистецтва.+/

З непроглядної темряви віків вилонювалася людина. Вогничок її свідомості розсвітлював мерехтливим світелцем пітьму безвісті,довкілля. Плили віки; вогник чим раз яснішав. Аж ось прийшов час коли в свідомості людини з'явилися дивовижні питання: "Звідкіля я? Хто я? Де я був,коли мене не було? Де буду я,коли мене нестане? Пощо це все? Ці питання хвилювали та бентежили людину. Вона відчувала велику дивовижу буття,безнадійність свого існування, велику свою самітність, тугу і жах...В блакиті неба,шелесті листя,сяйві сонця та реві буревію промовляла так таємниця,що була і в людському серці.

І це був великий день в історії людства.День в якому пралюдина перемінилась в гомо сапіенс. Це був день народин філософії, релігії,та мистецтва. Це первісне здивування,цей метафизичний неспокій та зворушення були праджерелом цих трьох потоків людської культури.

Філософія - старається збагнути суть таємниці буття.Вона пояснює це первісне почуття. Послуговується вона розумом,свідомістю.Користується знаннями та досвідом других.У противагу цьому метафізичному неспокові філософія створює знання; понадіндивідуальне,для всіх,що вміють думати доступне.Знання,що вміє опановувати природу.Знання, що пізніше породжує цивілізацію.

Релігія старається цей первісний метафизичний неспокій потішити,злагіднити.Перестрах успокоїти. Біль усмирити.Безнадійність унадійнити.Недоступне удоступнити. Послуговується вона вірою. Для зрівноваження первісного почуття вона створює культ вищої сили. Спільно з філософією вона творить етику та мораль,стає джерелом соціяльних норм.

А мистецтво це безпосереднє відтворення цього метафізичного зворушення, це намагання поділитися цим зворушенням з другими, ближніми.

Є підстави думати,що сила і якість мистецького зворушення не йде паралельно з розвитком інтелекту,- цивілізації,а навіть філософії. Радше можна припускати, що ці речі,які взаємно себе стараються витиснути Напр.,людина з великого міста половини ХХ століття не здібна на таку мистецьку екстазу як примітивна людина десь з Маляїв; дитина переживає глибше мистецьке зворушення чим доросла людина. Однак мистецтво і філософія всеж таки змірають до прохідного свойого пункту і себе часто переплітають. Часто там де не досягає філософія в своїх пізнавальних спроможностях, там досягає мистецтво. Воно нераз одним стрибком перескакує круті ходи логічних силогізмів,воно випереджує розвиток знання на цілі століття. Сьогодні гнозеологію перестали уже огороджувати колющими дротами можливостей самого інтелекту.

+/Цю статтю містимо шляхом дискусії. Ред.

Тут можливо людство знайде нові далекі шляхи свойого розвитку. Це підказує теж новітна філософія точних наук.

Мистецтво буде тільки тоді правдивим мистецтвом, коли буде звязане з вмінням передавати мистецькі зворушення чи ідеї від мистця до сприймача у формі безпосередній цебто формальними елементами самого мистецтва. При тому стенотипові форми взаїмного інтелектуального кореспондування чи пак комунікації при помочи ratio, які прийняті у цивілізованому світі; процеси міркування, логічні норми і т.д. що згідно з попередньосказаним по походженні належать до філософії не можуть бути використовувані як головні формальні сутомистецькі елементи. Притаманне мистецтву безпосереднє передання змісту твору від мистця до сприймача, у відміну від філософського типу "кореспондування", де формальні елементи мають узгіднене значення, - послуговується формальними мистецькими елементами, які узгідненого загально-прийнятого тлумачення не мають. Ці формальні елементи це тільки середник, яким мистець повинен у сприймача викликати резонанс свойого метафізичного зворушення. Тому в проблематиці мистецтва головними вузловими точками є творець-мистець зі своїм мистецько-творчим комплексом, твір зі своїми формальними елементами і врешті сприймач зі своїм мистецьким комплексом. Сприймач мусить бути мистецьким резонатором. Він мусить бути перш за все людиною в повному розумінні цього слова. Колиж він хоч в частці буде такоюж людиною як сам творець, тоді він сам буде творцем і співтворцем даного мистецького твору. Тоді, коли він буде прислiпкуватим і приглухуватим, коли він буде недорозвинутим культурним недолюдком, коли для нього мистець буде брати своє метафізичне зворушення не варстат і по ремісницькому його буде так обробляти, щоб воно цьому обивателеві було зрозуміле, тоді горе мистецтву!

Т в і р зі своїми формальними мистецькими елементами мусить бути місцем, де конфронтуються психіки сприймача і творця, де себе взаємно проникають.

Мистець зі своїм мистецькотворчим комплексом це найніжніша та найскладніша частина цілого укладу. Великим завданням психології є роз'яснити туман що його окутує. Багато цінного матеріялу дає в цьому напрямі новітнє мистецтво. Експериментальне мистецтво може бути плацдармом для відкриття мистецьких законів та таємниць мистецької творчості. Сьогодні цих законів ще не знаємо. Коли візьмемо під увагу, що різні поняття, різні критерії мистецтва дотепер залишаються неузгіднені, коли приймемо, що загальний плебісцит, думка більшості, пересічності не може бути критерієм для оцінки всіх вартостей, мусимо прийти до переконання, що абсолютних критерій мистецтва до тепер немає.

Суспільні консеквенції деяких психологічних явищ зв'язаних певною мистецькою творчістю можуть мати соціально-позитивну або негативну оцінку. Ті що кермують державою можуть одним мистцям давати високі нагороди та похвали за їх заслуги для країни, другим мистцям можуть наказати покинути границі краю та піти на вигнання. Але той що уявляє собі мистецтво таким яким хотів би його бачити не завжди приближається до мистецтва.

Гвалтом вимагати від мистця творити так чи інакше може тільки варвар. Диктатура профанів, цей незаконний виродок цивілізації хай не важиться простягати своїх кривавих рук нахабних, в святиню одержимого великою містерією буття мистецтва. Було б передчасно і небезпечно взагалі встановляти для мистецької творчості якийнебудь рецепт. Як порождується мистецтво ще ніхто не знає. Повитухи мистецтва іще самі не вродилися.

Хай живе вільне мистецтво!

З. Ш.

З СТУДЕНТСЬКОГО ЖИТТЯ.

Стипендійний фонд НДОУЖ.

"Українська Трибуна" ч.10 подає: Комунікат 1.

Ухвалою управи НДОУЖ 8 вересня 1946 створено стипендійний фонд НДОУЖ для студентів журналістики. Стипендійним фондом НДОУЖ завідує окрема Кураторія. Перші дві стипендії у висоті 400 і 300 нім.м.уфундувала Редакція "Української Трибуни". Статут Кураторії подамо в слідуючому числі СВ.

В справі високопкільних стипендій "КОДУС"у.

Комісія допомоги Українському Студентству /Кодус/ повідомляє, що приймає вже прохання в справі високопкільних стипендій та допомог на зимовий семестр 1946-47. Прохання належить вносити через місцеві студентські громади на руки філій Кодус-а в Аугсбурзі,Ганновері,Мюнхені і Регензбурзі, а також представництв Кодус-а в Гайдельберзі,Гірнбергу,Геттінгені, Гісені,Ерлангені,Карлсруе і Тібенгені. Прохання мусять бути відповідно удокументовані.

К о н к у р с.

Кураторія "Стипендійного Фонду ім.сл.пам'яті д-ра Степана Шухевича при ОПУЕ в Регенсбурзі" повідомляє, що вона вже приймає прохання в справі високо та середньопкільних стипендій на зимовий семестр 1946-47.Стипендії призначені першою чергою для потоктів,колишніх політвязнів і дітей колишніх політвязнів, що перебували в тюрмах чи концтаборах і там загинули. В разі незголошення згаданих кандидатів або якщо їхне число буде менше як 5 Кураторія може призначити стипендії спеціально здібним студентам і учням,що не відповідають цим вимогам. Речинець внесення прохань минає I листопада 1946.Прохання вносити на адресу: Ліга Українських політвязнів, філія у Регензбурзі,Гангофер-Зідлюнг,УНРРА,Team 120 /Український Відділ/.

СТИПЕНДІЙНИЙ ФОНД
сл.п.д-ра Степана Шукевича в Регензбурзі.

Інформаційний комунікат для всіх заінтересованих.

Для достойного вшанування сл.п.д-ра Степана Шухевича отамана УСС та УГА,професора Українського Таємного Університету у Львові,письменника,адвоката та визначного оборонця українських політвязнів,померлого на еміграції в Амберзі 6.червня 1945 створено в Регенсбурзі стипендійний фонд Його імени. Фонд виник з готівкової надвишки, що залишилася після сплати витрат звязаних з побудовою нагробка на Його могилі. Фонд приблизно висота якого 15.000 марок призначений на односеместральні стипендії.По закінченні студій стипендист зобовязується виплачену суму повернути Кодус-ові. За дальшими інформаціями звертатись до філії Ліги Українських Політвязнів в Регенсбурзі.

З СТУДЕНТСЬКИХ СХОДИН.

10.Х.46 ві бувся реферат студента Коваля на тему про вдачу українського народу. /В оголошеннях було зазначено, що реферат письменника Гай-Головка на тему: "Що далі?"/.По рефераті у виступах багатьох студентів зазначалось низький позем, непідготовленість, що був на низькому рівні не лише для студентів а й для селянства. Одиноким,що погоджувався з рефератом був бувший культурно-сусп. референт.

На майбутнє треба уникати такої випадковости, і для студентства вибирати реферати цікаві та на високому рівні.

xxxxxxxxxx

В університетах Америки зареєстровано більше 1100 китайських студентів.

НІМЕЦЬКЕ СТУДЕНТСТВО СЬОГОДНІ.

В щоденнику "Die Neue Zeitung" з 11. жовтня ц.р.поміщено лист проф.Макса Райнштайна з Чікаго учасника - викладача на інтернаціональному ферійному курсі в Марбурзі,що в ньому він коротко описує свої завваги і спостереження над німецьким студентством. Він сказав: "В цій хвилині хотів би я радо писати про тему, що мене зараз дуже цікавить.Перший тиждень вересня я перебув як професор інтернаціональної літньої школи в Марбурзі. Якраз до одного з моїх приятелів в Сполучених Штатах я писав що ледви чи я мав кращих студентів, як у Марбурзі. Мені й моїм товаришам видаються вони як молоді мущини й жінки з надзвичайною духовною серьозністю і глубоким зрозумінням для проблем часу й одушевлені палаючим бажанням за знанням і наукою,як також за пізнанням метод наукової праці.Можна прийняти за правдиве,що дуже мало студентів можна очеркнути як переконаних демократів.Однак цю поставу не можна в жодний спосіб уважати негативною; вона являється більше як вислід осторожного наставлення, що є гідне поважної людини,що вагається перескочити від одної ідеології до другої,що про неї він знає ще мало,або не бачив її при праці.

Ця постава видається мені здоровою,бо ці студенти не перемоблюють себе, а радо даються переконатися,заки піднімуться певної нової політичної системи. Мені в кожному разі не видається, щоб ця постава зродилася із впертості і тупоголовості, а навпаки ці молоді люди є отверті;вони знають,що зі системами,що в них вони виросли щось не все в порядку,але вони ще не знають точно,в чому були помилки. Вони шукають нового життєвого шляху і є дуже вдячні за всяку допомогу,що її їм хтонебудь уділяє. На молодих німецьких людей треба глядіти з психологічним зрозумінням.Не можемо вичікувати що їхні переконання змінюватимуться як сорочка.Повторяю, що я говорю не тільки для себе, але й для моїх приятелів і що кожний один із нас,сильно зворушений духовим калібром і щирістю їхніх питань находиться при поважному шуканні на новій дорозі."

Коли точно розглянути ці вислови американського професора, можна на мою думку сказати, що вони не завжди є згідні з дійсністю, хоч являються цілком обєктивними. У першу чергу треба потвердити бажання й стремління німецьких студентів до знання, науки й пізнання метод наукової праці,що у нас не завжди є поставлені на перше місце,а коли так,то часто видають людей із егоїстичним наставленням і смішною зарозумілістю. Тут впливає негативно,мабуть,цей чинник,що не всі наші студенти знайшлися зараз на відповідних факультетах,а при їх виборі дуже рідко кермувалися своїми здібностями і покликаннями. А коли вже й вибрали для себе певний напрямок, то нехай би продовжували його до успішного кінця й не мандрували з факультету на факультет, собі в некористь,а людям на сміх. Бо людина,що заблудила на шляху вибору звання дарма чи зможе стати колинебудь повновартісною одиницею.

Дальше коли взяти під увагу теперішнє переконання німецького студентства уважаю,що воно,як тепер проявляється,ще на довго зістане пересичене ідеями Ніцше, а тільки подивугідна справність, уміліcть німців пристосовуватись до існуючих обставин зовсім покірно й слухняно примушує нас часом повірити в їх чисте сумління.

Фактом є,що німецьке студентство уміло потрапити критично поставитись до себе як також до"певної нової політичної системи". Цього першого нам спеціально бракує; кожний з нас ува-

жає неперевершеним талантом, часто береться до діла йому не відповідного, про що "мусить" росказати всім з ким тільки зустрічається, не будучи цього свідомим, що робить це на шкоду студентському загалові в цьому випадку. Не можна й сказати, що наша постава відносно другої проблеми є наскрізь в порядку. Наші студенти доволі спокійно сприймають наші теперішні відносини й замість того, щоб вповні оправдати себе перед вимогами духа, перед наукою, щоб згодом стати повновартісними громадянами, побіч певного фаху, в деякій мірі універсально вишколеними, встрявають в речі для них, поки що, не зовсім відповідні.

Нам студентам слід в першій мірі звернутися до книжки й "вчитися, вчитися й ще раз вчитися". Будьмо отвертими, про все, що нам не зрозуміле питаймо старших, чужинців, німців, що дотепер проявляють може й скриту, а всеж таки прихильність і напевно нам не відмовлять вияснення. Стараймося все більше з ними зживатися, бо це нам, в умовинах коли так дуже дається відчути брак підручників, подекуди скриптів, є конечно потрібне. Користаймо з нагоди, що знаходимося на відомих зах.євр. університетах, вчімся вчімся від німців правдивої праці, точности й пильности, бо тільки тоді ми, обдарені незвичайними здібностями, свідомі цього, що тільки в науці знайдемо наш єдиноправильний життєвий шлях, зможемо стати освіченими, повновартісними членами нашої спільности.

О. К.

================

ВІДБУДОВА ВИСОКИХ ШКІЛ В СОВ.СОЮЗІ.

Містимо фрагменти статті "Відбудова Високих Шкіл в Со .Союзі" подану за документами сов.амбасади в Парижі, в журналі "Universit 46" Revue Internationale." ч.3 Женева. З огляду на те, що згадана стаття містить огляд високих шкіл переважно на Україні хочемо ознайомити з нею наших читачів.

"В 1940-41 р.р. в СССР. було 782 високих школи з 500 тис. студентами. Понад 100 тис. фахівців з національної економії і культури щорічно закінчували студії, а до шкіл приймалось 150 тис. нових студентів. Війна і переходова окупація важливих областей СССР знищила багато високих шкіл. Студентів вивезено до праці, будинки поруйновано, так що вже тепер школи не мають відповідних приміщень для навчання. Найбільш пошкоджені високі школи в Ленінграді, Києві, політехніка у Львові, тепер на їх відбудову видано 84 тис. рублів. Індустріяльний інститут ім. Орджонікідзе в Новочеркаську був перед війною один з найважливіших в державі. В час німецької окупації був знищений. Знищені всі лабораторії, електротехнічні та інші приладдя. Бібліотеку та інші цінності німці позвозили або попалили. Київський політехничний інститут має втрат на 23 тис. рублів, харківський електротехнічний, індустріяльний Донецький, медичний в Сталінграді мають також не менші втрати. По вигнанні німців всі школи почали відроджуватись. Новочеркаський індустріяльний інститут вже з перших днів відкрив пять факультетів, прийнято понад 1000 студентів. Студенти Київського політехнічного інституту разом з профессорами працювали над відбудовою по 9 год. тижнево. В 1943 році число високих шкіл уже рівнялось 460, а в цьому році вже функціонують знову 729. Лише за один 1945 рік було відновлено понад 200 шкіл."

/З французького переклала О.Б-ко./

Можемо додати від себе, що відбудовуючи школи молодь виконує свій обовязок, як студентство будь якої іншої знищеної війною країни, нам цікаво би знати який процент українського студентства студіює в Високих Школах на Україні.

ШАХОВИЙ ТУРНІР УССК-у.

З днем 10.жовтня почався заходами шахової секції УССК-у організований шаховий турнір,що до нього зголосилося 20 змагунів.До цього турніру ставляться учасники поважно, про що говорить ціка а й з великим запалом ведена гра.Тяжко передбачити вже тепер,хто зуміє переможно встоятися у цих довгих розгривках і запевнити за собою перше місце, бо всі учасники являють собою рівнорядних партнерів. Першого вечора пощастило спеціяльно О.Мотилові,що три партії зумів певно вирішити в свою користь. Добре теж грають: Голинський і Стадниченко. Але як звичайно на початку важко є говорити про рівень гри поодиноких змагунів. Щойно дальші зустрічі видвигнуть кращих шахистів на перші місця в табелі. Згаданий шаховий турнір є поважним заходом, бо довів до реалізації плану ще одної секції УССК-у.Дальші зголошення до турніру продовжуються.

У вівторок 15.Х.46 технічна секція УСГ організовує екскурсію до німецької виставки експортних виробів Exportschau в Мюнхені.Доїзд трамваєм ч.6 до німецького університету, а звідти 5-10 хвилин ходу до Haus der deutschen Kunst. Збірка в Студентській Оселі,Фюріхшуле до 2 год. дня. Виїзд о 2,30.

З ВИСОКИХ ШКІЛ.

Український Вільний Університет в Мюнхені.

Навчання на зимовому семестрі філософічного факультету почалося в понеділок 7.Х.46.

АНГЛІЙСЬКИЙ СЕМІНАР УВУ.

І.жовтня 1946 р. почалося навчання на курсах /семінарі/ англійської мови. Курс створений Українським Вільним Університетом і має на меті - дати висококваліфікованих перекладачів. Основну увагу приділено практичному вивченню англійської мови. Семінар провадять чотирі визначні знавці англійської мови / два українці і 2 чужинці/, з довголітньою лекторкою англійської школи в Берліні п.Кузів на чолі. Вже з перших днів виявилось що бажаючих є багато більше ніж на курс можна було прийняти.Виклади щоденно від 8 до 12 години перед полуднем.На курс зараховано лише тих, що при вступному іспиті виказались відповідним знанням англійської мови. Оплата за навчання 300 марок. Курс триватиме від 3 до 4 місяців. В ближчих днях відкриваються вечірні курси англійської мови. У майбутньому заплановано відкрити при Українському Вільному Університеті постійну школу перекладачів.

В.Шеремета.

ЛЮДВІҐ-МАКСИМІЛІЯН - УНІВЕРСИТЕТ в Мюнхені.

Важливе Важливе.

Іматрикуляція на зимовому семестрі 1946-47 на німецькому університеті буде відбуватися за буквами:

буква А	22.Х.46	буква М	2.ХІ. 46
" Ба-ВІ	23.Х.46	" Н-О.П	4.ХІ. 46
" Во-Вз	24.Х.46	" Кв-Р	5.ХІ. 46
" Ц-Д-Е	25.Х.46	" С	6.ХІ. 46
" Ф	26.Х.46	" Ш - Щ	7.ХІ. 46
" Ґ	28.Х.46	" Шр- Шз	7.ХІ. 46
" Г	29.Х.46	" Ст	9.ХІ. 46
" І-Й-К	30.Х.46	" Т-У-Фау	11.ХІ. 46
" Л	31.Х.46	" В-ікс-зет	12.ХІ. 46.

Зимовий семестр 1946/47 починається 22.Х. 46 р.

НІМЕЦЬКИЙ НАРОДНІЙ УНІВЕРСИТЕТ
в Мюнхені

організовує курс в німецькій мові на тему: Головні питання історії Славянської духовости. /За участю визначного нашого науковця проф. УВУ Івана Мірчука/. Курс охоплює 12 цикладів.

1. Словяне в европейськім просторі д-р Йосеф Ган
2. Панславізм " " "
3. Апостоли Панславізму Кирило і Мефодій д-р Іван Шапкарев.
4. Православна церква проф.д-р Іван Мірчук
5. Візантія-Рим-Москва проф.д-р Іван Мірчук
6. Росія і Европа д-р Генріх Штамлер
7. Україна як зворотній пункт між східньою і західною культурами проф.д-р Іван Мірчук
8. Польський месіонізм проф.д-р Іван Мірчук
9. Гердер,Гете,Грім,Ганке і словяне д-р Алуіз Шамаус
10. Наука Балкан д-р Алуіз Шамаус
11. Дух словянської філософії проф.д-р Іван Мірчук
12. Німці і словяне д-р Йосеф Ґан.

Кожний з викладів відбудеться в вівторок /один раз в тиждень/ від 6 до 7,30 год. вечора у приміщенні німецького університету-заля 323-II.

Адреса: Мюнхен,Людвігштрассе,Людвігс-Максіміліян Університет.

Доїзд трамв. 6, 8.
Вступ за квитками при вечірній касі.
Ціна курсу 12 марок.
Поодиночно один виклад коштує 2 м.
Студентам знижка.

Перший виклад відбувся 2 жовтня,-слідуючі по порядку,кожного наступного вівторка.

ЧАСОПИС МЮНХЕНСЬКИХ СТУДЕНТІВ.

В німецькому університеті в Мюнхені при Інституті журналістики видавниче Т-во приступило до видавання часопису Мюнхенських студентів. Часопис має назву Der Kommilitone. Перше число в розмірі 8 сторінок вийде до початку зимового семестру /22.х.46/. Редакція закликає до співпраці всіх Мюнхенських студентів. Адреса Редакції:

"Der Kommiliton.. "
München 27,
Ludwigstr. 17
Zeitungwi...schaftliches Institut.

ПРО СТВОРЕННЯ ЗАГАЛЬНОГО АКАДЕМІЧНОГО КОМІТЕТУ.

/Allgemeiner Student.n-Au..chu /

Ініціативну Студентський Комітет подає, що до цього часу створення загально-студентського Комітету в Німеччині було неможливе з різних причин. В звязку з тим створився ініціативний комітет,який буде репрезентувати студентство перед університетськими і державними органами,до часу аж поки не буде переведено вільних виборів і створення справжнього Комітету. Ініціативний Комітет поставив перед собою такі завдання:

1. Відбудова факультетських обєднань,
2. Підготовка загальних виборів до справжнього Комітету,
3. Репрезентація і заступництво студентів перед владою.

До цього часу представники ініціативного комітету вели успішні переговори в Баварському Міністерстві Освіти в справі т.зв.ляйстунгпрюфунгів, які відложено як також в справах форфізікум і штромцутайлунг для студентів.

/ Форфізікум - іспити для студентів медичного факультету з метою звільнення багатьох студентів,бо як відомо медичний факультет є переповнений/ Два представники комітету допущені до сенату.

ОКСФОРДСЬКИЙ І КЕМБРИДЖСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТИ.

/Продовження цієї статті подамо в слідуючому числі СВ. Початок див.в ч.ч. 23,24-25/.

ВІД НАШИХ КОРЕСПОНДЕНТІВ.

Виступ Капелі Бандуристів на допомогу українському студентству.

З великою втіхою і радістю вітали мешканці табору в Міттенвальді Славну Капелю Бандуристів,яка за часкороткого перебування дала декілька концертів для таборан. Широко залунала українська пісня між скелястими чужими але гарними Альпами. Вона підбадьорила тих,в кого б'ється українська кров і яким мила рідна земля; а ворогам нашим показала,що: "наша дума,наша пісня, не вмре не загине!" Славна Капеля показала свою невідірваність від народу. Жертвенність і труд для добра і його слави. Своїм виступом виявила не тільки високе ідейне зрозуміння і сучасне наше спільне становище,що один свій виступ жертвувала для допомоги українським студентам, але також дала примір всім нам до братської любови і взаємодопомоги, пригадала нам: "Чиї ми сини, яких батьків, ким за що закуті". Увесь прихід з академії,около 700 марок був переданий КОДУС-ові.

Василь Шимоняк.
Прес.рефер.Студ.Секції у Міттенвальді.

З П Р Е С И.

Туалетна проблематика пана Корпуна.

"Самообман чи обдурування". Під такою назвою появилася стаття О.Корпуна. в"Українських Вістях" ч.35 /СУПЖ Ульм/.

Хоч автор на вступі висловлює "ваньковаляйне откровеніе" що він не анархіст з комплексом менпевартності та плюгавлення, але всеж таки побоюється при тому,що на його будуть пукати (sic!) а можливо ніхто навіть несхоче його "статті"помістити ані читати. Нас тільки дивує, що Українські Вісті, часопис будь-що-будь поважний та серьозний таки її помістив. І ось, інтелектуальні випрійки пана Корпуна появляються друком. А накабарашено там чимало різної петрушки і про приділи УНРРА,і про царського генерала що сидить у туалетній (sic !) та уявляє собі,що сидить на білому коні і комендує дефілядою перед царем-батюшкою у Петербурзі,і про старі панни,що пишуть до себе любовні листи і т.д.і т.д. Далі пан Корпун тихцем строчить любовного листа... до...себе,про те як то глибоко вміє він оцінити,як український народ, як цілість, умів боротися чином і кров'ю своїх бійців. Ба,навіть сам п.Корпун теж не абиякий герой. Таж він усюди лежав. Лежав навіть у партизанській розстрільні. Невідомо тільки, що він там робив. Чи не писав припадком статті про самообман і обдурування? Можливо, зрештою, що це не була розстрільня тільки рів коло табору УНРРА. Можливо, що він тоді по"пекучій проблематиці"був"заколиханий потішаючими ілюзіями"і сьогодні вже не памятає добре що з ним було. Так, як не памятає добре однієї української дуже повчаючої приказки: "Не пхай свого носа до чужого проса", хочби цей ніс був розмальований Бог зна якою одуруючою потребою. Це відноситься до його генеральських уявлень про студентство його єдність, одиниці, опозицію, багато осередків зі сотнями студентів. Резолюції останнього Зїзду ЦЕСУС-а взивають ясно та недвозначно всіх заінтересованих в консолідації серед студентського середовища, не провадити ніякої полеміки про питання санації і відносин серед студентства. Ми,студенти, ждали спокійно і упевнено на результати уздоровлюючих кроків, які робили уповноважені для цього люди.

Студентство доцінює вповні вагу своїх завдань на еміграції. Останній комунікат про поєднання студентських проводів це цього найкращий доказ. Ми не дозволимо,щоб різні безвідповідальні Божі створіння

брикали собі безкарно по терені де молодь наполегливо будує сама своє нове краще та більш творче від вчорашнього майбутнє. Сам же пан Коршун кінчає свою статтю: " Преса мусить прочищати атмосферу, а не загноювати її, бо в гнилому повітрі множаться хвороби". Тож радимо Вам, пане Коршун, сидіти спокійно в своїй генеральській туалеті, прочищайтесь, самообманюйтесь своїми статтями, скільки Вам подобається, але, будь ласка, не псуйте нам повітря.

Семируб.

СПОРТОВА СТОРІНКА.

В неділю 6.х.ц.р. розпочалася осіння рунда розгривок в копаному мячі за перщенство американської зони, що в ній участь беруть 6 найкращих українських дружин, а саме: УССК, ЛЕВ, ДНІПРО /Байройт/, ДНІПРО /Бамберг/, ЧОРНОГОРА /Авгсбург/, ДНІПРО /Н.Ульм/. З огляду на це, що в склад названих дружин входять старші, знані ще з галицьких грищ і молоді амбітні змагуни, кожна із них являється повновартісною, здисципліновано і технічно заавансованою одиницею, через що і наступні змагання заповідаються дуже цікаві. Коли взяти під увагу УССК слід відмітити, що в порівнанні з весняним сезоном він має великі поступи. Уск

УССК -Дніпро /Бамберг/ 2:1 /0:1/. Перші змагання за перщенство американської зони розиграв УССК на своїй площі з доброю і амбітною дружиною з Бамбергу і заслужено переміг. Відзначились грачі з УССК-у Смішкевич, з гостей: оборонна трійка; Зуб'як, Кульчицький, Будний і Палій у помочі.

В неділю 13.Х. ц.р. дружина УССК-у виїздить до Аугсбургу де зустрінеться з Чорногорою.

Ю.

xxxxxxxxxxxx

Читайте й поширюйте

"Студентські Вісті" єдиний український студентський тижневик. Висилаємо поштою.

==

Малий фейлетон.

Коперник.

Було прекрасне сонячне пополудне. В купе передього вагону одинки сиділи два блідні молодці, що звертали на себе загальну увагу всіх пасажирів. Вони розмовляли голосним шепотом.

-Глянь! Яка страшна буря надворі...
- Жах один...
- Глянь! Це тема до надуми... Буря, а галуззя дерев не ворушиться...
- Голий факт: це тихіша сторона медалі...Вони вже привикли до чужих уплинів...Це німий мур!
- Глянь! Він теж має...тупий вираз обличчя...
- хто?-
- Кондуктор!
- Тсс! Він теж...з партії...
- З нашої?
- Цить! Почує! Ти наївний! Це якийсь їх маневр...
- Вони нас стежать!!! Бачиш... там...
-.Де?
- При кермі трамваю...
- Жах! Він...тінь...
- Руки...
- Політруки!
- Ми пропали! Вони нас переслідують! Уууу...
- Це підступ! Це підлість! куди вони нас везуть? Може знову в будинок божевільних?
- Факт! Вони без людської гідності! Це патріотичні сліпі грецькі фурії жіночого роду. Вони гріпають на віддаль...
- Це вони експропріювали Коперника!
- Абсурд! Як можна експропріювати мене самого! Свинство!
- Обурююче! Тим більше, це їх вина, що Коперник помер...
- Помер?? Що?? То я вже труп? Га? Дивися мені просто в вічі? Що ти мене вже не пізнаєш? Ти тупице! Ти...ти, ти політрило!!!

Голота.

ВІЛЬНЕ СЛОВО

Шановний Редакторе!

З великою увагою прочитав я відповідь Голови У.С.Г. т.Баранецького,на мій лист. Я ніколи не ждав такого відгуку. Приходжу до переконання,що може дійсно був я надто песимістом коли писав тих кілька питань. Мені тільки трохи прикро,що наш шановний Голова знайшов у мойому листі злобу і неоправданість. Може хіба там був дещо невідповідний тон,але писав я його зовсім без ніяких "задніх думок", а тільки руководився своїм власним переконанням.

Шановний Голова вгадав,коли писав,що я живу поза Мюнхеном. Правда, жив я колись на Фюріхштрасе,але відколи там почалася "дієта",мусів я перенестися до табору поза Мюнхеном. Звідси ці історії з їзодженням не викладі. Не підлягає сумнівові,що Виділ інтензивно працює. Треба подивляти деяких наших виділових У.С.Г.,особливо Голову,Містоголову, спортового референта,та пресового референта,що в таких умовинах стільки посвячують сил загальній нашій справі. Але всежтаки деякі референти таки легковажать свою працю. І це не тільки я спостерігав /хоча останніми часами не часто бував в Мюнхені/,але теж про те чую від тих товаришів з Мюнхену,які більше від мене обізнані з роботою в Громаді. Не хочу вичисляти дрібниць,але всежтаки шановний Голова залагідно та кріз пальці дивиться на працю культурного референта,референта суспільної Опіки та звязку. Мені здається,що референт суспільної опіки мав би за завдання не тільки посередничити між Громадою і ЮОДУС-ом в справі стипендій. Живемо тепер в переломовий момент,коли небаром не стане "Цьоці" УНРРи. Не знаю,як тоді буде виглядати матеріяльне забезпечення наших студентів. Кажуть,що студенти мали б мати і тоді надалі допомогу від американської влади. Сьогодні більшість наших студентів сидить в таборах УНРРА. Напевно було б далеко корисніше і для їх студій,а також для загального стану праці в Громаді,коли б більшість їх мешкала в Мюнхені у власному гуртожитку. Якраз Громада,а особливо референт суспільної опіки повинні заздалегідь відносно того поробити відповідні заходи. Мені здається,що вже дотепер,коли б тому була приділена відповідна увагу та ініціятива,можна б вже було мати певні успіхи. Хіба це не куріоз,що гуртожиток кацетників,студентів в Мюнхені не користає з ніякої допомоги УНРР-, яка,як це сама назва показує,має за завдання нести "реліф і регабілітейшн" жертвам війни. Мені видається це не-зрозумілим,що в так важливий для нас час /прочитати би хоча в "Укр. Трибуні" з 6. 10. 46. статтю "Потрібна рішуча акція!"/ наш референт звязку на міжнародньому форумі займається укладанням резолюцій,з яких сміявся б навіть ... кінь! Те,що багато наших студентів майже пухне з голоду,те,що багто мусить більшість цінного часу віддати на те,щоб якось звязати кінець з кінцем, "промишляти" та "організувати" щоб роздобути шматок хліба, те,що не відомо,що буде з нами всіми завтра, - це його не обходить!

Я сам вже /хоча не тільки зі своєї вини/ "старий" студент. Студіював у краю, /ще до війни/, і в Празі,і у Відні. Там колись була між студентством якась така атмосфера юности,пориву на щось велике. Сьогодні того в нас не відчувається,хоча тут і там про це нераз говориться та пишеться. Можливо,що це є причиною того,що я очеркнув був "щось в нашій Громаді не впорядку". Брак там ідейного ферменту, не бачиться на ділі якихось ідеологій,які були б товчком до якихось вищих стремлінь. Чи варто було б над причиною того стану глибше застановитися? Може дійсно треба шукати студентській організації нових шляхів розвитку?

Прийміть вислови правдивої до Вас пошани

Шляйсгайм,6.10.46. Іван Баришко.

МАНДРІВКА ПО МЮНХЕНСЬКИХ ТЕАТРАХ.

"Das Land des Lächelns"

В баварській державній опереті йде зараз романтична оперета в трьох актах "Країна усмішки". Лібретто: Віктор Леон, Людвік Герцер та Фріц Легнер. Музика Франца Легара. Музичне керівництво: Ганс Гаас. Режисерія: Валдемар Фрам.

Ми привикли розуміти країну оперети як країну усмішки, де почесними громадянами між іншим є Штравс, Міллекер, Целлер, Супе. Як країну, де царює кохання, музика, прекрасний настрій. Як країну, де є окремі області; від Opéra comique, Walzeroperette почавши, через оперетку, аж до модерної ревії включно. Тим разом жде нас несподіванка: "Країна усмішки" не з ... країни усмішки. В ній не діждетеся "гепі-енд"-у; це радше особливий тип сумної, а може навіть трагічної ... оперети. Її притаманностями, - як пише Карлгайнц Гуттайм, - є: "орудовання максімум динамічности почуттів, і мінімум комічности, в ній головна дія розрахована не на мязи сміху, але на слізні залози, в ній ліричнс-драматичні елементи панують повністю над забавними сценами".

Сюжет "Країни усмішки" в основному такий: У салонах життєрадісного Відня зявляється китайський князь, Су-Чонґ. Його таємнича усмішка, спанованість, квітисті фрази та казкове багатство створює довкола нього полонюючу, чарівну атмосферу екзотики. Її впливові улягає дочка графа Ліхтенфельда, Ліза. Вона стає його дружиною та відїздить з ним у Китай. Але тут незабаром приходить розчарування. Ліза пізнає, що вона попала не в країну мрій, але у чужий світ. Вона бачить, що за маскою усмішки у Су-Чонґа криється обличчя суворого азіята. Вона його покидає.

Ціла песа побудована з великою майстерністю. При великому знанні економії мистецьких засобів добувається високе драматичне напруження. Безумовно, що в тому заслуга Легарової музики. Цей великий майстер завжди потрафить вчутися в драматичну ситуацію та завжди знайти нову, неповоротну мелодію. Про його майстерність в орудуванні тонічними ефектами, гармонічну багатогранність, ніжно-кольорні та надихані імпресіонізмом музичні малюнки писали вже різні критики. Якраз ця музика вміло сполучена з драматичною грою любовної пари викликує найсильніше враження. Тут же треба віднести одну з найкращих Легарових пісень "Dein ist mein ganzes Herz" /пісня князя Су-Чонґа/ а також "Meine Liebe, deine Liebe" /пісня князя Поттенштайна та княжни Мі/. До речі в цій пісні, що хоче навязати до китайської музики, відчуваєте доволі виразно мотив чардаша.

Коли говорити про саме виконання цієї песи, відмітити треба в першу чергу головні постаті: Гізелла Шмідтінґ, відома актриса мюнхенської оперети /Олена з "Die schöne Helena/ тим разом дала гарну креацію Лізи. Макс Маєрганс створив оригінальну постать князя Су-Чонґа. Пісня "Dein ist mein ganzes Herz" була на домагання публіки повторена. Роля князя Су-Чонґа - пописова роля для ліричного тенора, вимагає вона неабиякого, не тільки драматичного талану, але теж і голосових диспозицій. Максові Маєргансові не можна однак приписати надзвичайного голосового матеріялу. Добре виведені постаті Чанґа, Су-Чанґового дядька /Карл Шайдлер/ та комічного євнуха /Еммо Крісл/.

Зовсім несподівано від другого акту центром уваги та симпатії публіки стає друга пара: Мі, китайська княжна, сестра Су-Чонґа, та молодий граф, Густав фон Поттенштайн. Мі це відома вже нам з "Warum lügst du Cherie?" Елізабет Бібл. Ця молода, незвичайно талановита актриса створює нам таку ніжну, добросердечну, юморну та таку повну найглибшої експресії постать, що при другорядній ролі своєю грою вибивається

на перший плян цілої песи. Її партнер, теж відомий нам вже Віктор Курлянд, створюючи, невимушений, повний свободи, погідний тип віденця, завойовує зразу загальну симпатію.

Оперета кінчається різким дисонансом. Ліза відїзджає з графом Поттенштайном в Европу, князь Су-Чонґ та його сестра Мі залишаються самі здані на свою тугу та безнадійний жаль. Су-Чонґ любить Лізу, Мі полюбила графа Поттенштайна. До останнього моменту маєте надію, що Ліза поверне до князя, а граф поверне по Мі, і все закінчиться оперетовим фіналом. Але даремно... Легар хоче показати життя природнім навіть в ... опереті.

В грудні побачимо в баварській опереті романтичну оперету Едмунда Айслера, "Die gold'ne Meisterin".

Ш.

---oOo---

ЩЕ ПРО ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Ф. С. А.

До нашої Редакції вплинуло від читачів "СВ" декілька запитів відносно звідомлень про Загальна Збори ФСА, що були поміщені в останньому числі нашого часопису. Тут постараємося відповісти на них збірно:

1. Членами ФСА, як це ми вже повияснювали, були виключно студентські чужинецькі побудовані за національним принципом організації, або групи, що ще оформлених організацій не мали. Членами ФСА були студентські організації та групи таких національностей: 1. естонська, 2. лотишська, 3. литовська, 4. білоруська /кривіцька/, 5. українська, 6. польська, 7. російська, 8. чехословацька, 9. турецька, 10. іранська, 11. вірменська, 12. грецька, 13. югословянська, 14. жидівська, 15. швайцарська, 16. полудневo-американська, /як звичайні члени/ та 17. угорська, 18. болгарська /як надзвичайні члени/.

2. Членами ІСА є такі студентські організації: естонська, 2. лотишська, 3. литовська, 4. білоруська /кривіцька/, 5. українська, 6. польська, 7. російська, 8. турецька, 9. югословянська, 10. жидівська.

3. ми не реферували звітів поодиноких референтів на 3. Зборах ФСА, які віддзеркалювали детайлі праці Виділу, бо це забрало б нам забагато місця, та було б для наших читачів без особливого значення. Звіт президента дає в найзагальніших нарисах перекрій цілості міжн. Студ. Обєднання за весь час його існування.

4. Справу "мовних курсів", яка була головним предметом закидів, спеціяльна комісія основно вияснила: курси будуть проваджені дальше, зібрані за навчання суми належать до бюджетових активів, а не до пасивів.

5. Швайцарська делегація в листі до 3. Зборів мотивувала стягнення свойого мандату та виступлення з членів: "не демократичним, та не академічним духом, що запанували на ІІ. Заг. Зборах ФСА".

6. Українців 3-ох західних окупаційних зон репрезентував на Зборах ЦЕСУС через своїх делегатів. Лідери української делегації за час Зборів декілька разів мінялися, загальний провід делегації був у руках т. Маркуся. В дискусії українські делегати забирали декілька разів голос. Особливо річевий вклад в дискусію дали виступи тт. Рибака, Гаука, а також Кузьми.

7. У звязку з тим, що за новим Статутом ІСА ограничує обсяг своєї діяльності виключно тереном американської окупаційної зони, піддається під сумнів членство в ній ЦЕСУС-а, як центральної організації для цілої еміграції. Як інформують нас, до того питання покищо ЦЕСУС іще не зайняв офіційного становища.

м. Р.

--- oOo ---

НАШІ БУДНІ.

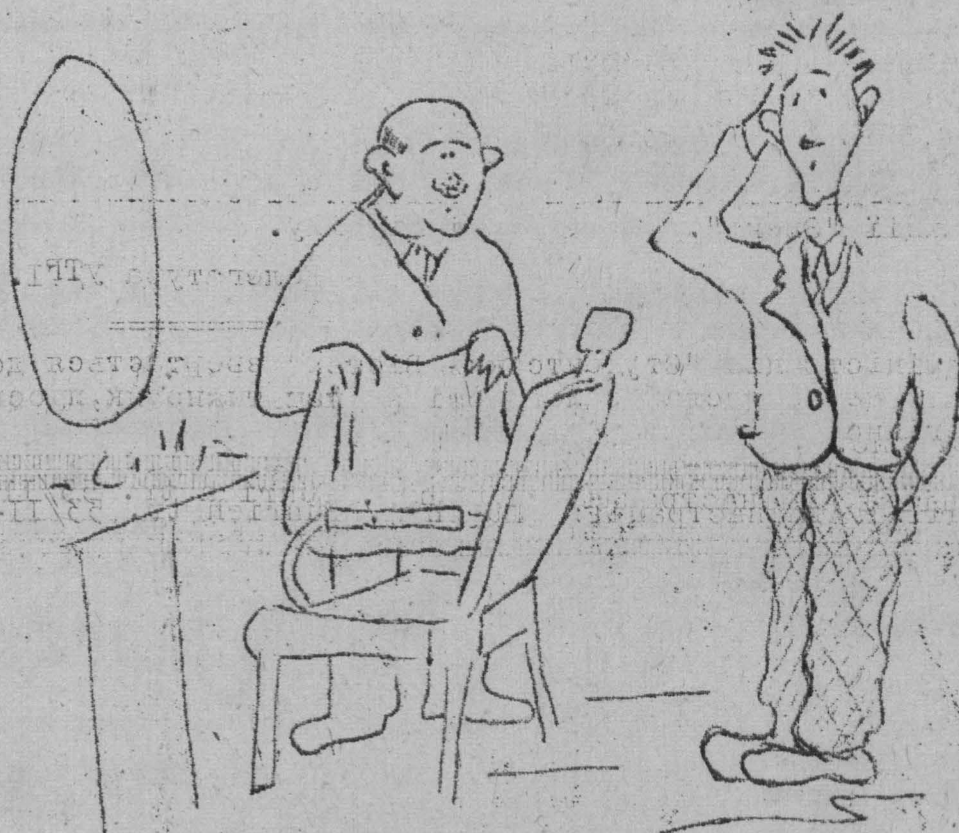

- Rasieren? -

- Нікс разірен! Копф шнайден!!

CAMERA OBSCURA.

"Стукалко,Стукалко- де Твоє колесо?" питає культурно-суспільний референт ЦЕСУС-а.

"MEMBER HUMORIS CAUSA CAMERAE OBSCURAE".

В нагороду за вищенаведений допис,як і теж за те,що культурно-освітній референт стільки разів причинився своєю діяльністю до побільшення Камери Обскури- надаємо йому почесне звання Мембер гуморіс кавза Камере Обскуре

Редакція Камери Обскури.

Концерт жаб.

З нагоди об'єднання Студентського Проводу, хор організованої опозиції відспіває сумвиту пісню "Щож я буду бідний діяв"?

В сумну річницю ексмісії п.Факіра з 6 кімнати, купимо йому ложку до взування штанів, Оферти приймає Олесько, 6 кімната студ.Оселя,від год. 12 вночі.

ПОШТОВА СКРИНЬКА.

Друг С - лій.Ваші перші спроби публіцистики слабі.Байку про "Обнову" пошліть до Редакції "Вовченят". Попробуйте писати кримінальні романи.

В.Страхайло. Ваш вірш відповідає характерові "Стеж":

Чути стукіт
Крячуть круки
Будуть муки
Будуть буки
Простягнули
Чорні руки
Політруки.

Гриць Насонний. Вашу статтю про філософію ми передали до"Студентського Шляху".

"Цікавий". Пишете: "що,- питаю,- з фронтом молодих?

А луна відповідає: "втих".

Радимо Вам відіслати цей вірш прямо до Редакції "Звена".

Оголошення.

Академічний мешканевий уряд у Мюнхені Akademi- sches Wohnungsamt в часі ферій від 7.X.46 до 19.X.46 замкнений,і сторін не полагоджує.

Всіх пп.студенток і студентів,що подали протягом року 1946 прохання на перший семестер ветеринарно-зоотехнічного відділу УТГІ в Мюнхені повідомляється,щоби найпізніше до 15.X.46 особисто або писемно зголосилися в делегатурі УТГІ в Мюнхені, Фюріхштрассе 53/II в урядові години.

Тих,що не зголосяться до зазначеного терміну викреслиться зі списків семестру і відділу.

Делегатура УТГІ.

Редакція і Адміністрація "Студентських Вістей" звертається до всіх Громад хто ще не вислав залеглості за наш тижневик,просимо зробити це негайно.

Адреса Редакції і Адміністрації: München, Führich tr. 53/II-

ЦІНА 1 Н. М.

Студентські Вісті

Тижневик для членів Української Студентської Громади в Мюнхені.

ЧИСЛО 27

Рік 1 Неділя 20 жовтня 1946

З М І С Т.

СТУДЕНТСЬКІ ВІСТІ - Тижневик на правах рукопису.
Виходить по неділях. Поміщені дописи, підписані дійсним прізвищем або псевдонімом є становищем автора, але не конечно становищем Редакції. Всі рукописи мусять бути написані на машинці і лише на одній сторінці. Не використані рукописи не повертаємо і в цій справі не листуємось.

Видавець:
Українська Студентська Громада в Мюнхені.
Редагує:
Колегія.
Начальний Редактор:
Володимир Дубняк.

жжж

STUDENTS' NEWS - Ukrainian Students Weekly. Published for the Members of the Ukrainian Students' Association in Münich.
Private copied.

Проблеми дня.

ЗА НАШІ ЛЮДСЬКІ ПРАВА

Збори мешканців Оселі ЛУПВ і УСГ в Мюнхені.

17. жовтня 1946 р. відбулись збори мешканців Оселі ЛУПВ і УСГ в Мюнхені при Фюріхштр. 53. На зборах зачитано відозву Міжнародного Комітету Захисту Людських Прав Політичних Біженців. Збори одноголосно приняли резолюцію в якій домагаються: Права Азилю для політичних біженців і виселенців усіх національностей.

Збірного поселення до часу повороту в демократичні наші Батьківщини.

Признання і загарантування нам повних людських прав і демократичних свобод, покликуючись на постанови Атлантийської Карти і статуту Об'єднаних Націй, спираючись на заяви Президентів Рузвельта і Трумана, во ім'я високих засад й ідеалів християнства, гуманізму й демократії.

Не допустити, щоб про нас рішали без нас. Хай у часі коли про нашу долю зважуватимуть різні голоси не забракне і нашого голосу з домаганням визнати нас за повноправних людей, що мають право на життя, свободу, працю і щастя.

З РОЗМОВИ З ГОЛОВОЮ ЦЕСУС-а Д-ром ПЕТРОМ МЕЛЬНИКОМ.

В звязку з появою комунікату про заключення порозуміння між Студентськими Централями, з дня 3.10.46. Ред.-колегія "С.В." перевела розмову з найбільш компетентним в цій справі Головою ЦЕСУС-а Др.П.Мельником, який подав додаткові вияснення до оголошеного вже на сторінках "С.В." комунікату.

Питання: - Будь ласка, поінформуйте нас про ґенезу Комунікату з дня 3.Х.46 які заходи в тому напрямі поробив Провід ЦЕСУСа, і які були перешкоди порозуміння.

Відповідь: Існування на студентському терені двох центральних студентських обєднань - це аномалія наших днів. В звязку із появою заяви Проводу ЦеСУСа про відновлення діяльності їхньої централі повстала дивовижна ситуа-

ція,що українське студентство обєднують й репрезентують два обєднання із майже тотожними назвами /різниця тільки у величині другої букви/, із подібними ститутами та засягом діяння. Серед загалу студентства зродилася реакція проти такого стану й виникло бажання зліквідувати два обєднання та створити одне. Виразом цього стремління були резолюції багатьох студентських Громад та постанови II Зїзду ЦЕСУСа.

Зараз після уконституювання нового Проводу ЦЕСУСа рішили ми поробити перші кроки при помочі переписки із Проводом ЦеСУСа для усунення непорозуміння.

В першому листі поставлено з нашого боку пропозицію про завішення всяких форм боротьби між обома обєднаннями заки дійде до цілковитого зговорення. Дальша переписка пішла в напрямку конкретних внесків. Це був однак дуже недосконалий спосіб переговорів, зваживши існування кордонів між нами, непевність сьогоднішньої пошти й зволікання в часі, тому й слід було піти на устні переговори. Стріча наступила в дні 3. жовтня й у висліді Комунікат про заключення порозуміння.

Перешкоди для зговорення були більше технічного як суттєвого характеру. Важне, що з обох сторін була добра воля до цього, лише підхід до розвязки цієї справи був дещо відмінний. Все це не міняло суті справи.

Питання: – Як розуміти точку 3. Комунікату, що говорить про продовження діяльности ЦЕСУСа і ЦеСУСа до часу окликання Всестудентського Зїзду?

Відповідь: До оба Цесуси дальше вестимуть діяльність намічену статутами й постановами зїздів – це ж зовсім ясно. Від цього могли б звільнити студентське товариство тільки загально студентський зїзд, розвязання діяльності владою, цілковите незаінтересування членами, або причинами наведеними в статуті про ліквідацію товариства. У нашому випадку жадна із вище наведених причин не входить в рахубу, отже ЦЕСУС існує дальше й веде свою роботу згідно із статутом. Це саме відноситься до другого партнера.

Питання: – Як уявляєте собі практичне діяння Всестудентської Координаційної Комісії в звʼязку з постановою про продовження діяльности ЦЕСУСа і ЦеСУСа?

Відповідь: Щоби працю обох обєднань повести в напрямку обєднання, чи злиття, чи взагалі по лінії створення одної централі, та щоб уникнути непорозумінь, терть чи неясностей створено провізоричне тіло Всестудентську Координаційну Комісію. До її найважніших завдань буде належати:

а/ технічна підготовка Всестудентського Зїзду,
б/ випрацювання проєкту нового статуту,
в/ випрацювання проєкту правильника Зїзду,
г/ інформаційна чинність про справи звязані із порозумінням,
ґ/ усі заходи для переходу із стану двох централь в одну.

Питання: - Яких позитивних наслідків можна сподіватися для студентського життя із факту заключення порозуміння?

Відповідь: Годі дати відразу дуже вичерпну відповідь. Ясним відразу стане, що завжди краще є як два противники заперестануть взаїмну боротьбу й подадуть собі руки до згоди і ще тоді, коли вони не повинні бути ворогами, бо одна ідея їх єднає й суттєвих причин непорозуміння немає. У нашому випадку важним є, що замість двох студентських обєднань, які велику частину енергії /праці й коштів/ зуживали на взаїмне себе поборювання, в будучому звернуть цю енергію в позитивну сторону, як напр.: краще зорганізування українського студентства, акцію за здобуттям місць у високих школах Німеччини й Австрії де є більшість нашої еміграції; акцію за виєднання можливості студій у інших країнах як напр.: ЗДПА, Англія, Канада, Франція, Скандинавія і ін. Краще поставлення організації допомоги студентству, краще наладнання звязків із чужим світом, достойнішу репрезентацію українського студентства перед своїми й чужими. Прикладів можна в безконечність множити. Конкретна праця залежатиме від величі поставлених завдань та від живих людей, які намічені плани будуть реалізувати.

Питання: - Чи передбачений докладніший реченець скликання Всестудентського Зїзду?

Відповідь: Речинець Зїзду ще точно не усталений. Певним є, що не раніше чим кінець грудня. Доцільним було б до трьох місяців зїзд відбути.

Питання: - Як оцінюєте появу нелегального студентського журналу "Стежі" і чи уважаєте його появу оправданою?

Відповідь: Появу журналу "Стежі" слід уважати за явище некорисне. Для справи обєднання й для кристалізації студентського середовища не то, що нічого корисного не вносить, ба навпаки шеренням неправдивих тверджень, закидів та рівнем "полеміки" приносить дезорієнтацію студентства й громадянства. в загально студентських справах, в яких до речі зовсім не визнається.
Ми й тому уважали за вказане взагалі не відповідати на сторінках нашої преси на все те, що там "пишеться" й в наш бік "закидається".

пппппппппппппппппппппппп

М И С Т Е Ц Т В О І П Р О Г Р Е С.

/Шляхом дискусії/.

Багато можна би дискутувати над проблемами, заторкненими товаришем З.Ш. у статті п.н. "До ґенези мистецтва" /гляди "Студентські Вісті ч.26/.

Можемо, наприклад, оспорювати, чи наш волохатий прадід, рисуючи гострим камінцем буйвола на стіні печери /прояв мистецької експресії!/, ставив собі питання - "Хто я?" - "Звідкіля я?" - "Пощо це все?".

А може радше він залишив ставлення подібних питань своїм нащадкам, вправді "нездібним на таку мистецьку екстазу,

на яку здібний житель праліcу, та зате з більше від нього розвиненим " vatio ".

Може оспорювати,чи примітивні вірування дикої пралюдини виникнули,як наслідок космічно-буттєвих рефлексій,чи вони були тільки відгомоном душевних емоцій в суворій боротьбі за існування, висловом безмежної слабосили у відношенні до незрозумілих сил, та спробою "переблагати" ті сили.

Схилюючись до того другого пояснення, я теж знаходжу зв'язок релігії з мистецтвом,/хоча не в тому розумінні,що товариш З.Щ/: і релігія і мистецтво лежать у позараціональній сфері відчувань і є відгуком якоїсь ніжної струни людської психіки на драматичність життєвих змагань.

Без боротьби протилежних сил не було би розвитку,не було би прогресу,не було би мистецтва, релігії, філософії.

Одначе з філософією діло друге: вона теж кристалізувалася в боротьбі протиріч, але в її основі лежить розум. Інтуїція має тут підрядне значення,бо її осяги щойно тоді будуть повноцінні, коли дістануть логічне обгрунтування. Філософія,це наука. Між наукою і мистецтвом є приблизно така різниця,що,коли наука служить реально практичним цілям /як людина, техніка, суспільство,тощо/, то мистецтво безпосередньо не звязане з виробничими процесами, залишається ціллю саме в собі. Основною рисою мистецького твору /на думку англ. теоретика О.Копподу/ є естетичний елемент,основною метою - викликати естетичне враження. Таке визначення насуває нам думку,що побіч основних, існують ще побічні риси і цілі. Тут доходжу до ядра моєї теми: Людина, як "animal sociale ", носить духове п'ятно середовища, в якому вона виховалась. Мистецький твір, як твір соціяльно визначеної людини, сам також мусить бути соціяльно визначений.

Хоч як об'єктивний хотів би бути творець, він завжди підсвідомо буде до деякої міри тенденційний. І далі: не одна відстала політична сила, не одна чорна mafija знаходила в історії своїх співців.

Так отже,в одному і тому ж творі може йти в парі прегарна форма з поганими соціяльними тенденціями.

Патетично-натхнену музику Ваґнера використав гітлеризм для своєї пропаганди; в клекотливому гаморі і фанфарній велечі тієї музики відчував німецький дрібний буржуа тевтонську буряну стихійність і маршовий крок залізних фридеріціянських колон.

Можливість такого сприймання музики Ваґнера в жодному разі не заперечує геніяльности того великого композитора.

Така можливість,очевидно,не повинна спричинювати якоїсь адміністративної заборони ваґнерівських опер у демократичному суспільстві. Ваґнер залишиться раз на завжди власністю вселюдської культури.

Одначе наведений приклад заставляє нас оцінювати мистецький твір не з самої тільки естетичної точки погляду, але теж зі становища суспільного розвитку і прогресу. З такого становища негативними,а навіть шкідливими будуть бездоганні під мистецьким оглядом романи Шолохова і драми Корнійчука.

Шолохов змальовує у райдужних красках ідилічний устрій країни,де в дійсности панує безмежне насилля і колгоспний визиск.Корнійчук всеціло віддав свій великий талант на послуги режимові тієї країни і з допомогою літератури виконує тим брудну роботу. Мистецтво ушляхетнює людину, додає їй полету, робить її кращою.Воно вибиває її зі стану духової інертности,застою,пасивности.

"Вічний Революціонер - дух що тіло не до бою - рве за поступ,

дастя,волю - він ще живе,він ще не вмер".

Суспільно-позитивну ролю воно повністю виконуватиме щойно тоді, якщо очиститься від усіх диструктивних, декадентських, протинародніх акцесорій.

Хай живе революційне мистецтво - могутній двигар вселюдського поступу!

Е. Бобикевич .

жжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжж

З СТУДЕНТСЬКОГО ЖИТТЯ.

Европейські вчені їдуть д Америку.

Представники американських високих шкіл та університетів запросили одну групу 39 викладачів та професорів одинадцяти европейських націй до студійної подорожі в Злучені Держави Америки.

Гості вивчать напрямні та системи американських високих шкіл та університетів,а також самі читатимуть окремі реферати.

================================

Німецькі студенти поїдуть в Америку.

В Мюнхені заплановано будування отоплених цельтів для студентів,щоби таким способом полегшити мешканеві трудноці.

В наступному році понад 1000 студентів на кошти Америки поїдуть до Злучених Держав. Так повідомив Др. Зюс з приводу одного викладу в Університеті про політичні питання дня відносно студентів.

шшшшшшшшшшшшшшшшшшшшшшшшшшшшшш

Товариство дослідження Ніцшеянства.

Під головуванням видатного знавця Ніцшеянства Квінета / Quinet / в французькому Університеті Aix-en-Provence засноване товариство для досліджения Ніцшеянства. /Société Francaise d'etudes Nietzscheennes/
Завдання товариства - краще вивчення і зрозуміння творів німецьких філософів та їх загальний вклад в філософію.

фффффффффффффффффффффффффффффффф

Міжнародня студентська поміч в Женеві.
World Student Relief 13, Rue Calvin
Geneva, Switzerland

Тут же на такій самій адресі працює Міжнародня Студентська Служба International Students Service що видає свій бюлетень. Подаємо короткі фрагменти з брошюрки " Out of the Ruins" що видана в Швайцарії, Комітетом Міжнародньої Студентської Допомоги.

Ред.

================================

Звідомлення з посліднього року,написане підчас кінцевих фаз европейської війни називалося "Від війни до миру".

Теперішне звідомлення називається історією одного року,що в ньому студентство піднімається із руїн його університетського світа,зустрічається взаїмно після шести довгих років ізоляції в антинацистівських рухах і конц.таборах і разом розглядає тепер питання відбудови університетів і відповідної підготовки самого себе до мирного часу. Це не був легкий рік. В Европі й Азії,спустошених через насильство й терор було знищено велику скількість култиурних інститутів,не щаджуючи при цьому їхніх членів. Напр.в Китаю,перенісся нац. університет Гонаю в 1944 до

через воєнні події в Центр. Гонані,а в квітні 1945 він був знову змушений переїхати до Сіяну. Багато студентів, приблизно одна тисяча,находилося на шляху до жалюгідного стану. В цей самий час перебув і університет в Будапешті багато воєнних страхіть,а студенти в університетських цен-

трах Голяндії пережили в останніх днях зими голодівку, а тисячі інших вичікували з дня на день звільнення від невільництва примусової праці й терпінь в таборах і полоні. Ці приклади служать для ілюстрації стану більшості студентства Европи й Азії на весну 1945. Які ж зміни можуть принести кілька місяців! В липні зустрілися студенти 12-х країн з провідниками Світової Студентської Допомоги на першій повоєнній інтернаціональній студ. конференції в Комблю в Франції. В серпні відбуло перше представництво WSR зустріч в Женеві. В вересні виїхав , до Сполучених Штатів, щоб переговорювати із півн.-амер. і китайськими провідниками Світової Студентської Допомоги. В листопаді виїхав Ролянд до Індії, Китаю, Філіпін і Японії. Через березень 1946 майже кожний европейський і східний край відвідало представництво Світової Студентської Допомоги, а спільна програма студ. допомоги була складена під керівництвом студентів, що брали активну участь в рухах спротиву в одній з дотичних країн. Европейський Студ. Допомоговий Фонд і національний студ. допомоговий комітет в Китаю – відділи Світової Студ. Допомоги не тільки пережили страхіття війни, але й піднялися з їх руїн з добрим досвідом й духом товариськости й студентської солідарности, що доказав своєї вартости в одному році на шляху з війни до мира. В різних країнах студентські спільноти стали дійсністю, студенти найшли їхні місця в університетах і з великим запалом почали інтересуватися всім цим, що сталося в інших країнах і працювати в інтересі культурного й наукового поступу, що від нього вони були дотепер відірвані.

Це завдання Світ. Студ. Доп. було подвійне. З одного боку старалася вона відповісти запалові студентів через пересилання книжок і журналів до студ. центрів, через посилення особистого контакту й через допомогу здібним студентам в покінченні їхніх університетських студій. З другого боку Світ. Студ. Допом. давала матеріяльну полекшу, а теперішні нові обставини довели до її посилення й цим самим до задоволяючого виповнення цієї частини програми. Самозрозуміло ВСД не може занедбувати проблеми харчів, вбрання чи медикаментів в час, коли студентам є необхідні ці життєві середники. Але таке поширення програми ССД мусить ограничуватися до певного числа проєктів, бо загальна потреба є так велика, що ССД-ді грозить небезпека поширення рідких ресурсів, що не зросли у відношенні до необграничених запотребувань. В деяких країнах ССД була здібна дати дещо більше як символичну допомогу, до чого б треба було вдесятеро більшого бюджету. Але в теперішній момент є неможливо побачити як можна сфінансувати такий бюджет з ограниченого числа комітетів для підвищення фонду, бо є фактом, що ССД не зможе запевнити більших фондів для студентів з загальної допомогової праці. Першою характеристичною рисою ССД є, що вона базується на на студ. підприємстві. Велика частина цих фондів приходить від студентів і професорів цих країн, що не потерпіли підчас війни як інші. Як вже було згадано деякі національні комітети прийняті для допомоги на початку року, повідомили про їхні цілі одержання самодопомоги й співпраці комітетів ССД, Норвегії, Голяндії, Бельгії й Чехословаччини. Данія є, може, передовим віддзеркаленням цієї тенденції, а данський комітет вислав на протязі кількох місяців важливу програму для допомоги чужинецьким студентам в їхніх потребах.

Знання, що на його звертають велику увагу студенти країн, що самі терпіли страшний терор мало величезне значення при відбудові їхньої моралі там, де цього найбільше було потрібно.

В парі з цим розвитком пішов розвиток нових націон. студ.

допомогових комітетів, завдяки чому праця ССД стала тепер більш успішною; в першу чергу уділено допомоги хворим на туберкульозу студентам, полоненим й депортованим студентам. Дальше поведено працю над переписанням конечних потреб і інтелектуальної допомоги.

Остається ще відмітити, що всі ці праці не проходили в одному повітро-порожньому просторі. Це стало зовсім ясним на конференції в Комблю, напр., що студентський світ змінився від передвоєнних днів. Всюди намагалися студенти створити одну університетську спільноту, що сама в собі буде дійсною спільнотою.

Поступові елементи студентського життя, що приводили до об'єднання зі студ. допомогою могли в цей самий час бути тісно звязані з проблемою природи й структурою університету самого. Є неможливим відбути студентську конференцію в справі допомоги не обговоривши в цей самий час роду університету й студентських спільнот, що їх треба реконструувати й їм помагати. Три головні частини ССД: Інтернаціональна Студентська Служба, ISS. Й Світова Студентська християнська Федерація працювали в своїх власних сферах над виясненняням майбутности університетів. Підготовний Комітет нової світової студентської унії, зорганізований в Празі має обєднувати працю його правних відділів при збиранні й розподілі фондів в співпраці з ССД. Це є допоміжним знаком, що всі з цих груп, репрезентовані багатьма різними точками погляду й тенденціями є поважно склонні на віддавання позитивного причинка до відбудови університетів. ССД буде продовжувати допомагати тим елементам з кожної групи, що віддалася ідеалам університету, що йому до диспозиції вона стояла впродовж років війни.

Шлях, що в ньому було це все дане за последній рік є живо символізований двома образами. Перший – це образ руїн Варшави, серед яких живе й працює 5.000 студентів; він представляє знищення, поза яким університетський світ має бути відбудований в багатьох місцях. Це знищення не є всюди фізичним, але сьогодні воно означає скалічення моральної й матеріяльної дії. на багато університетів. Другий образ – франц. студенти медицини находяться серед мирних обставин інтерн. універс. Санаторії в Лейсін, Швайцарія. Цей образ представляє моральну й фізичну регабілітацію, що її ССД потрапила забезпечити різними формами підчас року й котра уможливила незаможним студентам вийти із руїн і підготовити їх для майбутности.

./Переклав з англійського
Ю.К – к./

Закінчення війни видвигає на студентському форумі інші проблеми. Проблеми ці звязані головно з життям депортованих студентів в Німеччині, Австрії і в других державах, де є табори депортованих осіб. Трактування їх є від'ємне від студентів біженців так як ними з часом заопікувалась УНРРА, а їх майбутнє на ширшу скалю полагоджуватиме міжнародня організація. Природнім є, щоби УНРРА і інші добродійні організації заопікувались групою студентів біженців, що з певних причин не можуть повернути до своїх власних батьківщин.

В осені 1945 р. УНРРА віднеслась до з пропозицією помістити людей при головній квартирі в Німеччині, які мали б розглядати студентські справи.

Відвідання УНРРА і Файкгольмом, який має великий досвід праці студентської POW /Організація Полонених Студентів/ в часі війни, дало почин до опублікування деяких даних в "Новому Листі ". На основі цих даних в Німеччині є /загально/ 6 000 ДП студентів, що студіюють на німецьких УНРРА університеті в Мюнхені і

балтійському в Гамбургу університетах. Пан Фрайкгольм розділив книжки та інші студійні матеріяли поміж студентами і в імені зобовязався відвідати літнє засідання.

World Students Relief

Світова допомога студентам послала була матеріяльну допомогу /харчі, студійні матеріяли/ до студентських центрів, до положення було найбільш загрозливе. Ці випадки були в місяці квітні 1945 р., коли Голандія післала була харчі Чехословаччині, Мадярщині, віденським студентам, Польщі, Індонезії, филипинським студентам і т.д. Часто є випадки, коли не можна послати великої допомоги, але всежтаки і ця мінімальна поміч психічно задовольняє людину.

Одною з найбільших змін програми WSR протягом року є праця над вивезеними студентами. Рік тому як центр студентського життя був перенесений до Швайцарії. Рівнож того року був зложений звіт праці. Подробиці звіту можна відшукати в "Рапорті польовому".

З закінченням війни і еміґрування народів в Европі і Азії появились нові групи студентів біженців. В цій ситуації WSR зобов'язується помагати тим студентам. Студенти мусять бути високо академічними, добре заавансувані в своїх студіях, бути в повній гармонії з метою, яку накреслила собі . Є багато студентів, що стоять перед закінченням своїх студій і потребують хоч би шматок допомоги.

В Китаю є багато вибраних студентських груп, які пробивають собі шлях до студій різними способами. В Европі WSR піддержувана /American Jon Distributiation Comittee/ американським християнським комітетом для біженців і другими. Центри утворились в різних містах як у Женеві, в Лондоні, Штокгольмі, Парижі, Римі і в Ню-Йорку. Шведський Комітет допомагає 60 балтійським студентам біженцям з послідньої війни.

Всіх разом є понад 600, що одержують грошеву допомогу: 279 в Швайцарії, 150 в Англії, 100 в Франції, 40 в Італії і мала кількість в ЗДА і Австралії. Велика кількість студентів, приблизно 6.000 одержала книги і інше. Проблема студентів біженців за рік зросла. WSR буде робити всі заходи дати як найширшу допомогу згаданим студентам. Ми є задовільні, що самі студенти виказали бажання виховуватись на керівників національного і їх світу.

/Переклав з англійського
Ф - р./.

З ВИСОКИХ ШКІЛ.

Початок нового академічного року на факультеті права і суспільних наук Українського Вільного Університету в Мюнхені.

З 2. листопаду цього року розпочинається новий академічний рік на факультеті Права і Суспільних Наук УВУ. Вписи на І. і вищі семестри відбуватимуться від 15.Х. до 3.ХІ 1946. Заяви про вписи до складу слухачів треба подавати до канцелярії УВУ. При заяві мають бути подані документи: про закінчення середньої освіти, евент. про прослухані семестри та складені іспити на інших високих школах, метрика народження і життєпис. В окремих випадках особи, що не мають свідоцтва зрілости, можуть бути прийняті на правах вільних слухачів.

В програмі факультету, крім суто правничих дисциплін, в поширеному виді представлений цикл суспільних і економічних наук.

Український Вільний Університет - це висока школа, що існує вже

25 років, і її дипломи і ступені визнаються всіма іншими европейськими високими школами.

Адреса Канцелярії УВУ: Мюнхен, 8, Йоганніспляц 6.

фффффффффффффффффффффффффффффффф

З життя Української Економічної Високої Школи.

Дня 9.Х.46 відбулися в Укр.Високій Економічній Школі загальні збори членів Економічної Секції, за програмою:

I. Відкриття зборів та вибір президії.
II. Реферат капітана Франка "До проблеми студентських організацій"
III. Звіт з праці уступаючого проводу.
IУ. Дискусія над звітом.
У. Уділення абсолюторії уступаючому проводові.
УI. Вибір проводу Секції на зимовий семестр.
УII. Біжучі справи.

Ад.1/ Збори відкрив та подав пропозицію покликання президії зборів, голова секції капітан Ф.

Було подано дві кандидатури на голову та секретарку президії.

Пропозиція Микитчака Богдана: Сторчо - голова президії та Трепет Олена секретарка.

Пропозиція Макогона Омеляна: Процик Степан - голова президії, Трепет Олена секретарка.

По проголосуванні більшістю голосів до президії покликано кандидатів другої листи.

Голова президії Процик Степан, перебираючи на себе ведення зборів, в першу чергу відчитав порядок зборів, та звернувся до присутніх, чи хто немає до цього порядку застереження.

До порядку дня поставив своє застереження проф. Горбачевський, а іменно, щоб з програми усунути реферат, який забере багато часу і цим самим не можна буде розвинути слідуючі точки.

Цю пропозицію прийняли присутні одноголосно.

Ад 3. Загальний звіт з праці Економ. Секції склав уступаючий голова капітан Франко.

Звіт подамо в наступному числі "С.В".

==================================

Про праці агрономічного підвідділу УТГІ в Мюнхені.

УТГІ - є висока школа з 4-х річним терміном навчання. Вона складається з факультетів: 1/ Агрономічно-Лісового. 2/ Інженерного і 3/ Економічного. УТГІ, як і будьяка інша школа, по закінченні її дає звання дипломового інженера агронома, економіста, хеміко-технолога, а також звання ветеринарного лікаря.

Всі відділи цієї школи працюють в Регенсбурзі, і лише Ветеринарно-Зоотехнічний, УII та УIII семестер агрономічного відділу працюють в Мюнхені /Фюріхшуле 58/.

В минулому 45-46 академічному році на УII семестер агрономічного відділу було зачислено 34 українці /чоловічої та жіночої статі/, які колись навчалися в інших високих школах агрономічної вертикалі, але з різних причин не могли тих шкіл закінчити.

Впродовж минулого року ті 34 студенти прослухали повний курс дисциплін, до передбачено за пляном на УII та УIII семестрі, і зараз приступили до складання дипломових іспитів та до захисту дипломових праць. Незабаром 34 українці, що рік тому, стояли на роздоріжжі не маючи жадного фаху, стануть в ряди висококваліфікованих фахівців з дипломом інженера, агронома в руках.

Продовж минулого академічного року до УТГІ також зголосилися 14 особи, які в минулому вже закінчили якісь високі агрономічні школи, але з різних при-

чин не змогли дістати дипломів про закінчення тих шкіл.

Підготоцки інженерів агрономів продовжуються. Вписи на студії на УІІ та УІІІ семестрі відбуваються в Мюнхені, Фюріхштрассе 53.

Мюнхен, 1.10.1946.

Делегатура УТГІ.

ВПИСИ

до Українського Технічно-Господарського Інституту /УТГІ/ в Регенсбурзі /Українська Висока Політехнічна Школа/.

Ректорат Українського Технічно-Господарського Інституту продовжує вписи нових студентів на такі факультети, відділи та семестри:

Агрономічно-Лісовий Факультет у Регенсбурзі:

На I,II та III семестри /спільні для агрономів і лісівників/,
на У семестр /підвідділ агрономічний/,
на У семестр /підвідділ лісовий/,
на УІ семестр /підвідділ агрономічний в Мюнхені/.

Ветеринарно-Зоотехнічний Відділ / у Мюнхені/:

на I і III семестри.

Інженерний Факультет у Регенсбурзі:

Хеміко-Технологічний Відділ - на I,II і III семестри,
Будівельний відділ - на I,II і III семестри.

Економічний Факультет у Регенсбурзі:

на I,II і III семестри.

При вписі треба предложити:

1/ прохання про прийняття на відповідний факультет і відділ,
2/ відпис документу про освіту /матуру/ і
3/ короткий життєпис,

Вписи до Інституту приймаються до 1-го листопаду ц.р.

Адреса Інституту:

ЛЮБЕЛЬСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ.

Як академічна приватна школа з відділами теології, права канонічного, і наук суспільно-економічних і гуманістичних, працює вже другий рік і нараховує около 1000 студентів. В часі війни були замордовані: ректор ксьондз Антоні Шиманський, Генріх Жичинський -професор польської літератури та проф. права Ч.Мартиняк.
Тепер ректором є ксьондз проф. Антоні Сломковський.

ВИСОКА МУЗИЧНА ШКОЛА В МЮНХЕНІ.

Вступні іспити для зимового семестру 1946/47 відбудуться від 4 до 9. листопада.
Подання надсилати до 19 жовтня на адресу:
München, Äussere Prinzregentenstr.4 Stuckvilla

Осторога перед медичними студіями.

Марбурський університет остерігає студентів перед медичними студіями. З 15 тисяч поступивших заяв може бути прийнято лише 120.

Зимовий семестр 1946-47 р.р. на університетах англійської зони починається 1. листопада.

Читайте і пошируйте
СТУДЕНТСЬКІ ВІСТІ
Єдиний студентський
ТИЖДЕВИК

ВІД НАШИХ КОРЕСПОНДЕНТІВ.

Генерал Айзенговер в Мюнхені.
/Від спеціяльного кореспондента "Студентських Вістей"/.

Генерал Двійгт Д.Айзенговер – шеф Генерального Штабу Американської Армії в понеділок 14.жовтня о 9 год. ранку в супроводі генерала Йозефа Мк.Нарнея головнокомандувача американських військ в Німеччині генерала В.Міллера, директора військового уряду в Баварії і багатьох інших вищих американських достойників прибув до Мюнхену і прийняв параду раду військ моторизованої 2.Constabulary Brigade, ,що виконує завдання військової та окупаційної поліції в Німеччині.

Разом з своєю дружиною славнозвісний генерал відвідав експортну баворську виставку,де йому та його співучасникам – генералам передали від імени Баварського Уряду дарунки /переважно порцелянові вироби/. Генерал Айзенговер одержав баварського лева зроблеого з порцеляну.Пообіді генерал відвідав мішаний табір депортованих осіб /Українців, Руських,Югословян і Поляків/ на Фраймані.

ФФФФФФФФФФФФФФФФФФФФФФФФФФФФФФФФ

НЕБУДЕННИЙ ДЕНЬ.
/Репортаж/.

Бувають дні,які в житті людини лишаються незабутні,дні які одначе приходять як завжди неждані,несподівані, випадкові.

Таким днем лишиться в памяті понеділок 14.жовтня.

Ранок.Над хмурим баворським центром-столицею,стояв сірий і холодний осінній ранок. Руїни напівзруйнованого міста покривав вогкий туман. Як щодня перед тим вставши вранці ми зібрались переповненими мюнхенськими трамваями, їхати до Університету.

Кожного такого ранку мені пригадувались слова земляка Леоніда Полтави:

Одноманітний,сірий день.
Туман лежить на мокрих плитах.
Ідем по вулицях, ідем,
Щоб ні знайти, ні згубити.

Доїзджаючи до Ратуші, ми висідали і щоранку любувались пройтись пішки,нібн роблячи фізичну зарядку, прошпацирувавтись вздовж Людвікштрассе від Ратгавзу аж до Університету попри славний памятник Людовіка І, розкішного,але трохи спаленого будинку військової поліції та американської радіостанції /A.F.N. Munich, /, Ludwigskirche і до Університету і воріт Зіґтору.

Щойно доходячи до дейверкусується Odeonsplatz Reiterstandbild des Königs Ludwigs I/+1868/ ми побачили,що американська поліція здержувала проїжаючі авта і направляла їх, вказуючи шлях в інші вулиці.
Вздовж Людвіґштрассе було виставлене в рядок військо – частини військової та окупаційної поліції.

Довго думати не прийшлось. Думка раптом промайнула в голові: "Чекають Айзенговера". Ще вчора переглядуючи часопис ми читали,що "Генерал Айзенговер – гость англійського короля в Шотляндії", "Гість Кембриджського Університету і його почесний доктор","Відвідини генерала Айзенговера в Берліні" і т.д.
І знову надходить в память 1943 рік, коли проїжаючи через Перемишль,читали в "Краківських Вістях" про Айзенговера і американську висадку в Північній Африці.
1944 рік – підготовка європейської висадки.
Генерал Айзенговер в Англії. Німецькі часописи бють на сполох,чуючи недалеку загибіль свого гітлерівського гнізда.

І пригадую 1945. Перші відділи американської армії вступили в Ауґсбурґ. І вже не з Гебіляєвських забріханих писань,а з справжніх давночеканих американських відозвів до населення вичитуємо підпис:

Генерал Айзенговер, Командуючий Експедиційних військ.

І думаєш "як міняються дні. Сьогодні побачиш самого Айзенговера. Самого його - того що його так чекав за якого навіть молився перед Богом, шептав переступаючи ворота Франкфуртського Концентраційного Табору: "Тепер я знаю за що воює Америка".

"Тепер я знаю, за що йде гра.."
/як писав Геббельс/.

І ось він сам, за десять-двадцять хвилин буде тут.

Останні приготування. Народу що разу більшає. Кореспонденти, фоторепортери з апаратами всідаються на вікнах дво-триповерхових будівель, бігають по хідниках.

Чекання стають нестерпимими.

Хвилини - годинами, місяцями.

І раптом вздовж широкої Людвіґштрасе пролітають мотоциклями військової поліції. Військо стає на струнко.

В протилежному кінці появились особові авта, і групка американських офіцерів оглядає параду.

Чи це ж Айзенговер?

Чи це він?

Народ забігає наперед, намагається розглянути зовсім зблизька.

А він як, вже доволось його бачити не раз на знимці, як звичайний американський старшина чи жовнір в жовнірському вбранні ходить між жовнірами, щось з ними розмовляє розказує, з веселою усмішкою і старечими зморшками на обличчі.

Кореспонденти з усіх боків, зовсім зблизька, забігають наперед, фотографують.

Айзенговер! Той про якого читав в Перемишлі,
в лісах Мекленбургу,
КЦ Франкфурті, в Університеті в Мюнхені.

Айзенговер! Той що був в Північній Африці, Англії, Франції, Берліні.

І тепер я стою перед ним. Ось він за два кроки від мене, говорить з своїми співробітниками - генералами.

Огляд кінчається. Він тисне руку командантів паради, всідає в своє авто і від'їжджає.

Рівними колонами, військо з оркестрою попереду рушає через Каролінен Пляць, Кеніґ Пляць і далі вулицями Мюнхену.

Їде кінота, шоломами і карабінами виблискує піхота, рівними рядами проїжджають джіпи, мотоциклі, панцерники і колону замикають тяжкі танки.

В повітрі лунають мелодійні звуки похідного бойового маршу. Американського маршу в Баварській столиці. Маршу Правди, Волі, Перемоги.

В. Д.

Редакція "СВ" звертається до всіх Друзів студентів з проханням присилати нам матеріяли та інформації з Студентських Громад та ВИСОКИХ ШКІЛ І УНІВЕРСИТЕТІВ

ВСІХ НАШИХ ДРУЗІВ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ ПРОСИМО ВИСЛАТИ ЗАЛЕГЛІСТЬ ЗА ПОПЕРЕДНІ ЧИСЛА "С.В."

В противному разі здержимо висилку нашого часопи

СТУДЕНТСЬКІ ВІСТІ ВИСИЛАЄМО ПОШТОЮ

З ПРЕСИ.

БАНДУРА РОБИТЬ ПРОПАҐАНДУ.

Автор статті "Bandura Chor spielt für UNRRA Universität" в "DP Express" прочитавши статтю "Про морську вандрівку бандури" в "Студентських Вістях" ч. 20. довго не міг прийти до себе., ані зібрати своїх думок від святого обурення. Здається,що в такому не завжди для письменницької творчости рекомендованому духовому стані написав він в "Студентських Вістях" ч. 24-25 статтю п. н. "Через ту бандуру"...

Тут на цьому місці не буде нашим завданням упорядковувати поодиноких думок цієї статті в певні регулярні твердження,які можна б було уважати критикою думок моєї попередньої статті. Читачеві,який застановляється над тим,що читає,приходиться довго думати,щоб зрозуміти наміри автора,коли він писав про "суверенне пояснення зглядно етимології слова бандура",або наражену на сміх критику увертури.Ревеляційне "es wird angenommen" ніяк не оправдує шановного автора від писання річевих нісенітниць в чужих газетах,щей на першій сторінці і то про речі,що належать до української культури. Різних історичних гіпотез було чимало; треба застановлятися оруднуючи ними, Мені дотепер не зрозуміле,чому шановний автор статті в "DP Express" навів якраз "quod erat demonstrandum" гіпотезу про XI. вік,Київ і "пандоріо"; гіпотезу,якої в українській етнографії ніколи не було. Коли б був він написав,що бандура прийшла з Туреччини,та що це перекручена назва "там-бур",або коли б був написав,що вона прийшла таки quod erat demonstrandum з Англії,але ... в XVI. столітті,тоді ніхто цього не назвав би "гумористично-етнографічними ревеляціями". Це гіпотези,які можна в разі потреби аргументувати,коли вони зустрінуть критику. Треба отже у всяких серйозних,навіть пропаґандивних статтях теж і у чужій пресі писати деякі твердження продумавши,а не без застанови "відвалювати" цілі абзаци з чужої преси яка звичайно не має зеленого поняття про нашу культуру. У всякому разі таким методом і такою пропаґандою далеко не зайдемо.

Авторові статті в "ДП-Експресі" не ходило про написання якоїсь "вичерпуючої історично-етнографічної монографії про бандуру",яка б мала дочекатися опісля незаслуженої та розторощуючої критики "новіших етнографів". Вважаю,що шан. автор на таку критику ще довго буде ждати,аж доки не напише правдивого субстрату для річевої дискусії,про історію бандури. І я теж,хоча не спец,а тільки любитель кобзарського мистецтва,підожду до цього часу зі своїм в тій справі скромним словом. Натомісць зараз хотів я звернути увагу на інший момент,над яким шан. автором хотілобся уже зовсім подружньому подискутувати. А саме: Звернена була увага на пропаґандивний момент виступу "хору Бандура". Тут,хоча автор є зовсім правильної думки про потреби використовування подібних моментів також для виступів у чужій пресі для познайомлення чужинців з українським питанням,але криється тут певна небезпека. Ця небезпека лежить уже в області проблематики українського народнього мистецтва та національноїкультури. На жаль, /і це ціла трагедія/ національне мстецтво не завжди іде паралельно з вимогами та завданнями пропаганди серед чужинців,а пропаганда паралельно з мистецтвом взагалі. Над цим питанням хотів я зупинитись,використовуючи для цього нагоду,хоча само воно виходить вправді уже поза рамці нашої полеміки про бандуру. Сам успіх серед випадкової публіки може бути усанкціонованням певних викривлень мистецьких виквітів на-

ціональної культури,що творилась сотками літ цілим народом. Втрата органічного звязку з рідними землями є особливо сприятливим грунтом для таких небезпек,які в результаті можуть принести замісць репрезентації національної культури відчуження від неї та від її завжди живущих джерел,втрату національного обличчя та зівянення певного мистецтва. Це мусить робитинас заздалегідь обережними та наказувати для цих справ застосовувати стррғі критичні мірила всяких в тій ділянці експериментів а навітьуспіхів. Хай тих кілька зауважень до уваги візьме і "хор Бандура". Джерелом найбільших небезпек в тій ділянці вважаю певного роду мистецький опортунізм,орієнтацію виключно на експорт,орієнтацію на смак пересічної чужинецької Діпі-публіки,та орієнтацію на ефект як на останню і найвищу ціль мистецтва. Це породжує знехтування цієї ролі і тих виховних завдань,які національне мистецтво має сповнити серед своєї суспільности. "Мистецтво це сумління народу" - каже Ю. Косач. Ці повні змісту слова прекрасно характеризують значіння нашого кобзарства. Його завдань та успіхів не вимірюється тільки оплесками "брава". Свята місія кобзи в минулому не сміє діждатися нужденної ролі сензаційного номера в якомусь бродвейському варієте!

В хорі "Бандура" даються спостерегати деякі загрозливі для дальшого розвитку українського кобзарства симптоми. Ці речі непокоять кожного,кому на серці лежить дальший розвиток українського мистецтва. І це заставляє до писання деяких зауважень,що не приєднуються до дитирамб,часто безкритичних пеанів рецензентів хору "Бандура" у нашій пресі.

З. Ш.

МАНДРІВКА ПО МЮНХЕНСЬКИХ ТЕАТРАХ.

"Der trojanische Krieg wird nicht stattfinden!"

Мюнхенський "Kammerspiele" як драматичний театер безумовно має право сьогодні претендувати на мистецький пріорітет цілої Німеччини. У репертуарі сезону 1946-47 помітне місце займає твір найбільшого французького драматурга XX-го століття Jean Giraudoux /1882-1944/ "La Guerre de Troie n'aura pas lieu".
/Не буде троянської війни!/. Цей твір написаний ще в 1935 р. зачислити можна до перлин драматичного письменства світу. В "Kammerspiele" бачимо його в постановці Мартіна Геллберга при співучасті відомих драматичних сил німецьких сцен та фільму.

В драмі Жірадо бачимо багато орігінального новаторства. Сам він казав: "Я не розумію драматичної архітектури інакше,як тільки як артикуловану сестру музичної архітектури". Тому в його творах знаходимо багато ірраціонального,часами навіть парадоксального,часами це створює враження на перший погляд якоїсь гостроумної куріозної гротески. Світ Жірадо сприймає як справжній мистець. Він його бачить як завершену цілість,де поруч та понад ratio живе,пульсує та діє якась могутня вічна "душа всесвіту",що вже є по той бік пізнавального. Її може доторкнути музичне мистецтво. Її досягає теж драма Жірадо. Маєте враження,що драматичні процесина сцені відбуваються поза чосом і простором,неначе в якомусь напівсні. Дієві особи - це наче втілення тих позавимірних ворушінь людської душі. При тому Жірадо при всій безмірній глибині вміє цілій драмі надати прикмет легкосприймальности,часами навіть забавности. Це можна взяти за рахунок його,фрацузам притаманного темпераменту.

Ціла акція відбувається в Трої на передодні троянської війни. Гектор, /відомий фільмовий артист,одночасно молодий надійний німець-

кий драматург - знаменитий Alex von Ambeser/ це прекрасно вирізблена драматична постать. Він хоче відвернути те, що призначила невмолима доля. Він - втілення прагнення до миру, добра, краси та справедливости. Його змагання, не допустити до нещастя війни, повні надзвичайного драматичного напруження та багаті в могутні експресійні моменти. Разом з ним Андромаха /Godella Orff/ та Касандра /Olly Schreber/. Його антитодум це вузол: Парис /Ulrich Beiger/, Олена /капітальна Maria Niklisch/, Дамоклос /знаменитий Ulrich Folkmor/, геометер та інші. Всі вони наче темні сили нещастя та зла. В першому акті дія губиться ще в діялогах. В другому багатому крім цього в дуже добрі побічні сцени, вона прибирає на виразності, в третьому стає просто яскравою, та доводить до кульмінаційної точки. Причалюють до берегів грецькі кораблі, та в Трої зявляються грецькі посли Одисей, та Аякс. Розмова Гектора з Одисеєм /Gerhard Just/ підносить дію на найвищі щаблі напруження. Важиться: буде війна, чи ні? І ось, те, що Андромаха має такий самий вираз очей, як Пенелопа, заставляє Одисея простягнути руку Гекторові. Троянської війни не буде!! Але тепер щойно відчуваєте, що драматичне напруження добігає своєї кульмінаційної точки. Доля, призначення іще не сказала свого останнього слова. Андромаха затулює вуха; не хоче нічого знати, ні бачити, поки не впаде це останнє слово. І воно приходить: Зявляється пяний Аякс /Hans Christ. Blech/ нерозважно піжходить до Андромахи, Гектор вихоплює меча. Аякс втікає. Але зявляється "Троянський поет" Дамоклос, він побачивши обнажений меч, кричить: "Вуйна!" Гектор пробиває його мечем. Надбігають інші. "Троянський поет" творить свій останній твір: він умираючи кричить: "Це зробив Аякс!" Ніхто не вірить Гекторові, що це Гекторове діло. Ніщо не спинить рішення долі: товпа біжить і вбиває грецького посла, Аякса, Андромаха розтулює руки: Війна!

Пєса закінчується повними сарказму словами: "Троянський поет мертвий, - слово має грецький поет!" Відкривається велика брама і бачимо Олену в обіймах 15-ілітнього Троіліуса.

В пєсі є місця, де вміло введена музична ілюстрація /Otto Rosenberger/ видатно причинюється до піднесення драматичного моменту.

Ш.

ПППППППППППППППППППППП

ВІД РЕДАКЦІЇ.

Заповіджений але не використаний в цьому числі матеріял буде використаний в наступному.

В наступному числі містимо:

1. Майбутнє УНРРА Університету.
2. Життя високих шкіл.
3. Студентське життя.
4. Статтю: "Наше вчора, сьогодні і завтра", та інше.

ПППППППППППППППППППППП

СПОРТОВА СТОРІНКА.

Вияснення.

З огляду на брак місця в минулому числі /"С.В".ч.26/ була дуже скорочена спортова сторінка. Крім цього трапилась помилка в скороченні; в замітці "Футбольна зустріч між УССК-ом і Дніпром /Бамберг/" слід читати; "Відзначились грачі з з УССК-у Стасюк, Дейчаківський і Смішкевич.

УССК : Чорногора /Авґсбург/
0.: 0.

В неділю 13 ц.м. виїздила дружина УССК-у до Авґсбурга де розіграла другі з черги змагання за мистецтво круга першунів з тамтешньою Чорногорою. Змагання покінчились невирішеним вислідом. Дружини виступили в таких складах: УССК - Сорочинський, Кравченюк І, Стасюк, Петрів, Дейчаківський, Митрович, Купецький, Стадниченко, Звонок, Смішкевич, Байко.
Чорногора: Білоконський, Шміґель, Клим, Савка II, Кметь, Ащудляк, Дрогобицький, Клименко, Савка І, Курка, Млинар.
Ціла перша половина проходила під знаком сильної переваги студентів, що грізними атаками раз-по-раз непокоїли воротаря господарів, що їх, однак, залога розпучливою обороною не дозволила стрілити воріт. В другій полугрі УССК грає проти сонця, Чорногора має більше з гри. В 69-ій хв. карний коп до Чорногори стріляє Смішкевич воротареві в руки. Після цього до голосу приходить знову УССК, але його напад не зумів здобути рішаючих воріт.

Дружина Чорногори випала назагал добре, хоч в другій полугрі заграла досить брутально. Найкраще заграв Савка І в нападі; УССК заграв жертвенно й спокійно, а нерішений вислід кривдить до певної міри студентів. На спеціяльне вирізнення заслуговують: Стасюк, Дейчаківський і Звонок.

Суддював необєктивний п. Андрухович. Цікаво, направду, чому так відомий суддя свідомо не захотів перевести змагань безсторонно, не допускаючи до смішних моментів на грищі.

УССК І б: Богун /Розенгайм/ 1 : 3 /1 : 0/.
В першій полугрі переважає УССК, що гарним стрілом Теслюка здобуває одинокі ворота. Після перерви більше з гри мають господарі, що їм вдається здобути 3 воріт й цим самим вирішити змагання в свою користь.
Суддював слабо п.мгр.Савицький.
Змагання за першенство ДП 5-го Дистрикту у відбиванці, що тривали від 9 - 13 ц.м. принесли студентам зовсім заслужено друге місце після Русі зі Шляйсгайму. Відбиванкарям УССК-у довелось змагатися із найкращими дружинами американської зони.
Перемігши литовську дружину з
Розенгайму 2:0
Лева 2:1
Мотінген 2:1 і
Бад Верісгофен 2:0 УССК увійшов до фіналу, де, однак, не зміг встоятися перед твердою дружиною Русі й програв 2:1.
До змагань цих виступив УССК в складі: Баранецький, Дроздовський, Лямевич, Лисенко, Стасюк і Остапчук.
Шаховий турнір УССК-у триває. Змагання проходять із великим зацікавленням. Найбільшу скількість здобутих точок має Мотиль. Добре теж грають: Грибович, Курій, Голинський.

ПОДЯКА.

Провід УССК-у складає отсим щиру подяку Голові Українського Комітету в Розенгаймі пану Гнатківському за прихильне прийняття наших спортовців після змагань в дні 13. жовтня ц.р.

Провід УССК-у.

СТУДЕНТСЬКІ ВІСТІ

НЕДІЛЯ 20.жовтня 1946.

На спортовій площі коло Студентського Гуртожитку Доїзд трамваєм 4 до кінцевої зупинки Рамерсдорф/

Відбудуться між дружинами

"Довбуш"/Фрайман/ - УССК.

За мистецтво мюнхенської области.

Початок о 15 год.

ффффффффффффффффффффффффффффффффффф

На цій же площі о 13 год. відбудуться змагання за мистецтво кляси першунів

"Дніпро" /Байройт/ - УССК.

ффффффффффффффффффффффффффффффффффф

СПРОСТУВАННЯ І ВИЯСНЕННЯ.

1. Редакція "С.В." до статті з "Студентських сходин" /Ст.Вісті ч.26,ст.11/ спростовує,що культурно-суспільний референт ЦЕСУС-а не був "Одиноким,що погоджувався з рефератом" студента д.Коваля. Культурно-Суспільний Референт лише підкреслив вартість теми, а не її опрацювання або позем.

2. Жарти в "CAMERA OBSCURA" "С.В." по відношенню до Культурно-Суспільного Референта ЦЕСУС-а,не мали на меті понизити вартість його цінної праці в студентськом му житті.

Всі жарти в "CAMERA OBSCURA" мають характер дружніх шаржів.

Заявляємо,що ми не мали і немаємо наміру когонебудь ображати.

Адміністрація "С.В". звертається до студентських Громад і Секцій:

1. Територіяльної Секції в Берхтесґадені,
2. УСГ Авгсбурґ
3. УСГ Гайдельберґ
4. УСГ Гіршберґ
5. УСГ Реґенсбурґ
6. УСГ Ерлянґен
7. Територіяльної Секції в Міттенвальді,
8. Територіяльної Секції на Фраймані

Просимо якнайскоріше заплатити належитість за вислані часописи.

ффффффффффффффффффффффф

ЗАУВАЖЕННЯ.

Редакція "С.В." зауважує, що в цьому числі з дуже поважних причин трапилось багато помилок. Уважний читач їх зможе виправити при читанні.

ффффффффффффффффффффффф

О Г О Л О Ш Е Н Н Я

Наступні сходини редакційної Колегії "С.В." відбудуться в понеділок 21. жовтня 1946 р. о год. $2.^{30}$ по полудні.

Наступне число "С.В." /ч.28/ вийде в неділю 27.X.46.

ффф

Адреса Редакції і Адміністрації: München 8. Führich Str. 53 2/2

ЦІНА 1 Н. М.

Студентські Вісті

Тижневик для членів Української Студентської Громади в Мюнхені.

ЧИСЛО 28

Рік 1 Неділя 27 жовтня 1946

З М І С Т.

СТУДЕНТСЬКІ ВІСТІ - Тижневик на правах рукопису. Виходить що-неділі.
Поміщені дописи та статті є становищем поодиноких авторів; їх вважати можна становищем Редакції тільки тоді, коли Редакція це виразно зазначує. Всі рукописи мусять бути написані на машинці лише на одній сторінці. Не використані рукописи не повертаємо і в цій справі не листуємось.

Видавець:
Українська Студентська Громада в Мюнхені.
Редагує:
Колегія.
Начальний Редактор:
Володимир Дубняк.
Мовний Коректор:
Лідія Клим.

STUDENTS' NEWS - Ukrainian Students Weekly. Published for the Members of the Ukrainian Students' Association in Munich.
Private copied.

Ділимося з громадянством сумною вісткою, що 20. жовтня ц.р. згинув трагічно в Інгольштадті в 23-ому році життя, студент медицини

ВАСИЛЬ МАЛКОВИЧ

Похорон Покійного відбувся в Інгольштадті 22-го жовтня, при участі студентських організацій і місцевого громадянства.

Вічна Йому Память!

Українська Студентська
Громада
в Мюнхені.

ПРОБЛЕМИ ДНЯ.

ЗА МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ.

УНРРА-Університет в Мюнхені, що вже існує близько одного року і закінчив два семестри - тепер став перед проблемою, "бути чи не бути". На порядку дня, одно питання, чи цей перший Інтернаціональний Університет стане насправді в широкому розумінні слова Міжнародним Університетом, на який вже так давно чекає академічний світ, чи він може перестане зовсім існувати.

Зрозуміло є, що теперішній УНРРА-Університет, що не є Міжнародним Університетом як в своїй структурі побудови, так і в методах праці та багатьох інших питаннях, він є таборовим Університетом, який повстав з ініціятиви самого чужинецького студентства та науковців, як вияв потягу до життя, науки і творіння.

Одначе, він може стати Міжнародним Університетом, про який давно мріяли, але особливо в теперішню пору є найкращі умовини до його створення.

Під теперішню пору УНРРА-Університет ще не вповні заступлений всіма факультетами, чи навіть семестрами, тут функціонують лише поодинокі факультети, як наприклад:

1. Медицина з підфакультетом ветеринарії,
2. Економія,
3. Право,
4. Машинознавство з відділом машинознавства і електрознавства,
5. Будівництво з відділами: мірничий, чисто будівничий та архітектури,
6. Природознавство з відділами: агрономії та лісівки, хемії, технічної хемії, біології, фармації.

Як бачимо, тут не заступлено ще багато різних факультетів. Другим ... є той факт, що з одного боку серед студентства переводиться сувора контроля за визнання права ДП і з приводу цього здержано дальший прийом на студії, який буде продовжений лише по закінченні праць Контрольної Комісії, з другого боку робляться всі заходи щоб з таборового Університету перетворити його в справжній Міжнародний Університет і широко відкрити двері студентам, представникам всіх народів, навіть німцям, не зважаючи чи даний студент є Ді Пі чи не Ді Пі. Бо тепер, хоч тут студіюють представники майже 10 народів, то їх обмежують приписи УНРРА в справі Ді Пі. Особливо в останній час ведеться акція широкої пропаганди УНРРА Уні-

верситету /з наголосом на перетворення його на міжнародній серед чужого наукового світу та закордонних університетів. Вислано листи до Університетів: Сорбона /Франція/, Брюссель, Кембридж і Оксфорд, Американських і Шведських та Швайцарських, як рівнож до міжнародних організацій: YMCA, ISS (International Student Service), WSR (World Students Relief) Students Federalist /Американська Студентська Організація/, до церковної організації Pro-unione-Sancta Ecclesi, що змагає до церковної єдности і виявила прихильність і зацікавлення до УНРРА-Університету/Членами її є обидві наші українські церкви/.

Пороблені деякі заходи, що навіть мають вигляду на позитивне полагодження, в справі перенесення Університету до іншої країни, будь-якої, аби геть з Німеччини. Є вигляди, що університет знайде своє місце осідку в Римі, в Швайцарії або Данії, що вже виявили свою прихильність до цього, одначе ще напевно місця осідку не встановлено.

Досить сказати і відмітити радісний факт, що те що зроблено до сьогодні дає підстави думати, що справа майбутности теперішнього, цього примітивного Міжнародного Університету буде полагоджена позитивно. Постава міжнародних культурних чинників - прихильна.

Можна сподіватися, що МІЖНАРОДНІЙ УНІВЕРСИТЕТ - ОДНЕ З ВАЖЛИВИХ МІСЦЬ ВЗАЄМОРОЗУМІННЯ І ПІЗНАННЯ МІЖ НАРОДАМИ-БУДЕ.

ВІН СПРИЧИНИТЬСЯ В ВЕЛИКІЙ МІРІ ДО БУДУВАННЯ НАШОГО КРАЩОГО ЗАВТРА, ДО ВІДРОДЖЕННЯ В СВІТІ ПРАВДИ І ПОВНОЇ СВОБОДИ НАРОДІВ.

Володимир Дубняк.

====================

На допомогу Українському Студентству.

Виступ Хору "Україна" під мистецьким керівництвом проф. Нестора. Велика заля Німецького Університету в Мюнхені.

В четвер 24. жовтня о год. 18 відбувся концерт Хору "Україна" під мистецьким керівництвом проф. Нестора. В програму входили українські народні пісні, твори українських та західньо-европейських композиторів. Якраз в цей день минало 40 років мистецької діяльности заслуженого українського мистця - диригента проф. Нестора. Українські студенти сердечно привітали та побажали якнайкращих дальших успіхів Шановному Ювілянтові. Від старшого громадянства вітали проф. Нестора проф. Розгін, проф. Кульчицький і Василь Іващук. Концерт пройшов з великим успіхом. Ввесь дохід був призначений на КоДУС.

==============================

xxxxxxxxxxxxxxxxx

ВТЕЧА ВІД ПРОБЛЕМ

Ми сьогодні часто зустрічаємося з питанням, що мало би робити наше студентство на еміграції. Яка його роля, як еміграційного чинника, супроти нашого національного відродження.

На перше питання відповімо "Студентство повинно вчитися". Роля нашого студентства супроти нашого національного відродження повинна бути такою самою, як роля молоді в кожній державі. Вона повинна вливатись в міру закінчення науки, в організовані ряди старшого громадянства, щоб цим робом, своїм молодечим запалом і своєю незахитаною молодечою вірою дати новий розмах розпочатому уступаючим поколінням ділу - це споконвічна роля молоді всіх націй. У нас на жаль ця роля ускладнюється тим, що старше громадянство само переживає глубоку кризу. Воно за винятком сил українського шкільництва часто везеться на розворі молодих. Це стара українська молодь, яка незадержується при тому, що нація в своюому дотеперішньому розвиткові витворила, і тому не диво що вона не може включити в свої ряди молоду молодь, бо вона сама цих рядів немає, чи радше нехоче мати.

Випливає з цього фактична рівноправність старих і молодих серед свідомих українців є найбільшою трагедією і найбільшим нещастям нашої молоді. Ненавчена і не примушена своїми старшими до залізної дисципліни, до твердого послуху, до пошани для авторитетів, молодь мусить цього всього сама себе вчити: вона сама часто забирається до відігрaння ролі старших і тому криза сучасного українства лягає однаковим тягарем, як на старі, так і на молоді плечі.

На превеликий жаль сьогодні в нашої молоді, та в тих старших які везуться з неї на розворі є тенденція обминати проблеми продовжувати дальші форми.

Втеча від проблем - явище зрозуміле. Має вона окремі причини в нас - вона випливає з загальної тенденції збереження енергії, тенденції, які проявляються не лишень у людині, але і в природі. Електричний струм вишукує шлях найменшого опору, хоча б цей шлях мав бути і найдовший. Таксамо людська думка, радше йде шляхом рутини, або наслідування готових, чужих зразків, ніж мала б зуживати енергію на індивідуальну розвязку питання, пристосовану до місця і часу. Це правда - але правда також, що в історії відогрaли ролю лиш одиниці і народи, які пристрасно шукали проблем і їх розвязки. Коли б в Еспанії не було кількох людей, що за всяку ціну хотіли розвязати проблему морського шляху до Індії, Еспанія була б незаволоділа на кілька століть Америкою. Якщоб німецький народ не видав з себе гурту людей що з запалом кинулися розвязувати таємниці природи Німеччина не була б зайняла передового місця в техніці. А в тім розвязка проблем необхідна не лише в змаганнях за першість, але в боротьбі за існування. Проблематика викликає жваве зацікавлення національними справами і тим самим активно поглиблює національну свідомість, розвиває думку, критицизм, почуття відповідальності з якою вяжеться здоровий реалізм.

Повертаючи до теми "До проблеми студентських організацій" нам треба вийти з думки: "Завданням молоді на будуче є вливатись в міру закінчення студій в організовані ряди старшого громадянства". І тут нам треба признати, що влитись в старше громадянство і внести в нього живучість може тільки та молодь, яка зуміла простудіювати те, чим жило уступаюче покоління, та що треба сьогодні в нього влити, щоб жити життям державних народів сучасної доби.

Розвязуючи цілість питань вчорашнього, сьогоднішнього і завтрішнього ми несміємо в проблематичній азбуці забиратися за розвязання останньої букви, незнаючи всіх початкових. Нам нетреба забувати, що в деяких галузях науки та державного будівництва ми є безбатченками, бо від старших немає в нас чого перебрати і тут нам треба ще більшого зацікавлення та муравлиної праці. Нам кандидатам в українську інтелігенцію слід уявляти собі цілість українських пи-

тань, які повинні лягти в основу нашого світогляду є в сумі дати химерну будівлю - нашу святиню.

Ми повинні пам'ятати, що цих всіх питань не розвяжуть половичні одиниці і тому праця студентських організацій повинна в нас йти під кутом змагу за духову повноту студентства.

Капітан Франко.

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

В.Дубняк.

ОКСФОРДСЬКИЙ І КЕМБРИДЖСЬКИЙ університети

/Продовження. Початок див. "С.В." ч.ч.23,24-25/.

ІУ. Вищі особи Університетської адміністрації: Канцлер і Віце-Канцлер.

Відомо, наприклад, що хоч королеві в Англії в системі державного керівництва належиться саме вище місце, однак воно для короля лише "царствувать а не керувати". В дійсності державою керує премер-міністр з міністрами, що складають парлямент.

Цікаво, що mutatis mutandis, знаходимо щось подібне в системі управління Оксфорду і Камбриджу. Тут є /подібно як в державі король/ в Університеті - Канцлер /Chanceller Cancellarius / а для фактичного керівництва Університетом Недільна Рада.

На Канцлера вибирають дуже поважну особу, якогось видатного політичного чи громадського діяча і такий вибір є великою честь. Він ніколи не живе в Оксфорді, лише приїжає туди щоб очолювати врочисті засідання, напр., при присудженні Університетом ступня доктора honoris causa, що відбувається при великому наставлені, в присутності заслужених осіб. Придати більшу чи меншу вагу значінню Канцлера залежить від самої особи, яка стоїть на цьому високому становищі. Напр., від 1908 р. був Канцлером лорд Керзон видатний знавець далекого і близького Сходу, автор праць: "Persia and the Persian Question" /1892/ "Problems of the Far East" /1896/ "Russia in Central Asia" він дуже енергійно з перших днів взявся за краще налагодження життя Університету і став дуже популярним серед англійського народу. Його книга про реформу Оксфордського Університету стала загально відома. "Principles and Methods of Universitz Reform" Being a letter adressed to the Universitz of Oxford bz Lord Curzon of Keddleston, Chanceller of the Universitz Oxford 1909.

Канцлер вступаючи на своє почесне місце приймає присягу в присутності всіх членів Університету. Текст присяги, що походить ще з 1636 р. такий:

"Insignissime et Honoratissime... Tu dabis fidem, quod omnia et singula Statuta, Libertates, Consuetudines, Iura et Privilegia istius Universitatis, quaecumque partialitate remota, indifferenter, bene et fideliter, quantum in te fuerit et ad tuam notitiam devenerint, durante Officio tuo, tueberis et conservabis. Item quod ea omnia fideliter exequeris, quae ad officium Summi Universitatis Cancellarii spectant".

Вислухавши ці слова віце-канцлер говорить: Do fidem Канцлером Університету в Кембриджу був перед I війною лорд Релі, знаменитий фізик і хімік, що за відкриття аргону одержав Нобілевську нагороду.

У. Вища Законодавча Установа Оксфордського Університету. Magna Congregatio sive Convocatio Magistrorum Regentium et non Regentium.

Вищою законодавчою установою для Оксфордського Університету є загальне зібрання членів університету що називається конвокацією /Convocation /.

Членами університету числяться всі особи, що колинебудь відзначені університетом званням магістра, чи доктора. При закінченні університету студент одержує степінь бакколавра /перша наукова степінь/, він може одночасно і надалі числитись в списках свого

коледжу і університету платячи приблизно 10 марок членської вкладки. По трьох роках, він платить відповідну суму /близько 120 марок/ в користь університету і одержує від університету степінь магістра.(M.A. "Master of Arts - Magister Artium). По одержанні звання магістра може просити про заракування в члени університету, платячи і надалі вкладки. Так в Оксфорді /тай в Кембриджу/ нараховується до 7000 членів в кожному.

Одержання катедри залежить від кількости і якости наукових праць. В Англії можливе навіть одержання катедри людям не закінчившим ніяких вищих шкіл, але як вони здібні до того.

Напр. Два англійські університети надавали катедру Г.Спенсеру, який не закінчив ніякої вищої школи. /Див.Herbert Spencer "Autobiography" або "Герберт Спенсер, як основник нової соціології"/.

Такі вище згадані устрої так повязують науковців з своїм alma mater --, що науковці довго, часом ціле своє життя, дають матеріяльну допомогу їм. В дійсності внутрішним життям керують не всі члени, а частина їх, бо інші, часто зза формальних причин /як виїзд з Англії/не можуть цим правом користатися.

УІ. Конґреґація, як другий законодавчий орган Оксфордського Університету. Недільна Рада як вищий виконавчий орган університету.

Така велика кількість членів не дозволяє обговорювати одноразово всім різні питання. Звідси, що Конвокація вдійсності може прийняти або відмовити ті проекти для яких необхідна санція Конвокації, або як це називають Congregatio Magna Magistrum regentium et non regentium. Тутніби референдум на якому обговорюються важливі питання.

Поряд з Конвокацією в Оксфорді є ще Конґреґація /Congregation of the University/ вже більш підхоже на законодавчий орган. В склад його входять головніші особи Університету, Коледжів, професори і члени іспитових комкомісій та інші. Конґреґація нараховує до 600 членів. Конференції Конвокації та Конґреґації є відкриті і доступні для всієї громадскости. І накінець виконавчий орган Університету це Недільна Рада. Hebdomadal Council що збирається раз в тиждень. Вона складається з канцлера, що майже ніколи не буває на її засіданнях, віцеканцлера, що фактично керує нею та інших визначних осіб.

УІІ. Університетське життя в Оксфорді і Кембриджу. Академічні і присудження наукових звань.

Англійці будучи найбільш прогресивним народом в свою чергу зберігають більше як будькі інші народи старинні форми свого життя. Всі студенти в Оксфорді і Кембриджу носять окрему форму довгі і короткі вбрання з спеціяльними шапками, подібно як в нас духовенство.

Давніше вбрання професорів і студентів були довгі аж до пят. Тепер короткі т.зв. мантії студенти носять в офіційному студентському житті; на викладах, в бібліотеці, а також з наступленням темноти вечором та в неділю.

Однак при експериментах в лябораторіях перебувати в мантіях не вигідно, тому то було окреме розпорядження що допускало в особливих випадках бути без мантів.

Професори і особи університетської адміністрації також мають свою окрему форму. Манті бувають різних фарб, з облямівкою різньої ширини і також різних фарб на рукавах. Як фарба так і облямівка на рукавах залежить від наукового звання /маґістер, доктор/ і від його характеру /медицина, теологія і т.д./.

Канцлер носить чорну розшиту золотом мантію з довгим шлейфом і в урочистих випадках буває в асисті професорів в різнофарбних мантіях, так що його вихід нагадує вихід коронованих осіб, часом його супроводжують по боках два т.зв. беделі з золотими і серебряними палками в руках.

Всі професори і члени уні-

версітету носять свою форму в академічному житті, але вони можуть бути в звичайному вбранні але без прав свого звання.

Вулиці Оксфорду завжди заповнені людьми одягненими в академічні вбрання. Одні в звичайних коротких вбраннях, інші в довгих /стипендіяти/ у всіх під мантіями видніються чорні куртки і білі краватки.

Наукові звання надаються в дні назначені віце-канцлером, що оголошуються в т.зв. Universitz Gazette.

Присвоювати наукові звання може лише окреме зібрання членів Університету що називається Ancient House of Congregation, до якого входять особи Університетської Адміністрації, професорів і інш. визначних осіб. Як лише ввійде в залю віце-канцлер з цілою процесією, один з беделів голосно каже: " Intretis in Congregationem, magistri, intretis!
Віце-канцлер сідає на своє крісло і оголошує ціль зібрання. Потім секретар Університету оголошує, що всі кандидати на наукові звання одержали встановлені для цього дозволи і полагодили всі формальності. Вся врочистість відбувається в святочному оточенні.

УІІІ. Студентські організації та життя студентства в Оксфорді. Oxford Union Society, як головний Університетський Студентський Клюб.

/Закінчення в наступному числі/.

З СТУДЕНТСЬКОГО ЖИТТЯ.

З студентських сходин 17.Х.46.

"Християнська релігія і питання науки", під такою назвою виголосив культурно-суспільний референт ЦЕСУС-а в Студентській оселі реферат, який був добре підготовлений, опрацьований, на високому науковому поземі, ілюстрований багатьома прикладами і фактами з всестороннього життя. Дискусія відложена на пізніше, речинець буде оголошений.

Християнська релігія і питання науки.

Реферат Культурно-Суспільного Референта ЦЕСУС-а пройшов з зацікавленням при участі студентства УСГ в Мюнхені.

"Питання нашої релігії, питання нашої віри треба розглядати в першу чергу як питання нашого духа, духа вічно шукаючого, духа який вічно росте...", каже прелегент.

І дійсно поглянньмо на нашу духовість тепер, який катастрофальний занепад переживає людство сьогодні. А переживає тому, що в духовому світі панує розклад. І як єдиний вихід з цього прелегент вказує: "...духовість людини можна розвинути лише при допомозі релігії, релігійного життя". А в іншому місці:

"У правдивій, глибокій духовості людини мають своє джерело віра в Бога, як найвищий ідеал, найвищу правду, криється джерело доброти людини, пошанування людини, розуміння її, стремління до єдности й співпраці нею для загального добра."

А як поглянемо на своє злиденне життя, яке воно бідне, нещасне, і все тому, що наша духовість переживає страшний занепад.

Прелегент наводить багато ілюстрацій з Канта, Спенсера, Маркса і Енгельса до Наполеона включно.

Дійсно, що такий реферат дуже корисний і треба чекати якнайскорше обговорення його в формі дискусії, бо тема дуже актуальна.

учасник.

ЗАГАЛЬНО-СТУДЕНТСЬКИЙ БІЛОРУСЬКИЙ ЗЇЗД В МЮНХЕНІ.

Зїзд Білоруського Студентства.

В середу 16 жовтня 1946 в приміщеннях Оселі УСГ та ЛУПВ в Мюнхені відбувся Всестудентський Зїзд Білоруського /Кривицького/ Студентства на чужині, в якому взяло участь около 50 уповноважених делегатів від студентства західніх зон Німеччини та організованого білоруського громадянства.

У звязку з пашпортовими труднощами не могли взяти особисту участь делегати з інших країн, однак треба підкреслити, що біль-

ність білоруського студентства на чужині сконцентрована в Німеччині, а студентство в інших країнах вповні солідаризується з напрямними діяльности та ідеологічними принципами студентства з терену Німеччини.

Найважнішим завданням Зїзду було покликати до життя білоруську всестудентську центральну організацію. І це завдання виконано. Принято статут і заложено "Централю Беларускіх Студенцкіх Арганізациу на чужине" /ЦБСА/, вибрано Провід, який буде всеціло координувати білоруське студентське життя на чужині. Перед Проводом білоруського студентства стоять важкі завдання, але Він сповнений вірою у побіду Правди поконає всі перешкоди й виконає своє призначення.

На Зїзді відчитано історичний реферат про долю кривицького студентства на чужині в минувшині та теперішности. Реферат насвітлював пройдений тяжкий шлях білоруського студентства в минулому, його осяги в боротьбі за краще завтра свого народу в минулому та накреслив шляхи в майбутнє.

Зїзд приняв постанову, щоб вислати на руки Генерального Секретаря ООН меморандум, в якому представляється сучасне критичне положення білорусинів на чужині взагалі, а студентства зокрема.

Крім того в окремій резолюції Зїзд заняв становище відносно Білоруського Православного Єпископату, який підпорядкувався канонічно Російській Закордонній Церкві та включився в акцію, яка може принести велику шкоду білоруському народові.

Зїзд у сердечних словах звертається до білоруських єпископів з закликом до національної та громадської солідарности з усім білоруським громадянством, що опинилося бездомним на чужині, а особливо солідаризуватися з інтелігенцією.

Дальше Зїзд доручив Проводові ЦБСА опрацювати заклик до білоруської молоді на чужині, закликаючи її до інтенсивних студій на закордонних університетах, особливо Західної Европи.

Від себе додамо, що білоруське студентство підходить до студій дуже серйозно, працює дуже пильно й виказує в багатьох осередках надпересічні успіхи. Цим дає воно доказ великого зрозуміння своїх завдань на чужині в сучасну пору, використовуючи і найменші можливості для поглиблення свого знання, скріплення праці над собою, а тим самим збагачуючи свою всенаціональну скарбницю.

Становище Зїзду відносно постави єпископів є ясне й самозрозуміле. Студентство - це авангард, це рушійна сила, а інтелігенція - мозок нації. Вони є виразником волі й бажань народу, а воля й бажання білоруських єпископів, що пішли під московські впливи йдуть цілковито в розріз з бажаннями всього білоруського громадянства.

Цим висловлюємо новоствореній Централі Білоруських Студентських Організацій на чужині якнайкращих успіхів у праці та швидкого розвитку, а Проводові її йти непохитно вперед до здійснення свого Найвищого Національного Ідеалу.

П.С.Надтисянський.

==================

Білорусько-Український Міжстудентський Комітет Співпраці у Мюнхені.

До Високого Всестудентського Зїзду Білоруського Студентства у Мюнхені.

Білорусько-Український Міжстудентський Комітет Співпраці, як координаційний чинник співпраці українсвкого студентства з білоруським у Мюнхені, сердечно вітає білорусько-кривицьке студентство з нагоди сьогоднішнього Зїзду.

Живучи в надзвичайно важких обставинах на еміграції, знаємо, з якими колосальними труднощами зустрічається білорусько-кривицьке студентство в щоденному житті в боротьбі за покращання життєвих умов, у здобуванні знання та, що найважніше, за краще завтра свойого народу.

Віримо, що й при найбільших труднощах зовнішнього характеру, білоруське студентство подолає всі перешкоди й у недалекому майбутньому як авангард на чолі свого народу здійснить своє велике призначення у Вільній Білорусі.

Ще раз бажаємо Високому Зїздові якнайкращих успіхів у своїй праці, яка в недалекому майбутньому при-

несе бажані користі. Мюнхен,16 жовтня 1946. За Білорусько-Український Міжстудентський Комітет Співпраці:
голова секретар.

СТАТУТ КУРАТОРІЇ СТИПЕНДІЙНОГО ФОНДУ НДОУЖ.

Управа НДОУЖ,бажаючи піднести рівень української журналістики та скріпити доплив свіжих фахових журналістичних сил до української преси,створила ухвалою з дня 8.10.1946 "СТИПЕНДІЙНИЙ ФОНД ім.Й.ПОЗИЧАНЮКА і Ю. ЛИПИ!" Для завідування цим фондом управа НДОУЖ покликала окрему Кураторію.

1. Місце осідку Кураторії є кожночасне місце осідку управи НДОУЖ.
2. В склад Кураторії Стипендійного Фонду НДОУЖ,ім.Й.Позичанюка і Ю. Липи входить трьох членів,з них Голова Управи НДОУЖ або Секретар, один член Контрольної Комісії НДОУЖ та один член НДОУЖ,кооптований Управою НДОУЖ.
3. Стипендійний фонд основується з:
   а/ з дотацій окремих редакцій чи видавництв;
   б/записів і дотацій приватних осіб; розмір стипендії визначає фундатор у порозумінні з Кураторією.
4. Стипендії виплачуються стипендіятам кожного місяця.
5. Стипендії НДОУЖ будуть признавані студентам журналістики або таким молодим журналістам,що доповняють свою фахову освіту.
6. Кандидати мають відповідати таким умовинам:
   а/ Українець високого морального рівня,про що мусять стверджувати відповідні довідки українських громадських інституцій, в першу чергу студентських.Зокрема має бути підкреслена в цих довідках участь кандидата в національно-громадській роботі;
   б/має виказатись безумовним успіхом у студіях,що його стверджують відповідні свідоцтва;
   в/ має виказатись довідкою КоДУСУ, що не одержує від інституції допомоги.
7. Признана стипендія може бути відкликана рішенням Кураторії,якщо стипендіят перестане відповідати вимогам статуту Стипендійного Фонду.

Управа НДОУЖ зокрема відмічає, що Редакція "Української Трибуни" уфундувала перші дві стипендії НДОУЖ.

Прохання для одержання стипендії НДОУЖ слати до Кураторії "Стипендійного Фонду НДОУЖ" на адресу: Мюнхен-Рамерсдорф,Фюріхстр.53 НДОУЖ. До прохання долучити: короткий життєпис,стан дотеперішніх студій і маєтковий стан,завірений Укр.Студ.Громадою,ЦЕСУС-ом, чи КОДУС-ом.

Управа НДОУЖ.

ВИСОКОШКІЛЬНИЙ КРУГ ДЛЯ ВЗАЄМНОГО ПОРОЗУМІННЯ.

19.вересня ц.р. зібралися представники студентства американської і французької зон,щоб обмінятися між собою досвідами,що їх вони набули при намаганнях відбудови зв'язків між чужинецькими й німецькими студентами.

На зібранню були присутні й представники військового правління й нім.влади обох зон,як також його Магніфіценція,пан Ректор Університету Тюбінґен й доценти всіх факультетів.

На першому засіданню виголосили поодинокі представники високих шкіл реферати про стан закордонної праці на їхніх високих школах. Показалося,що всі вони працювали над завданням закордонного порозуміння й що найбільші успіхи в цьому напрямі осягнено в Марбурзі й Тюбінґені.

Щоб осягнути кращу співпрацю, запропонував представник університету Тюбінґен створити організацію,що об'єднувала б у вільній формі всі студентські уряджения, що мали б занятися працею над порозумінням. Така організація буде безсумніву більше респектована закордоном,як поодинокі університети, вона переводитеме більші заходи й уможливлюватиме це високим школам, якщо вони будуть на це спроможні. Правильне розділювання обмінної літератури й місць студій лежало б також в її руках. Проєкт заснування такої організації прийнято одноголосно,чим дано початок високошкільному кругові для взаїмного порозу-

міння. Предсідником вибрано Керівника Закордонного Уряду студентства Тюбінґену пана студ. фіз. Ґінтер Лавнієна і п. студ. мед. Вальтера Цушке в Марбурзі.

Закордонні гості висловилися також про стремління до взаїмного звязку. З американського боку було сказано, що при ОН. повинен бути заснований спеціяльний відділ для цих питань, що буде мати один голос при найважніших постановах. Також винесено певні постанови про вибір студіюючих, що входять тут в питання. Показалося, що є важко всім проблемам присвятити пильну увагу. Демократичному духові зборів відповідало те, що мимо поділення спочатку поглядів осягнено вкінці одну задовольняючу постанову.

Накінець нарад висловив проф. Д-р Штайнбюхель, ректор університету, своє вдоволення про їх перебіг. Він вказав на відповідальність, що її несе новозаснована організація керована тепер членом університету Тюбінґен. Свою промову він закінчив; нехай слово про університет в дух стане знову правдивим. Бо тільки через дух буде виконаний великий ланцюг, що звязуватиме всіх нас в одну нерозривну цілість.

==
xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

НІМЕЦЬКИЙ ВИСОКОШКІЛЬНИЙ КРУГ ДЛЯ ПРАЦІ НАД ПОРОЗУМІННЯМ.

На нарадах студентських закордонних референтів засновано делегатами різних високих шкіл американської, британської й французької зон, нім. високошкільний круг для праці над взаїмним порозумінням, що до нього можуть приступити всі нім. високі школи й академії. Цей високошкільний круг є вільний від всякого політичного й конфесіонального звязання й має на меті заступати нім. студентів при переговорах з місцевими й закордонними представництвами. Він має також посилювати й координувати студентську працю над порозумінням в нім. високих школах. Першим предсідником вибрано Ґінтера Лявкієна з університету Тюбінґен.

==

МІЖНАРОДНИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ КОНГРЕС.

Всесвітній студентський конгрес, який радив 14 днів у Празі, закінчив свої праці прийняттям і підписанням конституції новоствореного "Міжнародного Студентського Союзу". Заступники індійських магометан, а також індійського конгресу відмовилися підписати, бо вони домагалися заступства в екзекутивному комітеті і не одержали його. Голляндія, Нова Зеляндія та Ірляндія також не підписали.

==

НА XX КОНҐРЕСІ " Pax Romana"

В ФРАЙБУРҐУ /Швайцарія/.

Молоді католики, представники 41 народу зїхались у Фрайбурґу в Швайцарії та відбули XX Конґрес великої організації Католицької Академічної Молоді " Pax Romana ". Конґрес відбувся під патронатом біскупа Женеви, Лозанни і Фрайбурґу. Папа в своєму листі до Конґресу писав:

"Розвій миру загальної співпраці буде можливий лише тоді, коли розум, керований вірою, створить атмосферу справедливости і взаємного пошанування між народами".

Поруч представників студентства інших народів, брали участь українські студенти з Німеччини, Бельгії і Канади.

Конґрес виявив велике зацікавлення справами Католицької Церкви на Сході, особливо на Україні і в Польщі, з оглядуіна на яку велику боротьбу веде католицька церква з комунізмом. В дискусіях порушено багато питань, особливо цікавились українськими і польськими справами делегації Французька і Голяндська. Взагалі Польща і Греко-Католицька Церква на Україні були на Конґресі предметом великого зацікавлення.

Про українську делегацію, та її звіт помістимо окрему замітку в наступних числах.

Польська делегація була репрезентована лише еміграцією /Бельгія, Франція, Швайцарія і представники Католицького Обєднання Університету " Veritas " в Англії. Прибув також д.є Кс. Біскуп

Gawlina[3] Італії.

Університет фрайбурський створив для учасників Конгресу спеціяльний курс, на якому щодня перед полуднем учасники слухали виклади на тему концепції Християнського Обєднання, а пополудні слухали звіти про положення католицизму в різних краях.

Польська делегація мала один спеціяльний день. Iwo Bochenski відомий польський вчений, професор Університету в Фрайбурзі мав виклад в англійській мові про "Spoleczenstwie z punktu widzenia wspolczesnej metafizyki. Того ж дня по полудні прибула кореспондентка "Catholic Herald" ", яка в цілком обєктивній формі подала становище католицизму в Польщі.

Прелегентка п. Rосme Curtiss сказала, між іншим, що влада заборонила кардиналові Hlondu оголошувати папський лист перед референдумом, утруднюють звязки з Ватиканом та цілий ряд інших труднощів.

В немалій мірі причинилась до зацікавлення польськими справами на Конґресі праця і висилка Д-ра Eigenmana швайцарським товариством приятелів з Польщею і видавцем бюлетеню "Nouvelles de Pologne".

Зразкова постава польської делеґації заслуговує на увагу. Це приклад для наших студентів, зокрема католиків, який ми мусимо наслідувати, бо наша справа не краща, як не гірша. В.Д.

=========================

xxxxxxxxxxx

З ЖИТТЯ УВЕШ

Звіт

з діяльности Секції Економістів за літній семестер 1946 /відчитаний на Загальних зборах головою Секції Капітаном Франком. Див. "СВ" ч. 27./.

На протязі літнього семестру 1946 провела Секція Економістів слідуючу роботу:

1. Зорганізовано одинадцять стипендій.
2. Видано 200 примірників скрипту нім. мови, та 400 прим. "Елементів вищої математики.
3. Проведено дев'ять сходин членів Секції, на яких обговорювано:
   а/ справи провірки студійних документів
   б/ справи скриптів
   в/ справи делегатів на З'їзд ЦЕСУС-а
4. Вислано від студентства привіт на професорську нараду, що відбулася дня 11.9.1946.
5. Роблено старання в справі приняття студ. Економічної школи до Міжнародного Гуртожитку.
6. Роблено старання через Центральний Комітет в справі життєвих умовин студентів УВЕШ.
7. На сходинах виголошено слідуючі реферати:
   Реферат Капітана Франка: "Завдання студента Економіста".
   Рфферат Макогона Ом.: "Більше серіозності до студій".
   Реферат Капітана Франка: "Вплив держ. політики на господарське життя країни".
   Реферат Ричка Романа: "Значіння збіжжя в народньому господарстві".
   Реферат Вереша Василя: "Чотири релігії Сходу".
   Реферат: "Капітана Франка: "Промисловість Східної України I. частина".
   Реферат Ричка Романа: "Організація ринку".
   Реферат Капітана Франка: "До проблеми студ. організації".

На зимовий семестер вибрано новий провід Секції.
Голова Секції: Капітан Франко
Містоголова: Кащук Михайло
Секретар: Трепет Олена.

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

Наступне число, що буде подвійним /ч. 29-30/ вийде в неділю 10.

=========================

xxxxxxxxxxxxxxxxx

МИСТЕЦТВО І ДОКТРИНА.

/продовження дискусії/

Однією з передпосилок міркувань, висловлених у моїй дискусійній статті "до генези мистецтва,"було зауваження, що не знаємо абсолютних,або ж краще, узгіднених критерій мистецтва.Можна справедливо розцінювати тільки наслідки,які викликає дане мистецтво у суспільстві.Тоді мимоходом стаємо ми у становище арбітрів питання збуту і подачі мистецьких цінностей,це мимоволі примушує нас простягнути і на цю ділянку критерії вартостей ,примінюваних у інших ділянках суспільного життя,трактуючи згори суспільство,як певну замкнену сутність,яка переходить до денного порядку над питаннями, звязаними з іще непрослідженою людиною,з цією істотою,яка криє більше таємниць,чим безперечних очевидностей,з цією людиною,яка,будучи колись для Фоєрбаха "ens realissimum", для А.Карреля опісля була "l'homme être inconnu" незнаною істотою.

Така т.зв.соціяльна атака деяких людських питань м.інш.теж і мистецької творчости може мати нераз цілковиту однозгідність зі сторони інтересу держави,оправданість ідеологічно-політичного світогляду,однак поруч того находиться в постійній небезпеці заскорузнення у спекулятивній доктрині: Це ніяк не забезпечує адекватнії до розвиткових тенденцій чи людини чи суспільства. З перспективи вже пройденого шляху розвитку,може вона бути при своїй революційній та поступовій програмі оцінювана якраз як назадницька.

Тому у висновку своїх міркувань поставив я був лозунг "за вільне мистецтво".При тому я ніяк не думав,що це буде суперечити кличеві "за мистецтво-могутній двигар вселюдського поступу". Я є тієї думки,що ідея поступу не є спекуляційним витвором умів минулого століття,а тільки живучою дійсністю. Свобода росту - це передумовина прогресу.Тому був я проти встановлювання рецепт для духового розвитку,хочби ці рецепти були підписані навіть державними мужами. Товариш Бобикевич у своїй статті "Мистецтво і прогрес"кинув багато цікавих думок,які повязані у певну цілість,в більшій часті стараються навязати до проблематики "мистецтво та суспільство". Не буду займатися розгляненням поодиноких його тверджень,з якими я в часті погоджуюся,як також думок,що вже виходять поза рамці моєї теми. Тут хотів я тільки заквестійонувати деякі його міркування,його думки про діялектику у філософії та соціяльному житті вірні,але можна мати сумніви,чи діялектика Геґля,поставлена опісля на голову,ногами вгору,видержала в такій позиції до наших часів. Філософічна думка новіших часів /хочби Н.Гартман, Берґсон,чи інші,прочитати хочби статтю про Геґля у пятому числі "Universitas,"/каже про те сумніватись. Теж думки про визначення свідомости буттям,хоча мають дуже поважні аргументи,всежтаки досьогодні мають застереження /згадати б хочби до сьогодні недокінчений в біології спір про преформацію та епігенезу/.Можна теж піддати під сумнів думку,що наука служить реально практичним цілям. На мою думку,наука тільки у своїх консеквенціях /прикладні науки/ має утилітарний характер.Натомість наукова праця в сьогоднішніх часах по своєму характеру мало відрізняється від праці класичних філософів чи, взагалі, мистців.Я буду стояти в цьому питанні на позиції, визначеній у моїй попередній статті.

І врешті питання: естетика-мистецтво.Думаю,що непорозумінням було уважати ці два поняття ідентичними.Можна було б думати,що мистецтво це тільки вміння лоскотати нашу душу,годувати її солодощами. Пікассо,якого звуть поетом і революціонером /гл.швайцарський "Верк" ч.4.1945,стаття W.S.Gedeon Wolker, "Picasso Poet und Revolutionär" /зовсім не старається творити речей,які могли б називатися "гарними".Але в них французький поет André Salmon бачить "toute la douleur et toute la prière."/весь біль і всю молитву/.Не можна вимагати від мистецтва речей тільки гарних.З другої сторони спроби встановлювання деяких мистецьких закономірностей /барвні гармонії,або "напрямне напруження" у модерному абстракт-

ному образотворчому мистецтві/ це по суті не естетика. Натомість естетика може займати міродатне місце в прикладному мистецтві.

Накінець повернімся до нашого волохатого прадіда. Автор статті "Мистецтво і прогрес" має частинно рацію, коли оспорює, чи наш волохатий прадід, рисуючи гострим камінцем буйвола на стіні печери, ставив собі питання "хто я?" "Звідкіля я?" "Пощо це все?"

Тов. Б. цей печерний малюнок вважає за прояв мистецької експресії. Я радше був би схильний вважати це в значній мірі, як прояв самозакохання та підсвідомого нарцистичного "Ґельтунґстрібу". Це ця сама сила, що наказуватиме опісля будувати постументи вождів, монументальні тріумфальні ворота та пам'ятники побід. Наш волохатий предок, вбивши невинного буйвола, так тим своїм геройським подвигом був захоплений, що конечно хотів цей чин, що, можливо, в його уявленні, мав починати в тодішній Европі новий лад, увіковічнити. Його ніяк не задовольняли вияви захоплення його співгромадян, він хотів теж і грядущим поколінням передати великий міт своєї могутности. І це була генеза рисунку гострим камінцем на стіні печери. Це був радше не початок мистецтва, а початок живопису, писаного діла і одночасно початок... пропаганди. Це образове письмо, яке опісля, перейшовши свою еволюцію через египецькі гієрогліфи, дасть нам врешті решт те, що ми сьогодні називаємо писане слово.

Було б непорозумінням генезу мистецтва виводити зі сфери свідомого "ratio". Було б також помилкою вважати питання "хто я?" за прояв тільки свідомої логічної діялектики, космічно-буттєві рефлексії відгороджувати від сфери підсвідомости, а інтуіції, яку дехто вважає за "etan vital" приписувати лише пасивну ролю. Згоджуюсь з тов. Б. про звязок мистецтва з релігією у "позараціональній сфері відчувань" та "відгуку якоїсь ніжної струни людської психіки на драматичність життєвих змагань". Але, коли тов. Б. мистецтву старається надати певну тенденцію до якоїсь ужиткової цілі, певну телеологічну спрямованість, я буду схильний радше вважати його за кавзальну, або навіть понадкавзальну вислідність, без ужиткової тенденційности.

У своїх початках мистецтво нероздільно було зв'язане з релігією та філософією. Їх елементи взаїмно переплітались. Теж, при психології примітивної людини мистецтво мусіло мати не індивідуальний, а радше колективний характер. Перших проявів мистецтва треба дошукуватись у первісних ритуальних екстатичних танках, співах, у первісному релігійному мистецтві.

Щойно з бігом прогресу вилонюється еманциповане мистецтво.

Правдиве мистецтво - звільнене від примату філософії та релігії.

Правдиве мистецтво - сила прогресу!

З. Штокалко.

МАНДРІВКА ПО МЮНХЕНСЬКИХ ТЕАТРАХ.

" Olympia".

Недалеко від "Kammerspiele" біля Max II. Denkmal є новозаснований театрик "Kleine Komödie". Йде там зараз комедія на три дії Франца Мольнора п.н. "Олімпія". Це вдала комедія сальонового типу, з елегантно накресленим сюжетом, дотепними діялогами та забавними qui pro quo. Однак треба відмітити, що "Kleine Komödie" не розпоряджає силами, що моглиб задовольняти вповні. Директор і одночасно режисер Gerhard Metzner не завжди вміє пєсі надати тієї легкости, якою її натхнув автор. Т. поодинокі автори / не виключаючи Олімпії та її партнера Барни/ дають гру дуже дешевої вартості. Деяким винятком може бути тільки Евгенія, Ліза та жандарм Креґль. У загальному "Kleine Komödie" по якості зачислити можна до третьорядних мюнхенських театрів.

Ш.

ВІЛЬНЕ СЛОВО

Від бандури до... полеміки.

Мало хто з уважних читачів "Студентських Вістей" міг припускати, що авторові статті "Про морську бандрівку бандури", так довго прийдеться думати, щоби при читанні статті "Через ту бандуру...", зрозуміти наміри її автора.

Партнер нашої полеміки, все ж таки, додумався та, попавши знову в "рекомендований для письменницької творчости духовий стан", взяв і написав ще одну статтю п. н. "Бандура робить пропаганду" /гл. "С. В." ч. 27./. А сталось це, може, й тому, що шановному авторові не вдалося "від святого обурення" зібрати доволі сил для того, щоб уважати поодинокі думки моєї попередної статті критикою певних думок своєї попередної статті та закінченням дискусії над нашими попередніми статтями.

Щоб авторові статтей в "С. В." не утяжувати надмірно процес думання, ми постараємось упорядкувати наші скромні думки про його останню статтю в "якнайпевніші" та "регулярніші" твердження, приймаючи радо його запрошення до зовсім дружньої дискусії.

На нашу думку заслуговують на таку дискусію тільки два твердження автора, а саме:

1/ про "відвалювання" цілих абзаців з чужої преси та

2/ про деякі загрозливі, для дальшого розвитку українського кобзарства, симптоми.

До першої точки слід зауважити, що хоча в теперішних умовинах еміграції нераз дуже прикро приходиться нам відчути брак відповідної української літератури, то шановний автор, всежтаки, дуже помиляється, коли думає, що пишучи статтю до "Д.П.Експресу", хтось без застанови / "відмалював" цілі абзаци з чужої преси. Нажаль, мені не лежав до розпорядимости ні твір Г. Хоткевича /"Народні інструменти на Україні"/, ані хочби "Українська Енциклопедія". Натомість, користувався я коротким історичним переглядом про бандуру, який долучила свого часу управа хору "Бандура" до прохання уділити ліценції. Важко припускати, що цей перегляд міг би походити від особи необізнаної якслід з історією бандури. Не бачимо отже при чому тут "абзаци з чужої преси".

До другої точки можемо сміло сказати, що дальший розвиток українського мистецтва мало кому з нас не лежить на серці та, що деякі

загрозливі симптоми, що даються спостерігати в хорі "Бандура", не в меншій мірі непокоять також і нас. Тут ми безперечно однієї думки з автором статтей в "С.В.", хоча він, не уважаючи себе спецом а тільки любителем кобзарського мистецтва, обмежується в своїй останній статті лише на вказуванні деяких із цих симптомів.

При цій нагоді слід ствердити, що в нашій пресі,поруч "безкритичних дитирамб", можна нераз зустріти також серйозні та критичні оцінки. Візьмім хочби обширну статтю про капелю бандуристів, яку написав Василь Витвицький з приводу концерту в Бад-Верісгофені /гл."Українські Вісті"ч.40. з 18.Х.46./Обговорювання цієї статті не може входити в рямці нашої полеміки, однак уважаємо доцільним навести тут деякі думки автора, що заслуговують на більшу увагу. Згадавши те, про що треба памятати особливо при влаштуванні міжнародніх імпрез, автор пише: "Українська музична творчість вийшла вже давно поза межі ентографізму і проявилася вже зовсім всебічно у різних формах касерної й орхестрової музики. Ми робили б ведмежу прислугу собі самим, коли виходили б перед широкий світ тільки в стьожках, жупанах, і шараварах зі самою народньою піснею на устах". Тому "змагання наших хорів виходити на ширше поле музичної творчости різних народів, як це ми бачимо і в хорі п. кер. проф. Нестора, в основному шлях правильний". Але і на цьому шляху капелі бандуристів "слід шукати тільки своїх питомих засобів вислову свого власного круга діяння." На цьому місці автор суґерує досить оригінальну думку, а саме: введення в репертуар капелі творів з західних лютневих літератур. "Перерібка творів старих лютнистів на чоловічий хор і бандури не справляла б великих труднощів. Так наша капеля збудила б до нового життя,забуті і ніде не виконувані,твори давніх майстрів". Хоча наразі не легко відповісти на питання,чи керівники капелі бандуристів використають вищу пораду, то воно,на нашу думку, й не з найважнішим. Натомість дуже важним уважаємо те, щоби наші бандуристи "на шляху до вершин від творчого мистецтва не забували світлих традицій українського кобзарства та свідомі свого високого завдання і в майбутньому гідно репрезентували цю гарну ділянку нашої музичної культури. В цій точці ми зовсім згідні з другом З. Ш. і тут, здається,немає більше над чим дискутувати.

На закінчення, дозволимо собі ще кілька коротеньких завважень про тон полемік,взагалі, та зокрема. Переважно цей тон буває іронічним; іронія може доходити навіть до сарказму, однак не повинна переходити в цинізм. Деякі інсинуації та перекручення можуть викликати в обективного

читача немиле враження, яке не всилі затерти, навіть досить часте вживання ввічливої форми "шановний автор", а такі дешеві ефекти, як, напр. наївне повторювання формули
слід оминати, бо вони помітно обнизують полемічний рівень цілої статті. Стверджуємо однак з приємністю, що наша полеміка про бандуру не була по суті - тільки справою престіжу, ні по формі - тільки зручною грою слів, а що вона мала, безперечно свій виразний зміст і тому не була безплідною.

Шановному партнерові нашої полеміки, якому і надальше стоятимемо до розпорядимости для дружної дискусії, складаємо при цій нагоді нашу щиру подяку.

Ш. А.

==================================

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

З НОВИХ ВИДАНЬ.

"Змаг" - тижневик фізичної культури редагує Клегія. Видає УРСТ - Лев Міттенвальд. Вийшло вже два числа.

Водиться звичайно, що як появляється новий журнал редакція мотивує причини його появи, вказує мету, ідеї, які має ширити цей журнал. Нажаль, "Змаг" цього не помістив. Тяжко зрозуміти появу, другого вже в нас, спортового часопису. Цікаво [illegible] причини, чому якраз ініціятори видання цього журналу уважають, що дуже добре редагований "Гарт" не потрафить сповнити в таборі Міттенвальд тих завдань, які [illegible] в своєму першому числі і які дуже успішно сповнює по інших таборах.

Чи надмір редакційних сил у таборі Міттенвальд не мігби себе виправдати при співредакції "Гарту"? Чи так редагований часопис може сповнити ті виховні завдання, які перед ним стоять? Чи самообдурювання і самохвальба може правильно виховувати молодь табору та корисно впливати на працю місцевого спорт. товариства? Чи не краще використати витрачувану енергію в більше конструктивній праці? Чи це ще одна проба графоманії, чи ще одна "конкуренція"? Чи не краще було б запренумерувати кілька чисел "Гарту", щоби вказати таборянам на правильні завдання і мету спорту взагалі, а зокрема українського та дати їм змогу порівняти обєктивно осяги їхніх спортових товариств з іншими українськими та чужинецькими спорт. осягами. Загумінкове засліплення в свойому т-ві зовсім не надається на експорт.

Якщо ініціатори уважають потрібним далі видавати такий журнал, то мусять задовольнитися тим, що читати його будуть тільки ... вони самі.

Ігор Верончук.

жжжжжжжжжжжжж
жжжжжжжж
жжжж

УВАГА! СТУДЕНТИ ТЕХНІКИ!

У вівторок, 5. II. 46. о год. 19. в приміщенні Фюріхшуле відбудуться Загальні Збори Технічної Секції УСГ зі слідуючою програмою:

1. Звіти дотеперішної Управи.
2. Вибір нової Управи.
3. Організаційні справи.
4. Актуалії.

Управа Технічної Секції УСГ.

жжжжжжжжжжжжжжжжжжж
жжжж

ПОШТОВА СКРИНЬКА.

Л. Чайківський: Дякуємо за прислане. Воно більш підхоже до літературного журналу. Використаємо в наступних числах. Подайте свою адресу, або зайдіть в урядові години до Редакції. Пишіть.

Друже М.А.: Подайте свою адресу, або зайдіть до Редакції.

П.М.: Ваш допис піде до наступного числа. Дякуємо за побажання.

Р.М-ко: На жаль, не підходить.

жжжжжжжжжжжжжжжжж
жжжж

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ "С.В."

Повідомляємо, що наш тижневик висилаємо лише тим поодиноким читачам і Студентським Громадам, які зробили в нас відповідне замовлення і вчасно висилають вплату за переслані числа. Замовлення приймаємо. Одночасно пригадуємо: Територіяльні секції УСГ в Берхтесгаден, УСГ в Авгсбурзі, УСГ в Гайделбергу, УСГ в Гіршбергу, УСГ в Регенсбурзі, УСГ в Ерлангені та територіяльні секції в Міттенвальді, що це останнє упімнення вирівняти залеглості за вислані часописи. Якщо до наступного числа не вишлете належну суму, здержимо висилку нашого тижневика.

-.-

ЦІНА 1 Н. М.

Студентські Вісті

Тижневик для членів Української Студентської Громади в Мюнхені.

ЧИСЛО
29-30

Рік 1

1946

З М І С Т.

СТУДЕНТСЬКІ ВІСТІ - Тижневик на правах рукопису.
Виходить по неділях.Поміщені дописи, підписані дійсним прізвищем або псевдонімом, є становищем автора,але не конечно становищем Редакції.Всі рукописи мусять бути написані на машинці і лише на одній сторінці. Не використані рукописи не повертаємо і в цій справі не листуємось.

Видавець:
Українська Студентська Громада в Мюнхені
Редагує:
Колегія.
Начальний Редактор:
Володимир Дубняк.

STUDENTS' NEWS - Ukrainian Students Weekly. Published for the Members of the Ukrainian Students' Association in Munich. Private copied.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛИСТОПАД.

Листопад.

Звичайне слово, на означення пори року, відтинку часу. Коли його вимовляє звичайна людина, воно звучить як і тисячі інших слів в мовному лексиконі, без особливого якогось відчування.

І листопад в мові українській, наводить в памяті чи в думці - в свідомості українця, спогад Історичного Чину.

Український листопад.

Дух лицарів промовив в душах правнуків давнього Ярослава Осмомисла, короля Данила.

До столиці - Золотоверхого Києва, під шум Дніпрових хвиль, вітер ніс вістку:

Західня частина України проголосила Волю.

Далеко на Захід від Дніпра, під Сивими Карпатами, в місті Льва, залопотіли Жовто-Блакитні прапори.

Воля!

Начальний Командант Збройних Сил Дмитро Вітовський, під сльози радости, звітує старому Президентові Костю Левицькому про перебрання Українським Військом влади.

Над містом, під лопіт жовтоблакитних прапорів, лине в повітрі Гучне: Слава!

Слава Тобі, Україно!

Зпід Синіх Карпат і Гуцульських лісів Тобі Золотоверха Столице "Слава!"

Тобі Дніпре, "могучий і дужий" Слава!

Чин першого листопада, листопада Українського.

Після ясно-блискучого сонячного проблиску насунули чорні хмари. -

Буря! Злива! Кров!

Але в душах українських живе листопад.

Клоняться голови над могилами героїв листопадового Чину.

Але український листопад безсмертний. Горить він зіркою ясною в українській історії, записаний українською кровью. Він відбликом сяє на нашому шляху.

А під шум стигло-блискучих пшеничних степів, з над Дніпра несеться з столиці:

Слава Тобі Листопаде.
І ми повторяєм у такт ці слова.
Тобі Листопаде Слава!

Володимир Дубняк.

ПРОБЛЕМИ ДНЯ.

ОРГАНІЗАЦІЯ ЕМІГРАЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА.

Дораз частіше виринають у сучасній українській еміграційній пресі питання, яка буде дальша доля еміграції. Повстають програми діяльности для еміграції, відповідно до уявлень поодиноких осіб і колективів про завдання еміграції. Але, якщо конкретних завдань на далеку мету не можна абсолютно визначити на довший період часу, хоча б з огляду на залежність завдань від політичних обставин, які тяжко передбачити, так можна ствердити, що успішність у реалізації всяких завдань залежить, у першу чергу, від організаційного стану середовища. Без високого організаційного рівня еміграції невикональною є, навіть, найкраща програма. Тому першим і найпекучішим завданням еміграції, від якого виконання залежать всі інші завдання, є організаційне оформлення еміграції.

Два типи домінують серед сучасної української еміграції: а/ емігрант, що рішився на побут поза рідним краєм у надії на більші шанси влаштувати своє життя за кордоном, якщо не вигідніше, так безпечніше, б/ емігрант, що не бачив доцільности своєї участи в змаганні з окупантом в сучасній ситуації, чи то з причини браку особистих кваліфікацій, чи то з принципових поглядів про перспективи цих змагань. Годі говорити без риски помилки про чисельне відношення обидвох типів, бо досі не було ніяких серьозних заходів розмежувати обидві групи. Логічною буде, одначе, гіпотеза, що перший тип може, в найгіршому випадку, бути численніше заступленим серед старшого, а другий тип повинен подавляюче переважати серед молодшого громадянства. Якщо для емігрантів першого типу еміграція – це тільки засіб поправити особисте життя, то, для емігрантів другого типу, еміграція – це вичікуюче приготування до цього моменту, коли їх активна участь у боротьбі за визволення батьківщини буде актуальною. Обидві категорії емігрантів можна зачислити до політичної еміграції, бо політична дійсність рішила про їх побут поза Рідним Краєм, але нема ніякого мірила, що уможливило б перевірити, до якого ступня емігранти першого типу вважають себе зв'язаними потребою участи в суспільному житті і обов'язаними виконувати ці завдання, які еміграційний загал може ставити до них за посередництвом своїх органів. В інтересі цього загалу є виділити наче політичну від дійсно політичної еміграції, бо дійсно після ствердження свого складу й чисельности, зможе він розвинути акцію, пропорційну до своїх спроможностей. Справою селекції повинен зайнятися центральний орган еміграції. Ця справа є пекучою, загальногромадською справою і студенти братимуть у ній участь, відповідно до свого становища. Першим кроком в цьому напрямі буде розмежування цих двох груп на студентському відтинку. Студенти повинні бути зразком в енергічному й безпроволочному переведженні селекції емігрантів обидвох типів. Ця ініціативна акція на студентському терені повинна бути поштовхом для загальногромадської акції. Всестудентська централя повинна встановити в однозгідності до вимог загалу студентів /який недвозначно уважає себе за політичних емігрантів/ якийсь мінімум обов'язків до кожного українського студента. Цей мінімум буде, саме, мірилом еміграційности.

Таке поставлення справи уможливить підвищення організаційного оформлення українського студентства. Факт є, що серед українських студентів є типи егоїстичного емігранта, типи, що на еміграції бачать тільки особисті, а не суспільні мети, типи, які, таким чином, є баластом не тільки студентської, але й української еміграційної суспільности. Можливо, що неодин із цих теперішніх аполітичних емігрантів був в часі свого рішення на побут поза рідним краєм кандидатом на політичного емігранта, але пізніше перейшов метаморфозу. Чим скоріше студентська суспільність відізолює цих переродженців від свого загалу, що стояв і стоятиме на грунті залежности одиниці від суспільности, тим краще і для загалу і для переродженців. І одна і друга сторона не матимуть оман щодо свого справжнього ста-

нои... Не вдаючись у роздумування про границі залежности одиниці від суспільности, які є різно визначуваними різними політичними світоглядами, можна ствердити, що існує якийсь мінімум цієї залежности, на який можуть погодитися всі суспільно-політичні напрямки, що стоять на грунті homo est animal sociale. Толерування студентів типу "приватного емігранта" в організованому студентському середовищі є тепер джерелом слабости, а в майбутньому може статися джерелом його розкладу. Існування цих типів може створити фікцію квантитативної "сили", яка не покриватиметься із квалітативною силою студентської організації. Якщо українське еміграційне студентство хоче виконати свої суспільні завдання, про які [illegible] розміри, а не існування, можна дискутувати, мусить передовсім перепровадити чистку серед свого членства. Повна байдужість студента до суспільного життя є доказом необхідности виключування його із студентської суспільности, т.зв. український студент не уважає за свій обовязок брати, ані активної, ані пасивної участи в студентському житті, якщо навіть не приходить на сходини своєї громади, ба, якщо навіть не платить місячних вкладок, то студентський [illegible] не може [illegible] надією на [illegible] такого студента, тільки мусить перестати уважати такого студента за українця в суспільному змислі. В такому випадку є тільки одна рада: такому студентові слід відобрати виказку членства в українському зорганізованому студентстві, без права повторного одержання цієї ж. Таке викреслення унеможливить вступлення до кожної іншої організаційної клітини українського студентства. Уважаю, що ці реформи перепровадить у найближчому часі компетентні чинники, в першу чергу, всестудентська централя.

Якщо хтонебудь висунув би закид, що така акція всестудентської централі противоріччитеме її статутові, який гарантує її аполітичність, так ці закиди можна легко опрокинути. Аполітичність всестудентської централі полягає на її аполітичності і не є рівнозначною із звільненням українського студентства від його суспільних обовязків. Термін "політичний емігрант" покривається в цьому розумінні із терміном "суспільний емігрант". Студентський загал жадає від кожного студента суспільної активности, оставляючи справу політичних переконань його совісті.

Тільки перепровадження цих реформ гарантує виконання цієї програми суспільної праці, які ставить перед собою студентський загал за посередництвом своїх організацій.

Р.К.Борисенко.

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

В СПРАВІ НОВИХ СТИПЕНДІЙНИХ ФОНДІВ.

"Комісія Допомоги Українському Студентству" /КоДУС/ подає до відома, що Греко-Католицьке Душпастирство в Байройті уфундувало дві стипендії для теологів, що студіюють у Гірнберґу, по 60 марок місячно. Рівночасно "Комісія" розписує конкурс на стипендію, уфундовану проф. Тарасом Чужаком у Байройті у висоті 100 марок місячно для слухачів економічних наук. Прохання з належними документами належить вносити через філії й представництва Комісії.

КоДУС, як єдина установа, що за згодою і в порозумінні з ЦПУЕ і ЦЕСУС-ом, займається справами високошкільних стипендій, просить в інтересі кращого полагодження справи створювати нові стипендійні фонди чи стипендії тільки в порозумінні з КоДУС-ом, що при допомозі свого розбудованого апарату і на основі своєї довголітньої практики має змогу відповідно полагодити всі справи, звязані з підбором кандидатів, розподілом стипендій чи допомог і контролею студій стипендистів. Дуже бажано, щоб прихильники нашої молоді допомогли нашій "Комісії" фондаціями з окремим призначенням заспокоїти потреби нашого студентства.

Комісія Допомоги Українському Студентству.

ФФФФФФФФФФФФФФФФФФФФФФФФФФФФФ

З. ШТОКАЛКО

МАЙБУТНЄ УНІВЕРСИТЕТУ УНРРА

Живемо на передодні основного звороту в житті чужинців-емігрантів в Німеччині. УНРРА має вкоротці припинити свою діяльність. Наша доля остаточно ще нез'ясована. Справа дальшої еміграції це загадка, яку намагаються розв'язати різні чинники. В такому стані для нас не останнє місце займає теж питання, т. зв."унрівського університету", на якому студіює під теперішний час кількасот наших студентів. В зв'язку з припиненням діяльности УНРРА, його доля сьогодні важиться на терезах "бути чи не бути".

Сьогодні є загальновідомим, що цей університет, без аналогічного прецеденсу в історії, це вислід співпраці студентів різних національностей, це плід їх бажань та ініціятиви.

Авторові цих рядків припала щаслива і почесна роля бути свідком цієї співпраці мюнхенських студентів-чужинців від самого початку, ще від червня 1945 р. Іще 5.7.1945 р., коли в Мюнхені не було мови про ніякий університет, ані про студентів, наша міжнародна студентська делеґація була у п. Ред. Шведе в Редакції "ДП Експрес", який щойно почав організуватися. Там пропонували ми декілька статей про студентів, бажаючи поставити перед загальну опінію наші студентські потреби. В тому теж часі робили ми в студентських справах перші заходи у військовому правлінні зокрема у капт. Мекдоналда, а також п. Темплтона. В цій першій ініціятивній групі були студенти таких національностей: українська, литовська, грецька, болгарська, чеська, голандська, румунська, та перська. Опісля долучились до них інші національні студентські групи. Але щойно пізніше на початку серпня м. р. делеґації міжнародного студентського комітету вдалося в дирекції УНРРА Тіму 108 добитися певних результатів. Тоді одержали ми в "Дойчес музеум" одну маленьку кімнатку "Д", поруч Редакції "ДП Експресу", де почали реєстрацію чужинецьких студентів. Паралельно почали подібну працю теж професори. Поволі почала в нас кристалізуватися ідея створення міжнародного університету і врешті приступили ми до її реалізації. Хоча спочатку нас разом з нашою працею тільки толерували, хоча розглядали її, як якийсь нешкідливий "чорний інтерес", пізніше дивилися на неї скептично, як на якийсь сумнівної вартости експеримент, справа почала набирати чимраз поважнішого обороту і врешті УНРРА жертвувалась офіційно перебрати на себе організаційну сторінку, в основному, вже змонтованого університету. 16.2.1946 р. відбулась урочиста інавгурація "УНРРА - Університету". Позволю собі навести тут слова святочної промови, яку виголосив на цій промові УНРРА директор US зони, J.H.Whiting:

"Перед трьома місяцями ми довідалися, що чоловіки й жінки 13-и різних національностей з табору УНРРА для чужинців об'єдналися в організацію під назвою:"Об'єднання чужинецьких студентів" /"Foreign Students Association"/. Ці особи у студентському віку як теж професори, що перед тим викладали в европейських університетах, створити університет, щоб уможливити студентам продовження їх студій. До того часу УНРРА встановила зв'язок з німецькими університетами, що могли вже почати свою працю, щоб там долучити

до числа німецьких студентів певну кількість депортованих осіб. Проте залишалося багато чужинців, які не могли бути приняті в більшому проценті в німецькі університети. "Об'єднання чужинецьких студентів" хотіло вирівняти ці різниці. УНРРА переконана про добру волю професорів і студентів, дала персонал до співпраці з Об'єднанням і рішено, що "Дойчес Музеум" /одинокий добрий будинок в центрі міста Мюнхену, що був в розпорядимості УНРРА/, був призначений, як перший УНРРА-Університет. Пані Галіна Гашинська була вибрана як директор цього університету, а УНРРА Тім 108, що постачав харчами "Дойчес Музеум", був вибраний до співпраці в перебудові цього табору на викладові залі. Перебудову цього табору перепроваджено за допомогою американської армії, а особливо п. полк. Нельзона.

Цей університет репрезентує одну частину праці УНРРА в питанні регабілітації депортованих осіб, які ще не можуть вертатися додому. В кожному чужинецькому таборі УНРРА, де є діти в шкільному віці, УНРРА старається створити вселюдні школи, а також гімназії. Якдовго УНРРА несе відповідальність за виживлення чужинців в Німеччині, маємо надію, що наша діяльність буде поширена теж на справи виховання.

Факт, що Foreign Students Association є добровільне товариство, та, що члени Об'єднання у всьому можливому допомагають УНРРА, нас дуже тішить. Ми вважаємо, що цей університет повинен бути присвячений тим особам, які були б студентами, коли не було б війни, як теж присвячений тим особам, які, студіюючи тут, будуть приготовлятися зайняти своє місце в світі".

Проф. Др. Піркмаєр, бувший ректор УНРРА-Університету, так пише в "Göttinger Universitats-Zeitung" № 9./10.5.1946/ про Університет УНРРА:

"УНРРА-Університет в Мюнхені - це т в і р м о л о д і. Ц і с т у д е н т и, я к і х о т і л и в ч и т и с я, п р и й ш л и н а д у м к у с к л и к а т и п р о ф е с о р і в, щ о б и м о г т и д а л і с т у д і ю в а т и. Це був кінець серпня 1945 р. Прихильність УНРРА помогла здобути потрібні авдиторії. Які ці залі спочатку були скромні. Алє в розваленому "Дойчес Музеум" не могло бути нічого іншого. Вікна були без шиб, часто залі без дверей. В них почалися виклади в половині вересня 1945 р. Без ніякої певности, що з цього малого початку повстане велика інституція, а саме, - признаний університет. Завдяки витривалості, великій любові справи й енергії студентів, завдяки такій же самій великій готовості, та відданості професорів та завдяки ентузіязмові деяких урядовців УНРРА для ідеї, що ставала чимраз далі здійснюватися, повстав, у відносно швидкому часі УНРРА-Університет таким, яким є сьогодні.

16. лютого 1946 р. головний командувач американської армії ген. Truscott, , УНРРА-директор US. зони мср. J. H. Whitting і ректор університету, проф. др. О. Піркмаєр підписали основну грамоту. Це була історична подія для УНРРА-Університету, бо створено правні основи для його існування. Задержано надалі назву УНРРА для університету, вона повинна остати, навіть, тоді, коли в щасливіших часах організація УНРРА не буде необхідна для людства. Тоді ідея співпраці професорів, що приходять з різних університетів світу та студентів, які також походять з різних країв,

об'єднавшись в одному університеті, залишиться живучою і буде вказувати до кращого майбутнього".

Сьогодні, з перспективи одного року, можна оцінити, який великий вклад праці поклали професори та студенти в створенні, цього особливого в історії високих шкіл світу, інтернаціонального університету, скільки зрозуміння виказали для цього офіційні чинники. Але сьогодні цей університет стоїть перед рядом важливих питань, від розв'язки яких залежить його дальше існування. Іде головно про те, що:

1. Дотепер цей університет не дістав офіційного визнання, ані признання наукового світу, і через те не вийшов зі стадії провізорії.

2. Не устабілізовано ще його адміністративно-організаційної побудови, як теж оформлення університету як цілости.

3. Університет не має поважнішої фінансової, самостійної бази.

4. УНРРА має внедовзі припинити свою діяльність.

Ад 1. Головна трудність делегації полягає в тому, що це новий університет, який ще не витримав своєї життєвої проби, ані не показав свого наукового обличчя. На мою думку, там мало дотепер приділювали уваги науковим дослідам та науковій праці. Дотепер не зорганізовано там ні одного дослідного інституту, не появилася там ні одна наукова оригінальна публікація. Чи треба винити в тому професорів? Ні. Професори заабсорбовані повністю справами чисто організаційного та педагогічного змісту. УНРРА-Університет може похвалитися деякими науковими знаменитостями, які мають уже своє імя в науковому світі. Ще в минулому році був запланований науковий бюлетень, але дотепер він ще не вийшов. Щоби можна було мати успіхи в цій ділянці, мусять бути професорам та науковцям, поруч свободи їх наукової праці, певні мінімальні засоби для неї, як теж не в меншій мірі забезпечені відповідні життєві умовини, які їм уможливили б їх творчу дослідну наукову працю.

Ад 2. Треба подивляти студентів цього університету, що часто, при дуже несприятливих умовинах , із таким запалом посвячуються науці та одночасно ділом допомагають в продовжуванні розбудови міжнародного університету. Але, коли він починав творитися, ми всі вірили, що це буде par excellence університет зі всіми йому притаманними академічними принципами. Ніхто зі студентів не вимагав створення якогось особливого табору зі всіми йому притаманними атрибутами з поліцією включно. Університет і поліція - це два поняття, які взаїмно себе виключають. Ми хотіли звільнитися від того таборового духа, який за час війни так дуже дошкулював. Студенти бажали правдивого університету, не тільки з його рамами, але теж з його академічним духом та змістом. Дозволю собі тут зацитувати меморіял, який був предметом дискусії на Виділі ФСА в січні ц. р.:

"1. Університет УНРРА повстав зі стремлінь чужинецьких студентів до знання і культури.

2. В його утворенні вклали свою ініціятиву чужинецькі студенти та викладовці, незалежно від свого віроісповідування, незалежно, чи ДП, чи не ДП.

3. УНРРА виказала багато зрозуміння для справи створення міжнародної святині культури і знань і врешті взяла її організацію на свої плечі.

4. Міжнародне студентське Об'єднання вірить, що високі стремління, що лежать в найкращих традиціях студентства, будуть культивовані в цьому університеті надалі.

5. Ми віримо, що наш міжнародний універмитет, що повстав з бажання всіх чужинецьких студентів, теж надалі буде доступний для всіх чужинецьких студентів, а не тільки до ефемерного явища наших днів, яким є ДП.

6. Тільки, оперпись на справді вселюдськім, мудрім, добрім та гарнім, зможе наш університет запевнити собі довге життя, поважний авторитет та признання наукового та культурного світу."

Ці думки залишаються сьогодні такими ж актуальними, як досі. До них сьогодні можна додати ще слідуюче:

1. Міжнародний університет повинен бути доступний для всіх без огляду на їх національність, расу, чи конфесію.

2. Політична перевірка кандидатів на студії повинна бути передана організаціям бувших політичних в'язнів німецьких концтаборів, поодиноких національностей, або інтернаціональним аналогічним комітетам. Будучи найбільше компетентними в цих питаннях, вони можуть дати найбільше вірну оцінку в такій перевірці. В час, коли німцям дане право на їх "Spruchkammer für Entnazifizierung"ми, чужинці, жертви тоталітарної війни, маємо повне право домагатися в умовинах демократії, щоби ніякі справи, що торкаються нас, не були вирішувані без нас.

3. Скрінінг-комісії, які зараз працюють по таборам УНРРА, можуть мати відношення тільки до матеріальної допомоги УНРРА, в ніякому разі до устійнювання основного права людини, права на навчання.

Але не можна забути ще однієї точки: Університет має бути не тільки місцем, де набувається спеціяльно фаховий вишкіл, це, в першу чергу, місце, де набувається вищу освіту, де формується духове обличчя. Він мусить стати центром інтелектуального росту, оновлення та підвищення воєнними катаклізмами придушеного духового ніво молодої генерації. Чи приділено відповідну увагу дотепер цьому моментові в університеті УНРРА? Чи можна його порівняти з цим підйомом духового оновлення на сьогоднішних повоєнних європейських університетах, хочби, навіть, і німецьких? Скільки було там доповідей запрошених славних особистостей, гостей зі закордону, або з інших університетів? Скільки доповідей для студентського загалу про проблеми, які зараз в центрі уваги академічного світу? Скільки хочби дискусійних вечорів? Чи видано часопис для студентів? цих питань можна множити б і більше. Відповіді на них випадають негативно. Дотепер, взагалі, не маємо нічого опублікованого, щоби відзеркалювало та інформувало загал про працю цього нового університету. В пресі одиноким поважнішим звідомленням про університет УНРРА, що до тепер появилося, вважати треба хіба тільки статтю "UNRRA University, Munich" в "ВП Експрес" ч. 6. з 16.2.46 р. Очевидно, що головною причиною недотягнень цієї ділянки були організаційні труднощі, брак відповідної ініціятиви та кваліфікованих керівних сил. Вся увага та всі сили були звернені якраз на переборення цих організаційних труднощів. Але не забуваймо, що організація - це не самоціль. Сам організаційний та адмініст-

раційний розмах впровадить легко до того, що професор Лерш влучно назвав:/гляди: "Geistige Welt" Nr 1, Ph. Lersch: "Der Mensch in der Gegenwart"/: "Herrschaft des Apparates", "Entinnerlichung des Menschen", "Progressive Vermassung" . Це небезпеки, яких, за всяку ціну, мусить університет виминути, тим-більше міжнародний університет з інернаціональним духом. Ті, що несуть відповідальність за майбутнє університету, мусять вміти дати собі з тими питаннями раду, бо в протилежному разі вони нездібні займатися творенням університету. Тут іде про духово репрезентативну установу, - університет майбутнього. Студентська молодь уважливо слідкує за його розвитком, вона ніколи не відкажеться від своєї співучасти в його розбудові, бо ж ца її твір.

Ад 3. Не буде нашим завданням проаналізовувати питання фінансової бази цього університету. Ця справа вимагає окремого опрацювання фахівцями цієї ділянки. Ціла фінансова база цього університету походить зі складок студентів. УНРРА не вклала дотепер там ніякого капіталу. Вважаю, що на майбутнє цей університет повинен мати свою власну фінансову базу. Треба тут [illegible] фундаційного капіталу. Треба забезпечити йому субвенції відповідних світових культурних, наукових та добродійних інституцій. Може буде реальною річчю фінансову базу міжнародного університету втілити до якогось світового наукового фонду, або створити якусь окрему міжнародню "кооперативу науковців".

Ад 4. Ця справа стає чимразбільше пекучою в зв'язку з недалеким припиненням діяльності УНРРА. Щоби мати гарантію дальшого існування цього університету, на мою думку, необхідна піддержка зі сторони поважних світових наукових інституцій, які в справі ідеї міжнародного університету, сказали вже своє слово. Інститу - цією найбільше миродайною в цій ділянці може бути UNESCO /"United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation"/ . Генеральний секретар УНЕСКО-а др. Julian Huxley висловлював уже нераз свою готовість піддержки ідеї інтернаціонального університету Найкращим розв'язанням питання майбутнього університету УНРРА було б перебрання УНЕСКО-м над ним патронату. УНЕСКО є всилі запевнити теж в майбутньому цьому університетові найкращий розвиток та академічний рівень, доповнюючи цей університет добрими науковими та педагогічними силами, та, даючи відповідних організаційних інструкторів. Треба теж звернутися до знатних особистостей, приятелів міжнародньої наукової співпраці, як напр. проф. др. Karl Mannheim, B. Russel, A. Einstein, A. Flemming та інших, за піддержкою та допомогою в цій справі.

Як відомо, УНЕСКО в останньому часі місце свого осідку перенесло до Парижу. Вважаю, що Париж, як велика світова інтелектуальна та культурна магістраля, це вимріяне місце і для осідку міжнародного університету. Тому, що думка полишення міжнародного університету УНРРА на стало в Німеччині не видержує об'єктивної критики, перенесення в майбутньому його в більш пригоже духове підсоння, а саме, або в Париж, або, навіть, в USA було б річчю дуже побажаною.

Одночасно треба нав'язати ділові зв'язки з іншими подібними інституціями, як, напр. "Society for the Protection of Science and Learning" в Лондоні. Як популярною може бути сьогодні ідея міжнародного світового університету, свідчити може спроба бельгійського радія створити "Радіо-університет", на якому шляхом радієвих передач викладало б 500 найвизначніших науковців світу. /Гл.

III.

Розглядаючи перспективи майбутнього університету УНРРА, не можна в ніякому разі відділити від цього питання майбунього студентів, що зараз студіюють на ньому. Взявши під увагу припинення діяльности УНРРА та ще остаточно не-розвязане питання еміграції, ці вигляди на майбутнє настроюють нас не надто оптимістично. Є річчю очевидною, що емігрант у майбутньому, щоби запевнити собі на чужині екзистенцію, буде примушений здобути собі заробітну працю. Знаємо, що в загальному поважні університетські студії та заробітна праця взаїмно себе майже виключають. Тому для емігранта-студента, який звичайно не розпоряджає ніякими матеріяльними ресурсами, одиноко стипендія може уможливити університетські студії. Тому вже сьогодні треба робити відповідні заходи для того, щоби в майбутньому запевнити для студентів-емігрантів стипендії. Міжнародні студентські допомогові інституції дотепер цим потребам відповідної уваги не приділили. Найповажніша сьогоднішня міжнародня допомогова інституція "World Student Relief" /гл."Out of the ruins" Fifth Report on Student Relief Activities April 1945-March 1946.WSR/ в прелімінарі свого бюджету за період від 1. жовтня 1946 р. до 30. вересня 1947. р. передбачує тільки 510.000 шв. франків, цебто 6% видатків для допомоги студентам закордоном /Uprooted Students /: депортованим, полоненим, біженцям, а тільки 1% /85.000/ для міжнародної едукації /подорож закордон для студій і т.д./ Характерно, що від 1-го жовтня 1944 р. до 30. вересня 1945 р. сума видактів під позицією "Civilian Refugees" є 439.691.90 шв. франків, цебто 26.20% видатків. Одняк не треба творити собі ілюзій про великі можливості W.S.R. для задоволення всіх потреб еміграційного студентства в Німеччині. З інформаційного листка W.S.R. про сьогоднішню її працю, який ми недавно одержали з Женеви, довідуємось, що уповноважненим для питань депортованих студентів в Німеччині є делегований Mr. Yrgve Frykholm; W.S.R. рішило дати певну фінансову допомогу в цій ділянці. "Але - як читаємо там - треба підкреслити, що складна проблема ДП-студентів, а особливо питання їх остаточного поселення, виходить далеко поза рямки компетенцій і фінансових спроможностей W.S.R.". Тим-менше в тій ділянці можливостей мають інші міжнародні студентські організації, як напр. ISS /International Student Service/ та інші. Безперечно більше можливостей в тій ділянці можуть мати допомогові заокеанські інституції і було б дуже побажаним з ними в тій справі наладнати зв'язок.

Тут треба би висунути від студентів-емігрантів пропозицію створення спеціяльного стипендійного фонду для студентів-емігрантів. Студенти, які користали б з допомог цього фонду, могли б бути з'обовязані по закінченні своїх студій зрекомпенсувати свої борги працею в інституціях та підприємствах, які ці стипендії фундували б. Це повністю могло б сходитися з програмою міжнародної виміни студентів для плекання міжнародної наукової та культурної співпраці та зближення. І тут лежить, можливо, ключевий пункт у розвязанні матеріяльного забезпечення чужинецьких студентів у Німеччині, а в першу чергу студентів університету УНРРА, бо в значній мірі від цього залежить теж і його майбутнє. Провід цього університету повинен взяти на себе ініціятиву зреалізування цієї справи.

Але попри це не забуваймо, що майбутнє цього університету залежатиме від того, яку увагу приділять йому світові авторитети науки, а це знову залежить в свою чергу від того, як він сам зуміє до того часу оформити своє академічне обличчя.

жжжжжжж
жжж
ж

ВИДІЛ УКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ ГРОМАДИ В МЮНХЕНІ

подає, що

дня 23. листопада, в суботу о год.15 в Оселі УСГ на Фюріхштрасе 53 відбудуться

ЧЕТВЕРТІ ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ЧЛЕНІВ УСГ В МЮНХЕНІ.

Порядок дня:

1. Відкриття Зборів,
2. Вибір Президії Зборів,
3. Відчитання та прийняття протоколу з 3-х Загальних Звичайних Зборів,
4. Звіт уступаючого Виділу,
5. Звіт Контрольної Комісії,
6. Звіт Товариського Суду,
7. Дискусія над звітами,
8. Уділення абсолюторії,
9. Проєкт зміни Статуту УСГ
10. Вибір нового Виділу, Контрольної Комісії та Товариського Суду.
11. Внески.

В випадку коли не з'явиться відповідна кількість членів, Збори відбудуться дня 30.XI.1946 р.

ВСТУП ТІЛЬКИ ЗА ЧЛЕНСЬКИМИ ВИКАЗКАМИ УСГ МЮНХЕН.

xxxxxxxxx

ІНАВГУРАЦІЯ АКАДЕМІЧНОГО РОКУ 1946/47.

Дня 17.XI.46 р. в неділю о год. 11 рано відбудеться в церкві на Рамерсдорфі /Доїзд трамв. ч.4/, Служба Божа з нагоди інавгурації академічного року 1946/47.

Співає чоловічий хор УСГ. Взиваємо всіх наших членів як і все студентство до численої участи.

Запрошуємо Високоповажане Громадянство Мюнхену.

Виділ УСГ Мюнхен.

ВІД НАШИХ КОРЕСПОНДЕНТІВ.

З життя чужинецьких студентів в Інсбруку.

Як довідуємося з Інсбруку, під сучасний момент студіює там близько 500 чужинецьких студентів. Студенти поодиноких національностей зорганізовані або в самостійні залегалізовані студентські товариства, або згуртовані при своїх національних комітетах. Залегалізовані студентські товариства мають українці, та литовці. Натомість поляки, серби, хорвати, лотиші, естонці, мадяри та румуни творять студентські групи при національних комітетах. Недавно зорганізовано в Інсбруку Координаційний Студентський Комітет, який носить назву: "Verständigungsrat der ausländischen Studenten, Innsbruck." В його програму входить: 1. Плекання культурної, духової та товариської співпраці чужинецьких студентів, і 2. спільна оборона інтересів у відповідних урядових установах і університеті.

Організаційна структура "Ради Порозуміння" виглядає ~~так:~~ Найвищим органом є Загальні Збори, які скликуються щомісяця і в яких бере участь по 2 представників від кожної національності. На Загальних Зборах вибирається т.зв. "Verständigungsausschuss" до якого входять 3 особи з каденцією 2-х місяців. /Примітка: не можуть бути вибрані 2 особи з одної національності/. "Verständigungsausschuss" це діловий комітет, в руках якого спочиває випрацювання планів та ведення студентської міжнародньої співпраці. Окрім цього Загальні Збори вибирають ще секретаря та заступника секретаря, який провадить канцелярію та займається діловодством. Крім цих органів Загальні Збори вибирають ще звязкового до австрійського студентського товариства, докладніше: Ausländstelle der Österreichischen Studentenschaft." Треба відмітити, що австрійські студентські товариства залегалізовані та добре зорганізовані. Вони тісно повязані з австрійськими університетами та відіграють важливу ролю при прийомі студентів на університет. "Verständigungsrat der ausländischen Studenten" перебираючи ініціятиву репрезентації всіх чужинецьких студентів, до певної міри емансипується від дотепер переважаючого голосу австрійського студентства і намагається забезпечити чужинецьким студентам певну скільківість місць на інсбруцькому університеті.

Ш.

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ ДО ПРОВОДУ УССК-у в справі шахового турніру.

Хвальний Проводе!

Культурна гра гідна культурного середовища. Тому ми, шахісти, /без огляду на клюбову приналежність/ радісно привітали розписаний УССК-ом турнір, що до нього зголосилося ок. 25 студентів.

Але на жаль, вже після місяця розгривок, всім стало ясно, що турнір застряг на мертвій точці і мабуть не дійде до кінця. Як студент і шахіст, що більш-менш знає шахи, я хотів з Вами, Товариші, поділитися низкою заввваг про ту невдатну імпрезу. Враховуючи навіть усі невідрадні умовини, в яких живуть тепер наші студенти, я стверджую факт, що 90% причин невдачі турніру лежить у неправильному і непрактичному його проведенні. Навіть така, на вигляд проста імпреза, як шаховий турнір, вимагає відповідного досвіду і знання. Перша причина невдачі лежить у тому, що турнір відбувся в одній групі. Таким чином 25 учасників мусіло розіграти в загальному аж 300 партій! Друга причина: На 25 учасників було не більше 5 шахістів! Третя причина: Брак турнірного правильника, таблиць Бергера, турнірної дисципліни. Змагуни приходили коли їм було вигідно і грали з тим, хто був "під рукою". Четверта причина: Змагання проходили в неповажній, нешаховій атмосфері.

На тім кінчу критику і подаю Проводові УССК-у мій проект наступних зреорганізованих змагань.

1. Покликати турнірний комітет для влаштування змагань за мистецтво Українського Студента у Мюнхені /Це буде краще і для УССК-у і для шахів/. 2.

2. Подбати про залю та про мінімум 10 шахових комплектів.

3. Турнірний Комітет складе правильник змагань та скличе сходини шахістів. Він буде відповідальний за справне проведення змагань. Схема турніру була б, приблизно така:

Всіх учасників ділиться на півфінальні групи по 5-6 змагунів. Шахістів помітної сили розміщується по групах, інших розділюється з допомогою жереба. У групі грає кожний з кожним по одній партії, при чому по двох переможців входить до фіналу. Такий спосіб буде найкращий у наших умовинах. Замісць 300 - дістанемо тільки 88 партій. Турнір продовжуватиметься не більше 3-х тижнів. Партії розігруватимуться в черзі визначеній таблицями Бергера. За спізнення і відсутність передбачуються воковери.

Прийми, Шановний Проводе, тих кілька завваг, людини, що не вперше цікавиться даним ділом.

Не диктують їх мені клюбові, чи особисті амбіції, тільки тісний органічний звязок зі шахами і зі студентським середовищем. В надії, що УССК у майбутньому причиниться до буйного розвитку шахів на студентському терені. Заявляю готовість співпраці і остаюся з правдивою пошаною.

Євген Бойкевич.

Академічні вечорі.

Український Католицький Академічний Сеніорат ім. Митрополита Андрея Шептицького в Мюнхені при вул. Ценетті, 25-I повідомляє, що спільними заходами Українського Наукового Товариства, Українського Католицького Академічного Сеніорату ім. Митрополита Андрея Шептицького та Українського Студентства в Мюнхені, відбудуться в осінньому, зимовому та весняному часі 1946-47, "Академічні вечорі" з викладами на актуальні теми з ділянок:

1. Філософічно-світоглядової,
2. історично-суспільної,
3. літературно-мистецької.

Виклади призначені для студентської молоді та освіченого громадянства. Вони будуть відбуватися кожної пятниці, год. 17.30, в домівці Кооперативи "КОС", Мюнхен, вул. Розенгаймер 46-а. Інавгурація "Академічних вечорів" відбудеться в пятницю 15 листопада б.р. год. 17.30.

Виклад на тему: "Психологічна проблематика світогляду сучасности" виголосить проф. д-р О. Кульчицький.

Вступ за добровільними датками.

Ближчі дані в програмках.

Вияснення.

"Поштову скриньку" з ч.26 "С.В." на стор.22 помилково відділено від камери обскури. Її треба уважати як жарт та частину камери обскури. Відповіді поміщені там не треба вважати відповідями Редакції "С.В." "Поштова скринька" складена в цілості Редактором камери обскури.

ВІЛЬНЕ СЛОВО

Поміщуємо в "Вільному Слові" статтю тов. Мик. Данилюка "Quo vadis?". Статтю "Medice, cura te ipsum!" автора - члена Редакційної Колегії "С. В."x/ слід вважати як продовження "Вільного Слова". Оцінку залишаємо критичній думці читачів.

Редакція.

Quo vadis?

Про те, що "ерare гуманум ест" - всім відомо, як також всі знають, що всяким помилкам приходить врешті кінець. Але про те, що у відвертій безличності та грубих образах людської чести та наполегливому намаганні пониження гідности свого товариша також мусить бути врешті край - не всім зрозуміло. Часто не всі знають та розрізняють поняття правди та неправди, щирости та безличности, етики та, пробачте, нахабства. Не всі. Особливо не всі студенти, бо це нас в першу чергу, цікавить.

Факти? Прості, очевидні, логічні. І якраз там, де їх було би треба цілком не зустрічати. У нашій студентській пресі. У "Студентських Вістях". Ось приклади:
Є собі, очевидно, серед Редколегії "С.В." шановний пан Редактор "Камери обскури". Характеризує він сам, мабуть, себе як вельми дотепного спостерігача - гумориста. Це він. А ми, пересічні студенти, читаючи "С.В." хочемо знайти там крихітку товариської сатири чи гумору - та дарма. Знаходимо сатиру, але грубу та нахабну, шукаємо гумору, але знаходимо або образу, або просто неправду. Прикро про це писати, але це мусить бути вже раз сказане шановній Редакції.

І так, наприклад, з особою б. культурно-суспільного референта УСГ тов. Іващука. Я питаю шановну Редакцію, Редактора "Камери обскури", а особливо відповідального Редактора, - чи вони аналізували колинебудь працю тов. Іващука, яку він поклав на полі УСГ, працю, яку кладе на громадському секторові зараз та яку клав довгі роки в минулому? І, як що шан. Редакція робила це - чи думає вона над тим, що пише про нього у своїй прекрасній "камері"? Чи заслуговує він на те, щоби, майже, в кожному числі його безпідставно осмішувати та їдкими образами підривати його енергію? Дістану я відповідь, що чейже це "Камера обскура" це товариські жарти. Добре. А чому таки товариських жартів не наводиться на різних діячів - писаків як Голота, Свій хлоп і ін., що виписують теревені у "С.В.". Пробачте, а може це особисті порахунки когось із редакторів з б. культурно-суспільним референтом? Тоді при чім тут публична сцена "С.В."?

"Камера обскура" - це камера жартів. Гарно. Але не неправди. При чім і до чого є "жарт" в камері у 26 ч. "С.В." про "концерт жаб" та організовану опозицію та її пісню? це ж звичайне перекручування, на свій лад, фактів. Чи до цього мають служити "С.В."? Всім відомо, до чого, стреміла опозиція на студентському середовищі, а це до об'єднання двох студентських централь. І якраз тоді, коли велика частина студентів була за необ'єднання, а тільки за визнання єдиного ЦЕСУС-а з великим "Е" - опозиція винесла концепцію об'єднання обох централь, домагання скликання Загального З'-з-

---

x/ Члена Ред. Колегії тов. Р. Борковського.

ду обох, хоча сама симпатизувала та підтримувала тільки цеСУС. Я сам особисто на Загальних Зборах УСГ в Мюнхені читав проєкт резолюції від опозиції й її шановна Редакція зможе знайти в архіві УСГ. Коли там загубилась - я служу відписами. Чому тоді чесно не визнати факту, що Об'єднання студентських централь, з якого ми всі сьогодні радіємо відбулося через домагання опозиції різних зон та осередків в тому числі й Мюнхену. Чому не пишеться як домагання опозиції про обєднання розбивав на Загальних зборах голова Контр. Ком.УСГ, та тепер член Редколегії "С.В."? Чи не час подумати над іншими методами праці, а не над дразненням своїх товаришів "жартами" підбитими неправдою. Як при наявности цього "жарту" погодити статтю голови УСГ в цьому ж числі з цілістю часопису? Де послідовність думок і чину в шан. Редколегії?

Інший приклад. У "С.В." є поштова скринька. У цьому ж 26 ч. є повідомлення під адресою "Друг С-лій", яке невідомо чи відноситься до скриньки, чи знов таки до "Камерки". Подібно- офіційної відповіді студента студентові ще ніколи ніхто не зустрічав у пресі. Хіба - що це відноситься вже до нових методів "ідеологічної диференціяції" чи як там воно зветься . Хіба - що .

Ще приклад. У цьому ж 26 ч. на ст.8 є виписані "Вимоги Редакції. Всі вимоги тут в точках, пунктах, правничо, статутарно і т.д. оформлені. Редакція вимахуючи "вимогами проголошує святочно, що вона за "позем". Прекрасно. Але чи з шан. Редакції хтобудь читав у цьому ж числі статтю п. Семируба про "Туалетну проблематику" поки її вдруковано у "С.В."? Є дві можливости: або редакція її взагалі не читала, або виписує собі для забави "вимоги", щоб ними відкидати не любі собі статті. Оминаючи цілу низку образ, абсолютно не студентського рівня та трохи води - у цій статті не тільки якогось позему не видно, але взагалі стаття не видержує критики. Я приведу тільки одно речення, яке звернене дорогою"полеміки"до автора статті в "Українських Вістях":" Тож радимо, п. Коршун, сидіти спокійно в своїй ґенеральскій туалетній, прочищайтесь, самообманюйтесь своїми статтями скільки вам подобається, але будь ласка, не псуйте нам повітря". Прекрасний стиль. Незрівняний позем. Раджу шан. Редакції прочитати цю статтю.

Слідуючий приклад "позему" знаходимо у малячінні, що зветься у "С.В." ч.26 "Фейлетоном". Це про Коперника. Чудесний фейлетон, можна сказати - ґеніяльний, якщо його зміст та позем поставити до вимог автора з чудесним псевдонімом: Голота. Насувається на думкуу одна "істина" із "соціялістичного раю", де "від кожного про його спроможности" сказано. Прочитавши фейлетон п. Голоти складається враження: добре сказано.

Ще одна цікава риса "С.В." зарисувалась у 26 ч., а саме: шукання шкварків в молоці. Це в справі "Стеж". Довго мабуть думала Редакція з якого боку гаком зачепити "Стежі". Все не виходило, не вистарчало арґументів, або просто було лячно вдаватись. Аж врешті словами одного з своїх членів пустила Редакція в світ пиль про "Правопорядок в студентській пресі". Ось тут то вже "Стежі" піймані . Не можна їм заперечити арґументів, не дається збити їх твердження, не можливо довести їм, що вони не мають рації, давай їх хоч так - сяк напятнуєм. І почалось. І про деструктивні цілі і про суспільну мораль, про свободу преси і про каригід-

ність, про підпілля і про нормальних людей – чого там тільки но-
ма.
Основне: списано цілу сторінку, щоб вкінці змученому сказа-
ти: "ми пятнуємо такі невідрадні явища, як видавання "Стеж". Я
б додав від себе до того: пятнуємо, бо вони нас колять у саме бо-
люче місце. Тут власне ціла штука. Бо, думаю, кожний згідний, що
неправильно зробили "Стежі" не подаючи свойого видавця. Це факт,
що для посторонньої людини вони виглядають як "підпільні", хоча
кожний студент знає хто їх видає. Та формальність мусить бути со-
бою і з цієї сторони можна побажати "Стежам", щоб вони вийшли з
цього "підпілля", та поклали на стіл свої кенкарти. І, думаю, во-
ни це зроблять. Але при чім тут таке пятнування, як їх видавання
взагалі? Коли хтось зняв оклад патен і хоче їх обовязково комусь
приліпити на голову, то чому хоче разом з тим замкнути студентсь-
кому загалові очі на правду? Пятнування? Хай вже так /це для га-
рячих, але чого ? Чи тому, що немає прізвищ, чи взагалі появу ча-
сопису? Длятого, хто боїться "Стеж" якраз це друге. І воно так є
давай "пятнувати", бо інакше не дамо ради. І пішло. А на закін-
чення статті, щоб було і Богові свічка і ще там комусь огарок –
ще одно пятно на ДП-табори – і все в порядку. Але воно не так.
Цікаво, якщо Редакція "С.В." вже така оборонниця свободи і пра-
вопорядку в пресі, – чому вона не присвятила спеціальні статті
про безглуздя якраз анонімових і невідомих груп по таборах, про
терористичний напад на "Наше життя" в Авґзбурзі, про нищення
"Українських Вістей" сотнями у вогні та інше, а тільки так собі,
щоб заслонитись серпанком демократичних тенденцій кинула одне ре-
чення з "пятном" при кінці довгої статті. До речі згадати, що
якраз та преса в обороні якої соромливо стає ніби Редакція, пе-
редруковувала "Стежі" /Українські Вісті" ч.36/46 з 19.9.46/. І
там чомусь їх не пятнували. І напевно ніхто, крім тих яким неви-
гідні стежі – пятнувати їх не будуть. Поживемо ще, побачимо, як
цінитимуть рівень "Стеж" з їх анонімами, а як рівень таких анoні-
мів, як Голота, Сірий хлоп, Семируб...
Ось такі мої скромні зав'ваги про "С.В." і це з одного 26 ч.
Сподіваюсь, що їх декто здорово обріже в "Камері" або "Поштовій
скринці", одначе, думаю що декто таки застановиться.
Все таки уявляю собі скорше ріст "С.В.", як їх упадок, осо-
бливо тоді як вже. Редколегія прийме суворо свої "вимоги" до се-
бе самої. Тоді, як проминеться наплив геніяльних тем і їх розрі-
бок таким анонімам, як Хлопи, Голоти, Хростики, Семи, а навіть
Двадцятьрубам. Тоді як Редколегія себе запитає: куди ідемо? Ку-
ди ведем наш сопис? До розвитку, чи до упадку? До зеркала студент-
ства, чи до трибунки поодиноких інтриг та осіб? До чесного та по-
важного висвітлювання проблем, чи до викликування ферментів?
Отже, пощо і куди?
Це питання важливе і поважне. Власне: куди?

Мих. Данилюк

Medice, cura te ipsum!

Не справдилися передбачування і побоювання тов. Данилюка, що хтось з Ред-колегії "Студентських Вістей" "здорово обріже в камері або поштовій скринці " його статтю і на тім кінець. Противно, ми над нею - так, як того хотів шановний автор застановилися і приняли її як визов, спрямований на нашу ж таки адресу. І хоч його стаття не відповідає вповні нашим вимогам /головно її перший відступ/, які на думку автора виписуємо тільки "для забави", містимо її повністю на сторінках "С.В.". Деякі слова й звороти - на звім їх делікатно невластиві - проти вживання яких ми застерігалися в статті п.н. "Наші дві вимоги", приймаємо також. Ми тільки уявляємо собі автора, як середньовічного лицаря, який замість залізної рукавиці, кидає своїм противникам іншу, більш модерну частину своєї гардероби. Але ми й це приймаємо з пошаною, належною противникові, який виступає з відслоненим шеломом. Приємно воно схрестити зброю з противником, коли він виступає явно й отверто та ясно й чітко формулює свої думки й претенсії. Це не те, що "Стежі", які по рутенському звичаю заховавшись за плотом, пускають серії затроєних стріл, - на щастя дуже невлучно.

Хоча тов. Данилюк поступає під тим оглядом відмінно від "Стеж" то все таки обороняючи їх, бере на себе частину відповідальности. Ба що більше, він пише: "Побачимо, як цінитимуть рівень "Стеж". Коли отже він знає наперід, який буде зміст майбутніх чисел "Стеж" мусить стояти до них в прямому й безпосередньому відношенні. Так говориться тільки про свій орган. Тяжко нам говорити про майбутні числа "Стеж", бо не приписуємо собі дару предсказування майбутнього. Волимо обмежитися до сфери реально існуючих речей та фактів. До таких безсумнівно існуючих річей належить стаття тов. Данилюка та 2 - 3 ч. "Стеж".

Грубо помиляється тов. Данилюк, коли припускає, що нам лячно було "вдаватися" зі "Стежами", або не вистарчало аргументів. Не такі то вже ми дуже полохливі. Адже ж маємо в свойому складі таких "задьористих" завадіяк, як Семирук, Хвостик, Голота, для яких дуже тяжко піднайти непорушні авторитети. Вони вам не тільки членів ЦЕСУС-а тягнуть в Камеру обскуру, але і в полемічних статтях стають з ними на прю. Напевно відомо тов. Данилюкови, як пильному читачеві "С. В." всі ті полемічні статті, пародії, жарти, звернені на адресу Кримського, "Звена", "Студентського шляху", "Неділі", а останньо Коршуна, в обороні якого так нефортунно станув власне шановний автор. Отже не те. Так само аргументів нам не бракувало, бо їх нам дають проти себе самі "Стежі" /про що нище/. І коли тов. Данилюк пише, що : "Довго мабуть думала Редакція з якого боку гаком зачіпити "Стежі", тим самим дає доказ, що він не второпав в чому суть статті тов. Борисенка п. н. "Правопорядок у студентській пресі". Щоби йому в тому допомогти, відсилаємо його до нашого інтерію з др. Мельником, де останній подає причини чому ніхто з шануючих себе студентів не зареаґував раньше на інсинуації "Стеж". Ми уважали нище нашої гідности вдаватися в будьяку полеміку з анонімовим автором, що виписує в анонімовім журналі речі, абсурдальність яких занадто очевидна, щоби могти здорово думаючу людину ввести в блуд. Розуміється коли вона підходить до справи без упередження, себто якщо вона не є вже згори "оброблена". Коли ж тепер тов. Данилюк

стає отверто на позиції "Стеж", то будь ласка...

Ще більше помиляється тов. Данилюк, коли здогадується і очевидно радіє, що "Стежі" "колять" нас в саме болюче місце. Того болючого уколення ми єж ніяк не відчуваємо, цілком противно, "Стежам" завдячуємо проведення одного вечора в дуже знаменитому настрої. Один тільки редактор Камери чувся дещо понижений, бо ніколи його помисли, не викликали в нас стільки веселости, що "Теми до надуми" "Стеж". Тов. Данилюк, думаю, обізнаний з психологією і знає, що речі які викликають сміх, не спричиняють болю.

Я зупинився на "Стежах" по самому початку тому, бо уважаю саме цю справу в статті "Quo vadis ? ..." суттєвою. Всі інші речі трактую, як певного рода [illegible] заслону або бічний маневр для замаскування чолової атаки. Річ, яка вколола в болюче місце, це стаття тов. Борисенка про "Правопорядок у студентській пресі". Найболючіше було те, що аргументи взагалі не можна було опрокинути. Тому треба було винайти слабі місця "С. В." щоби, як то кажуть, відкутися. І знайдено їх в Камері обскурі, в Поштовій скринні, в статтях Семируба, Голоти, Авоетика.

Тов. Данилюк неначе старинний божок приймає рівночасно чотири обличчя. Він виступає в ролі адвоката, прокуратора, лікаря і учителя.

Зачипає як адвокат на те, щоби з'єднати собі добру опінію та симпатію нетільки своїх клієнтів /яким до речі самовільно з обороною накидається, або може його визначено з "уряду"/, але й широких кіл публики, серед якої завсіди багато співчуваючих потоптаній невинности сердець. Тов. Данилюк правильно передбачив відповідь відносно Камери обскури: цеж жарти. Іншої відповіді не може й бути. Інша річ на скільки ті жарти дотепні. Дотеп це річ дуже суб'єктивна і в великій мірі залежить від сприймання читача. Чорного меланхоліка ніяким жартом не можна розвеселити. А вже цілком розброюючий закид про неправди в Камера обскура. Чи знає шановний автор що таке напр. карикатура. Це ж неправда. На тім власне полягає її дотеп. Стоїмо на становищі, що краще писати неправди, там де їм місце, оебто в Камера обскура, ніж в статтях нібито поважних, як це має місце в "Стежах". І не є ще великим злом, коли речі в Камера обскура не викликають в когось сміху. За те багато гірше, коли статті, які автор пише як поважні, мимоволі побуджують людину до сміху.

З одним тільки я мушу згодитися, а саме, що жартами К.О. може чутися дехто діткнений, в даному випадку може мати оправдані претенсії напр. тов. Іващук. Але, мій Боже, покажіть мені гумористичний часопис, проти якого ніхто не підносив би жодних претенсій. Редактора передвоєнного гумористичного час[illegible] "Комар" у Львові прямо засипували протестами та обвинуваченнями, які одначе служили йому тільки до дальшого використання. Проте "Комар" належав до дуже почитних часописів ЗУЗ. Праці тов. Іващука нам не треба аналізувати, бо ми від початку з ним співпрацювали і вартість її знаємо. Аналізувати, оцінювати потребують тільки ті, які стоять збоку, самі участи в ній не беруть, обмежуючись до дещо вигіднішої ролі: критикувати і поучувати. І тільки завдяки своїй праці та популярності серед студентства попав тов. Іващук до К.О. Цеж загально відомо, що предметом жартів та сатири стають завжди найбільш знані особи, з правила найвище поставлені державні мужі. Виїмок під тим оглядом творять тоталітарні режими. Основними складовими еле-

ментами жартів а особливо сатири з т. зв. "сіль"та"перець". Бу-
ває, що автор пересолить і переперчить і тому страва вийде менш
смачна. Але з того не треба робити великої трагедії.
Коли оборона т. т. Гващука має деякі узасаднення, а в парі з
тим і успіх, то цілком блідо і невдатно виглядає оборона власної
справи, себто т. зв. організованої опозиції. Жарт про концерт жаб
цілком на місці. Брак місця і часу не дозволяє мені ширше занятися
справою діяльности цієї опозиції. Одначе з почуттям повної відпо-
відальности за свої слова заявляю, що її акція рішуче не йшла по
лінії об'єднання, тільки розбиття зорганізованого студентського жит-
тя. На доказ тієї тези можна в архіві УСГ знайти поза проектом
резолюції від опозиції що і інші документи. Приписувати собі зас-
луги в справі об'єднання студентських централь це вже занадто від-
важно і претенсійно. А твердження, що змагання до об'єднання розби-
вав голова Контрольної Комісії УСГ, це вже повне помішання і замі-
шання фактів, людей і понять, в стилі якогось " Qui pro quo ".
Але не задоволяється тов. Данилюк в ролі адвоката. Він стає в
позу прокуратора і обвинувача: посередньо Редакцію "С.В." в тому
що вона не додержується власних вимог і містить речі Семируба і
Голоти, які на його думку ідуть в розріз із згаданими вимогами,
безпосередньо атакує авторів, які згадані статті написали. Все це
гарно. Але тов. Данилюк переочив одну дрібничку, а саме, що оба
автори властиво нічого оригінального не дали. Свої "стилістичні за-
соби " статті Семируба взяті із статті Коржуна в "Українських Віс-
тях". Оригінальна тут була тільки порада не пхати свого носа в чу-
жі справи. Якщо тов. Данилюк має претенсії відносно невластивих
висловів, то радимо прямо звернутися до п. Коржуна, а не до нас.
Тов. Семируб подав докладно джерело, звідки він черпав ті засоби.
Не бачимо натомість подання джерела при передруку "Стеж" "Українсь-
кими Вістями". Зрештою з уваги на дещо змінений наголовок і текст
можна сумніватися чи це прямо передрук чи переробка автором тієї
самої теми до "У.В.". Ясно, що обвинувачення тов. Данилюка не мають
найменшої основи. Статті Семируба і Голоти ми ще перед порадою тов.
Данилюка прочитали і рішили їх помістити. Подібно мається справа
із фейлетоном Голоти п. н. "Коперник". Тут автор вибрав тільки де-
які фрази зі "Стеж"; додав трохи, як сам тов. Данилюк каже "води"
і фейлетон готовий. Думаю, що Голота повинен бути вдячний "Стежам"
за упрощення справи. Дивно тільки, як це воно те саме, що на сто-
рінках "Стеж" уважається за велику цінність , в фейлетоні Голоти
штампується як мячічння. Адже ж таким мячінням переповнена ціла
стаття п. н. "Теми до надуми". Бо якже ж ви назвете н пр. таке ре-
чення згаданої статті, що напевно послужило Голоті як натхнення:
"Коперники можуть здержати сонце в бігу, але далеко їм до того, щоб
такий людський інструмент заставити самостійно думати і заниматися
якунебудь поставу в життєвих ситуаціях". Думаю, що кривди "Стежам"
тут не було.
Але замало тов. Данилюкові адвокатської та прокураторської то-
ги. Він бере до рук ножа хірурга і береться вирізувати болячки не
тільки "С.В.", студентства, але й всего українського громадського
життя. Тов. Данилюк жадає окремої статті, яка б напятнувала бороть-
бу деяких таборів з "Неділею", "Українськими Вістями" і терористич-
ний налет на наше життя. Йому замало самої декларації, що ми за
вільну й незалежну пресу. Що ми в засаді проти всякого терору в ук-
раїнському суспільному житті, звідки б він не виходив. Він хоче ко-

нечно, щоби ми забирали голос в цілком конкретних справах, які до речі до сьогодні обєктивно не вияснені. Ніхто з Редколегії "С.В." фактів нищення української преси українцями не спостерігав. Ніхто з авторитетних людей чи чинників до нас такої статті не прислав. Якже ж можемо вмістити таку статтю, якої в нас не має. Ми натомість читали в деяких пресових органах нотатки та статті це подавалися факти про недопускання до деяких таборів та нищення часописів "Українські Вісті" та Неділя". Але читали ми також спростування та вияснення відчосних таборових рад. Кому з них вірити? це справа довіря. Але довіря це річ субєктивна і не можна його подавати у формі обєктивної істини. Для нас таборові ради в Інґольштаті та Авґзбурґу є щонайменше так само авторитетні як "Українські Вісті" і "Неділя". Чи може шановний автор думає, що таборові ради не слід уважати висловом опінії громадянства. Така думка була б оправдана, коли б таборові ради були творені таким методом, як Повітове Представництво УЕ в Мюнхені, де тов. Данилюк "репрезентував" фікцію, яку назвав мюнхенське Представництво ЦеСУС-а.

Я вже майже рік в Мюнхені, інтересуюся студентським життям і в міру моїх спроможностей беру в ньому активну участь – в тім часі мав я приємність стрічатися нераз на студентськім терені і з тов. Данилюком – але до моєї участи в Громадських Зборах, на яких "обрано" Повітове Представництво УЕ /22.X.46./, я нічогісінько не знав про факт існування на терені міста Мюнхену Представництва ЦеСУС-а не говорячи вже про якінебудь прояви його діяльности на студентському терені. Власне на студентському терені, чи як волить тов. Данилюк середовищі. Натомість появився тов. Данилюк на загально громадському терені на те, щоби віддати ще один голос. Чи може помістили щось про сам факт існування Представництва ЦеСУС-а, його персональний склад і діяльність заквалювані тов. Данилюком "Стежі", які виступають з наявною тенденцією понизити все те, що робиться на студентському терені явно й отверто з потрібною в громадському житті дозою почуття відповідальности, громадської мужности й того, що звуть цивільною відвагою.

Цікаво стає, коли в обличчі тих фактів, що свідчать про анонімовість, якою себе так радо окутує середовище тов. Данилюка він говорить про налети анонімових терористичних груп. Як я згадав ми не можемо займати становища по чиїй стороні правда. Замало маємо для цього фактичних даних, взглядно вістки, які одержуємо суперечать одна одній. За те всім відомо, що за всі акти /терористичні чи не терористичні/, звязані з ліквідацією "Нашого життя" несе повну відповідальність Таборова Рада українського табору Сомме-Казерне в Авґзбурґу з загально відомим директором Володимиром Блавацьким, на чолі. Так само на сторінках "Української Думки", що появляється на місці "Нашого життя" можна знайти склад її Редколегії. При чому тут отже анонімові групи? Сподіюсь, що тов. Данилюк правильно розуміє значіння слова "анонімовий". Чому ж тоді намагається відвернути увагу з нашого студентського терену і від проблем, які порушив автор статті п. н. "Правопорядок в студентській пресі". Подібної короткозорости в справах власного під носом, а далекозорости відносно чужого під лісом рідко доводиться зустрічати. Звичайно така короткозорість викликана доцільно.

Повторяємо, що першим основним обовязком преси уважаємо обовязок вірно інформувати своїх читачів про події, а щойно потім їх коментувати. Коли ж користуватися іншою методою – назвім це методою "Стеж" – то можна докотитися до того, до чого докотився якийсь собі анонім чи криптонім К. С., що на сторінках "Стеж" помістив статтю під наголовком : "Теми до надуми" / список другий/, з двома під-

нагоповками: Партія веде і Політрук. /гл. "Стежі" ч. - . Стаття, якій рівну тяжко підшукати навіть в українській публіцистиці, де "подвизалося" вже чимало різних по гуляйпільськи наставлених горе-публіцистів. За прототипом того рода статтей треба шукати серед казьонних журналістів, яким поставлено завдання писемно "уничтожити" еретичних відступників ґенеральної лінії наймудрішого і непомильного батька народів.

Не піднімаюся тут завдання аналізувати тієї статті, та точка за точкою виказувати абсурдальність її тверджень. Кожній, хто хоч трохи орієнтується в студентському житті на терені Мюнхена, зразу ж сам викриє усі фальші і перекручування, якими переповнена кожна стрічка статті. Я тільки хочу звернути увагу на місце, присвячене нашій Редколегії. Як виходить із статті, автор ділить наше еміграційне громадянство, а в тім і студентство, на дві категорії на своїх однодумців і противників. Його однодумці і прихильники це люди, що репрезентують "гостру й відважну думку". Вони знавці "соціології й вого життя". Вони ж знавці сучасної Європи, що одиноко обзнайомлені з "духовими джерелами" дужими, вони одинокі переємники "змагання подвижників нашого життя" за "вольну і г людину", вони свої позиції "явно і славно / sic!/ боронять".

Прекрасно, правда ?

Натомість їхні противники це втілення всего зла, не тільки нашої планети, але всего світа з "врата адова" включно. Бо тільки подумаймо: вони створили якусь неколольну партію, яка нічого більше не робить тільки тероризує та переслідує людей першої категорії. Не важе, яка назва цієї партії і чому вона це робить. Можна тільки на основі авторової характеристики членів тієї партії догадуватися, що це вже такі від уродження жахливі люди, що не иначе кошовий Сірко, прийшли на світ з зубами, на те, щоби пожирати, тим разом не татарів, але своїх рідних братів. Ясно, коли якісь темні демони вислали їх в світ на загладу українства, то вони органічно не зносять світла, краси, взнеслості та вільної думки. Вони обовязково мусять бути "незрячі і тупі", а відчуваючи на собі прокляття свойого первородного гріха не мають відваги глянути своїм противникам в їх ясні очі. Їх ідеал людини це "послушний і тупий інструмент. Самі нездібні до чесної й творчої праці, мусять очевидно, ненавидіти всіх що до такої праці спосібні. Це "патріотичні фурії", що заприсяглися "людину знівелювати, стоталізувати /?/, знігілізувати", вирвати "індивідуальну душу", а вільне місце/ яке залишиться після вигнання з тіла індивідуальної душі/ виповнити "партійною пропагандою".

Страшно, правда?

Але найгірше те, що помимо таких канібальських властивостей членів партії, має вона своїх прихильників і симпатиків, з якими також дуже безцеремонно поводяться. Вона їх "ґляйхшайтує", "стриже до одного позему", змушує віддавати "в її сторону доземні поклони", підсичує "процес інфляції та корупції інтеліґенції". Остаточним засобом панування над тими "етично розжитеними" і "опортуністичними елементами являються" наклепи та денунціяції.

Я не повторяв би характеристики цієї чудернацької партії, коли б автор до складу її членів не приписав цілої Редколегії "С.В.". Відносне місце звучить дослівно так: "Підмюнхенська партквартира звертається до різних навних "повaг", щоб вони висловлювались на письмі на різні теми. А робить вона це тільки тому, щоб в наївних людей викликати враження що партія "думає". і т. д. Ходить тут очевидно про інтервю, яке ми мали з др. Яновим, бо наступні наші розмови з

Юрієм Косачем та др. Мельником тоді ще не були друковані. Автор цілком консеквентно робить з Редколегії "С.В." партквартиру, бо ж в нього УСГ це "партійна студентська експозитура, з'їзд ЦЕСУС-а це "всестудентські з'їзди партії", а "всестудентські верхи складаються із знаних партійних ігнорантів, або опортуністичних кар'єровичів".

Тут, як бачимо, консеквенції і логіки, яку собі так хвалить автор не бракує. Біда тільки в тому, що логічні і консеквентні міркування не мають нічого спільного з фактичним станом речей - вони є виспливом, хоч буйної та невідомо чи вповні здорової уяви автора. Він пише: "вербуючи "своїх" між студентством, партія" і т. д. Значить Редколегія "С.В.", як ячейка партії такий вербунок на терені Мюнхену перепроваджує - всі члени Редколегії разом і кожний зокрема. Багато готов я дати тому, хто подасть мені бодай один факт де б я взгл. хтось з Редколегії "С.В." вербував когонебудь до якоїнебудь партії. Натомість про деяких товаришів з т. зв. організованої опозиції можемо подати дещо більшу кількість таких фактів. Один з них на кожному місці агітує і вербує до партії, заявляючи, що йому мусить на тім залежати, щоби його партія була велика й міцна. Чи це не та партія про яку пишуть "Стежі"?

Звичайно маю і я свої політичні погляди, а в тім і погляди на нашу політику, мають їх також мої друзі з Редколегії. Ті погляди окремих членів Редколегії не є ніким "гляйхшальтовані", а їх різниця цілком не стоїть на перешкоді співпраці. Як і погляди тов. Данилюка не були перешкодою стати членом Редколегії "С.В." і тут на найбільше властивому місці дбати про розвиток "С.В.", про добір та позем статтей. Перешкода була де інде. Адже ж сам тов. Данилюк на пропозицію вступити в склад Редколегії "С.В." відповів, що або він, або хтось другий від опозиції до редакції вступить. Одначе обіцянки с...ть не додержав. ... Натомість, ні я ані інші члени теперішньої Редколегії не узалежнювали свойого вступлення чи виступлення від нікого. Ніхто мене до "С.В." не посилав ніхто й відкликати не буде. Н...ший доказ, що можу тов. Данилюкови відступити своє місце в Редкол. хочби й зараз. Звідки одже взяли "Стежі" партквартиру, політруцьку систему і т.п. Для мене розвязка тієї загадки не насуває великих труднощів. Коли хтось привик до якоїсь системи, не може собі уявити, як можуть люди без неї жити. ...же ж Сталін ніяк не хотів вірити Черчілеві, що він не бе маршала Монтгомері пляшкою по голові, подібно, як Сталін свойого Тимошенка.

Тут власне закопана собака.

Для означення таких ситуацій мають українці декілька окремих означень, яких я волю не наводити, бо не люблю уживати й надуживати "моцних висловів". Залишаю це для "Стеж". Думаю, що дальші висновки поробить собі сам читач. Вправді, "Стежі" твердять, що сучасні студенти, це така безкритична й темна маса, яка не всилі самостійно думати. Я одначе мимо всего, вважаю, що нестільки здорового глузду й критицизму знайдеться в кожного, щоби правильно оцінити "політику "Стеж" і цілої організованої опозиції, тим більше, що та "політика" шита дуже грубими нитками.

Коли ж закиди тов. Данилюка і "Стеж" можна звернути тільки на їх власну адресу, дуже не до лиця тов. Данилюкови міна учителя моралі, з якою він забирається вчити Редколегію "С.В.". Коли вже тов. Данилюкови захотілося забавитися конечно в лікаря добре було би занятися усталенням діягнози хвороби власного середовища та приступити до його лічення. Тому ще раз повторюю своє звернення, яке я по -

ставив в наголовку моєї відповіді:"Лікарю, вилічи перше себе". Це може послужити рівночасно досконалою "темою до надуми" для Редакції "Стеж". Заки забиратися до лічення інших, може й більш здорових від себе, треба вилічити передше власне середовище. І то радикально. In capite et in membris.

Борковський Роман

ВИЯСНЕННЯ.

У попередньому числі /ч.28/ "Студентських Вістей" в статті В. Дубняка "За Міжнародний Університет" всі дані були наведені за авторитетними джерелами УУСУ.

Початок зимового семестру на німецькому університеті в Мюнхені в понеділок 18 листопада 1946 р.

Пресова Конференція Редакції "С.В".

9 листопада відбулася в Оселі УСГ Мюнхен вирша пресова конференція Редакції "Студентських Вістей", на якій обговорено ряд актуальних питань з студентської преси. Принято відповідні рішення, які подамо в наступному числі "С.В."

Телеграма: CAMERA OBSCURA

Бій скінчився. Ми теж.

Замурований фронт.

==========

Нова партія! Партію веде п.Мотиль! Як довідуємося з останніх хвилин з добре поінформованих джерел, в шаховому турнірі розігрaється тепер нова партія між п.Мотилем і п.Грибом. Становище політичних чинників у тій справі покищо невідоме.

==========

Протести, заяви, пропозиції іт.п. по гуртових цінах виконує солідно, фахово та дискретно мюнхенське підприємство "Організована опозиція". Оферти приймає Д.Манилюк.

==========

Як довідуємося, в слідуючому числі "Стеж" появиться продовження "Тем до надуми" автора К.С. Третя серія буде мати назву: "Мої спомини з Кульпаркова".

==========

УВАГА! УВАГА! Премієра!
З нагоди IV.Звич.Заг.Зборів УСГ. Драм. студія Укр.Студ.Гром. в Мюнхені виступить з премієрою відомої п'єси Куліша: Народній Малахій".

==========

ЗІ СПОРТУ. Кажуть, що атака УССК-у на мечу з "Левом" так втомила противника, що він не міг вже стрілити дев'ятого ґоля!

==========

Як повідомляє "Неділя" ч.15, ст.3, Пані С. з "аполітичної харитативної Служби" на пропозицію членів організації, давати "Неділю" хворим у шпиталі, заявила: "Така скажена, дурна газета, що від неї хворі повмирають!"

==========

ПОДЯКА. Хворі в шпиталі на Швабінгу складають отсим подяку пані С. з "аполітичної харитативної служби", за врятування від неминучої смерти!

Родини хворих на Швабінгу звернулися до пані С. з проханням прислати їм свою знимку.

==========

О г о л о ш е н н я.

Технічна Секція УСГ Мюнхен організовує к у р с д л я о с н о в н о г о п о в т о р е н н я Вищої Математики.

Курс платний. Лектор п.Долінгер, читатиме в німецькій мові.

Зголошення приймає студент Кузьма Гр. до 17.XI.46 щоденно в часі 12-14 год. в гуртожитку при Тюркенштрассе 58-2.

==========

Від Адміністрації.

Адміністрація "Студентських Вістей" ще раз звертається до всіх передплатників нашого тижневика щоби якнайскоріще вирівняли залеглість за попередні числа.

Приймаємо передплату на наступні місяці.

"Студентські Вісті" висилаємо поштою.

==========

Від Редакції:

З огляду на деяке запізнення цього числа з незалежних від нас причин "Студентські Вісті" виходять подвійним номером.

Наступне число появиться в неділю 24 листопада. Всі матеріяли не використані в цьому числі будуть використані в наступних.

НАДЗВИЧАЙНЕ ВИДАННЯ.

-СТУДЕНТСЬКІ ВІСТІ-

ТИЖНЕВИК УКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ ГРОМАДИ В МЮНХЕНІ

Рік I. Четвер, 21.листопада 1946 р.

В ОСТАННЮ ХВИЛИНУ.

Виділ УСГ в Мюнхені,Редакційна Колегія "Студентських Вістей",і Членство Студентської Громади висловлюють оцим своє співчуття для тов.Борковського,члена Редакційної Колегії "Студентських Вістей",з приводу тяжкого фізичного пошкодження підчас хуліганського нападу на нього в дні 19 листопада 1946 року.

К О М У Н І К А Т

"Студентських Вістей" в справі налогідних подій на терені ОПУЕ в дні 19. 11. 1946 р.

1. УСГ в Мюнхені обєднує около 800 членів, що становить поважну частину всього українського населення Мюнхену.

Тому, довідавшись, що дня 7. 3. 1946 р. відбулася передвиборча конференція в Обласному Представництві Української Еміграції в Мюнхені, про яку не повідомлено УСГ, ані не запропоновано участі її представників, УСГ внесла протест до ОПУЕ та ЦПУЕ проти ігнорування зорганізованого студентства Мюнхену.

2. На другу нараду в справі створення повітового ПУЕ в дні 23. 10. 1946 р. вислано представника УСГ, як репрезентанта українського студентства. Але і цим разом виборча комісія ОПУЕ відмовила йому брати участь в нарадах. Президія Зборів відмовилася навіть допустити до відчитання заяви УСГ, звернено до Зборів ЦПУЕ. Одночасно виборча комісія ОПУЕ допустила до нарад і дала право голосу представникові студентської організації без фізичного членства на мюнхенському терені.

3. В виду того УСГ вислала на Зїзд ОПУЕ в дні 19. листопада б. р. щераз свого умандатованого представника, тов. Р. Борковського, щоб він відкликався в цій справі до Зїзду. Але і тоді не допущено його на залю нарад. У моменті, коли делегат УСГ не допущений до залі нарад, виходив з будинку, напала на нього зорганізована група людей і завдала йому тяжких фізичних пошкоджень. Ця група оставила змасакрованого делегата УСГ на подвірі в моменті, коли саме інтервеніювало М.П. заалярмоване цими подіями.

4. УСГ стверджує, що на наради ОПУЕ вона крім делегата тов. Р. Борковського нікого не висилала і що його поведінка не дала ніяких причин до такого вчинку супроти нього.

5. УСГ робить відповідальним президію ОПУЕ за ці налюгідні події в Мюнхені, жертвою яких стався наш повноправний делегат, тов. Борковський.

ДО ВСІХ ЧЛЕНІВ УСГ В МЮНХЕНІ.

В обличчі драстичних подій, які мали місце дня 19 листопада 1946 р. на Розенгаймерштрасе 46-а, звертаюся тією дорогою до всіх членів Української Студентської Громади в Мюнхені, щоб не піддавалися настроям хвилини, а задержали рівновагу духа, вели ся чесно та гідно і своєю поведінкою не сплямиши світлого імені Українського Студента.

Голова УСГ В. Баранецький.

Коментар.

Чи О.П.У.Е. в Мюнхені виповіло війну
Українській Студентській Громаді?

Українська Студентська Громада є одиноким ~~українським~~ студентським товариством і одночасно одним із товариств з найбільш численним членством в Мюнхені. Це товариство є побудоване на принципах аполітичности й демократії, де провід товариства є вибираний більшістю голосів. Цього факту ніхто не може заквестіонувати. О.П.У.Е. як теоретично теж аполітична організація, повинна визнати існування цього товариства. В дійсності О.П.У.Е. в Мюнхені трактувало Українську Студентську Громаду per non est. На збори Мюнхенського О.П.У.Е. не запрошено одинокого в Мюнхені Студентського Товариства, тільки представників ПЕСУС-а і ЦеСУС-а, які як не Мюнхенські, тільки загально студентські централі на еміграції, не мають ніякого відношення до локальних Мюнхенських справ. Ці запросини це яскрава тенденційність у доборі делегатів, що ніяк не відповідає обєктивному підходові до студентського Мюнхенського середовища. На терені Мюнхену існує ЦеСУС як бюро, а не як Товариство, що організація охоплює якунебудь кількість українського студентства. Вибір представника від неіснуючого, як студентська організація, ЦеСУС-а на Мюнхенському терені, тов. Данилюка, до делегатів на Обласний Зїзд О.П.У.Е. від м. Мюнхена уважала УСГ як нелояльне наставлення О.П.У.Е. до зорганізованого українського студентства. Тому УСГ вирішила запротестувати проти такого тенденційного й недемократичного поступування О.П.У.Е. на Обласних Сходинах в дні 19. листопада 1946 р. і зажадати від свого члена, тов. Данилюка, скласти мандат, на який він не має ніяких обєктивних даних.

Але О.П.У.Е. й далі трактує УСГ per non est, з формальних при-

чин неумандатування тов.Борковського місцевим О.П.У.Е. до участи в зборах, аранжери Зїзду недопускають його до залі. Досі у всіх демократичних інституціях водилось, що дійсно заінтересовані чинники мали доступ до компетентних громадянських установ і Зїздів. Ми уважали,що Українська Студентська Громада,як одиноке студентське товариство в Мюнхені є настільки сильна і поважна,що має право домагатись від О.П.У.Е., щоб Збори громадянських представників вислухали її представника в справі,яка для Зїзду була дуже актуальною.

О.П.У.Е. з формально-організаційних причин не допустило умандатованого представника Української Студентської Громади до залі нарад. Значить, О.П.У.Е. хоче закрити рота Українській Студентській Громаді, поставити її перед доконані недемократичними і фальшивими методами, факти. Але чи часом Мюнхенське О.П.У.Е. не загалопувалось? Адже ж поза О.П.У.Е. існує на еміграції ще Ц.П.У.Е. і Українське Громадянство.

Тоталізм Мюнхенського О.П.У.Е. найде належне засудження.

Українська Студентська Громада зуміє оборонити свої права на відтинку суспільного життя.

ффффффффффффффффффффффффффффффффффффф

О Г О Л О Ш Е Н Н Я

Виділ УСГ в Мюнхені подає до відома всіх своїх членів, що ЧЕТВЕРТІ ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ СТУДЕНТСЬКІ ЗБОРИ відбудуться в суботу 23 листопада о 3 год. дня в Оселі УСГ на Фюріхштрасе 53.

Вхід лише за дійсними студентськими виказками, а тому пригадуємо всім,хто ще невплатив членської вкладки, чи не продовжив виказки зробити це негайно. В противному разі буде втрачене право членства УСГ.

==
жж

Редакція "Студентських Вістей" звертається з проханням до всіх читачів,які б мали в себе числа "Студентських Вістей": 1,3,9-10,11-12 та інші давніші числа, повернути на адресу Редакції за винагороду, або в обмін за нові.

==

ЦІНА 1 Н. М.

Студентські Вісті

Тижневик для членів Української Студентської Громади в Мюнхені.

ЧИСЛО 31

Рік 1 13. XI. 46 1946

З М І С Т

СТУДЕНТСЬКІ ВІСТІ - Тижневик на правах рукопису.
Виходить по неділях. Поміщені дописи,підписані дійсним прізвищем або псевдонімом є становищем автора,але неконче становищем Редакції. Всі рукописи мусять бути написані на машинці і лише на одній сторінці. Невикористані рукописи не повертаємо і в цій справі не листуємось.

Видавець: Українська Студентська Громада в Мюнхені.

Редаґує. Колеґія
Начальний редактор
Володимир Дубняк.

STUDENTS' NEWS - Ukrainian Students Weekly. Published for the Members of the Ukrainian Students' Association in Münich.
Private copied.

ПЕРЕДУМОВИ ДАЛЬШОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ ГРОМАДИ.

Студентство Мюнхену стоїть перед своїми ІУ Загальними Зборами. Належало б сьогодні критично приглянутись минулому студентської організації, щоби витягнути відповідні висновки та врахувати їх в постановах Загальних Зборів. Життя пливе та розвивається і всі форми організованого вияву його міняються; студентство Мюнхену мусить також зревізувати побудову своєї організації, щоб не лишити її мертвим скелетом.

Мусимо ствердити, що УСГ від часу свого повстання сповнила багато з поставлених перед собою завдань. Студентська Громада вповні зуміла втримуватись на висоті як одинока всеобіймаюча, аполітична, професійна, студентська організація, якої постава та рішення були все синтезою думок та бажань всіх членів. Одначе не всі хотіння Виділові вдалося провести в життя. Причини, наслідки та розвязку постараюся коротко виложити.

В рамах УСГ згуртувалося все студентство, яке находиться в окрузі Мюнхену. В члени поступили всі ті, які студіюють, а також багато з тих, які, хоч мають до цього можливості, не використовують їх.

Такі два факти сталися причиною, що крім Централі УСГ в Мюнхені, яка не могла всецілo охопити широко розміщеного студентства, треба було покликати в життя Теренові Секції у поодиноких скупченнях студентів.

Одиноко правильним, на мою думку, поділом студентської організації інтегрального типу повинен бути поділ на фахові секції. Помимо різних закликів, загал студентів одначе не опреділився по своїх фахових заінтересуваннях. Фахові Секції, в загальному, не сповнили своїх завдань і праця в них ніколи належно не розвинулася.

В нашому випадку не можна ограничитись до поділу на фахові секції і тому при теперішній структурі УСГ, головну вагу звернено на культурно-суспільну ділянку. Можливості розвитку праці в цьому напрямі виказалися далеко більшими як у фахових секціях, одначе, також не вдалось зактивізувати загалу студентства. Централя УСГ в Мюнхені не змогла охопити всього студентства Мюнхену із за двох основних причин: 1/ браку безпосередньої стичності членів з Громадою через широке розміщення студентства,

2/ браку відповідних середників екзекутиви.

Другий випадок відноситься також до праці в теренових секціях. Тут не враховують як середника екзекутиви права, яке лишається за Виділом, виключити члена зі студентської організації. Адже масовим викидуванням членів, праці розвинути не можна та не можна сповнити покладених на студентську організацію завдань.

Належить, отже, призадуматись над розвязкою. Щоб дати стимул студентству включитися до праці в майбутньому належить розмістити тягар праці з Централі УСГ на поодинокі студ. осередки - на Теренові Секції та новостворені високошкільні відділи. Такі Відділи належить покликати тільки в тих високошкільних студ. осередках, які виявляють настільки ініціятиви та життєздатності, щоб свій Відділ самим повести. Щойно, коли УСГ. матиме точне розміщення студентів в поодиноких осередках, та Виділ конкретно очеркне всі обовязки і права членів, здиференцію культурно-суспільне життя Громади в тому напрямі, щоби дати змогу кожному членові знайти для себе відповідне місце опреділення, і заспокоїти різні свої

зацікавлення та уподобання, тоді можна буде усталити певні мінімальні норми суспільної праці для кожного студента, вимагати точного їх зреалізування та витягати строгі консеквенції з евентуального невиконання добровільно взятого і вибраного членом обовязку. Членів, які не внесуть в суспільне життя Громади жодної частини своєї праці, належить відрізнити і відділити їх від членів, які беруть участь в житті своєї організації та сумлінно виконують свої обовязки.

Для належного і скорого пВ едення діяльности в тому напрямі, та справної координації праці клітин УСГ в майбутньому, належить, піднести виконну силу Виділу УСГ. Побіч точного спрецизування всіх прав та обовязків члена, диференціяції культурно-суспільного життя, усталення мінімум норм суспільної роботи члена Громади, треба спрецизувати також санкції які лишалися б Виділові УСГ.

Щоб оминути випадки недіяльности та безвідповідальности в самому Виділі, що впливає далеко більше деструктивно на працю і життя Громади, як те саме в низах УСГ, треба дати виділові в цілому, на пропозицію голови, право на рішальну децизію про дальший пост такого члена у Виділі УСГ.

На підставі переведеної по деякім часі провірки праці всіх членів, можна було б розрізнити і відповідно поділити членів, а деяких навіть зовсім усунути з УСГ, як елемент негативний та деструктивний. Такий поділ переводити зараз є недоцільно, бо студентство не було б належно попереджене, і тому такий поділ може бути для декого кривдою.

Останні події, які мали місце в Мюнхені ясно кажуть також, також недопустити в Студентській Громаді жодних інших основних поділів, як вище за фаховим і тереновим принципом. Студентська Громада, як організація професійного типу мусить найперш перевиховати своїх членів, забезпечуючи їм широку толеранцію поглядів, думок і вчинків і витворити поступово таку атмосферу, в якій можна було б допустити колись також поділ за іншими принципами.

Таке становище Громади не суперечить одначе цьому, щоб всі ідеологічні, в повному розумінні цього слова, с и л и, які існують та хочуть культивувати свої погляди чи переконання, знайшли своє оформлене місце в рамках к у л ь т у р н о - с у с п і л ь н о ї п р а ц і нашої Громади. Виділ повинен якраз в обличчі сьогоднішньої дійсности присвятити якнайбільшу увагу тим вартостям, які виходять з християнського світогляду. Будучий Виділ повинен також в короткому часі знайти спільні звена порозуміння і співпраці студентства зі старшим громадянством.

Одним з основних завдань найближчих Загальних Зборів – ввести таку побудову студентської організації, яка, врахувавши фактичний склад та розміщення членів, притягнула б до праці якнайширші круги студентства, причинилася до його розвитку і тим самим закріпила би собі те почесне місце в житті українського народу, яке студентство давно вже здобуло.

Голова УСГ – В. Б а р а н е ц ь к и й

ПРОБЛЕМИ ДНЯ.

ПРИЧИНИ СЬОГОДНІШНЬОГО СТАНУ ГРОМАДИ. ж/

Стоїмо перед новим періодом праці нашої Громади і перед черговими Загальними Зборами її членів,які мають за завдання не тільки вибрати нову Управу Громади,але винести рішення,що могли б бути напрямними для праці цілої організації. В залежності від правильності тих рішень, в залежності від складу нової Управи,а найголовніше в залежності від участі в праці організації,як цілості всіх її членів,залежатиме успіх чи не успіх.

Досі було багато критичних завваг до пройденої праці,загальне їх ствердження,що організація знаходиться на порозі кризи є,на мою думку, оправдані.Саме одначе ствердження стану його не зміняє,треба проаналізувати причини,та шукати виходу з положення.

І власне тут, в питанні причин і шляхів виходу з положення, думки,коли такі є, розходяться.

Коли йдеться про причини то їх можна шукати:

1. в загальних заложеннях,що лягли в побудову Громади,
2. в виконній частині,тобто в методиці і способі праці Громади,як цілості.

На мою думку загальні заложення,що лягли в побудову Громади є правильні і вони не були самі по собі причиною неуспіху чи малого успіху праці. Вони вчисляють сьогоднішню дійсність і потреби нашого студентства в ній забезпечують свободу думки і чину її членів, коли вони згідні з загальнолюдськими та загальнонаціональними принципами,своїм навязанням до традиції студентських організацій та вичисленням їх доолягів в праці, забезпечують тяглість в розвитку нашого організованого студентського життя. В організаційній ділянці вони приняті так, що забезпечують суспільність,єдність,та широку схопленість організаційними рямцями.

Це побіжно сказане,далеко не є аналізом загальних заложень, але навіть перевівши дуже основний аналіз,ствердимо,що шукати причин неуспіху чи малого успіху праці в них,буде неправильно і заведе в наслідку до неправильних висновків і рішень.

По моєму, причин треба шукати деінде,а саме в виконній ділянці, в методиці і способах праці,в нас самих - членів організації.

Ми можемо поставити вправді ще кращі теоретичні заложення,але зуживши до цього хочби і як багато енергії при сьогоднішній практиці праці,успіхів кращих не доб'ємось.

Правильним є твердження,що організація та її вартість означується вартістю її членів. Організацію творить сукупність її членів, їх праця складає і творить працю цілості. Організація мусить бути органічною побудовою,де кожний член, свідомо і підсвідомо,почуває свою приналежність до неї. В такій організації кожний член діє в сфері інтересів цілості і противно цілість в сфері інтересів і зацікавлень одиниці. Коли з того боку підійдемо до питання Громади як організації,то ствердимо,що вона не була близько такого стану. В нас дуже часто дії організації проходили повз зацікавлення членів не торкаючи їх,а зацікавлення поодиноких членів були далекі від сфери інтересів громади, одним словом,ми далеко є від стану органічної спаяності нашої організації. В чому лежить вина? Не важко відповісти: в членстві як цілості. Ясно,що сьогоднішня дійсність твердо пособляє в розвитку відосередніх тенденцій,але з другого боку вона така,що вимагає нашого спільного зусилля для майстрування.

ж/Мову автора,зокрема його вислови,Редакція подає без будьяких коректорських поправок.

її. В кожній організації є відосередні тенденції,але вони до того часу незагрозливі,коли у рівновагу їм є доосередні прямування,коли управа,гурт співпрацівників і активних членів, вміють їм запобігати, а коли потрібно навіть радикальними засобами паралізувати. В нас було противно, відосередніх стремлінь не паралізувалось, на прояви безвідповідальних кроків деяких членів,не реаговано,або так немічно,що компромітувалось повагу організації. Продуманих методичних заходів для витворення в Громаді органічної спільноти не було. Трудно було їх чекати від Управи,коли в її нутрі,мимо намагань поодиноких її членів,такої не створено,а поодинокі члени безвідповідально своїх обовязків не виконували,або робили такі,що їм припали до вподоби. Провід організації тоді буде мобілізувати сили,коли він сам буде ясний з собою, коли він буде суцільний і, коли розпоряджатиме засобами виконності і баканням її завести. Стиль імпровізації і припадковості в праці затирав образ організації як цілості і перетворював в окремих випадках з товариство взаїмної адорації.

Ясно,що такий стан в нічому не пособляв,мимо намагань поодиноких людей,в створенні сильної і суцільної організації.

Ми навели ряд думок,з них ясно видно,що причини сьогоднішнього стану слід шукати в області виконності,способів і методиці праці чи радше браку такої, в відсутності строгої відповідальності.

Одним з первоначал сьогоднішнього стану було знехтування критерю якості в приниманні,в доборі людей до органів Громади,в селекції членів,яку щойно останньо переводиться.

З того видні шляхи виходу на чисті води.

Нас чекають поважні труднощі,що все збільшуватимуться на шляху нашої індівідуальної і збірної праці. На це ми мусимо бути приготованими,коли не хочемо програти. Від нас вимагатимуть ті труднощі індівідуального і збірного зусилля. Коли хочемо їх перебороти мусимо бути сильні і згуртовані і це одне з важних завдань,припаде зробити нашій студентській організації. Вона зможе з ними впоратись лиш тоді, коли вона в свойому нутрі буде сильна і суцільна. Нашим обовязком до такої студентської організації змагати. Це осягнемо через приняття принципу суворої відповідальності,як членів Управи, так і поодиноких членів,як внутрі організації,так і поза нею. Це потягає за собою селекцію членства,яку необхідно перевести. Цього мусить бути свідома так Управа як і поодинокі її члени,але не паперову селекцію, а з далеко йдучими наслідками так в моральній як матеріяльній площині. Управу,коли вона має перевести які будь завдання,а особливо коли важливі,зокрема голову УСГ,треба засобити такими прерогативами, щоб він мав усі дані ті завдання перевести. Це накладає на членів при Загальних Зборах важливий обовязок віддати голос не"так собі", а використати його сумлінно і чесно. Добитися в членстві зрозуміння для завдань,що їх воно повинно виконати, шляхом продуманої методичної праці.

Мої завваги далеко не повні,а висновки не претендують на єдино правильність,вони чекають на дискусію і узгіднення,і, коли такі слідуватимуть, вважатиму,що не були кинені на вітер.

Грегор К.

=================

ЧИТАЙТЕ І ПОШИРЮЙТЕ "СТУДЕНТСЬКІ ВІСТІ".

=================
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

ВІЛЬНЕ СЛОВО.

Студентські шляхи і манівці.

Останніми часами популярною темою на сторінках студентського часопису і темою розмов впливових на студентство осіб та професорів являється тема: відполітизування сьогоднішнього студентства. Дехто це твердження обгрунтовує конечністю висококваліфікованих,фахових кадр і лише в цьому добачують розв'язку проблеми майбутнього й вихід із сьогоднішнього положення. Інші,знова,вважають,взагалі, недоцільну участь української студентства в політичному житті українського суспільства. Незалежно від цього,як заперечення повищого /до деякої міри/, повстає це один погляд,як частина студентської концепції.

Про напрямні для сьогоднішнього студентства не можна говорити не вглянувшися в його минуле та ще більше,не поставивши перед собою проблеми його майбутнього. Саме тому, що це майбутнє не є таким світлим, повстає багато різних,дуже часто,невідповідних для студентства,напрямних; в них не береться нічого більше під увагу крім індивідуального добра студента і абстрагується від цілого українського студентства та його потреб в майбутньому. Свідомо вноситься егоїстичний елемент, який українському студентству все був чужим та намагається створити зі студента лише фахівця, а все інше /часом і важніше/, відкидається, або пересувається на останній плян. Це виникає із логічного думання старших розумів та плянів на довшу мету.

Найважнішим моментом в новітній студентській концепції є орієнтація загалу студентства на підготовку з себе до цього, щоби стати "ласим куском" та преподобатися тій країні,де прийшлося б поселитися; але тут ніяк не треба забувати,що Америка має дуже багато муринів і, навіть, висококваліфікованих. Ці слова не є цілковитою негацією вищенаведених альтернатив. Вони лише викликані конечністю введення в студентську концепцію більше суспільних, національних та,навіть, патріотичних і політичних мотивів,щоби зі сьогоднішнього ще студента,видати зрілого,повного громадянина-суспільника,з високим,творчим,державним інтелектом,на недостачу яких хворує сьогодні українське суспільство. Людей, яких сьогодні пекучу потребу відчуває українське суспільство не маємо можливості відповідно вишколити,не маємо для них спеціяльних шкіл, не має відповідних умовин,що дозволяли б на їхнє політичне вироблення і невигідно,навіть, взоруватися на котрійсь із великодержав. Адже ж сьогоднішній стан українського студентства та його політичний осередок /якого або немає,або є забагато/,не ворожить нічого доброго. Як виглядати мала б студентська концепція базована на грунті досвіду нашого старшого громадянства та які перспективи відносно завтрішнього дня. Не диво,що тепер в студентській концепції бракують деякі конечні елементи,бо з уваги на те,що ця, чи інша суспільна ділянка не є відповідно розроблена, або є спірною точкою - її місце залишається пусткою в студентській концепції. Так повилітали зі студентської концепції елементи: світоглядові, ідеологічні,патріотичні і політичні, а залишився лише - фаховий вишкіл.

Та це лише теоретично.

На ділі, наприкрився вже "профспілковий" стан в Українській Студентській Громаді з Мюнхені, який існує згідно з наведеним в статуті словом "аполітичність".Чується,а той й говориться вже,про конечність "якоїсь" ідеології для Української Студентської Громади. Але й тут виникає аж - три питання:

Яку ідеологію?
Від кого взяти?
Як приняти?

На ці три питання не так легко відповісти українськкому студентові. Не спрощує цього питання, навіть, велика сьогоднішня диференціяція ідеологій, по різних осередках українців на чужині. Є більш, як певним, що через вплив "здорового розуму", "реалізму" і рівночасно опортунізму, що напливають в студентське середовище зі сторони старшого громадянства не зможе відразу одної ідеології прийняти загал українського студентства та що процес визнання якоїсь ідеології буде мати часто несмачні прояви в студентському середовищі. Це питання ще більше витончує сьогоднішній процес "творення" проводу Українського Народу, де новостворені, чи воскреслі старі партії, як претенданти, почнуть шукати в рядах українського студентства визнавців своїх ідеологій.

Українське студентство, головно його активна частина, мусить тут зайняти ясне і здецидоване становище.

Дуже часто любимо звертатися до часів, коли зі студентством було "все в порядку" тобто до 1930-35 рр. Споминаємо про ті часи при кожній нагоді, а загально вважається, що вони для сьогоднішніх прикладом бути можуть. В них можна дошукатися здорових студентських альтернатив, багато можна прийняти до сьогоднішньої концепції, колиб не стояла на перешкоді складна констеляція внутрішніх сил українського студентства, яка від тодішньої багатот змінена другою світовою війною та її найрізнороднішими дошкульними варіяціями. Велика частина активного студентства мимо тяжких фізичних, світоглядових та моральних ударів, задержала й надалі свої добрі засади, свій світогляд, свою концепцію та не прийме ніколи диктованого зі зовні/ життя бездушного егоїста і не чекатиме поки хтось не змилосердиться обдарувати його новітніми концепціями. Українське студентство не шукатиме тепер затишного кутка по всіх частинах /географічних/ світу для схоронення себе та продовжування власної вегетації, натомість, завсіди й всюди, в першій мірі добро Української Нації на меті мати буде.

Тому й не диво, що тепер з деяких закутків української політичної еміграції голосом розпуки кричать розперезані "суспільники" на студентство, за те хіба, що воно не приймає програм його партії. Дивуватися зовсім не треба, лиш конечно собі усвідомити світорозуміння такого діяча, в якому виразно стоїть, що цілий світ крутиться навколо нього та що оцінювати кожне суспільне явище треба починати від власної особи. Завдяки плеканні такої "етики", в ширших кругах провідного українського громадянства, як результат маємо сьогоднішній український суспільний стан.

Таким чином, щоби подібного оминути в майбутньому, потрібно завчасу плекати з молодих верств не тільки кадри фахові, але в першу чергу кадри політично свідомих громадян з великими інтелектуальними індивідуальностями, що не лізли б в партійницьке багно, лише створили б осередок здорової творчої державної думки, та вивели б українське суспільство із його "крутих доріженьок" на простий битий шлях.

У кожного майбутнього фахівця мусить бути, в першу чергу, д о к л а д н и й р о з п о д і л в а р т о с т е й т а н а л е ж н а г і є р а р х і я ц і л е й, а в праці спрямованій на здійснення їх, він віднаходив б свою істоту.

До цього необхідно підготовлятися завчасу високошкільній українській молоді.

Степан Процик.

ВІД НАШИХ КОРЕСПОНДЕНТІВ.

Урочиста інавгурація академічного року 1946/7 в Ерлянгені.

Новий академічний рік 1946/47 українське студентство в Ерлянгені почало урочистою інавгурацією, що відбулася в дні 17 листопада. Провід УСГ Ерлянген постарався, щоб ця важлива імпреза випала як найкраще, щоб заманіфестувати перед українським громадянством та чужинцями що до студій, а особливо на чужині українське студентство ставиться досить поважно.

В неділю 17 листопада в церкві св. Боніфація відправлено урочисту співану Службу Божу, яку відправляв о. парох Топчак в асисті двох таборових священиків. Під час Служби Божої співав студентський хор під деригуванням інж. Н.Г. Присутними в церкві були крім українських студентів професори місцевого університету та студенти чужинці. Дуже приємно було слухати українські церковні пісні, хоч і на чужій землі, але серед своїх. Гарну проповідь виголосив о. парох Топчак, в якій відмітив вагу і потребу студій.

Другу частину інавгурації академічного року становив український студентський вечір у домівці Турнгалле. Серед численно зібраних запрошених гостей були представники американської влади та ректор університету Бреннер. Студентський вечір відкрив голова УСГ в Ерлянгені, вітаючи в українській мові українське громадянство та студентів, а в німецькій мові запрошених гостей. Він подякував присутнім за численну участь та висловив побажання перевести цих кілька годин якнайкраще. В перших сказав слово Ректор Університету проф. Бреннер, він подякував Проводові УСГ Ерлянген за велике довір'я до нього та до Університету. Ректор проф. Бреннер підкреслив, що він дійсно гордий з того, що українська студіююча молодь знайшовшись серед таких невідрадних умовин, знайшла на якийсь час тут свою батьківщину, включно з можливостями студій. Промову Ректора присутні переривали гарячим признанням.

На бажання запрошених гостей студентський хор відспівав кілька пісень. При музиці несподіванках та в доброму товаристві пройшла ніч, за нею підіймався день, а з ним думки про студентський обов'язок повели знову до викладових заль - на студентську лавку.

Ю. Д.

==================================
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

На Розенгаймерштрасе 46-а в залі харчівні Кооперативи "КОС" відкрито цикль Академічних Вечорів. Перші реферати відчитали: з психології - проф. УВУ О. Кульчицький, та д-р В. Янів - "Поезія в вязниці". Про наступні реферати буде повідомлено.

ДЕЩО ПРО МИСТЕЦТВО[ж/]

Говорячи про якусь річ, мусимо собі ясно окреслити,усвідомити,що то є за річ, з чим маємо справу.

Друг З.Ж. в 26 числі "СВ" в статті "До генези мистецтва", яку Редакція вмістила шляхом дискусії, ніби хоче окреслити походження мистецтва;його народження,місце народження, або ще й знайти предків від яких мистецтво походить. Однак,мистецтво це не є якась ДП - істота, яку можна було б поставити перед скрінінг-комісію і навперехрест обсипати: звідки? коли? чому? як? і т.п. Мистецтво,навіть,не подібне до чогось подібного.

То нарешті. Де воно взялось? Звідки взялось? Де має свій початок? Але найперш,що таке мистецтво?

Мистецтво, якби можна взагалі таке окреслення прийняти,- це ніби образне відтворення природи,життя,ідей,в їх всій повноті та всесторонності. Звідси, можна було б поділити на:

Мистецтво тону /Поезія і музика/ і,

Образотворче мистецтво /Малярство,архітектура,скульптура/.

Правда, можна вести ширшу дискусію,напр. чи шахи /спортова гра/ є мистецтво,про звязки релігії,філософії /про що згадує друг Е.Бобикевич в статті "Мистецтво і прогрес", "СВ" ч.27/ та поодиноких наук з мистецтвом.

А,розглядаючи ближче,вищенаведене означення мистецтва, можна глибше заглянути в поодинокі його види. Напр. Музика,як мистецтво - це відтворення думок, почувань і відчувань в звуках, складається з таких трьох елементів: мелодія,гармонія і ритм. Музика появляється на самих початках розвитку людства в формі пісні /хоч, цілком ясно,що перші виникли звуки,а не готові пісні,подібні до наших/, а музичні інструменти походять значно пізніше. Також,можна відзначити,що головну ролю в розвитку музики відіграли греки і араби. Пізніше,після народження Христа, музика переходить в церкву /Головно в Італії/, значно пізніше виходить за межі церкви. Ще далі, музику можемо ділити на: теоретичну /акустика,каноніка, граматика, естетика/; практичну /композиція та виконання/, вокальну /голосова/,інструментальну /церковну,театральну,локальну/ і т.д.

Другим видом мистецтва тону або звуку є поезія /гр.творчість/ поезію означають як мистецтво словесного відтворення природи життя ідей,а поетична творчість - це дар /не кожному даний/ підмічати

ж/ Продовження дискусії початої в "СВ" ч.26.

/віднаходити/ в природі, в житті, обєднувати і закріплювати його, в найкращій його формі.

Поезія ніби допомагає висловлювати ідеальні потяги людини, з одного боку вона може не відповідати буттю, навколишньому світові, але з другого боку і не має нічого фальшивого чи обманюючого світ.

І чи поезія розвивалася б першим чи другим названим шляхом - її метаморфоза в найвищому розумінні слова, і звідси вона запозичує в науки широкий кругозор, розуміння життєвих і суспільних проблем і завдань, надаючи всьому цьому художню форму передачі.

Поезію також можна розділити на дрібніші частини: лірика, епос і драма. Можна твердити, що художня творчість є ніби окремий душевний процес, що має в собі якусь метафізичну природу.

Великий німецький драматург Фрідріх Геббель, великий поет і філософ говорив: "Так як природа назовні формує речі, так мистецтво повинно розвивати і освіщати їх внутрі.

Одно лиш мистецтво є символ людської безсмертності. Все останнє стоїть на одному рівні з здібностями павуків, вони не починають нічого нового, але творять уже існуюче в цьому світі."

Не застановляюсь тут над образотворчим мистецтвом. Однак застановляючись над походженням мистецтва не можемо сказати: мистецтво народилось, створилось чи виникло якогось там року, якоїсь ери.

Я згадав вище що це є мистецтво. Отже говорити про його походження можна як про ті названі частини /поезія, музика, малярство, архітектура і т.п./.

Трохи є за відважне твердження друга З.Ш. "І це був великий день в історії людства. День в якому пралюдина перемінилась в homo sapiens. Це був день народин / sic! / філософії, релігії та мистецтва".

Коли такий день був?

В якому столітті?

Якої Ери?

Ні! Дата, чи термін народження мистецтва є настільки абстрактний, невстановлений як і само походження людства. Бо, там і треба шукати коренів мистецтва, людина а мистецтво - нероздільне. Можна дискутувати чи мистецтво є в тварин, або, взагалі, в нелюдських істот. Це знову справа наукового дослідження і дискусії.

"Мистецтво і Прогрес" це питання зовсім інше, як "Ґенеза мистецтва" і тому над ним хіба іншим разом.

Кінчаючи, я вважав би за потрібне додати що ura-mystecki вислови: "Хай живе вільне мистецтво", як закінчує свою статтю друг З.Ш., або "Хай живе революційне мистецтво", як кінчає друг Е. Бобикевич, не багато внесуть нового до мистецтва.

Знову ж таки ще одна проблема може бути поставлена на шляхи нашої дискусії: Який, наприклад, вплив на розвиток мистецтва буде мати розбиття атому. Але розглядаймо мистецтво не загально, а в його поодиноких формах.

В. Д у б н я к.

ПОДЯКА.

Комісія Допомоги Українському Студентству /КоДУС/ сердечно дякує слідуючим особам і установам за успішну участь в ударній збірковій акції в користь українському студентству й на "Український Науковий Фонд":

1. Українське Спортове Товариство "Сокіл" в Ельвангені за пожертву в сумі 1.063,39 марок,
2. "Український Таборовий Театр" в Ельвангені за пожертву в сумі 421 марок,
3. Хор "Боян" в Ельвангені - 500 марок,
4. ППУЕ в Швандорфі - 2175 марок,
5. Курінь молоді в Ашафенбурзі - 200 марок,
6. Рада Фізичної Культури в Авґсбурзі - 2511,73 марок,
7. Капеля Бандуристів в Інгольштадті - 1000 марок,
8. Кооператива "Самопоміч" в Ашафенбурзі - 500 марок,
9. Полонені лазарету в Гарміш - 20 марок,
10. Єпископський хор в Майнц-Кастель - 1570 марок,
11. Таборова Кооператива в Майнц-Кастель - 940 марок,
12. Проф. Нестор в Мюнхені - 2000 марок /з концерту/,
13. п. Тутко - 236 марок, зібраних на Святі Молоді у Вінзер,
14. п. Катерина Пасічник в Лебах - 740 марок,
15. Робітники в Майн-Кастель - 2393 марок, дохід з вечірки,
16. Гості на весіллі пп. Василя Дзюби й Осипа Мельника в таборі "Конгрес" у Нюрнбергу - 303 марки.

ВІД РЕДАКЦІЇ "СТУДЕНТСЬКИХ ВІСТЕЙ".

Повідомляємо всіх наших читачів, що якнайскорішому часі наш Тижневик переходить на справжній друк. А тому просимо всіх зацікавлених своєчасно одержувати наш часопис зголошуватись до передплати єдиного друкованого студентського тижневика. Студентські Громади, зокрема їх пресових та культурно-суспільних референтів просимо якнайскоріше подати нам яке число примірників вони передплатять. Просимо зголошуватись до кольпортажу.

ЗАГАЛЬНА ПУБЛІЦИСТИКА.

Партія, орден, чи профсоюз?

Цю статтю містимо шляхом дискусії.
Редакція.

В новочасному суспільному житті,прийняті різні структури організації. Звичайно в демократичній системі ці структурні форми можуть бути різні. Ходить головно про різні вихідні принципи,за якими можна б скоординувати життя поодиноких одиниць, згл. суспільних груп у збірноту,при запевненні найбільшої ефективності та прогресивних тенденцій розвитку цього інтегралу для цілості суспільства.

Також перед нашою еміграцією стоїть низка внутрішніх питань,які відносяться,якраз,до принципів самоуправління та організації нашої еміграції. Від своєчасного та правильного розвязання цих питань в значній мірі залежить її майбутнє.

Хочемо розглянути коротко три основні форми суспільної організації,а саме: партію,орден та профсоюз.

Під партією розуміємо угрупування індівідівз з певним спрецезованим суспільно-політичним світоглядом,зі свідомістю свого становища і ролі в суспільстві,з програмою своєї діяльности та тактикою змагань за владу в державі. Така форма має приміненя в першу чергу в державі з її економічно-господарською системою. Взагалі уважаємо,що економічна база громадскости,поряд з певними біологічними та психологічними моментами є передумовиною генези нормального партійно-політичного життя. Власність на певну продукцію та класове розверствування, це одні з найперших умовин природнього політично-партійного зрізничкування. Політична еміграція звичайно звязана з позбавлення своїх власних засобів виробництва; нормально це процес деклясування,а радше пролетарізації. В тих умовинах утворені різні політичні партії це тільки суспільні ефемериди,які мають лише теоретичне значення, але ніколи не сповнюють тієї ролі,що на рідньому грунті. Часто теоретична розробка партійних програм,попавши в руки словних доктринерів, делетантів у соціольогічній проблематиці,або,що гірше, демагогів,не маючи органічного звязку з рідним краєм,збаламутити може багато людей доброї віри,що здані на призволяще долі, легко підлягають атавістичному, часто засліплюючому сентиментові. Сам психольогічний момент, зданий на ласку вільної гри сил без економічного рівноважника та без біологічного аспекту замкнений щільно в емігрантському таборі, може накоїти чимало зла та звести на манівці нашу еміграцію.Партійно-політичну диференціяцію,таку, яку ми маємо нагоду сьогодні спостерігати з нас в умовинах еміграції, ніяк не можемо уважати за показник процесу суспільного розвитку нашого народу ц цілому. Підсумувавши це мусимо прийти до висновку,що партійно-політичний поділ еміграції не може бути браний в рахубу за основу організації нашої еміграції. Надбудівка еміграційного партійно-політичного зрізничкування - еміграційний партійно-консолідаційний координаційний комітет,не маючи закономірних органічних основ та будучи в значній мірі ефемеридом в цілому,не може бути скваліфікований як поважніший творчий проїв життя нашої еміграції. Він теж не може бути правдивим репрезентативним чинником української справи в цілому. Відкидаючи принцип політ-партії як організаційної основи нашої еміграції,не розуміємо під тим

відкинення ідеологічного фактора з життя нашої еміграції, як теж не хочемо відкинути взагалі суспільної проблематики, якій могли б бути присвячені партійні програми.

Наша еміграція це по суті політична еміграція, в основі якої лежать політично-суспільні моменти. Ці моменти не лише економічно-господарського характеру, вони криють в собі в першу чергу біологічні та психологічні елементарні моменти, притаманні вже не класові, не політ-партії, а певній збірній особовості, якою є нарід, як рівнож певній типовій людині. Ходить про національно-політичні, як теж чисто людські, гуманні мотиви. В умовинах чужини ці мотиви можуть підлягати заглушенні, що у висліді може привести до національної десимиляції, та розпорошенню. Щоб так не сталося, вони мусять знайти свої бастійони в чітких ідеологіях. Було б абсурдом вимагати від політичної еміграції аполітичності. Але є необхідністю вимагати від поодиноких суспільно-політичних течій не тільки програм маніфестів та деклярацій, але завершених ідеологій та оформленого духового обличчя. Треба вимагати від них політично-суспільних теорій, але поряд з цим здібності на дію, треба вимагати від них чину. Вони мусять показати свою життєздатність. В умовинах своєї упорядкованої власної демократичної держави поодинокі громадяни своєю працею штовхають суспільство на шляху розвитку вперед: це їх чин. Прогрес запевнений, бо передовим суспільним групам рівним виборчим правом всіх громадян запевнений перший голос в державі, запевнено в умовинах демократії та парляментаризму. Але було б смішно говорити, що саме голосування членів політичної партії - це весь їх суспільно-творчий чин. Уважаємо, що в умовинах окупації, де не може бути мови про парляментаризм і демократію, як і еміграції, щоб політ-партія /коли захочемо задержати надалі цей термін/ стояла на висоті свойого завдання, мусить вона відповідати особливим вимогам. Тоді партія мусить бути піднесена до розряду політичного ордену. Орден це вже не партія така, яка в умовинах своєї держави від свойого членства не вимагає високих зобовязань, це ідеологічне обєднання індівідів, на базі суворого зобовязання своїй ідеології, зі своєю максималістичною програмою, зі своїм боєвим духом, зі своїм словом і ділом. Орден, будучи організацією в повному розумінні цього слова, здібний на найбільші зусилля, на найбільші жертви, в змаганні не за свої особисті матеріяльні користі, а за зреалізування певної ідеї, певної загальної цілі. Тоді, коли в партії центр ваги стояв на економічній базі, при ордені цей центр пересувається в сторону біологічної та психологічної бази. Він отже не завжди мусить вязатись з економікою та класовим розверствуванням, з деталями суспільства. Він радше наставлений в своїй активній поставі на ширшу ціль, на певну завершену цілість. Тому приміт політичного ордену живущий теж в умовинах еміграції. Не від речі замітити, що традиції ордену в нас дуже стародавні. Від Запоріжської Січі до новітнього українського резістансу. Ордени, маючі в основі ідеології, не мусять ограничуватися ніякими міждержавними кордонами; вони можуть своїми корінням вростати в рідний край. Вони, а не хто інший, будучи рушійними та керівними силами широкого політичного руху, мають право бути репрезентантами наших визвольних змагань. Ідеологічні ордени можуть бути осередками виховання молоді в творчій активній та боєвій поставі до нашої, не завжди прихильної дійсності. Вони можуть бути джерелом оновлення нашого духово-

го життя, заповнення його змістом, переборення нашої психологічної емігрантської кризи та початком українського ренесансу.

Виринути може питання: орден чи ордени? Рямці цієї статті не дозволяють занятися грунтовнішим розгляненням цього питання, ані докладнішим висвітленням своєї думки. Рішуче прихилясмося до думки що моноідеологічна та монопартійна система може привести суспільство не тільки до тоталістичної тиранії, але теж до духового упадку та культурного регресу. Політичні ордени, коли вони позбудуться егоцентризму, завжди знайдуть спільну мову, маючи певні спільні ідеали, можуть здобутися на спільну дію. Їх взаїмна співгра запевнити може їм провірку правильності їх шляху та тим кращий розвиток. Однак не треба забувати, що процес духово-ідеологічної кристалізації цілої еміграційної маси, ще вповні не завершений. Він, визволившися з тоталітарного гніту, починає, щойно, розгортатися. Взявши це під увагу, як теж і те, що діючий тепер партійно-політичний фермент, не маючи твердого грунту звязаності з всіми передумовинами партійно-політичної генези, яка може бути запевнена в умовинах рідного краю, може легко привести до нездорового еміграційного хаосу, занепаду політичної думки, партикуляризму, різних відосередних суспільних тенденцій та розпорошення нашої еміграції.

Взявши це під увагу, приходимо до переконання, що хоча поодинокі ідеології та ордени є необхідністю в нашій дійсності, однак сьогодні вони не можуть бути брані в основу внутрішнього організаційного оформлення нашої еміграції, як соціяльного твору. Щоб поодиноким ідеологіям запевнити тим кращий розвиток, а цілості нашої еміграції більш стабільний підклад, треба би, на нашу думку, перевести грунтовну переорганізацію нашої еміграції на нову, модерну систему суспільної організації. Елементом такої організації вважаємо профсоюз.

Поряд з диференціяцією економічно-господарського життя в новітніх часах, класова структура підлягає далекоідучому зрізничкуванню. Трудовий клас у звязку зі зрізничкуванням виробництва диференціюється на різні кваліфікаційні виробничі шари. Це знаходить свій вияв в організації профспілок. Трудовий клас в найширшому розумінні цього слова може певні постуляти свого виробництва, певні потреби своєї економічної бази у суспільстві своїми організованими чинниками профсоюзами успішно протиставити різним течіям партійно-політичного порядку, які, будучи аттавістичними пережитками, можуть бути взагалі назадницькими суспільними силами. Профсоюз стає на захист продуктивним силам суспільства, знаючи одночасно ціну праці, та основних вільностей людини, стати може проти експлуатації людини людиною та проти політики, в якої основа лежить виключно тільки принцип влади. Очевидно, щоб так було, на це треба мати запевнені демократичні умовини. Профсоюз не тільки може брати в основу звязаність з певною продукцією, він в першу чергу бере в основу людину з її особистими цінностями, з її вартістю для суспільства, з її продукційними спроможностями. Профсоюз стає на захист основних людських прав. Завдяки цим прикметам принцип профсоюзу остає живучий і в період безробіття. Він обєднує індивідів звязаних не тільки з динамікою виробництва та з певним становищем в життю спільноти, він теж охоплює й потенціональні спроможності поодиноких ін-

дівідів та збірнот. Вв виду цього цей принцип живущий теж в еміграційних умовах.

Нашій еміграції він є всилі дати ясну структуру, може відділити цінний матеріял від зайвого та припадкового баляступ, може врешті забезпечити, в разі потреби, планомірну та компактну еміграцію дальше на захід, захищаючи наших емігрантів від самопасного кинення в джунглі бірж праці.

Не від речі буде замітити, що в нашій еміграції маємо вже професійні організації, або їх зачатки. /Обєднання інженерів, лікарів, музик, студентів, селянські спілки і т.п./. Вважаємо, що дотепер існуючий територіяльний принцип управи нашої еміграції /на якому базується ЦПУЕ/ при браку стабільності в територіяльному розміщенні наших емігрантів зовсім себе на дальшу мету не виправдає. Крім цього, на жаль, дається сьогодні спостерігати нераз плутання територіяльного принципу з політично-партійним фактором.

Територіяльний принцип вважаємо, як тілнки тимчасовий, який може сповнити тільки формально-адміністративні та бюрократичні завдання.

Резюме:

I. Справу оформлення та соціяльної організації нашої еміграції треба відділити від справи політичного оформлення та політичної репрезентації української справи.

2. Принцип політичної партії не може служити до репрезентації української справи, ані не може бути вжитий для оформлення представництва української еміграції.

3. Для політичного оформлення української еміграції та репрезентації української справи треба вжити принципу ордену /зглядно політичної партії піднесеної до розряду ордену/.

4. В основу соціяльної організації нашої еміграції треба взяти синдикалістичний принцип.

З. Ш.

ффффффффффффффффффффффффффффффф

ІНАВГУРАЦІЯ АКАДЕМІЧНОГО РОКУ 1946/47 в Мюнхені.

В неділю 17 листопада в церкві на Рамерсдорфі /коло Студентської Оселі/ відбулося врочисте богослуження з нагоди інавгурації академічного 1946/47 року. Співав студентський хор. Дуже змістовну доповідь виголосив студентський душпастир о.Мельник.

==========================

22 листопада в Студентській Оселі, в читальні о.Мельник провів довшу розмову серед студентства про стан сьогоднішнього релігійного та духового життя. Розмова пройшла з великим зацікавленням серед студентства. Ряд виступаючих студентів вказували на конкретні заходи і дякували отцеві Мельникові за його батьківське піклування.

фффффффффффффффффффффффф

Фейлетон.

КАРНЕВАЛОВІ ДАРУНКИ.

ДП персони живуть тепер під знаком "Бери та не питай що коштує". Беруть все,що їм дають,бо знають стару пословицю: "Дарованому коневі в зуби не заглядають." Брання оце ввійшло вже в звичку. Беруть все,що дістають,включно з застриками проти пятнистого тифу,холери,кшарлятини та не опонують. Такий покірний проява не є без відгомону...

Перед кількома днями прийшов новий транспорт дарунків аж з Америки. Увесь цей транспорт дістали студенти Оселі на Фюріхштрасе. Студентки,по старій традиції, все бідний народ,тому втіхи було чимало. Кожна дістала шматку до чищення черевиків, шмату до підлоги та шмати затикати діри біля комина,щоб вітер не продував.

Одна найшла,навіть, між цим добром кусок матеріялу,з якого зробити може сітку риби ловити. Решту полотна,яке надається лише на пеленки,бо є м'яке і проношене,рішили відіслати назад,бо дівчата молоді, соромляться ховати "на потім" подібні речі. Крім згаданого були ще й мешти,але тому,що 3 тяжко ділити на 60,рішили одноголосно теж відіслати. Було ще 2 куски передвоєнного мила "Пальмолів". Були думки спорошкувати його та ділити по грамові для кожної. Додумались однак,що мило,це не є для поділу,лише для замилення очей,рішили теж відіслати,бо волять мати очі на все відкриті.Сказала ця добродійна пані, відходячи,щоби допомогти їй це привезти подібні речі з Авобургу. Тому,що студентки не мають часу,рішили замовити такого візника,що,бувало,ще вдома їздив по селах,та кричав: "Давайте онучі,шмати" "Міняйте онучі".Коли знайдуть подібну дорожку то може ця пані зголоситься по поміч.

Наталка.

=================================
фффффффффффффффффффффффффффффффф

Авторів,які присилають нам свої рукописи,просимо чітко друкованим шрифтом зазначати назви, що трапляються в статтях. Всі рукописи мусять бути написані лише на одній сторінці /на зворотній сторінці - не писати/.

Редакція.

=================================
фффффффффффффффффффффффффффффффф

Adresa Redakciji ta Administraciji: München-Ramersdorf Führichstr53

НАДЗВИЧАЙНЕ ВИДАННЯ.

СТУДЕНТСЬКІ -ВІСТІ-

ТИЖНЕВИК УКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ ГРОМАДИ В МЮНХЕНІ

Рік I. Четвер, 21. листопада 1946 р.

В ОСТАННЮ ХВИЛИНУ.

Виділ УСГ в Мюнхені, Редакційна Колегія "Студентських Вістей", і Членство Студентської Громади висловлюють оцим своє співчуття для тов. Борковського, члена Редакційної Колегії "Студентських Вістей", з приводу тяжкого фізичного пошкодження підчас хуліганського нападу на нього в. дні 19 листопада 1946 року.

К О М У Н І К А Т

"Студентських Вістей" в справі жалогідних подій на терені ОПУЕ в дні 19. 11. 1946 р.

1. УСГ в Мюнхені обєднує около 800 членів, що становить поважну частину всього українського населення Мюнхену.

Тому, довідавшись, що дня 7. 3. 1946 р. відбулася передвиборча конференція в Обласному Представництві Української Еміграції в Мюнхені, про яку не повідомлено УСГ, ані не запропоновано участі її представників, УСГ внесла протест до ОПУЕ та ЦПУЕ проти ігнорування зорганізованого студентства Мюнхену.

2. На другу нараду в справі створення повітового ПУЕ в дні 22. 10. 1946 р. вислано представника УСГ, як репрезентанта українського студентства. Але і цим разом виборча комісія ОПУЕ відмовила йому брати участь в нарадах. Президія Збору відмовилася навіть допустити до відчитання заяви УСГ, звернено! до Збору ЦПУЕ. Одночасно виборча комісія ОПУЕ допустила до нарад і дала право голосу представникові студентської організації без фізичного членства на мюнхенському терені.

3. В виду того УСГ вислала на Зїзд ОПУЕ в дні 19. листопада б. р. щераз свого умандатованого представника, тов. Р. Борковського, щоб він відкликався в цій справі до Зїзду. Але і тоді не допущено його на залю нарад. У моменті, коли делегат УСГ не допущений до залі нарад, виходив з будинку, напала на нього зорганізована група людей і завдала йому тяжких фізичних пошкоджень. Ця група оставила змасакрованого делегата УСГ на подвірі в моменті, коли саме інтервеніювало М.П. заалярмоване цими подіями.

4. УСГ ствердкує, що на наради ОПУЕ вона крім делегата тов. Р. Борковського нікого не висилала і що його поведінка не дала ніяких причин до такого вчинку супроти нього.

5. УСГ робить відповідальним президію ОПУЕ за ці жалюгідні події в Мюнхені, жертвою яких стався наш повноправний делегат, тов. Борковський.

ДО ВСІХ ЧЛЕНІВ УСГ В МЮНХЕНІ.

В обличчі драстичних подій, які мали місце дня 19 листопада 1946 р. на Розенгаймерштрасе 46-а, звертаюся тією дорогою до всіх членів Української Студентської Громади в Мюнхені, щоб не піддавалися настроям хвилини, а задержали рівновагу духа, вились чесно та гідно і своєю поведінкою не сплямиши світлого імені Українського Студента.

Голова УСГ В.Баранецький.

Коментар.

Чи О.П.У.Е. в Мюнхені виповіло війну
Українській Студентській Громаді?

Українська Студентська Громада є одиноким ~~українським~~ студентським товариством і одночасно одним із товариств з найбільш численним членством в Мюнхені. Це товариство є побудоване на принципах аполітичности й демократії, де провід товариства є вибираний більшістю голосів. Цього факту ніхто не може заквестіонувати. О.П.У.Е. як теоретично теж аполітична організація, повинна визнати існування цього товариства. В дійсності О.П.У.Е. в Мюнхені трактувало Українську Студентську Громаду per non est. На збори Мюнхенського О.П.У.Е. не запрошено одинокого в Мюнхені Студентського Товариства, тільки представників ЦЕСУС-а і ЦеСУС-а, які як не Мюнхенські, тільки загально студентські централі на еміграції, не мають ніякого відношення до локальних Мюнхенських справ. Ці запросини це яскрава тенденційність у доборі делегатів, що ніяк не відповідає обєктивному підходові до студентського Мюнхенського середовища. На терені Мюнхену існує ЦеСУС як бюро, а не як Товариство, що організація охоплює якунебудь кількість українського студентства. Вибір представника від неіснуючого, як студентська організація, ЦеСУС-а на Мюнхенському терені, тов. Данилюка, до делегатів на Обласний Зїзд О.П.У.Е. від м. Мюнхена уважала УСГ як нелояльне наставлення О.П.У.Е. до зорганізованого українського студентства. Тому УСГ вирішила запротестувати проти такого тенденційного й недемократичного поступування О.П.У.Е. на Обласних Сходинах в дні 19. листопада 1946 р. і зажадати від свого члена, тов. Данилюка, скласти мандат, на який він не має ніяких обєктивних даних.

Але О.П.У.Е. й далі трактує УСГ per non est, з формальних при-

чин неумандатування тов.Борковського місцевим О.П.У.Е. до участи в зборах, аранжери Зїзду недопускають його до залі. Досі у всіх демократичних інституціях водилось, що дійсно заінтересовані чинники мали доступ до компетентних громадянських установ і Зїздів. Ми уважали,що Українська Студентська Громада,як одиноке студентське товариство в Мюнхені є настільки сильна і поважна,що має право домагатись від О.П.У.Е., щоб Збори громадянських представників вислухали її представника в справі,яка для Зїзду була дуже актуальною.

О.П.У.Е. з формально-організаційних причин не допустило умандатованого представника Української Студентської Громади до залі нарад. Значить, О.П.У.Е. хоче закрити рота Українській Студентській Громаді, поставити її перед доконані недемократичними і фальшивими методами, факти. Але чи часом Мюнхенське О.П.У.Е. не загалопувалось? Адже ж поза О.П.У.Е. існує на еміграції ще Ц.П.У.Е. і Українське Громадянство.

Тоталізм Мюнхенського О.П.У.Е. найде належне засудження.

Українська Студентська Громада зуміє оборонити свої права на відтинку суспільного життя.

ффффффффффффффффффффффффффффффффффф

О Г О Л О Ш Е Н Н Я

Виділ УСГ в Мюнхені подає до відома всіх своїх членів, що ЧЕТВЕРТІ ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ СТУДЕНТСЬКІ ЗБОРИ відбудуться в суботу 23 листопада о 3 год. дня в Оселі УСГ на Цюріхштрасе 53.

Вхід лише за дійсними студентськими виказками, а тому пригадуємо всім,хто ще не виплатив членської вкладки, чи не продовжив виказки зробити це негайно. В противному разі буде втрачене право членства УСГ.

жжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжжж

Редакція "Студентських Вістей" звертається з проханням до всіх читачів,які б мали в себе числа "Студентських Вістей": 1,3,9-10,11-12 та інші давніші числа, повернути на адресу Редакції за винагороду, або в обмін за нові.

ШШШШШШШШШШШШШШШШШШШШШШШШШШШШШШШШ

ЦІНА 1 Н. М.

Студентські Вісті

Тижневик для членів Української Студентської Громади в Мюнхені.

ЧИСЛО
32

Рік 1 30. XI. 1946

З М І С Т

стор.

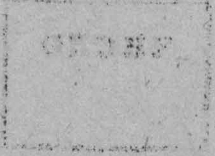

СТУДЕНТСЬКІ ВІСТІ. Тижневик на правах рукопису. Виходить по неділях. Поміщені дописи, підписані дійсним прізвищем або псевдонімом є становищем автора, але неконче становищем Редакції. Всі рукописи мусять бути написані на машинці і лише на одній сторінці. Невикористані рукописи не повертаємо і в цій справі не листуємось.

Видавець: Українська Студентська Громада в Мюнхені.

Редагує: Колегія.
Начальний редактор Волод. Дубняк.

В 25 РІЧНИЦЮ ГЕРОЇЧНОГО БАЗАРУ.

О. Омельчук.

П Р И С В Я Т А.

Тим, що перші встали й пішли
умерти, щоб жила Батьківщина.

При дорогах хрести, а в душі у думках
Гартувались на сталь незагоєні рани
І в молитві німій рвалась мрія димка,
Марш гремів ще нечутий, неграний.

І по ночах сичі розкидали кличі,
Голосили на страх на цвинтарищах сови,
Навіть вітер - і той під вікном уночі
Натякав щось про гомін списовий.

То ж не вовча тропа перехрестила край,
Не собаки на волю на ясну брехали,
То північний "браток" хрипло гаркав: "Карай!"
І це кріси невтомно зітхали.

Не злякались орли, не злякались сини -
Повінь крови і сліз поколінь палахнула
І квітчастим рястом розлилась в осени,
Що аж сонце невчасно жахнуло.

. . . .

І хоч ворог косив, і хоч ворог кусав -
Довго бились вони, щоб не вмерти в тенетах,
Щоб в розгоні сліпім ця чортівська коса
Не скосила всієї планети.

При дорогах хрести, а в душі, у думках
Згартувались на сталь незагоєні рани
І в молитві дзвінкій рветься мрія димка
Марш гримить ще нечутий, неграний.

Мюнхен 21.11.1946 р.

НАШІ ЗАВДАННЯ СЬОГОДНІ.

Дискутуємо над перебудовою нашої Громади. Шукаємо причин сьогоднішнього низького рівня її діяльности. І кожен по-своєму. Але врахувавши всі слушні завваги треба зробити одну синтезу. Студентську Громаду треба розглядати як організовану міцну оригінальну одиницю,що складається з менших десятків і сотень одиниць - індивідів. Це є щось на подібність машини, де кожна найменша частина працює в залежності від іншої,праця одної з них узалежнює працю другої, зіпсування одної провадить до гальмування решти,або цілої машини в цілому. Різниця тут хіба може бути така,що коли машина складається з мертвих малих чи великих частинок,то в такій живій машині - десятки і сотні душевних індивідів з душею в якій міститься в кожного може інша психіка. Але їх дія - дія сукупности тих психологічних одиниць мусить координуватись так,щоб не гальмувати інших своїх супутних, і цілої машини. Так існує кожна організація. Так існують держави. Їх успіх, чи не успіх залежить якраз від співпраці тих менших одиниць. Причин нашої кризи сьогодні треба шукати в праці таких машин.

Звідси якраз логічний вислід.Треба впорядкувати нашу Громаду так як це є в подібних організаціях, хочби державах.

Коли є члени з правами, мусять бути і з обовязками. Коли користають з організації то й мусять їй щось дати. Сьогодні того не було. В тому і причини сьогоднішнього стану Громади.

Дарма, що ми зьдецентралізуємо її, розіб'ємо на різні групи, але й там буде те само. Одні будуть працювати, другі користати. Або не буде одного,ні другого, а лише списки, а кожний з нас буде рішати свої завдання по-своєму.

Вважаю,що мусимо поставитись з належною увагою до Нашої Організації.

Статут Нашої Громади є вповні вистарчальний, хіба за винятком § 7 де сказано:

"Звичайним членам Товариства може бути студент /ка/,що студіює зараз на високих школах,або з незалежних від себе причин перервав ці студії, як теж абсольвенти гімназії, що задумують у найближчому шкільному році розпочати студії".

Його треба було б зревідувати і скреслити так що "лише той студент що студіює на Високих Школах,або з незалежних від нього причин, якщо Виділ їх признає за правдиві,не може студіювати деякий час".

Треба очистити Громаду від паперових членів, залишивши лише тих, що дійсно студіюють і зобовяжуться додержуватись всіх прав і обовязків члена товариства.

До Виділу обрати старших студентів, що мають практику громадської праці, і зможуть вивязатись з своїх завдань. Членів перевірених, перших в студіях,що займаються діловою працею,а не пустомельством,або ура-політиканством.

Чітко і ясно скреслити права і обовязки члена товариства. Знайти мірило суспільно-громадської праці в товаристві, і мінімум тієї праці як обовязок надати для кожного члена товариства.

Поруч інших Референтур, які треба розбудувати, їх працю поширити, особливу увагу звернути на Організаційну Референтуру або іншими словами т.зв. Референтуру Плянування і Контролі.

Склад працівників Референтури Плянування і Контролі може бути хоч невеликий але не обмежений, їх праця зокрема мінімальна,а в цілому давала б щось позитивне і творче.

В її компетенції входило б:

а/ Повсякчасний перегляд картотеки членів, з відмічениям кожної найновішої зміни в житті студента,
б/ контроле над його працею в Громаді,
в/ Контроля і плянування праці в Громаді в цілому./Всіх Реферектур, Секцій, Гуртків, Осередків і т.п./.

Поле для культурно-суспільної діяльности кожному членові широке, і вільне для вступу кожному згідно його побажань.

Тут: хор студентський, хор церковний, Референтури, Секції, газета, читальня, Пресовий Архив і десятки інших станків праці.

Тут треба всіх студентів згідно їх бажання розділити до тих станків, де б кожний відробив мінімум своєї почесної праці в Громаді. Хай це буде 4, 2 або лише одна година місячно, але така праця буде в'язати кожного члена з своєю Громадою, буде мимо волі заставляти вдуматись в зміст тієї праці. Хай ці наслідки будуть мізерні на початку, але вони будуть зростати з кожним днем при відповідній організованості. І лише на основі вище сказаного треба починати скрізь де б то не було чи в студентській громаді, чи в громадському житті поза студентством. Можна б це більш над тим говорити, бажати, але це може розробити Референтура Плянування і Контролі в свому плані.

Щодо справи децентралізації Громади то в основному треба: тут не потрібно забагато децентралізувати, а залишити майже таку схему як була до сьогодні. Лише вище наведені заходи до покращання праці в Громаді провести в життя.

Треба надати більше компетенції Голові Виділу по відношенню до членів і Виділових. Виділовим по відношенню до членів Громади.

Ввести строгу відповідальність за поступовання і діяльність членства, включно до введення карности. А тут переведення конкретних заходів треба доручити Виділові і Товариському Судові. Отже не ділення на членів "ділових і гостей", на "повнокровних і половинокровних". Ні. Істотних змін не багато. Але вони мусять бути грунтовні. Довгий час дискутується справа над розробленням ідеологічно-світоглядових питань, на терені студентської Громади, бо як сказав Юрій Косач, визначний наш письменник в розмові з Редакцією "Студ.Вістей" що нам, "Бракує спроб синтези наших духових течій і інформування про нові світоглядові течії на Заході". Однак цього вже не треба розуміти як дехто з друзів.

В останнє окупаційна британійська влада дозволила німецьким студентам творити на Високих Школах політичні групи. Проте ми на такий крок тепер піти не можемо тому що психіка німця чи взагалі західньої людини трохи інша від нашої психіки. Їхнє духове життя інакше як наше сьогодні, і багато інших причин. Не перетворити тих політичних груп /чи як в нас називає їх друг З.Ш -ідеологічних/ в сліпе - ура-політиканство, що може дуже і дуже пошкодити студентству відриваючи його увагу від студій.

Треба вперед без окремих угруп, а в формі зaгальноважних вечорів, в формі загально - студентських дискусій зайнятися розробленням ідеологій та їх концепцій, своїх як Липинського, Хвильового, Донцова і Липи так і чужих. Доки цього не зроблено, бо й навіть не почато, приступати до творення ідеологічних груп на терені студентської громади неможливо. Це була б велика помилка якої ми допустилися б, але яку не легко було би виправити, особливо під теперішню пору, коли в нас поза студентством існує політична криза. Не вводьмо її на терен студентського життя. А студентства не втягаймо в кризу. Творення ідеологічних чи навіть партійних груп є можливо, але пізніше на грунті старанної підготовки.

Треба в цілому піднести авторитет студента серед громадян -

ства, очистити студентство від випадкових людей, що різними шляхами подіставали різні студентські виказки. Сьогодні дійшло до того, що курсанти фотографічних курсів, курсів миловарства чи навіть народнього Університету називають себе студентами і з гарно-видрукуваними студентськими виказками.

Треба щоб студентом був /з студентським репрезентативним квитком/ у нас, так як і в інших народів, лише той хто студіює на Високій Школі. Для того потрібно ввести єдину форму студентських виказок, затверджену єдиною студентською Централлю та визнаних нашою Центральною Владою /ЦПУЕ/ чи їй подібною для всіх Громад. Така виказка буде дзеркалом авторитету студента і його товариства перед нашим громадянством. Треба щоб з боку громадянства виявилося більше співчуття до студентства. Як пониження цін на квитки для різних імпрез, скоре полагодження формальностей в різних бюрах, звільнення від чергів і т.п. з метою заощадження такого дорогого для студентів часу. Німці в цьому мають великі поступи.

Нам треба більше звязків з старшим громадянством. Чому, напр., для вирішення важливих справ нашого молодого життя не запрошуємо наших авторитетів наукових і громадських, не питаємося їхньої поради. А це придалося б.

Справа дальшої нашої праці буде залежати від того як ми візьмемо це собі до серця.

А покажуть ближчі четверті Загальні Студентські Збори.

Вол. Дубняк.

=ффффффффффффффффффффф

КОМУНІКАТ

"Студентських Вістей" від 27 листопада 1946р.

в справі нашого відношення до громадсько-політичного життя української еміграції?

В звязку з деякими запитами, та щоб уникнути будьяких непорозумінь вважаємо своїм обовязком вияснити нашим Високоповажаним Читачам слідуюче:

1. "Студентські Вісті" – є український студентський тижневик завдання якого – всебічно відображати студентське середовище, служити трибуною вільного вислову думки для кожного студента, без огляду на його прихильність /особливо сьогодні/ до будької студентської Централі, його світогляду або переконання.

2. До співпраці в "Студентських Вістях" широко відкриті двері для кожного студента і старшого громадянина, що виявить зацікавлення студентським життям.

3. "Студентські Вісті" редагує Колегія складена з студентів і кожне наступне число обговорює на спільних засіданнях, а в дискусійних питаннях справу вирішує абсолютною більшість голосів своїх членів.

4. "Студентські Вісті стоять на позиції аполітичности, позапартійности, але чисто професійного студентського часопису працюючи в академічному дусі і рівні.

5. Звертаючи на замітку в "Українській Трибуні" ч.13 від 1.XI.46 в статті "Другий Загальний Зїзд НДОУЖ", де сказано: "Члени НДОУЖ на загал гуртуються довкола слідуючих видавничих центрів і пресових органів:", а серед тих органів і названо "Студентські Вісті", додаємо від себе:

Члени Редакційної Колегії "Студентських Вістей" як приватні особи можуть належати до різних пресових або навіть політичних обєднань, але не в характері членів Редакції "Студентських Вістей".

/продовження на ст. 8 /.

ПРО ВИСОКОШКІЛЬНІ СТУДІЇ В ІТАЛІЇ.

Управа Української Студентської Громади в Римі подає до відома тим українським студентам на еміграції, які бажали би приїхати на студії до Італії, понижчі інформації про італійські високі школи, умови принятття на них і про умовини життя в Італії.

На римському університеті існують такі факультети: філософічний /обнимає гуманістику і стислу фільософію/, правничий, медичний, математично-природничий, фармацевтичний, технічно-інженерський, економічно-торговельний і статистичний. Існує теж Академія Мистецтва. Бракує факультету ветеринарії і агрономії.

Університети менш-більш з усіма факультетами існують також у таких містах: Міляно, Туріно, Фльоренція, Генуя Больонія, Неаполь, Падова, Перуджі, Піза, Павія, Модена, Палермо, Мессина, Катанія /ці останні три міста на Сицилії/ та ще в деяких менших містах.

Факультет політичних наук, що існував на головніших університетах, знесено минулого року. Компетентні високошкільні власті мають в проекті відновити його в кількох головних університетських осередках. Але існує Висока Школа політичних наук у Фльоренції.

Італійська високошкільна влада полагоджувала досі прихильно прохання студентів-чужинців у справі принятття їх на студії на високих школах в Італії, не зважаючи на те, що в переважаючій більшості ці студенти належали до категорії так зв. переселених осіб і найшлися на терені Італії в наслідок воєнних подій. Нема підстав припускати, щоби ця постава італійських високошкільних властей мала змінитися.

Вимоги принятття на високі школи в Італії такі самі, як в інших західньо-европейських державах, тобто скінчення середньої школи клясичного, гуманістичного або математично-природничого типу з видержаним іспитом зрілости. Студентам, що перервали науку, їхні дотеперішні студії можуть бути зараховані, якщо вони засвідчать це відповідними документами /індексом, посвідкою про складені ними іспити і т.п./. Ніяких вступних іспитів, включно з іспитом із знання італійської мови, не вимагається.

Щоб бути принятим на студії, треба скласти в італійському міністерстві зак. справ відповідне прохання, заадресоване до високошкільних властей університету, на якому петент бажав би студіювати. Таке прохання, після висловлення застереженої для мін.зак. справ опінії, буде ним передане відповідній високошкільній владі, яка полагодить його остаточно. На підставі позитивного полагодження петент одержить відповідне свідоцтво, на підставі якого в італійських консулярних представництвах держави, в якій живе, зможе старатися про візу до Італії. З уваги на такий спосіб полагоджування прохання про принятття на студії в Італії, як також через те, що не на всіх теренах итал.консулярні установи є відкриті, не є вказаним, щоби українські студенти поза Італією пробували робити заходи про принятття на студії в Італії на власну руку. Вони можуть висилати вимагані документи на адресу Української Студентської Громади в Римі з інформаціями, на якому факультеті й евентуально в якому університетському осередку вони бажали би студіювати. УСГ в Римі вишле відповідне прохання і після його полагодження повідомить їх про результати.

Для складення відповідного прохання є необхідні: 1/ метрика,

2/ свідоцтво зрілости, 3/ життєпис і 4/ 3 фотографії. Студенти, що вже студіювали, повинні долучити свідоцтва про перебіг дотеперішніх студій, якщо вони бажають, щоби ці студії були їм зараховані. Метрику і свідоцтво зрілости треба надіслати в орігіналі, а крім того, в нотаріяльно завіреному перекладі на італійську мову або якусь із західньо-европейських мов /фр., нім. або англ./. Завірений переклад є зайвий для метрики, якщо вона є виготовлена в латинській мові. Повищі документи треба вислати на адресу:

Чужинці звільнені з половини університетської оплати. Можливостей заробітку для чужинців, тим самим і для студентів тут нема ніяких.

З уваги на постійний ріст цін на продукти і взагалі на постійно загрожуючу інфляцію італійської ліри, - важко визначити на найближче будуче, яка сума потрібна на скромний студентський місячний прожиток. При користуванні з існуючих тут різних дешевих або і даровиїх кухонь, зараз необхідно мати на удержання коло 10 тисяч лір місячно. Вони рівняються менш-більш 40 амер.долярам, коли брати на увагу теперішній офіціяльний курс доляра в Італії. Вважаємо своєю повинністю зазначити, що з уваги на важке і непевне політичне та економічне положення Італії, тут існують дуже малі перспективи для чужинців, в тому числі й для студентів.

Українські часописи на терені інших західньо-европейських країн і зокрема на поодиноких зонах Німеччини та Австрії просимо помістити повищі інформації, щоб зробити зайвим індивідуальне інформування студентів у справах студій в Італії.

Управа.

"За "Вістями УДК в Бельгії".

ффффффффффффффффффффффффффф

/ продовження зі стор. 6 /.

6. З огляду на те, щоби зберегти позиції об'єктивного журналізму на яких стоять "Студентські Вісті" сьогодні вважаємо, що наш тижневик, як цілість не належатиме ні до СУЖ-у /Союзу Українських Журналістів/ ні до НДОУЖ-у /Національно-демократичне об'єднання Українських журналістів/, так довго, аж доки не заіснують сприятливі нам до того обставини.

Редакційна Колегія.

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

ЧИТАЙТЕ Й ПОШИРЮЙТЕ "СТУДЕНТСЬКІ ВІСТІ".

ВІЛЬНЕ СЛОВО.

До "втечі від проблем"

Сьогодні особливою симпатією серед студентства тішиться проблематика. І пишеться про неї багато і говориться. Цієї теми торкається і стаття т.Капітана в 28 ч. "С.В".

Дехто з науковців твердить,що українцям дуtamanna тяга до узагальнень. Як доказ правильности цього твердження може бути, між іншими, вищезгадана статтл.

Хотілося б над деякими думками статті поставити знак питання, однак сам факт її появи,всеж таки,треба вважати позитивним. Та це додатнє статті безперечно зникне,попливе хвилями етеру" в небуття,якщо вона не потягне за собою ряд інших, де саме оці проблеми,що, за словами автора, так відстрашують сучасну молодь, будуть детально проаналізовані й пороблені певні висновки.

В статті говориться: "Не сміємо в проблематичній азбуці забиратися за розв'язання останньої букви,не знаючи всіх початкових". Думаю,отже,що автор не спиниться на тих, що так скажу, вступних заввагах до " проблематичної азбуки", але в "змагу за духову повноту студентства" приступить до з'ясування самої азбуки.

Це до статті, як цілости, як певного факту,що міг би стати вихідним пунктом шляху духових вартостей.

Тепер хочу звернути конкретно увагу на одне питання,яке,саме, з торкнено у вищезгаданій статті. Це відомий комплекс "Батьки і діти". Старий він, протертий та все ж не сходить з обріїв суспільних відносин. Він,здається,з людиною нерозривно зв'язаний і буде вірним її сопутником аж до остаточного її кінця у вирі космічних катаклізмів.

Та не все з однаковою силою проявляється він у даній суспільній збірноті.

Коли порівняти роки перед і після першої світової війни,то,думаю, ніхто не заперечить,що в роках після війни цей коплекс набрав особливої гостроти.

В "Студентському Шляху" за 1925 р. появилося на цю тему ряд дискусійних статтей,які насвітлювали її з різних сторін на тлі загальносвітової післявоєнної дійсности. Тепер причини гостроти комплексу загальновідомі.

Якже ж ця справа представляється сьогодні?

Часто в розмовах про внутрішні наші незгоди причин шукається в цьому саме комплексі. Таку саму думку можна вичитати і зпоміж рядків сучасної нашої еміґрантської преси.

Це питання заторкує,як було вже згадано, і т.Капітан в обговорюваній статті. Так він трактує його оригінально. Герой сучасности в нього – молодь. Вона сконструювала собі воза і їде куди знає. А що ж батьки,чи пак, як в автора "старше громадянство"?

Воно,за автором,"переживає глубоку кризу" бо "за винятком сил українського шкільництва,часто везеться на розворі молодих". І починається критика "старшого громадянства",чи пак "старої молоді", яка "не має своїх рядів","не вчить і не примушує молодь до залізної дисципліни,до твердого послуху для авторитетів"."А бідна молодь цього всього мусить сама себе вчити""забирається до відігравання ролі старших",а тим самим мусить двигати разом зі старшими кризу сучасного українства".

Характерний момент, якб бачимо, комплексу "Батьки й діти" т.Капітана такий: – пасивність батьків /за вийнятком українського шкільництва/ і активність дітей привели до анормальности в суспільному ---

житті – батьки стали знаряддям у руках недосвідчених дітей.

Маємо, отже, два варіянти комплексу "Батьки і діти". Перший характерний конкуренцією між батьками і дітьми, другий – геґемонією дітей,- які будьто мали б місце серед нашої еміграції.

Та я смію твердити, що нема ні одного варіянту ні другого; нема ні особливих незгод між дітьми і батьками, ані спеціяльної геґемонії дітей при пасивності, чи, властиво, підкорености в тому відношенні батьків. Якщо порівняти сучасне з роками перед і після першої світової війни, то, на мою думку, коплекс "Батьки і діти" дається відчути сьогодні в далеко меншій мірі, як тоді.

Безперечно, я далекий від цього, щоби заперечувати існування певних відірваних фактів, що говорять про діяння комплексу. Однак його вплив на наше суспільне життя зовсім малий і ніяк не можна з цих фактів робити таких далекойдучих висновків.

вок.

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

Х Р О Н І К А.

В неділю 24 листопада в Оселі УСГ відбулася академія, присвячена 25-ій річниці героїчного Базару. Студентський мужеський хор відспівав кілька пісень. Змістовну доповідь виголосив студ. С. Процик.

фффффффффффффффффффффф

В неділю 24 листопада в українській Автокефальній Православній Церкві при Дахауерштрасе 9 в асисті 3-х священиків була відправлена панахида за душі поляглих лицарів Базару.

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

В суботу 23 листопада з причин відсутности відповідної кількости студентів не відбулись 1-ті Загальні Студентські Збори УСГ. Збори перенесено на тиждень наперед /На другу суботу/. Відбулись студентські сходини, на яких обговорювались проекти перебудови Мюнхенської УСГ.

шшшшшшшшшшшшшшшшшшшшшш

В понеділок 25 листопада відбулось чергове засідання Редакційної Колегії "Студентських Вістей" рішенням якого тов. З. Штокалко вибув з членів Редакції. Поновлена на попередньому засіданні Редакційна Колегія тепер складається з 5-ти членів.

оооооооооооооооооооо

ТАМ ДЕ ТРЕБА ВІДОКРЕМЛЕННЯ.

Прикрі події на Розенгаймштрасе в Мюнхені викликали з різних джерел, сторін і груп різні чутки. І в кожній з них є замішані українські студенти. Це більш прикрим є те, що ті події не можуть знайти обєктивного висвітлення. А особливо, коли говориться про студентів.

Людям, що не зайняті нічим іншим, як довгим чеканням на дешевому Унрівському хлібі, це може прикре, але не так. Їм від безділля дні стоють роками, вони видумують різні програми, статути комунікати і інше, пишуть, друкують, сваряться, миряться і знов сваряться і так без кінця.

Людям, що зайняті тяжкою щоденною працею над студіями, над здобуттям знання щоб принести його потім для України – ті needo ди дуже прикрі. Ба, вони навіть мучать їх морально.

Бо студії, сам факт здобуття інженерського, лікарського, філософського чи іншого фаху, тут за границею вказує, що ці люде більше принесуть користи для України, ніж та різна писанина, п'яне ура-політиканство і сварня. Переборюючи різні спротиви ззовні, студентство мусить раз-від-разу боронитись і внутрі від спроб втягування його в ті політичні комедії.

Останній факт незапрошення УСГ в Мюнхені до участи в Повітовому Зїзді Української Еміграції і події, що розгорнулись після того ясно вказують на те,

Запрошення обох Цесусів не виправдує тієї помилки, якої допустилось ОПУЕ, по відношенню до студентства, бо як вже було сказано, Цесуси, як загально-емігрантські студентські централі не є компетентні в Мюнхенських справах. Але й сам комунікат ОПУЕ в Мюнхені каже: "Визначений правильниками і організаційною практикою нашої Централі /ЦПУЕ/ правопорядок Обласного Зїзду допускає лише делегатів од П о в і т о в и х   П р е д с т а в н и ц т в і тих Таборових Представництв, що мають признану П о в і т о в у компетенцію."

УСГ на терені горішньої Баварії це єдина Українська Студентська Громада, вона має свої теренові Секції в Міттенвальді, Берхтесгадені і Фраймані, отже вона як така, що обєднує 800 мешканців українців горішньої Баварії, має, навіть, за признанням "Правильника і організаційної практики", як каже комунікат ОПУЕ повітову компетенцію. Студентська Громада, далека від того, щоб компромітувати, не підпорядковуватись нашим рідним Вищим Громадським Органам, таке досі, відсутнє серед чужинців і для них Вищі Органи є авторитет, їхні рішення є закон, який хоч і можна критикувати, але так довго доки він зостається в силі, йому суворо підпорядковуватись. На жаль, з прикрістю можемо ствердити, що в нашому житті особливо тут на еміграції, спостерігається протилежне. Коли повстає одне обєднання йому наперекір друге, видається один орган, йому в протилежність інший і так без кінця. Це вже й перейшло в нашу буденщину. Останнім часом це набрало своїх найбрутальніших, найчорніших форм, як фізичне побиття своїх не однодумців.

На що, наприклад, заслуговує той факт, що трапився 13 листопада 1946 року в Новому Ульмі, коли якийсь недоросток гасив світло і кидав камінюкою в визначного нашого суспільника Патріота і письменника Івана Багряного. Шпурляв в людину, що перейшла тортури і знущання Сибірських концентраційних таборів, автора що своїми устами промовив до дружелюбивих народів світу: "Чому я не вертаю на родину?"

Чому я не вертаю на родину? перечитували наші брати на емі-

грації, за океаном, читали англійці, французи, іспанці, німці. І ось серед нас знаходиться людина, що камнюкою шпурляє в ті уста, щоб примусити їх замовкнути. І ти мовчиш знедолений народе. Чи вже в Тебе Всевишній відібрав силу взаємозрозуміння, силу до згоди і дружби.

Українські студенти, з великим моральним терпінням дивляться на це все. Вони осуджують такі вчинки і стараються між собою жити в згоді, шануючи себе і свої погляди взаємно допомагаючи один одному. Бо хто ж нам допоможе, як ми самі собі не допоможемо. Українське студентство осудило таке неприємне явище, як фізичне побиття нашого товариша по студіях, тов. по спільній біді і меті свого товариша в щоденній праці. Студентство Мюнхену вважало поступування ОПУЕ в Мюнхені, як випад ворожого наставлення проти студентства, або незрозуміння його. Про те, повідомлення УСГ в Мюнхені про Зїзд ОПУЕ, в останню хвилину не дозволило провести заходи до взаємопорозуміння. І коли інформаційні сходини членів УСГ, що відбулись 18.11.1946 р. порадили виділові УСГ як вищому органові вислати свого делегата, щоб цю справу вирішити на місці. Уповноважений єдиний делегат від УСГ в Мюнхені /отже й горішньої Баварії/ міг ту справу розглянути і представити на місці. Однак сталося інше.

Я не вхожу в тонкості тих подій, стою на точці обєктивного погляду. Вважаю, що побиття нашого делегата, без огляду ким би та бійка була не спровокована, заслуговує на рішучий протест і засудження розумно мислячої опінії нашого громадянства.

Але як подає "Неділя" що "Група "студентів спільно з усякими підозрілими людьми напала на Зїзд Обласного Представництва Української Еміграції в Мюнхені" є суцільною неправдою, так і неправдою є, що ніби то там був якийсь "провідник студентства" - Петро Мірчук."

Студентство Мюнхенської УСГ знає д-ра П.Мірчука - бувшого Голову ЦЕСУС-а, але в цих конкретних обставинах не уповноважнювало його, як свого делегата і не висилало як свого представника.

Залишіть, Панове, Студентську Громаду в Мюнхені в стороні, не вводьте її в ті чорні справи, бо наше студентство з ними нічого спільного немає. і Якщо би навіть поблизу тих подій була якась людина, що називала б себе студентом, або навіть з студентським квитком в кишені, то вона офіційно не мала нічого спільного ані з Студентською Громадою, ані з Обласним Представництвом Української Еміграції.

Комунікат "Студентських Вістей" в нашому надзвичайному виданні від 21 листопада 1946 р. говорить ясно: "УСГ стверджує, що на наради О П У Е вона крім делегата тов. Борковського нікого не висилала і його поведінка не дала ніяких причин до такого вчинку супроти нього". Цього досить для кожної людини, щоб нарешті припинити ті найрізноманітніші неправдиві чутки про УСГ в Мюнхені.

Наша Громада є "аполітичне, станове товариство, що: а/ гуртує в організованих формах українську студентську молодь; б/ заступає інтереси українського студентства перед високими школами, українською суспільністю та перед чужинцями". Так записано в Статуті УСГ. Студентство не дасть себе упхнути в калюжу якимсь дрібногруповим чи суспільним чинникам. Всі наші внутрішні справи ми можемо і вирішимо самі, без будь-чийого вміщування. Отож, Панове, залишіть говорити про студентство, коли Вас не просять. Хочемо відокремлення студентства від тих справ. Ми й після цих подій, з пова-

гою, з повним довіррям і зрозумінням ставимось до своїх вищих громадських органів, як нашої тимчасової Вищої Влади. Ми віримо, що в спільній мові знайдемо взаємне зрозуміння.

Ті неприємні події і взаємини між ОПУЕ і УСГ в Мюнхені розглянуть представники обох сторін і піддадуть контролі і ревізії дотеперішнє взаємовідношення. Щоб це було перше, але більш неповторне. Бо на кого ж ми маємо орієнтуватися, як не на наше старше громадянство, Кого ж ми маємо слухати і кому підпорядковуватись, як не своїй Владі. Бо чужа нас заставляла і заставляє підпорядковуватись, незалежно чи того собі бажають підпорядковані чи ні.

У нас тієї сили примусу немає але нею , що більшою буде наша совість, взаємне зрозуміння і співчуття..

Б. Дубняк.

ФФФФФФФФФФФФФФФФФФФФФФФФФФ

ПРО ЖИТТЯ І ТВОРЧІСТЬ ЮРІЯ ЛИПИ.
/Реферат письменника Юрія Косача/.

В четвер 28-го листопада серед численно зібраного студентства в Оселі УСГ Мюнхен, визначний наш письменник Юрій КОСАЧ прочитав реферат про життя і творчість нашого великого лікаря, письменника і патріота, що згинув лицарською смертю в рядах Української Повстанчої Армії, Юрія Липу.

Реферат тривав понад півтори години і охопив увесь життєвий шлях, творчість як письменницьку так і наукову того незабутнього українця.

Це був перший реферат про Юрія Липу серед молоді. Він викликав велике зацікавлення і потяг до вивчення спадщини великого прихильника молоді а студентства зокрема.

Про Юрія Липу умістимо деякі праці в слідуючих числах нашого тижневика.

ФФФФФФФФФФФФФФФФФФФФФФФФФФ

АВТОРАМ, ДОПИСИ ЯКИХ ВИКОРИСТАНІ В "СТУДЕНТСЬКИХ ВІСТЯХ", ОДИН ПРИМІРНИК /АВТОРСЬКИЙ/ ВИСИЛАЄМО БЕЗПЛАТНО.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

ФЕЙЛЕТОНИ.

На шляху до традиції...

Любимо нашу традицію.

З пієтизмом нав'язуємо до наших давніх звичаїв, відтворюючи їх у чистокровній формі так, як робили це, мабуть, колись наші працурі...

Шукаємо ниток з минулим, які вони не були б. Шукаємо їх в піснях, побуті щоденного життя, святкуванні.

Шукаємо їх в говірках, ноші, привичках.

За три тисячі літ віддалі часу - вміємо нав'язати до нашого Трипілля, яке перейшло в нашу історію як клясична Греція української Геллади... А вже зовсім легко нав'язуємо до традиції наших недавніх років.

І живуть наші працурі, аж душа їм радується, може на якомусь Паркасі, виблискують оксамитними жупанами та гуторять...

Може хвалять внуків...

...а внуки нав'язують до традиції та так ревнито, що, як то кажуть - перефорсовують. Хочуть у всьому бути вірними традиції, дарма, що часи важкі. Забувають зовсім, що це не те, що колись.

Ось, візьмім такий звичай як лайка.

Колись наш дядько вилаяв сусіда - і добре вилаяв! Прегарною полтавською говіркою, вилаяв при святі, бо, може, нічого було робити. Посперечались дядьки, та так посперечались, щоби знову зійтись на розмову.

Може, навіть, часом і побились. А на Україні був звичай битись келами. Звичай походить не від Трипілля / бо тоді в обрібці було тільки каміння/, але звичай був наш. Так сказати б виріс із землі.

Бо ось, посварились дядьки /може за межу, за образу/ а тут свербить рука до бійки. Тоді нічого легшого, як витягнути з плота кіл і давай по-сусідськи. Гукнув дядько дядька колом, аж луна пішла...

Але тоді, мабуть, і голови були кріпші, і міцніше стояли дядьки на землі і бились, мабудь, тільки за межі...

В нас, коли прийнялися аж до сьогодні. Ввійшли в традицію. Правда, техніка зробила своє і коли викінчені залізом, але, всеж-таки, своєї суті вони не втратили...

Бійка колами - це так би мовити, сусідський звичай, сусідів зза плота. Має особливий посмак, головно після закінчення бою...

А все це робиться задля традиції.

Мукс.

ффффффффффффффффффффффф

З щоденника.

Послухайте, що може бути, коли нікчемна, мала людина не зуміє запанувати над своїм комплексом меншевартостей, тоді ось що можна б знайти в її щоденнику:

"22.Х. Сьогодні я зустрів його, мого брата. Він говорив коротко і ні разу не всміхнувся. Мені здається, що він держить з тамтими, моїми ворогами.

"25.Х. Без сумніву, здогади підтверджуються. Брат переходив

біля мого дому і, навіть, до мене не зайшов. Його, певно, підмовили вороги.

"27.X. Що це таке? Брат, ніби, привітно зі мною говорить, але руки тримає в кишенях. В нього мабуть є пістоля.

29.X. Боротьба почалася: "Він сьогодні дивився на мене так понуро...

2.XI. А, безчесний! Знаю твої ехидні наміри! Лащишся, придобрюєшся, всміхаєшся облесно, щоби мене тим краще підійти. Але я говорю з тобою і стискаю в руці залізо...

8.XI. Брат питає людей про мене, наче б то здивований, що я в нього щось хочу. Заявляє бажання переговорювати, виясняти непорозуміння. О, підлий! Це він так настроює загальну думку проти мене.

15.XI. Кінець...Добре йому так. Прийшов до мене дужий, як лев і сипав іскри з очей /хоча люди говорили, що він з співчуттям усміхався/. Не знаю, що далі було. Піт мені виступив на чоло, блідий жах огорнув душу. І тоді я вийняв пістолю.

Люди говорять: "Нікчемнику, цеж був твій брат!" - Але я сиджу за решіткою і маю спокійну совість. Якщо б ще я його - тоді він мене".

Ох, бачите, що може бути, коли духовий пігмей не вміє панувати над своїм комплексом меншевартостей!

Богон.

========================
ФФФФФФФФФФФФФФФФФФФФФФФФ

О Г О Л О Ш Е Н Н Я

Великий Андріївський вечір танців організовують студенти УНРРА Університету 30 листопада о 8 годині вечора. Грає оркестра з Юбіле-Галле.

==========================
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Від Адміністрації "Нашого Життя". Маємо за чесну повідомити наших Читачів і Прихильників, що почавши від грудня ц.р. "Наше Життя" виходитиме поновно на підставі ліцензії виданої шефом "Контроль Інформейшен Дівізіон" в Мюнхені. "Наше Життя" виходитиме двічі на тиждень, поширюючи значно свій розмір і збільшуючи число співробітників.

В звязку з цим Адміністрація "Нашого Життя":

1. Відновила зголошення нових передплатників. Передплата виносить 8 марок місячно.
2. Приймає до друку різні оголошення. Оплата згідно умови.
3. Приймає оголошення в справі розшуків. Оплата - 50 сот. за повне слово.

Адреса для листувань та грошевих переказів: UKRAINIAN NEWSPAPER "OUR LIFE" (NASZE ZYTJA") AUGSBURG Postamt, 2. Post-fach.

СТУДЕНТСЬКІ ВІСТІ

ОРГАН УКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ ГРОМАДИ В МЮНХЕНІ

ЧИСЛО 1 (35) МЮНХЕН, СІЧЕНЬ-ЛЮТИЙ 1947 РІК II

На марґінесі »Студентських Вістей«

Після довгих зусиль вдалося нам випустити перше **друковане** число »Студентських Вістей«.

Це мав би бути дальший крок у розвитку української студентської преси на еміґрації, який віримо спричиниться до збільшення почитности нашого журналу серед студентських кругів. Покищо з технічних причин можемо видавати тільки місячник. Чи перейдемо на двотижневик покаже найближче майбутнє. Це залежатиме в великій мірі від самого студентства, яке повинно своєю активною співпрацею доказати, що видавання такого журналу частіше є конечним для заспокоєння його духових потреб.

Нажаль дотепер я не міг би підтвердити існування великих інтересів студентів для власної преси. Можливо, що ця преса була дотепер дуже далекою своїм змістом від студентського середовища та лишала багато до побажання відносно свого рівеня.

Питання студентської преси — незвичайно важливе питання. Студентська преса, як і взагалі преса є з одного боку віддзеркаленням думок, що нуртують серед студентського активу, з другого боку форматором студентської думки.

Між обома явищами тісний зв'язок: актив оформлює свої думки в статті, поміщує їх на сторінках студентської преси, яку читає студентський загал, що на підставі ідей зафіксованих в статтях виробляє собі такий, чи інший погляд на такі, чи інші життєві явища. Такий підхід до справи, на мою думку, правильний, бо має в собі це корисне, що дає можливість молодим авторам публікувати свої думки і піддавати їх під критику інших. Один погляд, формований одним автором, може стрінутися з протипоглядом, виникає дискусія, з якої може вийти щось третє, може нове, а може синтетичне з обох попередніх, що видаватиметься найкращим розв'язанням дотичної проблеми, чи то студентської, чи загальножиттєвої. Теорія геґлівських тез чи хочби навіть проєкту З. Штокалка відносно ідеольоґічної диференціяції студентського середовища, може знайти в цей спосіб свій практичний вияв на сторінках нашої преси... Так нераз поставали серед студентства великі ідеї, світогляди, що опісля формували думку цілих майбутніх поколінь. . .

Обсервуючи розвиток української студентської преси на еміграції, а в Мюнхені головно, мушу ствердити, що її дуже далеко до сповнення вимог, які поставлено до преси повище. В нашому академічному середовищі маємо два студентські органи: »Студентський Шлях« — орган ЦЕСУС-а і »Студентські Вісті« орган УСГ-Мюнхен.

Коли йдеться про »Студентський Шлях«, я не хотів би тут занимати спеціяльного становища. Обмежуся тільки до ствердження факту, що можна тут завважити поважний »спадок форми«, Що торкається »Студентських Вістей«, то слідний тут певний, можна б сказати позитивний процес. Бо коли кільканадцять перших чисел були конґльомератом різних хаотичних, часто дуже припадкових статейок проблематичної вартости, що надавали »Студентським Вістям« обличчя якогось середношкільного журналику, який редагують гімназисти без нагляду вчителів, то теж пізніше числа мають слід певної обдуманої плановости, містять в собі статті головно перекладні і запозичені, що своїм змістом вже трохи більше цікаві студентству. Не бракувало і кількох дуже вартісних і цікавих оригінальних статтей.

Однак всеж таки накопичення чужого, **перекладного** матеріялу було великим мінусом »Студентських Вістей«. Наскільки я зорієнтований, то це робилося в першу чергу тому, щоб виконати »норму« тижневика. Це, на мою дуку, зовсім не потрібне натягання. Не можемо створювати в студентському середовищі штучностей! Стою на тому становищі, що орган УСГ мусить бути високоякісною газетою **студента і для студентства, який розрабляв би в першу чергу студентську актуальну проблематику, формував би світогляд українського студента**. Тому то »Студентські Вісті« мусять дістати обличчя, на якому відбивалася б наша студентська сучасність. . . Воно тимбільше конечне, що находимося на чужині.

Накопичування перекладних чужих статтей на те тільки, щоб видавати **студентський тижневик**, це тільки механічно-технічне досягнення дуже **проблематичної, а то прямо негативної духової вартости.** Таке ставленя справи зіпхало б »Студентські Вісті« до ролі, яку має »Amerikanische Rundschau«, виданий в німецькій мові.

Нам треба поставити розвиток »Студентських Вістей« на нові рейки. Не треба коштом якости збільшувати кількість. Ми мусимо зробити »Студентські Вісті« трибуною українського студентства, в якій було б місце на приличну дискусію для всіх шарів **навіть ідеольогічно здиференційованого українського** студентства.

Для піднесення рівеня »Студентських Вістей« конечним є змобілізувати студентський актив для співпраці з Редакційною Колегією. Мусимо побільшити число дописувачів та співробітників. Це мусить статися в найкоротшому часі, бо інакше »Студентські Вісті« стануть органом неукраїнського студентства згуртованого в УСГ, але органом Редакційної Колегії, якої члени мусітимуть замінити свою ролю редакторів на перекладчиків чужих статтей, щоб в цей спосіб продовжити існування журналу та забезпечити себе перед закидом недіяльности зі сторони грізної Контрольної Комісії.

Як пресовий референт УСГ Мюнхен кидаю на порозі Нового Року клич: **кожний студент з »легким пером« дає раз у місяць оригінальну статтю для »Студентських Вістей« на довільну актуальну тему!**

Вірю, що цей клич не кинений в порожнечу...

Іван Івашко

Чому великі зміни?

(На марґінесі проєкту зміни статуту УСГ Мюнхен)

Хто переглядав проєкт зміни статуту УСГ в Мюнхені, той мусів завважити, що проєктовані зміни такі великі, й ходить тут не лиш про частинне направлення деяких дотеперішних точок статуту, але про кардинальні зміни в системі нашого внутрішнього студентського життя. Зміни тому такі значні, що заторкнено у проекті такі засадничі питання організованих форм мюнхенського студенства:

1. структури,
2. устрою, та
3. форм діяння нашої організації.

Запроєктовані зміни не постали внаслідок якогось теоретичного міркування когось із членів нашої громади. Їх можна сказати предложив лиш до оформлення досвід дотеперішньої праці Студентської Громади.

Показалось, що УСГ Мюнхен у своїх дотеперішних формах не може задовільно вив'язатись із своїх завдань. 700 чи 800 членів УСГ, це вже завелика кількість одиниць, щоб в сильно сцентралізованому товаристві себе вповні проявити. Чейже нашим завданням є, побіч інших, виховати якнайбільше число суспільно-творчого активу, а дотеперішні форми з одної сторони звужували це число до незначного мінімум, а з другої сторони наші секції мали замалі можливості вияву ініціятиви своїх членів. І тому децентралізація нашої студентської організації, а в парі з тим і далеко посунене усамостійнення наших клітин (громад, секцій) показалося конечною, якщо ми не хочемо УСГ розглядати лиш, як формальну студентську організацію.

В питаннях децентралізації УСГ комісія для запроєктовання статуту взяла під увагу передовсім фаховий принціп. Ми одначе не обстоюємо 100% його правильности. Ми тільки розглядаючи інші можливості, дійшли до переконання, що фаховий принціп сьогодні більш підхожий, бо дає найкращу можливість перегляду членства, виелімінування децентралізаційного хаосу та запевнення фактичного стану, станового характеру нашої організації.

Децентралізація УСГ не може піти однак задалеко. Тому запроєктоване Українське Студентське Об'єднання в Мюнхені (УСОМ), має бути не лиш конечним координаційним чинником в нашому студентському житті. Воно має дати теж високоякісні висліди нашого суспільного життя, чого малі студентські секції чи громади ніколи не всилі доконати.

Частинно можна трактувати зміни устрою УСОМ експериментально, але якщо б хтось так говорив, то мусить ствердити, що такий »експеримент« іде в напрямі так само потрібної школи демократії та парляментаризму. Кромі того такий устрій дає кращу можливість вияву прав членства, яких брак досі часто, хоч не все слушно, закидувано нашій УСГ. Питання підшукання нових кращих форм праці в нашій громаді, як взагалі серед теперішнього студенства, надзвичайно для нас важне. Настільки важне, що хоч нормально форми суспільної праці належать до вияву діяльности Виділу поодиноких організацій, у нас знайшло це питання відгомін у майбутньому статуті.

Питання це тісно в'яжеться із збільшенням суспільної активности студенства. Сьогодні ми приходимо до ствердження, що причина пасивности студенства не лежить у його малій моральній вартості, лиш у браку твердих ідейних основ, на що впрочім »хорує« більшість нашого громадянства. І тому можливість ідеологічної диференціяції так сильно заакцентована у проєктованому статуті. Вона повинна створити підложжя для ідеологічно скристалізованого студентстве і дати йому поштовх до ділової ривалізації та суспільної творчости.

З другої сторони активність студенства можна піднести збільшенням безпосереднього заінтересування та участю в керівництві своєю організацєю кожного члена УСГ (згл. УСОМ). Думаємо, що проєктовані загальностудентські голосування, згл. збільшення числа членів у керівних органах нашої организації, дадуть бажаний вислід.

Повищі рядки заторкують тільки побіжно оці важні питання нашого майбутнього, повністю можуть бути обговорені на загальностудентських дискусійних вечорах, що й є нашим найблищим завданням. **Р. Галібей**

Pro domo sua

Тільки ті, що нічого не знають, знають напевно.
Т. Фонтане.

Останні події на терені українського студентського життя у Мюнхені приневолюють кожного українського студента, що йому лежить добро справи на серці, глибоко застановитися і витягнути з них ясні висновки. Ці події не обмежуються до Мюнхена; Мюнхен як найчисленніший осередок українського еміграційного студенства, тільки найчуліший покажчик з процесів загальностудентського життя. Метою цієї статті є безсторонньо, без натяків, **називаючи факти по імені**, розглянути причини створення у Мюнхені другого українського, студентського **професійного** товариства »Січ«.

Як при аналізі кожного явища, так і тут треба сягнути до минулого. Серед українського студентства, як і серед студентства кожного іншого народу, були завжди заступлені різні суспільно-політичні ідеології, одні більше, другі менше численно. Як довго в нації існують різні класи й психологічні типи, так довго нереальною є ідея »моноідеології« для всієї нації, чи кочби всього студентства, яке є синтетичним продуктом всіх класів і різних типів нації. Змінливість ідеології в часі є теж зовсім зрозумілою, бо психологія нації теж змінюється відповідно до економічно-політичних обставин. При розгляді змінливости домінації філософічних чи суспільно-політичних напрямків серед поодиноких народів можна зауважити теж деяку паралельність, зумовлену аналогією економічного й психологічного становища їхже. Ідеологічне обличчя европейських народів, інше в середновіччі, а інше в новітніх часах було в синхронічному аспекті, абстрагуючи від неістотних винятків і малих коливань в часі, в основному однакове. Теж і після першої світової війни можна зауважити багато спільних рис на ідеологічному відтинку серед европейських народів. Накинення більшій частині українського народу большевицького тоталізму і загроза поширення його на весь еворпейський континент викликала серед багатьох европейських народів і позасовєтського українства реакцію, яка була великим скрутом у лінії консеквентного розвитку Европи, як психологічної і політичної одиниці. Цей розвиток ішов у напрямі щораз повнішої демократизації. Численні круги европейської спільноти повірили після першої світової війни сугестії деяких кіл (з яких дехто мав чесні інтенції, а дехто замасковані цілі використати протибольшевицькі настрої для своїх низьких імперіялістичних інтересів), що большевицькому тоталізмові можна успішно присвятити тільки антибольшевицький тоталізм. Ідеологічну диференціяцію, притаманну для демократичного суспільного устрою, визнано за послаблення національних потенціялів в оборонній боротьбі проти агресивного большевизму. Історія останніх років показала, що цей метод боротьби проти большевизму був фальшивим. Антибольшевицький тоталізм званий націонал-соціялізмом і фашизмом, був у деяких народів від початку (передовсім в Німеччині) а у деяких народів переродився з часом, в **імперіялізм**, що при його довшім існуванні і перемозі для европейського континенту були б однакові, а може й гірші від наслідків большевицького тоталізму. **Причиною лиха якраз тотальний принцип, який унеможливлює суспільності справлення помилок цієї групи, що захопила владу раз на завжди.**

Хвиля націоналізму, як реакції на большевизм перекотилася після першої світової війни по цілій Европі. Ідентифікувати ціль націоналізму чи »фашизму« поодиноких европейських народів із цілями звироднілого німецького фашизму можуть тільки большевики, або люди, що помиляються. Інша річ,

що німецький націонал-соціялізм хотів зловживати і зловживав »фашизм« інших народів для своїх злочинних плянів.

Серед позасовєтського укаріїнського громадянства найшла концепція **антибольшевицького** тоталізму теж багато прихильників серед молоді, отже і серед студентства. Але є незаперечним фактом, що український націоналістичний табір, що стояв саме на цій позиції, гуртував біля себе найідейніший елемент і що його керівні кола не мали в нічому подібних тенденцій до німецького націонал-соціялізму. Присвоєння українським націоналістичним табором формальних признак німецько-італійського фашизму, як вождизм, були несуттєвим засміченням цього наскрізь **ідейного і позитивного руху.** Віра українських націоналістів у спасенність геніяльного (обов'язково!) вождя були помилками і даниною для европейської політичної моди, даниною, за яку українці заплатили високу ціну. Факт помилки не перекреслює ідейности людини й табору. Ствердивши, що український націоналістичний табір був при своїх помилках позитивним чинником, можна тільки бажати, щоб він, якщо не визбувся досі, чим скорше визбувся їх (помилок).

Великі симпатії, що їх мав націоналістичний рух серед української позасовєтської молоді, уможливлював формальну монопартійність українського студентства в часі між обома світовими війнами (абстрагуючи від короткотривалого совєтофільства). Це майже стовідсоткове визнання українським студентством націоналізму, **як визвольного руху** не було рівнозначним із стовідсотковою моноідеологією українського студентства. Це означало, що справа національної визвольної боротьби була визнаная за найважнішу і що справи ідеологічних переконань поодиноких студентів уважалось за другорядну річ. Формальне визнавання донцівської ідеології було для багатьох студентів тільки забезпеченням проти витрачування енергії на ідеологічні суперечки в часі концентрації всієї національної енергії для визвольної боротьби. Тимто українському націоналістичному таборові тяжко було зразу відкрити шкідливі сторінки тоталістичних принципів. В дійсності український націоналістичний рух гуртував всіх, хто активно боровся за реалізацію загально-національних ідеалів, не звертаючи уваги на те, чи його члени були в своїх суспільно-політичних переконаннях праві чи ліві. Ці справи відкладались при помочі донцівської ідеології **на пізніше.** Але, що в націоналістичному таборі існували різні суспільно-політичні напрямки показали події після 1940 року. Очевидно дискусійним є питання, чи правильним є побут в одній організації членів із різними політично-суспільними концепціями, коли навіть їх об'єднує загально - національний ідеал визвольної боротьби, бо в такім випадку існує можливість координації діяльности поодиноких політичних угрупувань.

На еміграції політична диференціяція серед українського студентства з різних причин поглиблюється. Цей факт підтвердив один з найчільніших репрезентантів українського позасовєтського студестве тридцятих років **Д-р Володимир Янів.** Завданням теперішнього студентського активу й студентських професійних організацій є запобігти, щоб ця своїй істоті, **корисна диференціяція ідеологій, не пішла так далеко, що буде утруднена співпраця між поодинокими ідеологічними групами студентів.**

Є ясним, що власне студентське **професійне** товариство, є плятформою, де мають можливість співпрацювати всі ідеологічні групи, які стоять на ґрунті демократії і визнають недискусійні загально-національні ідеали. Професійна студентська організація є сприятливим тереном для цілковитого очищення студентства від намулу тоталістичної виключности,яка тяжіла над молоддю, яку й досі ми звикли чомусь називати націоналістичною. Професійна організація є ідеальним місцем, де заникатимуть тенденції ідеологічної монополії і зростатимуть тенденції зрозуміння між різними ідеологічними напрямками. Наявність деяких залишків на студентському терені фальшивої науки про єдиноправильність тоталізму не є вже непоборною перешкодою для справлення помилок минулого, тим більше, деякі українські угрупування, які називають себе націоналістичними виреклися давно принципів тоталізму. Студентська молодь повинна бути авангардом в намаганні оздоровити ці відносини, які виникли в наслідок українського націоналістичного руху. Ані в Мюнхені ані де-інде не було випадку, щоб якесь політично-суспільне угрупування студентів вимагало постійного монопартійного обсадження керівних місць у студентських організаціях, або відмовлялося від демократичних принципів організаційної побудови професійних студентських товариств. Отже, передумовини для існування студентської, **понадпартійної, професійної** організації **були і є.** Але не можна відмовити більшості членства права обсаджувати пости професійного товариства членами, які ідеологічно стоять близько до більшості. Міські ради це теж понадпартійні установи, але виборці обсаджують їх своїми партійними симпатиками. Відношення сил між опозицією і більшістю є змінне: змінюється членство, змінюються симпатії членства для поодиноких груп і осіб. **Це власне антитоталізм, демократія в практиці.** Власне така постава проводів до Цесусів була передумовиною до переговорів у справі об'єднання. Є очевидним, що при такому поставленні справи, мусить бути приготована кожна ідеологічна група студентів, що її лінія по **професійних** і персональних питаннях може знайти тільки меншість серед

членства **професійної** організації **і** вона таким чином знайдеться в опозиції. Факт, що напередодні остаточного вияснення про існування двох українських всестуд. централь, повстає в Мюнхені друге студентське професійне товариство, мусить кожний, хто шукає об'єктивної правди, визнати за шкідливе явище. Адже існування на одному й цьому самому терені двох професійних студентських товариств йде виразно в розріз із загально студентськими інтересами. Ані УСГ ані »Січ« не репрезентуватимуть загалу українського студентства Мюнхену тільки його частини. Це викличе некорисне враження про українське еміграційне студентство і серед українського громадянства і в чужинецькім світі. Але ще важнішим є те, що буде утруднене повне перевиховання студентської молоді в демократичному дусі, коли відпаде можливість контакту й евентуальної конфронтації цих двох ідеологічних угрупувань, що вже існують, чи назрівають. Повстануть ідеологічні гетта, що будуть джерелом обнови для тоталістичного замкнення і виключности. А це найгірший розвиток, чи радше занепад студентського життя, якого було б слід за всяку ціну оминути.

Ми досі не знаємо ініціяторів створення »Січі«, але думаємо, що вони матимуть відвагу себе виявити і свої мотиви **подрібно з'ясувати. Наразі не є ясним, чи вони керувались »мотивом« отаманоманії, яка не терпить, щоб думка »отамана« була в опозиції, чи може допустились цього промаху із легкодушности й непродумання консеквенцій свого кроку.** Можливо, що їх поверховний підхід і незнання складної проблеми українського студенства, що, як і більшість молоді багатьох европейських народів находиться в стадії переходу від тоталістичних на демократичні позиції, штовхнула їх на цей помилковий шлях. Самі, неспроможні добачити в свому поступкові якраз практикованого большевиками й фашистами партійного засклеплення на всіх відтинках суспільного життя, бачуть у всіх інших тоталізм. Вони, як і »Стежі« вірять і знають напевно, про опанування УСГ партквартирою, хоч їм добре відомо, що до бойкоту останніх виборів УСГ »зорганізованою опозицією«, члени, чи симпатики »партквартирного« угрупування були в меншості, а дві з найважніших референтур, преси й зв'язку, находились у яскраво »протипартквартирних« руках. Зорганізованій опозиції« добре відомо, що вона в УСГ мала не тільки можливість існування, але й діяльности. З боку управи УСГ не було спроб нелегальними засобами поборювати опозиції, що оправдало б до деякої міри створення »Січі«. Але факти не існують для засліплених і для тих, що все знають »а пріорі«. Розбити організаційну єдність студентства Мюнхену вдалося легко, привернути її буде тяжко. І відповідальність за це необосноване розбиття лежить виключно на ініціяторах створення »Січі«.

Р. К. Борисенко

Студентська преса і її завдання

(дискусійне)

Від Редакції: Поміщуємо дискусійним порядком статтю Дубняка, в якій незвичайно багато цінних думок відносно організації студентської преси на еміграції.

Добре було б, якби Пресова Референтура ЦЕСУС-а, як компетентний чинник, присвятила спеціяльну увагу проектам товариша Дубняка...

Українська студентська преса, як в краю так і на еміграції вже має свою славну традицію. І під теперішню пору серед наших злиденних буднів зродилося цілий ряд студентських видань. Одначе дивлячись на те все, різко вражає неорганізованість, низький рівень, неперіодичність всіх сьогоднішніх студентських журналів.

При ЦЕСУС-і видається місячник »Студентський Шлях« і появився був літературно-мистецький журнал »Звено« (вийшло 5 чисел), але розпався.

УСГ в Мюнхені видавала місячник »Студент« і видає »Студентські Вісті«, УСГ в Авгсбурзі видавала »Студентську Думку«, під такою назвою видає місячник УСГ в Регенсбурзі. Студентська Громада Теологів при Гр. Католицькій духовній семінарії в Гіршбергу »Семінарийні Вісті«. Доходять чутки про студентські видання в таборі полонених в Італії, в студентських осередках Гайдельбергу, Бону, Парижу і Риму. Безперечно, що найбільш живучішим виказався тижневик УСГ в Мюнхені »Студентські Вісті«. Однак як і всім повище названим так і »Студентським Вістям« можна побажати багато щодо змісту і рівеня. Багато з видань появляється нерівномірно.

Біда в тому, що студентська преса досьогодні ще не є якслід зорганізована, не видно однієї центральної установи для преси, яка координувала б появу студентських видань і могла б ними опікуватись.

Студентська преса мусіла б бути дзеркалом студентського життя, тим що нормує його, надає поштовхів і йде попереді в кожний час.

В студентській пресі можна обговорювати всі проблеми, вести дискусію, інформувати про події в світі і серед студенства зокрема. Преса це поле для діяльности кожного студента, що хотів би щось сказати в ділянці наук , техніки чи мистецтва та хотів би повідомити про щось своїх друзів. Преса це поле діяльности для кожного літератора, мистця і журналіста.

Але чи маємо ми сьогодні загальностудентський орган, який читав би кожний студент, незалежно де він перебуває? Орган який би жваво відгукувався на всі події і вчасно інформував своїх читачів. Орган живий...

З прикрістю треба сказати, що не маємо. В Авгсбурзі перебуває яких 45 студентів і вони мають свій журнал, в Регенсбурзі яких 80 і мають знову свій і так безліч журналів, які появляються неперіодично. Читаєте одне число — забуваєте що було в попередньому. Я не зовсім тієї думки, щоб ці місцеві видання припинити. Вони можуть і далі існувати. Вони є конечні в місцевих студентських громадах для інформації своїх членів про події з місцевого життя. Але те, що діється в Регенсбурзі не завжди знають студенти в Авгсбурзі чи Ганновері і навпаки. Ті місцеві журнали не завжди попадають в інші студентські громади, або як попадають, то з великим опізненням.

Отже українському студентству, що є дуже чиселне серед українців на еміграції є потреба мати студентський тижневик, який щотижня інформував би студентів Мюнхену, Авгсбургу, Ганноверу, чи Парижу або Риму про події в українському житті а студентському зокрема, про події в житті студентства світу. Нам треба такого тижневика, який би доходив в найдальші кінці і кути де є українські студенти. Цей тижневик мусів би бути побудований за принципом побудови справжньої громадської газети, хоч зовсім малого формату. Він мусів би мати дописувачів з усіх студентських осередків, які інформували б про життя як українського студентства і молоді так і про життя студентів чужинців в тому осередку. Студентську пресу пора упорядкувати. Тому, що немає в нас упорядкованої студентської преси, маємо цілий ряд недоліків в нашому житті. Іноді трапляється, що за пресу беруться люди непокликані до того, не обізнані з журналістикою. Редагують журнали або газети правники або медики, іноді навіть пишуть статті про пресу, а журналісти стоять побіч. Того треба уникнути. До журналу вільно писати кожному, але про своє. Тому і такий низький рівень всіх тих студентських видань, які появляються до сьогодні.

Щоб запобігти такому станові надалі треба провести слідуючу працю:

1. При загально-студентській централі створити спілку українських студентів журналістів, яка б зареєструвала всіх студентів журналістів, які є на еміграції.

2. В якнайскорішому часі скликати загальностудентську конференцію студентів журналістів з участю запрошених авторитетів української журналістики, на якій обгодентські преси і намітити шляхи на майбутворити питання сьогоднішнього стану студнє. Наше завдання виховати добрих журналістів, тому треба більше організування зв'язків з нашими старшими журналістами. В дальшому ході праці такі конференції скликати частіше (періодично), на яких запрошувати з науковими рефератами про пресу як своїх авторитетів журналістики так і чужих, ставити реферати молодих журналістів-студентів, дискусії та розбирати актуальні питання.

3. Всі місцеві видання окремих громад зареєструвати в спілці студентів журналістів. Спільно обговорити їхній теперішній стан та намітити і перевести заходи до піднесення їх рівня.

4. Створити загально-студентський тижневик, редагування якого передати цілком незалежній нівідкого редакційній колегії, створеній спілкою українських студентів журналістів і підпорядкованій тій же спілці загально-студентській централі.

Цей пункт незалежности треба розуміти не як непідпорядкованість нікому, лише як незалежність нівідкого, без будьчиїх впливів, щоб коли треба було іноді виступити з різкою критикою наших вище-стоячих органів, то в тому щоби мали вільну руку студенти-журналісти. Тут зразком методики праці мала б бути американська журналістика, в якої нам як і всім европейцям (хіба крім англійців) є чого вчитися.

5. На далі при наявності окремих місцевих журналів і загально-студентського тижневика, видавання загально-студентського місячника »Студентський Шлях« припинити, а на тому місці створити журнал студентів мистців, (літераторів, музик, малярів і т. п.), редагування якого перебере об'єднання студентів мистців, який плянується створити в Мюнхені.

6. Нав'язати зв'язки з чужинецькими студентами журналістами, вивчити методи і стилі сьогоднішньої світової журналістики, зв'язки з кремими виданнями та інформувати їх про наше життя культуру та історію в чужих мовах.

Бачимо з вище згаданих видань, які появлялись і появляються сьогодні, що студентів-журналістів в нас хоч і замало, але всеж вони є, і якщо їх організувати навколо чогось одного то можна надіятися, що їх число буде збільшуватися. Наше завдання по-

руч того, щоб дати Україні добрих інженерів, лікарів, філософів і дипломатів, треба дати добрих журналістів.

Українська журналістика має такі славні, записані в її історії імена: Ф. Матушевський, редактор »Ради« в Києві, великий патріот української преси Евген Чикаленко, славної пам'яти Отаман Петлюра, що відзначився і як український журналіст; наші світового рівня журналісти: проф. Драгоманів і проф. С. Єфремов і наймолодший Йосип Позичанюк, що згинув в боях за Україну в найновіших визвольних змаганнях, як вояк і журналіст, і багато інших імен, які служать як приклад журналістів - патріотів для нас — їхніх наступників.

Наші завдання поповняти ряди працівників преси, інформувати з справжнім журналістичним хистом чужину про нашу Батьківщину і наше громадянство про світ.

Тому велике і поважне завдання перед студентами - журналістами.

Вол. Дубняк

Основи праці в сучасній студентській організації

(дискусійне)

Живемо в епосі, коли світ, для збереження духової культури людства, усталення правильного напрямку цивілізації та кристалізації напрямних життя цілого людства мусить скупчити свою увагу й енергію на ключевих питаннях свого буття минулого й сучасного, які будуть мати вирішальний вплив на формування його майбутнього. І тому у тій праці, щасливий цей нарід, який у вирішний момент своєї історії, не розгубиться, додержить кроку всьому Західному Світові, не задоволиться ефективними доказами своєї живучости, а зуміє скупчити свою увагу й енергію на творчій думці та її реалізації, думці, що органічно виросла б з його минулого, є концентруючим стимулом у його сучасному житті та початком великого майбутнього. Тим більше повинна такою чутися з тої причини студентська організація, як частина народу, як та частина, що про неї звичайно кажуть: »яка молодь, таке майбутнє наше«, »майбутнє наше таке, які є ідеали, що ними молодь живе, за які вона бореться...«

В чому ж повинна виражуватися суть сучасної організації, яка підготовляє загал студентства до того майбутнього?

Повинна вона виражатися, на нашу думку в:

1. ясному світогляді студентства,
2. конкретній програмі праці,
3. методичности праці,
4. активности студентів,
5. виховуванні кадрів наукових, педагогічних, суспільних і т. д.

Всі ті чинники зі себе випливають та взаїмно доповнюються.

Ад 1. **Яким повинен бути світогляд сучасного студентства?**

Видається нам певним, що в світоглядовій ділянці стоїмо ми у даний момент перед двома можливостями:

а) або станемо на правдивий шлях християнства, під знаком якого була збудована наша держава часів Володимира Великого та Ярослава Мудрого, будемо плекати ті перлини релігійно-ідеалістичного світогляду, завдяки котрим у короткому часі по прийнятті християнства на Україні, розбиті на групи племена наші злились в один державнотворчий моноліт, завдяки котрим ми у відносно скорому часі сталися вирішним чинником культури та цивілізації на цілому Сході Европи, стали одночасно забороном культури та цивілізації Західньої Европи перед варварською Азією. Будемо плекати релігійно-ідеалістичний світогляд, що віками, серед страшних бур нашої історії зберіг нашу українську одність та запевнить у майбутньому продовжувати наше історичне призначення.

б) або залишимось у сучасному світоглядову хаосі, тому моральному розгубленні, залишимось у хаосі різних менш або більш матеріялістичних теорійок, які через примітивізацію питань соціяльного, суспільного, культурно-релігійного, економічного та політичного характеру, що можуть бути як універсальні питання розв'язані тільки універсальними методами, в основі яких лежить синтетичне мислення, породжують хаос думок, безпринциповість, зарозумілість і взаємне знищування себе та поборювання. На грунті їх буде, як і тепер, продовжуватися атомізація наших національних сил. Залишимось в той спосіб при тому духовому розгубленні, що знаходиться на межі духового примітивізму. Залишимось при тому хаосі думок і дій, при яких хоч багато жертв, хоч багато героїчних зривів — все йде на марно,

не запобігає катастрофі та породжує мимо всього зневіру у свою вартість.

Ясним є, що нарід, який хоче бути вільним, який хоче жити повновартісним життям, не може вагатися у виборі між тими двома можливостями. Він мусить стати на ґрунт випробованого віками ідеалістичного світогляду, що одинокий, (як практика життя доказала) може втримати передовсім поневолений нарід на високому рівні духового й морального життя, бути стимулом до його праці для кращого майбутнього. Тим більш мусить він це зробити у сучасний момент, коли над нашими головами збираються хмари світоглядової розгри у світовому масштабі, розгри, що на віки цілі визначить напрям цілого життя та його вартість. Тому сучасна наша студентська організація мусить передовсім, як вихідне заложення свого існування, зайняти ясне світоглядове становище. Вона повинна бути товариством ідеологічним, що будує своє життя та працю у сучасному й для майбутнього на базі продовжування згаданих вище наших славних державницько-творчих традиціях, на базі глибокого розуміння й розвою на майбутнє у кожній галузі нашого сприймання ідеї християнізму, на якому виросли дословно всі визначні постаті нашої історії, та який дає безмежні перспективи життя. Оживлюючи в такий спосіб в національній свідомості загалу студентства духа наших славних прадідів, духа Володимира Великого, Ярослава Мудрого, Мономаха, Мазепи, та їм подібних, вона розбуджує в ньому притаманні нам від віків глибокі сили моральні, ті психічні властивості, ту національну єдність думки й чину, завдяки котрим ми зможемо знову зайняти у майбутньому те становище, яке ми займали. В такий спосіб студентська організація стає кузнею нашого національного світогляду, світогляду, що його коріння криються у перших віках нашого свідомого заіснування, світогляду, що набирає в той спосіб характеру поглиблення, наростанння, характеру вічности. Світогляд цей тим сильніший, що, вирісши на ґрунті суто національному, на ґрунті психічних властивостей нашого народу, має в собі одночасно прикмету надпростірности, будучи частиною ідеалу цілого християнського людства, що у свому найвищому прямуванні об'єднується у Христі, який, як 2000-на історія доказала, промовляє однаково до всіх національностей, хоч прийшов на світ на Сході Европи — володів найкращими людьми Західнього Світу, хоч прийшов на світ в часи Ірода — володіє серцями й душами проґресивного сучасного світу, який тепер серед нового християнського руху мобілізує всі прогресивні народи для спільної перемоги над руїнницьким злом у світі.

Як товариство самовиховного характеру, студентська організація повина зберегти теж цілковиту свою апартійність та аполітичність, студентська організація одночасно не повинна боронити своїм членам приймати живу участь у праці всіх громадян та угруповань нашого народу, без уваги на їх партійну приналежність у тих випадках, коли та праця необрахована на поборювання другої групи нашого народу, має всеукраїнське значення, державницький змисл та згідна з нашими традиціями й психічними властивостями, таким, як висока релігійна моральність, любов до свободи й толерантність. Одночасно студентська організація, зберігаючи об'єктивне та критичне ставлення до різних угруповань та партій, повинна шляхом своєї культурно-освітньої праці, при помочі відповідних рефератів та дискусій на різні теми з нашого життя запевнити до закінчення студій студентам їх ідеологічну диференціяцію, уможливлюючи їм в той спосіб виробити своє власне, суспільно-політичне »я«, що позволить їм у майбутньому розгублені сучасні наші партії зредукувати до необхідних у нашому житті та піднести їх на державницько-творчий рівень, зробивши з них необхідний чинник суспільно-політичного прогресу нашого народу.

2. Програма праці студентської організації, її методика та вирощування кадрів.

Ясне світоглядове становище є в свою чергу основною передумовою правильного побудовання програми праці студентської організації та ґварантом реалізації цієї програми. Повинна вона випливати з усвідомлення, що студентська організація має:

а) причинитись до поглиблення фахових студій, а тим самим до виховання майбутніх кадрів науки, техніки, мистецтва і т. п.

б) причинитись до поглиблення ідеологічного та суспільного виховання та вироблення суспільних кадрів нашого народу;

в) використати всі моменти, зв'язані з побутом на еміґрації, з побутом серед чужинців.

Ад а) Праця та розвивається в напрямку внутрішньому, шляхом систематичного поглиблювання, дорбоякісного ставлення до своєї вищої школи, до своїх фахових студій, відповідного оволодіння знаннями, які для майбутньої своєї професії, тим самим для дальшого повного розвою нашого народу є необхідними, в першу чергу філософія, психологія, історія, педагогіка, техніка, тощо. У зв'язку з підкресленням найголовніших професій для нашого майбутнього, виникає необхідність узглядження в тому місці відповідної студійної політики, що її мусить студентська організація професійного й виховного характеру скрупулятнно провадити. Треба запобігти надалі, щоб наплив студентів на окремі факультети не був припадковим, безпляновим, не зв'язаним з дійсними потребами нашого народу (прим. медицина). Нарід наш передовсім потребує добрих філософів, педагогів, пастерів, тощо. В цей час, коли інші фахи можуть бути обсаджені навіть чужинцями, то ті фахи мусять бути обсаджені найздібнішим

та найбільш ідейним елементом рідним, що вказуватиме народові нові горизонти розвою та буде виховувати гідних своїх наслідників.

Праця над поглибленням своїх фахових студій повинна відбуватися у різних фахових секціях під керівнитвом фахових сил професорських і мати характер плановий та систематичний, характер академічних семінарів.

Ад б) Праця в напрямку ідейного та суспільного виховання має у студентів поглибити

1. емоційно-патріотичне наставлення до народу та його майбутнього,
2. загально-освітню, культурну та суспільну їх працю в організації, шляхом систематичного виробльовання у загалу студентів необхідного нам особливо на чужині активного наставлення до культурно-суспільних проблем та виробльовання у загалу студентів відповідних і сталих культурно-суспільних звичок.
3. Розуміння цілости студентської організації, як одної зі звен праці нашої еміграції взагалі, що буде виражатися у плануванні та реалізації стислого систематичного контактування з порфесорським складом своєї школи, різними нашими інституціями та громадськими організаціями, узгіднюванні з ними загальних напрямних праці та здійснюванні спільних наших завдань, особливо в культурно-освітній та суспільно-релігійній ділянці.

Ад в) Студентська організація повинна вступити у стислі зв'язки зі всіма чужинецькими організаціями та використати ті зв'язки в напрямку запізнання чужинців з нашою історією, з нашим життям сучасним та нашими змаганнями; ширити ідею солідаризму у праці поневолених народів; співпрацювати і в галузі релігійній, розбудовуючи в той спосіб сучасний християнський рух Західнього Світу; використати зв'язки з чужинцями для вивчення їх побуту та їх мови, зібрання відповідних матеріялів наукових, тощо.

3. Методика праці.

Щоб праця всіх тих напрямків могла як слід розвиватися, бути систематичною та щоб мала виховний вплив на студентів, вона мусить бути до деталів сконкретизованою, уміщеною в календарному пляні та бути методичною. В тій цілі треба звертати увагу, щоб праця та випливала з внутрішніх потреб студентів і була виразом їх стремлінь, щоб була правильно организована та не переобтяжувала окремих одиниць, щоб опиралася на стислій співпраці з більш досвідченими одиницями серед студентів та на співпраці зі своїми професорами та взагалі зі старшим громадянством. В цілях покращування методики праці необхідним є улаштовування спеціяльних зібрань для обговорювання актуальних питань, виміни досвідом, тощо. Теми в галузі методики праці повинні фіксуватися у студентській пресі та бути видані окремими брошурками. Студентська централя повинна крімі того організувати від часу-до-часу коротко-реченцеві методично-програмові курси для працівників студентських громад.

Особливе значення має співпраці зі своїми професорами та взагалі старшим громадянством. Така систематична співпраця уможливить поростаючим молодим науковим та громадським кадрам якнайповніше засвоїти здобутий досвід батьків, дасть змогу пізнати об'єктивно ясні й темні сторінки нашого минулого. Безліч питань і проблем, що пригнічують у сучасному переломовому історичному моменті нашого життя уми молоді, буде легше розв'язана при помочі старших, що помічною рукою, порадою, особистим прикладом можуть мати вирішний вплив на дальший духовий і моральний ріст молодої індивідуальности кожного студента. В цей спосіб буде поглиблюватися витворча думка, правильний розвиток нашого суспільства, практикування метод співпраці, метод синтези сил.

При загально-освітній праці студ. організації, що повинна систематично провадитися на систематичних, тижневих сходинах студентів у формі рефератів, професори та інші наукові чи громадські діячі повинні бути запрошувані на керівників дискусій над порушеними рефератом питаннями. Вони будуть мати завдання відповідно керувати та спрямовувати дискусію, щоб вона була на відповідному рівені, та щоб при такій плановій дискусії слухачі могли виробльовати відповідний погляд на дані речі. Прелегентами, залежно від складности питань, мають бути або запрошувані наші професори, духовенство, науковці, літератори, громадські діячі, або студенти. При доборі тем рефератів, призначених на студентські сходини треба уникати тем вузьких, чисто спеціяльних, що не будуть цікавими для загалу, які повинні опрацьовуватися на сходинах фахових секцій, та брати під увагу загального характеру, яких розуміння необхідне кожній культурній людині, а з якими окремі групи студентів, спеціялізуючись у вибраних собою фахах, при своїх студіях не зустрічаються, або запізнаються з ними у недостаточній мірі або в невідповідній формі. Особливу увагу належить присвятити філософсько-психологічним, педагогічним та суспільно-державним наукам, опрацьовуючи окремі так, щоб поборювати існуюче партійництво, поглиблювати розуміння тих проблем та привчати загал студентів до вищого розуміння справи, до мислення державницькими категоріями, до вмілости розуміти себе взаїмно, доповнюватися у думці, до вмілости співпрацювати зі собою та особливо старшим громадянством, консолідуючи всі свої сили для спільного найвищого добра. Треба передбачити окрім того систематичний цикль рефератів-викладів з галузі державного будівництва, соціології, політичної економії аграрних питань України тощо.

Незалежно від тих форм культурно-освітньої праці, організованої на терені студент-

ської організації, студенти повинні брати участь індивідуально й ґрупово у відчитах »Академічних Вечорів«, Українського Наукового Товариства, Братств, відчитах інших наших та чужинецьких організацій, відчитах Всесвітнього Братства Христа, і т. д.

В такий спосіб через планову та відповідно опрацьовану тематику студ. організація буде поглиблювати інтелектуальні сили студентів, розуміння порушуваних проблем, розуміння духа часів минулих і сучасних та відповідне емоційно - патріотичне наставлення до нашого майбутнього.

4. **Активність студентів.**

При тому однак студентська організація не повинна ні намить забувати, що правильне розуміння тих справ та емоційно-патріотичне наставлення до них — це щойно одна сторона повновартісної людини; не повинна забувати, що навіть при найкращій організації культурно-освітньої праці та при найкращому витворенні патріотичної атмосфери в студентській організації, до виповнення якої вона покликана, коли не узглядним в цій праці кожного студента зокрема, виходячи з того заложення, що всі ми рівні перед Богом, Батьківщиною й обов'язками супроти них, що приналежність кожного студента зокрема до своєї національної спільноти не вистарчить виявляти тільки гарними словами, відвідуванням сходин, або вплачуванням членських вкладок, а повсякденним своїм кокретним чином, згідним зі своїм найкращим розумінням своїх обов'язків, обов'язків тим більших, що ми на чужині, що **ми сини поневоленого народу, який бажає остаточно бути вільним на своїй рідній землі, бути рівним серед рівних у світі.** Тому кромі своїх студійних обов'язків кожний член студентської організації має моральний обов'язок конкретної праці в організації та серед ширшого нашого громадянства. До такої праці зараховують працю в: управі організації, її референтурах, керівництві фахових секцій, участь у самодіяльних гуртках, праця в редакційній колегії студ. часописів, систематичне дописування до часописів про життя й працю студентства, участь в культурних зв'язках з іншими студ. організаціями, іншими громадськими установами та чужинцями, участь в церковних хорах, братствах, в харитативній службі, в організації різних фахових курсів, різних культурно-освітніх імпрез і т. д. Кожний студент повинен дати певне мінімум своєї праці в галузі обраній собою, згідно зі своїм заінтересованням. Предмет такої праці повинен канцелярією студ. організації вписуватися до його картотеки, підлягати облікові, бути ілюстрованим у формі діяграм і т. д. Вислід праці повинен обговорюватися на спеціяльних конференціях та у пресі. Таке наставлення до справи своєї праці у студ. організації, як ланки праці нашого суспільства взагалі, причиниться до того, що вся праця в організації буде зусиллям не одиниць, а студентського загалу, виявом їх стремлінь та прагнен, будуть рости нові кадри працівників студентської організації, а тим самим праці у пізнішому житті. При помочі співпраці зі собою дійде до повного зжиття студентського загалу та їх позитивного наставлення до цілости нашого життя, бо ніщо так не зближає людей до себе, навіть осіб скрайніх переконань, як спільна зустріч при конкретній праці, як спільне поконування різних труднощів для спільної мети.

В. Іващук

На шляху світоглядових шукань

I.

В ґрізну, буревійну добу, де дрижав зрушений в своїх основах світ, ми були свідками мінливості, проминальності та пливучості того, що ще недавно славило себе за непорушне, тривке та святе. В стихії глобальних катаклізмів, під свист куль та під вибухи бомб розсипувалися в попелища горді імперії, руйнувались і мертвіли великі міста, зрошувалася рясною кров'ю земля, гинули мільйони. Під могутніми ударами розбурханих хвиль буття рзвалювались величаві доктрини, трух'яшіли колись такі блискучі ідеології, розпадались чванливі світогляди. В ошалілому хороводі розгнузданих людських бестій даремно шукати було образу людини. Він зганьблений пострілами у потилицю був покритий димом з крематорійних димарів. З безодні безнадійної чорної пустки лунала хула вірі в ідеали правди і краси, справедливости та свободи. Ґегенна розгуканих стихій породжувала зневіру в прогрес людства. Меркнула віра в людину. Перед людиною тієї доби тьм'яніла життєва порожнеча. Фавстівський дух, не знайшовши свого філософського каменя, не знайшовши свойого життєвого шляху, був готов сягнути по келих трутизни, був готов проголосити свій кінець. Спадщина цієї проклятої доби це криза, що розлилася сьогодні по цілому нашому глобі. Ця криза охоплює ціле людське життя, вона проявляється в економічній, політично-суспільній та моральноетичний його сторінках; це в основному криза духовості сучасності.

Однак вже сьогодні в надрах тієї кризи, сумерку песимізму тут і там з'являються

дрібні вогники, передвісники нової доби, тут і там починає вже сходити молоде зерно духового відродження. Період міждіб'я, що його зараз переживаємо, це період шукання за тим, що було б основою духовості завтрішнього дня. Це поворот до тих вартостей, що лежать у підложжі найкращих традицій людського духа. Період міждіб'я, це час великих світоглядових шукань. Для нас, яким зневіра та песимізм не встигли згасити життєвої снаги, які чуємо ще зов майбутнього, особливо для нас молодих, світоглядові шукання стають справою першорядної ваги.

II.

Успішність в світоглядових шуканнях зумовляється якістю їх методів. Тому питання методики світоглядових шукань заслуговують нашої особливої уваги. В скромних рамах цієї статті постараємось порушити деякі питання світоглядової методології.

Світогляд це не тільки конкретний інтеграл пізнань, що є пізнанням цілості, це радше відношення до чогось, що якраз нашим пізнанням огортаємо, або намагаємось огорнути. Світогляд це атрибут мікроскомосу*), що одночасно визначує співвідношення мікрокосмосу до макрокосмосу**). Тому не слід утотожнювати його з чимсь статичним, це радше поняття чогось динамічного. Світогляду не можемо відділювати від того, з чого він органічно виростає, від людини з її динамізмом, з її розвитковими тенденціями та від життя з його ростом і рухом, з якими він тісно зв'язаний. Світогляд має два аспекти: теоретичний і практичний. Теоретичний аспект світогляду охоплює світосприймання, та світопізнання. Це одночасно спроби зрозуміння дійсности, це намагання розв'язки таємниць буття, це самопізнання, шукання за правдою, за своїм життєвим призначенням.

Виднокруг людської думки звикли поділяти на дві частини, у яких полюсами є з однієї сторони макрокосмос, з другої мікрокосмос. Цей поділ зумовлений різними методами пізнання мікро- і макрокосмосу. Задивлена в глибину мікрокосмосу, вирощувалась культура, задивлена в ширину макрокосмосу росла цивілізація. Перша частина кругозору людського пізнання — це культуристичні науки, друга — це природознавчі науки. Природознавчі науки поділити можна на ділянку точних наук, та ділянку біологічних наук, До культуристичних наук зачислити можна соціяльні та духові науки. Весь цей поділ як теж і поляризація людської думки в дуалізмі — матерія - дух — свій початок бере у різній гнозеологічній методиці. З другої сторони трудно, часто неможливо визначити ясні границі між поодинокими ділянками людського знання: поодинокі проблеми з поодиноких ділянок взаїмно себе переплітають, взаїмно в себе вростають, так, що встановлення певних рямців для охоплення формальної сторінки пізнавальної частини світогляду, стає річчю дуже відносною. В центр кругозору людських знань треба поставити філософію в властивому розумінні цього слова, філософію, що обов'язана перманентно синтезувати всі висновки, які дають поодинокі проблеми з поодиноких ділянок в певний актуальний цілообраз людської думки.

З теоретичного аспекту світогляду випливає в значній мірі його практичний аспект. Теоретичний аспект, процес усвідомлення, є фактором, що в практичному аспекті стремить до еманципації людини від космічних владних стихій, від несвідомого. Правильне зрозуміння ходу явищ в природі дає можливість їх правильно передбачувати. Тут людина проголошує свої змагання за визволення зпід гнету часу і простору. Тут відкривається ділянка прикладних (примінювальних) знань. Другою, ще більш важливою ділянкою практичного аспекту світогляду є його нормативність у відношенню до людського середовища. Тут світогляд стає чинником, що опреділює взаїмно відношення людини до людини, людини до збірноти, та збірноти до збірноти, Тут одкривається перед людиною ділянка індивідуального, соціяльного та політичного життя. Тут маніфестується людська мораль та етика. Тут криється теж джерело критерій якості цілості світогляду, тоді коли паралельно джерелом критерій поодиноких його детайлів в теоретичному аспекті є оцінка його здібностей передбачування, в пізнавальних його ділянках. Супроводніком пізнання, як складового фундаментального світоглядового елементу є завжди помилка. Коефіціснт між пізнанням і помилковим балястом у пізнанні є показником тривалості світогляду, як певного інтегралу.

III.

В теоретично-пізнавальному аспекті світогляду в залежності від наставлення до дійсності зарисовуються дві тенденції: одна спрямована на спочинок в абсолютному пізнанні, друга на саме пізнання в перманентному рості. В зв'язку з тим спостерігається два типи світогляду. Один це тип синтетичний, другий — це аналітичний. Мислителі синтетики зміряють до системового світообразу, мислителі аналітики — це проблематики. Очевидно, як і всюди, так теж і тут рідко виступають чисті типи. Переважають мішані, в яких домінує перший або другий спосіб думання. Систематики першенство віддають своїй системі, своїй конструкції цілості світу. Часто-густо для цього вони жертвують навіть певні правди, поставивши вище єдність і суцільність своєї системи. Вони одержимі грандіозністю і красою своєї будівлі, повіривши в те, що знайшли універсального ключа до всіх загадок буття, часто a priori негують все ін-

*) мікрокосмос — суб'єкт, індивід
**) макрокосмос — довкілля, (Umwelt)

ше, що не може знайти в ній місце, з другої сторони нераз створюють самі ці детайлі своєї системи, яких їм для цілості ще бракує, а яких не знаходять у свойому пізнанні. Доля світоглядових систем відома. Вони підлягають невблаганому закону мінливості; дійшовши вершин свойого оформлення вони врешті починають втрачати німб своєї единоправильності, зраджують ефемерність своєї будівлі, продукують сумнів; вічно шукаючий людський дух починає від них відвертатися. Вони переходять в сумерк, в забуття, на їх місце приходять другі системи, що бувають до них діяметрально протилежні, бувають їх тотальним запереченням. Історія систем — це наче розколихування маятника, а радше тому, що квантитет змісту систем поступово зростає — це сіносоїдальна крива, з амплітудою, що постійно збільшується.

Предметом світогляду є мікро- і макрокосмос. Для поодиноких суб'єктів він маніфестується певним когломератом різних по своїй якості кількості явищ. Щоб збагнути суть поодиноких явищ, щоб пізнати правду про них, суб'єкт охоплює їх поодинокими проблемами. Розв'язування проблем — це процес інтерпретації поодиноких явищ. Поодинокі проблеми, маючи в полі бачення тільки детайль мікро- зглядно макракосмосу, не можуть мати претенсій для інтерпретації універсалізму, до якого претендують завжди системи. Системовий синтетичний мислитель завжди стремить до гармонії висновків, які дають поодинокі проблеми, натомісць в світозображенні проблемового аналітичного мислителя нерідко зустрічаються суперечності та розходження поміж поодинокими висновками з поодиноких проблем. Він однак має завжди більше шанс правильної оцінки дійсності. Коефіціент помилки в нього завжди менший, як у системового мислителя. Усвідомлення поодиноких суперечностей стає стимулом для дальших його наполегливих шукань за правдою. Системи це всеохоплюючі споруди відповідей на весь цілообраз невідомого питань. Проблеми це комплекси питань, яких невідомі штовхають людську думку на шлях росту. Для систематиків сумнів являється чимсь для їх думки в грунті негативним, що найменше mallum necessarium, натомісць для проблематиків сумнів є рушійним чинником пізнання. Характерними в тому відношенні є слова Декарта, що той, хто осмілився пізнати все, мусить бути сміливим посумніватися про все.

IV.

Було б однак помилкою думати, що раз системи провалюються, вони не мають ніякого відношення до правди, ані не можуть бути основою світогляду. Фундаментом системи бувають завжди певні проблеми і тільки на їх основі системовий мислитель будує руштування своєї спекуляції. Не можна нап'ятнувати прямування мислителя, пов'язати певну сукупність проблем, які кожна зокрема не мають тенденції до охоплення світозображення в певну схему, конструкцію. Це врештою лежить в основі психологічного характеру певної групи мислителів. Треба тільки застерегтись, що система — це метаморфічний твір, це щось часово зумовлене, це щось, в перманентному творенні. Треба тільки усвідомити собі, що джерелом правди є поодинокі проблеми і вони в першу чергу є основою безнастанного шукання за правдою. Проблеми, які завжди наново можуть бути розяснювані завжди новим кращим методом, які завжди стають джерелом нового і доскональнішого пізнання; є тим фактором, що поєднувати можуть поодинокі взаїмно себе заперечуючі системи й світогляди. Вони, щоправда, теж підлягаючи під закони діялектики, не улягають в свойому розвиткові таким великим хитанням, як системи. Вони є тим чинником, який запевнює континуальність розвитку думки та перманентність прогресу.

V.

Поодиноких проблем та теж поодиноких світоглядів не можна розглядати відокремлено від самого суб'єкту, як певної цілості. Їх детермінує в першу чергу точка погляду даного суб'єкту, степень їх висвітлення зумовляє квантитативно - квалітативна сторінка світогляду того суб'єкту. Пізнавальним елементом світоглядів є певна сукупність різних по своїй кількості та якості проблем. В зв'язку з велитенським ростом людського знання в новітніх часах з його спеціялізацією та диференціяцією його проблематики стає неможливим охоплення одним суб'єктом цілообразу буття. Сьогодні філософія часто задивлена в минуле, займається радше інвентаризацією старих систем, часто не дає собі ради зі завданнями, які стоять перед нею, не вспіває настигнути за поступом поодиноких проблем. У загальному світогляд сьогоднішньої людини підлягає специфікації та диференціяції. У залежності від включення в ту чи іншу ділянку дослідницької праці чи у зв'язку з виробництвом тих чи інших цінностей ця сукупність проблем поодинокого індивідуа може зазнавати згущення в тому чи іншому напрямку. Звичайно ядром світогляду стає певна центральна проблема довкруги якої формується світогляд. Його динамікою кермують певні розвиткові тенденції, певна життєва спрямованість людини, яка визначується йоио шуканням за його життєвим призначенням. В залежності від льокалізації згущення світоглядової проблематики, від моменту віри в певні правди, від роду світоглядового стрижіння і, врешті, від психологічного типу людини, можна клясифікувати поодинокі світогляди. Контемплятивні світогляди інтравертиків централізуються на

мікрокосмосі, ексклюзивні світогляди екстравертиків на макрокосмосі. Інший буде світогляд мистця, інший ченця, інший фізика, інший математика, ще інший політика. Світогляд робітника не є тотожний з світоглядом селянина чи підприємця. Інший є світогляд американця, інший китайця чи українця. Клясифікація світоглядів може бути різнородна, та багатогранна. Нею покликана займатися психологія.

Однак при величезному рості цивілізації світоглядові вартості в свойому теоретичному та практичному аспекті підлягають швидкому та далекойдучому усуспільненні. Тут стають вони могутнім зв'язковим фактором поодиноких індивідів та збірнот. Вони набирають особливо важливого значення в нормативній ділянці, у суспільному житті. В залежності від певного динамічного спрямовання світоглядової проблематики, в залежності від напрямку цього спрямовання оформлюються поодинокі ідеології. В модерних часах особливого значення набирають політичні ідеології, цебто світоглядові комплекси системового типу, на яких базується дія державних провідних мужів, або груп.

VI.

В новіших часах можемо спостерігати, що деякі системи постали в умах нераз геніяльних систематиків, приспоривши собі штампи непомильності, приймаються як об'явлення за основу світоглядів, що в дальшому вважають себе за єдиноправильні. Вони, втративши зв'язок з передпосилками, що були фундаментом для даних систем, перетворюються згодом у заскорузлі доктрини, у духовий штандарт, у світоглядову схоластику, яка, вже, втратила зв'язок з живущими джерелами пізнання. На місці прямування до правди та прогресивних тенденцій з'являються інколи приземні емоційні моменти та примітивний суб'єктивізм. На цьому грунті з'являється, особливо часто в новіших часах, тип літератора - мислителя (»Dichter - Denker«). В нашій дійсності право обивательства завоював собі тип публіциста - мислителя. У літераторів творчим чинником є художня уява, їм легко констуувати свою систему світу. Вони легко задовольняються сурогатом пізнанням: фантазуванням. Літературний тип світогляду легко знаходить зв'язок з духовістю, що шукає світогляду. Він, завдяки своїй сугестивності, легко на неї впливає. Під його впливом сформований світогляд, вихолостившись з критицизму та об'єктивізму, легко затрачує резистанс проти світоглядового системового тоталізму. На такому підложжі легко приходить до перещеплень висновків з однієї світоглядової ділянки в другу, до далекойдучих узагальнень. Через такого типу причмелену зовнішністю певних річей ментальність, владно прокочується хвиля тотальної генералізації висновків часто однієї проблеми. Це очевидно кладе своє тавро на квалітативно-квантитативну сторінку світогляду. Режим такого світосприймання впроваджує людину в стан напівсну, де царить якась особлива псевдо-дійсність. Дурман суб'єктивізму — крилатий ворог твердого грунту — кормить людину легкостравними літературними клеїками, показує їй мітичні фігури в хмарах, підбехтує її розкуйовджені амбіції, химерними стежками веде її здоганяти якісь святоіванські вогники, вкінці зводить її на манівці і в результаті людина грязне в болоті реальної дійсності. Вислідом непереможного походу суб'єктивного а дальше пристрасті і зоологічних почуттів в спадщину певних систем є те, що світоглядові шукання повертаються до архаїчних форм з фетишизмом, магією слова та світоглядовою алхімією. Розслаблення зв'язку з жерелами світогляду, приспання снаги за стремлінням до правди відкриває дорогу експанзії підсвідомих архаїчних гонів, патологічному автизмові та нарцизмові, захланному еґоцентризмові в царину духовості. Нерідко шляхом дифузії літературної доктрини та емоційних моментів з елементами наукової теорії часто ще в незакінченій формі несправдженої гіпотези, виникають світоглядові системи та доктрини, які в своїх практичних висновках, в свойому прикладному аспекті випробовують свою життєздатність на шкірі цілої збірноти, чи пак збірнот. Якість світогляду набирає отже незвичайної ваги в перспективі майбутнього в свому прикладному аспекті. Примінювальний аспект системового світогляду низької якості стає виразно на прю з пізнавальним аспектом проблемового світогляду високої якости.

VII.

У подиноких збірнотах, що переживають духову кризу дається зауважити прагнення до синтезу, прагнення до відзискання певного духового цілообразу. Тут однак забути не можна про певні небезпеки, про яких була згадка при розгляданні систем. Модерна людина, втративши звязок з цілообразом буття обезброєна з критичності стає віч на віч з небезпекою підпадження під вплив цієї чи іншої світоглядової системи чи доктрини. Не треба підчеркати, що наслідки цього, особливо в практичному аспекті бувають нерідко як і індівідуально, так і суспільно фатальні. Методом, що уможливити може вихід з цього критичного становища духовості модерної людини може бути лише форма колективного світоглядового шукання, де поодинокі проблеми поставлені в осередку різних світоглядів і різних точок поглядів будуть предметом планового критичного та компетентного всебічного розглянення. Ясно, що багатосторонне розглянення даної про-

блеми різними індівідами з різних навіть протилежних точок бачене, при примінені різних методів, даючи можливість піддати певні твердження вогневі критики, дає більше шанс зближення нас до дійсної правди. Очевидно, що критика тут повинна бути звернена не так на висновки, як в першу чергу на передпосилки певних висновків. В такому колективному шуканні може бути перевірена твердість основ поодиноких світоглядів, тим самим буде дана можливість підвищення якості поодиноких світоглядів. Одночасно поодинокі світоглядові стрижіні поодиноких одиниць поєднюватись можуть мостами різнинх спільних проблем. Врешті віднайдені можуть бути спільні для різних світоглядів динамічні напрямні, що змагати будуть до спільних цілей, усвідомлені і оживлені будуть загальні ідеали. Це дасть запоруку піднесення духовості збірности зі стану депресії.

Загальний синтез, переведений з великою старанністю та обережністю, прийнявши форму цілообразу, що тривало перебуває в стані творення, може дати гарантію перманентного прогресу людської думки. В практичному аспекті в своїх нормативних завданнях, особливо в соціяльній ділянці, він стане чинником, що стимулюватиме здоровий ріст. Тоді будемо мати забезпечення, що пізнання дійсної правди буде зумовляти правдиву справедливість, яка буде основою справедливої свободи.

Не вільно нам при тому забути, що запорокою перманентності прогресу людства є туга за тим, що по той бік пізнавального.

З. Штокалко

Про академічні вечори

(Думки студента)

Мета академічних вечорів, що розпочалися в листопаді минулого року, була виразно висловлена вже в зверненні ініціятивної групи до українського громадянства (див. про це при програмі академ. веч.) — а саме: »подати українському громадянству, а в першу чергу нашій студентській молоді в приступних, наукових викладах та дискусіях **синтетичний погляд на найактуальніші проблеми сучасної** переломової доби« (підкреслення моє — П.О.).

Що такий синтетичний погляд на найактуальніші проблеми сьогоднішної науки є річ дуже важлива й — зрозуміло — необхідна, — не потребує дискусії. Образ нашого світу з початком 20 століття зазнав насправді кардинальних змін. І хоч ця зміна здається чисто теоретична, одначе, її величезне практичне завдання на завтра не підлягає жодному сумніву. Нечуваний розвиток природничих наук, зокрема **фізики**, — як основної науки про матерію, **біології**, — як основної науки про життя, також розвиток і новий підхід в психології, нові погляди в астрономії і в ін. науках створили нову ситуацію, картина світу якої мусить радикально змінитися. Досить лише згадати відкриття в області фізики: Рентґена, подружжя Кюрі, М. Планка, Айнштайна, Н. Бора, Гайзенберга, що створили цілком нові погляди на світ, на суть і будову матерії, на основні закони дотеперішньої фізики; в біолоґії: — нові вчення Дріша, Шпеманна, Вольтерека, Конрад-Мартіус й ін. з цілковитою перемогою віталізму (за Венцлем) і усуненням дотеперішнього суто раціоналістичного підходу дотепер пануючого механістичного висвітлення життевих процесів (що було перенесено й на соціяльні принципи), — щоб зрозуміти сенс і значення »наукової революції« нашого віку, як дуже часто трактують сьогоднішню ситуацію.

Велика кількість позитивного матеріялу, що його поназбирали в останній час поодинокі науки вимагає справді великої синтези (і необхідного часу) для створення нового образу світу, що має прийти на зміну, ще й дотепер в широких колах пануючому — механістичному матеріялізмові.

Фавстівське стремління нашої кращої студійної молоді (для якої, як бачимо присвячені в основному акад. вечори) за пізнанням світу і життя, за шуканням правди, очевидно, мусить бути лише гаряче вдячним організаторам академічних вечорів за обіцяний синтетичний погляд на найактуальніші проблеми.

Щоб ще краще зрозуміти, яке величезне й корисне завдання ставлять собі за мету академічні вечори, я хотів би тут трохи пригадати ті основні віхи механістично-матеріялістичного світорозуміння, що основувались в першу чергу на »клясичній фізиці« (фізики до 20 ст.) та дотепер пануючої механістичної біології.

Великий розвиток наук, зокрема природничих, починаючи від ренесансу, привів в кінці минулого століття до створення картини світу, що була майже наскрізь механістичною. Здавалося, що з крахом спекулятивної філософії (біля 1830 рр.) матеріялізм неподільно завоював трон природознавства і, хоч в філософії, зокрема в спробі новокантіянців (з гаслом Ф. Ланґе: »Назад до Канта«!) матеріялізм вдалося перебороти, одначе,

ця перемога була чисто формальна, а на місце переможеної матеріялістичної метафізики новокантіанці нічого позитивного не дали. Навпаки, основні принципи й закони, що лежали в снові природознавства — фізики і біології — творили міцний фундамент матеріялізму. Постійно зростаючий матеріялізм все більше витворював своєрідне життєве наставлення; ідеали культури гуманізму, основи моралі, іраціональне наставлення губились в новій етиці еґоїзму, цинізму, аморальности. Механічні принципи в біології, взяті з фізики, переносились також на закони розвитку суспільства, виник т. зв. істор. матеріялізм. Консеквентність цього раціоналістичного підходу вела до заперечення Бога, до заперечення свобідної волі — основи етики, до заперечення реальности психіки.

Одначе, поруч з раціоналізмом, в основі якого очевидно лежав оптимізм европейця, гордого і певного, що людина є пан (навіть Бог!) природи і може розв'язати всі проблеми (також соціяльні), в останній час — зокрема, після першої світової війни — панує скоріше песимізм (Шпенґлер, Лесінґ, Л. Клаґес й ін.). Останні дві світові війни та загальні економічні кризи принесли зі собою господарське, моральне і фізичне знищення. Господарська криза йшла паралельно до духової (якщо остання не була першою). Духовою основою для великих держав був (і є) матеріялізм.

Матеріялізм тріумфував. І це треба йому признати. І хоч ще й сьогодні механізм і матеріялізм є дуже поширеним видом світогляду, одначе, сьогодні ми вже можемо говорити про »ранні зорі нової епохи«. Основи природознавства, особливо в фізиці і біології, на (як здавалось) вершині свого розвитку — в кінці 19 ст. спершу дуже захитались, а потім набрали таких змін, які дають право говорити про початок світла нової епохи...

Майже в один і той же час і фізика і біологія, користуючись тими самими емпіричними методами, мусіли признати, що вони находяться в цілком новій ситуації, при якій старі принципи, що раніше лежали в їх основі фундаменти матеріялізму — фізикальні закони субстанційности, кавзальности, континуїтивности, механізм і дарвінізм в біології). гублять своє первісне універсальне значення, своєї претенсії на абсолютність. Великий сучасний фізик Макс Планк мусить признати: „das endgültig Reale trägt metaphysischen Charakter und entzieht sich durchaus einer vollständigen Erkenntnis". Це означає, що протилежності між реальністю і метафізикою взагалі не існує.[1]) Визначний біолог Ганс Дріш вводить теологічний принцип (»Ентелехія«) в розвиток організму, доказуючи потребу введення цього арістотельського поняття експериментально. На зміну дотеперішньої »класичної« фізики прийшла нова атомова фізика.

Теорія квантів Плянка, теорія релятивности Айнштайна, „Unsicherheitsrelationstheorie" Гайзенберґа, віталізм в біології зовсім не узгоджується з матеріялістичним розумінням фізикального і біологічного образу світу. Нові факти радикально змінюючи дотеперішній образ світу, вимагають також ґрунтовної ревізії наших старих уявлень про світ і життя взагалі. Ми можемо дізнатися (одначе не легко) про всі ці речі з сучасної літератури, залишається проте найкращою можливістю познайомитись про ці речі на наших наукових академічних вечорах, тим більше, що там залишається також можливість в діловій (що не завжди буває) дискусії вияснити окремі непорозуміння.

Цілком очевидно, що ця справа не є одначе зовсім легка. В самому зверненні ми читаємо дальше: »Хоч це завдання дуже ширкке своїм обсягом і тяжке своїм змістом, годі його поминути чи відсунути на пізніше, бо це означало б втечу від дійсности та резигнацію зі свідомого прямування вперед. Ми здаємо собі справу, що живемо в переломових часах, на порозі нової доби — нових форм... наукового... та духового життя... Звідси родиться потреба нового оформлення світогляду достосованого до нової дійсности.« Таке завдання поставили собі академічні вечори. В українському громадянстві залишається тільки вітати таку ініціятиву та бути щиро вдячним. І в першу чергу — студентській молоді.

Подивимось тепер, одначе, як же проходять академічні вечори.

Цілком очевидно, академічні вечори притягли відразу солідне число зацікавлених. Так при першому вступному рефераті п. проф. д-р О. Кульчицького заля викладу була переповнена. Одначе, з часом ця приємна картина змінювалася: в останній час присутніх переважно 40 — 60 осіб (тоді, коли самої студентської молоді в Мюнхені понад півтисячі!). Чим пояснити це явище? Загальною індиферентністю людей щодо наукових рефератів? — Очевидно, також тут криється частково корінь причини. Одначе цілком можливо, що також причина криється в самому переведенні академічних вечорів. Постійне зменшення присутніх може, очевидно, це лише ствердити.

Практичним критерієм вартости реферату залишається завжди той результат, що він після себе залишить, тобто, скільки користі він собою принесе. Імала коефіцієнтність вартости реферату буває або причиною низького вірня його, або ж коли він буде дуже тяжким, з матеріялом для авдиторії малознайомим, в суто-науковій формі (»за дуже високим стилем«). В такому випадку такий реферат скоро губить розуміння і інтерес великої частини авдиторії. На мою думку інавгураційна доповідь проф. д-р Кульчицького »Пси-

[1]) H. Krieg „Über die Grenze der Biologie".

хологічна проблематика світогляду сучасности« до певної міри була суто наукова й для великої частини присутніх тяжка. Так, сам предсідник академічних вечорів, проф. д-р І. Мірчук назвав її »дуже абстрактною«, а перший дискутант заявив, що він мало що зрозумів. Отже, не дивлячись на те, що сама доповідь була дуже цінна, своє практичне призначення вона в повній мірі не сповнила. І хоч д-р В. Янів в своїй рецензії після цього писав: »Так і почувалось, що Академічні Вечорі стануть на найближчі місяці місцем щотижневої зустрічі української духової еліти«, одначе, його передбачення не здійснилися цілком. Різнородність авдиторії вимагає, щоб реферат був пристосований до середнього слухача (сер. освіта) — з одного боку, а з другого — мусить бути в такий спосіб підготовлений, щоб він знайшов живий інтерес кожного слухача (що й вдалося дуже добре проф. Кульчицькому в його другому рефераті).

Помимо того, що розклад рефератів зовсім відсутній, самі реферати переставляються (і то майже кожного разу) перед останнім днем. Зрозуміло, що це явище дуже шкодить, і дуже впливає на кількість присутніх, бо майже ніколи не можна знати, що за реферат буде в наступному тижні, не говорячи вже про потрібне попереднє ознайомлення слухачів з тезами наступного реферату (що нам обіцялося).

Слідуючою причиною я хотів би назвати той факт, що інколи реферати читаються на іншу тему, ніж це він носить офіціяльну назву. На цьому я хотів би зупинитися докладніше. Вже на початку я підкреслив особливу важливість і необхідність синтетичного погляду на сьогоднішні проблеми. Про це також писав д-р В. Янів в своїй рецензії: »В сьогоднішній момент людство переживає велику духову кризу. Стоїмо на грані між старим, завмираючим світом, і новим, що народжується. На наших очах валяться непорушні, здавалося б, догми, хитаються світогляди. Де причина тієї кризи? Який буде світогляд завтрішнього дня? — ось питання, що хвилює думаючий загал.« Так, нас це цікавить й хвилює, і ми чекаємо, як висвітлять нам ці питання академічні вечори.

Як вже було вище сказано, основними науками, що творять відповідний образ світу, отже, фундамент всякого світогляду, є фізика, біологія, психологія (можна зарахувати сюди ще й соціологію, одначе, її принципи витікають в основному з двох останніх наук). Переломова доба пояснюється тими величезними успіхами та певними радикальними змінами, що пройшли в області цих наук. Найбільш революційний характер з них має сьогоднішня фізика. Але реферат на цю тему ще не відбувся. Реферати ж з психології і біології ми мали можливість прослухати.

Реферат з психології (проф. д-р О. Кульчицький) носив назву »Психологія на порозі нової доби«. Важливість погляду психології є особливо велика, якщо признати, що психологія займає основне й центральне місце в історичній боротьбі між матеріялістичним і ідеалістичним світоглядами, а саме: в розв'язуванні проблеми »матерія і дух«. Тому, очевидно, що цей реферат викликав живий інтерес. Як я вже згадував, шановному прелегентові вдалося відразу нав'язати зі слухачами тісний контакт. Реферат пройшов дуже добре й загальне враження було цілком позитивне. Була дискусія (на жаль вона не дуже стосувалася теми).

Прелегент спинився над питомою вагою науки психології, над пізнавальністю предмету зокрема. Також зазначив, що психологія до останнього часу переживала постійну кризу, з якої не вийшла ще й сьогодні. Жалко лише, що це було сказано, ніби між іншим. Бо ця постійна криза психології (що стосується як самої суті предмету, так і його методи) і є ця сама річ, що нас особливо цікавить.

Здається, в жодній науці не було стільки суперечностей і різнородности трактувань, як в психології. Дуже цікавим явищем в психології є те, що психологія не може знайти загальнопризнаної суті свого предмету. Що таке психіка як така? З основних напрямків в психології під кінець минулого століття ані представники емпіричної психології (Вундт), ані так зв. »чистої« психології (Т. Ліппс), ані дескриптивної (Брентано) не давали ясної відповіді на це питання. Психологія видавала розв'язку цього питання філософії, а сама займалася аналізами психічних явищ, не давши перед цим потрібної відповіді на суть психічних явищ. В філософії ця проблема виливалася зрештою в проблему відношення матерії до духу. Різні субстанційні теорії пояснення психічних явищ з розвитком природничих наук справді не витримували критики. Самостійну реальність психіки старалися тому рятувати з допомогою так зв. »актуалістичної« теорії (Вундт, Павльсен), одначе, вона теж не могла міцно втриматись, а тим більше — знайти, принаймні, широке призначення (див. наприклад, доречну критику. Кольпе цієї теорії). Самостійна реальність психіки здавалась справді в небезпеці. Деякі психологи говорили, що психологія свій період закінчила, тепер її функції перебере фізіологія (Бумке). Перманентна криза психології тривала дальше (а сьогодні?). Що дала нам нового психологія останнього часу? З нових напрямків в західній психології треба рахувати: психологія мислення, т. зв. »гештальт«-психологію і психологію підсвідомого. В останній час вийшла на сцену структурна психологія (або: »Seinspsychologie«), якій дехто пророкує майбутність. Ця психологія справді заслуговує на особливу увагу, поскільки її характер в сьогоднішніх »психологіях« новий в самому корені. Предметом

психології стають не окремі психічні феномени, взяті ізольовано, а — **психологія** самої **людини,** як такої. Тут психологія наближається до характерології, загальної антропології. Керувальним аспектом висувається примат **цілости,** оперту на шарову структуру дійсности. Вихідним і центральним пунктом свого реферату шан. прелегент зробив категоріяльну аналізу дійсности (за суч. визначним філософом Н. Гартманом). Вся дійсність складається з чотирьох шарів: матеріяльного, органічного, (або вітального), психічного й духового. »Всі вони дійсно існують« — говорить шан. доповідач. Цілком очевидно. Але правду признатися, якщо цим шаровим поділом (що є тут, в Німеччині, дуже поширеним), хочуть розв'язати стару (дух-матерія) проблему, то мені здається, що цей шаровий поділ в дійсності цього питання не розв'язує, є чисто умовний, бо відповідна диференція об'єктивного існування немає. Адже, можливі лише дві форми існування: я можу уявити собі золоту гору чи кентаура, і така думка буде теж дійсно існувати, одначе існуванню її не можна приписати об'єктивної реальности, вона існує лише ідеально як образ. Зарахувати ж усі ці чотири шари до самостійної реальної форми існування, очевидно не можна (принаймні — я не розумію як). Особливо проти такого шару, як духовий, виступає перш за все закид щодо його самостійности і реальности. »Екзистенцію« такого шару, очевидно, треба розділити на реальну і ідеальну. Якщо наприклад, якийсь мистецький твір належить до цього (духового) шару, та він може існувати в формі реальній- матеріяльній (книжка, як папір), або в ідеальній — в уявленні нашої свідомости. Таким чином він уже губить свою самостійну реальність: в першому випадку належить до матеріяльного шару, в другому (за цим поділом) — до психологічного.

Взагалі, на мою думку, такий шаровий поділ дійсности може добре послужитись для опису (дискриптивної психології) психічних явищ, але не розв'язує питання їх суті. Що позитивне розв'язання цього питання є конче необхідне для формування нового світогляду — річ самозрозуміла.

13-го грудня відбувся реферат проф. Розгіна на тему »Нові напрямки в біології«. Зміна картини світу в біології в останній час по своєму характеру займає (після фізики) друге місце, а тим самим викликає особливо великий інтерес. Як вже було сказано на початку, панівним поглядом в біології до останнього часу був механізм (шкільні підручники з біології ще й дотепер зберегли той характер, який надав їм в основному біолог-механіст Є. Геккель). Життя — казав визначний німецький анатоміст Вірхов є ніщо інше, як особливий вид механіки. Вся природа розглядалась як сліпа сила, що діє за чисто фізикальними законами без будької цілі. Слава Чарльза Дарвіна, революційний твір якого — »Про походження видів« (1859 р.) здавалося приніс з собою не заперечний доказ біології, що світ (як це вчила ще тоді також фізика) є єдиний великий механізм — заключилася в тому, що він пізнав логічну необхідність пануючого в природі природнього добору (селекції), що виключав будьяку цілеспрямованість,—так пишуть дарвіністи. Ця картина світу виключала будьяку трансценденцію. Ернест Геккель, один із найвизначніших послідовників Дарвіна, за допомогою »чарівного« слова »розвиток« — »Entwicklung« — »розв'язував« відомі »світові загадки«.

»Союз моністів« Геккеля вів гостру війну проти релігії, трактуючи її, як залишки антропоморфізму, містицизму. Людина — біологічна тварина, що походить від мавпи. Тому і вона (людина) підлягає законам еволюції, — закону природної селекції, боротьби за простір і їжу. (Недаремно, німецькі націонал-соціялісти надавали великого значення біології, вважаючи її »основною наукою націонал-соціялістичного світогляду«.). При такій біологічній картині світу життя справді губило свою вартість і сенс.

Одначе, з сьогоднішньої літератури ми можемо довідатися, що розв'язання основних питань в біології, які мають загальний характер (що таке життя, як виникло життя, як протікало життя), набрало революційних змін (хоч є біологи, що захищають ще старі механістично-дарвіністичні теорії).

Назва реферату, що обіцяла висвітлити нові проблеми в біології, викликала особливе зацікавлення. Одначе, реферат в дійсності не торкався цих нових поглядів, чи нових проблем, як заповідала назва. Більше того, саме трактування життєвого процесу і цілої біологічної картини було цілком »старого стилю«. »Життя — говорить шановний доповідач, є ніщо інше, як синтеза неорганічних речовин в органічні«, і дальше »... в залежності від різного еволюційного ступня воно має різні функції: органічні, фізіологічні, психічні й духові«. Цікаво, що треба розуміти під »духовими функціями« (а також і психічними) життєвого процесу, як »порстої синтезі неорганічних речовин«? Невже життя є лише проста синтеза неорганічних речовин, подібно, як синтетично (значить: штучно) витворено напр. вітаміни, чи інші речовини,—без жодних своєрідних властивостей і законів? Адже сьогоднішний віталізм приймає для такої дефініції ще особливі вітальні потенції, притаманні кожному життєвому процесу в його цілеспрямованому розвитку. Чому ж в такому випадку »синтетична біологія« ще й до цих пір не створила синтетичного хочби й найпростішого организму? Як далеко відрізняється подібна дефініція від відомої дефініції Вірхова? Цікаво, який зміст має тут слово »синтеза« — що є ядром цієї дефініції — як починається ця синтеза, що є її рушійною си-

лою. Здається, сьогодні взагалі все більше зростає непевність щодо поняття життя.

Тим більше було дивно, коли шановний доповідач заявив, що він цілком погоджується з теїстичним поглядом на життя. Очевидно, що проф. Горбачевський мав цілковиту рацію, коли вказав на незрозумілу непов'язаність в доповіді: признавання Бога і релігійного тлумачення життя — з одного боку, і механістичне пояснення життя, що виключає будьяку ролю і місце взагалі для трансценденції — з другого боку. Адже, якщо шановний прелегент хотів вкінці заступати теологічний принцип в біології (що не узгоджувалося з його початком реферату), то можна було б очевидно пов'язати такий погляд найкраще з віталістичними теоріями, зокрема з вченням Дріша чи Шпемана, Вольтерека або з вченням сучасної жінки-біолога Гедвіг Конрад-Мартіус. Адже вже знамениті досліди Ганса Дріша, що стали першою підвалиною сьогоднішнього віталізму (О. Кох), експериментально доказали, що »машинова теорія життя« — так зв. гіпотеза преформістичної зародкової плазми Вайсманна — для пояснення життя зовсім не вистарчає.

Дуже жалко, що доповідач зовсім власне не розглядав нових проблем, зокрема нове трактування дарвінізму, нове висвітлення окремих біологічних явищ, як мутації, регенерації, регулятивних процесів, спроби трансплантації Шпемана, дослідження, тзв. »керувальних центрів«, що містяться в ядрі клітини, нове розуміння філогенії, нові погляди в палеонтології щодо фіологенетичного розвитку, дослідженя відомим сучасним природником Паскалем Йорданем місця відсутности кавзальности мікрофізикального характеру, нові думки в макромолекулярній біології і т.д.

Цілий ряд нових проблем і нових поглядів кидають зовсім інше світло на життя і біологічну картину світу взагалі, і ми сподівалися почути про них на рефераті »Нові погляди в біології«. Дещо розчаровані мусили ми повертатися додому. Тому все ж таки, ми хотіли б почути на наших академічних вечорах таке важливе і необхідне висвітлення нового віталізму нової картини світу біології, бо треба погодитися, що біологія займає основне і центральне місце в світогляді людини. Адже академічні вечори поставили собі за мету подати »синтетичний погляд на найактуальніші проблеми сучасної переломової доби«. І ми хочемо почути іменно цей погляд.

Щодо загального переведення рефератів треба, все ж таки, не зважаючи на трудність, усталити й оголосити наперед порядок рефератів. Також попереднє ознайомлення слухачів з тезами майбутнього реферату могло б лише позитивно відбитися на успіху академічних вечорів. І нарешті — неменше важливе, — відсутність певного вихідного й цілеспрямовуючого аспекту для всіх рефератів філософічно - світоглядового циклю усуває можлвість гармонійного зв'язку цих рефератів, що є конечною потребою для їх успіху.

Павло Омелян

Camera obscura

Делікатна справа, або »ножиці на вдареному столі озиваються«.

»Переконані в щирості та доцільности поставлених завдань, ми віримо в успіх реалізації їх. І лише той, чи ті будуть нам перешкоджати, кому лежить на серці перетягнення студентства та його енергії в інший бік — в сторону інтересів групи, групки, амбіцій і т. д. Ті, кому залежить не на вихованні свіжих лав української ітелігенції, а на заспокоєнні своїх амбіцій, своїх позакулісових інтриг та, делікатно кажучи, — **кишень«**. (»Студентські Обрії«, ч. 1., стаття друга М. Я. »За що і як«.).

Щоб і на цьому відтинку поширити студентські обрії, подаємо до відома загалові студентства деякі подробиці, зв'язані з грубими дефраудаціями, доконаними членами попереднього виділу УСГ, в Мюнхені. І так довідуємося з достовірних джерел, що:

1. Колишній товариш, зглядно друг, а тепер скомпромітований осібняк, Баранецький, купив собі і цілій своїй народженій і ненародженій родині (що за хитрість — примітка обуреного складача) афідавіт до США. (очевидно за здефраудовані тисячі!)

2. Колишній товариш, зглядно друг, а тепер до краю скомпромітований осібняк, Ляшевич, купив собі доцентуру (хоронь Боже українську науку перед такими доцентами — примітка обуреного складача) на ветеринарному виділі УВУ (очевидно за здефравдовані тисячі!)

3. Колишній товариш, згл. друг, а тепер до краю скомпромітований осібняк, Іващук, прокидується фанатичним автокефальником тільки тому, щоб затушувати свою участь у фінансових аферах. Як рутинований аферист, зрікся він своєї референтури так вчасно, щоб маска закрила щільніше його скомпромітоване обличчя й грубі тисячі. (Очевидно здефравдовані!).

4. Колишній товариш, згл. друг, а тепер

до краю скомпромітований осібняк, Шевчук, купив собі не тільки афідавіт до Великої Британії, але й титул лорда. (очевидно за здефраудовані тисячі!). Ця креатура має відвагу представляти себе в аристократичному світі тепер за »лорда Шевчука« — примітка обуреного складача).

5. і 6. Колишня товаришка, згл. подруга, а тепер до краю скомпромітована осібнячка, Бич, і колишній товариш, згл. друг, а тепер до краю скомпромітований осібняк, Дубняк, шастили грішми направо й наліво (передовсім наліво! — примітка обуреного складача) до тої міри, що ними заінтересувалася гуртожиткова поліція. Але й тут помогли їм (»Студентським Обріям« і всім чесним студентам на жаль, тисячі! (Очевидно здефравдовані!).

7. На, обвантаженого тисячами, колишнього товариша, згл. друга, а тепер до краю скомпромітованого осібняка, Борковського, доконано грабіжницького нападу. Довідуємося, що в цьому нападі експропрійовано йому колосальні суми (очевидно здефраудовані!).

8. Колишній товариш, згл. друг, а тепер до краю скомпромітований осібняк, Войтович, купив для себе і для своїх вузько-партійних цілей цілу (!) Фюріхшуле. (Очевидно за здефравдовані тисячі!). Від часу купівлі Фюріхшуле тим осібняком датується лозунг: »хто не в партії, той не їсть! — (Примітка обуреного складача).

9. Великі подвиги колишнього товариша, згл. друга, а тепер до краю скомпромітованого осібняка і »панчішкового героя« (ганьба йому! !—примітка обуреного складача), Штокалка, у світі студенток пояснюється його королівськими подарунками у формі нілонських пончіх і кілограмів шоколад (очевидно за здефраудовані тисячі!).

10. Колишній товариш, згл. друг, а тепер до краю скомпромітований осібняк, Суховерський, хоче вибілити себе із своєї участи у фінансових махінаціях переходом до »Січі«. Думаємо одначе, що »січовики« здадуть собі справу з того, яку загрозу для них уявляє цей фінансовий »троянський кінь« (краще підходив би тут термін »троянський жеребець« — примітка обуреного складача.).

Такі є факти. Вони так ясні і недвозначні, що коментарі зайві. Консеквенції витягайте Ви, товаришки і товариші, подруги і друзі, студентки й студенти.

Хроніка

З життя Української Студентської Громади в Мюнхені

Дня 19 грудня 1946, загостили до Студентської Оселі на Рамерсдорфі український та білоруський св. Миколай. Згідно з традицією, св. Миколай »перейшовши скрінінг« (Аматорський Гурток УСГ поставив одноактівку п. Бобикевича »Св. Миколай перед скрінінґовою комісією«), роздав багато дарунків. Не бракувало дотепних дописів на адресу »студентських промінентів«. Спільний білорусько-український концерт, який попередив свят-миколаївську програму, пройшов з повним успіхом.

Незвичайно торжественно пройшов спільний Свят Вечір, влаштований Управою Оселі УСГ та ЛУПВ. Було запрошено багато Гостей в тому репрезентантів майже всіх громадських установ Мюнхену. З гарячими побажаннями кращого майбутнього зверталися у своїх святочних промовах проф. Щербаківський, проф. Горбачевський, ред. Стахів, дир. Спринський, та інші.

Підчас спільної вечері співав студентський чоловічий хор.

В веселій, дружній атмосфері стрічали українські студенти спільно з громадянами український Новий Рік. З тієї нагоди, заходом УСГ в Мюнхені влаштовано Великий Маланчин Вечір, на який прибуло біля 700 осіб, в тому багато чужинців, як білорусинів, мадьярів, поляків, болгар, сербів і т. д. Добра орхестра та добірний буфет (заслуга наших товаришок) причинилися до піднесення теплого настрою, що запанував зразу на залі. При зустрічі Нового Року в імені УСГ-Мюнхен, всього кращого побажав присутнім тов. Галібей Р.

Дня 27, січня 1947, старанням культурно-освітної референтури УСГ, влаштовано для Громадянства Мюнхену Святочну Академію з нагоди 22. січня 1918 і 1919 рр. До участи в Академії запрошено з доповіддю ред. Пеленського, хор »Україна«, під дириґуванням проф. Нестора, Студентське Тріо Бандуристів та тов. Катерину Кохно з деклямацією.

Добірною програмою гідно вшановано наші Великі Роковини.

З причини технічних труднощів, число виходить подвійне й запізненням. Сподіваємося, що слідуючі числа виходитимуть регулярно.

Редакція »С. В.«.

Накладом УСГ в Мюнхені Фюріхштр. 53.

ЦІНА ПРИМІРНИКА 2,50 РМ

ДРУКОВАНО НА ПРАВАХ РУКОПИСУ. ТИРАЖ 500 ПРИМ.
Розсилається тільки на адреси членів УСГ в
Мюнхені.-

/ Prive copy /

СТУДЕНТСЬКІ ВІСТІ

ОРГАН УКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ ГРОМАДИ В МЮНХЕНІ

ЧИСЛО 4-5 (38 — 39) МЮНХЕН, 1947 РІК II

Занедбаний відтинок

Багато в нас говорилося про те, чи студенти мають тільки вчитися, чи може й працювати в суспільно-громадському секторі. Говорилося і писалося також багато про те, чи студенти повинні анґажуватися в політику, чи ні... Думки були розподілені... Тоді, коли старше громадянство хотіло, здебільшого, залишити право суспільно-громадської й політичної діяльности виключно за собою, вважаючи, що молодь повинна вчитися, то студенти, в свою чергу, домагалися допущення їх до голосу в нашому громадському й політичному житті. В зв'язку з цим говорилося про конфлікт між старшим і молодшим поколінням, який, часом, набирав дуже гострих форм. Ця суперечка не була остаточно розв'язана і полеміка перенеслася з Краю на еміґрацію та знаходила декілька разів місце на сторінках нашої громадської й студентської преси.

Я не хотів би торкатися самої суті цієї проблеми. Не хотів би може й тому, що з кіл студентського середовища говорять про неї сьогодні тільки **одиниці**, а загал студентства, мабуть, не виявляє надто великої охоти активізуватися в позастудійній ділянці нашого життя. Не хочу також аналізувати причин цієї пасивности. Її бо коріння далеко поза нами, зокрема, в 1940-44 рр. Опісля прийшла втрата Батьківщини, чуже середовище і непевне завтра... Коли б розглядати ці причини, можна б ще багато знайти оправдань того, чому наше студентство замикається в своїх чотирьох стінах і... вчиться. Бо, що вчиться —це факт, який можна завжди і кожночасно доказати статистичними даними. Це добре. Це вже добре, однак, чи не трошки замало?..

Ми мусимо бути свідомі того, що перебуваємо в специфічних обставинах, що всі ми на чужині, що всі ми **політична еміґрація.** В тому, отже, і українські студенти. А це вже до певної міри зобов'язує... Зобов'язує перед тими українськими студентами, що залишилися на своїх постах у Краю, зобов'язує перед тими українськими студентами, що свого часу кинули студії і віддали своє юне життя боротьбі за **наше** краще завтра. Безперечно, наше студентство на еміґрації повинно бути далеким від »політикантства«, від вузько-партійних суперечок, які дуже часто набирають надто несмачних форм. Але для України можна багато зробити і поза партіями. Перебуваючи на чужині, головним завданням всієї української еміґрації є інформувати на кожному кроці, при кожній нагоді чужинецькі **маси** про нас — українців, про слушність наших змагань. І в цю акцію мусить включитися також і студентство. Воно повинно тут відіграти навіть почесну ролю. Студіюючи на чужих університетах, українські студенти стикаються з багатьома чужинецькими студентами, з чужинецькими професорами. І ось на цьому відтинку повинен ангажуватися студентський загал. Бо коли український робітник в Бельгії чи в Англії пропаґуватиме наші ідеї серед бельгійського, чи англійського робітництва, а український хлібороб в Бразилії чи Параґваї серед тамтешніх хліборобів, то український студент повинен це ж саме робити серед свого середовища.

Нажаль у нас (маю на думці головно мюнхенське середовище) цей відтинок зовсім занедбаний! Загал мюнхенського студентства ставиться до цієї справи інертно, що й не диво, **бо навіть референтура зв'язків при мюнхенській УСГ чомусь то бездіяльна.** Такому станові речей треба абсолютно протидіяти! В чому ж причина? Чи може не було можливостей? Чи може брак доброї волі і охоти? Можливості були, є і будуть. Добра воля в деяких студентів і може й ще є... Не було, на жаль, тільки охоти!

Так далі бути не повинно! Цією справою мусять занятися керівні чинники українського еміґраційного студентства і негайно наладнати роботу на цьому відтинку. В найкоротший час повинна бути відновлена робота референтур зв'язків з чужинцями, яка повинна піти в двох напрямках:

а) зв'язок з ДП-студентами інших національностей,

б) зв'язок з німецьким студентським середовищем.

Тоді, коли з ДП-студентами маємо можливість зв'язуватися в рамцях ІСО, то з нашого боку не зроблено жадних поважніших спроб для наладнання тіснішого контакту з німецьким студентством. Треба взяти до уваги те, що велика кількість нашого студентства (коли навіть і загал нашої еміґрації виїде з Німеччини) всеж таки залишиться надалі студіювати у німецьких високих школах і якщо вже тепер не вспіємо з німецьким середовищем наладнати відповідного співжиття, то це може тільки неґативно відбитися в майбутньому.

Що ж повинно бути змістом нашої роботи на чужинецькому відтинку? Відповідь коротка: говорити чужинцям про українців і Україну. Це все! Може на перший погляд смішно мало. Однак, коли це повністю виконаємо — внесемо в загальний змаг всього українства дуже позитивний вклад.

Форм для цієї роботи можна підібрати багато. В першу чергу треба потворити різні українсько-чужинецькі товарсиства, дискусійні клюби тощо, в рямках яких слід виголошувати інформаційні реферати про наші надбання в науковій і культурній ділянках, про нашу сувору дійсність. Треба нав'язувати зв'язки з чужинецькою студентською пресою і вміщувати там наші статті, слід запрошувати на наші товариські вечірки якнайбільше чужинців і там, в теплій атмосфері, зживатися з ними, виробляючи взаємне довір'я до себе.

Ми мусимо добитися до того, щоб про нас позитивно говорили всі шари чужинецьких мас, в тому числі і чужинецьке студентське середовище. Коли виконаємо це, — зробимо велике діло, яке у великій мірі напевно сприятиме приспішенню здійснення нашої мрії — повороту на вільну Батьківщину.

Іван Івашко

Сучасність і християнське відродження

(З нагоди перших дискусійних вечорів ідеологічних груп при мюнхенській УСГ)

У минулому десятилітті, а передусім у повоєнному світі, в житті одиниць і народів появляється нова світоглядова орієнтація. Вона помітна не тільки в політиці, але й у науці та філософії. Це — орієнтація на християнські заложення життя, поворот до християнізму. В політичнім житті виступають нові організовані сили, християнські рухи й партії, які брали живу участь в активній і пасивній підривній роботі з німецькими окупантами, а тепер розгортають широко задуману й успішну політичну діяльність у цілій Европі.

В змагу за лікування соціяльних болячок сучасности й за соціяльну справедливість у світі вони висувають принципи християнської справедливости. При розв'язці соціяльних питань вони завжди безкомпромісово стають на стороні пригнічених і працюючих, вимагаючи від суспільства далекойдучих реформ соціяльної справедливости, навіть деяких обмежень у сфері власности. Якщо річ іде про світську й християнську науку, то погляд про згоду між ними прийнятий найбільшими авторитетами світу. Польський публіцист Добошинський пише про це ось що: »По трьох століттях розводу світська наука, признаючи сьогодні всі тези останньої (християнської), жадає від неї тільки одного, а саме, щоб старі правди подавало в новітній формі«.

Те саме помітне в ділянці філософії та соціології. Деякі сучасні німецькі і французькі філософи виразно підкреслюють відродження християнізму в наш час, а ідеолог американського католицизму, професор університету Шін твердить, що: »Нова ера, в яку ми вступаємо, є релігійною фазою історії людства. Від сьогодні люди поділяються на дві релігії: релігію Бога, який став людиною і релігію людини, яка робить себе Богом. Люди поділяються на »братів у Христі« і на »товаришів«, об'єднаних під знаком антихриста«.

Хто дивиться на сучасне життя відкритими очима, мусить погодитися з поглядом цього американського ідеолога про поділ людства на два табори. Подібно схарактеризував цей поділ людства один посол у французькому парляменті, кожучи, що в наш час активні сили людства гуртуються довкола двох центрів — Риму й Москви. Рим — це символ примату духовости, передусім, духовости християнської, Москва — це символ матеріялізму та духового й етичного нігілізму. З першим зв'язуються гуманність на основі любви до ближнього, з другим »гуманність« на основі користолюбства і без принципового егоїзму. Це два непримиримі між собою світи. Неможливість якогонебудь поєднання між ними спонукає кожну одиницю й кожну спільноту стати по одному або по другому

боці. Середини немає. Осторонь від цих світів може стояти тільки така людина, яка відмовилася від боротьби та від свого післанництва, розчарувалася в своїх перегнаних суб'єктивних прогнозах і віруваннях. Бути осторонь від цих двох світів — це сфера всяких невилічимих песимістів, трагічних гуманістів або відчайних екзистенціялістів. Це утеча від дійсности, яка вимагає творчого зусилля.

Сконстатувавши такі факти, виникає питання, як розцінювати сучасний поворот людини до християнізму? Що обіцяє цей поворот людству й поодиноким спільнотам? Яка генеза цього руху?

Коли розглянути проблеми новітньої доби в історичному аспекті, то побачимо, що наш час — це шукання відповідей на ті вічно актуальні питання, на які вичерпуючи відповів колись Христос. Новітня доба закинула ці відповіді разом із середновіччям. Своїх (принаймі для себе) задовільних відповідей вона до сьогодні ще не знайшла. Йдучи за блудним вогником »проґресу« й »науковости«, модерний раціоналізм привів людство до катастроф і до занепаду, а не до розв'язки епохальних проблем. Недаремно каже Кліман: »Відкиньмо все, що стоїть у якомунебудь відношенні до Христа, і з нашої двотисячної культури залишаться тільки каміння і пісок.« Ігноранція правди, індивідуальна етика й брак абсолютних принципів привели людство до роз'єднання й розпаду, а разом з цим і до індивідуального, національного та расового егоїзму. Це він, егоїзм, довів до катастрофи наших днів. Людство, змучене партикулярністю, прагне знову єдности людей, гідних співжиття. Шлях до цієї єдности і до таких форм співжиття, на нашу думку, може бути тільки один: поворот до вічних засад Христової науки. Тому сьогодні повертаємося до одної правди, до загально і вічно важливої етики і до абсолютних творчих принципів християнства. В такому розумінні ми повинні сприймати сучасні кличі »єдности і неподільности світу.

Українська нація історично й життєво зв'язана з християнством. На тлі християнізму виростали наші культурні, соціяльні й державницькі ідеї й здобутки. Наша вікова боротьба за національну правду є одночасно й боротьбою за християнську правду. А »тієї правди, до якої неминуче прийде людство, більше збереглося в нас, в нашому народі« — каже один з наших публіцистів. У сучасну пору наша позиція ясна й безсумнівна. Ми стоїмо по боці духової, християнської Европи. Нас не лиш традиція, але й сучасна грізна дійсність ставить по цьому боці, і висуває на передове місце в боротьбі проти атеїстичного, безпринципового матеріялізму. »Говорімо про дальше наближення до Заходу, але це станеться лише шляхом наближення його до нас, бо ми краще знаємо шляхи прийдешности«,—говорить той же публіцист. Якщо це ще неясно світові чи навіть багатьом з нас, то причин такого стану треба шукати в нас самих. Ми ніколи достатньо не підкреслювали християнського характеру наших історичних змагань. В сучасну пору ми теж **замало уваги присвячуємо християнському характерові нашої визвольної боротьби. Сучасна дійсність вимагає від нас, щоб ми не тільки імпліціте, але й явно, не тільки з формальних, але й із змістових причин підкреслювали християнський характер наших визвольних змагань. »Проповідь нашого народу заллята кров'ю на снігах повстанської Голготи й тому їй, нашій проповіді — повірять!«.**

Якщо в такім аспекті розглядатимемо сучасну дійсність, то треба витати діяльність ідеологічних угрупувань на терені Студентської Громади в Мюнхені. Потрібно, одначе, заздалегідь сказати за Гоголем: »Не можна вложити людині того, для чого елементів у ній немає, і неможна відібрати чи затемнити в ній те, для чого в ній елементи є... Отже, як хочете когось вести, ведіть його по дорозі, і то по тій, для якої вже дані йому здібності: це буде його дорога«. А такою нашою дорогою повинен бути шлях християнізму. Тому наші світоглядові шукання й дискусії мусимо скерувати в такому напрямі, щоб вони відповідали вимогам нашої національної традиції та сучасности а водночас і вимогам, які ставить XX століття перед цілим людством.

Тимто не тільки нашому світоглядові, але й нашим молодечим організаціям ми повинні надати хрустально-християнського характеру. **Це буде єдиною запорукою того, що українська нація займе належне їй передове місце в прямуванні народів до »нової дійсности«.**

Бо світ всетаки признає рацію словам Монтеск'є, який казав: »Християнство, яке на перший погляд не має іншого зусилля, як тільки те, щоб забезпечити людям посмертне щастя, забезпечує його і в цьому світі.«

М. К.

Основні ідеї Драгоманова, Липинського, Донцова і Липи

У зв'язку з оформленням ідеологічних гуртків при мюнхенській УСГ, зросло зацікавлення членства справами світоглядового й ідеологічного характеру. Члени ідеологічних гуртків намагаються висунути певні ідеологічні проблеми, як також різні концепції їх розв'язки. Нераз у дуже бухливих дискусіях стараються свої тези оборонити, збиваючи одночасно протилежні позиції своїх опонентів.

Згадані дискусії можуть мати великий позитивний вплив на формування суспільного світогляду та вироблення самостійної критичної думки наших студентів. Одначе, це може бути лише при додержанні двох передумов. Прімо: треба завжди виходити з реальної дійсности потреб нашої національної спільноти і наших завдань, не забігати занадто в позапростірну і позачасову абстракцію. Секундо: опиратися на осягах думки **наших** теоретиків та ідеологів минулої доби. Останнє особливо важне для молоді, що змагається за винайдення найкращої формули, яка була б адекватна зміненним відносинам життя нашого часу, такого вагітного на просто глььбального значення зміни. При тім, вона мусить забезпечити себе від трагікомічної ситуації наново відкривати давно відкриті світи. Єдиний шлях до цього — це студії систем наших найвизначніших теоретиків та ідеологів. Серед них у першу чергу треба поставити Драгоманова, Липинського, Донцова і Липу. Їх ідеї являються граничними стовпами в розвитку національно-політичної думки українців, вони визначають напрям розвитку певних суспільно-політичних рухів цілих поколінь.

У цій статті хочу подати зовсім схематично, об'єктивно й тільки в дуже загальних зарисах головні ідеї саме цих теоретиків.

Михайло Драгоманов

Щоб правильно оцінити постать і діяльність Михайла Драгоманова, треба знати, що уявляло собою українство перед виступом Драгоманова. Основна риса нашої тодішньої громадськости — це аполітичність. Культурництво, »хожденіє в народ«, недільні школи, — ось зміст і осяги акції тодішньої української інтелігенції. Любов України (що, до речі, вичерпувалася любов'ю сучасного їй покоління простого народу та примітивним льокальним патріотизмом), поєднувалося в неї з безоглядним лоялізмом у відношенні до російської імперії та вірністю цареві і його режімові. Більш активніші, імпульсивні елементи шукали примінення свого темпераменту в загально-російських політичних партіях (за часів Шевченка в »мочимордію«). Про організацію самостійного політичного життя ніхто й не думав.

Не входить в обсяг моєї статі спинятися над тим, наскільки можливо було взагалі щонебудь у тому напрямі робити. Я обмежуюся тільки до об'єктивного ствердження, що такий стан дійсно існував. Консеквентно переводжувана протягом довгого часу політика царської Росії відносно України не могла залишитись без наслідків. Одним з найбільших успіхів царату була повна ліквідація незалежної національно-політичної думки, а слідом за цим знищення всякого політичного руху серед українців. Колосальному натискові всенівелюючої державної махіни імперії, українство першої половини дев'ятнадцятого століття не могло протиставити дослівно нічого. Палке слово великого Шевченка було певного роду »голосом вопіющим в пустині«. Якщо до нього й прислухалися в колах українського панства, то виключно або задля його мистецьких вартостей, або задля деякого сентименту до минувшини. Слухали так, як слухається геніяльного представника давно померлого світу. Робити практичних висновків з думок Шевченка ніхто не мав охоти. Його революційний заклик »вставайте, кайдани порвіте«, сучасність приняла як певного роду донкіхотство. Деякі українські діячі хоча й бачили невеселі перспективи, що слідом за цим відкривалися перед українським народом (повна ліквідація його національної окремішности), почували себе безсилими щонебудь зробити. Вони спрямовують усю свою енергію на поле чисто культурницької роботи. Відчуваючи правду свого життя в з'єднанні з масами рідного народу і праці для нього, вони стараються піднести ті маси, бодай культурно, оскільки всі інші ділянки були для них запечатані сімома печатями. Таким чином постають різні аполітичні течії народників, хлопоманів, українофілів, які поставили перед собою ціль: іти в народ і по можності підняти його на вищий щабель культурного розвитку. Той стан існує нетільки на Східньо-українських землях, але також і в Галичині, під Австрією. Тут після деякого пробудження наслідком весни народів, після заломання европейських революційних рухів, наступив знову період апатії, політичної бездіяльности та лоялізму. Спроба політичної організації, що її заініціювала в 1848 р. Головна Руська Рада не вдалася (подібно як на СУЗ в інших обставинах та іншого характеру — організа-

ція Кирило-Методіївських братчиків). Аполітичність святкувала і тут свою повну перемогу.

На тому тлі чітко виступає постать Драгоманова, заслуга якого лежить, передусім, у тому, **що він вирвав українство з аполітичного отупіння і маразму, вказав на можливості протиставлення такій силі як царська Росія, проти якої інші діячі почували себе цілком безсильні. Він показав можливості для українства вийти на широкий історичний шлях.** В безнадійному положенні дає промінь надії, **вказує вихід із, здавалося б безвихідної ситуації.**

Річ у тому, що Драгоманов зв'язує українську справу з аналогічними рухами в Европі. Передрагоманівський народницько-український рух характеризується його безперспективністю. Якщо йде про політичний бік справи, то ніхто не міг вказати обріїв, що могли б стати якоюсь реально-схопимою ціллю. Політична сила отієї реально існуючої тодішньої України не входила в гру. Вона існувала щонайвище **в потенції.** Але ж ніхто не бачив і не вказував можливостей, при яких ота потенціонально існуюча українська сила могла стати реально **діючим** чинником. Тут лежить причина обмеження наших провідників тільки до культурної ділянки. Але при дальшому розвитку ситуації в тому одному напрямі і це вважалось за втрачену позицію (тут,між іншим, треба шукати трагедії Гоголя). Москва починає добиратися до культурної окремішности і самобутности українського села.

Драгоманов показав українству рятунок, що на його думку, лежав у перемозі **інтернаціонального соціялізму.** Перемога соціялізму, який на своїм прапорі написав кличі боротьби з соціяльним поневоленням та політичним автократизмом, давала, на думку Драгоманова, шансу і для України. **Перемога соціялізму в його розумінні — це знищення всякого насильства, не тільки соціяльного, але й національного, це вільний розвиток для кожного, »рівна правда для всіх«.** Значить — міркував далі Драгоманов — Україна зацікавлена в перемозі соціялізму. В цій боротьбі вона не сама. Вона має союзників на Заході і в самій Росії. Адже ж там також поступові елементи борються за внутрішню перебудову Росії, за новий лад, опертий на справедливих основах. З тих союзників не треба резигнувати бо їх перемога буде одночасно і нашою перемогою. Звідси Драгоманов зробив прямий висновок, що нам не треба відділятися від поступового російського соціялістичного руху, а разом з ним змагатись за перебудову російської імперії. Драгоманов бачить причини зла (поневолення України) в російськім самодержавії і централізмі. Він не робить протиставлення Москва — Україна, як двох світів, двох різних культур. Отже, ідеї, висунуті Драгомановим, були одночасно джерелом його сили й слабости. В тому ціла складність проблеми Драгоманова. Звідси ряди його фанатичних прихильників і, одночасно, ряди безоглядних противників. Тенденційна інтерпретація його творів, і діяльности одними й другими, зменшують можливість знайти дійсно об'єктивну оцінку цієї нашої найбільш маркантної постаті другої половини 19 ст.

На входячи в аналізу та оцінку ідей Драгоманова, стараюся зібрати їх в чотири основні групи:

1. **Ідея політизації українства.** Щоб українці могли осягнути свою мету, мусять передовсім, створити свою політичну організацію. Методи чистокультурницької праці для осягнення цієї мети не вистачають. Він пропагує політичні партії як засіб та метод модерної політичної організованости та знаряддя боротьби. Ту ідею пропагував він не тільки на СУЗ, але також і в Галичині, де під його впливом створено першу політичну так зв. радикальну партію. Організація і політика — це засоби. Які ж ставить Драгоманов цілі? В першу чергу:

2. **Ідея соціялізму.** Як основну ціль політичної боротьби Драгоманов ставить побудову нового соціяльного ладу, згідно з ідеями та кличами соціялізму. Як консеквенцію соціялістичних ідей, **Драгоманов ставить вище момент соціяльний від національного.** Соціялістичні ідеї черпає Драгоманов або безпосередньо з західньої Европи, або за посередництвом російських соціялістів. У зв'язку з соціялізмом стоїть дальша ідея Драгоманова, а саме:

3. **Ідея космополітизму.** В наслідок перемоги соціялістичного устрою в цілому світі зникне всяке насильство і примус. Ніщо не буде стояти на перешкоді народам зорганізувати всесвітню політичну організацію (державу), яка в майбутньому з оглядів економічних буде необхідна. До організації такої наддержави прагне увесь сучасний розвиток людства. З тієї універсальної ідеї Драгоманов виводив в дальше практичні політичні ідеї українства, а саме:

4. **Ідею федералізму і автономізму.** Першим щаблем до створення всесвітньої держави Драгоманов вважав зреформування існуючих великодержав у напрямі федералізму. В рямцях федерації кожний нарід повинен одержати повну автономію. Взагалі державу Драгоманов уявляв собі (очевидно, після перемоги нового ладу), як систему вільних спілок — громад.

Ідеї Драгоманова поруч позитивного впливу (політична активізація українства) мали і негативний вплив на українську інтелігенцію. Головно ідея федералізму злощасно затяжіла над революцією 1917 р. Навіть такі індивідуальності як Петлюра не могли зразу визволитися з-під впливу ідей Драгоманова.

Повільний розвиток ідеї Самостійної Соборної Української Держави в першім періоді революції треба, безсумніву, записати на рахунок Драгоманова. Брак державницького підходу соціялістичної інтелігенції в першому періоді революції, (часи перед періодом Директорії) пояснюється в значній мірі впливом Драгоманова. Після невдачі Визвольних Змагань мусіла прийти очевидно реакція на ідеї Драгоманова. Носієм цієї реакції в площині ідеологічній стає:

В'ячеслав Липинський

Аналізуючи причини чому український народ не використав рідкої історичної нагоди для збудування самостійної держави, яку дасвала революція 1917 р. Липинський дійшов до висновку, **що найважливішою перешкодою був соціялістичний світогляд провідників української революції.** Тому він відкидає цей світогляд як **недержавницький** і намагається на його місце дати новий. Критикуючи соціялістичний період, він дає нові напрямні, нові основи державницького думання. Зокрема Липинський висуває такі ідеї:

1. **Ідея української державности.** Насправді ідею української державности висунули попередники Липинського ще в час всевладної соціялістичної ери, (Міхновський, Юліян Бачинський, і ін), але ніхто з них не створив такої стрункої системи, як Липинський. З трьох елементів державности Липинський наголошує **територію,** як чинник, що відіграє вирішальну ролю при формуванні держави. Він підходить до території України, як до окремої державної одиниці, яка скорше чи пізніше мусить розірвати зв'язок з Московщиною. На його думку лише самостійна держава завершує процес формації модерної нації. Тому його гаслом було: **»Через створення самостійної української держави до повного оформлення самонтійної української нації«.**

2. **Ідея монархізму.** Аналізуючи історичний шлях українського народу, шукаючи причин його розцвіту й могутности, а з другої сторони занепаду й пониження, Липинський приходить до висновку, що сильна незалежна українська держава можлива тільки при монархічній формі правління, (княжі часи, гетьманщина). Як найважливішу причину Великої Руїни він вважає невдачу Богдана Хмельницького в реалізації своїх плянів установлення дідичної монархії (спроби з Тимошем). Ця невдача Хмельницького потягнула за собою занепад гетьманської держави. В своїм капітальнім творі »Листи до братів хліборобів«, Липинський богато місця присвячує на те, щоб доказати добрі сторони, а то й прямо необхідність дідичної монархії для української держави. Етап монархізму через який перейшли всі великі европейські народи, він вважає для України **необхідним.**

3. **Ідея клясократизму.** Опираючися на вченні новіших соціологів (головно французької школи — Сорель і ін.) Липинський висуває клясократичну концепцію будови суспільного ладу. Як основну державно-творчу клясу він підносить клясу хліборобську. На його думку, тільки перемога принципу землі над принципом капіталу може запевнити тріюмф українській національній ідеї. Тому він на місце ідеї клясової боротьби, (яку, до речі, не виключає, і яку вважає в певних межах за річ позитивну) ставить всеоб'єднуючу національну ідею, що втілюється в суспільстві, зорганізованім на клясократичній основі. Найкращі з усіх продуктивних верств творять нову національну аристократію — провід, або еліту нації. В практичному аспекті замість революційної боротьби пролетаріяту за владу і за побудову безклясового суспільства, Липинський пропаґує якнайдалі посунений традиціоналізм, очевидно якщо він не перечить новим умовам і потребам життя. Тому він визнавав потребу поміркованих соціяльних реформ виключно еволюційним шляхом, придержуючися при цім строго засад легалізму.

Дмитро Донцов

Як бачимо, головна заслуга Липинського в тому, що він підкреслив **потребу державности.** Непроминаючу вартість мають також його думки про проблему влади. Одначе, система Липинського має поважні недоліки. І так надто наголошуючи принцип території, Липинський не доцінив українського народу, у етичнім значенні що за всяких умов буде змагатись за самостійну українську державу. З поодиноких відірваних фактів повороту деяких зденаціоналізованих аристократів назад до української нації, Липинський заскоро робить висновок про ролю тих поворотців в осягненні державної суверенності. Крім того, в великій мірі відчужують його від доби, брак розуміння соціяльних змін, що проходили в цілому світі, на його ж таки очах, а **далі знехтування революційного моменту, без якого в сучасних умовах трудно уявити собі здобуття та закріплення української державности.**

В цьому відношенні нове слово сказав Донцов. Він, безсумніву, пішов далі ніж його попередники. Донцов справді поборював в ідейному відношенні як Драгоманова так і Липинського, однак, в певному розумінні, можна говорити, що Донцов був континуатором ідей Драгоманова і Липинського. Треба з притиском зазначити, що без Драгоманова і Липинського був би неможливий Донцов. Не випадково Донцов у своїх студентських роках був соціялістом, а в часи гетьманської держави співпрацював з гетманським режимом. Приймаючи ідею Драгоманова про потребу політичної боротьби (хоч може не без-

посередньо від Драгоманова) та ідею державности від Липинського, **Донцов створив свою самостійну оригінальну доктрину.** Провідні думки Донцова можна звести до таких пунктів:

1. **Ідея нації.** В противагу до Липинського, Донцов робить натиск не на територію, а на **націю.** Він дає блискучу теорію нації, вважаючи націю вихідною точкою і ціллю всіх прямувань українців. Як такий, Донцов слушно вважається батьком модерного українського націоналізму. Він особливо гостро підкреслює нашу окремішність і самостійність у відношенні до Московщини. **Україна для нього не Прованс, а замкнена в собі цілість, суб'єкт історичного процесу.** З тієї основної ідеї нації, Донцов виводить цілий ряд інших думок а саме:

2) **Ідея волюнтаризму.** Щоб ідея нації могла знайти своє втілення в конкретних обставинах нашого часу, потрібний активний змаг за реалізацію найвищої форми існування нації, якою є Самостійна Соборна Держава. При цьому вирішальним фактором являється **воля** членів національної спільноти.

В практичному аспекті це означає афірмацію революційної боротьби за незалежність.

3) **Новий соціяльний зміст.** Кидаючи клич: **»Нація вище кляс«,** Донцов старається знайти розв'язку соціяльних проблем на західньо-европейських взірцях модерних соціяльно-політичних рухів. Згідно з тими проблемами всі соціяльні протиріччя повинні вирівнюватись **у середині нації.** Провід нації творить **ініціятивна активна меншість,** що бореться за здійснення національних ідеалів.

ЮРІЙ ЛИПА

Липа вийшов із школи Донцова, але не цілком пішов слідами свого вчителя. Доктрина Донцова швидко почала його незадовоняти. В ній він вбачає дві небезпеки для української національної справи. Перша лежала в занадто великім відокремленні донцовців від цілости національного життя. Поставала **загроза витворення вузького націоналістичного гетта** без сильнішого впливу на біг життя. Донцовському означенню »наш світ« (під яким Донцов розуміє світ виключно українського націоналізму, як певного означеного суспільно-політичного руху), Липа протиставляє означення: **»Український світ«.** Завданням українського націоналізму, він вважає не перероблення всього українства на націоналістичний лад, а піднняття **цілої нації на боротьбу за державну незалежність.** В цій боротьбі українському націоналізмові (як політично-суспільному рухові) припадає почесна роля бути організатором та проводом тієї історичної боротьби. Проте, Липа, на жаль, не встиг цілком розвинути й скристалізувати своєї позитивної програми. Значення його, одначе, в тому, що він **пішов шляхом синтези, стараючися перебрати від своїх попередників усе цінне, тривале, відкидаючи речі маловартісні, проминаючі і кон'юнктурні.**

Зокрема Липа, приймаючи територіяльний принцип, Липинського, поглибив його в часі, нав'язуючи до традиції першої держави на території України, а саме королівства Понту. Приймаючи розуміння нації від Донцова як найвищої психічної і боєвої спільноти, Липа наголошує на культурні окремішності оперті на віковій еволюції в різних умовах розвитку. Тому він так радо повертався до давніх часів, аж до періоду трипільської культури. Липа, в противагу до Донцова, показував нам не лише одну Европу, як місце актуальних національно-суспільних рухів. Він підійшов до проблеми Европи значно ширше, показуючи різні її обличчя. В цьому він наближається до Хвильового останніх років його творчости. **Липа звернув увагу на те, що ідеї, які висуне Українська національна революція мусять мати універсальне значення.** Інакше вони не здобудуть потрібної підтримки у світі та не наберуть відповідного розмаху й атракційної сили.

Завдяки згаданим моментам Липу можемо поставити на рівні з попередніми теоретиками. Але передчасна смерть на полі бою не дозволила йому завершити своїх думок, хоч і в такому вигляді вони не тратять свого значення для сучасної доби. Вони найближчі нам, — еміґрантам, і тим що остали в краю. Тому правильною уважаю думку визначного сучасного письменника Юрія Косача, **що молодь у своїх ідеологічних шуканнях повинна прийняти за вихідну точку твори Юрія Липи.**

Вкінці хочу додати ще одне зауваження. **Мусимо остерігатися оцінювати давніших діячів з точки погляду сучасности.** Дуже часто найсвітліші уми минулого не могли дійти до думок, які сьогодні вже стали власністю всього нашого загалу. Ті ідеї, що сьогодні нуртують в нас є вислідом попереднього довгого ідейного процесу. В них є певного роду дань добі. Таку ж дань добі мусіли платити діячі попередніх поколінь. Я старався показати, як помалу викристалізувалася правильна державно-політична думка в умах провідних постатей українства. Ця думка пройшла довгий шлях розвитку: від аполітичного народництва до ідеї активної революційної боротьби, від ідеї федерації й автономії до ідеї Самостійної Соборної Української Держави, від ідеї вдержання цілости імперії до ідеї »Розподілу Росії«, від розуміння України як провінції до з'ясування України як геополітичної одиниці, від примату соціяльного до примату національного. Розвиток цієї еволюції незакінчений. **Нові часи вимагають нових ідей, і нових концепцій. Час жде на нову творчу українську людину.**

Борковський Роман

До питання студентських ідеологічних об'єднань

У мене була листовна дискусія із тов. О. на тему ідеол. об'єднання. У відповідь на завваги товариша О. до питання праці ідеологічних об'єднань я хочу піддати критичному розглядові поодинокі запропоновані ним пункти. В тих пунктах спрецизував тов. О. своє ставлення до складеного мною проєкту платформи „Групи суспільного гуманнізму" — тому вважаю мою відповідь продовженням дискусії над тією платформою. Для цього бажаю подати повний текст письма товариша О. з моїми заввагами (Б).

Автор

О.: Звужувати працю ідеологічного товариства лише до чисто ідеологічної тематики було б, можливо, не особливо корисним обмеженням.

Б.: Нам іде про **ідеологічну** диференціяцію студентського загалу. Працю в іншому напрямі, наприклад, в науково-дослідницькому, не зв'язаному із суспільством, можемо вести в окремому науковому товаристві. Це не оспорює основного принципу нашої праці — по-науковому підходити до ідеологічних питань.

О.: Тому треба плянувати працю товариства в двох ділянках: академічно-науковій і світоглядовій (ідеологічній).

Б.: Розгляд питань, не зв'язаний безпосередньо із світоглядом (чи ідеологією) не входить в компетенцію світоглядового (чи ідеологічного) товариства. Плянування праці т-ва в різних ділянках або створювання надто обширної плятформи, утруднювало б координацію зусиль в певному одному напрямі, вело б до розпливчатости і неспрецизованости цілої роботи і, вкінці-кінців, до розпаду організації (досвід різних студентських товариств).

О.: В противному випадку будування організації лише на ідеологічних принципах (наперед точно окреслених) звужує цю організацію до суті політичної партії.

Б.: Складений мною проєкт не базується на точно окреслених ідеологічних основах (він, напр., не є якоюсь деклярацією марксистського чи християнського соціялізму). Якщо тов. О. має в цьому випадку певні конкретні зауваження — дуже радо піду йому назустріч. Між ідеологічною і політичною організаціями існує подібна різниця, як між концепцією і дією. Якщо ми створюємо якусь концепцію, то це ще не значить, що зразу ж мусимо її реалізувати, (тим більше, якщо немає умов для тієї реалізації). В усякому разі така чисто теоретична діяльність не буде не продуктивна. Збагачувати свою духовість у різних напрямках (отже, і в ідеологічному) щоб у майбутньому практично працювати для свого народу це, може, і є одне з найважливіших завдань українця-еміґранта.

О.: Сьогоднішнє студентське середовище має і так багато різних нездорових тенденцій, що часто мають свій корінь у явно-модному в нас політиканстві.

Б.: Метою ідеологічної диференціяції саме і буде оздоровлення студентського середовища. Розбіжність у політичних поглядах — це по своїй суті невід'ємна річ. Вона стає такою лише тоді, коли в основі її поставимо не засаду, а особи і якщо втратимо почуття різниці між **противником і ворогом.** На жаль, в нашому політичному житті помічаються наведені негативні риси. Такий стан змінимо не шляхом втечі від чисто ідеологічних питань, а, навпаки, шляхом дискусії над ними, серйозної дискусії в академічній атмосфері, де зустрічатимуться люди різних поглядів. Я вірю в наше студентське середовище і я певний, **що воно спроможне дати в цьому відношенні приклад для цілого громадянства.**

О.: Тому завданням такого товариства було б створення можливостей для справді здорового студентського життя, зміст праці якого охоплював би:

а) академічно-наукову частину (реферати та дискусії на наукові теми, що мали б загальне значення, та могли б викликати широкий інтерес і були б актуальними).

б) світоглядову частину — на основі студій та спільних дискусій над: основними соціологічними теоріями, загальними принципами політичної економії, пануючої політичної кон'юнктури (загальної та національної зокрема) духу часу, можливостей, перспектив вироблення чіткого ідеологічного світогляду.

Б.: Я цілком згодний з тов. О. у питанні потреби наукового гуртка. Одначе, навіщо зв'язувати такий гурток з будьяким ідеологічним товариством? Яке відношення до ідеологічної диференціяції може мати, напр., методика біохемічних досвідів? Що ж до розвинутого тов. О. пункту б) — то тут я пропоную не обмежуватися лише до соціологічних і економічних теорій а розглядати взагалі все, що має пряме відношення до суспільства (нехай це буде, напр., філософія чи етика). Взaгалі, центром інтересів ідеологічних угруповань я вважаю суспільство (і одиницю, як його частину).

О.: Товариство мало б бути побудоване на засадах академічної свободи, справжньої толерантности, що в даному випадку вливалося б не в форму цілком готової плятформи. Ця плятформа мусіла б окреслитися лише в процесі спільної багатої праці.

Б.: Я теж проти закінченої плятформи, але й одночасно проти розпливчатої безоб-личної псевдоплятформи, що не давала б нашим шуканням ясного напряму. **Ми шукаємо.** Але ми мусимо сказати іншим, **чого і в якому напрямі ми шукаємо.** Не може бути мови про ідеологічну толерантність там, де немає ідеологічного визначення. Не може бути мови про академічну свободу (в ідеологічній ділянці) там, де ніхто не має наміру користуватися тією свободою, скриваючи в ім'я страху перед політиканством свої справжні погляди.

О.: При тому, мені здається, що при визнаванні якоїсь ідеологічної концепції треба підходити дуже обережно, глибоко вивчивши та продискутувавши всі ті пункти, що я відніс до світоглядової частини. Здоровий підхід вимагає перш за все потрібних теоретичних студій.

Б.: **Одначе, вибирати між демократичним народоправством і тоталістичним насиллям, між соціяльною справедливістю і соціяльним гнітом, між свободою науки і обскурантизмом — має право кожний громадянин,** без огляду на те чи він по науковому підходить до соціяльних питань, чи по практично життєвому. Свій погляд на дану ідеологію може і повинен мати кожний, без огляду на його науковий стаж і теоретичні студії. Це одна з основ демократії. Певно, що суцільний, закінчений світогляд можна здобути тільки шляхом науки, але на правильну, прогресивну ідеологічну концепцію можуть нас привести також і інші чинники, не обов'язково наукового типу. Далі, принцип компетентности в соціяльних науках немає такого загального характеру, як у інших ділянках науки. Відношення свідомости до буття складається на те, що соціолог на загал є виразником тих чи інших клясових інтересів. Соціологія ніколи не буде така екзактна, як, напр., фізика. Обережність — це цінна прикмета при »визнаванні якоїсь ідеологічної концепції«, але не більше цінна, ніж рішучість у обстоюванні певних непохитних основ своєї ідеології.

О.: Крім того, якщо ми вже зараз точно накреслимо свою плятфорду, то в такому випадку не можна буде приняти до цього товариства потрібного числа зацікавлених; навпаки, якщо ця плятформа буде формуватися в процесі праці товариства, тоді залишається можливість прийняти до співпраці й людей, що ще не мають якоїсь плятформи та чіткого викристалізованого ідеологічного світогляду.

Б.: На те, щоб прийняти до товариства людей, що ще не мають якоїсь платформи, — основоположники товариства повинні обов'язково прийняти свою платформу мінімум. Раз ми маємо »щось« формувати і розвивати, необхідно, щоб те »щось« існувало, хоча б тільки у зав'язку. Інакше люди до нас не прийдуть, бо не знатимуть, чого ми хочемо і в чому діло.

О.: Мені здається, що таке товариство на фоні сьогоднішньої загальної переорганізації можна створити. Я обмежився тут лише загальним наміченням змісту праці. Я думаю, що в такому випадку це товариство могло б бути оправданим і, при певних формах, життєздатним. Воно не мусить бути конче великим. Можна було б обмежитися до 20 — 40 осіб. Одначе, успіх такого товариства буде завжди залежати від постави ініціяторів його, від його форм і змісту праці. І тому потрібно, очевидно, бути настільки реальним і об'єктивним, щоб при тій індиферентності, що панує тепер, викликати життєвий інтерес і могти мати позитивний вислід.

Б.: Я також погоджуюся з цінним зауваженням товариша О. про те, що успіх товариства залежатиме від його форми й змісту, від постави ініціяторів. Я згодний, що ми повинні перебороти інертність студентського загалу і викликати широкий інтерес (думаю, для ідеологічних питань). Одначе, я повинен від себе додати: не переборемо інертности, якщо будемо самі інертні. Я ніколи не вважав мого проекту платформи закінченим. Я завжди розглядав його, як вихідну точку дискусії. Мені ясно, що цей проект вимагає доповнень і змін, але доповнень у розумінні заміни принципів принципами, а не принципів — ідеологічною безпринципністю.

Евген Бобикевич

Про »Закон гетероморфії атомів« Професора Єфремова

Проф. Єфремов виступив з новітніми оригінальними теоріями про постання мінералів та інші геологічні явища*). Ці теорії базуються в основному на нібито відкритому ним законі гетероморфії атомів. Отже, щоб судити про цінність цих теорій, треба перш за все розглянути фундамент, на якому вони побудовані, тобто закон гетероморфії атомів, а також що являє собою цей закон, на чому він базується та чи взагалі має він право носити назву »закону природи«.

Перш, ніж приступити до розгляду цього »закону«, вважаємо за доцільне дати корот-

*) Проф. Д-р М. Єфремов: Закон гетероморфії атомів. Частина перша. Реґенсбурґ 1945.

кий огляд сучасного стану тих галузей науки, що безпосередньо заторкується цим законом. Це буде доцільним по-перше тому, що проф. Єфремов часто невірно висвітлює сьогоднішній стан та здобутки науки, іноді навмисне викривлюючи та перекручуючи наукові факти, а по-друге — це буде доцільно також з огляду на те, щоб для студентського загалу було зрозуміло про що саме йде річ, бо праці проф. Єфремова не відзначаються особливою ясністю.*).

1. ГІПОТЕЗА ПРАУТА ТА ЯВИЩЕ ІЗОТОПІЇ

В 1915 р. англійський лікар Праут (Prout) висунув сміливу гіпотезу, що всі елементи, завдяки особливого роду полімерізації, збудовані з атомів водню, а тому їх атомова вага повинна бути кратна атомовій вазі водня. Ця гіпотеза була тоді відкинута Берцеліусом (Berzelius) на підставі точних визначень еквівалентної ваги елементів. Одначе, дивне явище, що атомова вага елементів, хоча й показує відхилення від цілих чисел, але лежить багато ближче до них, ніж це за теорією імовірности могло б бути, коли б жодної цілочисельної закономірности між атомовою вагою елементів не існувало, залишилося й надалі загадкою.

Розвиток фізики XX сторіччя підтвердив гіпотезу Праута. Відкриття природної радіоактивности та встановлення природи ріжних радіоактивних променів привело до створення Ретзерфордом та Содді в 1903 році загальної теорії радіоактивних процесів, як процесів розпаду атомів. Таким чином погляд на атом, як на щось неподільне зазнав рішучого удару. В 1919 р. Ретзерфорду вдалося вперше спостерігати штучне перетворення атомів азоту, при бомбардуванні їх α—частинками (ядрами гелію), в атоми кисню та водню, тобто спостерігати ядерну реакцію:

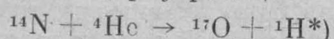

$$^{14}N + {}^{4}He \rightarrow {}^{17}O + {}^{1}H$$ **)

Цим було покладено початок новому розділу науки — ядерній хемії, а в 1940 році було відомо вже до 500 різних ядерних реакцій. При чому останніми роками були отримані також штучні елементи з атомовим числом від 93 — 96 (атомове число останнього елементу періодичної системи — урану — 92), що не існують в природі. Цим елементам американські вчені дали назви: нептуній (Np), плутоній (Pu), амерікум (Am), та куріум (Cm), Всі ці елементи є радіоактивні, а значить нестійкі.

Наявність елементів з атомовою вагою, що значно відхиляється від цілих чисел було з'ясовано з відкриттям явища ізотопії. Це явище було відкрито вперше Содді в 1905 році на радіоактивних елементах, а в 1919 році Астон*) за допомогою сконструйованого ним масспектрографа доказав, що не лише радіоактивні елементи, але й узагалі більша частина хемічних елементів являє собою суміш різних ізотопів. Так, напр., магній, атомова вага якого дорівнюється 24,32, в дійсности складається з суміші ізотопів з атомовою вагою 24(77,4%), 25(11,5%), та 26(11,1%). Треба мати на увазі, що атомова вага окремих ізотопів не дорівнюється точно цілому числу. Цілим числом позначається лише **приблизна** атомова вага ізотопу. Так, напр., точна атомова вага ізотопів магнію дорівнює 23,993; 24,994; 25,990, тобто в дійсності дуже мало різниться від цілих чисел. Сучасна фізика знає ріжні надзвичайно чутвиві методи до розділу суміші ізотопів того, чи іншого елементу встановлення їх відсоткового співвідношення і навіть точного визначення атомової ваги окремих ізотопів.

Наведені факти і привели до відродження в науці гіпотези Праута.

2. Постійність атомової ваги, сумішей ізотопів та розповсюдженість елементів у природі.

Точне визначення атомової ваги тих елементів, що складаються з суміші ізотопів, узятих з мінералів в різних частинах земної кулі та в метеоритах, дало ті самі числа. Це означає, що відсоткове співвідношення ізотопів у хемічних елементах є постійне, не залежне від місця їх походження. Лише для двох елементів — олива та водню — були знайдені відхилення від цього правила. Перше пов'язано з тим, що оливо постає в природі також, як кінцевий продукт радіоактивного розпаду урану та торію, при чому в першому випадку одержується ізотоп олива 206, а в другому випадку 208, а тому й атомова вага олива коливається в залежності від його походження. Друге пов'язане з ріжною схильністю до випаровування звичайної та важкої води, а тому водень з дощової води показує трохи меншу атомову вагу, ніж водень, напр. з льоду глетчерів. Установлена тотожність в співвідношенні ізотопів у хемічних елементах земного походжнення та метеоритах означає, по-перше, що в усякому разі ще перед відділенням планет в самостійні тіла, мало місце повне переміщення матерії і по-друге, що на протязі самостійного існування нашої планети ніяких перетворень елементів у природі, крім відомих нам радіоактивних процесів, не мало місце.

Дослідження розповсюдження елементів у земній корі (на глибині до 16 км.) що їх провадили Вернадський, Клярк, та Вашінґтон, Гольшмідт, а також в метеоритах Ноддак, вказують на таку закономірність: 1) Найрозповсюдженіші є елементи з порядковим чи-

---

*) Проф. Д р М. Єфремов: Атомова бомба в науці „Студ. Шлях" ч. 11, 1946 р.

**) Цифрами позначена атомова вага елементів

*) Це прізвище властиво треба б було читати як Естен.

сло від 1 — 26 (водень — залізо), з них побудована, приблизно, на 99% земна кора, а також метеорити. З цих елементів знову у великій мірі заступлені такі ізотопи, атомова вага, яких є кратна 4/атомовій вазі гелію):

	В земній корі		В метеоритах
1. Кисень	^{16}O	до 47 %	до 32 %
2 Магній	^{24}Mg	„ 2 „	„ 12 „
3. Силіцій	^{28}Si	„ 28 „	„ 16 „
4. Сірка	^{32}S	„ 0,05	„ 2 „
5 Залізо	^{56}Fe	„ 5 %	„ 29 „
Разом		80 %	90 %

2) Елементи з парним порядковим числом майже завжди більш розповсюджені, ніж сусідні елементи з непарним порядковим числом.

На підставі цих даних можна прийти до висновку, що не лише ядра водню, але також і ядра гелію відіграють важливу ролю в будові елементів. Це підтверджується також тим, що при радіоактивному розпаді має місце промінювання ядер гелію (α-проміні).

3. Теплота при радіоактивному розпаді елементів та джерело соняшної енергії.

При радіоактивному розпаді, як і взагалі при всіх ядерних реакціях постає величезна кількість тепла, що приблизно, в 1.000.000 разів перевищує найбільш екзотермічні хемічні реакції. Так, нпр., 1g. радія випромінює щогодини по 132 Cal, при чому кількість радію лише через 1590 років зменшиться на половину.

Обігрівання землі сонячним промінням, як то обчислив був ще Гельмгольц (Helmholtz), не вистачає, щоб пояснити постійність температури землі. Між тим від історичних часів середня температура землі залишилась майже незмінною. Тому доводиться гадати, що якраз відомі нам радіоактивні процеси постачають ту кількість тепла, яка потрібна щоб покрити лишок випромінювання тепла землею супроти приходу тепла від сонячного проміння. Обчислення показують, що кількість тепла, яке постачається, завдяки радіоактивному розпаду урану, (до продуктів розпаду якого належить радій), торію та калію є, приблизно, одного й того ж самого порядку, тому, що багато менша радіоактивність калію вирівнюється більшою його розповсюдженністю. Так, як граніт, завдяки наявності в ньому радіоактивних елементів постачає, приблизно, 15,9 cal. про тону й рік, то обчислено, що цілком досить гранітного пласта в 16 км. товщиною, щоб вирівняти втрату тепла через випромінювання землею. Тому вважають, що радіоактивні елементи знаходяться головним чином в земній корі і на великих глибинах їх дуже мало, бо інакше спостерігалось би поступове підвищення температури на поверхні землі. Це припущення погоджується з даними дослідження метеоритів.

Звідки бере своє джерело соняшна енергія?

Сонце впроміньовує щорічно, приблизно без того, що щоб $3\ 10^{34}$ cal впродовж 1.5 мільярда років існування землі, його проміння значно послабло. Між тим, якщо пояснити повстання теплової енерґії сонця тільки від адіабатичного згущення — його матерії завдяки гравітаційним силам, то цієї енергії вистачило б лише приблизно на 10 мільйонів років. Також для того щоб пояснити постійність температури сонця зовсім недостатньо того тепла, що постачається радіоактивними елементами. Навіть якби сонце складалося виключно з самого урану, то й тоді через тепло від радіоактивного його роспаду покривалась би лише половина тієї кількости тепла, що воно випромінює. Таким чином мусять бути якісь інші джерела для покриття величезної втрати енерґії сонця, а також зірок на випромінювання й підтримування їх температури. Таке джерело сучасна наука вбачає в ядерних реакціях творення елементів, що відограються головним чином за допомогою протонів (ядер водню), які при надзвичайно високих температурах ,згідно з кінетичною теорією тепла, мають дуже велику швидкість.

Вайцзекер та Бете розглядаючи ймовірність інших ядерних реакцій, прийшли до висновку, що зі всіх відомих науці ядерних реакцій наймовірнішим джерелом соняшної енергії є реакція перетворення водня на гелій, що проходять через цілий ряд посередніх реакцій,*

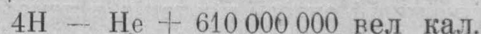

які сумарно можна написати у вигляді такої реакції:

$$4H - He + 610\,000\,000 \text{ вел кал.}$$

Щоб мати краще уявлення про кількість енергії, що повстає в наслідок ядерних реакцій, в порівнані до звичайних хемічних реакцій, можна зазначити, що 1 g водня при перетворенні його на гелій дає 151 мільйон вел. кальорій, в той час, як 1 g найкращого вугілля дає всього лише 8 кальорій.

Ця дивовижна кількість енергії повстає в наслідок виникнення дефекту маси при перетворення 4-х грам-атомів водня на один граматом гелію, що дорівнюється: $4.1{,}008 - 4{,}003 = 0{,}029$ грам-атома. Ця маса згідно зі спеціяльною теорією відносности перетворюється в енергію, при чому витворена кількість енергії

*) За Г. Бете процес переміни водню на гелій на сонці проходить таким шляхом: вуглець — 12 по прийняттю одного ядра водню (протону) переходить в азот — 13. Цей випроміньовує один електрон і переходить в ізотоп вуглецю з ат. ваг. 13, який в свою чергу сполучається з одним протоном і перетворюється в азот — 14, а відтак по прийняттю ще одного протону в кисень — 15. Цей останній випроміньовує один електрон і переходить в азот — 15, який врешті, прийнявши ще один протон розпадається на **гелій** і **вуглець** — 12. Отже вуглець в процесі Бете відіграє ролю каталізатора. (Прим ред.).

може бути обчислена за формулою Плянка-Айнштайна:

$$E = mc^2$$

де m означає масу, а c швидкість світла.

За дослідженнями астрофізиків соняшна матерія приблизно на 1/3 складається з водню. Між тим, згідно з обчисленнями Вайцзекера, енергії променування сонця вистачило б на 1 мільярд років, аби лише 1% маси сонця перетворився з водня на гелій.

Треба мати на увазі, що ядра атомів мають додатній заряд, що дорівнюється порядковому числу елемента і ,згідно з законом Кульомба, при наближенні вони відштовхуються один від одного силою, що пропорційна добутку їх зарядів, та зворотно пропорційна квадрату їх віддалі. Тому, для того, щоб перемогти ці відштовхуючі сили, ядра мусять мати кінетичну енергію, яка в природніх умовах може бути лише кінетичною енергією тепла, що як відомо зростає пропорційно абсолютній температурі газу.

Як показують обчислення температури в 2000 - 20000°, що маються на поверхні зірок, є недостатні, щоб викликати ядерні реакції. Але в центрі менших, плотніших зірок, як напр. сонце за Едінгтоном, панують температури до 20 мільйонів градусів і тиски до 100 мілярдів атмосфер, що уможливлюють таке перетворення матерії. Це творення елементів може відбуватися лише за допомогою протонів (ядер водню) і частково, можливо ядер гелію. Немає жадних реакцій, що відбувались би з помітною ймовірністю на сонці, чи в зірках, які постачали б нейтрони, бо такі реакції, звичайно, є ендотермічні, а тому при відносно малій енергії протонів є неможливі. Одначе при пануючих в центрі сонця умовах навіть протони можуть помітно проникати в елементи з зарядом ядра не більше 9. Щоб пояснити це творення елементів, важчих за фтор, з ядрів водню, чи гелію, температури, що панує в центрі сонця та подібних йому зірок є не досить. А тому вчені прийшли до висновку, що кількість важких елементів татакож і в центрі сонця є незмінна, тобто ці елементи там не творяться й не руйнуються. Для творення важких елементів за Вайцзеекром потрібна була б температура приблизно в 100 мільярдів градусів. Таким чином мусимо ствердити, що якщо сучасна наука цілком задовільно пояснює джерело соняшної енергії, для якої образним висловом Ріцлера »паливом з'являється водень, а продуктом горіння є гелій«, то постання важких елементів в природі ще й на сьогодні залишається загадкою.

Щодо цього існують лише деякі здогадки, що ці всі існуючі зараз елементи не лише в соняшній системі, але взагалі в цілому всесвіті постання при якійсь надзвичайній катастрофі, що відбулась у всесвіті приблизно 10 мільярдів років тому, коли вся матерія була якимсь чином згущена на якомусь просторі і при тому виникли екстремальні температури, що уможливили побудову важких елементів. Ця гіпотеза базується на відкритому американським астрономом Hubble явищі, що діяльність всесвіту безперервно побільшується зі швидкістю світла. Деякі фізики, основуючись на теорії відносности, ставлять гіпотезу, що приблизно 10 мільярдів років тому на якомусь порівнюючи невеликому просторі не тільки народились атоми та зорі, але взагалі сам простір та час були тоді народжені. Але це є лише гіпотези, які дальший розвиток науки може або ствердити або відкинути.

Після цього вступу перейдемо тепер безпосередньо до розглянення вчення про гетероморфію атомів проф. Єфремова.

4. Суть вчення про гетероморфію атомів проф. Єфремова.

В чому ж полягає закон гетеромофрії (або трансформації) атомів за проф. Єфремовим? На це питання ми знаходимо в творах проф. Єфремова таке пояснення: »Згідно з цією теорією атоми матерії мають властивість, яка проявляється в тому, що в глибинах нашої планети атоми з бігом часу і при певних умовах можуть змінятися і виступати в постаті інших як перед тим елементів.« Далі проф. Єфремов пише: »...ми маємо підстави припускати, що в житі планети (землі В. К.) були етапи її первісного існуваня, коли ще не всі 92 елементи існували. Я приймаю, що між цими 92 хемічними елементами є первісні і другорядні. Згідно з моїми ідеями, найважнішу ролю грали елементи другого ряду (проф. Єфремов другу групу періодичн. системи невірно називає другим рядом. В. К.). Періодичні системи: Be, Mg, Ca, Sr, Ba та може Ra, а також залізо та нікель.« Причому »вирішальну ролю в історії нашої планети грають передусім Mg, Ca, а також Fe і правдоподібно Ni«, з яких знову ж таки останнім часом »головну ролю в розвитку нашої планети« проф. Єфремов почав приписувати магнію, »а вже другі елементи це продукт його трансформації«. З погляду автора »саме існуваня нашої планети можна уявити собі тільки як безперервний процес трансформації атомів, які складають нашу землю«. Ця гетероморфія за автором підлягає таким правилам:

»а) Зберігається рівність величин позитивних зарядів в атомних ядрах тих хемічних елементів, які розпадаються і тих які синтезуються.

б) Зберігається рівність сум валенцій між елементом чи групою елементів, що розпадаються, та елементами, що синтезуються.« »Таким чином закон гетероморфії складається з двох правил: 1. Правило порядкових чисел і 2. Павило валенції.« Але так, як при гетероморфійних реакціях з Fe та Ni не дотримується правило валентности, то проф. Єфре-

мов приймає, що це правило зобов'язує лише для верхньої оболонки землі до глибини 1200 км.

Але що ж собою уявляє оте саме гетероморфне »перeродження« атомів? На це автор дає таку відповідь: »Можна припускати, що явище гетероморфії є радіохемічним явищем і в загальному становить радіоактивний розпад, який в такому випадку був би властивий більшості, коли не всім хемічним елементам. Цього питання я згори не вирішую, тому, що воно вимагає глибокої розрібки.«

Далі автор пише, що »процес масової гетероморфії перебудови атомів« відбувається головним чином в магмі і саме повстання магнетичного стану матерії треба завдячувати цим гетероморфним процесам. Крім того, на думку автора, є »не виключене, що гетероморфія атомів має місце також в умовах зони поверхні. Перевірку цього припущення — пише автор — треба зосередити передусім на таких мінерологічних процесах, які проходять з участю живих організмів«, і схиляється до думки, »що в основі багатьох таких процесів лежить також гетероморфна перебудова, обумовлена енергією живих організмів«. Ідучи ще далі, автор каже: »як геохемік, я не можу не поставити в кінці моєї праці одного питання, яке мимомовлі напрошується зі сказаного раніше, а саме: Чи не має сукупність живих організмів, це значить життя взагалі, здібности гетероморфно перебудовувати деяких елементів?« І тут же відповідає: »Численні факти, якими розпоряджає тепер наука, дозволяють допускати можливість позитивного вирішення поставлених питань.«

Так в загальних рисах виглядає теорія гетероморфії атомів проф. Єфремова.

5. Критичний розгляд вчення проф. Єфремова.

Перш, ніж перейти до розгляду деяких з гетеоморфних реакцій, безліч яких можна знайти в книжці проф. Єфремова »Закон гетероморфії атомів«, ми хочемо відповісти на питання, що собою являють всі ті реакції »гетероморфного перeродження атомів«, які подає проф. Єфремов. Перш за все, яким би іменам проф. Єфремов їх не називав, всі вони нічим іншим не можуть бути, як лише ядерними реакціями. Подруге, більшість цих реакцій являє собою процес ядерної перебудови атомів, тобто процес синтези й одночасно розпаду на інші атоми, як напр., BeMg ⟶ LiAl або 2 Mg ⟶ NaAl лише так званий, четвертий тип гетероморфії, напр.,

$$Mg \rightarrow 4\,H + 0, \text{ або } Ca \rightarrow 4\,H + S,$$

мусів би бути спонтанним, радіоактивним розпадом елементів другої групи періодичної системи і тому ці елементи мусіли б бути радіоактивними. В дійсності, за виключенням радія (Ra) жоден ізотоп елементів другої групи (Mg, Ca, Sr, Ba) періодичної системи не є радіоактивним.

Що торкається ядерних реакцій типу:

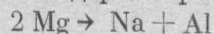

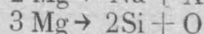

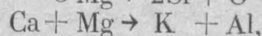

$$2\,Mg \rightarrow Na + Al$$
$$3\,Mg \rightarrow 2Si + O$$
$$Ca + Mg \rightarrow K + Al,$$

то як уже було з'ясовано у вступі, такі реакції є неможливі не лише на землі, але навіть в центрі сонця, через велику протидію позитивних зарядів їх ядер. Крім того, якби такі реакції мали місце на землі, то при цьому постала б така кількість енерґії, що земля перетворилась би на сяючу зірку, бо як показує енерґетичний розрахунок, напр. при реакції $2\,Mg \rightarrow Na + Al$, 1 g Mg дав би більше як 13 мільйонів вел. кальорій, а за проф. Єфремовим цілі гори мінералів мусіли постати в наслідок таких, або аналогічних гетероморфних реакцій.

Далі, якби гетероморфні реакції мали місце на землі, то співвідношення ізотопів багатьох елементів, а значить і атомова вага їх сумішів не була б постійною, що суперечить фактам.

Вбачати можливість гетерморфної перебудови атомів (тобто ядерних реакцій) за допомогою енергії живих організмів, це значить цілковито не розуміти елементарних основ ядерної фізики й не мати жодного уявлення про розміри і джерела енергії, що могли б викликати такі реакції.

Як клясичний приклад зверхгетероморфії можна навести таке рівнання створення за проф. Єфремовим молекули креоліту:

$$MgSiO_3 \longrightarrow Na_3AlF_6$$

Що торкається сілікатів, то структура останніх багато досліджувалась рентгенівським шляхом, особливо з боку Брега та Паулінга і являє собою кістяк, часто в вигляді ланцюга, стрічки, чи решета, кожна лапка якого складається з атому силіцію, що окружений чотирма атомами кисню. До цього кістяка потім приєднуються, відповідно валентності, ті чи інші катіони. Так, напр. мінерали:

Діопсід	Ca Mg	$[Si_2\ O_6]$
Гедебберґіт	Ca Fe	$[Si_2\ O_6]$
Ядеїт	Na Al	$[Si_2\ O_6]$
Сподумен	Li Al	$[Si_2\ O_6]$
Аґірін	Na Fe	$[Si_2\ O_6]$

мають один і тойже кістяк у вигляді ланцюга, кожна лапка $(Si\,O_3)$ якого має валентність — 2, до якого й приєднуються відповідні катіони. Залізо в одному випадку є двохвалентне а в другому трьохвалентне. Тому для пояснення таких мінералів зовсім непотрібно придумувати якісь ядерні реакції. Ці процеси цілком можна укласти в рямки неорганічної та фізичної хемії.

Процес вивітрювання олівіну $(Mg, Fe)_2\ Si\,O_4$), що являє собою ізоморфну суміш форстеріту $Mg_2\ SiO_4$ та фаяліту $Fe_2\ SiO$

і повстання в наслідок цього вивітрювання серпентинів, автор подає в вигляді реакції:

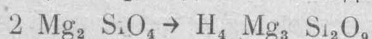

$$2\,Mg_2\,SiO_4 \rightarrow H_4\,Mg_3\,Si_2O_9$$

для пояснення якої наводить таку гетероморфну реакцію: в якій, до речі, навіть атомова вага справа та з ліва зовсім не сходиться. Між тим, що тут насправді йде процес простого вивітрювання олівину з заміною йонів $Mg^{\cdot\cdot}$ та $Fe^{\cdot\cdot}$ на йони водню та з приєданням молекул води, доказує хоч би явище так званої **псевдоморфози**. Так напр. в Норвегії зустрічається серпентини, що мають невластиву їм форму кристалів олівіну.

Наскільки об'єктивно проф. Єфремов подає окремі факти, можна бачити хочби на прикл. висвітлювання ним питання про походження діямантів. Проф. Єфремов пише: »В двох пунктах находяться на землі родовища дорогоцінних діямантів — це в півд. Африці и півд. Америці (Бразилія). Досі походження діямантів залишалось одною з найбільших таємниць природи. Перед дослідниками природи, а головно перед геологами стояло питання — чому саме діяманти зв'язані тільки з магнезіяльними породами й чому ми їх находимо в названих тільки двох пунктах«. Тут що не слово, то перекручення фактів. Поперше, ще з найдавніших часів діяманти знаходили в Індії і до початку 18 ст. це було єдине відоме родовище діямантів. Далі родовища діямантів були знайдені в Бразилії, на Уралі, в Австралії, Південній Африці і в останньому часі в Півн.-Західній Африці. Але про походження діямантів дають вказівки лише південно-африканські родовища, в яких діяманти знаходяться в так званих »вульканічних трубках« заповнених мінералом кімберлітом (кам'яна порода багата на олівін, частково розкладений водою до серпентину). Побіч діямантів знаходяться також шпінелі, що мають в свойому складі залізо сілікати. В інших родовищах діяманти знаходяться в седіментарних (осадочних) породах, збільшого в піску і тому не дають ніяких вказівок що до їх походження. Слід зазначити, що іноді діяманти знаходяться також в метеоритах. Походження діямантів зовсім не є »одною з найбільших таємниць природи«. Південно африканські родовища показують якраз, що діяманти кристалізувались з розплавленої магми яка знаходиться на великій глибині й стояла під високим тиском і вже готові вони бути разом з вульканічною магмою доставлені на поверхню. Хоч точних умов кристалізації діямантів на сьогодні наука ще не знає, але за Гольдшмідтом діяманти, що знаходяться в кімберліті, постали в наслідок первинної кристалізації з цієї багатої на олівін розтопленої маси при температурі не менше 1800° і тискові приблизно 17000 атм. Гіпотеза проф. Ефремова про повстання алмазів з магнію є безпідставна, абсолютно нічого не роз'ясноюча й непотрібна.

Дивне і абсолютно нічим не обґрунтоване є зв'язування автором валентности елементів з ядерними реакціями, так як відомо, що валентність елементів обумовлена якраз структурою зовнішніх електронних оболонок атомів. Існування валентности — 2 в сірки автор пояснює напр. такою гетероморфною реакцією:

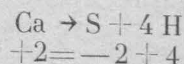

$$Ca \rightarrow S + 4\,H$$
$$+2 = -2 + 4$$

а існування валентності +6 пояснює слідуючою реакцією:

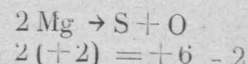

$$2\,Mg \rightarrow S + O$$
$$2\,(+2) = +6\ -2$$

В такому разі виходило б, що кожному атомові сірки, чи якого іншого елемента присуща лише одна якась валентність, в залежності від того з якої гетероморфної реакції він постав. А різноманітну валентність деяких хемічних елементів (сірка, напр. може мати валентності: —2, 0, +2, +4, та +6) слід би пояснити тоді наявність суміші атомів даного елемента з різною валентністю. В такому разі — одна хемічна реакція елементів з різноманітною валентністю не йшла б до кінця а лише до вичерпання атомів відповідної валентності, що суперечить експериментальним фактам. Слід ще зазначити, що твердження, що їх висловив проф. Єфремов в 1946 р. на свойому рефераті в Мюнхенській УСГ, що нібито сучасна хемія не може пояснити навіть питання, чому фтор має лише одну валентність —1, в той час як хлор має валентність як —1, так і декілька додатних валентностей, не відповідають дійсності. Якщо сучасна хемія і не може дати теоретичного обгрунтовання деяких питань теорії валентності, як напр. чому сполуки міді з валентністю +2 більше стійкі, чим з валентністю +1, або ще не дала теорії валентності міжметалійних сполук, то »теорії« проф. Єфремова не можуть не тільки розв'язати дійсні проблеми, що існують в теорії валентності, але взагалі не в стані пояснити навіть те, що вважається цілком задовільно розв'язаним в науці.

Мимо волі повстає тут також філософське питання про достовірність наших наукових знань і про те, що таке закони природні чи можна будь яку гіпотезу, чи особисте твердження називати »законом природи«.

Сучасні природничі науки грунтуються не на абстрактних спекуляціях, як то робили стародавні греки, а на експериментальних даних і беруть свій початок від Галілея. Кожна наукова теорія, що являє собою зв'язок і узагальнення окремих фактів на грунті абстрактного зроблення здогадів, лише тоді завойовує загальне признання, коли: а) вона підтверджується багатьма експерименталь-

ними фактами, б) жоден з відомих експериментальних фактів їй не противорічить, справджуються предсказані на основі неї нові експериментальні факти г) наука отримує безпосередні докази її справедливості. Тоді вона стає об'єктивною істиною. »Істина, що однажди дійсно була знайдена, залишається назавжди істиною; вона може найбільше бути ще доповнена, за допомогою дальших поглядів поглиблена, поставлена з іншими істинами в нові логічні зв'язки, але вона через те ніколи не стане »блудом сучасности« (Bavink). Такими об'єктивними істинами являються, напр. реальне існування атомів та молекул, існування ізотопів, кінетична теорія тепла і багато інших. Всякі нові наукові теорії, які б вони дивні на перший погляд не здавалось, напр. теорія відносности Айнштайна, не були плодом чисто абстрактних спекуляцій. До них неухильно з логічною вимушеністю привели експериментальні факти і тому коли б навіть Айнштайна не було на світі то теорія відносности все рівно була б створена іншими фізиками. І хоч ця теорія не отримала ще безпосередніх доказів її дійсності та ще й сьогодні має серед фізиків поодиноких противників, одначе, як сказав Гайзенберг спеціяльна теорія відносности для сучасних фізиків (особливо спектроскопістів) уже довший час не є більше жодною проблемою а самозрозумілою передумовою; що ж торкається загальної теорії відносности, то можна лище ствердити, що вона по крайній мірі не суперечить жадному експерементальному досвіду.

Що торкається поняття »закон природи«, то цим терміном в науці прийнято називати закономірності, що існують об'єктивно в природі, які установлені на підставі чистого експерименту, бо спостережень та вимірів і обчислень, як напр. закон Кулона, закони Дальтона та Авогадро, закон Менделя, закон Кеплеря і інші.

Отже чи можна теорії проф. Єфремова, які суперечать науковим фактам, не оперті на експериментах, визнати за наукові теорії а його особисті твердження за закони, що існують об'єктивно в природі? І чи має рацію проф. Єфремов, коли він жаліється, що його науковий світ не розуміє та обвинувачує сучасну науку в консерватизмі за те, що вона не слідує його теоріям? Відповідь гадаємо, кожному ясна.

Всі гетероморфні реакції були придумані проф. Єфремовим шляхом аритметичних вправ над таблицею Менделеєва і жодна з цих реакцій в природі не відбувається.

Теорії проф. Єфремова в дечому нагадують теорію флогістона німецького вченого Шталя що панувала в хемії XVIII сторіччя і була основана не на точних експериментах, а лише на зовнішнім спостеріганні явищ. Вона була з введенням в хемії кількісного аналізу французьким вченим Ляуазіє (1774) відкинена. Але зараз ми маємо, слава Богу, вже XX ст. Появлення книжок, аналогічних творам проф. Єфремова не є новим явищем в науці. Воно час від часу повторюється. Взяти хочби для прикладу книжку видану німецьким хеміком Arend-ом „Atombildung und Erdgestaltung“ Штудґарт 1936 р. В цій книжці Аренд також виступив з новим оригінальним виясненням, що охоплювало всі фізичні та геологічні явища, починаючи від створення атомів та зірок і кінчаючи теоріями постання покладів мінералів. При чому всі явища він звів до єдиного початку — до сил притягання та відштовхування елементарних корпускул. При цьому він одним махом переміг всі трудноші та розв'язав всі загадки сучасного природознавства. Ця книжка мала навіть сприятливу передмову одного професора який писав, що вона допоможе блище впізнати природу речей. Теорії Аренда були відкинуті науковою критикою як цілком антинаукові. Хоч ці теорії посуті й відріжнюються цілком від теорій проф. Єфремова, але наукова вартість їх та сама. Наука перестала б бути справжною наукою, коли б вона замість прагнення до об'єктивної істини не критично слідкувала всяким твердженням кожного доктора чи професора.

10.IV. 1947 р. **В. Кравченко.**

Для тих що бажали б блище ознайомитись з заторкненими тут питаннями можна вказати хоча б на таку літературу:

1. Westphal: — Physik 1941
2. Riezler: Einführung in die Kernphysik 1944
3. Riesenfeld: Lehrbuch der anorg. Chemie 1939
4. A. Hofmann und V. Hofmann: Anorganische Chemie 1945
5. Eggert: Lehrbuch der physikalischen Chemie 1944
6. Bavink: Ergebuisse und Probleme der Naturwissenschaften 1944.

На марґінесі одної »полеміки«

Пусті фрази, наклепи, злоба і недовіря — це властивості, що характеризували досі пресу »найдемократичнішої країни«. Тому дивно і сумно, що **католицький** студентський бюлетень »Обнова« зробив невеличний реверанс у напрямі тих »якостей«.

Мене, як члена Групи »т. зв. суспільного гуманізму« (за термінологією »Обнови«) особливо зацікавили рядки 2-го числа згаданого бюлетеню »присвячені« тій групі.

В статті »Дискусійні вечорі ідеологічних гуртків« читаємо:

»Найменше симпатій здобула собі дотепер група т. зв. суспільного гуманізму...«.

Якщо мова про симпатії деяких членів товариства »Обнова« — тоді згода. Але якщо йдеться про загал мюнхенського студентства, — тоді пробачте, шановний Авторе: ані Ви, ані ніхто другий на нашому терені не схоплювали досі ідеологічних симпатій загалу у формі статистики. Де ж тоді підтвердження для Ваших здогадів? І далі:

»... яка своїм наївно-примітивним матеріялізмом, та не вповні перетравленою марксівською діялектикою ніяк не зуміла оправдати свою гарну назву«.

Дозвольте, наш Шановний Опоненте, спитати, який матеріялізм Ви вважаєте не наївно примітивним, і яку діялектику — »вповні перетравленою? »Напишіть про те до чергового числа »Обнови«. Дайте зразок справжнього матеріялізму і справжньої діялектики. Якщо це осягнете — висловимо Вам окрему подяку. Це буде щось справді **нове!** Може аж тоді »Обнова« оправдає свою гарну назву?

Пишете:

»Одне з головних завдань Християнського Академічного Гуртка полягатиме саме в послідовному поборюванні всяких марксівсько-матеріялістичних тенденцій на студ. терені, навіть, якщо ці, з тактичних причин прикриваються невинною назвою гуманізму?«.

Не знаю, чому редакція бюлетеню всіми силами намагається порізнити ГСГ з Християнським Академічним Гуртком, що з ним досі співпрацюємо в справді дружній атмосфері? Може з будьяких »тактичних причин«? Нам цікаво знати, хто сьогодні з цих же »тактичних причин« прикривається невинною назвою »Обнови«? Чи не епігони тої ідеології, яку історія не так давно з гуркотом викинула на смітник, і яка ще покутує в деяких християнських організаціях? (приклад — німецька ЦСУ). Хочете послідовно поборювати матеріялізм? Гарно, але для цього необхідно з'ясувати (собі і нам), що Ви розумієте під тією назвою? В чому вбачаєте матеріялізм Групи Суспільного Гуманізму? (Чи може поодиноких її членів?). Чи не відомі Вам деякі ідеалістичні течії, ворожі катотицькому рухові? Чи не слід у післягітлерівському періоді поборювати передусім деякі залишки злочинного ідеалізму в свідомості молодої людини? Впрочім, поборюйте одне і друге. Але поборюйте, як самі пишете — послідовно. Поборюйте серйозно, річево, користуючись фактами і доказовим матеріялом. В противному разі схожість між »Обновою« і обмовою буде не тільки фонетична.

Евген Бобикевич

ВІД РЕДАКЦІЇ

З огляду на великі технічні труднощі це число »С. В.« виходить із великим спізненням. До часу налагодження технічних недоліків »С. В.« появлятимуться як спеціяльна сторінка в »Укр. Трибуні«. Одне число, а саме ч. 3 (37) вже появилось в »Укр. Трибуні« з дня 26 червня 1947.

ЗМІСТ:

Видає Українська Студентська Громада в Мюнхені, Фюріхштр. 53/II.
На правах рукопису Privy copy
Druck: R. Oldenbourg, Graphische Betriebe G. m. b. H., München